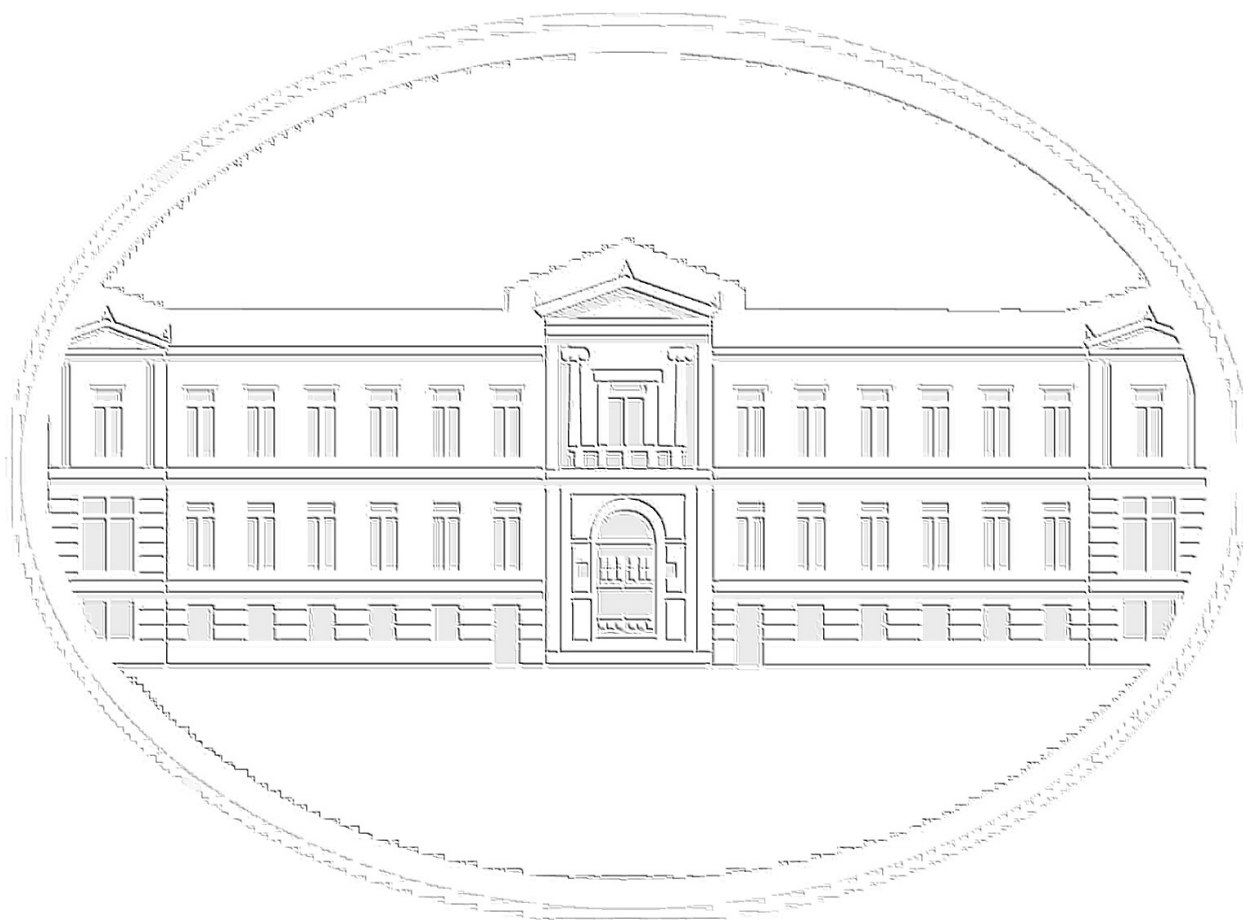

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Όμιλος και Τράπεζα
Ετήσια Οικονομική Έκθεση
Χρήσεως από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2011

Απρίλιος 2012

Πίνακας Περιεχομένων

Δηλώσεις μελών του Διοικητικού Συμβουλίου	4	2.23	Ακίνητα επενδύσεων	67
Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου	5	2.24	Υπεραξία, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	67
Επεξηγηματική Έκθεση.....	39	2.25	Ασφαλιστικές δραστηριότητες	68
Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	44	2.26	Μισθώσεις	69
Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	46	2.27	Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	69
Κατάσταση Αποτελεσμάτων.....	47	2.28	Προβλέψεις	69
Κατάσταση Συνολικών Εσόδων	48	2.29	Συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης.....	69
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων – Όμιλος.....	49	2.30	Παροχές προς εργαζομένους.....	69
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων - Τράπεζα	50	2.31	Φόροι.....	70
Κατάσταση Ταμειακών Ροών	51	2.32	Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	71
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: Γενικές πληροφορίες	52	2.33	Μετοχικό κεφάλαιο, ίδιες μετοχές και λοιποί εκδοθέντες μετοχικοί τίτλοι	71
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών	53	2.34	Τομείς δραστηριότητας	71
2.1 Βάση παρουσίασης.....	53	2.35	Στοιχεία ενεργητικού και παθητικού προοριζόμενα προς πώληση και διακοπήσεις δραστηριότητες	71
2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας	53	2.36	Κρατικές επιχορηγήσεις.....	72
2.3 Υιοθέτηση των Δ.Π.Χ.Α.	54	2.37	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.....	72
2.4 Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.....	57	2.38	Θεματοφυλακή και διαχείριση περιουσιακών στοιχείων τρίτων.....	72
2.5 Συνένωση Επιχειρήσεων.....	58	2.39	Κέρδη ανά μετοχή.....	72
2.6 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα.....	59	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών.....	73	
2.7 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	60	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων.....	76	
2.8 Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα και μέσα αντιστάθμισης.....	60	4.1 Πολιτική διαχείρισης κινδύνων	76	
2.9 Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	61	4.2 Πιστωτικός κίνδυνος.....	77	
2.10 Μεταφορά χρηματοοικονομικών μέσων.....	62	4.3 Κίνδυνος αγοράς.....	85	
2.11 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων	63	4.4 Κίνδυνος ρευστότητας.....	92	
2.12 Αναγνώριση αναβαλλόμενου κέρδους ή ζημίας της ημέρας συναλλαγής	63	4.5 Ασφαλιστικός κίνδυνος	95	
2.13 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	63	4.6 Κεφαλαιακή επάρκεια και πιστοληπτική διαβάθμιση.....	98	
2.14 Προβλέψεις για απομείωση της αξίας των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	64	4.7 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού	100	
2.15 Παύση απεικόνισης	65	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: Τομείς δραστηριότητας	105	
2.16 Συμβάσεις πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων	65	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: Καθαρά έσοδα από τόκους.....	108	
2.17 Δανεισμός χρεογράφων	65	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: Καθαρά έσοδα από προμήθειες.....	109	
2.18 Αγορές και πωλήσεις κανονικής παράδοσης.....	65	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	109	
2.19 Συμψηφισμός	66	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	110	
2.20 Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα και έξοδα.....	66	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: Καθαρά λοιπά έσοδα / (έξοδα).....	110	
2.21 Προμήθειες.....	66	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: Δαπάνες προσωπικού.....	110	
2.22 Ενσώματα πάγια στοιχεία.....	66	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό.....	111	

Πίνακας Περιεχομένων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: Γενικά Διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα 115	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 34: Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις..... 139
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων 115	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 35: Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις..... 141
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: Φόροι..... 117	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 36: Λοιπά στοιχεία παθητικού..... 142
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: Κέρδη / (ζημίες) ανά μετοχή 118	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 37: Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις 143
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες 118	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 38: Μετοχικό κεφάλαιο, Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο & Ίδιες μετοχές..... 144
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων..... 119	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 39: Φορολογικές επιδράσεις σχετιζόμενες με τα λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου 146
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων..... 119	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 40: Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον..... 146
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα..... 120	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 41: Μη ελέγχουσες συμμετοχές 147
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών 122	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 42: Προνομιούχοι Τίτλοι..... 147
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22: Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων..... 126	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 43: Μέρισμα ανά μετοχή 148
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 23: Ακίνητα επενδύσεων 129	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 44: Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα 149
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 24: Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις..... 130	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 45: Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη..... 149
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 25: Υπεραξία επιχειρήσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία..... 131	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 46: Εξαγορές, πωλήσεις και συγχωνεύσεις εταιρειών..... 150
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 26: Ενσώματα πάγια στοιχεία..... 133	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 47: Ενοποιούμενες Εταιρείες..... 152
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 27: Απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους 134	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 48: Αμοιβές Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή 153
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 28: Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες..... 136	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 49: Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού 153
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 29: Λοιπά στοιχεία ενεργητικού 136	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 50: Συναλλαγματικές Ισοτιμίες 155
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 30: Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση 137	ΣΗΜΕΙΩΣΗ 51: Αναταξινομήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού..... 155
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 31: Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα 137	Στοιχεία και πληροφορίες 157
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 32: Υποχρεώσεις προς πελάτες..... 137	Παράρτημα: Μη ελεγμένες pro-forma οικονομικές πληροφορίες για 30 Ιουνίου και 30 Σεπτεμβρίου 2011 158
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 33: Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους..... 138	Πληροφορίες του άρθρου 10 του Ν. 3401/2005..... 161
	Διαθεσιμότητα ετήσιας οικονομικής έκθεσης 163

Δηλώσεις μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

Δήλωση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, του Διευθύνοντος Συμβούλου και του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου σύμφωνα με το Άρθρο 4 του Ν. 3556/07

Εμείς τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. και εξ' όσων γνωρίζουμε, δηλώνουμε ότι:

- (1) Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011, καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα και απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της Τράπεζας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο.
- (2) Η Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Τράπεζας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Αθήνα, 20 Απριλίου 2012

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Θ. ΡΑΠΑΝΟΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Σ. ΤΑΜΒΑΚΑΚΗΣ

ΑΝΘΙΜΟΣ Κ. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. χρήσεως 2011

Μακροοικονομικές εξελίξεις

Το 2011, η παγκόσμια οικονομική δραστηριότητα επιβραδύνθηκε σε 3,8% σε ετήσια βάση, από 5,2%, το 2010, κυρίως λόγω της επιβράδυνσης του ρυθμού ανάπτυξης στις ΗΠΑ και στην Ιαπωνία. Συγκεκριμένα, η οικονομία των ΗΠΑ ελάττωσε ταχύτητα και αναπτύχθηκε κατά 1,7% από 3,0% το 2010 και η οικονομία της Ιαπωνίας σημείωσε αρνητικό ρυθμό ανάπτυξης της τάξης του -0,7% το 2011, από 4,4% το 2010 λόγω του καταστροφικού σεισμού Tohoku και του πυρηνικού ατυχήματος που ακολούθησε. Ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας της Ευρωζώνης μειώθηκε λιγότερο σε σύγκριση με άλλες κύριες οικονομίες σε 1,5%, από 1,9% το 2010. Στις αναδυόμενες οικονομίες, ο ρυθμός ανάπτυξης ανήλθε στο 6,2%, ελαφρώς χαμηλότερος από 7,3% το 2010, και επηρεάστηκε αρνητικά από την Αραβική Άνοιξη και την αυξανόμενη κοινωνική αναταραχή στη Βόρειο Αφρική και τη Μέση Ανατολή. Η κλιμάκωση της κρίσης δημοσίου χρέους τον Αύγουστο του 2011 οδήγησε τις διεθνείς κεφαλαιαγορές σε σημαντική διόρθωση. Ωστόσο, τα θετικά οικονομικά νέα στις ΗΠΑ, η άμεση ανταπόκριση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας («ΕΚΤ») στην κρίση δημοσίου χρέους και η βελτίωση της παγκόσμιας οικονομίας, καθώς οι οικονομικές επιπτώσεις από την καταστροφή του Tohoku αποδείχτηκαν περιορισμένες, κατάφεραν να σταθεροποιήσουν τις παγκόσμιες αγορές μέχρι το τέλος του 2011.

Οι περισσότερες κεντρικές τράπεζες διατήρησαν εξαιρετικά χαλαρή τη νομισματική τους πολιτική και κατά το 2011. Πιο συγκεκριμένα, στις ΗΠΑ, η Ομοσπονδιακή Τράπεζα ολοκλήρωσε το νέο πρόγραμμα αγοράς κρατικών ομολόγων ΗΠΑ αξίας USD 600 δισ. τον Ιούνιο του 2011, και το Σεπτέμβριο του 2011 ξεκίνησε την επιχείρηση αναστροφής (Operation Twist). Η ΕΚΤ αρχικά αύξησε το βασικό της επιτόκιο σε δύο στάδια, στα μέσα Απριλίου και ξανά στα μέσα Ιουλίου, από 25 μονάδες βάσης στο καθένα, στο 1,50% με σκοπό να καταπολεμήσει τις πληθωριστικές πιέσεις. Στη συνέχεια όμως, η κλιμακούμενη κρίση χρέους και οι αυξανόμενοι φόβοι σχετικά με την επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας οδήγησαν την ΕΚΤ στη μείωση του βασικού της επιτοκίου, επιστρέφοντας στο 1,00% μέχρι το τέλος του έτους. Παράλληλα, η ΕΚΤ ενεργοποίησε εκ νέου, τον Αύγουστο του 2011, το πρόγραμμα αγοράς κρατικών ομολόγων αγοράζοντας έως το τέλος του έτους €140 δισ. (σε σύνολο €212 δισ.), ανακοίνωσε νέο πρόγραμμα αγοράς καλυμμένων ομολόγων αξίας €40 δισ. με διάρκεια έως τον Οκτώβριο του 2012 και προχώρησε στην πρώτη (από τις δύο συνολικά) διάρκειας τριών ετών δημοπρασία παροχής απεριόριστης ρευστότητας προς το τραπεζικό σύστημα το Δεκέμβριο του 2011.

Η ελληνική οικονομία συνέχισε να υφίσταται τεράστιες μακροοικονομικές προκλήσεις το 2011 καθώς η αυξανόμενη αβεβαιότητα αναφορικά με τη βιωσιμότητα του ελληνικού χρέους και η εφαρμογή πρόσθετων δημοσιονομικών μέτρων για να μειωθούν οι αποκλίσεις από τους στόχους του κρατικού προϋπολογισμού όξυναν τις υφιστάμενες πιέσεις. Ως εκ τούτου, δημιουργήθηκε μία δυσμενής ανατροφοδότηση μεταξύ επιδείνωσης του οικονομικού κλίματος, μείωσης της ρευστότητας και κάμψης της εγχώριας ιδιωτικής δαπάνης που δημιούργησαν νέες δυσκολίες στην πορεία δημοσιονομικής προσαρμογής, συρρικνώνοντας τη φορολογική βάση και αυξάνοντας τις ανάγκες στήριξης των κοινωνικά ασθενέστερων τμημάτων του πληθυσμού. Ωστόσο, η επιτυχής ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης του ελληνικού χρέους («PSI») στις αρχές Απριλίου του 2012 σε συνδυασμό με τη συμφωνία για έναρξη ενός νέου Προγράμματος Οικονομικής στήριξης της Ελληνικής Οικονομίας για την περίοδο 2012-15 αναμένεται να σηματοδοτήσουν την έναρξη μιας περιόδου εξομάλυνσης των οικονομικών συνθηκών, παρέχοντας πολύτιμο χρονικό περιθώριο στην οικονομική πολιτική να δρομολογήσει τις αναγκαίες δημοσιονομικές και αναπτυξιακές μεταρρυθμίσεις. Ταυτόχρονα, το PSI συνεπάγεται μια αξιοσημείωτη μείωση του επιπέδου χρέους της χώρας –ειδικά σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα– σε συνδυασμό με τη σημαντική μείωση των ετήσιων αναγκών εξυπηρέτησης του χρέους, μέσω της μεγάλης μείωσης των επιτοκίων δανεισμού και της σημαντικής επιμήκυνσης της διάρκειας του χρέους (από 10 έως 30 έτη). Το νέο Πρόγραμμα περιλαμβάνει επίσης μια ολοκληρωμένη στρατηγική για την ανακεφαλαιοποίηση του τραπεζικού συστήματος προκειμένου να αποκατασταθούν οι απώλειες εξαιτίας της αναδιάρθρωσης του κρατικού χρέους καθώς και οι αρνητικές επιπτώσεις στην ποιότητα των δανειακών χαρτοφυλακίων από τη βαθιά και παρατεταμένη ύφεση.

Πιο συγκεκριμένα, σχεδόν δύο χρόνια μετά την έναρξη του 1^{ου} Προγράμματος στήριξης της ελληνικής οικονομίας το Μάιο του 2010, οι μακροοικονομικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η χώρα μας παραμένουν σημαντικές. Η συρρίκνωση του ΑΕΠ κατά το 2011 ανήλθε στο -6,9% (σε σταθερές τιμές) ακολουθώντας μειώσεις της οικονομικής δραστηριότητας της τάξης του -3,5% το 2010 και -3,2% το 2009. Ταυτόχρονα, ο ρυθμός δημοσιονομικής προσαρμογής εξασθένησε σημαντικά, με το συνολικό δημοσιονομικό έλλειμμα να μειώνεται κατά 1,5% περίπου στο 9,3% του ΑΕΠ (συγκριτικά με αρχικό στόχο προσαρμογής για το 2011 της τάξης του 2,5% του ΑΕΠ και επιτευχθείσα προσαρμογή 5% του ΑΕΠ το 2010). Η επιβράδυνση αυτή αντανάκλα τις καθυστερήσεις στην εφαρμογή δημοσιονομικών μεταρρυθμίσεων και τη βαθύτερη από το αναμενόμενο ύφεση, που οδήγησαν σε υστέρηση κυρίως των κρατικών εσόδων από την αρχική στοχοθεσία, η οποία περιορίστηκε κατά ένα μόνο μέρος μέσω νέων δημοσιονομικών μέτρων και αυστηρότερο έλεγχο των δαπανών κατά το 2^ο εξάμηνο του 2011.

Η κάμψη της οικονομικής δραστηριότητας το 2011 αντανάκλα κυρίως: i) την αυξημένη αβεβαιότητα από την όξυνση της ευρωπαϊκής κρίσης χρέους, με επίκεντρο την Ελλάδα, που διόγκωσε τις αμφιβολίες σχετικά με την ικανότητα της χώρας να εξυπηρετήσει το εξαιρετικά υψηλό επίπεδο χρέους της και να αναστρέψει τη συσσωρευμένη απώλεια ανταγωνιστικότητάς της, ii) τις πιο περιοριστικές συνθήκες ρευστότητας στην οικονομία που γίνονται εμφανείς στον αμείωτο ρυθμό συρρίκνωσης των τραπεζικών καταθέσεων –ο

οποίος, εκτός από την κάλυψη τρεχουσών αναγκών, αντανακλά την επανεμφάνιση ισχυρών εκροών κεφαλαίων στο εξωτερικό αλλά και τη διακράτηση ρευστότητας εκτός τραπεζών λόγω αβεβαιότητας— καθώς και στην επιδείνωση της χρηματοοικονομικής κατάστασης του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας, και iii) το αρνητικό αποτέλεσμα στην οικονομική δραστηριότητα από την εφαρμογή δημοσιονομικών μέτρων αποτιμώντων σε 6,5% του ΑΕΠ συνολικά (80% εκ των οποίων εφαρμόστηκαν στο 2^ο εξάμηνο του έτους) μετά από 7% του ΑΕΠ μέτρα που εφαρμόστηκαν το 2010. Κατά συνέπεια, η εγχώρια ζήτηση συρρικνώθηκε κατά 8,7% σε ετήσια βάση καθώς η ιδιωτική καταναλωτική δαπάνη μειώθηκε κατά 7% και η επενδυτική δαπάνη συνέχισε την ελεύθερη πτώση της (-19,5%) με το ποσοστό της τελευταίας στο ΑΕΠ να συρρικνώνεται στο 15% από 22% το 2008. Κύριοι παράγοντες που επιβράδυναν την υφεσιακή δυναμική ήταν η συρρίκνωση των εισαγωγών (-10,3%) και η ανάκαμψη των εξαγωγών, λόγω της καλής πορείας του τουριστικού κλάδου και της ανθεκτικής αύξησης των εξαγωγών αγαθών, που από κοινού, εξηγούν την θετική συνεισφορά της τάξης των 2,5 ποσοστιαίων μονάδων στην ανάπτυξη από τις καθαρές εξαγωγές το 2011.

Υπό αυτές τις συνθήκες, η κατάσταση στην αγορά εργασίας επιδεινώθηκε περαιτέρω, με το μέσο ποσοστό ανεργίας να ανέρχεται στο 17,3% το 2011 (20,7% στο τελευταίο τρίμηνο του έτους βάσει των στοιχείων της έρευνας εργατικού δυναμικού), από 12,5% το 2010, και η απασχόληση μειώθηκε με ταχύτατο ρυθμό της τάξης του 6,6% σε ετήσια βάση. Η ύφεση άσκησε επίσης περαιτέρω πίεση στις αποτιμήσεις της ακίνητης περιουσίας των ελληνικών νοικοκυριών, με τη σωρευτική πτώση των τιμών κατοικιών από το ιστορικά υψηλό επίπεδό τους το 2008 έως το 4^ο τρίμηνο του 2011 να φθάνει το 17% (στοιχεία από την Τράπεζα της Ελλάδος («ΤτΕ»)). Δεδομένης της περαιτέρω συρρίκνωσης του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών και της σημαντικά αυξημένης φορολογικής επιβάρυνσης της ακίνητης περιουσίας, η απορρόφηση του ακόμη υψηλού αποθέματος απύλητων κατοικιών θα απαιτήσει περαιτέρω διόρθωση των τιμών κατά 10% προκειμένου να αποκατασταθεί η ισορροπία στην αγορά, υπό την προϋπόθεση ότι οι συνθήκες ρευστότητας θα ομαλοποιηθούν από το 2^ο εξάμηνο του 2012 και το οικονομικό κλίμα θα ανακάμψει από τα ιστορικά χαμηλά επίπεδα του 1^{ου} τριμήνου του 2012. Τέλος, ο πληθωρισμός (ΔΤΚ) εμφανίζει σαφείς ενδείξεις ταχύτερης αποκλιμάκωσης διαμορφούμενος στο 3,3% το 2011 από 4,7% το 2010, ενώ, διορθώνοντας για την επίδραση των φορολογικών αυξήσεων και της ενέργειας, διαμορφώθηκε στο +0,2% σε ετήσια βάση.

Η πορεία δημοσιονομικής προσαρμογής συνάντησε σημαντικά εμπόδια το 2011, με το έλλειμμα να μειώνεται κατά 1,5 % του ΑΕΠ (στο 9% του ΑΕΠ περίπου), συγκριτικά με μείωση 5% το 2010. Το σκέλος των εσόδων αποτέλεσε τη βασική εστία αποκλίσεων, εξαιτίας της βαθύτερης ύφεσης (η εγχώρια ζήτηση συρρικνώθηκε κατά 6,2% σε ονομαστικούς όρους), αλλά και καθυστερήσεων στην εφαρμογή κρίσιμων δημοσιονομικών μεταρρυθμίσεων (ειδικά αυτών που σχετίζονται με την υλοποίηση ολοκληρωμένης στρατηγικής ενάντια στη φοροδιαφυγή και την παροχή πειστικών ενδείξεων, τόσο εγχωρίως όσο και προς τις αγορές, αναφορικά με την αποτελεσματική προώθηση των διαρθρωτικών αλλαγών).

Η Ελληνική Δημοκρατία υλοποίησε με επιτυχία τη μεγαλύτερη αναδιάρθρωση δημοσίου χρέους στην ιστορία, εξασφαλίζοντας εξαιρετικά υψηλή εθελοντική συμμετοχή (άνω του 95%) των ιδιωτών-κατόχων ελληνικού χρέους (PSI). Η τελική στρατηγική αναδιάρθρωσης που εφαρμόστηκε—βάσει των αποφάσεων των ηγετών της ΕΕ της 26ης Οκτωβρίου 2011— ήταν η σημαντική περικοπή της ονομαστικής αξίας του χρέους που διακρατούν οι ιδιώτες (κατά 53,5% της ονομαστικής αξίας). Έναντι του υπολοίπου, δόθηκαν ως αντάλλαγμα περίπου €30 δισ. υπό τη μορφή μονοετών και διετών τίτλων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («Ε.Τ.Χ.Σ.») και το υπόλοιπο υπό τη μορφή νέων τίτλων του ελληνικού δημοσίου (με μέση διάρκεια 20 έτη). Η αναδιάρθρωση συνεπάγεται σημαντική ονομαστική άμεση απομείωση χρέους προς ιδιώτες της τάξης των €105 δισ., η οποία μεταφράζεται σε καθαρή μείωση του συνολικού δημοσίου χρέους της τάξης του 25%-30% του ΑΕΠ, η οποία συνδυάζεται με μείωση του μέσου επιτοκίου δανεισμού στο 3,4% περίπου ετησίως (από 5% το 2011), μέσω μειωμένων επιτοκίων στα νέα ομόλογα και στα δάνεια από την ΕΕ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο («ΔΝΤ»). Αποτέλεσμα της αναδιάρθρωσης είναι η δημιουργία κατάλληλων συνθηκών για την εξασφάλιση αξιόπιστης πτωτικής τροχιάς του δημοσίου χρέους που θα το φέρει χαμηλότερα του 120% του ΑΕΠ το 2020 και κάτω από το 90% το 2030 (από 165% το 2011), ενώ και η δυναμική του χρέους εμφανίζεται λιγότερο ευάλωτη υπό δυσμενέστερα σενάρια αναφορικά με τη πορεία κρίσιμων μακροοικονομικών μεταβλητών, συγκριτικά με τις εκτιμήσεις του βασικού σεναρίου.

Το νέο Πρόγραμμα οικονομικής στήριξης περιγράφει μια ολοκληρωμένη και δεσμευτική στρατηγική για την αποκατάσταση της δημοσιονομικής ισορροπίας και τη βελτίωση των οικονομικών συνθηκών στην ελληνική οικονομία, με παράλληλη εξασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας στην Ελλάδα και την Ευρωζώνη συνολικά. Ένα αξιόπιστο μείγμα δημοσιονομικής προσαρμογής— βασισμένο κυρίως σε περικοπές κρατικών δαπανών— με στόχο την επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος 1,8% του ΑΕΠ το 2013 και περίπου 4,5% την περίοδο 2014-2020 και η αποφασιστική και έγκαιρη προώθηση διαρθρωτικών μεταβολών με έντονη αναπτυξιακή διάσταση αποτελούν τους ακρογωνιαίους λίθους του νέου Προγράμματος.

Η οικονομική εξυγίανση θα βασιστεί επίσης στην υλοποίηση μιας κρίσιμης μάζας ιδιωτικοποιήσεων, η χρονική διάρθρωση και αποτίμηση των οποίων είναι πιο ρεαλιστικά προσαρμοσμένη στις δυσκολίες και τις μειωμένες αποτιμήσεις που χαρακτηρίζουν την τρέχουσα συγκυρία. Παράλληλα, το φιλόδοξο πρόγραμμα διαρθρωτικών μεταβολών περιλαμβάνει μέτρα για την αύξηση της δημοσιονομικής αποτελεσματικότητας (π.χ. χαρακτηριστικά σύγχρονου φορολογικού νόμου), την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας του κράτους να εφαρμόσει αποτελεσματικά τις αλλαγές—οποσθηζόμενη και από την παρεχόμενη τεχνογνωσία από τους εταίρους μας ακόμη και σε επίπεδο υπουργείου— και την αύξηση της αποτελεσματικότητας και της ανταγωνιστικότητας της αγοράς εργασίας καθώς και των αγορών αγαθών και υπηρεσιών, με τελικούς απώτερους στόχους την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της ανάπτυξης και της απασχόλησης.

Σημαντική πρόοδος έχει ήδη επιτευχθεί κατά το 1^ο τρίμηνο του 2012 στο πλαίσιο εφαρμογής των προαπαιτούμενων δράσεων του Προγράμματος αναφορικά με την έναρξη εφαρμογής μέτρων περικοπής δαπανών και μεταρρυθμίσεων στην αγορά εργασίας. Η μείωση του κατώτατου μισθού της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης εργασίας κατά 22% με ακόμη μεγαλύτερη περικοπή των μισθών για τους νεοεισερχόμενους, σε συνδυασμό με τη ριζική αναδιάρθρωση της δομής των συλλογικών διαπραγματεύσεων στην οικονομία

καθιστούν την ελληνική αγορά εργασίας πολύ περισσότερο ελαστική και ανταγωνιστική με στόχο τη συγκράτηση του ρυθμού συρρίκνωσης της απασχόλησης και την ενίσχυση της συνολικής ανταγωνιστικότητας της οικονομίας μεσοπρόθεσμα. Αναμφισβήτητα όμως αρκετές εκ των προαναφερόμενων προσαρμογών ενδέχεται να εντείνουν τις υφεσιακές πιέσεις βραχυπρόθεσμα, μειώνοντας το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών και αυξάνοντας τις δημοσιονομικές προκλήσεις.

Όπως ήταν αναμενόμενο, το ελληνικό τραπεζικό σύστημα δέχτηκε ισχυρές πιέσεις και το 2011, λόγω της εντεινόμενης οικονομικής ύφεσης, των μέτρων δημοσιονομικής εξυγίανσης και της εκτίναξης της ανεργίας. Οι δραματικές αυτές εξελίξεις είχαν σοβαρό αντίκτυπο στην φερεγγυότητα των δανειοληπτών και την ικανότητά τους να εξυπηρετούν τις οικονομικές τους υποχρεώσεις. Η σημαντική συσσώρευση αποθέματος προβλέψεων ήδη από τα πρώτα έτη της οικονομικής κρίσης θωράκισε τις ελληνικές τράπεζες. Εντούτοις, οι ακριβείς επιπτώσεις της ύφεσης στην ποιότητα των δανείων αναμένεται να χαρτογραφηθούν πλήρως όταν οριστικοποιηθεί η σχετική διαγνωστική μελέτη που διενεργεί η BlackRock Solutions.

Η έντονη οικονομική αβεβαιότητα και η συρρίκνωση της οικονομικής δραστηριότητας είχαν ως αποτέλεσμα την άρση της εμπιστοσύνης των καταθετών στο τραπεζικό σύστημα της χώρας και την εκτεταμένη μείωση των καταθέσεων κατά €40 δισ. το 2011 και κατά σχεδόν €80 δισ. τα δύο τελευταία χρόνια. Στη μείωση των καταθέσεων συνέβαλε ως επί το πλείστον η αύξηση των ταμειακών υποχρεώσεων νοικοκυριών και επιχειρήσεων που κατευθύνθηκε στην πληρωμή φόρων και έκτακτων οικονομικών εισφορών και η ταυτόχρονη ουσιαστική μείωση των εισοδημάτων των νοικοκυριών.

Ωστόσο, ένα από τα κύρια διαρθρωτικά προβλήματα της ελληνικής οικονομίας, το υπέρογκο δημόσιο χρέος, έχει άμεσο και καίριο αντίκτυπο στην κεφαλαιακή θέση των ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων, αφού τα τελευταία διακρατούν μεγάλα ποσά σε ελληνικά ομόλογα (περίπου €45 δισ.), λόγω του θεσμικού τους ρόλου στην οικονομία. Οι σοβαρές επιπτώσεις από την απομείωση της αξίας των κρατικών ομολόγων έχουν μερικώς αποτυπωθεί στα αποτελέσματα 9μήνου 2011 των ελληνικών τραπεζών, ενώ η ολοκλήρωση της διαδικασίας του PSI έως τον Απρίλιο του 2012, θα καταδείξει και τις επιπλέον ανάγκες κεφαλαιακής στήριξης των τραπεζών. Ωστόσο, το νέο Πρόγραμμα οικονομικής στήριξης ενσωματώνει πρόβλεψη €48 δισ. για την κάλυψη των κεφαλαιακών αυτών αναγκών.

Χαρακτηριστικό της αβεβαιότητας που κυριάρχησε στον κλάδο ήταν η μη ευόδωση πρωτοβουλιών συγκέντρωσης, μέσω συγχωνεύσεων, παρά το γεγονός ότι οι κινήσεις αυτές θα δρούσαν προασπιστικά για τις τράπεζες και είναι απολύτως αναγκαίες υπό τις νέες συνθήκες που απαιτούν ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας.

Κατά το 2011, η μακροοικονομική εικόνα στην Νοτιανατολική Ευρώπη – 5 («NAE-5», η οποία περιλαμβάνει τις ακόλουθες χώρες: Αλβανία, Βουλγαρία, ΠΓΔΜ, Ρουμανία και Σερβία) και την Τουρκία ήταν μικτή.

Στη NAE-5, η οικονομική ανάπτυξη ανέκαμψε, καίτοι περιορισμένα, λόγω της χαμηλής εσωτερικής ζήτησης, και οι εξωτερικές ανισορροπίες υποχώρησαν, ενώ η επίδοση του τραπεζικού τομέα παρέμεινε ασθενής. Η εσωτερική ζήτηση παρέμεινε χαμηλή στη NAE-5, αντανakλώντας, μεταξύ των άλλων, την περιοριστική εισοδηματική και δημοσιονομική πολιτική, καθώς και τη συγκρατημένη πιστωτική επέκταση, λόγω της περιορισμένης χρηματοδότησης του κατά πλειοψηφία υπό ξένο έλεγχο τραπεζικού συστήματος από τις μητρικές τράπεζες, και της εφαρμογής αυστηρών κριτηρίων στη χορήγηση δανείων, λόγω της επιδείνωσης της ποιότητας του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων. Κατά συνέπεια, ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ εκτιμάται ότι ανήλθε στο 2,3% το 2011 μετά από 2 συνεχόμενα χρόνια ύφεσης, ενώ η προσαρμογή των εξωτερικών ανισορροπιών, η οποία ξεκίνησε με την παγκόσμια οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση το 2009, συνεχίστηκε. Σε αυτό το πλαίσιο, η κερδοφορία του τραπεζικού τομέα στη NAE-5 εξασθένησε περαιτέρω αλλά παρέμεινε θετική. Συγκεκριμένα, η κερδοφορία επλήγη από την περιορισμένη και πιο ακριβή εξωτερική χρηματοδότηση, η οποία οδήγησε σε «πόλεμο καταθέσεων» σε ορισμένες χώρες, καθώς και τη χαμηλή πιστωτική επέκταση, εν μέσω προσπάθειών περιορισμού της επιδείνωσης της ποιότητας του ενεργητικού των τραπεζών (ο λόγος των μη εξυπηρετούμενων δανείων προς τα συνολικά δάνεια ανήλθε σε 15-16%) και προστασίας της κεφαλαιακής τους επάρκειας.

Αντίθετα, στην Τουρκία, η οικονομική ανάπτυξη παρέμεινε εντυπωσιακή, λόγω της ισχυρής εσωτερικής ζήτησης, και ο τραπεζικός τομέας συνέχισε να επεκτείνεται, ενώ οι εξωτερικές ανισορροπίες διευρύνθηκαν. Η εσωτερική ζήτηση παρουσίασε για δεύτερη συνεχή χρονιά διψήφιο ρυθμό ανάπτυξης στην Τουρκία, αντανakλώντας τις αυξημένες εισροές κεφαλαίου, λόγω της χαλάρωσης της χρηματοπιστωτικής κρίσης, και την ενίσχυση της πιστωτικής δραστηριότητας, χάριν της μεγάλης καταθετικής βάσης των τραπεζών και της βελτίωσης της ποιότητας του χαρτοφυλακίου τους. Κατά συνέπεια ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ παρέμεινε εντυπωσιακά υψηλός στο 8,3%, μετά από αύξηση στο 9% το 2010 από -4,8% το 2009. Εντούτοις, το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών, η «Αχίλλειος πτέρνα» της οικονομίας, διευρύνθηκε στο μη-βιώσιμο επίπεδο του 9,8% του ΑΕΠ το 2011 από 6,3% το 2010 και 2,3% το 2009, χρηματοδοτούμενο από ισχυρές βραχυπρόθεσμες εισροές κεφαλαίου (υψηλές εισροές επενδύσεων χαρτοφυλακίου και επαναπατρισμός στοιχείων του ενεργητικού που διακρατούντο στο εξωτερικό). Σε αυτό το πλαίσιο, η κερδοφορία του τραπεζικού συστήματος στην Τουρκία παρέμεινε εντυπωσιακά υψηλή –εν αντιθέσει με τη NAE-5– με την απόδοση των ιδίων κεφαλαίων να διαμορφώνεται στο 15,5% το 2011, επωφελομένη από την ισχυρή πιστωτική επέκταση (31,4% το Δεκέμβριο του 2011) –παρά τις προσπάθειες των αρμόδιων αρχών να την περιορίσουν στο 20%-25%– και τη βελτιωμένη ποιότητα του ενεργητικού (ο λόγος των μη εξυπηρετούμενων δανείων ως προς τα συνολικά δάνεια υποχώρησε στο χαμηλό επίπεδο του 2,7% το Δεκέμβριο του 2011).

Μέσα σ' αυτό το δύσκολο περιβάλλον, η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος («ΕΤΕ» ή «Τράπεζα»), με συσσωρευμένη εμπειρία στη διαχείριση κρίσεων που αντιμετώπισε η χώρα τα τελευταία 170 έτη στα οποία ελληνικό κράτος και Εθνική Τράπεζα συνυπάρχουν και συνεργάζονται αρμονικά, ανέλαβε πρωτοβουλίες για την αποτελεσματική της θωράκιση και την προστασία των καταθετών: μειώνει τις λειτουργικές δαπάνες, αυξάνει τις προβλέψεις για επισφάλειες και ενισχύει την κεφαλαιακή της επάρκεια μέσω ενεργειών προ αλλά και κατά τη διάρκεια της κρίσης.

Αναμενόμενες εξελίξεις (κίνδυνοι και αβεβαιότητες)

Μία νέα περίοδος οικονομικής αβεβαιότητας θα μπορούσε να προκύψει από μία περαιτέρω κλιμάκωση στη συνεχιζόμενη κρίση δημοσίου χρέους στην Ευρωζώνη, κατά τη διάρκεια του 2012. Μετά τα μέτρα της ΕΚΤ να παράσχει ρευστότητα στο τραπεζικό σύστημα και να βελτιώσει τη λειτουργία των αγορών κρατικών ομολόγων, παρατηρείται σημαντική πρόοδος όσον αφορά την αποφυγή δριμείας επιδείνωσης των προοπτικών της οικονομίας της Ευρωζώνης. Παρόλα αυτά, ζωτικής σημασίας καθοδικοί κίνδυνοι παραμένουν άλυτοι, καθώς η ικανότητα των χωρών της «περιφέρειας» της Ευρωζώνης να επιτύχουν τους στόχους των μέτρων δημοσιονομικής λιτότητας και να εφαρμόσουν τις απαραίτητες διαρθρωτικές αλλαγές είναι εν πολλοίς αβέβαιη. Επιπλέον, υπάρχει συνεχής ανησυχία όσον αφορά την ανάγκη να διατηρηθεί η πολιτική και κοινωνική συνοχή μεταξύ των μελών της Ευρωζώνης, και ιδιαίτερα μεταξύ των χωρών του «πυρήνα» και της «περιφέρειας», υπό το πρίσμα της συνεχιζόμενης απόκλισης στις αντίστοιχες οικονομικές τους επιδόσεις. Άλλον ένα παράγοντα ανησυχίας αποτελεί η αύξηση των τιμών του πετρελαίου που προέρχεται από την κλιμάκωση των γεωπολιτικών εντάσεων στο Ιράν, στη Μέση Ανατολή και τη Βόρειο Αφρική (η μέση τιμή του πετρελαίου Μπρεντ έχει αυξηθεί κατά 13% σε ετήσια βάση στα USD 119 το βαρέλι στο πρώτο τρίμηνο του 2012, από USD 105 το βαρέλι στο πρώτο τρίμηνο του 2011). Τέλος, μία πιθανή ανώμαλη προσεγείωση της οικονομίας της Κίνας στον απόηχο μίας ενδεχόμενης έκρηξης της φούσκας του τραπεζικού δανεισμού και της αγοράς ακινήτων θα μπορούσε να δημιουργήσει έναν επιπλέον παράγοντα καθοδικού κινδύνου για την παγκόσμια οικονομία το 2012. Προς τη θετική κατεύθυνση, μία άμεση και ολοκληρωμένη ανταπόκριση των πολιτικών ηγετών στη κρίση δημοσίου χρέους της Ευρωζώνης, καθώς και μία καλύτερη του αναμενόμενου επίδοση των ΗΠΑ και των αναδυόμενων οικονομιών θα συνιστούσαν θετικές εξελίξεις, τονώνοντας την παγκόσμια οικονομική δραστηριότητα το 2012.

Στην Ελλάδα, οι προοπτικές αναφορικά με την οικονομική δραστηριότητα παραμένουν δυσμενείς για το 2012, με την ύφεση να διαμορφώνεται στο -4,5% με -5,0%, καθώς η ανάγκη επιτάχυνσης της δημοσιονομικής προσαρμογής και οι νέες μειώσεις μισθών στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, καθώς και των συντάξεων, σε συνδυασμό με το πλήγμα στην εγχώρια αγοραστική δύναμη από τις υψηλές τιμές πετρελαίου, θα μειώσουν περαιτέρω τη ζήτηση, επιδεινώνοντας και τις συνθήκες στην αγορά εργασίας. Παράλληλα, η στήριξη από τον εξαγωγικό τομέα, και κυρίως τον τουρισμό, θα είναι μικρότερη συγκριτικά με το 2011, εξαιτίας κυρίως της εξασθένησης της οικονομικής δραστηριότητας στην Ευρωζώνη.

Ωστόσο, υπάρχουν παράγοντες που συγκρατούν την υφεσιακή δυναμική και θα μπορούσαν να αποτελέσουν πηγή θετικών εκπλήξεων όπως είναι, πρωτίστως, η ενεργοποίηση του νέου τετραετούς χρηματοδοτικού Προγράμματος για την Ελλάδα και η συνεισφορά του στη μείωση της αβεβαιότητας, μεταξύ άλλων, με την ολοκλήρωση της ανακεφαλαιοποίησης και τη σταδιακή εξομάλυνση των συνθηκών ρευστότητας του ελληνικού τραπεζικού συστήματος –σύμφωνα με το αυστηρό χρονοδιάγραμμα του Προγράμματος– την ταχεία προώθηση των διαρθρωτικών μεταβολών σε συνδυασμό με την πειστική πρόοδο της δημοσιονομικής προσαρμογής και τη διαφαινόμενη επιτάχυνση των εισροών χρηματοδότησης από την ΕΕ και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Οι παράγοντες αυτοί θα μπορούσαν να συνεισφέρουν στη σταθεροποίηση του οικονομικού περιβάλλοντος το 2^ο εξάμηνο του 2012 με την προσδοκώμενη όμως ανάκαμψη να αναβάλλεται για το 2013.

Η συνέχιση της περιοριστικής πολιτικής και η συνακόλουθη παράταση της ύφεσης της οικονομικής δραστηριότητας και το 2012 θα συνεχίσει να ασκεί έντονη πίεση στις τραπεζικές εργασίες. Οι επιπτώσεις της ανταλλαγής ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου («ΟΕΔ») και οι απαιτούμενες ενέργειες αποκατάστασης της πληγείσας κεφαλαιακής δομής των ελληνικών τραπεζών προβλέπεται να καθορίσουν και τις απαιτούμενες πρωτοβουλίες ενίσχυσης κεφαλαίων. Τα γεγονότα αυτά αναμένεται να διαμορφώσουν ένα νέο τραπεζικό τοπίο.

Υπό το φως της ελληνικής κρίσης χρέους και τη συνακόλουθη εφαρμογή του προγράμματος απομείωσης της αξίας των κρατικών ομολόγων PSI, που θα ασκήσει σημαντική πίεση στην κεφαλαιακή επάρκεια των ελληνικών τραπεζών, η Τράπεζα σχεδίασε και ήδη εφαρμόζει σχέδιο κεφαλαιακής αναδιάρθρωσης που στοχεύει στην αποκατάσταση των βασικών ιδίων κεφαλαίων περίπου στο επίπεδο του κατώτατου ορίου που έχει θεσπίσει η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Αρχή (European Banking Authority («EBA»)) και το νέο Πρόγραμμα. Κύριος στόχος της παραμένει η προάσπιση του θεσμικού της ρόλου και η ουσιαστική συμβολή της στην εξαιρετικά επίπονη προσπάθεια ανασυγκρότησης της οικονομίας της χώρας.

Το 2012, η μακροοικονομική επίδοση της NAE-5 και της Τουρκίας αναμένεται να επιδεινωθεί λόγω της παγκόσμιας οικονομικής επιβράδυνσης και των επιπτώσεών της στην εσωτερική ζήτηση, καθώς και του περιοριστικού μείγματος πολιτικής και των δυσμενών εγχώριων και διεθνών πιστωτικών συνθηκών. Σε αυτό το πλαίσιο, η εξωτερική και η εσωτερική ζήτηση αναμένεται να υποχωρήσουν, ενώ η πιστωτική δραστηριότητα θα επιβραδυνθεί λόγω της περιορισμένης ρευστότητας.

Στη NAE-5, οι μητρικές Ευρωπαϊκές τράπεζες αναμένεται να συνεχίσουν την πολιτική της «ήπιας» απομόχλευσης, λόγω των πιέσεων που δέχεται η κεφαλαιακή τους βάση, μειώνοντας περαιτέρω τη χρηματοδότηση των θυγατρικών τους και συνδέοντας την πιστωτική επέκταση με την εγχώρια συλλογή καταθέσεων. Στην Τουρκία, αναμένεται επιβράδυνση της πιστωτικής δραστηριότητας όχι μόνο λόγω της σύσφιξης της εγχώριας νομισματικής πολιτικής (η οποία ξεκίνησε τον περασμένο Δεκέμβριο με στόχο την αποτροπή της υποτίμησης του εγχώριου νομίσματος και της «υπερθέρμανσης» της οικονομίας), αλλά λόγω και της περιορισμένης ρευστότητας του τραπεζικού συστήματος μετά από 6 χρόνια ισχυρής πιστωτικής επέκτασης (28% ανά έτος), η οποία οδήγησε το λόγο των δανείων προς τις καταθέσεις στο 97% το Δεκέμβριο του 2011 από 61% το Δεκέμβριο του 2005.

Κατά συνέπεια, ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ αναμένεται να περιοριστεί σε 1,3% στη NAE-5 από 2,3% το 2011, αποκλίνοντας αισθητά από το δυνητικό ρυθμό ανάπτυξης του 3,5%. Στην Τουρκία ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ θα πέσει στο χαμηλό 3-ετίας του 1% από 8,3%, σημαντικά χαμηλότερα από το δυνητικό ρυθμό ανάπτυξης του 4%.

Εν μέσω του επιδεινούμενου λειτουργικού περιβάλλοντος, η κερδοφορία του τραπεζικού συστήματος θα εξασθενήσει τόσο στη NAE-5 όσο και την Τουρκία, εξαιτίας, μεταξύ των άλλων, της συρρίκνωσης του καθαρού επιτοκιακού περιθωρίου, λόγω υψηλότερου κόστους

χρηματοδότησης, και των υψηλότερων προβλέψεων για τα αυξανόμενα μη εξυπηρετούμενα δάνεια.

Στην περίπτωση που η κρίση χρέους στην Ευρωζώνη κλιμακωθεί και οι τιμές του πετρελαίου αυξηθούν υπερβολικά (με τη μέση τιμή του Brent να υπερβαίνει την πρόβλεψή μας των USD 115 ανά βαρέλι), λόγω της έντασης στη Μέση Ανατολή, οι προοπτικές για την οικονομία και το τραπεζικό σύστημα θα είναι χειρότερες των αναμενομένων το 2012.

Η κρίση της ελληνικής οικονομίας

Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η ελληνική οικονομική κρίση είχε ως αποτέλεσμα την αναγνώριση στο 2011 ζημιών λόγω απομείωσης σε μια σειρά περιουσιακών στοιχείων όπως ομολόγων του ελληνικού δημοσίου και δανείων οι οποίες επηρέασαν αρνητικά την κατάσταση οικονομικής θέσης, τα αποτελέσματα, τις ταμειακές ροές και τους εποπτικούς δείκτες της Τράπεζας και του Ομίλου. Επιπλέον, η κρίση επηρέασε αρνητικά την δυνατότητα της Τράπεζας να αντλεί ρευστότητα από την διατραπεζική αγορά.

Κατά την διάρκεια του 2011 η ΕΚΤ και η Τράπεζα της Ελλάδος («Ευρωσύστημα») ήταν οι βασικοί τροφοδότες ρευστότητας της Τράπεζας.

Σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 2190/1920, όταν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων εταιρείας γίνει κατώτερο από το 50% του μετοχικού κεφαλαίου, το Δ.Σ. της εταιρείας υποχρεούται εντός έξι μηνών από τη λήξη της χρήσης να συγκαλέσει Γενική Συνέλευση προκειμένου να λάβει μέτρα για την βελτίωση του παραπάνω δείκτη. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 48 του ν. 2190/1920, όταν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων εταιρείας γίνει κατώτερο από το 10% του μετοχικού κεφαλαίου και η Γενική Συνέλευση του προαναφερθέντος άρθρου 47 δεν πάρει αποφάσεις βελτίωσης του δείκτη, παρέχεται η δυνατότητα σε όποιον έχει έννομο συμφέρον, μέσω δικαστικής απόφασης, να προκαλέσει την λύση της εταιρείας.

Την 31 Δεκεμβρίου 2011, ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας ήταν κάτω από το ελάχιστο όριο του 8% (αρνητικό 2,6%). Για να επανέλθει ο εν λόγω δείκτης στο 8%, τα κεφάλαια που θα απαιτηθούν, όπως εκτιμήθηκαν από την Τράπεζα της Ελλάδος, ανέρχονται σε €6,9 δισ. περίπου.

Η συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας της Τράπεζας εξαρτάται από α) την άντληση επαρκών κεφαλαίων για την αποκατάσταση της χρηματοοικονομικής θέσης της Τράπεζας και του Ομίλου και β) την συνέχιση άντλησης ρευστότητας από το Ευρωσύστημα.

Η Διοίκηση έλαβε υπόψη της, τους ακόλουθους παράγοντες προκειμένου να καταλήξει ότι ο Όμιλος και η Τράπεζα μπορούν να συνεχίσουν την επιχειρηματική δραστηριότητά τους στο προσεχές μέλλον:

- Τα επιχειρηματικά σχέδια για την χρηματοδότηση και την ενίσχυση των κεφαλαίων του Ομίλου και της Τράπεζας για τους επόμενους 12 μήνες από την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων, προϋποθέτουν την συνέχιση των παραπάνω ενεργειών. Τα επιχειρηματικά σχέδια έχουν ήδη υποβληθεί στην Τράπεζα της Ελλάδος.
- Το πρόγραμμα ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της χρηματοοικονομικής βοήθειας σύμφωνα με το δεύτερο μνημόνιο για την Ελλάδα το οποίο ψηφίστηκε από την Ελληνική Βουλή την 14 Φεβρουαρίου 2012 και υιοθετήθηκε από το Eurogroup κατά τις συναντήσεις του την 21 Φεβρουαρίου και 13 Μαρτίου 2012 («το Πρόγραμμα»).

Το Πρόγραμμα το οποίο έχει ήδη εγκριθεί από το ΔΝΤ, την ΕΚΤ και την Ευρωπαϊκή Ένωση («η Τρίκα»), με τις προγραμματισμένες εκταμιεύσεις που ανέρχονται σε €50 δισ., βρίσκεται στη φάση της υλοποίησης από την Τράπεζα της Ελλάδος. Τα σημαντικότερα σημεία του Προγράμματος είναι:

- i. Μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2012, όλες οι ελληνικές τράπεζες πρέπει να επιτύχουν δείκτη κύριων βασικών κεφαλαίων ύψους 9% και μέχρι τον Ιούνιο του 2013 ύψους 10%. Επιπλέον, οι τράπεζες θα πρέπει να διατηρούν τον δείκτη κύριων βασικών κεφαλαίων στο 7% σε προσομοίωση 3-ετούς σεναρίου ακραίων συνθηκών.
- ii. Από 1 Ιανουαρίου 2012 και μέχρι ο Όμιλος να επιτύχει το ελάχιστο προβλεπόμενο ύψος δεικτών, επιτρέπεται από την ΤτΕ να λειτουργεί με δείκτη κύριων βασικών κεφαλαίων μικρότερο του 9%.
- iii. Η Τράπεζα της Ελλάδος με την υποστήριξη εξωτερικών συμβούλων, έχει αναλάβει τον λεπτομερή προσδιορισμό των κεφαλαιακών αναγκών και της βιωσιμότητας των τραπεζών. Ο προσδιορισμός μεταξύ άλλων, θα βασιστεί σε προσομοίωση σεναρίων ακραίων συνθηκών, στα αποτελέσματα διαγνωστικής έρευνας επί των δανείων, στην επίδραση της ανταλλαγής των ομολόγων και στα επιχειρηματικά και κεφαλαιακά σχέδια τα οποία έχουν ήδη υποβληθεί και θα αναθεωρηθούν κατόπιν σχολίων της Τράπεζας της Ελλάδος μέχρι το τέλος Απριλίου 2012.
- iv. Οι τράπεζες που θα θεωρηθούν βιώσιμες από την Τράπεζα της Ελλάδος με βάση τα επιχειρηματικά και κεφαλαιακά σχέδια, θα έχουν την δυνατότητα να προβούν σε αύξηση κεφαλαίου πριν την 30 Σεπτεμβρίου 2012. Το υπόλοιπο των αναγκαίων κεφαλαίων θα καλυφθεί από το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («Τ.Χ.Σ.») με αύξηση κεφαλαίου μέσω κοινών μετοχών με περιορισμένα δικαιώματα ψήφου ή μέσω μετατρέψιμων ομολογιών, με όρους τέτοιους που να δίνονται κίνητρα στους ιδιώτες μετόχους για να συμμετάσχουν στην αύξηση.
- v. Τα δικαιώματα ψήφου των κοινών μετοχών που θα διακρατούνται από το Τ.Χ.Σ. θα περιορίζονται σε θέματα που αφορούν στρατηγικές αποφάσεις εκτός και εάν η συμμετοχή των ιδιωτών στην αύξηση είναι μικρότερη από τις ελάχιστες κεφαλαιακές ανάγκες των τραπεζών (θα προσδιοριστεί με ιδιαίτερο νόμο).

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Η Διοίκηση πιστεύει ότι η συνέχιση της υιοθέτησης της αρχής της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων για τον Όμιλο και την Τράπεζα είναι κατάλληλη διότι:

- i. παρόλο που η Τράπεζα δεν έχει λάβει διαβεβαιώσεις εντούτοις έχει βάσιμες προσδοκίες ότι θα αντλεί ρευστότητα μέσω του Ευρωσυστήματος και
- ii. οι προσωρινοί ελάχιστοι κεφαλαιακοί δείκτες που ορίστηκαν από την ΕΚΤ και την Τράπεζα της Ελλάδος όπως προαναφέρθηκε, θα δώσουν χρόνο στην Τράπεζα προκειμένου να αντλήσει τα απαραίτητα κεφάλαια από τους ιδιώτες ή να αντλήσει κεφάλαια από το Τ.Χ.Σ.

Την 20 Απριλίου 2012, το Τ.Χ.Σ. ανακοίνωσε στην Τράπεζα, ότι η Τράπεζα της Ελλάδος με την από 19 Απριλίου 2012 επιστολή της γνωστοποίησε στο Τ.Χ.Σ. τα ακόλουθα:

- i. η Τράπεζα αξιολογήθηκε ως βιώσιμη,
- ii. το επιχειρησιακό σχέδιο που υπέβαλε η Τράπεζα στην Τράπεζα της Ελλάδος και περιλαμβάνει το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής των μέτρων που αφορούν στην κεφαλαιακή ενίσχυση και περιγράφονται σε αυτό, αξιολογήθηκε ως βιώσιμο και αξιόπιστο,
- iii. το ποσό που απαιτείται για τη διαμόρφωση του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας στο όριο του 8%, ανέρχεται σε €6,9 δισ. και
- iv. απαιτείται η χορήγηση από το Τ.Χ.Σ. επιστολής με την οποία θα δηλώνει ότι θα συμμετάσχει στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ή στην κάλυψη μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου, κατά περίπτωση, που θα πραγματοποιήσει η Τράπεζα με σκοπό την ενίσχυση της κεφαλαιακής της επάρκειας κατά τις διατάξεις του ν. 3864/2010 όπως ισχύει, μέχρι του ποσού που έχει προσδιορισθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος, δηλ. €6,9 δισ.

Στην ίδια επιστολή το Τ.Χ.Σ. δηλώνει ότι θα συμμετάσχει στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας ή στην κάλυψη μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου μέχρι του ποσού των €6,9 δισ. Επίσης, το Τ.Χ.Σ. θα καλύψει το ποσό της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ή του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου που δεν θα αναληφθεί από τους υφιστάμενους μετόχους και λοιπούς επενδυτές και η υποχρέωσή του αυτή ισχύει μέχρι την 30 Σεπτεμβρίου 2012.

Ανταλλαγή του ελληνικού χρέους

Στην Σύνοδο Κορυφής για το Ευρώ την 26 Οκτωβρίου 2011, συμφωνήθηκε ένα σύνολο μέτρων που περιελάμβανε μία εθελοντική ανταλλαγή ομολόγων με ονομαστική μείωση του 50% επί του θεωρητικού ελληνικού χρέους που κατέχουν ιδιώτες επενδυτές. Από κοινού με ένα φιλόδοξο πρόγραμμα για την ελληνική οικονομία, η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα αναμένεται να διασφαλίσει την απομείωση της σχέσης του ελληνικού χρέους προς το ΑΕΠ με στόχο να φθάσει το 120% έως το 2020.

Ο Όμιλος συμμετείχε στην ανταλλαγή των Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου («ΟΕΔ»). Σύμφωνα με τους βασικούς όρους που διέπουν την ανταλλαγή:

- Τα ομόλογα που ανταλλάσσονται υφίστανται 53,5% μείωση της ονομαστικής αξίας.
- Οι κάτοχοι λαμβάνουν ομόλογα του Ε.Τ.Χ.Σ. ονομαστικής αξίας 15% της ονομαστικής αξίας των ομολόγων που ανταλλάσσονται, εκ των οποίων τα μισά λήγουν σε 12 μήνες και τα μισά σε 24 μήνες.
- Οι κάτοχοι λαμβάνουν νέα ομόλογα (τα «Νέα ΟΕΔ») με τα εξής χαρακτηριστικά:
 - Εκδότης: Ελληνική Δημοκρατία
 - Ονομαστική αξία: 31,5% της ονομαστικής αξίας των ομολόγων που ανταλλάσσονται
 - Αποπληρωμή κεφαλαίου: 20 ξεχωριστά ομόλογα με λήξη από 11 έως 30 έτη αντίστοιχα
 - Επιτόκιο: 2,0% ετησίως για πληρωμές μεταξύ 2013-2015, 3,0% ετησίως για πληρωμές μεταξύ 2016-2020, 3,65% ετησίως για πληρωμές το 2021 και 4,3% ετησίως για πληρωμές το 2022 και μετέπειτα.
- Οι κάτοχοι λαμβάνουν τίτλους ΑΕΠ που εξέδωσε το Ελληνικό Δημόσιο και διαπραγματεύονται ανεξάρτητα στην ελεύθερη αγορά (οι «Τίτλοι ΑΕΠ») με θεωρητικό ποσό ίσο με την ονομαστική αξία των Νέων ΟΕΔ που θα ληφθούν. Οι Τίτλοι ΑΕΠ προβλέπουν ετήσιες καταβολές που ξεκινούν το 2015 ποσού έως το 1% του θεωρητικού ποσού σε περίπτωση που το ονομαστικό ΑΕΠ της Ελλάδας ξεπεράσει ένα προκαθορισμένο όριο και η Ελλάδα παρουσιάζει θετική μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ η οποία υπερβαίνει προκαθορισμένους στόχους.
- Δεδουλευμένοι μη καταβληθέντες τόκοι (περιλαμβανομένων πρόσθετων ποσών, εάν υπάρχουν) στα ομόλογα που ανταλλάσσονται θα εξοφληθούν με τίτλους του Ε.Τ.Χ.Σ. 6-μηνης διάρκειας.
- Τα Νέα ΟΕΔ και οι Τίτλοι ΑΕΠ θα υπόκεινται στο αγγλικό δίκαιο και θα κατατάσσονται κατ' ισομοιρία (*pari passu*) μεταξύ τους και με όλα τα μη εξασφαλισμένα και πρωτογενή ποσά που έχει δανειστεί η Ελληνική Δημοκρατία.

Η συνολική ζημιά απομείωσης των ΟΕΔ, προ φόρου εισοδήματος ανήλθε σε €11,8 δισ. για τον Όμιλο και €10,6 δισ. για την Τράπεζα.

Απομειώσεις υπεραξίας και επενδύσεων

Ο Όμιλος διενήργησε τον έλεγχο των Μονάδων Δημιουργίας Ταμειακών Ροών χρησιμοποιώντας την μεθοδολογία «Αξία λόγω Χρήσης» (value in use). Από τον έλεγχο προέκυψε ότι η υπεραξία από την εξαγορά της Vojvodjanska Banka έχει υποστεί απομείωση ύψους €100 εκατ. Επίσης, ο Όμιλος διέγραψε πλήρως υπεραξίες στην Εθνική Χρηματοπιστωτική Α.Ε.Π.Ε.Υ. και στην NBG Leasing IFN S.A., ποσού €13,4 εκατ. και €6,7 εκατ., αντίστοιχα.

Τέλος, η Τράπεζα αναγνώρισε ζημιά απομείωσης ποσού €658,5 εκατ. για το 2011 σε θυγατρικές και σε συγγενείς που αφορά κυρίως την Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική», ποσού €395,4 εκατ., λόγω της επίπτωσης του PSI στην οικονομική θέση της θυγατρικής, την Vojvodjanska Banka ποσού €186,7 εκατ. και σε λουπές θυγατρικές ποσό €76,4 εκατ.

Οικονομικά αποτελέσματα

Οι ζημίες του Ομίλου που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας το 2011 ανήλθαν σε €12.344,0 εκατ. Λαμβανομένης υπόψη της καθαρής ζημίας ύψους €10.750,2 εκατ., μετά την αφαίρεση των αναβαλλόμενων φόρων που αναγνωρίστηκαν, από την ανταλλαγή των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου («PSI»), την απομείωση απαιτήσεων από το Ελληνικό Δημόσιο που δεν συμπεριελήφθησαν στο PSI και λουπές έκτακτες απομειώσεις και προβλέψεις ύψους €1.305,3 εκατ. μετά από φόρους, οι ζημίες που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας το 2011 θα ανέρχονταν σε €288,5 εκατ.

Ο Όμιλος, ανταποκρινόμενος στη δύσκολη αυτή περίοδο την οποία διέρχεται η Ελληνική οικονομία, υλοποίησε σειρά ενεργειών, οι οποίες ως στόχο είχαν την προσαρμογή του επιχειρηματικού του μοντέλου στις παρούσες οικονομικές συνθήκες. Συγκεκριμένα, ενίσχυσε την κεφαλαιακή του θέση τόσο μέσω της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου κατά €1 δισ. το Δεκέμβριο του 2011, μέσω της έκδοσης εξαγοράσιμων προνομιούχων μετοχών, η οποία καλύφθηκε εξ' ολοκλήρου από το Ελληνικό Δημόσιο, όσο και μέσω της επαναγοράς μέρους των καλυμμένων ομολογιών και υβριδικών τίτλων τον Ιανουάριο του 2012, από την οποία προέκυψε κέρδος €301,6 εκατ., ενίσχυσε τις προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις και περιέστειλε σημαντικά τις λειτουργικές του δαπάνες.

Ειδική μνεία πρέπει να γίνει στις προσπάθειες περιστολής των λειτουργικών δαπανών: Οι δαπάνες προσωπικού στην Ελλάδα σε συγκρίσιμη βάση, εξαιρώντας την έκτακτη πρόβλεψη αποζημίωσης του προσωπικού ύψους €169,9 εκατ., μειώθηκαν κατά 8%. Επίσης τα γενικά έξοδα και αποσβέσεις μειώθηκαν κατά 9% από το 2010. Επίσης μείωση επιτεύχθηκε και στις λειτουργικές δαπάνες στην Ν.Α. Ευρώπη¹ κατά 3% για την αντίστοιχη περίοδο. Τα λειτουργικά έξοδα του Ομίλου ανήλθαν σε €2.370,8 εκατ. (πριν την επίπτωση της έκτακτης πρόβλεψης αποζημίωσης του προσωπικού ύψους €169,9 εκατ.), μειωμένα κατά 6% έναντι του 2010, κυρίως εξαιτίας της δραστηρικής περιστολής των λειτουργικών δαπανών στην Ελλάδα.

Μετά την υπογραφή του νέου προγράμματος σταθερότητας, το κλίμα αβεβαιότητας στην Ελλάδα άρχισε να αντιστρέφεται σταδιακά, γεγονός που έχει οδηγήσει σε αύξηση των καταθέσεων κατά περίπου €1 δισ. στη περίοδο από 6 Μαρτίου έως και την 4 Απριλίου 2012. Ένδειξη της εμπιστοσύνης των Ελλήνων καταθετών προς την Τράπεζα αποτελεί η αύξηση των μεριδίων αγοράς σε όλες τις κατηγορίες καταθέσεων (καταθέσεις ταμειευτηρίου: 34,1%, προθεσμιακές καταθέσεις: 15,6% και καταθέσεις όψεως: 22%). Παρά τη σημαντική μείωση των καταθέσεων και τη δραματική πτώση της οικονομικής δραστηριότητας το συνολικό ύψος των χορηγήσεων στην Ελλάδα μειώθηκε μόνο κατά 3,5% σε ετήσια βάση.

Η εφαρμογή της στρατηγικής ενίσχυσης της ρευστότητας των θυγατρικών του Ομίλου στο εξωτερικό υπογραμμίζεται από την κατά 22% αύξηση των καταθέσεων στην Τουρκία και τη σταθεροποίηση των καταθέσεων στην Ν.Α. Ευρώπη σε ένα δυσμενές οικονομικό περιβάλλον.

Ο δείκτης δανείων προς καταθέσεις του Ομίλου στο τέλος του 2011 διαμορφώθηκε στα υγιή επίπεδα του 109%, και στην Ελλάδα στο 106%, παρά τη μείωση των καταθέσεων στην Ελλάδα κατά 30% σωρευτικά από τα τέλη του 2009.

Αναπροσαρμογή της αξίας των ομολόγων που περιλαμβάνονται στο Πρόγραμμα Συμμετοχής του Ιδιωτικού Τομέα (PSI)

Τα αποτελέσματα του Ομίλου το 2011 επιβαρύνθηκαν με την απομείωση της αξίας των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου κατά €10.750,2 εκατ. μετά την αφαίρεση των αναβαλλόμενων φόρων που αναγνωρίστηκαν (ή €11.783,3 εκατ. προ φόρων). Η ζημία αυτή προέρχεται από τη συμμετοχή του Ομίλου στο πρόγραμμα ανταλλαγής ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου και λοιπών επιλέξιμων τίτλων. Πριν τη διενέργεια της απομείωσης η ονομαστική αξία των ομολόγων που κατείχε ο Όμιλος και εντάσσονται στο σχέδιο ανταλλαγής ανέρχονταν στα €14.750,7 εκατ. περίπου.

Η εφαρμογή του PSI οδήγησε την Τράπεζα στην περαιτέρω αναγνώριση απομείωσης ύψους €752,7 εκατ. επί των απαιτήσεων από το Ελληνικό Δημόσιο που δεν συμπεριελήφθησαν στο PSI. Οι απαιτήσεις αυτές περιλαμβάνουν δάνεια εγγυημένα από το Ελληνικό Δημόσιο και λουπές απαιτήσεις.

Η κλιμάκωση της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα οδηγεί σε αύξηση των δανείων σε καθυστέρηση

Το οικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα παραμένει ιδιαίτερα δυσμενές (7,5% πτώση του ΑΕΠ στο 4^ο τρίμηνο του 2011) επιδεινώνοντας την ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου των τραπεζών.

Το ύψος των δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών του Ομίλου ως προς το σύνολο των χορηγήσεων διαμορφώθηκε στο 12,8% του συνολικού χαρτοφυλακίου. Ειδικότερα, στην Ελλάδα το ποσοστό ανήλθε σε 13,8% έναντι 8,5% το 2010. Αντίθετα, στην Τουρκία που

¹ Περιλαμβάνει τις δραστηριότητες του Ομίλου σε Βουλγαρία, Ρουμανία, Σερβία, Αλβανία και ΠΓΔΜ.

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

χαρακτηρίζεται από υγιείς ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης, το ύψος των καθυστερήσεων άνω των 90 ημερών ως προς το σύνολο του δανειακού χαρτοφυλακίου μειώθηκε στο 4,8% έναντι του 5,9% το 2010. Η καθυστέρηση της ανάκαμψης των οικονομιών της Ν.Α. Ευρώπης, εξαιτίας της συνεχιζόμενης κρίσης στην Ευρωζώνη επηρέασε αρνητικά την ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου στην περιοχή.

Οι προβλέψεις απομείωσης για δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών το 2011 αυξήθηκαν στα €2.664,5 εκατ., με συνέπεια οι συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης να ανέλθουν σε €7,1 δισ. Ως αποτέλεσμα της συντηρητικής πολιτικής προβλέψεων του Ομίλου, το ποσοστό κάλυψης των δανείων σε καθυστέρηση ανήλθε στο 56%, πριν βεβαίως ληφθούν υπόψη οι πάσης φύσεως εμπράγματα εξασφαλίσεις.

Finansbank: Υψηλή κερδοφορία σε συνδυασμό με δυναμική αναπτυξιακή πορεία

Σε TL 849 εκατ. (€365 εκατ.) ανήλθαν τα καθαρά κέρδη της Finansbank το 2011, μειωμένα κατά 8% έναντι του 2010.

Η ανάκαμψη της Τουρκικής οικονομίας δημιουργεί προσδοκίες για περαιτέρω ενίσχυση της αναπτυξιακής πορείας της Finansbank. Συγκεκριμένα:

- Σταθερά στο υψηλό επίπεδο του 2010 διατηρήθηκε το καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα το οποίο ανήλθε σε TL 2.106 εκατ. (€906 εκατ.) στην Τουρκία μέσα σε περιβάλλον αποκλιμάκωσης των περιθωρίων. Η επίδοση αυτή της Finansbank την τοποθετεί στην κορυφή των Τουρκικών τραπεζών από πλευράς επιτοκιακού περιθωρίου, το οποίο μάλιστα δεν εξαρτάται από ευμετάβλητες πηγές εσόδων όπως τα χρεόγραφα.
- Ο ρυθμός αύξησης των λειτουργικών δαπανών κατά 16% έναντι του 2010 αντανακλά τον υψηλό πληθωρισμό και την επέκταση του δικτύου καταστημάτων της Finansbank, το οποίο αυξήθηκε κατά 4% έναντι του 2010 υπερβαίνοντας τα 520 στο τέλος του 2011. Παρά την επέκταση του δικτύου της, ο δείκτης αποτελεσματικότητας (δαπάνες προς έσοδα) της Finansbank διαμορφώθηκε στο επίπεδο του 52%.

Το 2011, οι συνολικές χορηγήσεις της Finansbank ανέρχονταν σε TL 36,8 δισ. (€15,1 δισ.) σημειώνοντας αύξηση κατά 16% έναντι του 2010. Παρά την πιστωτική επέκταση ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας («CAR») διαμορφώθηκε στο 17,6%, ο υψηλότερος μεταξύ των κύριων ανταγωνιστών. Οι χορηγήσεις λιανικής τραπεζικής εξακολουθούν να αποτελούν την αιχμή της αναπτυξιακής δυναμικής της Finansbank και συνεχίζουν να αυξάνονται εντυπωσιακά (19% από το 2010). Το συνολικό ύψος των χορηγήσεων λιανικής το 2011 ανήλθε σε TL 20,3 δισ. (€8,3 δισ.). Οι χορηγήσεις επιχειρηματικής πίστης ανήλθαν το 2011 σε TL 16,5 δισ. (€6,8 δισ.), σημειώνοντας ρυθμό αύξησης 12% έναντι του 2010, αντανακλώντας τη γενικότερη βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος.

Το ποσοστό των δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών στο 2011 αποκλιμακώθηκε περαιτέρω σε 4,8% επί του συνολικού χαρτοφυλακίου, σημειώνοντας μείωση κατά 103 μονάδες βάσης σε σχέση με το 2011. Το κόστος των προβλέψεων μειώθηκε πλέον των 100 μονάδων βάσης το 2010 με ταυτόχρονη διατήρηση του υψηλού επιπέδου κάλυψης των δανείων σε καθυστέρηση από προβλέψεις σε επίπεδα άνω του 75%.

Θετικές επιδόσεις επιτεύχθηκαν και στο σκέλος των καταθέσεων οι οποίες εξακολουθούν να αυξάνονται σαν αποτέλεσμα της στρατηγικής της τράπεζας να διευρύνει την καταθετική της βάση, καταγράφοντας εντυπωσιακή αύξηση κατά 22% έναντι του 2010. Στο τέλος του 2011 ο δείκτης χορηγήσεων προς καταθέσεις της τράπεζας βελτιώθηκε στο ιστορικό χαμηλό του 113%.

Ενδεικτικό της εμπιστοσύνης των επενδυτών στις προοπτικές της Finansbank είναι ότι το 2011, η Finansbank ολοκλήρωσε με μεγάλη επιτυχία τόσο τη διαδικασία έκδοσης ομολογιακού δανείου ύψους USD 500 εκατ. όσο και την έκδοση κοινοπρακτικού δανείου ύψους επίσης USD 500 εκατ.

N.A. Ευρώπη: Οριακή κερδοφορία παρά το δυσμενές οικονομικό κλίμα

Σε €3 εκατ. ανήλθαν τα καθαρά κέρδη από τη Ν.Α. Ευρώπη το 2011 έναντι €75 εκατ. το 2010. Η συνεχιζόμενη απομόχλευση οδήγησε στη μείωση του καθαρού επιτοκιακού αποτελέσματος. Παρά τον περιορισμό των λειτουργικών εξόδων κατά 3% έναντι του 2010, συνεχίζοντας την πτωτική τους τροχιά για δεύτερη συνεχή χρονιά, τα προ προβλέψεων κέρδη ανήλθαν σε €174 εκατ. έναντι €275 εκατ. το 2010, μειωμένα κατά 37%.

Το συνολικό ύψος χορηγήσεων στη Ν.Α. Ευρώπη μειώθηκε κατά 10% σε σχέση με το 2010 στα €6,9 δισ. με αποτέλεσμα να βελτιωθεί περαιτέρω ο δείκτης δανείων προς καταθέσεις στη Ν.Α. Ευρώπη κατά 16% σε σχέση με το 2010.

Η ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου στη Ν.Α. Ευρώπη συνεχίζει να επηρεάζεται αρνητικά από το μακροοικονομικό περιβάλλον με αποτέλεσμα το κόστος των προβλέψεων να διατηρείται σε υψηλά επίπεδα (2,6%) για το 2011.

Ενίσχυση της κεφαλαιακής θέσης

Στα πλαίσια των ενεργειών της για την κεφαλαιακή της θωράκιση, το Δεκέμβριο του 2011 η Τράπεζα αύξησε το μετοχικό της κεφάλαιο κατά €1 δισ., με εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές, οι οποίες καλύφθηκαν εξ' ολοκλήρου από το Ελληνικό Δημόσιο. Επίσης, τον Ιανουάριο του 2012, η Τράπεζα ανακοίνωσε την υποβολή προαιρετικής πρότασης επαναγοράς μέρους ή του συνόλου καλυμμένων ομολογιών και υβριδικών τίτλων που είχε εκδώσει στο παρελθόν. Η κίνηση αυτή της Τράπεζας είχε ως αποτέλεσμα τη σημαντική ενίσχυση των βασικών ιδίων κεφαλαίων (Core Tier I) κατά €301,6 εκατ.

Ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας του Ομίλου μετά τη ζημία από την συμμετοχή στο PSI και των λοιπών απομειώσεων κατήλθε στο -2,6% (αρνητικός), όμως μετά τη θετική επίδραση της προαιρετικής επαναγοράς των υβριδικών τίτλων και των καλυμμένων ομολογιών, αλλά και κυρίως με την εγγυημένη από το Τ.Χ.Σ. κεφαλαιακή ενίσχυση ύψους €6,9 δισ. ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας διαμορφώνεται σε 8,3%.

Σημαντικά γεγονότα χρήσης 2011

Ενίσχυση και διαχείριση κεφαλαίου

Την 22 Δεκεμβρίου 2011, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ποσού €1 δισ. με την έκδοση 200.000.000 εξαγοράσιμων προνομιούχων μετοχών ονομαστικής αξίας €5,0 με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των υφιστάμενων μετόχων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις αναλυτικές διατάξεις του Ν. 3723/2008 για την ενίσχυση της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας.

Την 30 Δεκεμβρίου 2011, η Τράπεζα εξέδωσε τις 200.000.000 εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές ονομαστικής αξίας €5,0 υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.

Συμμετοχή στο Πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας – Πυλώνας II

Το 2011, στο πλαίσιο παροχής εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου για την έκδοση ομολόγων, η Τράπεζα αύξησε την συμμετοχή της στον δεύτερο πυλώνα του προγράμματος ενίσχυσης της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας σύμφωνα με το Ν. 3723/2008, με την έκδοση, την 7 Ιουνίου 2011, τίτλων κυμαινόμενου επιτοκίου ύψους €1.925,0 εκατ. με επιτόκιο Euribor 3-μηνών προσαυξημένο κατά 1.200 μονάδες βάσης και τριμηνιαία καταβολή τόκων. Οι τίτλοι λήγουν τον Ιούνιο του 2014.

Επιπρόσθετα, την 20 Δεκεμβρίου 2011 και 23 Δεκεμβρίου 2011, η Τράπεζα προέβη στην επαναγορά τίτλων ύψους €907 εκατ. (€700 εκατ. και €207 εκατ. αντιστοίχως) αναφορικά με τους τίτλους κυμαινόμενου επιτοκίου ύψους €1.345,0 εκατ. που είχαν εκδοθεί την 4 Μαΐου 2010 και λήγουν τον Μάιο του 2013 (με επιτόκιο Euribor 3-μηνών προσαυξημένο κατά 500 μονάδες βάσης και τριμηνιαία καταβολή τόκων). Οι τίτλοι κατέχονταν από τρίτους και εμφανίζονταν στις υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους του Ομίλου και της Τράπεζας.

Άντληση ρευστότητας μέσω έκδοσης χρεογράφων

Την 12 Δεκεμβρίου 2008, η Revolver 2008 – 1PIc, εταιρεία ειδικού σκοπού, εξέδωσε ομολογίες κυμαινόμενου επιτοκίου κατηγορίας A ύψους €1.500,0 εκατ. και ομολογίες ύψους €268,9 εκατ. κυμαινόμενου επιτοκίου κατηγορίας B με εξασφάλιση ανοικτά καταναλωτικά δάνεια και πιστωτικές κάρτες. Την 28 Φεβρουαρίου 2011, ακυρώθηκαν ομολογίες της κατηγορίας A ύψους €500 εκατ. και έγινε αλλαγή επιτοκίου από Euribor 1 μηνός προσαυξημένου κατά 30 μονάδες βάσης σε σταθερό ετήσιο επιτόκιο 2,6% για τις ομολογίες της κατηγορίας A και από Euribor 1 μηνός προσαυξημένου κατά 60 μονάδες βάσης σε σταθερό ετήσιο επιτόκιο 2,9% για τις ομολογίες της κατηγορίας B.

Την 6 Μαΐου 2011, η Τράπεζα εξέδωσε την 5η σειρά καλυμμένων ομολογιών ύψους €1,5 δισ. στο πλαίσιο του δεύτερου προγράμματος καλυμμένων ομολογιών ύψους €15 δισ. που ξεκίνησε την 21 Ιουνίου 2010 και λήγει τον Σεπτέμβριο του 2013 (με δυνατότητα παράτασης 10 ετών), με κύρια εξασφάλιση στεγαστικά δάνεια ιδιωτών και με τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ πλέον περιθωρίου 230 μονάδων βάσης.

Την 6 Μαΐου 2011, η Τράπεζα εξέδωσε την 6η σειρά καλυμμένων ομολογιών ύψους €1,3 δισ. στο πλαίσιο του δεύτερου προγράμματος καλυμμένων ομολογιών ύψους €15 δισ. που ξεκίνησε την 21 Ιουνίου 2010 και λήγει τον Σεπτέμβριο του 2014 (με δυνατότητα παράτασης 10 ετών), με κύρια εξασφάλιση στεγαστικά δάνεια ιδιωτών και με τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ πλέον περιθωρίου 250 μονάδων βάσης.

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Επιπλέον, η Τράπεζα, το 2011, ακύρωσε τις ακόλουθες εκδόσεις στο πλαίσιο του πρώτου προγράμματος καλυμμένων ομολογιών ύψους €10 δισ., που ξεκίνησε την 26 Νοεμβρίου 2008:

Αριθμός Σειράς	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία ακύρωσης	Αρχική ονομαστική αξία	Ακυρωθέν ποσό σε € εκατ.
1 ^η Σειρά	28 Νοεμβρίου 2008	6 Μαΐου 2011	€1 δισ.	650,0
2 ^η Σειρά	28 Νοεμβρίου 2008	6 Μαΐου 2011	€1 δισ.	800,0
5 ^η Σειρά	11 Μαΐου 2010	6 Μαΐου 2011	€1 δισ.	350,0
2 ^η Σειρά	28 Νοεμβρίου 2008	2 Ιουνίου 2011	€1 δισ.	150,0
1 ^η Σειρά	28 Νοεμβρίου 2008	20 Ιουνίου 2011	€1 δισ.	300,0
5 ^η Σειρά	11 Μαΐου 2010	20 Ιουνίου 2011	€1 δισ.	650,0
1 ^η Σειρά	28 Νοεμβρίου 2008	3 Αυγούστου 2011	€1 δισ.	50,0 ⁽¹⁾
2 ^η Σειρά	28 Νοεμβρίου 2008	3 Αυγούστου 2011	€1 δισ.	50,0 ⁽¹⁾

(1) Επαναγορά και ακύρωση καλυμμένων ομολογιών ύψους €50 εκατ., όπου η Τράπεζα την 1 Σεπτεμβρίου 2009 τους είχε διαθέσει σε θεσμικούς επενδυτές και τα οποία απεικονίζονται στις «Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους».

Την 20 Σεπτεμβρίου 2011, η Spriti Plc, εταιρεία ειδικού σκοπού, εξέδωσε ομολογίες κυμαινομένου επιτοκίου κατηγορίας Α ύψους €1.500,0 εκατ. και €249,5 εκατ. κατηγορίας Β, με εξασφάλιση στεγαστικά δάνεια ιδιωτών.

Την 23 Σεπτεμβρίου 2011, η Autokinito Plc, εταιρεία ειδικού σκοπού, εξέδωσε ομολογίες κυμαινομένου επιτοκίου κατηγορίας Α ύψους €400,0 εκατ. και €96,5 εκατ. κατηγορίας Β, με εξασφάλιση δάνεια αυτοκινήτων.

Την 23 Σεπτεμβρίου 2011, η Agorazo Plc, εταιρεία ειδικού σκοπού, εξέδωσε ομολογίες κυμαινομένου επιτοκίου κατηγορίας Α ύψους €1.250,0 εκατ. και €412,8 εκατ. κατηγορίας Β, με εξασφάλιση καταναλωτικά δάνεια.

Πρωτεύον χρέος, Τίτλοι μειωμένης εξασφάλισης και Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις

Την 11 Μαΐου 2011, η Finansbank εξέδωσε κοινές μη καλυμμένες ομολογίες σταθερού επιτοκίου ύψους USD 500,0 εκατ., λήξης τον Μάιο του 2016 και με σταθερό επιτόκιο 5,5% και εξαμηνιαία καταβολή τόκων. Την 31 Δεκεμβρίου 2011, ο Όμιλος κατέχει τίτλους αξίας USD 3,0 εκατ.

Την 2 Νοεμβρίου 2011, η Finansbank εξέδωσε ομολογίες σταθερού επιτοκίου ύψους TL 150,0 εκατ., λήξης τον Απρίλιο του 2012 και με σταθερό επιτόκιο 10,66% και καταβολή τόκων και κεφαλαίου στη λήξη. Την 31 Δεκεμβρίου 2011, ο Όμιλος κατέχει τίτλους αξίας TL 34,8 εκατ.

Την 30 Νοεμβρίου 2011, η Finansbank εξέδωσε ομολογίες σταθερού επιτοκίου ύψους TL 200,0 εκατ., λήξης τον Μάιο του 2012 και με σταθερό επιτόκιο 10,45% και καταβολή τόκων και κεφαλαίου στη λήξη. Την 31 Δεκεμβρίου 2011, ο Όμιλος κατέχει τίτλους αξίας TL 37,0 εκατ.

Την 2 Δεκεμβρίου 2010, η Finansbank σύναψε δάνειο σε δύο νομίσματα, ύψους USD 333,0 εκατ. και €352,0 εκατ. διάρκειας ενός έτους, οι όροι του οποίου τροποποιήθηκαν την 30 Νοεμβρίου 2011. Τα δύο νομισμάτων ποσά των USD 333,0 εκατ. και €352,0 εκατ. διαμορφώθηκαν σε USD 220,5 εκατ. και επιτόκιο ίσο με το Libor πλέον περιθωρίου 0,7%, λήξης τον Νοέμβριο του 2012 και με τριμηνιαία καταβολή τόκων και σε €210,6 εκατ. και επιτόκιο ίσο με το Libor πλέον περιθωρίου 0,7%, λήξης τον Νοέμβριο του 2012 και με τριμηνιαία καταβολή τόκων, αντιστοίχως.

Την 24 Μαρτίου 2011, η Finansbank (μέσω εταιρείας ειδικού σκοπού) εξαγόρασε τίτλους σταθερού επιτοκίου ύψους USD 110,0 εκατ., που είχαν εκδοθεί την 24 Μαρτίου 2006.

Την 13 Απριλίου 2011, η Finansbank εξαγόρασε τίτλους σταθερού επιτοκίου με εξασφάλιση υπόλοιπα πιστωτικών καρτών ύψους TL 300 εκατ., που είχαν εκδοθεί την 31 Μαρτίου 2006.

Την 20 Ιουνίου 2011, η Τράπεζα προέβη στη πλήρη επαναγορά τίτλων σταθερού επιτοκίου ύψους JPY 30 δισ. που εκδόθηκαν από την NBG Finance Plc τον Ιούνιο του 2005 και με εγγύηση μειωμένης εξασφάλισης από την Τράπεζα. Οι τίτλοι λήγουν τον Ιούνιο του 2035 με δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης από τον Ιούνιο 2015 και εφεξής.

Εξαγορές, πωλήσεις και συγχωνεύσεις εταιρειών

Την 29 Ιουνίου 2011, η Τράπεζα απόκτησε το 49,9% των μετοχών της CPT Investments Ltd από την Credit Suisse A.G. Το συνολικό τίμημα ανήλθε στο ποσό των €587,8 εκατ. εκ των οποίων ποσό €42,9 εκατ. καταβλήθηκε σε μετρητά ενώ το υπόλοιπο ποσό ύψους €544,9 εκατ. αφορά σε αναδοχή χρέους από την Credit Suisse AG. Ποσό €775,6 εκατ. (το οποίο αφορά τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων της CPT Investments Ltd που αναλογούσαν στις μη ελέγχουσες συμμετοχές) αφαιρέθηκε από τις μη ελέγχουσες συμμετοχές. Η διαφορά,

ύψους €187,8 εκατ. μεταξύ της μείωσης των μη ελεγχουσών συμμετοχών και του τιμήματος της εξαγοράς αναγνωρίστηκε απευθείας στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου ως εξής: ποσό €38,1 εκατ. χρεώθηκε στο λογαριασμό «Αποθεματικό διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων» και ποσό €225,9 εκατ. πιστώθηκε στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον». Μετά την εν λόγω απόκτηση η Τράπεζα κατέχει πλέον το 100% των μετοχών της CPT Investments Ltd.

Την 20 Ιουλίου 2011, τα Δ.Σ. της Ethnodata A.E. και της κατά 100% θυγατρικής της Ethnorplan A.E., ενέκριναν τη συγχώνευση των δύο εταιρειών, με απορρόφηση της δεύτερης από την Ethnodata A.E. Η ημερομηνία ισολογισμού μετασχηματισμού ορίστηκε η 30 Ιουνίου 2011. Η συγχώνευση ολοκληρώθηκε την 25 Νοεμβρίου 2011.

Την 19 Σεπτεμβρίου 2011, η Τράπεζα ίδρυσε στο Ηνωμένο Βασίλειο την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού SPITI PLC. Σκοπός της Εταιρείας, στην οποία η Τράπεζα είναι ο βασικός δικαιούχος, είναι η τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων.

Την 22 Σεπτεμβρίου 2011, η Τράπεζα ίδρυσε στο Ηνωμένο Βασίλειο την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού AGORAZO PLC. Σκοπός της Εταιρείας, στην οποία η Τράπεζα είναι ο βασικός δικαιούχος, είναι η τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων.

Την 22 Σεπτεμβρίου 2011, η Τράπεζα ίδρυσε στο Ηνωμένο Βασίλειο την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού AUTOKINITO PLC. Σκοπός της Εταιρείας, στην οποία η Τράπεζα είναι ο βασικός δικαιούχος, είναι η τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων για αγορά αυτοκινήτου.

Την 12 Δεκεμβρίου 2011, κατόπιν της από 4 Αυγούστου 2011 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Finansbank, αυξήθηκε το μετοχικό κεφάλαιο της Finansbank κατά TL 120,0 εκατ. (TL 116,3 εκατ. με καταβολή μετρητών και TL 3,7 εκατ. με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών). Η ταμειακή συνεισφορά του Ομίλου ανήλθε σε TL 110,3 εκατ. η οποία προήλθε από επανεπένδυση μερισμάτων.

Το Δεκέμβριο του 2011, ολοκληρώθηκε η λύση της θυγατρικής εταιρείας ETEBA Bulgaria AD.

Κατά τη διάρκεια του 2011 η Finansbank πώλησε 20,88% από το ποσοστό της στην Finans Yatirim Ortakligi A.S. (Finans Investment Trust) αντί TL 5,0 εκατ. Κατόπιν της συναλλαγής αυτής το ποσοστό του Ομίλου στην εταιρεία ανέρχεται σε 54,56%, ενώ τα κέρδη εις νέο και οι μη ελέγχουσες συμμετοχές αυξήθηκαν κατά €0,6 εκατ. και €1,5 εκατ. αντίστοιχα.

Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού της 31 Δεκεμβρίου 2011

1. Την 3 Ιανουαρίου 2012, η Τράπεζα ανακοίνωσε την προαιρετική πρόταση για την απόκτηση μέρους ή του συνόλου των πέντε διαφορετικών σειρών προνομιούχων τίτλων (υβριδικοί τίτλοι) έκδοσης της θυγατρικής της εταιρείας NBG Funding Ltd και για τις σταθερού επιτοκίου καλυμμένες ομολογίες της 3^{ης} Σειράς ύψους €1.500 εκατ. και λήξης το 2016 (που αποτελούν μέρος του υπάρχοντος προγράμματος καλυμμένων ομολογιών της Τράπεζας ύψους €10 δισ.).

2. Την 31 Ιανουαρίου 2012, η Τράπεζα απέκτησε το 10,2% της Banca Romaneasca από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD), μέσω δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς και πώλησης, όπως προβλεπόταν με την από 2005 σύμβαση μεταξύ των μετόχων που είχε υπογραφεί από την Τράπεζα και την EBRD. Το συνολικό τίμημα ανήλθε σε €26,1 εκατ.

3. Την 24 Φεβρουαρίου 2012, η Τράπεζα εξέδωσε ομολογίες ύψους €3.000 εκατ. λήξης 24 Μαΐου 2012, με τριμηνιαίο κουπόνι σταθερού επιτοκίου που ανέρχεται σε 13%.

4. Με βάση τον Ν.4046/2012, ο Όμιλος συμμετείχε στην ανταλλαγή των ομολόγων κατά τους όρους που εξέδωσε το Υπουργείο Οικονομικών της Ελληνικής Δημοκρατίας. Η ανταλλαγή των Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου ελληνικού δικαίου ολοκληρώθηκε την 12 Μαρτίου 2012, ενώ η ανταλλαγή των ομολόγων που υπόκεινται σε ξένο δίκαιο αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του Απριλίου 2012. Τα ομόλογα που ανταλλάσσονται υφίστανται μείωση της ονομαστικής αξίας τους κατά 53,5%. Η ανταλλαγή θεωρείται διορθωτικό γεγονός μετά την ημερομηνία του ισολογισμού. Ως αποτέλεσμα, ο Όμιλος και η Τράπεζα αναγνώρισε ζημία απομείωσης στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011.

5. Την 9 Μαρτίου και 11 Απριλίου 2012, η Τράπεζα ακύρωσε καλυμμένες ομολογίες ύψους €170 εκατ. και €70 εκατ. αντίστοιχα, που είχαν εκδοθεί στην 4η σειρά του δεύτερου προγράμματος καλυμμένων ομολογιών.

6. Την 15 Μαρτίου 2012, η Agorazo Plc προέβη σε μερική αποπληρωμή κεφαλαίου των χρεογράφων κατηγορίας A ύψους €58,1 εκατ.

7. Την 20 Μαρτίου 2012, η Spiti Plc και Autokinito Plc προέβησαν σε μερική αποπληρωμή κεφαλαίου των χρεογράφων κατηγορίας A, ύψους €106,9 εκατ. και €79,4 εκατ., αντίστοιχα.

8. Την 23 Μαρτίου 2012, η Τράπεζα με απόφαση της ΤτΕ, η οποία ελήφθη μετά την ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας του άρθρου 63Δ του Ν.3601/2007, ανακηρύχθηκε ανάδοχος για το σύνολο των καταθέσεων των Τραπεζών: ΑΧΑΪΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ, ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΛΑΜΙΑΣ και ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΛΕΣΒΟΥ-ΛΗΜΝΟΥ, συνολικού ύψους €325 εκατ. Η Τράπεζα αναλαμβάνει μόνο τις καταθέσεις των εν λόγω τραπεζών και κανένα άλλο στοιχείο του ενεργητικού ή του παθητικού τους.

9. Την 20 Απριλίου 2012, το Τ.Χ.Σ. ανακοίνωσε στην Τράπεζα, ότι σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος:

- η Τράπεζα αξιολογήθηκε ως βιώσιμη,
- το επιχειρησιακό της σχέδιο για την εφαρμογή των μέτρων που αφορούν στην κεφαλαιακή ενίσχυση αξιολογήθηκε ως βιώσιμο και αξιόπιστο,
- το ποσό που απαιτείται για τη διαμόρφωση του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας στο όριο του 8%, ανέρχεται σε €6,9 δισ., και

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

- απαιτείται δήλωση από το Τ.Χ.Σ. για την συμμετοχή του σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ή σε κάλυψη μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου, που θα πραγματοποιήσει η Τράπεζα με σκοπό την ενίσχυση της κεφαλαιακής της επάρκειας κατά τις διατάξεις του ν. 3864/2010.

Επίσης, το Τ.Χ.Σ. θα καλύψει το αδιάθετο ποσό της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ή του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου που δεν θα αναληφθεί από τους υφιστάμενους μετόχους και λοιπούς επενδυτές και η υποχρέωσή του αυτή ισχύει μέχρι την 30 Σεπτεμβρίου 2012.

Διαχείριση κινδύνων

Ο Όμιλος, ως οργανισμός που δραστηριοποιείται σε ένα ταχύτατα αναπτυσσόμενο και μεταβαλλόμενο περιβάλλον, αναγνωρίζει την έκθεσή του σε τραπεζικούς κινδύνους και την ανάγκη αποτελεσματικής διαχείρισής τους. Η διαχείριση και ο έλεγχος των κινδύνων αυτών αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της δέσμευσης του Ομίλου να επιδιώκει σταθερά υψηλές αποδόσεις για τους μετόχους του.

Από την 1 Ιανουαρίου 2008, η Τράπεζα ακολουθεί την Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι πιστωτικού κινδύνου, για τα χαρτοφυλάκια επιχειρηματικών και στεγαστικών δανείων που αποτελούν το 71,1% του σταθμισμένου για κίνδυνο συνολικού δανειακού της χαρτοφυλακίου σε ατομική βάση. Παράλληλα, συνεχίστηκε η υλοποίηση των έργων του Προγράμματος «Βασιλεία II» σε επίπεδο Ομίλου στοχεύοντας, αφενός στη σταδιακή εφαρμογή του νέου εποπτικού πλαισίου κεφαλαιακής επάρκειας, αφετέρου στην περαιτέρω ενίσχυση των δυνατοτήτων και της ποιότητας της διαχείρισης κινδύνων και κεφαλαίου. Σημειώνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος των έργων του Προγράμματος που συνεχίζουν να υλοποιούνται αφορά στα θυγατρικά πιστωτικά ιδρύματα και εκτελείται χωρίς αξιοσημείωτες αποκλίσεις από το σχετικό χρονοπρογραμματισμό.

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στη βέλτιστη διαχείριση και αντιμετώπιση του πιστωτικού κινδύνου που απορρέει από την πιθανή αδυναμία ενός ή περισσοτέρων πιστούχων (αντισυμβαλλομένων του) να εκπληρώσουν οποιαδήποτε υποχρέωσή τους έναντι της Τράπεζας ή/ και θυγατρικών της. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί για κάθε μορφή πιστοδότησης συστήματα αξιολόγησης και μέτρησης πιστωτικού κινδύνου τα οποία διαφοροποιούνται με βάση τα χαρτοφυλάκια του (π.χ. το Υπόδειγμα Αξιολόγησης Επιχειρηματικών Πιστοδοτήσεων για το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο, εγκριτικά και συμπεριφορικά υποδείγματα για τα χαρτοφυλάκια Λιανικής Τραπεζικής κ.λπ.). Η χρήση των συστημάτων αξιολόγησης πιστωτικού κινδύνου έχει ως σκοπό την αξιόπιστη κατάταξη των πιστούχων σε βαθμίδες πιστοληπτικής ικανότητας, την εκτίμηση των παραμέτρων της αναμενόμενης και μη αναμενόμενης ζημίας και εν τέλει, την προστασία της κερδοφορίας και της κεφαλαιακής βάσης του Ομίλου.

Η προστασία έναντι του πιστωτικού κινδύνου επιτυγχάνεται μέσω:

- Της εφαρμογής κατάλληλων ορίων πιστωτικού ανοίγματος έναντι μεμονωμένων πιστούχων, ομίλων πιστούχων, συγκέντρωσης σε κλάδους οικονομικής δραστηριότητας κ.ά.
- Της χρήσης τεχνικών μείωσης πιστωτικού κινδύνου (εξασφαλίσεις, εγγυήσεις).
- Της προσαρμογής της τιμολόγησης των διαφόρων προϊόντων και υπηρεσιών.

Κίνδυνος αγοράς

Για την αποτελεσματική μέτρηση του κινδύνου αγοράς ο οποίος προκύπτει από ενδεχόμενες μεταβολές στα στοιχεία της αγοράς, όπως οι συναλλαγματικές ισοτιμίες, τα επιτόκια, οι τιμές των μετοχών και των μετοχικών δεικτών, καθώς και οι τιμές των παραγώγων προϊόντων, ο Όμιλος χρησιμοποιεί υποδείγματα εκτίμησης της Μέγιστης Δυνητικής Ζημιάς (ΜΔΖ) του Εμπορικού και του Διαθέσιμου προς Πώληση χαρτοφυλακίου του σε όλα τα νομίσματα.

Για τον έλεγχο και τη διαχείριση του αναλαμβανομένου κινδύνου, έχει θεσπιστεί πλαίσιο ορίων ΜΔΖ που καλύπτει τόσο τους επιμέρους κινδύνους (επιτοκιακό, συναλλαγματικό και μετοχικό κίνδυνο), όσο και το συνολικό κίνδυνο αγοράς του χαρτοφυλακίου.

Για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας του εσωτερικού υποδείγματος μέτρησης του κινδύνου αγοράς, εφαρμόζεται πρόγραμμα δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου (back testing) σε ημερήσια βάση, ενώ για την εκτίμηση της ζημίας που ενδεχομένως υποστεί ο Όμιλος σε περίπτωση ακραίων συνθηκών διενεργείται πρόγραμμα προσομοίωσης καταστάσεων κρίσεως (stress testing) σε εβδομαδιαία βάση, επί των θέσεων του Εμπορικού και του Διαθέσιμου προς Πώληση Χαρτοφυλακίου και με τη χρήση συγκεκριμένων σεναρίων.

Λειτουργικός κίνδυνος

Ο Όμιλος, αναγνωρίζοντας τη σπουδαιότητα του λειτουργικού κινδύνου, έχει από το 2006 θέσει ως στόχο τη θέσπιση και τήρηση ενός υψηλής ποιότητας πλαισίου διαχείρισής του σε όλο το εύρος των δραστηριοτήτων του. Με στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας εφαρμογής του πλαισίου, προχώρησε το 2009 στην ανάπτυξη και εφαρμογή του νέου μηχανογραφικού συστήματος OpVar της εταιρείας Algorithmics.

Κατά τη διάρκεια του 2011:

- ολοκληρώθηκε η υλοποίηση του συστήματος OpVar με γνώμονα την ενδυνάμωση του πλαισίου διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου στον Όμιλο

- πραγματοποιήθηκε εκπαιδευτικό σεμινάριο στα αρμόδια στελέχη λειτουργικού κινδύνου των θυγατρικών του Ομίλου στις οποίες επεκτάθηκε η νέα μηχανογραφική εφαρμογή. Συγκεκριμένα εκπαιδεύθηκαν στελέχη των Banca Romaneasca S.A., United Bulgarian Bank A.D. - Sofia (UBB), Storanska Banka A.D.-Skopje, Vojvodjanska Banka A.D. Novi Sad, Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρος) ΛΤΔ, Εθνική Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ. και Εθνική Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.
- εκπαιδεύθηκαν οι νέοι Ανταποκριτές λειτουργικού Κινδύνου της Τράπεζας στις βασικές αρχές διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου καθώς και στη χρήση του συστήματος OpVar
- υλοποιήθηκε ο ετήσιος κύκλος εφαρμογής του πλαισίου διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου στην Τράπεζα και στις θυγατρικές του Ομίλου οι οποίες χρησιμοποιούν τη νέα μηχανογραφική εφαρμογή. Ειδικότερα, κατά την υλοποίηση του εν λόγω πλαισίου έλαβαν χώρα διαδικασίες για:
 - τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και την παρακολούθηση των λειτουργικών κινδύνων (RCSA²)
 - τον προσδιορισμό δράσεων άμβλυνσής τους
 - τον καθορισμό και την παρακολούθηση βασικών δεικτών κινδύνου
 - τη συλλογή δεδομένων ζημιολογίων περιστατικών.
- έλαβαν χώρα για δεύτερη συνεχή χρονιά συναντήσεις εργασίας για την Ανάλυση Σεναρίων, με στόχο τον εντοπισμό πιθανών ακραίων γεγονότων λειτουργικού κινδύνου στην Τράπεζα

Παράλληλα, η Τράπεζα αναπτύσσει εσωτερικό μοντέλο μέτρησης του λειτουργικού της κινδύνου, με στόχο την μελλοντική υιοθέτηση της Εξελιγμένης Προσέγγισης Μέτρησης για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών της απαιτήσεων έναντι λειτουργικού κινδύνου, τόσο σε ατομική όσο και σε ενοποιημένη βάση.

Κίνδυνος επιτοκίων στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο και κίνδυνος ρευστότητας

Ο Όμιλος διαχειρίζεται συστηματικά τον επιτοκιακό κίνδυνο που αφορά στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο καθώς και τον κίνδυνο ρευστότητας, μέσω:

- Αναλύσεων των ανοιγμάτων ρευστότητας και αναχρηματοδότησης,
- Μετρήσεων ευαισθησίας της αξίας των ιδίων κεφαλαίων και του καθαρού εσόδου από τόκους σε πιθανές και ακραίες μεταβολές των επιτοκίων,
- Διεύρυνσης και διαφοροποίησης των πηγών χρηματοδότησής του,
- Διατήρησης επαρκούς επιπέδου ρευστοποιήσιμων στοιχείων ενεργητικού και
- Εφαρμογής σχετικών ορίων.

Χρήση χρηματοπιστωτικών μέσων

Ο Όμιλος αντισταθμίζει σημαντικό μέρος του επιτοκιακού κινδύνου ο οποίος απορρέει από το χαρτοφυλάκιο των ομολόγων σταθερού επιτοκίου, εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου (ΟΕΔ), που κατέχει με συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επί ομολόγων εκδόσεως Γερμανικού Δημοσίου βραχυπρόθεσμης, μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης διάρκειας.

Επιπλέον, ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην αγορά εξωχρηματιστηριακών παραγώγων, κυρίως μέσω συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων, με σκοπό την αντιστάθμιση του επιτοκιακού κινδύνου και σε μικρότερο βαθμό την αποκόμιση κερδών.

Ίδιες Μετοχές

Μετά την απόφαση της Τράπεζας να συμμετάσχει στο Πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας και βάσει των διατάξεων του Ν. 3723/2008 και του άρθρου 28 του Ν. 3756/2009, η Τράπεζα δεν επιτρέπεται να προβεί σε αγορά ιδίων μετοχών, καθόλη την διάρκεια συμμετοχής της στο πρόγραμμα αυτό.

Κατά την διάρκεια της χρήσης 2011, η Εθνική Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ. (η θυγατρική της Τράπεζας που διενεργεί συναλλαγές σε ίδιες μετοχές για τους σκοπούς της δραστηριότητάς της) απέκτησε 41.381.705 μετοχές της Τράπεζας συνολικής αξίας €168,1 εκατ. και από αυτές διέθεσε 42.062.422 μετοχές αντί ποσού €172,8 εκατ. Την 31 Δεκεμβρίου 2011, η Τράπεζα δεν κατείχε ίδιες μετοχές, ενώ η Εθνική Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ. κατείχε 62.972 μετοχές που αντιστοιχούν στο 0,01% του εκδοθέντος κοινού μετοχικού κεφαλαίου, συνολικής αξίας €0,1 εκατ.

Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, ο Όμιλος πρέπει να αναφέρει όλες τις συναλλαγές μεταξύ της Τράπεζας με τα συνδεδεμένα μέρη, όπως αυτά ορίζονται στο ΔΛΠ 24, που πραγματοποιήθηκαν κατά την διάρκεια της οικονομικής χρήσης. Επίσης, απαιτείται να παρατίθενται διακριτά, οι συνολικές αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης, καθώς και οι απαιτήσεις, οι υποχρεώσεις και οι εγγυητικές επιστολές τους.

Όλες οι συναλλαγές των συνδεδεμένων μερών με τις εταιρείες του Ομίλου, γίνονται στα πλαίσια των συνήθων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, διενεργούνται με συνθήκες και όρους αγοράς και εγκρίνονται από τα αρμόδια στελέχη της Τράπεζας.

² Risk Control Self Assessment

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Συναλλαγές του Ομίλου και της Τράπεζας με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διοίκησης για το 2011

(€ χιλ.)	Όμιλος	Τράπεζα
Συνολικές απολαβές	15.243	8.060
Δάνεια	26.188	25.562
Καταθέσεις	10.912	5.113
Εγγυητικές Επιστολές	161	160

Διεταιρικές Συναλλαγές την 31.12.2011 - Τράπεζα

Θυγατρικές

(€ χιλ.)	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα	Τάξεως (καθαρό υπόλοιπο)
Εθνική Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ.	44	68.812	3.301	1.674	40.001
Εθνική Κεφαλαίου Α.Ε.	-	359.012	-	13.718	22.017
Εθνική Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.	4.131	5.380	5.591	228	-
Εθνική Leasing Α.Ε.	629.129	20.602	15.211	1.238	464.464
Εθνική Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Ακινήτων Α.Ε.	-	690	-	196	8
Προνομιούχος Α.Ε. Γενικών Αποθηκών Ελλάδος	894	16.658	1.917	1.949	-
NBG Greek Fund Ltd	-	5.271	-	179	-
NBG Bancassurance Α.Ε. Ασφαλιστικής Πρακτόρευσης	655	5.443	3.110	342	19
The South African Bank of Athens Ltd (S.A.B.A.)	44.608	109	701	-	-
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρος) ΛΤΔ	3.099.156	453.847	53.550	15.951	322.111
NBG Management Services Ltd	78.819	-	27	-	21.208
Storanska Banka A.D.-Skopje	45.223	17.301	1.733	120	2.048
United Bulgarian Bank A.D. - Sofia (UBB) (Όμιλος)	490.856	1.890	8.641	167	400.000
NBG International Ltd	-	670	-	3	-
NBG Finance Plc	-	837.248	-	48.995	-
Interlease E.A.D., Sofia	308.905	251	13.880	-	-
NBG Securities Romania S.A.	-	40	-	52	-
NBG Asset Management Luxembourg S.A.	-	8.839	-	322	-
Καινοτόμες Επιχειρήσεις Α.Ε. (I-Ven)	-	2.000	-	-	-
NBG Funding Ltd	-	327.185	-	5.448	-
Banca Romaneasca S.A.	678.972	8.241	22.663	7.184	192.500
Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική» (Όμιλος)	411.835	979.829	7.843	44.488	4.369
ΑΣΤΗΡ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε.Ε.	25.627	6.670	1.551	467	4.051
Grand Hotel Summer Palace Α.Ε.	2.362	2	82	8	-
Εκπαιδευτικό Κέντρο Ε.Τ.Ε. Α.Ε.	879	540	131	747	-
Εθνodata Α.Ε.	10	12.880	68	12.226	-
ΚΑΔΜΟΣ Α.Ε.	-	48	-	-	-
ΔΙΟΝΥΣΟΣ Α.Ε.	-	29	-	-	-
Κτηματική Κατασκευαστική Α.Ε. «ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ»	12	690	13	10	722
ΠΡΟΤΥΠΟΣ Κτηματική Τουριστική Α.Ε.	-	150	-	-	-
Ελληνικά Τουριστικά Έργα Α.Ε.	-	3	-	-	-
Εθνorlan Α.Ε.	-	-	24	2.830	-
Εθνική Κτηματικής Εκμετάλλευσης Α.Ε.	3.541	231	-	-	-
NBGI Private Equity Funds	213.275	840	426	5	93.273
NBG International Holdings B.V.	104.682	7.221	4.564	23	-
NBG Leasing IFN S.A.	140.589	37	6.679	-	-
Finansbank A.S. (Όμιλος)	1.073.313	1.105	39.705	-	95.487
Vojvodjanska Banka A.D. Novi Sad	21.913	5.357	1.120	545	57.614
NBG Leasing d.o.o. Belgrade	48.438	69	1.991	-	8.000
CPT Investments Ltd	230.901	262.191	3.003	14.207	-
NBG Finance (Dollar) Plc	-	73.871	-	2.052	-
NBG Finance (Sterling) Plc	-	121.739	-	5.460	-
NBG Bank Malta Ltd	521.886	81.252	9.365	2.425	-
Εθνική Factors Α.Ε.	34.738	1.253	2.973	1.984	194.194
Εθνική Παναγία Α.Ε.Ε.Α.Π.	-	95.843	1	70.728	1.341.726
Σύνολο	8.215.393	3.791.339	209.864	255.971	3.263.812

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Συγγενείς

(€ χιλ.)	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα	Τάξεως (καθαρό υπόλοιπο)
PLANET A.E.	2.412	97	198	-	1.682
A.E.Δ.Α.Κ. Ασφαλιστικών Οργανισμών	-	4.735	-	168	-
ΛΑΡΚΟ Α.Ε.	132	1.050	278	3	13.219
ΕΒΙΟΠ ΤΕΜΠΟ Α.Ε.	-	1	-	-	-
ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε.	25	1.424	40	1.230	-
ΠΥΡΡΙΧΟΣ Α.Ε. ΑΚΙΝΗΤΩΝ	-	-	23	-	-
ΑΚΤΩΡ FACILITY MANAGEMENT A.E.	1	629	7	1.482	-
Bantas A.S. (Cash transfers and Security Services)	311	522	77	46	-
UBB Chartis Insurance Company A.D.	184	2.860	553	2.192	-
UBB Alico Life Insurance Company A.D.	767	3.213	413	3.178	-
Σύνολο	3.832	14.531	1.589	8.299	14.901
Σύνολο Διεταιρικών συναλλαγών	8.219.225	3.805.870	211.453	264.270	3.278.713

Συναλλαγές με λοιπά συνδεδεμένα μέρη

Το σύνολο των απαιτήσεων για τον Όμιλο και τη Τράπεζα, την 31 Δεκεμβρίου 2011, από τα ταμεία και λογαριασμούς ασφάλισης του προσωπικού ανερχόταν σε €413,7 εκατ. και €413,6 εκατ. αντίστοιχα.

Το σύνολο των υποχρεώσεων για τον Όμιλο και την Τράπεζα, την 31 Δεκεμβρίου 2011, στα ταμεία και λογαριασμούς ασφάλισης του προσωπικού ανερχόταν σε €116,0 εκατ. και €40,9 εκατ. αντίστοιχα.

Εξωτερικοί ελεγκτές

Η Επιτροπή Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου εξετάζει το διορισμό των εξωτερικών ελεγκτών, καθώς επίσης και τη σχέση τους με τον Όμιλο, συμπεριλαμβανομένης της ανάθεσης μη ελεγκτικών εργασιών, καθώς και τις αμοιβές για ελεγκτικές και μη ελεγκτικές εργασίες.

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Η Εθνική Τράπεζα αναγνωρίζει την αξία της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, ως απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης του Οργανισμού και προσεγγίζει όλο και πιο συστηματικά την έννοια της Κοινωνικής Υπευθυνότητας, που ήταν πάντοτε και παραμένει ουσιαστική προτεραιότητα για την Τράπεζα.

Σταθερή στις δεσμεύσεις της, η Εθνική Τράπεζα, συνέχισε και το 2011, στο πλαίσιο της στρατηγικής της, το ευρύ κοινωνικό της έργο, υλοποιώντας τους στόχους που είχαν τεθεί για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης, τη στήριξη δράσεων για την πράσινη ανάπτυξη, τη βελτίωση στην ποιότητα του ανθρώπινου δυναμικού της, την καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών της και τη συνεισφορά της στην κοινωνία που δραστηριοποιείται.

Ενδεικτικά μόνο αναφέρονται μερικές από τις πιο βασικές της δράσεις:

- Με πρωτοβουλίες για τη χρηματοδότηση επιχειρήσεων, επαγγελματιών και νοικοκυριών, καθώς και με μέτρα στήριξης των ευαίσθητων ομάδων του πληθυσμού, η Τράπεζα συνέβαλε στον περιορισμό των επιπτώσεων από την οικονομική κρίση. Συγκεκριμένα:
 - Στον τομέα της χρηματοδότησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, η Τράπεζα συνέχισε να στηρίζει τόσο τις υγιείς επιχειρήσεις που δοκιμάζονται από την εγχώρια οικονομική κρίση παρέχοντάς τους την απαραίτητη ρευστότητα, όσο και αυτές που εμφάνισαν δυσκολίες στην εξυπηρέτηση των δανειακών τους υποχρεώσεων ρυθμίζοντας με ευνοϊκούς όρους και προϋποθέσεις τις οφειλές τους. Συγκεκριμένα, οι Μονάδες του Δικτύου της Τράπεζας, σε άμεση συνεργασία με τη Διεύθυνση Πιστοδοτήσεων ΜΜΕ, παρά τις ιδιαίτερα δυσμενείς συνθήκες, επεδίωξαν και υλοποίησαν με επιτυχία τη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων παρέχοντας στην αγορά, μέσω νέων εκταμιεύσεων, ποσό €290 εκατ. Παράλληλα, δόθηκε η δυνατότητα ρύθμισης των οφειλών σε 6.600 πελάτες που αντιμετώπισαν τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης, με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους με το συνολικό υπόλοιπο ρυθμισμένων οφειλών στις 31 Δεκεμβρίου 2011 να ανέρχεται στο ποσό των €771 εκατ.
 - Η Εθνική Τράπεζα στο πλαίσιο της προσπάθειάς της για την τόνωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων, εξασφάλισε τη συμμετοχή της στο πρώτο προϊόν της κοινωνικής πρωτοβουλίας JEREMIE, που υλοποιείται σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και αφορά σε Συγχρηματοδοτούμενα Δάνεια. Τα δάνεια αυτά απευθύνονται σε μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις με απασχολούμενο προσωπικό μέχρι 50 άτομα.
- Με σκοπό τη δημιουργία αξίας τόσο για την Τράπεζα, όσο και για τον εργαζόμενο, μέσω της βελτίωσης των γνώσεων, δεξιοτήτων και συμπεριφορών, πραγματοποιήθηκαν 549 εκπαιδεύσεις κατά τις οποίες το σύνολο των συμμετοχών ανήλθε στις 10.567 (6.150 σε ενδο-επιχειρησιακές εκπαιδεύσεις, 210 σε σεμινάρια εκτός Τραπεζής και 4.207 σε σεμινάρια άλλου τύπου [e-learning, internet, κ.λπ.]) και καταγράφηκαν 173.901 ανθρωποώρες εκπαίδευσης, επενδύοντας συνολικά €3,8 εκατ.

- Στο πλαίσιο εφαρμογής της Περιβαλλοντικής Πολιτικής της και του Προγράμματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, κατά το 2011, υλοποιήθηκαν οι ακόλουθες δράσεις:
 - Ολοκληρώθηκε η επέκταση του Συστήματος Ηλεκτρονικής Διακίνησης Αλληλογραφίας (ΣΗΔΑ) σε όλες τις Κεντρικές Υπηρεσίες της Τράπεζας πλην μιας. Το ΣΗΔΑ εμπλουτίστηκε με νέες λειτουργίες (Διαχείριση εμπιστευτικής και απόρρητης αλληλογραφίας, σύνδεση με e-mail και φαξ server κλπ).
 - Συνεχίστηκε και το 2011 το Έργο Επαναπροσδιορισμού της Πολιτικής Εκτύπωσης και Αποστολής Ειδοποιητηρίων (Statements) και Αλληλογραφίας προς την Πελατεία της Τράπεζας το οποίο στοχεύει στη μείωση του λειτουργικού κόστους, την μείωση των εκτυπώσεων καθώς και την εξοικονόμηση φυσικών πόρων (χαρτί).
 - Εφαρμόστηκαν, με τη συμμετοχή των εργαζομένων, προγράμματα ανακύκλωσης υλικών. Ενδεικτικά, ανακυκλώθηκαν 404 τόνοι χαρτιού, 6.036 κιλά μικρών και μεγάλων μπαταριών, περίπου 95 τόνοι Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού καθώς και 739 κιλά λαμπτήρες χαμηλής κατανάλωσης και φωτιστικά είδη με την επέκταση της ανακύκλωσης τους σε όλο το δίκτυο της Τράπεζας. Επίσης αποσύρθηκαν για ανακύκλωση από τους χώρους της Τράπεζας περίπου 23 τόνοι χρησιμοποιημένων συσσωρευτών. Οι δράσεις αυτές υλοποιήθηκαν σε συνεργασία με αδειοδοτημένους φορείς.
 - Αυξήθηκαν τα παρεχόμενα προγράμματα εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης του προσωπικού (distance e-learning, e-book, e-learning) κατά 5 και ανέρχονται πλέον στα 12. Οι συμμετοχές των εργαζομένων στα προγράμματα αυτά αυξήθηκαν κατά 57,98%.
 - Στο πλαίσιο της εφαρμογής του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης της Τράπεζας ορίστηκαν στελέχη περιβαλλοντικής διαχείρισης και αναπληρωτές τους σε όλες τις Μονάδες της Τράπεζας (Διοίκηση και Καταστήματα). Επίσης ενισχύθηκε η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του προσωπικού σε θέματα περιβαλλοντικής διαχείρισης μέσω του intranet της Τράπεζας και του περιοδικού «ΠΡΩΤΟΙ ΕΜΕΙΣ».
- Πρόσθετα για τη μείωση των μετακινήσεων γενικότερα των στελεχών αλλά και των πελατών της, η Τράπεζα συνεχίζει την επέκταση και τον εμπλουτισμό των εναλλακτικών δικτύων της που ενοποιήθηκαν πλέον κάτω από ένα ενιαίο σύνολο ηλεκτρονικών υπηρεσιών (i-bank) που είναι στη διάθεση των πελατών της Τράπεζας όλο το 24ωρο με πέντε δίκτυα σύγχρονης τραπεζικής εξυπηρέτησης: Το δίκτυο ATM, το Internet Banking, το δίκτυο APS, το Phone Banking και το Mobile Banking.
- Η Εθνική Τράπεζα, παρά την τρέχουσα ιδιαίτερα δυσμενή οικονομική συγκυρία, πιστή στη δέσμευσή της για κοινωνική προσφορά συνέχισε την παράδοσή της και ανέπτυξε κατά το 2011 χορηγικό πρόγραμμα ύψους €14,3 εκατ. περίπου. Στο πλαίσιο αυτό στήριξε ένα ευρύτατο φάσμα πρωτοβουλιών εταιρικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ευθύνης άμεσα, καθώς και μέσω της χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων του Μορφωτικού Ιδρύματος και του Ιστορικού της Αρχείου. Κεντρικοί άξονες αυτών των δράσεων ήταν ο Άνθρωπος, το Περιβάλλον και ο Πολιτισμός. Αναλυτικότερα:

Άνθρωπος

Κοινωνία

- Δωρεά για την κάλυψη της δαπάνης αγοράς του Συστήματος Ηλεκτρονικής Συναγογράφησης των Φαρμάκων (software και hardware). Η υλοποίηση και η πλήρης εφαρμογή – λειτουργία του Συστήματος σε όλα τα Ασφαλιστικά Ταμεία, ενισχύει την προσπάθεια για δημοσιονομική εξυγίανση, διαφάνεια και περιστολή της σπατάλης συμβάλλοντας σημαντικά στη διασφάλιση της βιωσιμότητας των φορέων κοινωνικής ασφάλισης.
- Ανέγερση νέας πτέρυγας χειρουργείων στο Νοσοκομείο “Ευαγγελισμός” (Πολυετές χορηγικό Πρόγραμμα): Εκπόνηση μελετών (στάδιο οριστικής μελέτης) και έναρξη προκαταρκτικών εργασιών.
- Προγράμματα κοινωνικής αλληλεγγύης.
- Συνδρομή στο έργο φορέων με αναγνωρισμένη δράση για την αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων.
- Υποστήριξη κοινωνικών ομάδων και ατόμων.
- Επιστήμη – Έρευνα – Εκπαίδευση
- Χορηγική συμμετοχή σε ανάπτυξη εκπαιδευτικών ψηφιακών προγραμμάτων.
- Χορηγίες για αθλοθέτηση βραβείων, υποτροφίες και ερευνητικά προγράμματα.
- Στήριξη επιστημονικού έργου, κυρίως συνεδρίων, που καλύπτουν όλο το φάσμα των επιστημών.
- Χορηγική στήριξη για την έκδοση εντύπων, βιβλίων και ειδικών αφιερωμάτων.
- Αθλητισμός
- Πρόγραμμα χορηγικής στήριξης της Ελληνικής Γυμναστικής Ομοσπονδίας, καθώς και μεμονωμένων αθλητών για την προετοιμασία και συμμετοχή τους σε παγκόσμια πρωταθλήματα και στους επόμενους Ολυμπιακούς Αγώνες.
- Χορηγική συμμετοχή στη διοργάνωση των Παγκόσμιων Αγώνων «Special Olympics Αθήνα 2011».

Πολιτισμός

Πολιτισμός – Ιστορία – Τέχνες

- Στήριξη δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων που αφορούν τη μουσική, τα εικαστικά και τις παραστατικές τέχνες.
- Χορηγίες για τη διαφύλαξη και ανάδειξη του ιστορικού και πολιτιστικού γίνεσθαι, τη συντήρηση και αποκατάσταση μνημείων και τη στήριξη αρχαιολογικών ανασκαφικών ερευνών.
- Χορηγική στήριξη εκδοτικών πρωτοβουλιών πολιτιστικού και ιστορικού ενδιαφέροντος.
- Διάφορα
- Υποστήριξη για την πραγματοποίηση εκδόσεων, συνεδρίων και άλλων εκδηλώσεων επενδυτικού και χρηματοοικονομικού κυρίως χαρακτήρα.

Περιβάλλον

- Συνδρομή, με αίσθημα οικολογικής συνείδησης, στο έργο φορέων που μεριμνούν για το περιβάλλον και τη βιώσιμη ανάπτυξη.
 - Στήριξη προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.
 - Συμμετοχή στην αποκατάσταση πυρόπληκτων οικοσυστημάτων της χώρας μας.
 - Δράσεις για τη στήριξη της βιοποικιλότητας.
- Η Τράπεζα, στο πλαίσιο της Περιβαλλοντικής της Πολιτικής, διέθεσε κατά το 2011 τα ακόλουθα πράσινα τραπεζικά προϊόντα, τα οποία συνεισφέρουν θετικά στην αειφόρο ανάπτυξη:
 - Δάνειο για συμμετοχή στο πρόγραμμα «Εξοικονόμηση κατ' Οίκον» σε συνεργασία με το Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε. (πρώην ΤΕΜΠΜΕ) με 7.311 εγκρίσεις αιτήσεων δανείων για το 2011.
 - «Πράσινο Δάνειο» με ειδικούς προνομιακούς όρους, με σκοπό τη χρηματοδότηση της αγοράς και εγκατάστασης προϊόντων εξοικονόμησης ενέργειας.
 - Δάνειο «ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟ ΣΠΙΤΙ» για εγκατάσταση φωτοβολταϊκού συστήματος σε οικίες.
 - Δάνειο «Εστία Πράσινη» για την αγορά, επισκευή ή κατασκευή ενεργειακά αναβαθμισμένης κατοικίας.
 - Αμοιβαίο Κεφάλαιο ΔΗΛΟΣ «Πράσινη Ενέργεια».
 - Κεφάλαιο «NBG Socially Responsible International Fund SICAV».
 - Η Τράπεζα συμμετέχει στο πρόγραμμα JESSICA (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas) με ανάληψη των Ταμείων Αστικής Ανάπτυξης Αττικής, Δυτικής Ελλάδας, Ιονίων Νήσων και Περιβάλλοντος με σύμβαση που υπέγραψε με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και συνολικά υπό διαχείριση κεφάλαια €83,3 εκατ.
 - Η Τράπεζα και το 2011 με συνολικές εγκρίσεις για πιστοδοτήσεις επενδύσεων σε ΑΠΕ ύψους €274,5 εκατ. συνέβαλε στην προοπτική της χώρας μας για ένα θετικό περιβαλλοντικό ισοζύγιο.

Βραβεύσεις και Διακρίσεις

Η Εθνική Τράπεζα, στο πλαίσιο της ικανοποίησης των αναγκών των πελατών και των μετόχων της, καθώς και της παροχής πληρέστερης πληροφόρησης και διαφάνειας για τη δράση της σε θέματα εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, έλαβε, κατά τη διάρκεια του 2011, σημαντικές βραβεύσεις και διακρίσεις.

- Η Εθνική Τράπεζα απέσπασε για τέταρτη συνεχόμενη χρονιά το πρώτο βραβείο στην κατηγορία «**Καλύτερη Τράπεζα-2011**» στο πλαίσιο των Θεσμού «Επιχειρηματικά Βραβεία: ΧΡΗΜΑ – Γεώργιος Ουζούνης».
- **Βράβευση της Έκθεσης Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης ΕΤΕ 2010:** Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου αξιολόγησε, για τέταρτη χρονιά, τις ετήσιες Εκθέσεις Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης τις οποίες δημοσίευσαν 40 ελληνικές επιχειρήσεις από όλο το φάσμα της οικονομικής δραστηριότητας. Η Εθνική Τράπεζα κατέλαβε την τρίτη θέση στον τελικό πίνακα αξιολόγησης για την Έκθεση Κοινωνικής Ευθύνης 2010, μαζί με άλλες δύο επιχειρήσεις, με βαθμολογία 43%. Πρόκειται για την κορυφαία αξιολόγηση επιχείρησης του κλάδου από την εφαρμογή του θεσμού αυτού από το Πανεπιστήμιο Αιγαίου.
- Στο πλαίσιο του θεσμού «**BRAVO 2011, Ανοιχτός Διάλογος για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη**», η Έκθεση Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης 2010 της Εθνικής Τράπεζας διακρίθηκε, μεταξύ των 5 καλύτερων από 32 συμμετοχές στην Ελλάδα, στις ακόλουθες κατηγορίες:
 - Καλύτερη προσέγγιση Ουσιωδών Θεμάτων (materiality)
 - Καλύτερη προσέγγιση Συμμετόχων (stakeholder inclusiveness)
 - Καλύτερη προσέγγιση στα θέματα Περιβαλλοντικής επίδοσης
 - Καλύτερη προσέγγιση στα θέματα Εργασιακών συνθηκών & πρακτικών
 - Καλύτερη προσέγγιση στα θέματα της Αγοράς
 - Καλύτερη ισόρροπη προσέγγιση στο τρίπτυχο Οικονομία – Κοινωνία – Περιβάλλον

Ο θεσμός «BRAVO», τον οποίο διοργανώνει ο Μη Κερδοσκοπικός Οργανισμός QualityNet Foundation, το Δίκτυο των Υπεύθυνων Οργανισμών και Ενεργών Πολιτών, έχει στόχο να διεξάγει έναν ανοιχτό διάλογο συμμετόχων σε ό,τι αφορά τη σημασία της συστηματοποιημένης καταγραφής της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής επίδρασης των οργανισμών, ως το βασικό εργαλείο για την επίτευξη διαφάνειας στα θέματα της βιώσιμης ανάπτυξης.

- **Βράβευση στα «Marketing Excellence Awards»:** Το πρώτο βραβείο στην κατηγορία «Διαχείριση Σχέσεων με πελάτες» απονεμήθηκε στην Εθνική Τράπεζα στα «Marketing Excellence Awards», που διοργανώνονται από το Ελληνικό Ινστιτούτο Μάρκετινγκ (ΕΙΜ) της ΕΕΔΕ με την επιστημονική συνεργασία της Ελληνικής Ακαδημίας Μάρκετινγκ. Συγκεκριμένα, η Τράπεζα βραβεύτηκε για την υπηρεσία «Σύστημα Ενημέρωσης Πελατείας Alerting». Στόχος των βραβείων αυτών είναι η ανάδειξη των εταιριών που έχουν επιτύχει εξαιρετικές επιδόσεις στην εφαρμογή ολοκληρωμένων και αποτελεσματικών προγραμμάτων μάρκετινγκ. Είναι το τρίτο στη σειρά βραβείο που απονέμεται στην Εθνική Τράπεζα από το θεσμό. Η Εθνική είχε, επίσης, λάβει δύο βραβεία στις κατηγορίες «Ανάπτυξη Νέων Υπηρεσιών» και «Διαχείριση Σχέσεων με Πελάτες», το 2009.
- **Βράβευση για το Investor Relations της Εθνικής Τράπεζας:** Το Investor Relations (Σχέσεις με Θεσμικούς Επενδυτές και Αναλυτές) της Εθνικής Τράπεζας ψηφίστηκε ως «Best Investor Relations by a Greek Company 2011» στο πλαίσιο της ετήσιας πανευρωπαϊκής αξιολόγησης του περιοδικού IR Magazine. Η κατάταξη προέκυψε από πανευρωπαϊκή έρευνα, στην οποία συμμετείχαν πάνω από 730 διαχειριστές χαρτοφυλακίων και αναλυτές. Η βράβευση από το IR Magazine έρχεται να προστεθεί σε σειρά βραβείων

«Καλύτερο IR στην Ελλάδα» που έχουν απονεμηθεί στο Investor Relations της Εθνικής Τράπεζας από τους εξειδικευμένους φορείς IR Magazine και Institutional Investor magazine για τα έτη 2007, 2008 και 2009.

- **Η Εθνική Τράπεζα πρώτη στα «Famous brands 2011»:** Η Εθνική Τράπεζα αναδείχθηκε ως το κορυφαίο τραπεζικό brand στην Ελλάδα το 2011, για 5^ο συνεχόμενο έτος, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας «Famous Brands 2011, οι μάρκες με την καλύτερη φήμη», που διενεργεί το Reputation Management Institute, σε συνεργασία με το διεθνή οργανισμό Reputation Institute. Η έρευνα διεξήχθη σε δείγμα 1.022 ατόμων, αντιπροσωπευτικό του πληθυσμού, όπου οι καταναλωτές επέλεξαν αυθόρμητα τις εταιρείες με την καλύτερη φήμη σε κάθε μια από τις 33 προϊοντικές κατηγορίες που εξετάστηκαν.
- **Βραβείο StatBank 2011 «Ηγέτες της Εξωστρέφειας»:** Σύμφωνα με την αξιολόγηση της τράπεζας πληροφοριών για την οικονομία και τις επιχειρήσεις «StatBank», η Εθνική Τράπεζα βραβεύτηκε με τη διάκριση «Ηγέτες της Εξωστρέφειας», καθώς αποτέλεσε το πιστωτικό ίδρυμα με έδρα την Ελλάδα με τα περισσότερα υποκαταστήματα στο εξωτερικό κατά τη διάρκεια του 2010.

Μερισματική πολιτική

Βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 3 του Ν. 3723/2008 αναφορικά με το πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας, οι τράπεζες που συμμετέχουν σε αυτό, επιτρέπεται να διανείμουν μέρισμα το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει το 35% των διανεμητέων κερδών, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 3 του Ν. 148/1967. Οι εκπρόσωποι του Ελληνικού Δημοσίου στα Δ.Σ. των τραπεζών που συμμετέχουν στο σχέδιο έχουν το δικαίωμα αρνησικυρίας στη λήψη οποιασδήποτε απόφασης σχετικής με τη διανομή μερισμάτων.

Επιπλέον, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 3965/2011 (ΦΕΚ 113-18/5/2011) για τη χρήση 2010, οι τράπεζες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα επιτρέπεται να διανείμουν μέρισμα στους κοινούς μετόχους μόνο υπό την μορφή μετοχών, οι οποίες δεν είναι ίδιες μετοχές.

Την 23 Ιουνίου 2011, η ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την μη διανομή μερισμάτων σε όλες τις κατηγορίες μετοχών, δηλαδή στις εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές του Ελληνικού Δημοσίου, στις εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές χωρίς δικαίωμα ψήφου και σωρευτικού μερίσματος και στις κοινές μετοχές.

Εταιρική διακυβέρνηση

Εισαγωγή

Σύμφωνα με το άρθρο 43α, παράγραφος 3, περίπτωση δ' του Κ.Ν. 2190/1920, όπως τροποποιήθηκε με τις από 6 Σεπτεμβρίου 2010 αλλαγές που εισήγαγε ο Ν. 3873/2010, με σκοπό την ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2006/46/ΕΚ, η Τράπεζα υποχρεούται να συμπεριλαμβάνει ως ειδικό τμήμα της ετήσιας Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, τη Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης. Σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, η Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες:

- Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας
- Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης που εφαρμόζει η Τράπεζα πέρα των προβλέψεων του νόμου
- Γενική Συνέλευση και Δικαιώματα των Μετόχων της Τράπεζας
- Διοικητικό Συμβούλιο και Λοιπά Διοικητικά, Διαχειριστικά και Εποπτικά Όργανα
- Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου της Τράπεζας και Διαχείριση Κινδύνων σε σχέση με τη Διαδικασία Σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων

Τα πληροφοριακά στοιχεία που απαιτούνται από την παράγραφο 3δ, στοιχείο δδ' του Νόμου σχετικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς, περιλαμβάνονται στην Επεξηγηματική Έκθεση προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, που αποτελεί ειδικό τμήμα της ετήσιας Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας

Το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης της Τράπεζας καθορίζεται από τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας, τους κανόνες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθώς και από τους κανονισμούς και το καταστατικό της Τράπεζας. Επιπλέον, ως εισηγμένη εταιρεία στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης των Η.Π.Α, η Τράπεζα υποχρεούται σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις του νομικού και κανονιστικού πλαισίου των Η.Π.Α. (Νόμος Sarbanes Oxley) και τους κανόνες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς των Η.Π.Α. (SEC) και του Χρηματιστηρίου της Νέας Υόρκης.

Το Φεβρουάριο του 2006, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας («Δ.Σ.») υιοθέτησε κατευθυντήριο πλαίσιο που περιγράφει τη δομή και πρακτική που ακολουθεί η Τράπεζα σε ζητήματα εταιρικής διακυβέρνησης. Το κατευθυντήριο πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης βασίστηκε στις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές και συστήνει ένα πλαίσιο το οποίο προάγει τη συνέχεια, τη συνέπεια και την αποτελεσματικότητα του τρόπου λειτουργίας του Δ.Σ. αλλά και της διακυβέρνησης της Τράπεζας και του Ομίλου. Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας, ο οποίος υιοθετήθηκε από το Δ.Σ. της Τράπεζας το Μάρτιο του 2011, απορρέει από τις διατάξεις του κατευθυντήριου πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης και προσδιορίζει:

- Το σκοπό, τα βασικά καθήκοντα και τις αρμοδιότητες του Δ.Σ.
- Τη δομή και τη λειτουργία του Δ.Σ. και των Επιτροπών Δ.Σ.

- Τη διαδικασία αξιολόγησης των εργασιών του Δ.Σ.
- Τα απαιτούμενα προσόντα και τα κριτήρια ανεξαρτησίας των μελών του Δ.Σ.
- Την ενημέρωση και συνεχή εκπαίδευση των νέων μελών Δ.Σ.
- Τη διαδικασία επιλογής υποψηφιοτήτων και την εκλογή νέων μελών Δ.Σ.
- Τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μελών Δ.Σ.
- Τις περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων
- Την έγκριση και γνωστοποίηση των αμοιβών των μελών Δ.Σ.
- Τις σχέσεις με τους μετόχους της Τράπεζας

Η Τράπεζα παρακολουθώντας τις διεθνείς εξελίξεις σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης βρίσκεται σε μία συνεχή διαδικασία επικαιροποίησης του πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης που έχει υιοθετήσει, και εφαρμόζει με συνέπεια τις αρχές και τους κανόνες που ορίζει ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης, προσηλωμένη στην μακροπρόθεσμη προάσπιση των συμφερόντων των καταθετών και πελατών, των μετόχων και επενδυτών, των εργαζομένων και των άλλων ενδιαφερομένων μερών.

Η Τράπεζα συμμορφώνεται με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, τον οποίο έχει υιοθετήσει και χρησιμοποιεί για τους σκοπούς «συμμόρφωσης ή εξήγησης» του Ν. 3873/2010. Σε συμμόρφωση με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, η Τράπεζα βρίσκεται στη διαδικασία ολοκλήρωσης της ανάπτυξης του Διαγράμματος Εξουσιών και Αρμοδιοτήτων της Διοίκησης σε επίπεδο Ομίλου, το οποίο εκτιμάται ότι θα εγκριθεί από το Δ.Σ. εντός του 2012. Η ολοκλήρωση της ανάπτυξης του Διαγράμματος Εξουσιών και Αρμοδιοτήτων έχει καθυστερήσει λόγω των ασυνήθων συνθηκών τις οποίες αντιμετώπισε το Ελληνικό τραπεζικό σύστημα κατά το έτος 2011. Επίσης, δεν έχει πραγματοποιηθεί κατά το έτος 2011 συνεδρίαση των μη εκτελεστικών μελών χωρίς την παρουσία των εκτελεστικών μελών για την αξιολόγηση των εκτελεστικών μελών του Δ.Σ., λόγω αφενός του γεγονότος ότι η θητεία των 3 εκ των 4 εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. ξεκίνησε περί το τέλος του έτους 2010 και αφετέρου των ασυνήθων συνθηκών τις οποίες αντιμετώπισε το Ελληνικό τραπεζικό σύστημα κατά το έτος 2011. Περαιτέρω, από τον Δεκέμβριο του 2011 έως τον Ιανουάριο του 2012, το Δ.Σ. πραγματοποίησε σε βάθος αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς του με τη συνδρομή εξωτερικού συμβούλου. Τα κύρια αποτελέσματα και εισηγήσεις για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του Δ.Σ. παρουσιάστηκαν στον Πρόεδρο και τα μέλη του Δ.Σ. Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. έχει υιοθετήσει σχέδιο δράσης για την υλοποίηση αυτών των βελτιώσεων εντός του 2012.

Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Η Τράπεζα / Εταιρική Διακυβέρνηση / Βασικές Αρχές και Κανόνες).

Πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης

Η εταιρική διακυβέρνηση περιλαμβάνει το σύνολο των αρχών και κανόνων της Τράπεζας που διέπουν τις σχέσεις μεταξύ των Μετόχων, της Διοίκησης και των ενδιαφερομένων μερών. Η Τράπεζα αποσκοπεί στην επίτευξη εταιρικής διακυβέρνησης υψηλού επιπέδου, την ενίσχυση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων, και τη συμμόρφωση τόσο με το εθνικό και διεθνές νομοθετικό, κανονιστικό και ρυθμιστικό πλαίσιο, όσο και τα διεθνή βέλτιστα τραπεζικά πρότυπα. Ως εκ τούτου, η Τράπεζα έχει υιοθετήσει, εκτός από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, επιμέρους πρακτικές και πολιτικές οι οποίες άπτονται του ευρύτερου πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης, είναι σε εναρμόνιση με τις δραστηριότητές της και εξασφαλίζουν τη διαφάνεια και την αποτελεσματικότητα των λειτουργιών της.

Η Τράπεζα επιπλέον των προβλέψεων του νόμου εφαρμόζει τις ακόλουθες κύριες πρακτικές και πολιτικές εταιρικής διακυβέρνησης.

Πολιτική Ανάδειξης Υποψηφιοτήτων Μελών Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας

Σύμφωνα με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές για την ανάδειξη υποψήφιων μελών του Δ.Σ., με τρόπο που να διασφαλίζεται η αύξηση της μακροπρόθεσμης μετοχικής αξίας και η αξιοκρατία, ανατίθεται στην Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων του Δ.Σ. η αρμοδιότητα της επιλογής των υποψηφίων μελών του Δ.Σ. της Τράπεζας. Η Επιτροπή είναι επιφορτισμένη με τα καθήκοντα της αξιολόγησης των αναγκών του Δ.Σ. και του καθορισμού των χαρακτηριστικών που αποτελούν το προφίλ βέλτιστης σύνθεσής του με βάση την Πολιτική Ανάδειξης Υποψηφιοτήτων Μελών Δ.Σ. της Τράπεζας. Βάσει σχετικής εισήγησης της Επιτροπής, το Δ.Σ. εγκρίνει τον κατάλογο των προτεινόμενων υποψηφιοτήτων και υποβάλει σχετική πρόταση στην Γενική Συνέλευση των Μετόχων. Οι Μέτοχοι δύνανται να προτείνουν επιπλέον υποψηφιότητες κατά βούληση.

Η Πολιτική Ανάδειξης Υποψηφιοτήτων Μελών Δ.Σ. της Τράπεζας έχει βασιστεί στις διατάξεις του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, καθώς και στον Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων. Η Πολιτική εγκρίθηκε με απόφαση του Δ.Σ. της Τράπεζας (συνεδρίαση υπ' αριθ. 1379/29.5.09).

Πολιτική Αποτροπής Σύγκρουσης Συμφερόντων για τα Ανώτατα Στελέχη

Η Πολιτική Αποτροπής Σύγκρουσης Συμφερόντων για τα Ανώτατα Στελέχη αποσκοπεί στην ενίσχυση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Τράπεζας, καθώς και στην πρόληψη και διαχείριση ενδεχόμενων συγκρούσεων συμφερόντων μεταξύ της Τράπεζας και των Ανώτατων Στελεχών της, οι οποίες δύνανται να ζημιώσουν τη φήμη και τα συμφέροντα τόσο της Τράπεζας, όσο των πελατών, των Μετόχων και των εργαζομένων της.

Στο πλαίσιο της Πολιτικής Αποτροπής Σύγκρουσης Συμφερόντων, ανατίθενται συγκεκριμένοι ρόλοι και αρμοδιότητες στο Διευθύνοντα Σύμβουλο, το Δ.Σ. της Τράπεζας, την Επιτροπή Ελέγχου και τη Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμόρφωσης της Τράπεζας και του Ομίλου

αναφορικά με την εφαρμογή και παρακολούθησή της. Η Πολιτική είναι εναρμονισμένη με το Καταστατικό της Τράπεζας, τον Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας και τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης. Περιληπτική αναφορά στα βασικά σημεία της Πολιτικής Αποτροπής Σύγκρουσης Συμφερόντων για τα Ανώτατα Στελέχη έχει ήδη παρατεθεί στην Ετήσια Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης που είχε συμπεριληφθεί στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση της Τράπεζας χρήσεως 2010 και η οποία είναι προσβάσιμη από την ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Η Τράπεζα / Investor Relations / Ετήσια και Ενημερωτικά Δελτία / 2010).

Κώδικας Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας

Την 26^η Νοεμβρίου του 2006, το Δ.Σ. της Τράπεζας ενέκρινε τον Κώδικα Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας για την Τράπεζα και τις εταιρείες του Ομίλου, στον οποίο αποτυπώνονται οι βασικές αρχές και αξίες που διέπουν τους εσωτερικούς κανονισμούς, την πολιτική του Ομίλου, αλλά και τη συμπεριφορά όλων των εργαζομένων.

Οι αρχές του Κώδικα Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας είναι βασισμένες στις θεμελιώδεις αξίες που ακολουθεί η Τράπεζα κατά την άσκηση της επιχειρηματικής της δραστηριότητας και λαμβάνουν υπόψη τις κείμενες διατάξεις που απορρέουν από το εθνικό και διεθνές νομοθετικό πλαίσιο, βάσει των οποίων η Διοίκηση και το σύνολο του προσωπικού ασκούν τα καθήκοντά τους.

Ο Κώδικας Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας αφορά τη Διοίκηση και όλο το Προσωπικό της Τράπεζας και του Ομίλου της, συμπεριλαμβανομένων των Ανεξάρτητων Συνεργατών και Συμβούλων της.

Ο Κώδικας Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Η Τράπεζα / Εταιρική Διακυβέρνηση / Βασικές Αρχές και Κανόνες).

Ασφαλιστική Κάλυψη μελών των Διοικητικών Συμβουλίων του Ομίλου

Σύμφωνα με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, τα μέλη του Δ.Σ. έχουν το δικαίωμα επαρκούς ασφαλιστικής κάλυψης έναντι νομικών ή άλλων κινδύνων που συνδέονται με τα καθήκοντά τους στην Τράπεζα. Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα έχει συνάψει πολυ-ασφαλιστήριο συμβόλαιο για την κάλυψη της αστικής ευθύνης των μελών Δ.Σ. και των Διοικητικών Στελεχών όλων των εταιρειών του Ομίλου, για την κάλυψη της αστικής ευθύνης της Τράπεζας από αμέλεια, λάθη ή παραλείψεις των στελεχών και υπαλλήλων της, και για την κάλυψη ζημιών από απάτες, συμπεριλαμβανομένων και των ηλεκτρονικών απατών.

Κώδικας Δεοντολογίας της Διοίκησης και των Οικονομικών Υπηρεσιών

Σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του νομικού και του κανονιστικού πλαισίου των Η.Π.Α. και τους κανόνες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, το Δ.Σ. της Τράπεζας έχει εγκρίνει τον Κώδικα Δεοντολογίας της Διοίκησης και των Οικονομικών Υπηρεσιών, ο οποίος περιλαμβάνει τις βασικές δεοντολογικές υποχρεώσεις που δεσμεύουν:

- Τα εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. της Τράπεζας, το Γενικό Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών, το Βοηθό Γενικό Διευθυντή Οικονομικών και το Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών της Τράπεζας.
- Τα εκτελεστικά μέλη των Δ.Σ. των εταιρειών του Ομίλου, καθώς και τον Προϊστάμενο της αντίστοιχης Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών κάθε εταιρίας του Ομίλου.
- Όλους όσους εργάζονται σε Διευθύνσεις και άλλες υπηρεσίες των εταιριών του Ομίλου και ασχολούνται με την προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων και την εν γένει λογιστική απεικόνιση των μεγθών οποιασδήποτε εταιρίας του Ομίλου.
- Όλους όσους ασχολούνται με την ενημέρωση των επενδυτών της Τράπεζας.

Σκοπός του Κώδικα είναι η αποφυγή καταστάσεων σύγκρουσης καθηκόντων ή καταστάσεων όπου τα προσωπικά συμφέροντα των Καλυπτόμενων Μερών δεν ταυτίζονται με αυτά της Τράπεζας και του Ομίλου, καθώς και η επίδειξη απόλυτης εχεμύθειας εκ μέρους των Καλυπτόμενων Μερών ως προς τις εμπιστευτικές πληροφορίες που διαχειρίζονται κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Επίσης, τα Καλυπτόμενα Μέρη δεσμεύονται για την υποβολή πλήρων, αληθών, κατανοητών και εμπρόθεσμων πληροφοριών στις επίσημες αναφορές και τις δημόσιες ανακοινώσεις, σύμφωνα με όσα προβλέπει η εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία ή οι κανονιστικές διατάξεις.

Ο Κώδικας Δεοντολογίας της Διοίκησης και των Οικονομικών Υπηρεσιών έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Η Τράπεζα / Εταιρική Διακυβέρνηση / Βασικές Αρχές και Κανόνες).

Πολιτική για την Υποβολή Εμπιστευτικών Αναφορών

Σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του νομικού και του κανονιστικού πλαισίου των Η.Π.Α. και τους κανόνες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθώς και της Πράξης Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος (ΠΔ/ΤΕ) 2577/09.03.2006, η Τράπεζα έχει υιοθετήσει Πολιτική για την υποβολή, επώνυμα ή ανώνυμα, εμπιστευτικών αναφορών από κάθε ενδιαφερόμενο αναφορικά με πράξεις στελεχών της Τράπεζας και των εταιρειών του Ομίλου, που δημιουργούν αμφιβολίες για αντικανονικές ενέργειες και λογιστικοελεγκτικές πρακτικές μη συμβατές με τη διεθνή πρακτική και τις κείμενες διατάξεις.

Οι αναφορές αυτές λαμβάνονται απευθείας από την Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας, η οποία διασφαλίζει την εμπιστευτικότητα και το απόρρητο των αναφορών, αλλά και την ανωνυμία των ενδιαφερομένων. Με την Πολιτική αυτή, ενισχύονται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου της Τράπεζας, η οποία έχει τη συνολική ευθύνη για την ανάπτυξη και καθιέρωση της ως άνω Πολιτικής, την παρακολούθηση της εφαρμογής της, καθώς και την εποπτεία των ερευνών και της λήψης των απαραίτητων διορθωτικών μέτρων.

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Η Τράπεζα / Εταιρική Διακυβέρνηση / Επικοινωνήστε μαζί μας), έχουν αναρτηθεί στοιχεία επικοινωνίας με την Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας για την υποβολή εμπιστευτικών αναφορών.

Πολιτική Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης του Ομίλου της Τράπεζας

Η Πολιτική Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (Ε.Κ.Ε.) προσδιορίζει τους βασικούς άξονες της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης του Ομίλου, καθορίζει τις δράσεις της Τράπεζας και των εταιρειών του Ομίλου στο χώρο αυτό και αποτελεί οδηγό για την ανάθεση αρμοδιοτήτων και εξουσιών όσον αφορά το σχεδιασμό, την υλοποίηση και τον έλεγχο αυτών των δράσεων.

Το Δ.Σ. της Τράπεζας και των εταιρειών του Ομίλου που ασκούν εταιρική κοινωνική δράση εγκρίνουν τον ετήσιο προϋπολογισμό σχετικά με τις δράσεις Ε.Κ.Ε. στο πλαίσιο του προϋπολογισμού του Ομίλου. Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Τράπεζας εγκρίνει οποιαδήποτε δέσμευση εντός του εγκεκριμένου προϋπολογισμού της Ε.Κ.Ε. και ενημερώνει το Δ.Σ. της Τράπεζας για τις σημαντικότερες αποφάσεις του. Για οποιαδήποτε δέσμευση που υπερβαίνει τον προϋπολογισμό ο Διευθύνων Σύμβουλος ζητά την έγκριση του Δ.Σ.

Η Πολιτική Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Η Τράπεζα / Εταιρική Διακυβέρνηση / Πολιτική Ε.Κ.Ε. του Ομίλου της ΕΤΕ).

Γενική Συνέλευση και δικαιώματα Μετόχων

Το Καταστατικό της Τράπεζας περιγράφει τον τρόπο λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων, τις βασικές αρμοδιότητες και εξουσίες της, καθώς και τα δικαιώματα των Μετόχων.

Τρόπος λειτουργίας και αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Τράπεζας

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων είναι το ανώτατο όργανο της Τράπεζας και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε υπόθεση που αφορά την Τράπεζα. Οι νόμιμες αποφάσεις της είναι υποχρεωτικές για όλους τους Μετόχους, ακόμη και για τους απόντες ή εκείνους που διαφωνούν. Όλοι οι Μέτοχοι της Τράπεζας δικαιούνται να συμμετάσχουν στη Γενική Συνέλευση, ενώ μπορούν να αντιπροσωπευτούν σε αυτή από άλλο, κατάλληλα εξουσιοδοτημένο, πρόσωπο. Κάθε μετοχή παρέχει δικαίωμα μίας ψήφου.

Η Γενική Συνέλευση είναι η μόνη αρμόδια να αποφασίζει για:

- α) τις τροποποιήσεις του Καταστατικού. Τέτοιες θεωρούνται και οι αυξήσεις ή μειώσεις του Μετοχικού Κεφαλαίου της Τράπεζας, με εξαίρεση την αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου που αποφασίζεται από το Δ.Σ. κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο νόμο και το Καταστατικό,
- β) την εκλογή των μελών του Δ.Σ. και των ελεγκτών,
- γ) την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας,
- δ) τη διάθεση των ετήσιων κερδών,
- ε) τη συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση, παράταση της διάρκειας ή διάλυση της Τράπεζας,
- στ) το διορισμό εκκαθαριστών, και
- ζ) κάθε άλλο θέμα που προβλέπεται από τη νομοθεσία.

Στις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν υπάγονται:

- α) αυξήσεις του Μετοχικού Κεφαλαίου που αποφασίζονται κατά τις παραγράφους 1 και 14 του άρθρου 13 κ.ν. 2190/1920 από το Δ.Σ., καθώς και αυξήσεις που επιβάλλονται από διατάξεις άλλων νόμων,
- β) η τροποποίηση του Καταστατικού από το Δ.Σ., σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 11, τις παραγράφους 2 και 13 του άρθρου 13 και την παράγραφο 4 του άρθρου 17β του κ.ν.2190/1920,
- γ) η εκλογή, κατά το Καταστατικό, σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 18 του κ.ν.2190/1920, Συμβούλων σε αντικατάσταση παραιτηθέντων, αποθανόντων ή απωλεσάντων την ιδιότητά τους με οποιονδήποτε άλλο τρόπο,
- δ) η απορρόφηση κατά το άρθρο 78 κ.ν. 2190/1920 ανώνυμης εταιρείας από άλλη ανώνυμη εταιρεία που κατέχει το 100% των μετοχών της και
- ε) η δυνατότητα διανομής κερδών ή προαιρετικών αποθεματικών μέσα στην τρέχουσα εταιρική χρήση με απόφαση του Δ.Σ., εφ' όσον έχει υπάρξει σχετική εξουσιοδότηση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης.

Η Γενική Συνέλευση αποφασίζει επί κάθε πρότασης του Δ.Σ. περιλαμβανομένης στην Ημερησία Διάταξη. Συγκαλείται από το Δ.Σ. και συνέρχεται τακτικά, στην έδρα της Εταιρείας ή στην περιφέρεια άλλου δήμου εντός του νομού της έδρας, τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, πάντοτε εντός του πρώτου εξαμήνου από τη λήξη κάθε εταιρικής χρήσης. Το Δ.Σ. μπορεί να συγκαλεί τη Γενική Συνέλευση σε έκτακτη συνεδρίαση, όταν κρίνει αυτό σκόπιμο. Επίσης, οφείλει να συγκαλεί τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων, ύστερα από αίτηση των ελεγκτών, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την επίδοση της αίτησης στον Πρόεδρό του, ορίζοντας αντικείμενο Ημερησίας Διάταξης εκείνο που περιέχεται στην αίτηση.

Η Τακτική Γενική Συνέλευση εξετάζει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και τις εκθέσεις του Δ.Σ. και των ελεγκτών επί των Καταστάσεων αυτών και αποφασίζει για την έγκρισή τους. Επίσης, εκλέγει έναν τουλάχιστον ελεγκτή μαζί με έναν αναπληρωματικό, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 33 του Καταστατικού. Μετά την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, η Γενική Συνέλευση αποφασίζει με ειδική ψηφοφορία, που διενεργείται με ονομαστική κλήση και κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο Καταστατικό, για την απαλλαγή των μελών του Δ.Σ. και των ελεγκτών από κάθε ευθύνη αποζημίωσης.

Με εξαίρεση τις επαναληπτικές συνελεύσεις και εκείνες που εξομοιώνονται με αυτές, η Γενική Συνέλευση πρέπει να καλείται είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από την οριζόμενη ημέρα για τη συνεδρίασή της. Οι μη εργάσιμες ημέρες συνηγορούνται στην ανωτέρω προθεσμία, ενώ δεν υπολογίζονται η ημέρα δημοσίευσης της πρόσκλησης και η ημέρα της συνεδρίασης.

Η πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης, η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον το οίκημα με ακριβή διεύθυνση, τη χρονολογία και την ώρα της συνεδρίασης, τα θέματα της ημερήσιας διάταξης με σαφήνεια, τους Μετόχους που έχουν δικαίωμα συμμετοχής, καθώς και ακριβείς οδηγίες για τον τρόπο με τον οποίο οι Μέτοχοι θα μπορέσουν να μετάσχουν στη Συνέλευση και να ασκήσουν τα δικαιώματά τους αυτοπροσώπως ή δι' αντιπροσώπου, τοιχοκολλείται σε εμφανή θέση στην έδρα της Τράπεζας και δημοσιεύεται όπως ο νόμος ορίζει.

Στη Γενική Συνέλευση δικαιούται να συμμετέχει όποιος εμφανίζεται ως Μέτοχος (κάτοχος κοινών ονομαστικών μετοχών της Τράπεζας) στα αρχεία του Συστήματος Άυλων Τίτλων που διαχειρίζεται η Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε. (Ε.Χ.Α.Ε.), στο οποίο τηρούνται οι κινητές αξίες της Τράπεζας. Οι προνομιούχες μετοχές του Ν. 3723/2008 της Τράπεζας παρέχουν στον εκπρόσωπο του κατόχου τους (Ελληνικό Δημόσιο) δικαίωμα παράστασης στη Συνέλευση κατά τις προβλέψεις του άρθρου 1 Ν.3723/2008. Για την απόδειξη της μετοχικής του ιδιότητας, κάθε Μέτοχος πρέπει να προσκομίσει στην Τράπεζα σχετική έγγραφη βεβαίωση της Ε.Χ.Α.Ε. το αργότερο την τρίτη (3) ημέρα πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης. Η προηγούμενη προθεσμία ισχύει και για την κατάθεση στην Τράπεζα των εγγράφων νομιμοποιήσεων των εκπροσώπων ή αντιπροσώπων των Μετόχων. Συγκεκριμένα, η ιδιότητα του μετόχου πρέπει να υφίσταται κατά την Ημερομηνία Καταγραφής, όπως αυτή ορίζεται στην Πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης. Μέτοχοι που δεν συμμορφώθηκαν προς τις ανωτέρω διατάξεις μπορούν να μετάσχουν στη Γενική Συνέλευση και να ψηφίσουν, μόνο με την άδειά της. Νομικά πρόσωπα μετέχουν στη Γενική Συνέλευση, ορίζοντας ως εκπροσώπους τους έως τρία φυσικά πρόσωπα.

Δέκα (10) ημέρες πριν από κάθε τακτική Γενική Συνέλευση, οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις και οι Εκθέσεις του Δ.Σ. και των ελεγκτών τίθενται στη διάθεση κάθε Μετόχου που τις έχει ζητήσει.

Εικοσιτέσσερις (24) ώρες πριν από κάθε Γενική Συνέλευση πρέπει να τοποθετείται σε εμφανή θέση στην έδρα της Τράπεζας πίνακας των Μετόχων που έχουν δικαίωμα ψήφου με τον αριθμό των μετοχών και ψήφων καθενός, τα ονόματα των τυχόν αντιπροσώπων τους, καθώς και τις διευθύνσεις αυτών και των αντιπροσώπων τους. Στον πίνακα αυτό καταχωρούνται υποχρεωτικά από το Δ.Σ. όλοι οι Μέτοχοι που συμμορφώθηκαν με τις ανωτέρω διατάξεις. Αν κάποιος Μέτοχος ή αντιπρόσωπος Μετόχου έχει αντιρρήσεις για τον πίνακα, μπορεί να τις υποβάλει μόνο στην αρχή της συνεδρίασης της Συνέλευσης και πριν από την έναρξη της συζήτησης των θεμάτων της Ημερήσιας Διάταξης.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. είναι και προσωρινός Πρόεδρος της Γενικής Συνέλευσης. Εάν ο Πρόεδρος κωλύεται, αντικαθίσταται από τον αναπληρωτή του, κατά το άρθρο 21 παράγραφος 2 του Καταστατικού. Εάν και αυτός κωλύεται, προεδρεύει προσωρινά ο Μέτοχος ή εκπρόσωπος Μετόχου με το μεγαλύτερο αριθμό μετοχών. Δύο από τους παρόντες Μετόχους ή αντιπροσώπους Μετόχων, τους οποίους ορίζει ο Πρόεδρος, εκτελούν χρέη προσωρινών Γραμματέων. Μετά την επικύρωση του πίνακα των Μετόχων, η Γενική Συνέλευση εκλέγει αμέσως το οριστικό Προεδρείο, το οποίο συγκροτείται από τον Πρόεδρο και δύο (2) Γραμματείς, που εκτελούν και χρέη ψηφολεκτών.

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως για τα θέματα της Ημερήσιας Διάταξης, όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτήν Μέτοχοι που εκπροσωπούν το 1/5 τουλάχιστον του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου. Αν η απαρτία αυτή δε συντελεστεί, η Γενική Συνέλευση συνέρχεται πάλι μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη χρονολογία της συνεδρίασης που ματαιώθηκε, προσκαλούμενη πριν από δέκα (10) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες, και βρίσκεται κατά την επαναληπτική αυτή συνεδρίαση σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως για τα θέματα της αρχικής Ημερησίας Διάταξης, οποιοδήποτε και αν είναι το εκπροσωπούμενο σε αυτήν τμήμα του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου. Νεότερη πρόσκληση δεν απαιτείται, εάν στην αρχική πρόσκληση ορίζονται ο τόπος και ο χρόνος των επαναληπτικών εκ του νόμου προβλεπόμενων συνεδριάσεων, για την περίπτωση μη επίτευξης απαρτίας.

Εξαιρετικά, προκειμένου για αποφάσεις που αφορούν σε:

- α) μεταβολή της εθνικότητας της Εταιρείας,
- β) μεταβολή του αντικειμένου της επιχείρησης αυτής,
- γ) επαύξηση των υποχρεώσεων των Μετόχων,
- δ) αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου, μη προβλεπόμενη από το Καταστατικό, σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 1 και 2 κ.ν. 2190/20, όπως ισχύει, εκτός εάν επιβάλλεται από το νόμο ή γίνεται με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών,
- ε) μείωση του Μετοχικού Κεφαλαίου, εκτός εάν γίνεται σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 16 κ.ν.2190/1920,
- στ) μεταβολή του τρόπου διάθεσης των κερδών,
- ζ) συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση, παράταση της διάρκειας ή διάλυση της Εταιρείας,

- η) παροχή ή ανανέωση της εξουσίας προς το Δ.Σ. για αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου, σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 1 ν. 2190/20, όπως ισχύει, και
- θ) κάθε άλλη περίπτωση που ορίζεται στο νόμο,

η Γενική Συνέλευση ευρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της Ημερησίας Διάταξης, όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται κατ' αυτήν Μέτοχοι που εκπροσωπούν τα δύο τρίτα (2/3) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου. Αν δεν συντελεστεί η απαρτία αυτή στην πρώτη συνεδρίαση, εντός είκοσι (20) ημερών από αυτή τη συνεδρίαση και ύστερα από πρόσκληση πριν από τουλάχιστον δέκα (10) πλήρεις ημέρες, συνέρχεται πρώτη επαναληπτική συνέλευση, η οποία ευρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της αρχικής Ημερησίας Διάταξης, όταν σε αυτή εκπροσωπείται τουλάχιστον το ένα δεύτερο (1/2) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου. Αν δεν συντελεστεί και αυτή η απαρτία, συνέρχεται και πάλι, εντός είκοσι (20) ημερών, δεύτερη επαναληπτική συνέλευση, με πρόσκληση τουλάχιστον δέκα (10) πλήρεις ημέρες πριν, η οποία ευρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της αρχικής Ημερησίας Διάταξης, όταν σε αυτή εκπροσωπείται τουλάχιστον το ένα πέμπτο (1/5) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου. Νεότερη πρόσκληση δεν απαιτείται, εάν στην αρχική πρόσκληση ορίζονται ο τόπος και ο χρόνος των επαναληπτικών εκ του νόμου προβλεπόμενων συνεδριάσεων, για την περίπτωση μη επίτευξης της απαιτούμενης απαρτίας.

Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων που εκπροσωπούνται στη Συνέλευση. Κατ' εξαίρεση, οι αποφάσεις στα θέματα που απαιτούν αυξημένη απαρτία λαμβάνονται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των ψήφων που εκπροσωπούνται στη Συνέλευση.

Μέτοχοι Μειοψηφίας

Με αίτηση Μετόχων, οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, το Δ.Σ. υποχρεούται να συγκαλεί έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων, ορίζοντας ημέρα συνεδρίασης αυτής, η οποία δεν πρέπει να απέχει περισσότερο από σαράντα πέντε (45) ημέρες από την ημερομηνία επίδοσης της αίτησης στον Πρόεδρο του Δ.Σ. Η αίτηση περιέχει το αντικείμενο της Ημερησίας Διάταξης.

Ύστερα από αίτηση Μετόχων, οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, ο Πρόεδρος της Συνέλευσης οφείλει να αναβάλει μία μόνο φορά τη λήψη αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης, τακτικής ή έκτακτης, ορίζοντας ημέρα συνεδρίας για τη λήψη των αποφάσεων αυτών εκείνη που ορίζεται στην αίτηση των Μετόχων και που δεν μπορεί, πάντως, να απέχει περισσότερο από τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία αναβολής.

Η μετ' αναβολή Γενική Συνέλευση αποτελεί συνέχιση της προηγούμενης και δεν απαιτείται η επανάληψη των διατυπώσεων δημοσίευσης της πρόσκλησης των Μετόχων. Σε αυτή μπορούν να μετάσχουν και νέοι Μέτοχοι, τηρουμένων των διατάξεων των άρθρων 12 και 13 παρ. 1 του Καταστατικού.

Ύστερα από αίτηση Μετόχων, οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, η λήψη αποφάσεων πάνω στα θέματα της Ημερησίας Διάταξης της Γενικής Συνέλευσης ενεργείται με ονομαστική κλήση.

Μετά από αίτηση οποιουδήποτε Μετόχου, η οποία υποβάλλεται στην Τράπεζα πέντε (5), τουλάχιστον, πλήρεις ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, το Δ.Σ. υποχρεούται να παρέχει στη Γενική Συνέλευση τις αιτούμενες συγκεκριμένες πληροφορίες για τις υποθέσεις της Τράπεζας, στο μέτρο που αυτές είναι χρήσιμες για την πραγματική εκτίμηση των θεμάτων της Ημερησίας Διάταξης. Επίσης, με αίτηση Μετόχων, οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, το Δ.Σ. υποχρεούται να ανακοινώνει στη Γενική Συνέλευση, εφ' όσον είναι τακτική, τα ποσά που, κατά την τελευταία διετία, καταβλήθηκαν σε κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή τους Διευθυντές της Τράπεζας, καθώς και κάθε παροχή προς τα πρόσωπα αυτά από οποιαδήποτε αιτία ή σύμβαση της Τράπεζας με αυτούς. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις, το Δ.Σ. μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα Πρακτικά. Τέτοιος λόγος μπορεί να είναι, κατά τις περιστάσεις, η εκπροσώπηση των αιτούντων Μετόχων στο Δ.Σ., σύμφωνα με τις παραγράφους 3 ή 6 του άρθρου 18 κ.ν.2190/1920.

Μετά από αίτηση Μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα πέμπτο (1/5) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, η οποία υποβάλλεται στην Τράπεζα πέντε (5) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, το Δ.Σ. υποχρεούται να παρέχει στη Γενική Συνέλευση πληροφορίες για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων και την περιουσιακή κατάσταση της Τράπεζας. Το Δ.Σ. μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα Πρακτικά.

Τυχόν αμφισβήτηση ως προς το βάσιμο ή μη της αιτιολογίας άρνησης παροχής των πληροφοριών προς τους Μετόχους επιλύεται από το αρμόδιο δικαστήριο της έδρας της Τράπεζας, με απόφασή του. Με την ίδια απόφαση, το δικαστήριο υποχρεώνει την Τράπεζα να παράσχει τις πληροφορίες που αρνήθηκε.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις, οι αιτούντες Μέτοχοι οφείλουν να αποδείξουν τη μετοχική τους ιδιότητα και τον αριθμό των μετοχών που κατέχουν κατά την άσκηση του σχετικού δικαιώματος. Τέτοια απόδειξη αποτελεί και η κατάθεση των μετοχών, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 28 κ.ν. 2190/1920.

Σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει ο νόμος, οι Μέτοχοι της Τράπεζας που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν από το αρμόδιο Δικαστήριο έλεγχο της Τράπεζας. Ο έλεγχος διατάσσεται, εάν πιθανολογούνται πράξεις που παραβιάζουν διατάξεις των νόμων ή του Καταστατικού της Τράπεζας ή αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης. Σε κάθε περίπτωση, η αίτηση ελέγχου πρέπει να υποβάλλεται εντός τριών (3) ετών από την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης, εντός της οποίας τελέστηκαν οι καταγγελλόμενες πράξεις.

Μέτοχοι της Τράπεζας, οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα πέμπτο (1/5) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, δικαιούνται να ζητήσουν από το αρμόδιο Δικαστήριο τον έλεγχο της Τράπεζας, εφ' όσον από την όλη πορεία αυτής καθίσταται πιστευτό ότι η διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων δεν ασκείται, όπως επιβάλλει η χρηστή και συνετή διαχείριση. Οι αιτούντες τον έλεγχο Μέτοχοι οφείλουν να αποδείξουν στο δικαστήριο ότι κατέχουν τις μετοχές που τους δίνουν το δικαίωμα να ζητήσουν τον έλεγχο της Τράπεζας. Τέτοια απόδειξη αποτελεί και η κατάθεση των μετοχών σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 28 κ.ν. 2190/1920.

Λοιπά Δικαιώματα Μετόχων

Επιπλέον πληροφοριακά στοιχεία αναφορικά με τα δικαιώματα των Μετόχων της Τράπεζας και τον τρόπο άσκησής τους περιλαμβάνονται στην Επεξηγηματική Έκθεση προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, που καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν.3556/2007 και αποτελεί ειδικό τμήμα της ετήσιας Έκθεσης Διαχείρισης του Δ.Σ. της Τράπεζας.

Διοικητικό Συμβούλιο και λοιπά διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας

Η Τράπεζα διοικείται από το Δ.Σ. το οποίο είναι υπεύθυνο για τη χάραξη στρατηγικής κατεύθυνσης, την εποπτεία της Διοίκησης και τον επαρκή έλεγχο της Τράπεζας, με απώτερο στόχο τη μεγιστοποίηση της μακροπρόθεσμης αξίας της Τράπεζας και την προάσπιση του γενικότερου εταιρικού συμφέροντος, σύμφωνα με το Νόμο.

Λειτουργία Διοικητικού Συμβουλίου

Τα μέλη του Δ.Σ. εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων με τριετή θητεία και δυνατότητα επανεκλογής. Η θητεία τους μπορεί να παραταθεί μέχρι την Τακτική Γενική Συνέλευση του έτους στο οποίο συμπληρώνεται η τριετία από την εκλογή τους.

Η Γενική Συνέλευση καθορίζει κάθε φορά τον ακριβή αριθμό των μελών του Δ.Σ. και προσδιορίζει τα ανεξάρτητα μη-εκτελεστικά μέλη του. Το Δ.Σ. αποτελείται από τουλάχιστον εννέα μέλη, με ανώτατο όριο τα δεκαέξι. Η θέση του δέκατου έκτου μέλους του Δ.Σ. πληρούται από τον εκπρόσωπο του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 1 παρ. 3 του Ν. 3723/2008. Το Καταστατικό της Τράπεζας και ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης καθορίζουν τον ελάχιστο αριθμό των εκτελεστικών και των ανεξάρτητων – μη εκτελεστικών μελών του Δ.Σ.

Τα μέλη του Δ.Σ. μπορούν να ανακληθούν οποτεδήποτε από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων. Σε περίπτωση που κάποιο μέλος παύσει να μετέχει στο Δ.Σ., λόγω παραίτησης, θανάτου ή έκπτωσης για οποιοδήποτε λόγο, και εφ' όσον η αναπλήρωσή του δεν είναι εφικτή από αναπληρωματικά μέλη, που έχουν τυχόν εκλεγεί από τη Γενική Συνέλευση, τα υπόλοιπα μέλη μπορούν είτε να εκλέγουν προσωρινά άλλον για να καλύψει την κενή θέση για τον υπόλοιπο χρόνο ως τη λήξη της θητείας του μέλους που αντικαταστάθηκε, είτε να συνεχίζουν τη διαχείριση και εκπροσώπηση της Τράπεζας χωρίς αντικατάσταση των ελλειπόντων μελών, με την προϋπόθεση ότι ο αριθμός των υπολοίπων μελών είναι τουλάχιστον εννέα. Σε περίπτωση προσωρινής εκλογής νέου μέλους, η κάλυψη της θέσης ανακοινώνεται από το Δ.Σ. στην αμέσως προσηχτή Γενική Συνέλευση, η οποία μπορεί να αντικαταστήσει τους εκλεγέντες ακόμη και αν δεν έχει αναγραφεί σχετικό θέμα στην Ημερήσια Διάταξη. Σε κάθε περίπτωση, τα εναπομείναντα μέλη του Δ.Σ., ανεξάρτητα από τον αριθμό τους, μπορούν να προβούν σε σύγκληση Γενικής Συνέλευσης με αποκλειστικό σκοπό την εκλογή νέου Δ.Σ.

Το Δ.Σ. εκλέγει από τα μέλη του, με απόλυτη πλειοψηφία, τον Πρόεδρό του και το Διευθύνοντα Σύμβουλο της Τράπεζας, ο οποίος διευθύνει τις εργασίες αυτής. Ακόμη, το Δ.Σ. μπορεί να εκλέγει Αντιπρόεδρο ή Αντιπροέδρους και Αναπληρωτή ή Αναπληρωτές Διευθύνοντες Συμβούλους. Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. είναι δυνατόν να εκλεγεί και Διευθύνων Σύμβουλος της Τράπεζας, ο δε Αντιπρόεδρος ή Αντιπρόεδροι του Δ.Σ. είναι δυνατόν να εκλεγεί/ούν και Αναπληρωτής ή Αναπληρωτές Διευθύνοντες Σύμβουλοι της Τράπεζας.

Η συγκρότηση του Δ.Σ. σε σώμα γίνεται στην πρώτη συνεδρίασή του, η οποία συγκαλείται μετά από κάθε εκλογή μελών από τη Γενική Συνέλευση, καθώς και σε κάθε περίπτωση κενώσεως της θέσης του Προέδρου ή του Διευθύνοντος Συμβούλου για οποιοδήποτε λόγο. Μέχρι της εκλογής νέου Προέδρου ή Διευθύνοντος Συμβούλου από το Δ.Σ., τα σχετικά καθήκοντα ασκούνται από τον Αναπληρωτή του.

Το Δ.Σ. συγκαλείται από τον Πρόεδρό του, με πρόσκληση που κοινοποιείται στα μέλη του, δύο τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από τη συνεδρίαση. Στην πρόσκληση πρέπει να αναγράφονται, απαραίτητα και με σαφήνεια, τα θέματα της Ημερήσιας Διάταξης. Διαφορετικά, η λήψη απόφασης επιτρέπεται μόνο εφ' όσον παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται όλα τα μέλη του Δ.Σ. και κανείς δεν αντιλέγει στη λήψη απόφασης. Επίσης, τη σύγκληση του Δ.Σ. μπορούν να ζητήσουν δύο μέλη του, με αίτησή τους προς τον Πρόεδρο αυτού ή τον αναπληρωτή του, οι οποίοι υποχρεούνται να το συγκαλέσουν εντός προθεσμίας επτά (7) ημερών από την υποβολή της αίτησης.

Το Δ.Σ. βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα, αν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτό το ήμισυ πλέον ενός των μελών. Ουδέποτε όμως ο αριθμός των παρόντων μελών μπορεί να είναι μικρότερος από πέντε. Στο Καταστατικό της Τράπεζας ορίζονται οι προϋποθέσεις για την αντιπροσώπευση των μελών του Δ.Σ. κατά τη λήψη των αποφάσεων.

Αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου

Το Δ.Σ. εκπροσωπεί την Τράπεζα δικαστικά και εξώδικα και μπορεί, με απόφασή του, να αναθέτει την άσκηση των εξουσιών και των αρμοδιοτήτων του, είτε το σύνολο είτε ένα μέρος αυτών, περιλαμβανομένου του δικαιώματος εκπροσώπησης, στο Διευθύνοντα Σύμβουλο, άλλα εκτελεστικά του μέλη, τους Γενικούς Διευθυντές, τους Βοηθούς Γενικούς Διευθυντές, τους Διευθυντές και υπαλλήλους της Τράπεζας, καθώς και σε τρίτους, καθορίζοντας συγχρόνως με την απόφαση αυτή τα θέματα για τα οποία παραχωρούνται αυτές οι εξουσίες. Εξαιρούνται τα θέματα που απαιτούν συλλογική ενέργεια του Δ.Σ.

Η Τράπεζα δεσμεύεται στις συναλλαγές της είτε με μία είτε με δύο εξουσιοδοτημένες υπογραφές. Το Δ.Σ. μπορεί να χορηγήσει έγκυρα δικαίωμα μοναδικής υπογραφής μόνο στο Διευθύνοντα Σύμβουλο, στους Αναπληρωτές Διευθύνοντες Συμβούλους και σε Γενικούς Διευθυντές της Τράπεζας.

Το Δ.Σ. είναι, ενδεικτικά, αρμόδιο για την:

- Εξέταση και έγκριση της στρατηγικής κατεύθυνσης της Τράπεζας και του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένου και του πολυετούς επιχειρησιακού σχεδίου, του ετήσιου προϋπολογισμού και των μεγάλων στρατηγικών αποφάσεων, και την παροχή σχετικής καθοδήγησης στη Διοίκηση της Τράπεζας και του Ομίλου.
- Εξέταση της εταιρικής δομής του Ομίλου, την παρακολούθηση τυχόν κινδύνων που απορρέουν από τη δομή αυτή και τη διασφάλιση της συνεκτικότητας και αποτελεσματικότητας του συστήματος της εταιρικής διακυβέρνησης του Ομίλου.
- Συμμετοχή της Τράπεζας σε άλλες τράπεζες στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό ή για την εκποίηση συμμετοχών της σε αυτές.
- Ίδρυση Καταστημάτων, Πρακτορείων και Γραφείων Αντιπροσωπείας στην Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Σύσταση σωματείων, ιδρυμάτων του άρθρου 108 ΑΚ και τη συμμετοχή σε εταιρείες του άρθρου 784 ΑΚ.
- Έγκριση του Κανονισμού Εργασίας της Τράπεζας.
- Ονομασία των Γενικών Διευθυντών και Διευθυντών της Τράπεζας κατόπιν πρότασης του Διευθύνοντος Συμβούλου.
- Σύνταξη και έγκριση των ετήσιων και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας.
- Έκδοση Ομολογιακών Δανείων πάσης φύσεως, εκτός εκείνων για τα οποία ορίζεται αποκλειστικά αρμόδια από το νόμο η Γενική Συνέλευση.
- Διαμόρφωση και τήρηση Κώδικα Συμπεριφοράς για τους υπαλλήλους του Ομίλου της Τράπεζας.
- Έγκριση της Πολιτικής Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης της Τράπεζας και του Ομίλου.

Το έργο του Δ.Σ. της Τράπεζας υποστηρίζεται από τις αρμόδιες Επιτροπές που έχουν συσταθεί και λειτουργούν για το σκοπό αυτό.

Υποψηφιότητες μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Η διαδικασία επιλογής και τα κριτήρια για την καταλληλότητα των μελών του Δ.Σ. υπάγονται σε συγκεκριμένους κανόνες που έχουν θεσπιστεί και προβλέπονται από το Καταστατικό της Τράπεζας, τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και την Πολιτική Ανάδειξης Υποψηφιοτήτων Μελών Δ.Σ. Ο κάθε προτεινόμενος υποψήφιος πληροί κριτήρια μέσω των οποίων εξασφαλίζεται εν γένει η ορθή διακυβέρνηση και καθοδήγηση της στρατηγικής της Τράπεζας σε οικονομικά, επιχειρηματικά και θέματα πολιτικής.

Κατά την επιλογή και πρόταση προς τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων των υποψηφίων μελών του Δ.Σ., ή κατά τον διορισμό νέων μελών κατ' αντικατάσταση αποχωρησάντων μελών του, το Δ.Σ. επιδιώκει να προτείνει υποψηφίους των οποίων η εκλογή διασφαλίζει ότι, ως συλλογικό όργανο, έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Γνωρίζει σε βάθος το χρηματοπιστωτικό σύστημα και περιλαμβάνει στη σύνθεσή του μέλη που υπηρετούν ή έχουν υπηρετήσει σε ηγετικές θέσεις σε χρηματοοικονομικούς οργανισμούς.
- Διαθέτει σημαντική εμπειρία στον επιχειρηματικό και επαγγελματικό κόσμο, καθώς και στον ευρύτερο κοινωνικό χώρο, περιλαμβάνοντας μεταξύ των μελών του στελέχη που διατελούσαν ή έχουν διατελέσει πρόεδροι, διευθύνοντες σύμβουλοι ή ανώτατα διοικητικά στελέχη σε μεγάλους οργανισμούς και των οποίων η ικανότητα να διαμορφώνουν κρίση επί σημαντικών και λεπτών θεμάτων, όπως αυτά επί των οποίων το Δ.Σ. καλείται να λάβει αποφάσεις, είναι ευρέως αναγνωρισμένη.
- Έχει πλήρη κατανόηση της δομής και της δυναμικής της πελατείας της Τράπεζας, καθώς και των κύριων αγορών στις οποίες δραστηριοποιείται ο Όμιλος σήμερα.
- Διαθέτει σημαντική διεθνή εμπειρία και είναι σε θέση να συμβάλει στις αναπτυξιακές προοπτικές της Τράπεζας στην συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή δραστηριοποίησής της.
- Διαθέτει κατάλληλη εμπειρία σε χρηματοοικονομικά θέματα, ώστε να είναι σε θέση να ασκήσει αποτελεσματικά την εποπτεία ενός Ομίλου που προσφέρει ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και δραστηριοποιείται σε διεθνές επίπεδο.
- Εξασφαλίζει, κατά το δυνατόν, επαρκή εκπροσώπηση των δύο φύλων.

Αξιολόγηση της απόδοσης του Διευθύνοντος Συμβούλου, του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του

Η επίδοση του Διευθύνοντος Συμβούλου της Τράπεζας και των εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. αξιολογείται θεσμοθετημένα σε ετήσια βάση από τα μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., βάσει συγκεκριμένων διαδικασιών που περιγράφονται αναλυτικά στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης. Επιπρόσθετα, κάθε έτος πραγματοποιείται αυτοαξιολόγηση των εργασιών του Δ.Σ. και των Επιτροπών του από τα μέλη του, βάσει μεθοδολογίας που έχει διαμορφωθεί και εγκριθεί από την Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων. Κάθε τρία έτη, η αξιολόγηση πραγματοποιείται σε βάθος από εξωτερικό σύμβουλο, η επιλογή και εποπτεία του οποίου εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Επιτροπής αυτής.

Αποζημίωση μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Το Δ.Σ. διαμορφώνει πρόταση που υποβάλλεται στη Γενική Συνέλευση όσον αφορά στην αποζημίωση των μελών του για τις υπηρεσίες που παρέχουν. Η πρόταση αυτή καταρτίζεται με βάση την Πολιτική Αποδοχών της Τράπεζας και τις βέλτιστες πρακτικές του κλάδου, με τρόπο που αντανάκλα επαρκώς το χρόνο και την προσπάθεια που αναμένεται να καταβάλλουν τα μέλη ώστε να συμβάλλουν στις εργασίες του Δ.Σ. αλλά και ταυτόχρονα προάγει την αποδοτικότητα των εργασιών του Δ.Σ. Ιδιαίτερα, για τα εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., η Τράπεζα έχει υιοθετήσει Πολιτική για τον καθορισμό των αμοιβών τους στο ευρύτερο πλαίσιο προσδιορισμού των αμοιβών ανωτάτων διοικητικών στελεχών που έχει σκοπό την προώθηση της αξιοκρατίας και τη διαμόρφωση νοοτροπίας προσανατολισμένης στην

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

απόδοση. Η Πολιτική Αποδοχών της Τράπεζας υιοθετήθηκε από το Δ.Σ., κατόπιν πρότασης της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών, την 30η Σεπτεμβρίου 2010, είναι δε σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στην Εγκύκλιο Διοίκησης Νο. 7/09.06.2010 της Διεύθυνσης Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τραπεζής της Ελλάδος και συνάδει με τις συστάσεις των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων και τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές.

Συνεχής ενημέρωση και εκπαίδευση μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Η Τράπεζα ενημερώνει τα μέλη του Δ.Σ. αναφορικά με επίκαιρα θέματα εταιρικής διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων, κανονιστικής συμμόρφωσης, καθώς και γενικότερα θέματα Οικονομικών Καταστάσεων. Στα νέα μέλη του Δ.Σ., η Τράπεζα παρέχει πλήρη ενημέρωση, μεταξύ άλλων, για τη δομή και τη λειτουργία της Τράπεζας, καθώς και τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των μελών του Δ.Σ.

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου

Το παρόν Δ.Σ., του οποίου η θητεία λήγει το 2013, εξελέγη από την έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας, την 14^η Ιανουαρίου 2010, με εξαίρεση τον κ. Αλέξανδρο Ν. Μακρίδη που ορίστηκε την 26^η Φεβρουαρίου 2009 μέλος του Δ.Σ. ως εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου σε εφαρμογή του Ν. 3723/2008 και τον κ. Αβραάμ Ι. Τριανταφυλλίδη που ορίστηκε την 18^η Μαρτίου 2010 μέλος του Δ.Σ. σε αντικατάσταση του κ. Αλέξανδρου Γ. Σταύρου. Η έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας της 26^η Νοεμβρίου 2010 εξέλεξε τρία εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., τους κ.κ. Αλέξανδρο Γ. Τουρκολιά, Άνθιμο Κ. Θωμόπουλο και Λεωνίδα Θ. Θεόκλητο, τα οποία κατά την επακολουθήσασα συνεδρίαση του Δ.Σ., εξελέγησαν Αναπληρωτές Διευθύνοντες Σύμβουλοι της Τράπεζας. Την 23^η Νοεμβρίου 2010, η κα Μαρία Φραγκίστα εξελέγη μέλος του Δ.Σ. της Τράπεζας σε αντικατάσταση της παραιτηθείσας κας Μαρίας Σ. Σκλαβενίτου. Η εκλογή της ανακοινώθηκε στην έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας την 26η Νοεμβρίου 2010. Στις 14 Απριλίου 2011, ο κ. Σπυρίδων Ι. Θεοδωρόπουλος εκλέχθηκε μέλος του Δ.Σ. σε αντικατάσταση του Β. Κωνσταντακόπουλου ο οποίος απεβίωσε.

Αναλυτικά, το Δ.Σ. απαρτίζεται από τα κάτωθι μέλη:

Διοικητικό Συμβούλιο Τράπεζας

Όνοματεπώνυμο	Θέση στο Δ.Σ.	Ημερομηνία Εκλογής	Λήξη θητείας	Επάγγελμα
Βασίλειος Θ. Ράπανος	Πρόεδρος Δ.Σ. (Μη Εκτελεστικό Μέλος)	14 Ιανουαρίου 2010	2013	Πρόεδρος Δ.Σ., Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών
Απόστολος Σ. Ταμβακάκης	Διευθύνων Σύμβουλος (Εκτελεστικό Μέλος)	14 Ιανουαρίου 2010	2013	Διευθύνων Σύμβουλος
Εκτελεστικά μέλη				
Αλέξανδρος Γ. Τουρκολιάς	Μέλος	26 Νοεμβρίου 2010	2013	Αναπλ. Διευθ. Σύμβουλος
Άνθιμος Κ. Θωμόπουλος	Μέλος	26 Νοεμβρίου 2010	2013	Αναπλ. Διευθ. Σύμβουλος
Λεωνίδας Θ. Θεόκλητος	Μέλος	26 Νοεμβρίου 2010	2013	Αναπλ. Διευθ. Σύμβουλος
Μη εκτελεστικά μέλη				
Ιωάννης Κ. Γιαννίδης	Μέλος	14 Ιανουαρίου 2010	2013	Καθηγητής Νομικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών και Νομικός Σύμβουλος
Ιωάννης Π. Παναγόπουλος	Μέλος	14 Ιανουαρίου 2010	2013	Εκπρόσωπος εργαζομένων, Πρόεδρος της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας (Γ.Σ.Ε.Ε.)
Αβραάμ Ι. Τριανταφυλλίδης	Μέλος	18 Μαρτίου 2010	2013	Εκπρόσωπος εργαζομένων
Ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη				
Σεβασμώτατος Μητροπολίτης Ιωαννίνων κ. Θεόκλητος	Μέλος	14 Ιανουαρίου 2010	2013	Μητροπολίτης Ιωαννίνων
Στέφανος Χ. Βαβαλίδης	Μέλος	14 Ιανουαρίου 2010	2013	Πρώην μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της EBRD
Γεώργιος Π. Ζανιάς	Μέλος	14 Ιανουαρίου 2010	2013	Οικονομολόγος, Καθηγητής Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, Πρόεδρος του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομώνων (ΣΟΕ)
Αλεξάνδρα Θ. Παπαλεξοπούλου – Μπενεοπούλου	Μέλος	14 Ιανουαρίου 2010	2013	Μέλος Δ.Σ., της TITAN Τσιμέντα Α.Ε.
Πέτρος Κ. Σαμπατακάκης	Μέλος	14 Ιανουαρίου 2010	2013	Οικονομολόγος
Μαρία (Μαρίλυ) Α. Φραγκίστα	Μέλος	23 Νοεμβρίου 2010	2013	Διευθύνουσα Σύμβουλος της Franco Compañia Naviera S.A.
Σπυρίδων Ι. Θεοδωρόπουλος	Μέλος	14 Απριλίου 2011	2013	Διευθύνων Σύμβουλος της Chirita A.E.

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Διοικητικό Συμβούλιο Τράπεζας

Όνοματεπώνυμο	Θέση στο Δ.Σ.	Ημερομηνία Εκλογής	Λήξη Θητείας	Επάγγελμα
Εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου Αλέξανδρος Ν. Μακρίδης	Μέλος	26 Φεβρουαρίου 2009	2013	Πρόεδρος Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος της Χρυσοαφίδης Α.Ε.
Γραμματέας Δ.Σ. και Επιτροπών Δ.Σ. Μάρθα Πυλιώτη		29 Ιουλίου 2010		Δικηγόρος, LL.M Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών ΕΤΕ

Κατά τη διάρκεια του 2011, το Δ.Σ. της Τράπεζας συνεδρίασε συνολικά 21 φορές.

Επιτροπή του Ελληνικού Δημοσίου

Στο πλαίσιο συμμετοχής της Τράπεζας στο σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας σε εφαρμογή του Ν. 3723/2008, το Ελληνικό Δημόσιο έχει το δικαίωμα συμμετοχής στο Δ.Σ. μέσω εκπροσώπου του, ο οποίος έχει το δικαίωμα αρνησικυρίας στη λήψη αποφάσεων που αφορούν στη διανομή μερισμάτων και την πολιτική παροχών προς ανώτατα στελέχη της διοίκησης. Ο εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου μπορεί επίσης να ασκήσει επιτροπή στις στρατηγικές αποφάσεις του Ομίλου.

Σύντομα βιογραφικά σημειώματα των μελών του Δ.Σ. της Τράπεζας έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Η Τράπεζα / Εταιρική Διακυβέρνηση / Διοικητικό Συμβούλιο).

Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου

Πέντε επιτροπές έχουν συσταθεί και λειτουργούν σε επίπεδο Δ.Σ. της Τράπεζας, οι κανονισμοί λειτουργίας των οποίων έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Η Τράπεζα / Εταιρική Διακυβέρνηση / Διοικητικό Συμβούλιο / Επιτροπές Δ.Σ.).

Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων

Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων συστάθηκε με απόφαση του Δ.Σ. της Τράπεζας (συνεδρίαση υπ' αριθ. 1308/20.7.06) βάσει των διατάξεων της ΠΔΤΕ 2577/9.3.2006. Η Επιτροπή έχει τις πιο κάτω αρμοδιότητες:

- Διαμορφώνει τη στρατηγική ανάληψης πάσης φύσεως κινδύνων και διαχείρισης κεφαλαίων με τρόπο που ανταποκρίνεται στους επιχειρηματικούς στόχους της Τράπεζας και του Ομίλου, καθώς και στην επάρκεια των διαθεσίμων πόρων σε τεχνικά μέσα και προσωπικό.
- Ελέγχει την ανεξαρτησία, επάρκεια και αποτελεσματικότητα της λειτουργίας της Γενικής Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου.
- Μεριμνά για την ανάπτυξη και τη διαρκή αποτελεσματικότητα του συστήματος διαχείρισης κινδύνων και την ενσωμάτωσή του στη διαδικασία λήψης των επιχειρηματικών αποφάσεων, όσον αφορά σε κάθε είδους κινδύνους, συμπεριλαμβανομένου και του λειτουργικού, σε όλο το εύρος των δραστηριοτήτων/μονάδων της Τράπεζας και του Ομίλου.
- Καθορίζει τις αρχές που πρέπει να διέπουν τη διαχείριση των κινδύνων ως προς την αναγνώριση, εκτίμηση, μέτρηση, παρακολούθηση, έλεγχο και αντιμετώπισή τους σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα επιχειρηματική στρατηγική και την επάρκεια των διαθεσίμων πόρων.
- Ενημερώνεται σε τακτική βάση και παρακολουθεί το συνολικό επίπεδο ανάληψης κινδύνων (risk profile) της Τράπεζας και του Ομίλου και καθοδηγεί τη Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων ως προς την υλοποίηση της στρατηγικής ανάληψης κινδύνων, και των πολιτικών διαχείρισης κινδύνων, συμπεριλαμβανομένης και της συμμόρφωσης με το εκάστοτε εποπτικό πλαίσιο κεφαλαιακής επάρκειας.
- Διασφαλίζει ότι το Δ.Σ. της Τράπεζας ενημερώνεται επαρκώς για όλα τα θέματα που αφορούν τη στρατηγική ανάληψη, το επίπεδο ανοχής και το επίπεδο ανάληψης κινδύνων κατά την εκτέλεση των στρατηγικών και εποπτικών του καθηκόντων.

Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής είναι μέλη του Δ.Σ. και ορίζονται από αυτό, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων προς τον Πρόεδρό του. Η Επιτροπή έχει το λιγότερο τρία μέλη, εκ των οποίων ένα τουλάχιστον μέλος είναι εκτελεστικό και ένα μη εκτελεστικό. Τα μέλη πρέπει να διαθέτουν επαρκείς γνώσεις και εμπειρία σε τραπεζικά και χρηματοοικονομικά θέματα, καθώς και στον τομέα της διαχείρισης κινδύνων. Η θητεία τους είναι ετήσια και μπορεί να ανανεώνεται απεριόριστα.

Η Επιτροπή συνεδριάζει τακτικά τουλάχιστον τέσσερις φορές ετησίως και εκτάκτως, όποτε κρίνεται σκόπιμο από τον Πρόεδρο αυτής. Τηρεί πρακτικά των συνεδριάσεών της και υποβάλλει αναφορές στο Δ.Σ. μετά από κάθε συνεδριάσή της. Ο Πρόεδρος καθορίζει τα θέματα συζήτησης, τη συχνότητα και τη διάρκεια των συνεδριάσεων και φροντίζει ώστε η Επιτροπή να ασκεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά της. Στην πρώτη συνεδρίαση κάθε ημερολογιακού έτους, η Επιτροπή εγκρίνει το πρόγραμμα των συνεδριάσεων για το υπόλοιπο του έτους καθώς και το πρόγραμμα των προς συζήτηση θεμάτων στις εν λόγω συνεδριάσεις.

Κατά τη διάρκεια του 2011, η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων συνεδρίασε 8 φορές. Τα μέλη της Επιτροπής λαμβάνουν αμοιβή για τη συμμετοχή τους σε αυτή.

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών

Η Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών (ΕΑΔΑ) συστάθηκε με απόφαση του Δ.Σ. της Τράπεζας (συνεδρίαση υπ' αριθ. 1259/5.5.2005) και έχει γνωμοδοτικό χαρακτήρα. Σκοπός της είναι να βοηθά το Δ.Σ. κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων του σχετικά με την προσέλκυση, διατήρηση και εξέλιξη στελεχών και υπαλλήλων υψηλού επαγγελματικού επιπέδου και ήθους, τη χορήγηση κινήτρων, με στόχο την ανάπτυξη νοοτροπίας αντικειμενικής αξιολόγησης προσπαθειών και ανταμοιβής αποδοτικότητας, και τη δημιουργία και διατήρηση συνεκτικού συστήματος αξιών και κινήτρων για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Τράπεζας.

Η Επιτροπή αποτελείται από τρία τουλάχιστον μέλη του Δ.Σ., τα οποία (συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου) είναι στην πλειοψηφία τους ανεξάρτητα, σύμφωνα με τον ορισμό της ανεξαρτησίας που περιλαμβάνεται στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας. Τα μέλη και ο Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζονται από το Δ.Σ. της Τράπεζας κατόπιν εισηγήσεων της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων. Τα μέλη επιλέγονται βάσει των ικανοτήτων και της εμπειρίας τους. Η θητεία τους είναι ετήσια και μπορεί να ανανεώνεται απεριόριστα.

Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον τρεις φορές ετησίως, τηρεί πρακτικά των συνεδριάσεών της και υποβάλλει τακτικά εκθέσεις στο Δ.Σ. Ο Πρόεδρος αποφασίζει για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, τη συχνότητα και τη διάρκεια των συνεδριάσεων και εξασφαλίζει γενικά την αποτελεσματικότητα της Επιτροπής κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων της. Στην πρώτη συνεδρίαση κάθε ημερολογιακού έτους, η Επιτροπή λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με τον ετήσιο προγραμματισμό του χρόνου και των θεμάτων της αρμοδιότητάς της.

Κατά τη διάρκεια του 2011, η Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών συνεδρίασε 4 φορές. Τα μέλη της Επιτροπής λαμβάνουν αμοιβή για τη συμμετοχή τους σε αυτή.

Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων

Η Επιτροπή συστάθηκε με απόφαση του Δ.Σ. της Τράπεζας (συνεδρίαση υπ' αριθ. 1259/5.5.2005) και έχει εποπτικό χαρακτήρα. Σκοπός της είναι να συνδράμει το Δ.Σ. για να εξασφαλίζει ότι η σύνθεση, η δομή, η λειτουργία και οι διαδικασίες του συμμορφώνονται με όλες τις σχετικές νομικές και εποπτικές διατάξεις, να επιδιώκει την εφαρμογή βέλτιστων προτύπων εταιρικής διακυβέρνησης σε επίπεδο Ομίλου και να διευκολύνει το έργο του Δ.Σ. και της Διοίκησης με στόχο την αύξηση της μακροπρόθεσμης αξίας της Τράπεζας.

Η Επιτροπή αποτελείται από τρία τουλάχιστον μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Τα μέλη της Επιτροπής και ο Πρόεδρος της ορίζονται από το Δ.Σ. της Τράπεζας. Όλα τα μέλη της Επιτροπής είναι μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., και στην πλειοψηφία τους ανεξάρτητα, σύμφωνα με τον ορισμό της ανεξαρτησίας που περιλαμβάνεται στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας. Η θητεία τους είναι ετήσια και μπορεί να ανανεώνεται απεριόριστα. Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον τρεις φορές ετησίως, τηρεί πρακτικά των συνεδριάσεών της και υποβάλλει τακτικά αναφορές στο Δ.Σ. Στην πρώτη συνεδρίαση κάθε ημερολογιακού έτους, η Επιτροπή λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με τον ετήσιο προγραμματισμό του χρόνου και των θεμάτων της αρμοδιότητάς της.

Κατά τη διάρκεια του 2011, η Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων συνεδρίασε 4 φορές. Τα μέλη της Επιτροπής λαμβάνουν αμοιβή για τη συμμετοχή τους σε αυτή.

Επιτροπή Στρατηγικής

Η Επιτροπή συστάθηκε με απόφαση του Δ.Σ. της Τράπεζας (συνεδρίαση υπ' αριθ. 1387/29.9.09). Σκοπός της είναι να υποστηρίζει τα εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. στη διαμόρφωση των στρατηγικών επιλογών του Ομίλου, να βοηθά το Δ.Σ. στη λήψη αποφάσεων σε όλα τα ζητήματα που σχετίζονται με τη στρατηγική του Ομίλου και να επιβλέπει τακτικά την εφαρμογή της στρατηγικής από τη Διοίκηση του Ομίλου.

Τουλάχιστον τρία από τα τουλάχιστον πέντε μέλη της Επιτροπής είναι ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. Πρόεδρος της Επιτροπής είναι ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της Τράπεζας. Τα μέλη της ορίζονται από το Δ.Σ. βάσει πρότασης του Προέδρου του και κατόπιν διαβούλευσης του τελευταίου με την Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων. Τα μέλη της επιλέγονται βάσει της ικανότητάς τους και της εμπειρίας τους και η θητεία τους είναι ετήσια με δυνατότητα ανανέωσης επ' αόριστο. Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον τρεις φορές το χρόνο και όσο συχνά χρειάζεται προκειμένου να συζητηθούν θέματα πριν την αξιολόγησή τους από το Δ.Σ., τηρεί πρακτικά των συνεδριάσεών της και υποβάλλει αναφορές στο Δ.Σ. σε τακτά χρονικά διαστήματα. Ο Πρόεδρος καθορίζει τα θέματα συζήτησης, τη συχνότητα και τη διάρκεια των συνεδριάσεων και φροντίζει ώστε η Επιτροπή να ασκεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά της. Κατά την πρώτη συνεδρίαση κάθε ημερολογιακού έτους, η Επιτροπή συντάσσει το ετήσιο πρόγραμμα εργασιών της και ενημερώνει το Δ.Σ.

Κατά τη διάρκεια του 2011, η Επιτροπή Στρατηγικής συνεδρίασε 9 φορές. Τα μέλη της Επιτροπής λαμβάνουν αμοιβή για τη συμμετοχή τους σε αυτή.

Επιτροπή Ελέγχου

Η Επιτροπή συστάθηκε το 1999 και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις της ΠΔΤΕ 2577/2006, το άρθρο 37 του Ν. 3693/2008 και τις διατάξεις του Νόμου Sarbanes-Oxley. Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής περιλαμβάνουν:

- την επισκόπηση της αξιόπιστης κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας και του Ομίλου και άλλων σημαντικών στοιχείων και πληροφοριών που προορίζονται για γνωστοποίηση,
- την υποβολή προτάσεων στο Δ.Σ. για το διορισμό εξωτερικού ελεγκτή, καθώς και για το ύψος της αμοιβής και των όρων απασχόλησης αυτού με σκοπό το διορισμό του από τη Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων,

- την παρακολούθηση και τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας της λειτουργίας του εξωτερικού ελεγκτή,
- την παρακολούθηση και τον έλεγχο της ανεξαρτησίας και αντικειμενικότητας του εξωτερικού ελεγκτή σχετικά με την παροχή μη ελεγκτικών υπηρεσιών, καθώς και το ύψος της σχετικής αμοιβής
- την ανασκόπηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και κανονιστικής συμμόρφωσης της Τράπεζας και του Ομίλου και τη σχετική ενημέρωση του Δ.Σ., και
- την παρακολούθηση και τον έλεγχο της ανεξαρτησίας, επάρκειας και αποτελεσματικότητας της λειτουργίας της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου-Επιθεώρησης της Τράπεζας και του Ομίλου («ΔΕΕΕΤΟ»).

Τα μέλη της Επιτροπής εκλέγονται από τη Γ.Σ. της Τράπεζας κατόπιν προτάσεων της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων προς τον Πρόεδρο του Δ.Σ. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζεται από το Δ.Σ. Η Επιτροπή απαρτίζεται από πέντε μη εκτελεστικά και ανεξάρτητα μέλη του Δ.Σ., εκ των οποίων το ένα τουλάχιστον είναι ειδικός σε χρηματοοικονομικά θέματα με επαρκείς γνώσεις και εμπειρία και σε ελεγκτικά θέματα. Η θητεία των μελών είναι ετήσια και μπορεί να ανανεωθεί απεριόριστα.

Η Επιτροπή συνεδριάζει τακτικά τουλάχιστον έξι φορές ετησίως ή και έκτακτα, όποτε παρίσταται ανάγκη, τηρεί πρακτικά των συνεδριάσεων της και υποβάλλει αναφορές στο Δ.Σ. ανά τρίμηνο ή και σε μικρότερο χρονικό διάστημα, εφ' όσον κρίνεται αναγκαίο. Ο εξωτερικός ελεγκτής ή ο Γενικός Διευθυντής Εσωτερικού Ελέγχου-Επιθεώρησης έχουν δικαίωμα να ζητήσουν συνάντηση με την Επιτροπή. Ο Πρόεδρος καθορίζει τα θέματα συζήτησης, τη συχνότητα και τη διάρκεια των συνεδριάσεων και φροντίζει ώστε η Επιτροπή να ασκεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά της. Στην αρχή κάθε ημερολογιακού έτους, η Επιτροπή συντάσσει το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας της και το υποβάλλει στο Δ.Σ.

Η εκλογή των μελών της εν λόγω επιτροπής κατά τις διατάξεις του Ν. 3693/2008 έγινε με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης της 23 Ιουνίου 2011 και με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων και του Δ.Σ. Η θητεία της Επιτροπής ορίστηκε για ένα χρόνο παρατεινόμενη μέχρι και την Τακτική Γενική Συνέλευση του έτους 2012. Κατά τη διάρκεια του 2011, η Επιτροπή Ελέγχου συνεδρίασε 10 φορές. Τα μέλη της Επιτροπής λαμβάνουν αμοιβή για τη συμμετοχή τους σε αυτή.

Στον παρακάτω πίνακα περιγράφεται η συχνότητα παράστασης κάθε μέλους του Δ.Σ. στις συνεδριάσεις του Δ.Σ. και τις Επιτροπές στις οποίες συμμετείχε κάθε μέλος κατά τη διάρκεια του 2011, καθώς επίσης και οι σχετικές αμοιβές τους.

Συμμετοχές μελών Δ.Σ. σε συνεδριάσεις του Δ.Σ. και των Επιτροπών Δ.Σ. (συχνότητα) το 2011 και αντίστοιχες αμοιβές

Όνοματεπώνυμο	Διοικητικό Συμβούλιο	Επιτροπή Ελέγχου	Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων	Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών	Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων	Επιτροπή Στρατηγικής	Αμοιβές (σε €)
Πρόεδρος (Μη εκτελεστικό μέλος)							
Βασίλειος Θ. Ράπανος ¹	20		8	4	4	9	54.000
Εκτελεστικά μέλη							
Απόστολος Σ. Ταμβακάκης	21		8			9	36.000
Αλέξανδρος Γ. Τουρκολιάς	21						18.000
Άνθιμος Κ. Θωμόπουλος	20		3				23.250
Λεωνίδας Θ. Θεόκλητος	20						18.000
Μη εκτελεστικά μέλη							
Ιωάννης Κ. Γιαννίδης	19				4		27.000
Ιωάννης Π. Παναγόπουλος	20						18.000
Αβραάμ Ι. Τριανταφυλλίδης	21						18.000
Ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη							
Σεβασμώτατος Μητροπολίτης Ιωαννίνων κ. Θεόκλητος	21			4	1		32.250
Στέφανος Χ. Βαβαλίδης ²	13	8	5			7	45.000
Γεώργιος Π. Ζαλιάς	19	4			3		36.000
Σπυρίδων Ι. Θεοδωρόπουλος	14			2		2	24.000
Αλεξάνδρα Θ. Παπαλεξοπούλου – Μπενεπούλου ³	21	9		4		9	45.000
Πέτρος Κ. Σαμπατακάκης ⁴	17	9	7			9	45.000
Μαρία (Μαρίλυ) Φραγκίστα	20	6			4		33.750
Εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου							
Αλέξανδρος Ν. Μακρίδης	21						18.000

¹ Ο κ. Βασίλειος Ράπανος είναι Πρόεδρος της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων και της Επιτροπής Στρατηγικής.

² Ο κ. Στέφανος Βαβαλίδης είναι Πρόεδρος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων.

³ Η κ. Αλεξάνδρα Παπαλεξοπούλου – Μπενεπούλου είναι Πρόεδρος της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών.

⁴ Ο κ. Πέτρος Σαμπατακάκης είναι Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου.

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Ο Πρόεδρος, τα Εκτελεστικά μέλη και τα Μη Εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., έλαβαν κατά τη διάρκεια του 2011, λόγω της σχέσης τους με την Τράπεζα, τις αμοιβές που παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα.

Όνοματεπώνυμο	Μεικτές Αμοιβές (σε €)
Βασίλειος Θ. Ράπανος	372.937
Απόστολος Σ. Ταμβακάκης	372.937
Αλέξανδρος Γ. Τουρκολιάς	365.625
Άνθιμος Κ. Θωμόπουλος	365.625
Λεωνίδας Θ. Θεόκλητος	364.206
Ιωάννης Κ. Γιαννίδης	53.110
Ιωάννης Π. Παναγόπουλος	94.007
Αβραάμ Ι. Τριανταφυλλίδης	49.744

Διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα της Τράπεζας

Τα κύρια εποπτικά, διοικητικά και διαχειριστικά όργανα της Τράπεζας στα οποία συμμετέχουν εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., περιλαμβάνουν την Εκτελεστική Επιτροπή, το Συμβούλιο Διαχειριστικής Πολιτικής (ALCO), την Ανώτατη Επιτροπή Πιστοδοτήσεων, την Επιτροπή Γνωστοποιήσεων και Διαφάνειας και την Ειδική Συντονιστική Επιτροπή Πληροφορικής (IT Steering Committee).

Εκτελεστική Επιτροπή

Η Επιτροπή συστάθηκε το 2004 από το Δ.Σ. και λειτουργεί δυνάμει ειδικού Κανονισμού Λειτουργίας, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ με την υπ' αριθμ. 145/02.03.2007 πράξη Διοικήσεως. Η Εκτελεστική Επιτροπή είναι το ανώτατο όργανο διοίκησης με εγκριτικές αρμοδιότητες, που στηρίζει το Διευθύνοντα Σύμβουλο της Τράπεζας στο έργο του. Η Επιτροπή έχει, αφενός μεν στρατηγικές αρμοδιότητες που αφορούν στην παρακολούθηση της εκτέλεσης του επιχειρησιακού σχεδίου της Τράπεζας, αφετέρου δε εγκριτικές αρμοδιότητες, οι οποίες δεν εκχωρούνται ατομικά σε στελέχη της διοίκησης ή σε άλλα συλλογικά όργανα.

Η εν λόγω Επιτροπή απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

Πρόεδρος	Απόστολος Ταμβακάκης	Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	Άνθιμος Θωμόπουλος	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	Αλέξανδρος Τουρκολιάς	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	Λεωνίδας Θεόκλητος	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	Omer Aras	Πρόεδρος και Δ. Σύμβουλος της Finansbank
Γραμματέας	Παύλος Μυλωνάς	Γεν. Διευθυντής Στρατηγικής και Διακυβέρνησης

34

Συμβούλιο Διαχειριστικής Πολιτικής (ALCO)

Το Συμβούλιο συστάθηκε το 1993. Σκοπός του εν λόγω Συμβουλίου είναι η χάραξη της στρατηγικής και της τακτικής πολιτικής της Τράπεζας σε θέματα διάρθρωσης και διαχείρισης των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες συνθήκες στις αγορές και τα όρια κινδύνου που η Τράπεζα έχει ορίσει.

Το εν λόγω Συμβούλιο απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

Πρόεδρος	Απόστολος Ταμβακάκης	Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	Αλέξανδρος Τουρκολιάς	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	Άνθιμος Θωμόπουλος	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	Λεωνίδας Θεόκλητος	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	Παύλος Μυλωνάς	Γεν. Διευθυντής Στρατηγικής και Διακυβέρνησης
Μέλος	Άγις Λεώπουλος	Γεν. Διευθυντής Δραστηριοτήτων Εξωτερικού
Μέλος	Μιχαήλ Οράτης	Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων
Μέλος	Λεωνίδας Φραγκιαδάκης	Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματαγοράς
Μέλος	Χαράλαμπος Μαζαράκης	Γεν. Διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών

Ανώτατη Επιτροπή Πιστοδοτήσεων

Η Ανώτατη Επιτροπή Πιστοδοτήσεων συστάθηκε το 2008 και έχει τις πιο κάτω αρμοδιότητες:

- Καθορίζει τα όρια ανάληψης κινδύνων και έγκρισης δαπανών, για τα κατώτερου διοικητικού επιπέδου συλλογικά όργανα καθώς, και για τα στελέχη των Κεντρικών Υπηρεσιών και των Μονάδων του Δικτύου.
- Αποφασίζει για πιστοδοτήσεις το ύψος των οποίων υπερβαίνει τα όρια που εκάστοτε τίθενται για τα εγκριτικά όργανα του κατώτερου επιπέδου της Τράπεζας. Επίσης αποφασίζει για τη ρύθμιση ή τη λήψη μέτρων σε σχέση με χρηματοδοτήσεις αντίστοιχου σημαντικού ύψους που δεν παρουσιάζουν ομαλή εξέλιξη ή βρίσκονται σε οριστική καθυστέρηση.
- Αποφασίζει τη σύσταση νέων πιστοδοτικών εγκριτικών οργάνων κατώτερου επιπέδου, καθώς και την κατάργηση ή τροποποίηση υφιστάμενων ευχερειών πιστοδοτήσεων διοικητικών στελεχών και οργάνων.

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

- Αποφασίζει την τροποποίηση του κανονισμού λειτουργίας των υφιστάμενων συλλογικών πιστοδοτικών εγκριτικών οργάνων κατωτέρου επιπέδου, η οποία υλοποιείται με Πράξη Διοίκησης του Προέδρου ή, σε περίπτωση απουσίας του ή κωλύματος, του Αντιπροέδρου.

Η εν λόγω Επιτροπή απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

Πρόεδρος	Απόστολος Ταμβακάκης	Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	Αλέξανδρος Τουρκολιάς	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	Δημήτριος Φραγγέτης	Β. Γεν. Διευθυντής Πιστοδοτήσεων

Επιτροπή Γνωστοποιήσεων και Διαφάνειας

Η Επιτροπή συστάθηκε το 2003, με στόχο τη συμμόρφωση της Τράπεζας με τις υποχρεώσεις που επιβάλλει η χρηματιστηριακή νομοθεσία των Η.Π.Α.. Έργο της είναι ο έλεγχος της ακρίβειας και πληρότητας των πληροφοριών που περιέχονται στις δημόσιες ανακοινώσεις και γενικά στις πάσης φύσεως δημοσιοποιήσεις που πραγματοποιεί η Τράπεζα, περιλαμβανομένων αυτών που περιέχονται στα υποβαλλόμενα στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των Η.Π.Α. πληροφοριακά δελτία. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή είναι αρμόδια να:

- Ελέγχει την πληρότητα και ακρίβεια των πληροφοριών που περιέχονται στα δελτία που υποβάλλονται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των Η.Π.Α.
- Παρακολουθεί τη λειτουργία των διαδικασιών και ελέγχων που ακολουθούνται για την έγκαιρη συγκέντρωση και αξιολόγηση από την Τράπεζα και τις εταιρίες του Ομίλου, των πληροφοριών εκείνων που η σχετική νομοθεσία απαιτεί να δημοσιοποιούνται.
- Αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των παραπάνω διαδικασιών και ελέγχων και να μεριμνά για την διαρκή ανάπτυξη και βελτίωσή τους, σύμφωνα με τα όσα επιβάλλει κάθε φορά η σχετική νομοθεσία.
- Διασφαλίζει ότι οι παραπάνω διαδικασίες και έλεγχοι εφαρμόζονται αποτελεσματικά και ομοιόμορφα σε όλες τις εταιρίες του Ομίλου.
- Παρακολουθεί και ενημερώνει άμεσα τους εξωτερικούς ελεγκτές και την Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας σχετικά με τυχόν σημαντικές αδυναμίες των ανωτέρω διαδικασιών, καθώς και τυχόν περιπτώσεις απάτης στην οποία ενέχονται μέλη της Διοίκησης ή οποιοδήποτε Στέλεχος που έχει την ευθύνη για την εποπτεία ή λειτουργία των διαδικασιών αυτών.
- Διενεργεί περιοδικές αξιολογήσεις όλων των παραπάνω διαδικασιών και ελέγχων και να ενημερώνει εγγράφως τη Διοίκηση της Τράπεζας για τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων.
- Γνωμοδοτεί στη Διοίκηση και τα Στελέχη εκείνα της Τράπεζας που έχουν την υποχρέωση να πιστοποιήσουν τα όσα προβλέπονται στις διατάξεις της νομοθεσίας των Η.Π.Α., για το βαθμό πλήρωσης των απαιτούμενων προϋποθέσεων ώστε να προβούν σε αυτές τις πιστοποιήσεις.

Η εν λόγω Επιτροπή απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

Πρόεδρος	Άνθιμος Θωμόπουλος	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	Μιλτιάδης Σταθόπουλος	Γεν. Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών
Μέλος	Δημήτριος Δημόπουλος	Γεν. Διευθυντής Εταιρικής Τραπεζικής
Μέλος	Άγις Λεώπουλος	Γεν. Διευθυντής Δραστηριοτήτων Εξωτερικού
Μέλος	Λεωνίδα Φραγκιαδάκης	Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματαγοράς
Μέλος	Γεώργιος Πάσχας	Γεν. Διευθυντής Οργάνωσης, Πληροφορικής και Προμηθειών
Μέλος	Μιχαήλ Οράτης	Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων
Μέλος	Πάυλος Μυλωνάς	Γεν. Διευθυντής Στρατηγικής και Διακυβέρνησης
Μέλος	Χαράλαμπος Μαζαράκης	Γεν. Διευθυντής Οικονομικών
Μέλος	Ανδρέας Αθανασόπουλος	Γεν. Διευθυντής Λιανικής Τραπεζικής
Μέλος	Πέτρος Φουρτούνης	Γεν. Επιθεωρητής της Τράπεζας και του Ομίλου

Η Επιτροπή συγκαλείται κατόπιν πρόσκλησης του Προέδρου της, δύο τουλάχιστον φορές ετησίως και εκτάκτως όποτε κρίνεται αναγκαίο.

Ειδική Συντονιστική Επιτροπή Πληροφορικής (IT Steering Committee)

Σε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της ΠΔΤΕ 2577/2006, συστάθηκε η Ειδική Συντονιστική Επιτροπή Πληροφορικής, με σκοπό να συνδράμει τη Διοίκηση στο πλαίσιο Διακυβέρνησης της Πληροφορικής, με στόχο την υλοποίηση της στρατηγικής της Πληροφορικής και της Πολιτικής Ασφάλειας των Πληροφοριακών Συστημάτων της Τράπεζας και του Ομίλου. Η Επιτροπή είναι αρμόδια να:

- Αξιολογεί τα βραχυπρόθεσμα και μεσο-μακροπρόθεσμα σχέδια των Μονάδων Πληροφορικής, στο πλαίσιο της επιχειρησιακής στρατηγικής όπως αυτή καθορίζεται σε κάθε περίπτωση από τη Διοίκηση.
- Αξιολογεί την ανάλυση και τη διαχείριση των κινδύνων που σχετίζονται με τα Πληροφοριακά Συστήματα.
- Αξιολογεί και εγκρίνει την πραγματοποίηση μεγάλων προμηθειών υλικού (Hardware) και λογισμικού (Software) Πληροφορικής.

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

- Εποπτεύει τα μεγάλα έργα Πληροφορικής και τον προϋπολογισμό τους.
- Καθορίζει τις προτεραιότητες για τα έργα Πληροφορικής.
- Αξιολογεί τις πολιτικές, τα πρότυπα και τις διαδικασίες που εφαρμόζονται και αφορούν στα θέματα Πληροφορικής.
- Εγκρίνει και εποπτεύει τις συνεργασίες με τρίτους (π.χ. θέματα outsourcing υπηρεσιών Πληροφορικής)
- Καταρτίζει και υποβάλλει στο Δ.Σ. ετήσιο απολογισμό του έργου της.
- Λαμβάνει γνώση των πορισμάτων των ελέγχων που διενεργούνται στα Πληροφοριακά Συστήματα.

Η εν λόγω Επιτροπή απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

Πρόεδρος	Λεωνίδας Θεόκλητος	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	Γεώργιος Πάσχας	Γεν. Διευθυντής Οργάνωσης, Πληροφορικής και Προμηθειών
Μέλος	Μιχαήλ Οράτης	Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων
Μέλος	Λεωνίδα Φραγκιαδάκης	Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματοαγοράς
Μέλος	Ανδρέας Αθανασόπουλος	Γεν. Διευθυντής Λιανικής Τραπεζικής
Μέλος	Θεοφάνης Παναγιωτόπουλος	Β. Γεν. Διευθυντής Εταιρικής Τραπεζικής
Μέλος	Νικόλαος Χριστοδούλου	Β. Γεν. Διευθυντής Πληροφορικής
Μέλος	Ιωάννης Μπαλαμπάνης	Β. Γεν. Διευθυντής Οργάνωσης

Η Επιτροπή συγκαλείται κατόπιν πρόσκλησης του Προέδρου της, δύο τουλάχιστον φορές ετησίως και εκτάκτως όποτε κρίνεται αναγκαίο.

Επιτροπή Προβλέψεων Απομείωσης και Διαγραφών Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων

Η Επιτροπή συστάθηκε το 2010 με αποστολή τη λήψη αποφάσεων για τη δημιουργία προβλέψεων και τη διενέργεια διαγραφών έναντι πάσης φύσης απαιτήσεων της Τράπεζας, που κρίνονται από την Επιτροπή ότι υπόκεινται σε εκτίμηση απομείωσης της αξίας τους. Συγκεκριμένα, οι αρμοδιότητες της Επιτροπής είναι οι εξής:

- Εξετάζει και αποφασίζει ως προς τις προβλέψεις απομείωσης απαιτήσεων που έχουν αξιολογηθεί από τις αρμόδιες Μονάδες, είτε πρόκειται για αξιολόγηση μεμονωμένων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων είτε για συλλογική αξιολόγηση, καθώς και τις προβλέψεις για τυχόν ζημίες που έχουν πραγματοποιηθεί αλλά δεν έχουν ακόμα αναφερθεί.
- Εξετάζει και αποφασίζει επί προβλέψεων για ζημίες απομείωσης λοιπών απαιτήσεων, εντός και εκτός ισολογισμού στοιχείων, καθώς και χρεωστικών και συμμετοχικών τίτλων.
- Ενημερώνει την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Δ.Σ. σχετικά με τις διενεργηθείσες προβλέψεις και διαγραφές έναντι απαιτήσεων για τις ετήσιες και περιοδικές, ατομικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της τράπεζας και του Ομίλου.
- Διασφαλίζει την τήρηση της διαδικασίας διενέργειας προβλέψεων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.
- Εξετάζει και αποφασίζει τις υποβαλλόμενες διαγραφές απαιτήσεων κατά τα προβλεπόμενα από την πολιτική προβλέψεων.
- Αναφέρει στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Δ.Σ. τις τροποποιήσεις που επέρχονται στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο σχετικά με τη διενέργεια προβλέψεων απομείωσης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και τη διαγραφή επισφαλών απαιτήσεων.
- Διαμορφώνει και επικαιροποιεί την πολιτική προβλέψεων και εισηγείται τις σχετικές αλλαγές στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Δ.Σ.

Η Επιτροπή απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

Πρόεδρος	Απόστολος Ταμβακάκης	Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	Αλέξανδρος Τουρκολιάς	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	Άνθιμος Θωμόπουλος	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	Λεωνίδα Θεόκλητος	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλος	Μιχαήλ Οράτης	Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων
Μέλος	Άγις Λεώπουλος	Γεν. Διευθυντής Δραστηριοτήτων Εξωτερικού
Μέλος	Χαράλαμπος Μαζαράκης	Γεν. Διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών
Μέλος	Δημήτριος Φραγγέτης	Β. Γεν. Διευθυντής Πιστοδοτήσεων
Μέλος	Omer Aras	Πρόεδρος και Δ. Σύμβουλος της Finansbank

Η Επιτροπή συγκαλείται κατόπιν πρόσκλησης του Προέδρου της.

Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και διαχείριση κινδύνων σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Κύρια χαρακτηριστικά του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου

Με σκοπό τη διασφάλιση της καλής φήμης και της αξιοπιστίας της Τράπεζας και των εταιρειών του Ομίλου έναντι των Μετόχων, των πελατών, των επενδυτών και των εποπτικών και άλλων ανεξάρτητων αρχών, η Τράπεζα φροντίζει σε επίπεδο Ομίλου για τη διαρκή ενίσχυση και ενδυνάμωση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου («Σ.Ε.Ε.»). Το Σ.Ε.Ε. αποτελεί το σύνολο των ελεγκτικών μηχανισμών και διαδικασιών που καλύπτουν σε συνεχή βάση κάθε δραστηριότητα και συντελεί στην αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία της Τράπεζας και του Ομίλου.

Το Σ.Ε.Ε. της Τράπεζας αποβλέπει στη διασφάλιση των ακόλουθων στόχων:

- Τη συνεπή υλοποίηση της επιχειρησιακής στρατηγικής του Ομίλου, με την αποτελεσματική χρήση των διαθέσιμων πόρων,
- Την αναγνώριση και αντιμετώπιση των πάσης φύσεως κινδύνων που αναλαμβάνονται, περιλαμβανομένου και του λειτουργικού κινδύνου,
- Τη διασφάλιση της πληρότητας και της αξιοπιστίας των στοιχείων και πληροφοριών που απαιτούνται για τον ακριβή και έγκαιρο προσδιορισμό της χρηματοοικονομικής κατάστασης του Ομίλου και την παραγωγή αξιόπιστων οικονομικών καταστάσεων που υποβάλλονται σε ελληνικές και διεθνείς αρχές,
- Τη συμμόρφωση τόσο με εσωτερικές αρχές, διαδικασίες και κώδικες δεοντολογίας, όσο και με εξωτερικούς κανονισμούς, συμπεριλαμβανομένης της εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, καθώς και άλλων διεθνών οδηγιών (π.χ. Ν.3016/2002, ΠΔΤΕ 2577/2006, Νόμος Sarbanes Oxley),
- Την υιοθέτηση διεθνών βέλτιστων πρακτικών και αρχών εταιρικής διακυβέρνησης,
- Την πρόληψη και την αποφυγή λανθασμένων ενεργειών και παρατυπιών που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο τη φήμη και τα συμφέροντα της Τράπεζας, των Μετόχων και των συναλλασσόμενων με αυτή.

Το Δ.Σ. της Τράπεζας, με την υποστήριξη των Επιτροπών του, στο πλαίσιο της εξέτασης της εταιρικής στρατηγικής και των κύριων επιχειρηματικών κινδύνων, υιοθετεί τις κατάλληλες πολιτικές που αποσκοπούν στη διασφάλιση επαρκούς και αποτελεσματικού Σ.Ε.Ε. για την Τράπεζα και τον Όμιλο. Η Διοίκηση έχει την ευθύνη της ανάπτυξης και ενσωμάτωσης των κατάλληλων ελεγκτικών μηχανισμών και διαδικασιών ανάλογα με το εύρος, τους κινδύνους και τη φύση των εργασιών των μονάδων του Ομίλου, της αξιολόγησης των αδυναμιών που προκύπτουν και της λήψης των απαιτούμενων διορθωτικών μέτρων. Το Μάρτιο του 2010, στο πλαίσιο συμμόρφωσης της Τράπεζας με τις διατάξεις της ΠΔΤΕ 2577/06 ολοκληρώθηκε, από ανεξάρτητο ορκωτό ελεγκτή, η αξιολόγηση της επάρκειας του Σ.Ε.Ε. της Τράπεζας και του Ομίλου για την τριετία που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2009.

Πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων

Ο Όμιλος στοχεύει στην υιοθέτηση των πρακτικών αναφορικά με τη διαχείριση κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις σχετικές οδηγίες και εποπτικές απαιτήσεις, όπως προσδιορίζονται από την Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τραπεζικών Εποπτών, την Τράπεζα της Ελλάδος και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, καθώς και αποφάσεις των αρμόδιων αρχών που εποπτεύουν τις εταιρείες του Ομίλου.

37

Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου αποτελείται από διάφορα συστατικά μέρη. Συγκεκριμένα, το Δ.Σ. έχει συστήσει την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία εποπτεύει όλες τις λειτουργίες διαχείρισης κινδύνων στον Όμιλο. Όλες οι μονάδες διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου, αναφέρονται αρμοδίως στη Διεύθυνση Ελέγχου και Δομής Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου και στη Διεύθυνση Διαχείρισης Χρηματοοικονομικών και Λειτουργικών Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου, των οποίων προΐσταται ο Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων, ο οποίος αναφέρεται στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων. Το Συμβούλιο Διαχειριστικής Πολιτικής της Τράπεζας («ALCO») χαράζει τη στρατηγική και πολιτική της Τράπεζας σε θέματα διάρθρωσης και διαχείρισης των στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού (Asset Liability Management), λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες συνθήκες στις αγορές και τα όρια κινδύνου που η Τράπεζα έχει ορίσει. Η Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμόρφωσης της Τράπεζας και του Ομίλου («ΔΚΣΤΟ») έχει την ευθύνη για όλα τα θέματα συμμόρφωσης σε εσωτερικούς και εξωτερικούς κανόνες, όπως η ισχύουσα Ελληνική και Ευρωπαϊκή, νομοθεσία και οι εποπτικοί κανονισμοί. Η ΔΚΣΤΟ αναφέρεται στο Δ.Σ., μέσω της Επιτροπής Ελέγχου. Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου Επιθεώρησης της Τράπεζας και του Ομίλου («ΔΕΕΕΤΟ»), η οποία αναφέρεται απευθείας στο Δ.Σ., μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, συμπληρώνει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, δρώντας ως ανεξάρτητο ελεγκτικό όργανο, επικεντρώνοντας στην αποτελεσματικότητα του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και του περιβάλλοντος ελέγχου (αναλυτική παρουσίαση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου παρατίθεται στις Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων - Σημείωση 4).

Διαχείριση κινδύνων αναφορικά με τη διαδικασία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων

Η Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και την ετήσια αξιολόγηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητας του Σ.Ε.Ε. σε επίπεδο Ομίλου με βάση τις αναφορές που λαμβάνει από τη ΔΕΕΕΤΟ, τη ΔΚΣΤΟ και από τους εξωτερικούς ελεγκτές. Επίσης, ενημερώνεται για την αξιολόγηση του Σ.Ε.Ε. επί της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, που διενεργείται ετησίως από τη Διοίκηση της Τράπεζας στο πλαίσιο συμμόρφωσης με τις διατάξεις του Νόμου Sarbanes Oxley και παρακολουθεί την πρόοδο των διορθωτικών ενεργειών.

Η Επιτροπή Ελέγχου επιβλέπει τη διαδικασία κατάρτισης των ετήσιων και περιοδικών οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας και του Ομίλου που συντάσσονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικών Αναφορών (Δ.Π.Χ.Α) και τα Λογιστικά Πρότυπα των Η.Π.Α. (Αμερικάνικες Γενικά Παραδεκτές Λογιστικές Αρχές «US GAAP») και ενημερώνει το Δ.Σ. της Τράπεζας.

Η ΔΕΕΕΤΟ είναι διοικητικά ανεξάρτητη από τις υπόλοιπες μονάδες της Τράπεζας και του Ομίλου. Ο Γενικός Επιθεωρητής διορίζεται ή παύεται μόνο από το Δ.Σ. της Τράπεζας, έπειτα από εισήγηση της Επιτροπής Ελέγχου και του Διευθύνοντα Συμβούλου. Για οποιαδήποτε παύση ή αντικατάσταση του Γενικού Επιθεωρητή ενημερώνεται η Τράπεζα της Ελλάδος. Ο Γενικός Επιθεωρητής ενημερώνει την Επιτροπή Ελέγχου, μηνιαίως, σχετικά με τις δραστηριότητες της ΔΕΕΕΤΟ, και το Δ.Σ., μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, σε τριμηνιαία βάση. Η ΔΕΕΕΤΟ διενεργεί συστηματική αξιολόγηση του Σ.Ε.Ε. της Τράπεζας και του Ομίλου, προκειμένου να διαπιστώνει κατά πόσον το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων και οι διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου και διακυβέρνησης του οργανισμού, όπως έχουν σχεδιαστεί και εφαρμόζονται από τα διοικητικά στελέχη, είναι επαρκή και λειτουργούν με αποτελεσματικό τρόπο.

Η ΔΚΣΤΟ είναι λειτουργικά ανεξάρτητη μονάδα που έχει την ευθύνη για την τακτική παρακολούθηση και τον έλεγχο θεμάτων και αναφορών σχετικά με τη Νομοθετική και Κανονιστική Συμμόρφωση της Τράπεζας και του Ομίλου. Διασφαλίζει την έγκαιρη πρόληψη των κινδύνων που συνδέονται με την ενδεχόμενη παραβίαση των νομικών κανόνων, εποπτεύει την εφαρμογή πολιτικών όπως για την καταπολέμηση νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του Ν.3606/2007 για τις Αγορές Χρηματοπιστωτικών μέσων (Οδηγία MiFID), και υποβάλλει σχετικές εισηγήσεις στην Επιτροπή Ελέγχου και το Δ.Σ. της Τράπεζας.

Οι εξωτερικοί ελεγκτές, κατά τη διάρκεια της χρήσης, ενημερώνουν την Επιτροπή Ελέγχου για τυχόν προβλήματα ή αδυναμίες που εντοπίστηκαν στο Σ.Ε.Ε. κατά τη διενέργεια των ελέγχων. Η Επιτροπή Ελέγχου υποβάλλει προτάσεις στο Δ.Σ. για την αντιμετώπιση των αδυναμιών αυτών και παρακολουθεί την εφαρμογή των διορθωτικών ενεργειών. Επίσης, εισηγείται το διορισμό των εξωτερικών ελεγκτών, προεγκρίνει τις υπηρεσίες που παρέχονται από αυτούς στην Τράπεζα και τον Όμιλο και παρακολουθεί τη σχέση μεταξύ ελεγκτικών και μη ελεγκτικών υπηρεσιών, διασφαλίζοντας έτσι την ανεξαρτησία του ελέγχου.

Η Επιτροπή Γνωστοποιήσεων και Διαφάνειας της Τράπεζας ενημερώνεται για τυχόν ουσιώδεις ανεπάρκειες ή σημαντικές αδυναμίες που προκύπτουν τόσο κατά την αξιολόγηση των διαδικασιών και ελέγχων γνωστοποιήσεων, όσο και κατά την αξιολόγηση του Σ.Ε.Ε. επί της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που διενεργεί η Διοίκηση της Τράπεζας ετησίως στο πλαίσιο συμμόρφωσης με τις διατάξεις του Νόμου Sarbanes Oxley. Για τυχόν ουσιώδεις ανεπάρκειες, η Επιτροπή, κατόπιν αξιολόγησής τους, εγκρίνει τη γνωστοποίησή τους στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των Η.Π.Α. Για τις αποφάσεις της Επιτροπής Γνωστοποιήσεων και Διαφάνειας ενημερώνεται και η Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας.

α) Διαδικασίες και έλεγχοι γνωστοποίησης πληροφοριών

Ο Διευθύνων Σύμβουλος και ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, με τη συμμετοχή της Διοίκησης των εταιρειών του Ομίλου, διενεργούν αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών και ελέγχων γνωστοποίησης πληροφοριών, τα συμπεράσματα της οποίας περιλαμβάνονται στο Ετήσιο Δελτίο (20-F) που υποβάλλεται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των Η.Π.Α.(SEC). Οι διαδικασίες και έλεγχοι γνωστοποιήσεων αφορούν το σύνολο των διαδικασιών και ελεγκτικών μηχανισμών οι οποίοι διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες, οικονομικές και μη οικονομικές, που υποβάλλονται σύμφωνα με τη Χρηματιστηριακή Νομοθεσία των Η.Π.Α. (US Securities Exchange Act of 1934) έχουν ορθώς καταχωρηθεί, επεξεργαστεί και εμπρόθεσμα αναφερθεί. Η διαδικασία της αξιολόγησης διενεργείται με τη μέθοδο της «αυτο-αξιολόγησης» από τις Διοικήσεις των μονάδων της Τράπεζας και του Ομίλου.

38

β) Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου επί της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης

Η Διοίκηση της Τράπεζας έχει καθιερώσει και διατηρεί επαρκές Σ.Ε.Ε. επί της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που διασφαλίζει, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων και αναφορών που συντάσσονται σύμφωνα με τις «Αμερικάνικες Γενικά Παραδεκτές Λογιστικές Αρχές (US GAAP)», που έχει υιοθετήσει η Τράπεζα. Η Διοίκηση της Τράπεζας αξιολογεί ετησίως την αποτελεσματικότητα του Σ.Ε.Ε. επί της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης βάσει του διεθνώς αναγνωρισμένου πλαισίου αξιολόγησης COSO («Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission in Internal Control-Integrated Framework – COSO») και συντάσσει σχετική ετήσια έκθεση. Η αξιολόγηση διενεργείται από τη Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών της Τράπεζας (Μονάδα Συμμόρφωσης SOX) και αφορά τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας των ελεγκτικών μηχανισμών που έχουν αναγνωρισθεί σε κρίσιμες διαδικασίες σε επίπεδο Ομίλου. Ο εξωτερικός ελεγκτής λαμβάνει υπόψη τα συμπεράσματα της αξιολόγησης αυτής.

Για τη χρήση 2011, οι πιστοποιήσεις και η Έκθεση της Διοίκησης για την αξιολόγηση του Σ.Ε.Ε. επί της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης θα περιληφθούν στο Ετήσιο Ενημερωτικό Δελτίο (20-F) το οποίο υποβάλλεται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των Η.Π.Α. ετησίως. Το Ετήσιο Ενημερωτικό Δελτίο θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Η Τράπεζα / Investor Relations / Ετήσια και Ενημερωτικά Δελτία).

Επεξηγηματική Έκθεση

Προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων

της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3556/2007

Σύμφωνα με τα άρθρα 4 του Ν. 3556/2007, οι εταιρείες των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο υποχρεούνται να υποβάλουν επεξηγηματική έκθεση προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων τους με αναλυτικές πληροφορίες για συγκεκριμένα θέματα. Η παρούσα επεξηγηματική έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας περιέχει αναλυτικές πληροφορίες αναφορικά με τα ζητήματα αυτά.

Α) Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου

Το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανέρχεται σε €6.137.952.410, διαιρούμενο α) σε 956.090.482 κοινές ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές, ονομαστικής αξίας €5,0 η κάθε μία, β) σε 25.000.000 εξαγοράσιμες προνομιούχες ονομαστικές μετοχές άνευ δικαιώματος ψήφου και άνευ σωρευτικού μερίσματος, κατά τα αναφερόμενα στο εδάφιο μζ' της παρ. 2 του άρθρου 4 του Καταστατικού της Τράπεζας, ονομαστικής αξίας €0,3 η κάθε μία και γ) σε 270.000.000 εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές ονομαστικής αξίας €5,0 υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου κατά τα αναφερόμενα στο εδάφιο (μθ) και (νδ) της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του καταστατικού της Τράπεζας.

Οι κοινές μετοχές της Τράπεζας είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών («ΧΑ») και με τη μορφή των ADRs στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης.

Τα δικαιώματα των μετόχων της Τράπεζας που πηγάζουν από κάθε μία μετοχή, είναι ανάλογα με το ποσοστό του κεφαλαίου, στο οποίο αντιστοιχεί η καταβεβλημένη αξία της μετοχής. Κάθε μετοχή ενσωματώνει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπει ο Νόμος και το Καταστατικό της Τράπεζας, και ειδικότερα:

(α) Όσον αφορά στις Κοινές μετοχές (που αποτελούν το 77,89% του συνολικού κεφαλαίου)

- Το δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στη Γενική Συνέλευση της Τράπεζας.
- Το δικαίωμα επί του μερίσματος από τα ετήσια ή τα κατά την εκκαθάριση κέρδη της Τράπεζας, το οποίο ανέρχεται σε ποσοστό 35% των καθαρών κερδών μετά από αφαίρεση του τακτικού αποθεματικού και των κερδών από την εκποίηση μετοχών οι οποίες κατέχονται τουλάχιστον από δεκαετίας και αντιπροσωπεύουν συμμετοχή ανώτερη του 20,0% επί του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής της εταιρείας, σύμφωνα με την διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 45 του ΚΝ 2190/1920 όπως ισχύει. Πλέον των παραπάνω, το καθαρό κέρδος που απομένει από την αποτίμηση χρηματοπιστωτικών μέσων στην εύλογη αξία τους μετά την αφαίρεση των ζημιών από την ίδια αιτία δεν λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του υποχρεωτικού μερίσματος που προβλέπεται από την υφιστάμενη νομοθεσία. Το εναπομείναν μέρος των καθαρών κερδών κάθε χρήσης διανέμεται στους μετόχους ως πρώτο μέρισμα, ενώ η χορήγηση πρόσθετου μερίσματος αποφασίζεται από τη Γενική Συνέλευση. Μέρισμα δικαιούται κάθε μέτοχος, ο οποίος αναφέρεται στο τηρούμενο από την Τράπεζα μητρώο μετόχων κατά την ημερομηνία προσδιορισμού δικαιούχων μερίσματος. Το μέρισμα κάθε μετοχής καταβάλλεται στο μέτοχο εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης που ενέκρινε τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Ο τρόπος και ο τόπος καταβολής ανακοινώνεται μέσω του Τύπου. Το δικαίωμα είσπραξης του μερίσματος παραγράφεται και το αντίστοιχο ποσό περιέρχεται στο Δημόσιο μετά την παρέλευση πέντε (5) ετών από το τέλος του έτους, κατά το οποίο ενέκρινε τη διανομή του η Γενική Συνέλευση.
- Το δικαίωμα προτίμησης σε κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας με μετρητά και την ανάληψη νέων μετοχών.
- Το δικαίωμα λήψης αντιγράφου των οικονομικών καταστάσεων και των εκθέσεων των ανεξάρτητων ορκωτών ελεγκτών και του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.
- Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας διατηρεί όλα τα δικαιώματά της κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης (σύμφωνα με το άρθρο 38 του Καταστατικού της).
- Μετά την υπαγωγή της Τράπεζας στις διατάξεις του Ν. 3723/2008, σύμφωνα με το άρθρο 28 του Ν. 3756/2009 και το άρθρο 39 του Ν. 3844/2010, και για όσο διάστημα η Τράπεζα συμμετέχει στο Πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας, η διανομή μερίσματος στις κοινές μετοχές, για τις χρήσεις 2008 και 2009, περιορίζεται αποκλειστικά στη διανομή μετοχών. Οι μετοχές αυτές δεν πρέπει να προέρχονται από επαναγορά. Στις ανωτέρω διατάξεις δεν περιλαμβάνεται η απόδοση των προνομιούχων μετοχών που έχουν εκδοθεί προς το εξωτερικό.

(β) Όσον αφορά στις Προνομιούχες μετοχές (που αποτελούν το 0,12% του συνολικού κεφαλαίου)

- Τα προνόμια των Προνομιούχων Μετοχών συνίστανται (i) στην προνομιακή απόληψη, πριν από τις Κοινές Μετοχές και (εφόσον υφίσταται) άλλη κατηγορία προνομιούχων μετοχών της Τράπεζας, τα προνόμια των οποίων περί απολήψεως μερίσματος έπονται αυτών των Προνομιούχων Μετοχών, ποσού μερίσματος κατ' έτος εκπεφρασμένου σε Ευρώ (το οποίο

δύναται να ορίζεται ότι ισούται με ποσό Δολαρίων ΗΠΑ), το οποίο ποσό μερίσματος δύναται να καταβάλλεται από την Τράπεζα σε Δολάρια ΗΠΑ («Μέρισμα ΠΑΨ»), (ii) στην προνομιακή απόληψη του Μερισματος ΠΑΨ και εκ ποσών μερίσματος που διανέμονται σύμφωνα με το άρθρο 45 παρ. 2 του Κ.Ν. 2190/1920 και μέχρι εξαντλήσεως των ποσών αυτών και (iii) στην προνομιακή απόληψη εκ του προϊόντος της εκκαθάρισης της Τραπεζής (συμπεριλαμβανομένων των υπέρ το άρτιο αποθεματικών που σχηματίστηκαν από την έκδοση των Προνομιούχων Μετοχών) πριν από τις Κοινές Μετοχές και τις Απαιτήσεις που Έπονται κατά Κατάταξη ποσού εκπεφρασμένου σε Ευρώ, που ισούται με την ονομαστική αξία και το υπέρ το άρτιο που έχουν καταβληθεί κατά την έκδοση των Προνομιούχων Μετοχών, το οποίο ποσό δύναται να υπολογίζεται επί τη βάση σταθερού ποσού Δολαρίων ΗΠΑ και το οποίο η Τράπεζα δύναται να καταβάλλει σε Δολάρια ΗΠΑ («Ποσό Εκκαθάρισης ΠΑΨ»).

- Οι Προνομιούχες Μετοχές δεν παρέχουν δικαίωμα σωρευτικού μερίσματος και δεν εκδίδονται ως μετατρέψιμες σε κοινές μετοχές. Οι Προνομιούχες Μετοχές εκδίδονται άνευ δικαιώματος ψήφου, πλην των περιπτώσεων που προβλέπονται υποχρεωτικά εκ του Νόμου.
- Η έγκριση της καταβολής μερίσματος ΠΑΨ προς τις Προνομιούχες Μετοχές πραγματοποιείται σε ετήσια βάση κατά την απόλυτη διακριτική ευχέρεια της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων της Τραπεζής από τα κεφάλαια που δύναται να διανεμηθούν κατά την έννοια του άρθρου 44 (α) παρ. 2 του Κ.Ν. 2190/1920 κατά την τρέχουσα χρήση στους μετόχους της Τράπεζας. Με την επιφύλαξη των οριζόμενων στα 8 και 9, του εδαφίου μζ της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του Καταστατικού της Τράπεζας, δεν πραγματοποιείται καταβολή Μερισματος ΠΑΨ στους Προνομιούχους Μετόχους, εφόσον είτε το άθροισμα των ήδη διανεμηθέντων ή των εγκεκριμένων προς διανομή ποσών (i) μερίσματος προς τους Προνομιούχους Μετόχους, και (ii) για Συντρέχουσες Απαιτήσεις Μερισματος κατά το τρέχον οικονομικό έτος υπερβαίνει τα Διανεμητέα Κεφάλαια του 44α είτε η Τράπεζα της Ελλάδος έχει ζητήσει εγγράφως τη μη διανομή μερίσματος (συμπεριλαμβανομένων ποσών μερίσματος που διανέμονται σύμφωνα με το άρθρο 45 παρ. 2 του ΚΝ 2190/1920) προς τους Κοινούς και Προνομιούχους Μετόχους της Τράπεζας.
- Οι Προνομιούχες Μετοχές εκδίδονται ως εξαγοράσιμες από την Τράπεζα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17β του Κ.Ν. 2190/1920. Η Τράπεζα δικαιούται να προβαίνει στην εξαγορά των Προνομιούχων Μετοχών κατά την Αρχική Ημερομηνία Εξαγοράς, καθώς και καθ' οιανδήποτε επόμενη ημερομηνία, απευθύνοντας σχετική πρόσκληση προς το σύνολο των Προνομιούχων Μετόχων. Η εξαγορά πραγματοποιείται με την καταβολή προς έκαστο Προνομιούχο Μέτοχο ποσού ίσου με το Ποσό Εξαγοράς. Η απόφαση για την εν λόγω εξαγορά προϋποθέτει την συναίνεση της Τραπεζής της Ελλάδος.

Οι προνομιούχες μετοχές της Τράπεζας διατέθηκαν με την μορφή American Deposits Receipts (ADRs) στις ΗΠΑ. Τα ADRs αντιπροσωπεύουν American Deposit Shares (ADSs), καθένα από τα οποία αντιστοιχεί σε μια προνομιούχο μετοχή και διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης.

- (γ) Όσον αφορά στις προνομιούχες μετοχές του Ν. 3723/2008 (που αποτελούν το 21,99% του συνολικού κεφαλαίου) έχουν τα εξής προνόμια:
- δικαίωμα απόληψης σταθερής απόδοσης λογιζόμενης με ποσοστό δέκα τοις εκατό (10,0%) επί της τιμής διαθέσεως εκάστης των Προνομιούχων Μετόχων στο Ελληνικό Δημόσιο:
 - (i) πριν από τις κοινές μετοχές,
 - (ii) πριν από τα ποσά μερίσματος που διανέμονται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 1 του Ν. 3723/2008 και
 - (iii) ανεξαρτήτως διανομής ποσών μερίσματος προς τους λοιπούς μετόχους της Τράπεζας, και εφόσον κατόπιν καταβολής της εν λόγω απόδοσης οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας σε απλή ενοποιημένη βάση ικανοποιούν τους εκάστοτε οριζόμενους από την Τράπεζα της Ελλάδος ελάχιστους δείκτες.
 - Η σταθερή απόδοση υπολογίζεται δεδουλευμένη σε ετήσια βάση, αναλογικά προς το χρόνο παραμονής του Ελληνικού Δημοσίου ως προνομιούχου μετόχου, και καταβάλλεται εντός μηνός από την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της αντίστοιχης χρήσης από την Τακτική Γενική Συνέλευση, τελεί δε υπό την προϋπόθεση ύπαρξης διανεμητέων ποσών κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 44α του Κ.Ν. 2190/1920 και ειδικότερα κερδών της τελευταίας ή και προηγούμενων χρήσεων ή και αποθεματικών, εφόσον έχει προηγηθεί σχετική απόφαση περί διανομής τους από την Γενική Συνέλευση των Κοινών Μετόχων της Τράπεζας. Επί ανεπαρκείας των ως άνω διανεμητέων ποσών, παρέχεται δικαίωμα προνομιακής (προ των κοινών μετόχων) απολήψεως της ως άνω αποδόσεως έως εξαντλήσεως των ποσών αυτών. Οι νέες προνομιούχες μετοχές δύναται να εξαγοραστούν από την Τράπεζα στην τιμή διάθεσης, μετά πάροδο πέντε ετών ή και σε προγενέστερο χρόνο, με έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος. Στην περίπτωση παρόδου της πενταετίας και εφόσον δεν έχει προηγηθεί απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της Τράπεζας για την επαναγορά των προνομιούχων μετοχών, επιβάλλεται, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μετά από εισήγηση της Τράπεζας της Ελλάδος, προοδευτικά σωρευτική προσαύξηση ποσοστού 2% κατ' έτος στο προβλεπόμενο στην παράγραφο 3 του άρθρου 1 του ν. 3723/2008 ετήσιου δικαιώματος σταθερής απόδοσης που παρέχεται στο Ελληνικό Δημόσιο.
 - δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση των προνομιούχων μετόχων στις περιπτώσεις που ορίζει ο Κ.Ν. 2190/1920.
 - δικαίωμα συμμετοχής στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, μέσω ενός εκπροσώπου του, που ορίζεται ως πρόσθετο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

- δικαίωμα αρνησικυρίας του ορισθέντος ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου εκπροσώπου του Δημοσίου στη λήψη οποιασδήποτε απόφασης σχετικής με τη διανομή μερισμάτων και πολιτική παροχών προς τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τους Γενικούς Διευθυντές και τους αναπληρωτές τους, με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ή εφόσον ο εκπρόσωπος κρίνει ότι η απόφαση αυτή του Δ.Σ. δύναται να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντα των καταθετών ή να επηρεάσει ουσιωδώς τη φερεγγυότητα και την εύρυθμη λειτουργία της Τράπεζας.
- δικαίωμα παράστασης στη Γενική Συνέλευση των κοινών μετόχων της Τράπεζας και δικαίωμα αρνησικυρίας του εν λόγω ορισθέντος ως πρόσθετο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, κατά τη συζήτηση και τη λήψη απόφασης για τα ίδια ως άνω θέματα.
- δικαίωμα του εκπροσώπου του Δημοσίου ελεύθερης πρόσβασης στα βιβλία και στοιχεία της Τράπεζας, στις εκθέσεις αναδιάρθρωσης και βιωσιμότητας, στα σχέδια για μεσοπρόθεσμες ανάγκες χρηματοδότησης της Τράπεζας, καθώς επίσης και σε στοιχεία που αφορούν το επίπεδο παροχής χορηγήσεων στην πραγματική οικονομία, για τους σκοπούς του ν. 3723/2008.
- δικαίωμα προνομιακής ικανοποίησης από το προϊόν εκκαθάρισης έναντι όλων των άλλων μετόχων, σε περίπτωση που η Τράπεζα τεθεί σε εκκαθάριση.

Β) Περιορισμοί στη μεταβίβαση των μετοχών της Τράπεζας

Η μεταβίβαση των μετοχών της Τράπεζας γίνεται όπως ορίζει ο Νόμος και δεν υφίστανται εκ του καταστατικού της περιορισμοί στη μεταβίβασή τους.

Γ) Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια του Ν. 3556/2007

Δεν υπάρχουν σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια του Ν.3556/2007 με ποσοστό μεγαλύτερο άμεσα ή έμμεσα από 5,0% του συνολικού αριθμού των κοινών μετοχών της Τράπεζας.

Δ) Μετοχές παρέχουσες ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υφίστανται μετοχές της Τράπεζας που παρέχουν στους κατόχους τους ειδικά δικαιώματα ελέγχου με την κατωτέρω εξαίρεση.

Το 2009, μετά την συμμετοχή της Τράπεζας στο Πρόγραμμα ενίσχυσης ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας, την προβλεπόμενη έκδοση μετοχών σύμφωνα με τον Ν. 3723/2008 και τον διορισμό εκπροσώπου του Ελληνικού κράτους στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, το Ελληνικό κράτος διαμέσου του εκπροσώπου του μπορεί να θέτει δικαίωμα αρνησικυρίας στη λήψη οποιασδήποτε απόφασης σχετικής με τη διανομή μερισμάτων και την πολιτική παροχών προς τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τους Γενικούς Διευθυντές ή Αναπληρωτές τους.

41

Ε) Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Δεν προβλέπονται στο καταστατικό της Τράπεζας περιορισμοί του δικαιώματος ψήφου που απορρέουν από τις κοινές μετοχές της.

Σύμφωνα με το καταστατικό της Τράπεζας, οι κάτοχοι Προνομιούχων Μετοχών δεν έχουν δικαίωμα ψήφου, πλην των περιπτώσεων που προβλέπονται υποχρεωτικά εκ του Νόμου και ειδικότερα των διατάξεων του Ν. 3723/2008 όπως περιγράφονται στο ανωτέρω εδάφιο Α.

ΣΤ) Συμφωνίες μετόχων της Τράπεζας

Δεν είναι γνωστή στην Τράπεζα η ύπαρξη συμφωνιών μεταξύ των μετόχων της, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών της ή στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

Ζ) Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών Δ.Σ. και τροποποίησης καταστατικού

Οι κανόνες που προβλέπει το καταστατικό της Τράπεζας για το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της και την τροποποίηση των διατάξεων του δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Κ.Ν. 2190/1920.

Μετά την συμμετοχή της Τράπεζας στο Πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας και τις διατάξεις του Ν. 3723/2008, το Ελληνικό κράτος διορίζει έναν εκπρόσωπό του στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, για όσο διάστημα η Τράπεζα συμμετέχει στο εν λόγω Πρόγραμμα.

Η) Αρμοδιότητα του Δ.Σ. για την έκδοση νέων ή για την αγορά ιδίων μετοχών

Έκδοση νέων μετοχών

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1, άρθρου 13 του Κ.Ν. 2190/1920, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας έχει το δικαίωμα, κατόπιν σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης που υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β του Κ.Ν. 2190/1920, να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας με την έκδοση νέων μετοχών, με απόφασή του που λαμβάνεται με πλειοψηφία τουλάχιστον των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου των μελών του. Στην περίπτωση αυτή, και σύμφωνα με το άρθρο 5 του Καταστατικού της Τράπεζας, το μετοχικό κεφάλαιο μπορεί να αυξάνεται μέχρι το ποσό του κεφαλαίου που είναι καταβεβλημένο κατά την ημερομηνία που

χορηγήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο η εν λόγω εξουσία από τη Γενική Συνέλευση. Η ως άνω εξουσία του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να ανανεώνεται από τη Γενική Συνέλευση για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει την πενταετία για κάθε ανανέωση.

Την 15 Μαΐου 2008, η ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας εξουσιοδότησε το Διοικητικό Συμβούλιο να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας με έκδοση κοινών μετοχών με δικαίωμα προτίμησης υπέρ παλαιών μετόχων εντός χρονικού διαστήματος τριών (3) ετών από την ημερομηνία της απόφασης της παρούσας Συνέλευσης και μέχρι του ποσού που αντιστοιχεί στο 50% του καταβεβλημένου κεφαλαίου της.

Την 18 Φεβρουαρίου 2010, η Β' Έκτακτη Επαναληπτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την εκχώρηση στο Διοικητικό Συμβούλιο του δικαιώματος για έκδοση ομολογιακών δανείων με ομολογίες μετατρέψιμες σε μετοχές κατά τις διατάξεις του άρθρου 3α και 13 του Κ.Ν. 2190/1920 και του άρθρου 5 του Καταστατικού της Τράπεζας, για μία πενταετία, και μέχρι ποσού που αντιστοιχεί στο 50,0% του καταβεβλημένου κατά το χρόνο της εκχώρησης μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας, ήτοι μέχρι ποσού €1.696 εκατ., αποφασίζοντας κατά την κρίση του τους αναλυτικούς όρους έκδοσης αυτών, καθώς και κάθε λεπτομέρεια για την έκδοση του ομολογιακού δανείου και για τη διαδικασία μετατροπής ομολογιών σε μετοχές.

Την 22 Δεκεμβρίου 2011, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ποσού €1 δισ. με την έκδοση 200.000.000 εξαγοράσιμων προνομιούχων μετοχών ονομαστικής αξίας €5,0 με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των υφιστάμενων μετόχων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις αναλυτικές διατάξεις του Ν. 3723/2008 για την ενίσχυση της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας. Την 30 Δεκεμβρίου 2011, σε συνέχεια της παραπάνω απόφασης, η Τράπεζα εξέδωσε τις 200.000.000 εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές ονομαστικής αξίας €5,0 υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.

Δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 13, άρθρου 13 Κ.Ν. 2190/1920, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης μπορεί να θεσπισθεί πρόγραμμα διάθεσης μετοχών στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και το προσωπικό, με τη μορφή δικαιώματος προαίρεσης αγοράς μετοχών κατά τους ειδικότερους όρους της απόφασης αυτής. Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης ορίζει, ιδίως, τον ανώτατο αριθμό μετοχών που μπορεί να εκδοθούν, ο οποίος βάσει του νόμου δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/10 των υφιστάμενων μετοχών, εάν οι δικαιούχοι ασκήσουν το δικαίωμα (ορτίον) αγοράς μετοχών, την τιμή και τους όρους διάθεσης των μετοχών στους δικαιούχους.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, με απόφασή του, ρυθμίζει κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, που δε ρυθμίζεται διαφορετικά από τη Γενική Συνέλευση, εκδίδει τα πιστοποιητικά δικαιώματος αγοράς μετοχών το μήνα Δεκέμβριο κάθε έτους και στη συνέχεια εκδίδει τις αντίστοιχες μετοχές στους δικαιούχους, που άσκησαν το δικαίωμά τους, αυξάνοντας αντίστοιχα το μετοχικό κεφάλαιο και πιστοποιώντας τη σχετική αύξηση αυτού.

Μετά την υπαγωγή της Τράπεζας στις διατάξεις του Ν. 3723/2008 και σύμφωνα με το άρθρο 28 του Ν. 3756/2009, για όσο διάστημα η Τράπεζα συμμετέχει στο Πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας δεν επιτρέπεται η αγορά ιδίων μετοχών.

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας την 22 Ιουνίου 2005 ενέκρινε πρόγραμμα δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών προς τα εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., τα στελέχη της διοίκησης και τους εργαζομένους του Ομίλου (το «πρόγραμμα Α»). Ο μέγιστος αριθμός μετοχών που μπορούσε να εκδοθεί βάσει αυτού του προγράμματος είχε οριστεί σε 2,5 εκατ. και προσαρμόστηκε στα 3,5 εκατ. λόγω της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου το 2006 με την έκδοση τεσσάρων νέων μετοχών για κάθε δέκα υπαρχόντων. Το πρόγραμμα Α έληξε το 2010.

Η επαναληπτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας την 1 Ιουνίου 2006 ενέκρινε νέο πρόγραμμα δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών (το «πρόγραμμα Β») προς τα εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., τα στελέχη της διοίκησης και τους εργαζομένους του Ομίλου. Ο μέγιστος αριθμός μετοχών που μπορούσε να εκδοθεί βάσει αυτού του προγράμματος είχε οριστεί σε 2,5 εκατ. και προσαρμόστηκε στα 3,5 εκατ. λόγω της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου το 2006 με την έκδοση τεσσάρων νέων μετοχών για κάθε δέκα υπαρχόντων. Το πρόγραμμα Β έληξε το 2011.

Η επαναληπτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας την 28 Ιουνίου 2007 ενέκρινε τρίτο πρόγραμμα δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών (το «πρόγραμμα Γ») προς τα εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., τα στελέχη της διοίκησης και τους εργαζομένους του Ομίλου. Τα δικαιώματα θα έπρεπε να χορηγηθούν μέχρι το 2010. Ως σήμερα, δεν έχουν εκδοθεί δικαιώματα από το πρόγραμμα αυτό.

Για όλα τα προγράμματα, τα δικαιώματα που δεν έχουν ακόμη χορηγηθεί ή εξασκηθεί, οι κοινές μετοχές που αντιστοιχούν σε αυτά και οι τιμές εξάσκησης τους προσαρμόζονται ώστε να διατηρηθεί η οικονομική αξία των δικαιωμάτων αυτών κατά τις αλλαγές του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας.

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Ο συνολικός αριθμός των χορηγηθέντων, εξασκηθέντων και ακυρωθέντων δικαιωμάτων αναλύεται ως ακολούθως:

	Όμιλος		
	Πρόγραμμα Α 1 ^η χορήγηση	Πρόγραμμα Α 2 ^η χορήγηση	Πρόγραμμα Β
Σύνολο χορηγηθέντων δικαιωμάτων ανά Πρόγραμμα	2.992.620	496.500	3.014.100
Προσαρμογές λόγω αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου	120.315	35.632	162.720
Αριθμός εξασκηθέντων δικαιωμάτων	(1.426.883)	(53.475)	(798.590)
Αριθμός ληχθέντων και ακυρωθέντων δικαιωμάτων	(1.686.052)	(478.657)	(2.378.230)
Υπόλοιπο δικαιωμάτων	-	-	-

Μετά την 10 Δεκεμβρίου 2010 όλα τα μη εξασκηθέντα δικαιώματα της 1ης και 2ης χορήγησης του Προγράμματος Α ακυρώθηκαν. Τα μη εξασκηθέντα δικαιώματα του Προγράμματος Β ήταν δυνατόν να εξασκηθούν μεταξύ της 1 και 10 Ιουνίου 2011. Μετά την 10 Ιουνίου 2011 τα δικαιώματα που δεν είχαν ασκηθεί έληξαν.

Τα δικαιώματα καταπίπτουν αν ο εργαζόμενος απολυθεί λόγω υπαιτιότητάς του και είναι δυνατόν να καταπέσουν ή να διατηρηθούν κατόπιν απόφασης του Δ.Σ. της Τράπεζας που εναπόκειται στη διακριτική του ευχέρεια αν ο εργαζόμενος παραιτηθεί από τον Όμιλο πριν ασκηθούν τα δικαιώματα.

Οι λεπτομέρειες σχετικά με τα δικαιώματα προαίρεσης που υφίστανται κατά τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2011 και 31 Δεκεμβρίου 2010 έχουν ως εξής:

Δικαιώματα

	31.12.2011		31.12.2010	
	Αριθμός μετοχών	Μέση Τιμή	Αριθμός μετοχών	Μέση Τιμή
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	1.998.496	20,45	4.150.463	20,79
Δικαιώματα που έληξαν μέσα στη περίοδο	(1.998.496)	20,45	(2.151.967)	21,11
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	-	-	1.998.496	20,45
Κατοχυρωμένα αλλά μη ασκηθέντα την 31 Δεκεμβρίου	-	-	1.998.496	20,45

Δεν εγκρίθηκαν δικαιώματα εντός του 2011. Δεν αναγνωρίστηκε έξοδο μέσα στη περίοδο για τα Προγράμματα Α και Β.

Αγορά ιδίων μετοχών

Σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 5 έως 9 του άρθρου 16 του Κ.Ν. 2190/1920, οι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρείες μπορούν, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων τους, να αποκτούν τις μετοχές τους μέσω του Χρηματιστηρίου Αθηνών μέχρι ποσοστού 10,0% του συνόλου των μετοχών τους. Για όσο διάστημα η Τράπεζα συμμετέχει στο Πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας και βάσει των περιορισμών που τίθενται από τον Ν. 3723/2008 και τον Ν. 3756/2009, απαγορεύεται να αγοράσει ίδιες μετοχές.

Κατά την διάρκεια της χρήσης 2011, η Εθνική Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ. (η θυγατρική της Τράπεζας που διενεργεί συναλλαγές σε ίδιες μετοχές για τους σκοπούς της δραστηριότητάς της) απέκτησε 41.381.705 μετοχές της Τράπεζας συνολικής αξίας €168,1 εκατ. και από αυτές διέθεσε 42.062.422 μετοχές αντί ποσού €172,8 εκατ. Την 31 Δεκεμβρίου 2011, η Τράπεζα δεν κατείχε ίδιες μετοχές, ενώ η Εθνική Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ. κατείχε 62.972 μετοχές που αντιστοιχούν στο 0,01% του εκδοθέντος κοινού μετοχικού κεφαλαίου, συνολικής αξίας €0,1 εκατ.

Θ) Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου κατόπιν δημόσιας πρότασης

Δεν υφίστανται συμφωνίες, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Τράπεζας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

Ι) Συμφωνίες με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή ανώτερα διευθυντικά στελέχη της Τράπεζας

Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα καταγγελίας των συμβάσεων των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ανωτέρων διευθυντικών στελεχών για λόγους που ελευθέρως κρίνει η Τράπεζα χωρίς όμως αυτοί να συνιστούν σπουδαίο λόγο, καταβάλλοντας ως αποζημίωση ποσό ίσο με τους μισθούς που θα ελάμβαναν για το εναπομένον διάστημα από την καταγγελία της σύμβασης και μέχρι τη λήξη της.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος
Απόστολος Σ. Ταμβακάκης

ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Έκθεση επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.» (η Τράπεζα) και των θυγατρικών της (συνολικά ο Όμιλος), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2011, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων, συνολικών εσόδων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια. Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Τράπεζας και του Ομίλου κατά την 31η Δεκεμβρίου 2011 και τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θέμα έμφασης

Χωρίς να διατυπώνουμε επιφύλαξη στη γνώμη μας, εφιστούμε την προσοχή σας στην σημείωση 2.2 των οικονομικών καταστάσεων όπου γίνεται αναφορά στις επιπτώσεις των ζημιών απομείωσης από την αναδιάρθρωση του Ελληνικού χρέους στα εποπτικά και λογιστικά κεφάλαια της Τράπεζας και του Ομίλου, στις προγραμματισμένες ενέργειες για την αποκατάσταση της κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας και του Ομίλου, καθώς και στις υφιστάμενες αβεβαιότητες οι οποίες θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας ανακεφαλαιοποίησης.

Αναφορά επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Θεμάτων

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στην παράγραφο 3δ του άρθρου 43α και 3στ του άρθρου 107 του Κ.Ν.2190/1920.
- β) Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοίχιση του περιεχομένου της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στα πλαίσια των οριζόμενων από τα άρθρα 43α, 108 και 37 του Κ.Ν. 2190/1920.

Αθήνα, 20 Απριλίου 2012

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Εμμανουήλ Α. Πηλείδης

A.M. ΣΟΕΛ 12021

Deloitte.

Χατζηπαύλου, Σοφιανός & Καμπάνης Ανώνυμη Εταιρία

Ορκωτών Ελεγκτών & Συμβούλων Επιχειρήσεων

Φραγκοκκλησιάς 3α & Γρανικού, 151 25 Μαρούσι

A.M. ΣΟΕΛ Ε 120

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

31 Δεκεμβρίου 2011

Χιλιάδες €	Σημείωση	Όμιλος		Τράπεζα	
		31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	17	4.082.153	7.530.483	1.566.583	5.069.505
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	18	4.635.846	3.321.454	8.026.009	7.091.089
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	19	2.682.655	1.723.112	2.457.257	1.082.292
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	20	3.748.757	1.731.192	2.923.318	1.542.961
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	21	71.496.221	77.261.870	52.891.237	58.242.991
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	22	10.688.441	20.367.387	7.163.770	12.044.649
Ακίνητα επενδύσεων	23	274.470	213.180	-	-
Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις		-	-	8.460.927	8.415.877
Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	24	42.484	39.246	5.803	7.298
Υπεραξία επιχειρήσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	25	2.136.821	2.560.197	128.953	140.807
Ενσώματα πάγια στοιχεία	26	2.022.676	2.070.446	353.093	388.104
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	27	1.309.609	470.701	1.000.326	366.168
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	28	700.638	822.066	-	-
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος		242.359	136.667	242.359	136.667
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	29	2.786.346	2.474.719	2.067.402	1.755.936
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	30	20.513	21.885	20.513	20.513
Σύνολο ενεργητικού		106.869.989	120.744.605	87.307.550	96.304.857
ΠΑΘΗΤΙΚΟ					
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	31	34.108.238	29.898.696	33.870.863	28.869.460
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	20	4.469.460	1.790.556	3.940.485	1.404.051
Υποχρεώσεις προς πελάτες	32	59.543.640	68.039.037	44.025.167	52.471.008
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	33	1.727.864	2.370.303	1.059.297	2.103.771
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	34	1.712.074	2.061.773	984.671	1.078.098
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	35	2.685.450	2.834.752	-	-
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	27	62.674	119.016	-	-
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	12	275.936	152.012	208.891	79.887
Φόρος εισοδήματος		52.040	76.091	-	21.925
Λοιπά στοιχεία παθητικού	36	2.485.630	2.497.016	4.283.692	1.496.537
Σύνολο παθητικού		107.123.006	109.839.252	88.373.066	87.524.737
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Μετοχικό κεφάλαιο	38	6.137.952	5.137.952	6.137.952	5.137.952
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	38	3.326.063	3.327.740	3.324.623	3.326.321
Μείον: Ίδιες μετοχές	38	(110)	(4.901)	-	-
Αποθεματικά & αποτελέσματα εις νέον	40	(10.187.022)	1.194.109	(10.528.091)	315.847
Ίδια κεφάλαια μετόχων Τράπεζας		(723.117)	9.654.900	(1.065.516)	8.780.120
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	41	83.641	834.693	-	-
Προνομιούχοι τίτλοι	42	386.459	415.760	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		(253.017)	10.905.353	(1.065.516)	8.780.120
Σύνολο παθητικού και ιδίων κεφαλαίων		106.869.989	120.744.605	87.307.550	96.304.857

46

Αθήνα, 20 Απριλίου 2012

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣΟ ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Θ. ΡΑΠΑΝΟΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Σ. ΤΑΜΒΑΚΑΚΗΣ

ΑΝΘΙΜΟΣ Κ. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Γ. ΜΑΖΑΡΑΚΗΣ

Κατάσταση Αποτελεσμάτων για την περίοδο που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011

Χιλιάδες €	Σημείωση	Όμιλος		Τράπεζα	
		Από 1.1. έως	31.12.2010	Από 1.1. έως	31.12.2010
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		6.586.518	6.402.037	3.765.458	3.508.362
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		(2.743.710)	(2.254.080)	(1.435.677)	(1.079.585)
Καθαρά έσοδα από τόκους	6	3.842.808	4.147.957	2.329.781	2.428.777
Εσοδα προμηθειών		706.628	710.084	235.781	274.348
Έξοδα προμηθειών		(212.779)	(100.159)	(191.654)	(73.381)
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	7	493.849	609.925	44.127	200.967
Εσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες		789.157	967.007	-	-
Έξοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες		(642.438)	(891.159)	-	-
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	8	146.719	75.848	-	-
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	9	(27.719)	(138.308)	(33.073)	(387.382)
Καθαρά λοιπά έσοδα/(έξοδα)	10	(83.697)	(55.946)	(33.932)	(130.113)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα		4.371.960	4.639.476	2.306.903	2.112.249
Δαπάνες προσωπικού	11	(1.616.424)	(1.530.459)	(1.036.593)	(931.800)
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	13	(721.430)	(781.832)	(345.573)	(368.627)
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, λογισμικού και λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων		(202.869)	(199.818)	(90.427)	(87.277)
Αποσβέσεις και διαγραφές άυλων περιουσιακών στοιχείων αναγνωρισμένων σε συνενώσεις επιχειρήσεων		(23.362)	(27.442)	-	-
Χρηματοοικονομικό κόστος δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών μη ελεγχουσών συμμετοχών		(6.892)	(13.566)	(6.892)	(13.566)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	14	(3.439.026)	(1.450.327)	(3.407.844)	(1.044.586)
Απομείωση αξίας των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου	14	(11.783.256)	-	(10.555.139)	-
Αναλογία κερδών από συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις		1.179	1.598	-	-
Κέρδη /(ζημίες) προ φόρων		(13.420.120)	637.630	(13.135.565)	(333.607)
Έκτακτη εισφορά κοινωνικής αλληλεγγύης και μη συμψηφιζόμενος φόρος	15	-	(79.101)	-	(74.900)
Φόροι	15	1.095.236	(118.105)	990.817	47.655
Καθαρά κέρδη /(ζημίες) περιόδου		(12.324.884)	440.424	(12.144.748)	(360.852)
Αναλογούντα σε:					
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών		19.148	34.902	-	-
Μετόχους της Τράπεζας		(12.344.032)	405.522	(12.144.748)	(360.852)
Κέρδη /(ζημίες) ανά μετοχή – Βασικά και Προσαρμοσμένα	16	€(12,93)	€0,46	€(12,70)	€(0,57)

Αθήνα, 20 Απριλίου 2012

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Θ. ΡΑΠΑΝΟΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Σ. ΤΑΜΒΑΚΑΚΗΣ

ΑΝΘΙΜΟΣ Κ. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Γ. ΜΑΖΑΡΑΚΗΣ

Κατάσταση Συνολικών Εσόδων για την περίοδο που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011

Χιλιάδες €	Σημείωση	Όμιλος		Τράπεζα	
		Από 1.1. έως 31.12.2011	31.12.2010	Από 1.1. έως 31.12.2011	31.12.2010
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) περιόδου		(12.324.884)	440.424	(12.144.748)	(360.852)
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα):					
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση, μετά από φόρους		1.538.415	(829.467)	1.309.647	(761.734)
Συναλλαγματικές διαφορές, μετά από φόρους		(742.843)	97.434	663	236
Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης, μετά από φόρους		(9.400)	(164.542)	-	-
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών, μετά από φόρους		6.064	(10.233)	-	-
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου	39	792.236	(906.808)	1.310.310	(761.498)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου		(11.532.648)	(466.384)	(10.834.438)	(1.122.350)
Αναλογούντα σε:					
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών		20.145	41.380	-	-
Μετόχους της Τράπεζας		(11.552.793)	(507.764)	(10.834.438)	(1.122.350)

Αθήνα, 20 Απριλίου 2012

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Θ. ΡΑΠΑΝΟΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Σ. ΤΑΜΒΑΚΑΚΗΣ

ΑΝΘΙΜΟΣ Κ. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Γ. ΜΑΖΑΡΑΚΗΣ

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων – Όμιλος για την περίοδο που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011

Αναλογούνται σε μετόχους της Τράπεζας

Χιλιάδες €	Μετοχικό Κεφάλαιο		Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		Ιδίες μετοχές	Αποθεματικό διαθέσιμων προς πώληση αξιολογώμενων	Αποθεματικό συναλ/κών καθαρής διαφοράς	Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	Λοιπά αποθεματικά και αποτ/ματα εις νέον	Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές & Προνομ/χοι τίτλοι	Σύνολο	
	Κοινές μετοχές	Προνομιούχες	Κοινές μετοχές	Προνομιούχες									
1 Ιανουαρίου 2010,	3.035.208	357.500	2.953.106	382.775	(10.626)	(1.001.932)	(698.918)	(283.054)	-	3.719.391	8.453.450	1.374.068	9.827.518
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	(822.790)	99.257	(164.542)	(10.212)	(14.999)	(913.286)	6.478	(906.808)
Κέρδη/(ζημιές) περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	-	-	405.522	405.522	34.902	440.424
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	(822.790)	99.257	(164.542)	(10.212)	390.523	(507.764)	41.380	(466.384)
Αύξηση κεφαλαίου	1.745.244	-	69.810	-	-	-	-	-	-	-	1.815.054	-	1.815.054
Έξοδα αύξησης κεφαλαίου, μετά από φόρους	-	-	(77.951)	-	-	-	-	-	-	-	(77.951)	-	(77.951)
Έκδοση και επαναγορά προνομιούχων τίτλων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	38.423	38.423	(108.138)	(69.715)
Μερίσματα προνομιούχων τίτλων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(20.918)	(20.918)	-	(20.918)
Μερίσματα προνομιούχων μετοχών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(71.558)	(71.558)	-	(71.558)
Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12.306	12.306	-	12.306
Εξαγορές, πωλήσεις & συμμετοχές σε αυξήσεις κεφαλαίου θυγατρικών & συγγενών εταιρειών (Αγορές) / πωλήσεις ιδίων μετοχών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11.709	11.709	(56.857)	(45.148)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2010 και 1 Ιανουαρίου 2011	4.780.452	357.500	2.944.965	382.775	(4.901)	(1.824.722)	(599.661)	(447.596)	(10.212)	4.076.300	9.654.900	1.250.453	10.905.353
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	1.538.481	(728.409)	(9.400)*	6.052	(15.485)	791.239	997	792.236
Κέρδη/(ζημιές) περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(12.344.032)	(12.344.032)	19.148	(12.324.884)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	1.538.481	(728.409)	(9.400)	6.052	(12.359.517)	(11.552.793)	20.145	(11.532.648)
Αύξηση κεφαλαίου	-	1.000.000	-	-	-	-	-	-	-	-	1.000.000	-	1.000.000
Έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου	-	-	(1.677)*	-	-	-	-	-	-	(8.800)	(10.477)	-	(10.477)
Έκδοση και επαναγορά προνομιούχων τίτλων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12.214	12.214	(33.409)	(21.195)
Μερίσματα προνομιούχων τίτλων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(16.588)	(16.588)	-	(16.588)
Μερίσματα προνομιούχων μετοχών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(700)*	(700)	-	(700)
Εξαγορές, πωλήσεις & συμμετοχές σε αυξήσεις κεφαλαίου θυγατρικών & συγγενών εταιρειών (Αγορές) / πωλήσεις ιδίων μετοχών	-	-	-	-	-	(38.107)	-	-	-	228.594	190.487	(767.089)	(576.602)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2011	4.780.452	1.357.500	2.943.288	382.775	(110)	(324.348)	(1.328.070)	(456.996)	(4.160)	(8.073.448)	(723.117)	470.100	(253.017)

*Τα ποσά απεικονίζουν την επίδραση από την μεταβολή του αναβαλλόμενου φόρου εξαιτίας της αλλαγής του συντελεστή φορολογίας, από την 1 Ιανουαρίου 2011.

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων – Τράπεζα για την περίοδο που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011

Χιλιάδες €	Μετοχικό Κεφάλαιο		Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		Αποθεματικό διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων	Αποθεματικό συναλ/κών διαφορών	Λοιπά αποθεματικά & αποτ/ματα εις νέον	Σύνολο
	Κοινές μετοχές	Προνομιούχες	Κοινές μετοχές	Προνομιούχες				
1 Ιανουαρίου 2010	3.035.208	357.500	2.953.106	382.775	(711.564)	(422)	2.207.558	8.224.161
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	(761.734)	236	-	(761.498)
Κέρδη/(ζημίες) περιόδου	-	-	-	-	-	-	(360.852)	(360.852)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	(761.734)	236	(360.852)	(1.122.350)
Αύξηση κεφαλαίου	1.745.244	-	69.810	-	-	-	-	1.815.054
Έξοδα αύξησης κεφαλαίου, μετά από φόρους	-	-	(79.370)	-	-	-	-	(79.370)
Μερίσματα προνομιούχων μετοχών	-	-	-	-	-	-	(71.558)	(71.558)
Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών	-	-	-	-	-	-	12.306	12.306
Εξαγορές / πωλήσεις & συμμετοχές σε αυξήσεις κεφαλαίου θυγατρικών & συγγενών εταιρειών	-	-	-	-	-	-	1.877	1.877
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2010 και 1 Ιανουαρίου 2011	4.780.452	357.500	2.943.546	382.775	(1.473.298)	(186)	1.789.331	8.780.120
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	1.309.647	663	-	1.310.310
Κέρδη/(ζημίες) περιόδου	-	-	-	-	-	-	(12.144.748)	(12.144.748)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	1.309.647	663	(12.144.748)	(10.834.438)
Αύξηση κεφαλαίου	-	1.000.000	-	-	-	-	-	1.000.000
Έξοδα αύξησης κεφαλαίου, μετά από φόρους	-	-	(1.698)*	-	-	-	(8.800)	(10.498)
Μερίσματα προνομιούχων μετοχών	-	-	-	-	-	-	(700)*	(700)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2011	4.780.452	1.357.500	2.941.848	382.775	(163.651)	477	(10.364.917)	(1.065.516)

*Τα ποσά απεικονίζουν την επίδραση από την μεταβολή του αναβαλλόμενου φόρου εξαιτίας της αλλαγής του συντελεστή φορολογίας, από την 1 Ιανουαρίου 2011.

Κατάσταση Ταμειακών Ροών για την περίοδο που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011

Χιλιάδες €	Όμιλος		Τράπεζα	
	Από 1.1 έως 31.12.2011	31.12.2010	Από 1.1 έως 31.12.2011	31.12.2010
Ταμειακές ροές λειτουργικών δραστηριοτήτων				
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) προ φόρων περιόδου	(13.420.120)	637.630	(13.135.565)	(333.607)
Προσαρμογές για:				
Μη ταμειακά στοιχεία & λοιπές προσαρμ. που περιλαμβάν. στα καθ. Κέρδη/(ζημίες) περιόδου:	15.622.233	1.430.799	14.033.269	1.077.288
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, και άυλων περιουσιακών στοιχείων	226.231	227.260	90.427	87.277
Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών	-	12.306	-	10.530
Αποσβέσεις διαφορών υπέρ / υπό το άρτιο επενδυτικού χαρτοφυλακίου, δανείων & απαιτήσεων και δανειακών υποχρεώσεων	(140.156)	(83.268)	(117.697)	(56.959)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	15.268.707	1.473.576	13.971.675	1.049.182
Προβλέψεις για παροχές προσωπικού	217.713	58.380	196.609	31.405
Αναλογία κερδών από συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	(1.179)	(1.598)	-	-
Χρηματοοικονομικό κόστος δικαιομάτων προαίρεσης μετοχών μη ελεγχουσών συμμετοχών	6.892	13.566	6.892	13.566
Έσοδα από μερίσματα αξιογράφων επενδύσεων	(2.511)	(5.231)	(87.452)	(2.371)
Καθαρό (κέρδος) / ζημία από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων & ακινήτων επενδύσεων	3.069	3.107	77	21
Καθαρό (κέρδος) / ζημία από πώληση συγγενών εταιρειών	-	(416)	-	-
Καθαρό (κέρδος) / ζημία από πώληση αξιογράφων επενδύσεων	69.472	2.648	108.675	191.173
Τόκοι χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων και αποτελέσματα από επαναγορά πιστωτικών τίτλων	16.067	16.390	17.355	29.651
Προσαρμογές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	(37.429)	(273.549)	(153.292)	(276.187)
Λοιπά μη ταμειακά λειτουργικά στοιχεία	(4.643)	(12.372)	-	-
Καθαρή (αύξηση) / μείωση λειτουργικών απαιτήσεων:	(1.817.765)	(2.583.210)	(662.304)	173.368
Υποχρεωτικές καταθέσεις σε Κεντρικές Τράπεζες	63.568	(37.523)	134.961	98.757
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	(1.602.648)	526.069	(868.147)	452.920
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	582.717	849.466	167.295	782.058
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα ενεργητικού	(1.991.013)	(18.760)	(1.350.830)	(27.972)
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	1.564.636	(3.906.621)	1.669.298	(1.129.390)
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	(435.025)	4.159	(414.881)	(3.005)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) λειτουργικών υποχρεώσεων:	(2.638.606)	4.059.108	(1.710.266)	3.685.516
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	4.400.297	8.026.659	5.001.403	10.478.775
Υποχρεώσεις προς πελάτες	(8.509.152)	(3.136.328)	(8.548.484)	(5.591.052)
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα παθητικού	1.925.810	400.263	1.818.299	127.436
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	(91.598)	(153.024)	(67.605)	(85.802)
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	(149.302)	253.429	-	-
Φόρος εισοδήματος που καταβλήθηκε	(128.083)	(207.817)	(21.925)	(60.497)
Λοιπά στοιχεία παθητικού	(86.578)	(1.124.074)	108.046	(1.183.344)
Καθαρές ταμειακές ροές από / (προς) λειτουργικές δραστηριότητες	(2.254.258)	3.544.327	(1.474.866)	4.602.565
Ταμειακές ροές επενδυτικών δραστηριοτήτων				
Συμμετοχή στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών εταιρειών	-	-	(108.353)	(328.230)
Πωλήσεις θυγατρικών εταιρειών, εκτός ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμων που πωλήθηκαν	-	-	341	-
Απόκτηση συγγενών εταιρειών	(5.245)	(14.453)	(723)	(180)
Πωλήσεις συγγενών εταιρειών	140	1.974	-	-
Εισπραχθέντα μερίσματα από χαρτοφυλάκιο επενδύσεων και συγγενείς εταιρείες	5.296	6.772	87.452	2.371
Απόκτηση ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, και άυλων περιουσιακών στοιχείων	(220.351)	(257.212)	(71.502)	(110.795)
Εισπράξεις από διάθεση ενσώματων παγίων στοιχείων και ακινήτων επενδύσεων	21.246	7.684	11.556	777
Απόκτηση χαρτοφυλακίου επενδύσεων	(10.173.987)	(19.305.721)	(3.519.120)	(6.411.858)
Εισπράξεις από πώληση και εξόφληση χαρτοφυλακίου επενδύσεων	12.086.521	16.392.261	4.471.618	4.618.833
Καθαρές ταμειακές ροές από / (προς) επενδυτικές δραστηριότητες	1.713.620	(3.168.695)	871.269	(2.229.082)
Ταμειακές ροές χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων				
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	-	1.815.054	-	1.815.054
Εισπράξεις από έκδοση πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	1.473.502	3.938.200	-	2.330.000
Αποπληρωμή πιστωτικών τίτλων, λοιπών δανειακών υποχρεώσεων και προνομιούχων τίτλων	(2.771.403)	(2.505.697)	(1.087.608)	(1.675.962)
Απόκτηση ποσοστών σε θυγατρικές	(43.400)	(88.351)	(43.288)	(36.164)
Διάθεση συμμετοχής σε θυγατρική χωρίς απώλεια ελέγχου	2.055	1.375	-	-
Εισπράξεις από πώληση ιδίων μετοχών	167.897	159.525	-	-
Αγορά ιδίων μετοχών	(168.057)	(157.376)	-	-
Μερίσματα πληρωθέντα σε προνομιούχους μετόχους	(23.980)	(63.789)	(23.980)	(63.789)
Μερίσματα προνομιούχων τίτλων	(16.249)	(20.465)	-	-
Συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου από μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών	2.452	14.321	-	-
Έξοδα αύξησης κεφαλαίου	(1.000)	(98.995)	(1.000)	(100.795)
Καθαρές ταμειακές ροές από / (προς) χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(1.378.183)	2.993.802	(1.155.876)	2.268.344
Επίπτωση συναλλαγματικών διαφορών στο ταμείο και τα ταμειακά ισοδύναμα	(125.877)	26.834	545	45.970
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) ταμείου και ταμειακών ισοδύναμων	(2.044.698)	3.396.268	(1.758.928)	4.687.797
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης περιόδου	6.315.444	2.919.176	8.749.334	4.061.537
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα τέλους περιόδου	4.270.746	6.315.444	6.990.406	8.749.334

51

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: Γενικές πληροφορίες

Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. (εφεξής «ΕΤΕ» ή «Τράπεζα») ιδρύθηκε το 1841 και οι μετοχές της εισήχθησαν στο Χρηματιστήριο Αθηνών το 1880. Οι μετοχές της Τράπεζας (σε μορφή ADRs) έχουν επίσης εισαχθεί στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης από το 1999. Η Τράπεζα έχει την έδρα της στην οδό Αιόλου 86, Αθήνα, (αριθμ. Μ.Α.Ε 6062/06/Β/86/01), τηλ.: (+30) 210 334 1000, www.nbg.gr. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η Τράπεζα μπορεί να ιδρύει υποκαταστήματα, πρακτορεία και γραφεία αντιπροσωπείας οπουδήποτε στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Η Τράπεζα κατά τη διάρκεια των 171 ετών λειτουργίας της, έχει

επεκτείνει το φάσμα των τραπεζικών υπηρεσιών που προσφέρει, και καλύπτει όλα τα σύγχρονα τραπεζικά προϊόντα. Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος μαζί με τις θυγατρικές της (εφεξής ο «Όμιλος») παρέχουν ένα ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, το οποίο περιλαμβάνει λιανική και επιχειρηματική τραπεζική, διαχείριση περιουσιακών στοιχείων, διαχείριση και εκμετάλλευση ακινήτων, χρηματιστηριακές, επενδυτικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες διεθνώς. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, στην Τουρκία, στο Ηνωμένο Βασίλειο, στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, στην Κύπρο, στη Μάλτα, στην Αίγυπτο και στη Νότια Αφρική.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου είναι η εξής:

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου (Μη Εκτελεστικό Μέλος)

Βασίλειος Θ. Ράπανος

Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών

Εκτελεστικά Μέλη

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Απόστολος Σ. Ταμβακάκης

Αναπληρωτές Διευθύνοντες Σύμβουλοι

Άνθιμος Κ. Θωμόπουλος

Αλέξανδρος Γ. Τουρκολιάς

Λεωνίδα Θ. Θεόκλητος

Μη Εκτελεστικά Μέλη

Ιωάννης Κ. Γιαννίδης

Αβραάμ Ι. Τριανταφυλλίδης

Ιωάννης Π. Παναγόπουλος

Καθηγητής Νομικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών και Νομικός Σύμβουλος

Εκπρόσωπος εργαζομένων

Εκπρόσωπος εργαζομένων, Πρόεδρος της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας (Γ.Σ.Ε.Ε.)

Ανεξάρτητα Μη Εκτελεστικά Μέλη

Σεβασιμότατος Μητροπολίτης Ιωαννίνων Θεόκλητος

Στέφανος Χ. Βαβαλίδης

Γεώργιος Π. Ζανιάς

Μητροπολίτης Ιωαννίνων

Πρώην μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής

Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD)

Οικονομολόγος, Καθηγητής Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών,

Πρόεδρος του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομόνων

(Σ.Ο.Ε.)

Μέλος Δ.Σ. της TITAN Τσιμέντα Α.Ε.

Οικονομολόγος

Διευθύνουσα Σύμβουλος, Franco Compania Naviera S.A.

Διευθύνων Σύμβουλος, Chipita A.E.

Αλεξάνδρα Θ. Παπαλεξοπούλου - Μπενεπούλου

Πέτρος Κ. Σαμπατακάκης

Μαρία Α. Φραγκίστα

Σπυρίδων Ι. Θεοδωρόπουλος

Εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου

Αλέξανδρος Ν. Μακρίδης

Πρόεδρος Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος της Χρυσafiδης Α.Ε.

Τα μέλη εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων, για περίοδο τριών ετών με δυνατότητα επανεκλογής. Η θητεία των παραπάνω μελών λήγει το 2013 κατόπιν της εκλογής τους από την έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας την 14 Ιανουαρίου 2010.

Μετά την απόφαση της Τράπεζας να συμμετέχει στο πρόγραμμα ενίσχυσης ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας, το Ελληνικό

Δημόσιο τοποθέτησε τον κ. Αλέξανδρο Μακρίδη ως εκπρόσωπό του στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας.

Οι οικονομικές καταστάσεις υπόκεινται στην έγκριση της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Τράπεζας.

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας την 20 Απριλίου 2012.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών

2.1 Βάση παρουσίασης

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και οι ατομικές οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011 (οι «οικονομικές καταστάσεις»), έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφεξής «Δ.Π.Χ.Α.») όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (η «Ε.Ε.»). Τα υιοθετημένα από την Ε.Ε. Δ.Π.Χ.Α. μπορεί να διαφέρουν από αυτά που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (το «IASB»), αν νέα ή τροποποιημένα Δ.Π.Χ.Α. δεν υιοθετηθούν από την Ε.Ε. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011 δεν υπήρχαν πρότυπα που δεν είχαν υιοθετηθεί και να είναι σε ισχύ για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011, τα οποία να επηρέαζαν τις ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις. Επίσης δεν υπήρχαν διαφορές μεταξύ των υιοθετημένων από την Ε.Ε. Δ.Π.Χ.Α. και αυτών που έχουν εκδοθεί από το IASB και εφαρμόζονται από την Τράπεζα ή τον Όμιλο. Ως εκ τούτου, οι ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011 έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. όπως αυτά έχουν εκδοθεί από το IASB.

Τα ποσά απεικονίζονται στρογγυλοποιημένα σε χιλιάδες Ευρώ (εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά).

Όπου κρίθηκε απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία αναπροσαρμόστηκαν για να συμβαδίζουν με αλλαγές στην παρουσίαση κατά την τρέχουσα περίοδο.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους, με εξαίρεση το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και όλα τα συμβόλαια παραγώγων, τα οποία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., προϋποθέτει τη διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών, οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν τόσο τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όσο και τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, όπως επίσης και το ύψος των εσόδων και εξόδων που αναγνωρίστηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Η χρήση των διαθέσιμων πληροφοριών και η άσκηση εκτιμήσεων και παραδοχών στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών, αποτελούν αναπόσπαστα στοιχεία για τη διενέργεια εκτιμήσεων στις ακόλουθες περιοχές: προβλέψεις απομείωσης αξίας δανείων και λουπών απαιτήσεων, αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσω μη διαπραγματεύσιμων σε ενεργή αγορά, περιλαμβανομένων παραγώγων μη διαπραγματεύσιμων σε οργανωμένη αγορά παραγώγων και κάποιων χρεωστικών τίτλων, απομείωση αξίας χαρτοφυλακίου επενδύσεων και ειδικότερα για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011 απομείωση των Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου («ΟΕΔ») λόγω της ανταλλαγής του Ελληνικού χρέους («PSI»), έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας και των άυλων περιουσιακών στοιχείων από επιχειρηματικές συνενώσεις, έλεγχος της δυνατότητας ανάκτησης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, εκτίμηση των υποχρεώσεων από

παραχές στο προσωπικό μετά την έξοδο από την υπηρεσία, των ασφαλιστικών αποθεμάτων, των υποχρεώσεων από εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις και ανοιχτές φορολογικές χρήσεις και η ενοποίηση των εταιρειών ειδικού σκοπού. Τα πραγματικά μελλοντικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από τα δημοσιευμένα.

Οι περιοχές που εμπεριέχουν υψηλότερο βαθμό εκτιμήσεων και παραδοχών ή πολυπλοκότητας, ή περιοχές όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις έχουν σημαντική επίπτωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, παρουσιάζονται στη Σημείωση 3.

2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η ελληνική οικονομική κρίση είχε ως αποτέλεσμα την αναγνώριση στο 2011 ζημιών λόγω απομείωσης σε μια σειρά περιουσιακών στοιχείων όπως ομολόγων του ελληνικού δημοσίου και δανείων (βλ. Σημειώσεις 14 και 21), οι οποίες επηρέασαν αρνητικά την κατάσταση οικονομικής θέσης, τα αποτελέσματα, τις ταμειακές ροές και τους εποπτικούς δείκτες της Τράπεζας και του Ομίλου. Επιπλέον, η κρίση επηρέασε αρνητικά την δυνατότητα της Τράπεζας να αντλεί ρευστότητα από την διατραπεζική αγορά.

Κατά την διάρκεια του 2011 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα («ΕΚΤ») και η Τράπεζα της Ελλάδος («Ευρωσύστημα») ήταν οι βασικοί τροφοδότες ρευστότητας της Τράπεζας.

Σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 2190/1920, όταν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων εταιρείας γίνει κατώτερο από το 50% του μετοχικού κεφαλαίου, το Δ.Σ. της εταιρείας υποχρεούται εντός έξι μηνών από τη λήξη της χρήσης να συγκαλέσει Γενική Συνέλευση προκειμένου να λάβει μέτρα για την βελτίωση του παραπάνω δείκτη. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 48 του ν. 2190/1920, όταν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων εταιρείας γίνει κατώτερο από το 10% του μετοχικού κεφαλαίου και η Γενική Συνέλευση του προαναφερθέντος άρθρου 47 δεν πάρει αποφάσεις βελτίωσης του δείκτη, παρέχεται η δυνατότητα σε όποιον έχει έννομο συμφέρον, μέσω δικαστικής απόφασης, να προκαλέσει την λύση της εταιρείας.

Την 31 Δεκεμβρίου 2011, ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας ήταν κάτω από το ελάχιστο όριο του 8% (αρνητικό 2,6%). Για να επανέλθει ο εν λόγω δείκτης στο 8%, τα κεφάλαια που θα απαιτηθούν, όπως εκτιμήθηκαν από την Τράπεζα της Ελλάδος, ανέρχονται σε €6,9 δισ. περίπου.

Η συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας της Τράπεζας εξαρτάται από α) την άντληση επαρκών κεφαλαίων για την αποκατάσταση της χρηματοοικονομικής θέσης της Τράπεζας και του Ομίλου και β) την συνέχιση άντλησης ρευστότητας από το Ευρωσύστημα.

Η Διοίκηση έλαβε υπόψη της, τους ακόλουθους παράγοντες προκειμένου να καταλήξει ότι ο Όμιλος και η Τράπεζα μπορούν να συνεχίσουν την επιχειρηματική δραστηριότητά τους στο προσεχές μέλλον:

- Τα επιχειρηματικά σχέδια για την χρηματοδότηση και την ενίσχυση των κεφαλαίων του Ομίλου και της Τράπεζας για τους επόμενους 12 μήνες από την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων, προϋποθέτουν την συνέχιση των παραπάνω ενεργειών. Τα επιχειρηματικά σχέδια έχουν ήδη υποβληθεί

στην Τράπεζα της Ελλάδος.

- Το πρόγραμμα ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της χρηματοοικονομικής βοήθειας σύμφωνα με το δεύτερο μνημόνιο για την Ελλάδα, το οποίο ψηφίστηκε από την Ελληνική Βουλή την 14 Φεβρουαρίου 2012 και υιοθετήθηκε από το Eurogroup κατά τις συναντήσεις του την 21 Φεβρουαρίου και 13 Μαρτίου 2012 («το Πρόγραμμα»).

Το Πρόγραμμα το οποίο έχει ήδη εγκριθεί από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο («ΔΝΤ»), την ΕΚΤ και την Ευρωπαϊκή Ένωση («η Τρόικα»), με τις προγραμματισμένες εκταμιεύσεις που ανέρχονται σε €50 δισ., βρίσκεται στη φάση της υλοποίησης από την Τράπεζα της Ελλάδος. Τα σημαντικότερα σημεία του Προγράμματος είναι:

- Μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2012, όλες οι ελληνικές τράπεζες πρέπει να επιτύχουν δείκτη κύριων βασικών κεφαλαίων ύψους 9% και μέχρι τον Ιούνιο του 2013 ύψους 10%. Επιπλέον, οι τράπεζες θα πρέπει να διατηρούν τον δείκτη κύριων βασικών κεφαλαίων στο 7% σε προσομοίωση 3-ετούς σεναρίου ακραίων συνθηκών.
- Από 1 Ιανουαρίου 2012 και μέχρι ο Όμιλος να επιτύχει το ελάχιστο προβλεπόμενο ύψος δεικτών, επιτρέπεται από ΤτΕ να λειτουργεί με δείκτη κύριων βασικών κεφαλαίων μικρότερο του 9%.
- Η Τράπεζα της Ελλάδος με την υποστήριξη εξωτερικών συμβούλων, έχει αναλάβει τον λεπτομερή προσδιορισμό των κεφαλαιακών αναγκών και της βιωσιμότητας των τραπεζών. Ο προσδιορισμός μεταξύ άλλων, θα βασιστεί σε προσομοίωση σεναρίων ακραίων συνθηκών, στα αποτελέσματα διαγνωστικής έρευνας επί των δανείων, στην επίδραση της ανταλλαγής των ομολόγων και στα επιχειρηματικά και κεφαλαιακά σχέδια τα οποία έχουν ήδη υποβληθεί και θα αναθεωρηθούν κατόπιν σχολίων της Τράπεζας της Ελλάδος μέχρι το τέλος Απριλίου 2012.
- Οι τράπεζες που θα θεωρηθούν βιώσιμες από την Τράπεζα της Ελλάδος με βάση τα επιχειρηματικά και κεφαλαιακά σχέδια, θα έχουν την δυνατότητα να προβούν σε αύξηση κεφαλαίου πριν την 30 Σεπτεμβρίου 2012. Το υπόλοιπο των αναγκαίων κεφαλαίων θα καλυφθεί από το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («Τ.Χ.Σ») με αύξηση κεφαλαίου μέσω κοινών μετοχών με περιορισμένα δικαιώματα ψήφου ή μέσω μετατρέψιμων ομολογιών, με όρους τέτοιους που να δίνονται κίνητρα στους ιδιώτες μετόχους για να συμμετάσχουν στην αύξηση.
- Τα δικαιώματα ψήφου των κοινών μετοχών που θα διακρατούνται από το Τ.Χ.Σ. θα περιορίζονται σε θέματα που αφορούν στρατηγικές αποφάσεις εκτός και εάν η συμμετοχή των ιδιωτών στην αύξηση είναι μικρότερη από τις ελάχιστες κεφαλαιακές ανάγκες των τραπεζών (θα προσδιοριστεί με ιδιαίτερο νόμο).

Η Διοίκηση πιστεύει ότι η συνέχιση της υιοθέτησης της αρχής της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων για τον Όμιλο και την Τράπεζα είναι κατάλληλη διότι:

- παρόλο που η Τράπεζα δεν έχει λάβει διαβεβαιώσεις εντούτοις έχει βάσιμες προσδοκίες ότι θα αντλεί ρευστότητα μέσω του Ευρωσυστήματος και
- οι προσωρινοί ελάχιστοι κεφαλαιακοί δείκτες που ορίστηκαν από την ΕΚΤ και την Τράπεζα της Ελλάδος όπως προαναφέρθηκε, θα δώσουν χρόνο στην Τράπεζα προκειμένου να αντλήσει τα απαραίτητα κεφάλαια από τους ιδιώτες ή να αντλήσει κεφάλαια από το Τ.Χ.Σ.

Την 20 Απριλίου 2012, το Τ.Χ.Σ. ανακοίνωσε στην Τράπεζα, ότι η Τράπεζα της Ελλάδος με την από 19 Απριλίου 2012 επιστολή της γνωστοποίησε στο Τ.Χ.Σ. τα ακόλουθα:

- η Τράπεζα αξιολογήθηκε ως βιώσιμη,
- το επιχειρησιακό σχέδιο που υπέβαλε η Τράπεζα στην Τράπεζα της Ελλάδος και περιλαμβάνει το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής των μέτρων που αφορούν στην κεφαλαιακή ενίσχυση και περιγράφονται σε αυτό, αξιολογήθηκε ως βιώσιμο και αξιόπιστο,
- το ποσό που απαιτείται για τη διαμόρφωση του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας στο όριο του 8%, ανέρχεται σε €6,9 δισ. και
- απαιτείται η χορήγηση από το Τ.Χ.Σ. επιστολής με την οποία θα δηλώνει ότι θα συμμετάσχει στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ή στην κάλυψη μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου, κατά περίπτωση, που θα πραγματοποιήσει η Τράπεζα με σκοπό την ενίσχυση της κεφαλαιακής της επάρκειας κατά τις διατάξεις του ν. 3864/2010 όπως ισχύει, μέχρι του ποσού που έχει προσδιορισθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος, δηλ. €6,9 δισ.

Στην ίδια επιστολή το Τ.Χ.Σ. δηλώνει ότι θα συμμετάσχει στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας ή στην κάλυψη μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου μέχρι του ποσού των €6,9 δισ. Επίσης, το Τ.Χ.Σ. θα καλύψει το ποσό της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ή του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου που δεν θα αναληφθεί από τους υφιστάμενους μετόχους και λοιπούς επενδυτές και η υποχρέωσή του αυτή ισχύει μέχρι την 30 Σεπτεμβρίου 2012.

2.3 Υιοθέτηση των Δ.Π.Χ.Α.

2.3.1. Νέα Δ.Π.Χ.Α., διερμηνείες και τροποποιήσεις που τέθηκαν σε ισχύ από τη 1 Ιανουαρίου 2011

- **Διερμηνεία 14 «Δ.Λ.Π. 19 - Περιορισμοί στα περιουσιακά στοιχεία καθορισμένων παροχών, ελάχιστες απαιτήσεις χρηματοδότησης και αλληλεπίδραση αυτών»** (Τροποποίηση «Προκαταβολές ελάχιστων απαιτήσεων χρηματοδότησης» Νοέμβριος 2009) (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2011 και μετά). Η τροποποίηση καταργεί μία ακούσια συνέπεια της Διερμηνείας που αφορά τις εθελοντικές προκαταβολές όταν υπάρχει ελάχιστη χρηματοδοτική απαίτηση για ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών. Επιτρέπει την αναγνώριση ενός περιουσιακού στοιχείου που αφορά στην προκαταβολή εισφορών για την κάλυψη των ελάχιστων χρηματοδοτικών απαιτήσεων. Η τροποποίηση δεν είχε επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας.

- **Διερμηνεία 19 «Εξόφληση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων μέσω συμμετοχικών τίτλων»** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από

την 1 Ιουλίου 2010 και μετά). Η Διερμηνεία διευκρινίζει ότι το κέρδος ή η ζημία από την εξόφληση υποχρεώσεων με την έκδοση συμμετοχικών τίτλων, πρέπει να καταχωρείται με βάση την εύλογη αξία, κατά προτίμηση των συμμετοχικών τίτλων. Η Διερμηνεία δεν είχε επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας.

- Δ.Λ.Π. 32 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Παρουσίαση» (Τροποποίηση) (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Φεβρουαρίου 2010 και μετά). Η τροποποίηση αφορά στον λογιστικό χειρισμό δικαιωμάτων επί μετοχών σε νόμισμα αναφοράς διαφορετικό από το λειτουργικό νόμισμα του εκδότη. Πριν την τροποποίηση τέτοια δικαιώματα αντιμετωπιζόνταν λογιστικά ως υποχρεώσεις παραγώγων προϊόντων. Η τροποποίηση απαιτεί, εφόσον ικανοποιούνται κάποια κριτήρια, τα δικαιώματα αυτά να αποτυπώνονται στα ίδια κεφάλαια ανεξάρτητα από το νόμισμα αναφοράς της τιμής άσκησης του δικαιώματος. Η τροποποίηση δεν είχε επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας.

- Δ.Λ.Π. 24 «Συνδεδεμένα Μέρη» (Τροποποίηση) (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2011 και μετά). Το αναθεωρημένο πρότυπο παρέχει μερική απαλλαγή για οντότητες που σχετίζονται με το Δημόσιο, αναθεωρεί τον ορισμό του συνδεδεμένου μέρους και περιλαμβάνει την απαίτηση γνωστοποίησης δεσμεύσεων που αφορούν σε συνδεδεμένα μέρη. Η τροποποίηση δεν είχε επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας.

- Βελτιώσεις σε Δ.Π.Χ.Α., Μάιος 2010 (σε ισχύ για τη χρήση με έναρξη την 1 Ιανουαρίου 2011). Οι νέες ή τροποποιημένες γνωστοποιήσεις που απαιτούνται από την τροποποίηση του Δ.Π.Χ.Α. 7 «Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις» περιλαμβάνονται στην Σημείωση 4.2.4, και περιλαμβάνουν την χρηματοοικονομική επίδραση των εξασφαλίσεων που έχουν ληφθεί ή άλλων τεχνικών μείωσης του πιστωτικού κινδύνου. Οι υπόλοιπες τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στις Βελτιώσεις σε Δ.Π.Χ.Α., Μάιος 2010 δεν είχαν επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας.

2.3.2. Νέα Δ.Π.Χ.Α., διερμηνείες και τροποποιήσεις που θα θεθούν σε ισχύ μετά το 2011

- Δ.Π.Χ.Α. 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2015 και μετά). Το Δ.Π.Χ.Α. 9 καθορίζει πως η οντότητα θα πρέπει να κατατάσσει και να επιμετρά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένων και κάποιων υβριδικών συμβολαίων. Το νέο πρότυπο απαιτεί όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία να:

- ταξινομούνται βάσει του επιχειρησιακού μοντέλου της οντότητας σχετικά με τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και τα χαρακτηριστικά των ταμειακών ροών των στοιχείων.
- αποτιμώνται αρχικά στην εύλογη αξία πλέον των δαπανών συναλλαγής, εκτός από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, για τα οποία οι δαπάνες συναλλαγής δεν περιλαμβάνονται.
- αποτιμώνται μεταγενέστερα στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία.
- επενδύσεις σε μετοχές μπορούν να προσδιοριστούν ως αποτιμώμενες «στην εύλογη αξία μέσω λουπών συνολικών

εσόδων» και μόνο τα μερίσματα θα αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

- καταργείται η έννοια των ενσωματωμένων παραγώγων για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του προτύπου και τα στοιχεία θα πρέπει να ταξινομούνται και να επιμετρώνται σύμφωνα με τα ανωτέρω.

Το πρότυπο ορίζει, επίσης, ότι, οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις θα ταξινομούνται ως αποτιμώμενες είτε στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων είτε στο αποσβεσμένο κόστος. Για χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιλέγεται να επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, η μεταβολή στη εύλογη αξία τους που οφείλεται στη μεταβολή του πιστωτικού κινδύνου των απαιτήσεων θα καταχωρείται στα λοιπά συνολικά έσοδα, εκτός εάν δημιουργεί ή αυξάνει μία λογιστική ασυμμετρία. Το ποσό που καταχωρείται στα λοιπά συνολικά έσοδα δε μεταφέρεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν η υποχρέωση εκκαθαριστεί ή εξοφληθεί.

Ο Όμιλος δεν έχει εφαρμόσει αυτό το Πρότυπο και αξιολογεί την επίδραση του Δ.Π.Χ.Α. 9 επί των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Τράπεζας, καθώς και το χρόνο εφαρμογής του.

- Δ.Π.Χ.Α. 7 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις» (Τροποποίηση) (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιουλίου 2011 και μετά). Η τροποποίηση απαιτεί πρόσθετες γνωστοποιήσεις για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που έχουν μεταφερθεί αλλά δεν έχουν διαγραφεί και για τυχόν συνεχιζόμενη ανάμειξη σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που έχουν μεταφερθεί και εξακολουθούν να υφίστανται κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, ανεξάρτητα από την ημερομηνία που έγινε η μεταφορά. Ο Όμιλος δεν έχει εφαρμόσει αυτή την τροποποίηση.

- Δ.Λ.Π. 12 «Φόρος Εισοδήματος» (Τροποποίηση) (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2012 και μετά). Οι τροποποιήσεις παρέχουν μία πρακτική προσέγγιση για την επιμέτρηση αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων και απαιτήσεων όταν ακίνητα επενδύσεων επιμετρώνται σύμφωνα με το μοντέλο εύλογης αξίας του Δ.Λ.Π. 40 Ακίνητα Επενδύσεων. Ο Όμιλος δεν έχει εφαρμόσει αυτή την τροποποίηση, αλλά δεν αναμένεται να έχει επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας γιατί ο Όμιλος δεν αποτιμά τα ακίνητα επενδύσεων στην εύλογη αξία.

- Δ.Π.Χ.Α. 10 «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις», Δ.Π.Χ.Α. 11 «Συμμετοχές σε Κοινοπραξίες», Δ.Π.Χ.Α. 12 «Γνωστοποιήσεις Συμμετοχών σε Άλλες Επιχειρήσεις», Δ.Λ.Π. 27 «Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις» (Τροποποίηση), **Δ.Λ.Π. 28 «Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες»** (Τροποποίηση) (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2013 και μετά).

Το Δ.Π.Χ.Α. 10 παρέχει ένα μοναδικό μοντέλο ενοποίησης που βασίζεται σε υφιστάμενες αρχές, θέτοντας την έννοια του ελέγχου ως τον καθοριστικό παράγοντα σχετικά με την ενσωμάτωση μίας οντότητας στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της μητρικής επιχείρησης. Το Πρότυπο παρέχει πρόσθετες οδηγίες σχετικά με τον προσδιορισμό του ελέγχου, σε περιπτώσεις που η αξιολόγηση είναι δύσκολη. Το Δ.Π.Χ.Α. 10 αντικαθιστά τις απαιτήσεις σχετικά με την ενοποίηση του Δ.Λ.Π. 27 «Ενοποιημένες και Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις», το οποίο πλέον, πραγματεύεται μόνο τις απαιτήσεις σχετικά με τις ατομικές οικονομικές καταστάσεις, και την Μ.Ε.Δ. 12 «Ενοποίηση-Οικονομικές Οντότητες Ειδικού Σκοπού».

Το Δ.Π.Χ.Α. 11 αντικαθιστά το Δ.Λ.Π. 31 «Συμμετοχές σε Κοινοπραξίες» και τη Μ.Ε.Δ. 13 «Από Κοινού Ελεγχόμενες Οικονομικές Οντότητες — Μη Χρηματικές Συνεισφορές από Κοινοπρακτούντες». Απαιτεί από ένα συμμετέχοντα σε μία κοινοπραξία να προσδιορίσει τον τύπο της κοινοπραξίας στην οποία συμμετέχει αξιολογώντας τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από αυτή και εν συνεχεία να λογιστικοποιήσει αυτά τα δικαιώματα και υποχρεώσεις ανάλογα με τον τύπο της κοινοπραξίας. Οι κοινοπραξίες χαρακτηρίζονται είτε ως «Από κοινού ελεγχόμενες εργασίες» είτε ως «Από κοινού ελεγχόμενες οντότητες». Σε αντίθεση με το Δ.Λ.Π. 31, καταργείται η δυνατότητα χρήσης της μεθόδου της αναλογικής ενοποίησης για την ενοποίηση των «Από κοινού ελεγχόμενων οντοτήτων».

Το Δ.Λ.Π. 28 «Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες» (2011) αντικαθιστά το Δ.Λ.Π. 28 «Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις» και ορίζει το λογιστικό χειρισμό για επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και τις απαιτήσεις για την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης για την λογιστικοποίηση επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες από κοινού ελεγχόμενων οντοτήτων.

Το Δ.Π.Χ.Α. 12 ενσωματώνει, επεκτείνει και αντικαθιστά τις απαιτήσεις γνωστοποιήσεων για θυγατρικές, κοινοπραξίες, συγγενείς και μη ενοποιούμενες επιχειρήσεις.

Ο Όμιλος δεν έχει εφαρμόσει τα ανωτέρω Πρότυπα και τροποποιήσεις και αξιολογεί την επίδρασή τους επί των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Τράπεζας.

- **Δ.Π.Χ.Α. 13 «Αποτίμηση»** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2013 και μετά). Το Δ.Π.Χ.Α. 13:

- ορίζει την εύλογη αξία ως την τιμή που θα εισπραττόταν για την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή θα καταβάλλονταν για τη μεταφορά μίας υποχρέωσης σε μία κανονική συναλλαγή μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά, κατά την ημερομηνία επιμέτρησης (δηλαδή τιμή εξόδου)
- καθορίζει το πλαίσιο για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α.; και
- απαιτεί γνωστοποιήσεις σχετικά με τις επιμετρήσεις σε εύλογη αξία.

Το Δ.Π.Χ.Α. 13 εφαρμόζεται για τα Πρότυπα που απαιτούν ή επιτρέπουν επιμετρήσεις στην εύλογη αξία ή γνωστοποιήσεις σχετικά με επιμετρήσεις στην εύλογη αξία (και σε επιμετρήσεις όπως στην εύλογη αξία μείον έξοδα πώλησης, σε επιμετρήσεις που βασίζονται στην εύλογη αξία ή γνωστοποιήσεις σχετικά με αυτές τις επιμετρήσεις), εκτός από ειδικές περιπτώσεις. Το Δ.Π.Χ.Α. 13 εξηγεί πώς να επιμετράται η εύλογη αξία για σκοπούς χρηματοοικονομικών αναφορών. Δεν απαιτεί επιμετρήσεις σε εύλογη αξία πλέον εκείνων που ήδη απαιτούνται ή επιτρέπονται από άλλα Πρότυπα και δεν σκοπεύει στον καθορισμό προτύπων αποτίμησης ή να επηρεάσει πρακτικές αποτίμησης για σκοπούς πέραν των χρηματοοικονομικών αναφορών.

Ο Όμιλος δεν έχει εφαρμόσει αυτό το Πρότυπο και αξιολογεί την επίδραση του Δ.Π.Χ.Α. 13 επί των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Τράπεζας.

- **Δ.Λ.Π. 32 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Παρουσίαση»** (Τροποποίηση) (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2014 και μετά). Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις για την εφαρμογή των κανόνων συμψηφισμού. Ο Όμιλος δεν έχει εφαρμόσει αυτή την τροποποίηση.

- **Δ.Π.Χ.Α. 7 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις»** (Τροποποίηση) (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2013 και μετά). Η τροποποίηση απαιτεί την παροχή πληροφοριών σχετικά με όλα τα χρηματοοικονομικά μέσα που συμψηφίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 42 του Δ.Λ.Π. 32. Η τροποποίηση, επίσης, απαιτεί τη γνωστοποίηση πληροφοριών σχετικά με τα χρηματοοικονομικά μέσα που υπόκεινται σε κύριες συμβάσεις συμψηφισμού κερδών και οφειλών ή λοιπών συμβάσεων συμψηφισμού ακόμα και εάν δεν συμψηφίζονται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 32. Ο Όμιλος δεν έχει εφαρμόσει αυτή την τροποποίηση.

- **Δ.Λ.Π. 19 «Παροχές σε Εργαζόμενους»** (Τροποποίηση) (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2013 και μετά). Η τροποποίηση:

- καταργεί την επιλογή της αναβολής αναγνώρισης των κερδών ή ζημιών και απαιτεί την αναγνώριση αυτών όταν προκύπτουν. Κατά συνέπεια οποιοδήποτε έλλειμμα ή πλεόνασμα σε κάποιο πρόγραμμα θα απεικονίζεται στην κατάσταση οικονομικής θέσης,
- απαιτεί την καταχώριση του κόστους απασχόλησης και των τόκων στην κατάσταση αποτελεσμάτων και των μεταβολών λόγω επαναμέτρησης στα λοιπά συνολικά έσοδα,
- επεκτείνει τις απαιτήσεις γνωστοποιήσεων για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών, ώστε να παρέχεται καλύτερη πληροφόρηση σχετικά με τα χαρακτηριστικά των προγραμμάτων αυτών και των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται μία επιχείρηση από την συμμετοχή της σε τέτοια προγράμματα,
- αλλάζει το λογιστικό χειρισμό για παροχές που σχετίζονται με την έξοδο από την υπηρεσία και περιλαμβάνει τον διαχωρισμό των παροχών που δίνονται για υπηρεσίες και εκείνων που δίνονται για τον τερματισμό της απασχόλησης και επηρεάζει την αναγνώριση και επιμέτρηση των παροχών εξόδου από την υπηρεσία.

Ο Όμιλος δεν έχει εφαρμόσει αυτή την τροποποίηση και αξιολογεί την επίδρασή της επί των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Τράπεζας.

- **Δ.Λ.Π. 1 «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων»** (Τροποποίηση) (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιουλίου 2012 και μετά). Η τροποποίηση απαιτεί την ομαδοποίηση στην κατάσταση λουτών συνολικών εσόδων των στοιχείων που μπορούν, μεταγενέστερα, να μεταφερθούν στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Ο Όμιλος δεν έχει εφαρμόσει αυτή την τροποποίηση.

Δεν υπάρχουν άλλα Δ.Π.Χ.Α. ή Διερμηνείες που δεν είναι σε ισχύ και αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση επί των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Τράπεζας.

2.4 Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

2.4.1. Αρχές ενοποίησης

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας και των θυγατρικών της (συμπεριλαμβανομένων των εταιρειών ειδικού σκοπού), οι οποίες ελέγχονται από την Τράπεζα. Ο έλεγχος υφίσταται όπου η Τράπεζα έχει την εξουσία να κατευθύνει τις οικονομικές και επιχειρηματικές πολιτικές των θυγατρικών της, ούτως ώστε να λαμβάνονται οφέλη από τις δραστηριότητές τους.

Τα έσοδα και οι δαπάνες και τα λοιπά συνολικά έσοδα των θυγατρικών που αποκτώνται ή πωλούνται μέσα στη χρήση ενσωματώνονται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων και στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εσόδων από την ημερομηνία απόκτησης των θυγατρικών και παύουν να ενσωματώνονται από την ημερομηνία πώλησης των θυγατρικών αυτών. Τα καθαρά κέρδη και τα συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα των θυγατρικών κατανέμονται μεταξύ των μετόχων της Τράπεζας και των μη ελεγχουσών συμμετοχών ακόμη και αν με τον επιμερισμό αυτό, το υπόλοιπο των μη ελεγχουσών συμμετοχών γίνει αρνητικό.

Στην περίπτωση που οι θυγατρικές εφαρμόζουν διαφορετικές λογιστικές αρχές από εκείνες του Ομίλου, γίνονται οι αναγκαίες προσαρμογές στις οικονομικές καταστάσεις τους προκειμένου να υπάρχει ομοιομορφία με τις λογιστικές αρχές του Ομίλου.

Όλες οι διεταιρικές συναλλαγές, τα διεταιρικά υπόλοιπα και τα διεταιρικά έσοδα και έξοδα απαλείφονται κατά την ενοποίηση.

2.4.2. Μη ελέγχουσες συμμετοχές

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές αναγνωρίζονται αρχικά είτε στην εύλογη αξία είτε στο αναλογικό ποσοστό τους επί των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων. Η επιλογή αυτή γίνεται ανά συναλλαγή. Μετά την εξαγορά, η λογιστική αξία των μη ελεγχουσών συμμετοχών είναι η αξία αυτών κατά την αρχική αναγνώριση πλέον το μερίδιο των μη ελεγχουσών συμμετοχών στις μετέπειτα μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων. Τα συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα επιμερίζονται στις μη ελέγχουσες συμμετοχές ακόμα και εάν αυτό έχει ως αποτέλεσμα να προκύπτει χρεωστικό υπόλοιπο μη ελεγχουσών συμμετοχών.

2.4.3. Μεταβολές στο ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου σε θυγατρικές οι οποίες δεν οδηγούν σε απώλεια του ελέγχου

Μεταβολές στο ποσοστό συμμετοχής σε θυγατρική οι οποίες δεν οδηγούν σε απώλεια του ελέγχου της καταχωρούνται ως συναλλαγές μεταξύ των μετόχων.

Το υπόλοιπο των λογαριασμών των ιδίων κεφαλαίων των μετόχων της Τράπεζας και του λογαριασμού «Μη ελέγχουσες συμμετοχές» αναπροσαρμόζονται, προκειμένου να απεικονιστεί η μεταβολή στο ποσοστό συμμετοχής των παραπάνω μετόχων επί της θυγατρικής. Τυχόν διαφορά μεταξύ της προσαρμογής των μη ελεγχουσών συμμετοχών και της εύλογης αξίας του τιμήματος που καταβλήθηκε ή εισπράχθηκε, καταχωρείται απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας.

2.4.4. Απώλεια ελέγχου

Σε περίπτωση που η μεταβολή οδηγήσει σε απώλεια του ελέγχου της θυγατρικής, το κέρδος ή η ζημία από την πώληση υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ (i) του αθροίσματος της εύλογης αξίας του τιμήματος που εισπράχθηκε και της εύλογης αξίας του ποσοστού συμμετοχής που εξακολουθεί να υφίσταται στη θυγατρική και (ii) της λογιστικής αξίας, πριν την πώληση, των περιουσιακών στοιχείων (συμπεριλαμβανομένης της υπεραξίας), των υποχρεώσεων και των μη ελεγχουσών συμμετοχών. Τα μη πραγματοποιημένα κέρδη ή ζημίες που είχαν αναγνωριστεί στα λοιπά συνολικά έσοδα και που προκύπτουν από την αποτίμηση στην εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής, λογιστικοποιούνται ως εάν η Τράπεζα είχε πωλήσει απ' ευθείας τα περιουσιακά αυτά στοιχεία (μεταφορά στην κατάσταση αποτελεσμάτων ή μεταφορά στα κέρδη εις νέο, σύμφωνα με τα ισχύοντα Δ.Π.Χ.Α.).

Η εύλογη αξία τυχόν συμμετοχής στη θυγατρική που εξακολουθεί να υφίσταται μετά την ημερομηνία της απώλειας του ελέγχου της, θεωρείται ως η εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39 ή ως το κόστος κτήσης σε περίπτωση που με τα ισχύοντα πρότυπα θα αναγνωριστεί ως συγγενής ή κοινοπραξία.

2.4.5. Δικαιώματα πώλησης μετοχών μη ελεγχουσών συμμετοχών

Σε ορισμένες περιπτώσεις ο Όμιλος συνάπτει συμφωνίες, είτε ως μέρος μίας εξαγοράς είτε ανεξάρτητα, με τις οποίες δεσμεύεται να αγοράσει τις μετοχές που κατέχονται από μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών ή οι μέτοχοι μη ελεγχουσών συμμετοχών δικαιούνται να πωλήσουν τις μετοχές τους στον Όμιλο.

Σε αυτές τις περιπτώσεις ο Όμιλος εφαρμόζει το Δ.Λ.Π. 32.23 που απαιτεί σε επίπεδο ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, τα δικαιώματα πώλησης να παρουσιάζονται ως υποχρέωση. Η αναγνώριση της υποχρέωσης έχει ως αποτέλεσμα τον υπολογισμό του δικαιώματος πώλησης σαν να έχει ήδη ασκηθεί. Κατά συνέπεια δεν αναγνωρίζονται μη ελέγχουσες συμμετοχές για σκοπούς παρουσίασης αναφορικά με μετοχές που υπόκεινται σε δικαιώματα πώλησης ή δεσμεύσεις. Η υποχρέωση επιμετράται στην εύλογη αξία, με τη χρήση μεθόδων αποτίμησης βάσει των καλύτερων δυνατών εκτιμήσεων που βρίσκονται στη διάθεση της διοίκησης. Εάν η συμφωνία έχει συναφθεί ανεξάρτητα από μία εξαγορά, μεταγενέστερες μεταβολές στην αποτίμηση των δικαιωμάτων πώλησης καταχωρούνται ως μεταβολές της υποχρέωσης και ως κέρδος ή ζημία στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.4.6. Εισφορά περιουσιακών στοιχείων σε θυγατρική με ανταλλαγή μετοχών έκδοσης της θυγατρικής

Στην περίπτωση που η Τράπεζα εισφέρει ενσώματα πάγια στοιχεία, άυλα περιουσιακά στοιχεία ή επενδυτικά ακίνητα σε ήδη υπάρχουσα ή νεοϊδρυθείσα θυγατρική εταιρεία με αντάλλαγμα μετοχές έκδοσης της θυγατρικής, η Τράπεζα στις ατομικές της οικονομικές καταστάσεις καταχωρεί την αξία της συμμετοχής της στη λογιστική αξία που ήταν αναγνωρισμένα τα εισφερθέντα περιουσιακά στοιχεία. Αυτού του είδους οι

συναλλαγές δεν έχουν καμία επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

2.4.7. Συγγενείς εταιρείες

Συγγενείς νοούνται οι εταιρείες στις οποίες το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου κυμαίνεται μεταξύ 20% και 50% των δικαιωμάτων ψήφου, και επί των οποίων ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή αλλά δεν ελέγχει. Οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες ενσωματώνονται στις οικονομικές καταστάσεις με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες καταχωρούνται αρχικά στην αξία κτήσης τους. Η υπεραξία που προκύπτει κατά την απόκτηση μιας συγγενούς εταιρείας συμπεριλαμβάνεται στην αξία κτήσης της επένδυσης (μετά από οποιεσδήποτε σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης – εφόσον υφίστανται). Η αξία της επένδυσης αυξάνεται ή μειώνεται ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στα κέρδη ή ζημίες της συγγενούς εταιρείας μετά την εξαγορά (και αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων του Ομίλου) και από τις κινήσεις στα αποθεματικά (και αναγνωρίζονται στα αποθεματικά του Ομίλου). Το ποσό των μερισμάτων που εισπράχθηκαν από τη συγγενή εταιρεία κατά τη διάρκεια της χρήσης μειώνει τη λογιστική αξία της συγκεκριμένης επένδυσης. Οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες που πραγματοποιήθηκαν με αποκλειστικό σκοπό τη διάθεσή τους εντός ενός έτους από την ημερομηνία αγοράς τους, όταν δηλαδή η ουσιώδης επιρροή που ασκεί ο Όμιλος κρίνεται προσωρινή, καταχωρούνται στο λογαριασμό «μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού προοριζόμενα προς πώληση». Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών εταιρειών, απαλείφονται σε ποσοστό που αφορά τη συμμετοχή του Ομίλου στις εταιρείες αυτές. Τυχόν τέτοιες ζημίες, που επίσης απαλείφονται, αποτελούν ένδειξη απομείωσης της αξίας του μεταβιβαζόμενου περιουσιακού στοιχείου. Όπου κρίθηκε απαραίτητο, τα οικονομικά στοιχεία των συγγενών επιχειρήσεων που χρησιμοποιήθηκαν κατά την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης τροποποιήθηκαν προκειμένου να διασφαλισθεί η συνέπειά τους με τις λογιστικές αρχές που έχει υιοθετήσει ο Όμιλος.

2.4.8. Κοινοπραξίες

Κοινοπραξία ορίζεται ως μία οντότητα στην οποία ο Όμιλος ασκεί έλεγχο από κοινού με άλλα μέρη. Τα δικαιώματα του Ομίλου σε κοινοπραξίες λογιστικοποιούνται βάσει της μεθόδου καθαρής θέσης (βλ. Σημείωση 2.4.7).

2.4.9. Επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς, και κοινοπραξίες στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις

Στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας οι θυγατρικές, οι συγγενείς και οι κοινοπραξίες καταχωρούνται στο κόστος κτήσης μείον τυχόν πρόβλεψη απομείωσης.

2.4.10. Έλεγχος απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις

Ο Όμιλος και η Τράπεζα ελέγχουν σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, εάν υπάρχει ένδειξη ότι μία επένδυση σε θυγατρική, συγγενή ή κοινοπραξία έχει υποστεί απομείωση. Εάν υπάρχει τέτοια ένδειξη, ο Όμιλος εκτιμά την ανακτήσιμη αξία της επένδυσης.

Όταν η λογιστική αξία μίας επένδυσης υπερβαίνει την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία, τότε η λογιστική αξία απομειώνεται στην ανακτήσιμη.

2.5 Συνένωση Επιχειρήσεων

2.5.1. Μέθοδος εξαγοράς

Οι εξαγορές επιχειρήσεων καταχωρούνται με τη μέθοδο της εξαγοράς. Το τίμημα που καταβάλλεται σε μία συνένωση επιχειρήσεων αποτιμάται στην εύλογη αξία, η οποία υπολογίζεται ως το άθροισμα των ευλόγων αξιών, κατά την ημερομηνία εξαγοράς, των περιουσιακών στοιχείων που εισφέρθηκαν από τον Όμιλο, των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν από τον Όμιλο προς τους προηγούμενους ιδιοκτήτες της εξαγοραζόμενης επιχείρησης και των μετοχικών τίτλων που εξέδωσε ο Όμιλος σε αντάλλαγμα του ελέγχου της εξαγοραζόμενης επιχείρησης. Τα έξοδα που αφορούν στην εξαγορά καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Κατά την ημερομηνία εξαγοράς, τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται και οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους την ημερομηνία της εξαγοράς, εκτός από:

- αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις και υποχρεώσεις ή περιουσιακά στοιχεία που αφορούν σε παροχές σε εργαζομένους καταχωρούνται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 12 «Φορολογία εισοδήματος» και Δ.Λ.Π. 19 «Παροχές σε Εργαζόμενους» αντίστοιχα,
- υποχρεώσεις ή μετοχικοί τίτλοι που αφορούν σε προγράμματα παροχών της εξαγοραζόμενης επιχείρησης που εξαρτώνται από αξία μετοχών ή προγράμματα παροχών του Ομίλου που εξαρτώνται από αξία μετοχών που συνάφθηκαν προς αντικατάσταση προγραμμάτων παροχών της εξαγοραζόμενης επιχείρησης που εξαρτώνται από αξία μετοχών καταχωρούνται σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 2 Παροχές που Εξαρτώνται από την Αξία των Μετοχών κατά την ημερομηνία της εξαγοράς (βλ. Σημείωση 2.30.2), και
- περιουσιακά στοιχεία (ή ομάδες περιουσιακών στοιχείων) που κατέχονται προς πώληση σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 5 Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που Κατέχονται προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες καταχωρούνται σύμφωνα με αυτό το πρότυπο.

2.5.2. Υπεραξία

Η υπεραξία καταχωρείται ως το υπερβάλλον μεταξύ (α) του αθροίσματος του τιμήματος που καταβλήθηκε, τυχόν μη ελεγχουσών συμμετοχών στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση και της εύλογης αξίας τυχόν προηγούμενης συμμετοχής στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση και (β) της καθαρής αξίας, κατά την ημερομηνία της εξαγοράς, των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν. Εάν, μετά από επανεξέταση, η καθαρή αξία, κατά την ημερομηνία της εξαγοράς, των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν υπερβαίνει το άθροισμα του τιμήματος που καταβλήθηκε, τυχόν μη ελεγχουσών συμμετοχών στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση, και της εύλογης αξίας τυχόν προηγούμενης συμμετοχής στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.5.3. Ενδεχόμενο τίμημα

Σε περίπτωση που το τίμημα που συμφωνήθηκε κατά την συνένωση επιχειρήσεων, περιλαμβάνει περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις που προκύπτουν από ενδεχόμενο τίμημα, τότε το ενδεχόμενο τίμημα αποτιμάται στην εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία εξαγοράς και συμπεριλαμβάνεται στο συνολικό τίμημα κατά τη συνένωση επιχειρήσεων. Μεταβολές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος οι οποίες εντάσσονται στις προσαρμογές της περιόδου οριστικοποίησης εξαγοράς αναγνωρίζονται αναδρομικά με αντίστοιχη προσαρμογή της υπεραξίας. Οι προσαρμογές της περιόδου οριστικοποίησης εξαγοράς προκύπτουν από νέες πληροφορίες που λαμβάνονται κατά την περίοδο οριστικοποίησης εξαγοράς (η οποία δε μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος από την ημερομηνία εξαγοράς) σχετικά με δεδομένα και καταστάσεις που υπήρχαν κατά την ημερομηνία εξαγοράς.

Μεταβολές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος οι οποίες δεν εντάσσονται στις προσαρμογές της περιόδου οριστικοποίησης εξαγοράς, λογιστικοποιούνται με βάση την ταξινόμηση του ενδεχόμενου τιμήματος. Όταν το ενδεχόμενο τίμημα ταξινομηθεί ως στοιχείο της καθαρής θέσης δεν επαναμετράται σε επόμενες περιόδους αναφοράς και η μετέπειτα εκκαθάρισή του αναγνωρίζεται την καθαρή θέση. Εάν το ενδεχόμενο τίμημα ταξινομηθεί ως περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση, σε επόμενες περιόδους αναφοράς επαναμετράται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39 ή το Δ.Λ.Π. 37 και το αποτέλεσμα της αποτίμησης (κέρδος ή ζημία) αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.5.4. Συνενώσεις επιχειρήσεων σε διαδοχικά στάδια

Όταν η συνένωση επιχειρήσεων πραγματοποιείται σε διαδοχικά στάδια, η συμμετοχή που κατείχε ο Όμιλος στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση αποτιμάται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία εξαγοράς (την ημερομηνία που ο Όμιλος αποκτά τον έλεγχο) και το προκύπτον κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Ποσά που αναγνωρίστηκαν στα λοιπά συνολικά έσοδα και που προήλθαν από την εξαγοραζόμενη επιχείρηση πριν την απόκτηση του ελέγχου της, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εφόσον ο χειρισμός αυτός θα ήταν ο κατάλληλος σε περίπτωση πώλησής της.

2.5.5. Προσωρινή λογιστικοποίηση

Εάν για κάποια ποσά που αφορούν στην αρχική καταχώρηση μίας επιχειρηματικής συνένωσης οι αξίες δεν έχουν οριστικοποιηθεί έως την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων της περιόδου στην οποία πραγματοποιήθηκε η επιχειρηματική συνένωση, ο Όμιλος καταχωρεί προσωρινές αξίες για τα ποσά αυτά. Τα προσωρινά ποσά προσαρμόζονται κατά την περίοδο οριστικοποίησης εξαγοράς (βλ. Σημείωση 2.5.3 ανωτέρω), ή πρόσθετα περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται, ώστε να ληφθούν υπόψη νέες πληροφορίες σχετικά με δεδομένα και καταστάσεις που υπήρχαν κατά την ημερομηνία εξαγοράς, οι οποίες, εάν ήταν γνωστές, θα επηρέαζαν τα ποσά που αναγνωρίστηκαν εκείνη την ημερομηνία.

2.6 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Τα στοιχεία που περιέχουν οι οικονομικές καταστάσεις των εταιρειών του Ομίλου καταχωρούνται στο νόμισμα εκείνο που

αποδίδει καλύτερα την οικονομική πραγματικότητα των υποκείμενων γεγονότων και συνθηκών που αφορούν την κάθε εταιρεία («λειτουργικό νόμισμα»). Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ (€), που είναι το λειτουργικό νόμισμα της Τράπεζας.

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν την ημερομηνία διενέργειας της εκάστοτε συναλλαγής. Τα συναλλαγματικά κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από την εκκαθάριση αυτών των συναλλαγών και από τη μετατροπή των νομισματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων από ξένο νόμισμα καταχωρούνται στα αποτελέσματα, εκτός εάν αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα ως κέρδη ή ζημίες από αποτελεσματική αντιστάθμιση ταμειακών ροών ή καθαρής επένδυσης. Οι συναλλαγματικές διαφορές από τη μετατροπή των χρεωστικών τίτλων και άλλων νομισματικών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες καταχωρούνται στο λογαριασμό «Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου». Οι συναλλαγματικές διαφορές από τη μετατροπή των μη νομισματικών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αποτελούν συστατικό στοιχείο της μεταβολής της εύλογης αξίας τους και καταχωρούνται είτε στην κατάσταση αποτελεσμάτων (π.χ. μετοχές του εμπορικού χαρτοφυλακίου) είτε στα Λοιπά συνολικά έσοδα (π.χ. μετοχές του χαρτοφυλακίου επενδύσεων). Μη νομισματικά στοιχεία που καταχωρούνται στο ιστορικό κόστος σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται χρησιμοποιώντας την συναλλαγματική ισοτιμία την ημερομηνία της συναλλαγής.

Κατά την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων, τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις των οικονομικών μονάδων της αλλοδαπής μετατρέπονται σε Ευρώ χρησιμοποιώντας τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, ενώ τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται με βάση τις μέσες συναλλαγματικές ισοτιμίες της περιόδου. Οι προκύπτουσες διαφορές από τη χρήση των συναλλαγματικών ισοτιμιών κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και των μέσων ισοτιμιών της περιόδου καθώς και από την επανεκτίμηση των εκ μεταφοράς ιδίων κεφαλαίων της οικονομικής οντότητας με την ισοτιμία της ημερομηνίας σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά έσοδα στο λογαριασμό «συναλλαγματικές διαφορές».

Στην περίπτωση που ένα νομισματικό στοιχείο, αποτελεί μέρος της καθαρής επένδυσης της Τράπεζας στο εξωτερικό και είναι σε νόμισμα διαφορετικό από το λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου ή της οντότητας στο εξωτερικό, οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις και των δύο εταιρειών, αναγνωρίζονται κατά την ενοποίηση στα Λοιπά συνολικά έσοδα. Κατά την πώληση μιας τέτοιας οικονομικής οντότητας εξωτερικού, οι εν λόγω συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα αποτελέσματα ως μέρος του κέρδους ή της ζημίας από την πώληση.

Η τυχόν υπεραξία και οι αναπροσαρμογές σε εύλογες αξίες που προκύπτουν κατά την εξαγορά μιας οικονομικής οντότητας εξωτερικού αντιμετωπίζονται λογιστικά όπως όλα τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της οντότητας εξωτερικού και μετατρέπονται με τη συναλλαγματική ισοτιμία της ημερομηνίας σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

2.7 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Η κατηγορία αυτή έχει δύο υποκατηγορίες:

- Εμπορικό χαρτοφυλάκιο και
- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που έχουν προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

2.7.1. Εμπορικό χαρτοφυλάκιο

Το εμπορικό χαρτοφυλάκιο περιλαμβάνει χρεόγραφα που αποκτώνται είτε για την δημιουργία κέρδους από την βραχυπρόθεσμη μεταβολή στην τιμή ή το περιθώριο του διαπραγματευτή ή είναι χρεόγραφα που ανήκουν σε ένα χαρτοφυλάκιο χρεογράφων για τα οποία υπάρχει ιστορικό βραχυπρόθεσμης δημιουργίας κέρδους. Τα παράγωγα ανήκουν επίσης στο εμπορικό χαρτοφυλάκιο εκτός εάν έχουν χαρακτηριστεί ως και είναι αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης.

Το εμπορικό χαρτοφυλάκιο μπορεί να περιλαμβάνει χρεόγραφα που υπόκεινται σε συμφωνία πώλησης και επαναγοράς (βλ. Σημείωση 2.16 παρακάτω).

2.7.2. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις προσδιορισμένα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Κατά την αρχική αναγνώριση ο Όμιλος προσδιορίζει οποιοδήποτε χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση, ως χρηματοοικονομικό μέσο αποτιμώμενο στην εύλογη αξία του μέσω των αποτελεσμάτων όταν:

- α) Απαλείφει ή μειώνει σημαντικά μια ανακολουθία στην επιμέτρηση ή την αναγνώριση (ορισμένες φορές αναφερόμενη ως «λογιστική ασυμμετρία») που θα προέκυπτε εάν τα σχετιζόμενα παράγωγα χρηματοπιστωτικά προϊόντα αντιμετωπιζόνταν λογιστικά ως εμπορικό χαρτοφυλάκιο και τα υποκείμενα χρηματοοικονομικά μέσα επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος, όπως είναι δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων ή υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους.
- β) Μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων ή και των δύο τυγχάνει διαχείρισης και η απόδοσή της αξιολογείται σε βάση εύλογης αξίας, σύμφωνα με την τεκμηριωμένη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων ή επενδύσεων και η πληροφόρηση σχετικά με την ομάδα παρέχεται εσωτερικά σε αυτό το επίπεδο στη διοίκηση του Ομίλου, για παράδειγμα στο Δ.Σ. και στον Διευθύνοντα Σύμβουλο.
- γ) Τα χρηματοοικονομικά μέσα περιέχουν ένα ή περισσότερα ενσωματωμένα παράγωγα, η ύπαρξη των οποίων τροποποιεί ουσιαστικά τις ταμειακές ροές και για το λόγο αυτό θα έπρεπε να απεικονίζονται σε διακεκριμένη βάση εάν δεν είχαν ταξινομηθεί σε αυτή την κατηγορία.

Ο προσδιορισμός κάποιου χρηματοοικονομικού στοιχείου ως αποτιμώμενο στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων είναι αμετάκλητος.

2.7.3. Επιμέτρηση

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (εμπορικό χαρτοφυλάκιο και

προσδιορισμένα) αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία και μεταγενέστερα αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους.

Τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές από τη διάθεση ή εξαγορά των ανωτέρω στοιχείων αλλά και τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία τους, περιλαμβάνονται στα «Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου».

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στα «Καθαρά λουπά έσοδα/(έξοδα)» όταν έχει κατοχυρωθεί το δικαίωμα είσπραξης των μερισμάτων και αυτή είναι η ημερομηνία έγκρισης των μερισμάτων από τη Γενική Συνέλευση.

Το ποσό της μεταβολής στην περίοδο και σωρευτικά, στις εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και δανείων και απαιτήσεων το οποίο αποδίδεται σε αλλαγές στον πιστωτικό τους κίνδυνο υπολογίζεται ως το ποσό αλλαγής της εύλογης αξίας το οποίο δεν αποδίδεται σε αλλαγές στις συνθήκες αγοράς που προκαλούν αύξηση του κινδύνου αγοράς.

2.8 Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα και μέσα αντιστάθμισης

Τα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα, τα οποία περιλαμβάνουν συμβόλαια επί συναλλαγματικών ισοτιμιών, προθεσμιακά συμβόλαια, συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων και επιτοκίων, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης, δικαιώματα προαίρεσης επί επιτοκίων και συναλλάγματος (πωληθέντα και αγορασθέντα) και άλλα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα, καταχωρούνται στην κατάσταση οικονομικής θέσης αρχικά και μεταγενέστερα στην εύλογη αξία τους. Τα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα εμφανίζονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν είναι προς όφελος του Ομίλου ή ως υποχρεώσεις όταν είναι προς όφελος των αντισυμβαλλόμενων. Τα πραγματοποιηθέντα καθώς και τα εξ' αποτιμώσεως κέρδη και ζημιές των παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων του χαρτοφυλακίου συναλλαγών καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Ένα παράγωγο μπορεί να είναι ενσωματωμένο σε ένα άλλο χρηματοοικονομικό μέσο, το οποίο ονομάζεται «κύριο συμβόλαιο». Σε αυτές τις περιπτώσεις, το παράγωγο διαχωρίζεται από το κύριο συμβόλαιο και καταχωρείται ως μεμονωμένο παράγωγο, υπό την προϋπόθεση ότι τα οικονομικά χαρακτηριστικά και το χαρακτηριστικό κινδύνου του δεν συνδέονται άμεσα με τα αντίστοιχα οικονομικά χαρακτηριστικά του κυρίου συμβολαίου, ότι πληροί τον ορισμό ενός παράγωγου και ότι το κύριο συμβόλαιο δεν επιμετρώνται στην εύλογη αξία του, με τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές να παρουσιάζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Η διενέργεια συγκεκριμένων πράξεων σε παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα στοχεύει στην αποτελεσματική οικονομική αντιστάθμιση κινδύνων σύμφωνα με τις απόψεις της Διοίκησης του Ομίλου και δεν εμπίπτουν στην λογιστική αντιστάθμιση συμβατή με τους συγκεκριμένους κανόνες του Δ.Λ.Π. 39. Κατά συνέπεια οι συγκεκριμένες πράξεις αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο όπως τα παράγωγα μέσα του εμπορικού χαρτοφυλακίου.

Ο Όμιλος επίσης χρησιμοποιεί παράγωγα μέσα σαν μέρος της

διαχείρισης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με σκοπό τη διαχείριση των κινδύνων που προκύπτουν από διακυμάνσεις επιτοκίων, συναλλαγματικών ισοτιμιών, πιστοληπτικής ικανότητας και προθεσμιακών συναλλαγών. Ο Όμιλος εφαρμόζει αντιστάθμιση εύλογης αξίας, ταμειακών ροών, ή καθαρής επένδυσης, όταν οι συναλλαγές αυτές πληρούν τα συγκεκριμένα κριτήρια αναγνώρισης αντιστάθμισης. Τα κριτήρια που πρέπει να πληρούνται προκειμένου να καταχωρηθεί ένα παράγωγο χρηματοπιστωτικό μέσο ως κατεχόμενο για σκοπούς αντιστάθμισης περιλαμβάνουν:

- Την ύπαρξη κατά την έναρξη της σχέσης αντιστάθμισης επίσημης καταγραφής του μέσου αντιστάθμισης, του αντισταθμιζόμενου στοιχείου, του σκοπού και της στρατηγικής αντιστάθμισης και της αντισταθμιστικής σχέσης,
- Η αντιστάθμιση να τεκμηριώνεται εφόσον καταδεικνύεται ότι είναι άκρως αποτελεσματική ως προς το συμπληρωματικό των κινδύνων που απορρέουν από το αντισταθμιζόμενο στοιχείο καθ' όλη τη διάρκεια της αντισταθμιστικής σχέσης. Μία αντιστάθμιση κρίνεται ως άκρως αποτελεσματική όταν επιτυγχάνεται ο συμπληρωματικός των μεταβολών της εύλογης αξίας που απορρέουν από τον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο σε ποσοστό μεταξύ 80% και 125% και
- Η αντιστάθμιση να είναι αποτελεσματική σε συνεχή βάση.

2.8.1. Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας

Για να αναγνωρισθούν συναλλαγές αντιστάθμισης εύλογης αξίας, η μεταβολή της εύλογης αξίας του μέσου αντιστάθμισης καταχωρείται στα αποτελέσματα μαζί με την αντίστοιχη μεταβολή της εύλογης αξίας του αντισταθμιζόμενου στοιχείου, η οποία αφορά τον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο. Στην περίπτωση όπου, η σχέση αντιστάθμισης διακόπτεται για λόγους διαφορετικούς από εκείνους που επιβάλλουν τη διαγραφή ενός αντισταθμιζόμενου στοιχείου ή ανακαλείται η αντισταθμιστική χρήση, η συνολική προσαρμογή της λογιστικής αξίας του αντισταθμιζόμενου στοιχείου, για τα τοκοφόρα στοιχεία, αποσβένεται στα αποτελέσματα στην υπολειπόμενη διάρκεια του αρχικού αντισταθμιζόμενου στοιχείου. Αντίθετα, στη περίπτωση ενός άτοκου αντισταθμιζόμενου στοιχείου, η ανωτέρω διαφορά μεταφέρεται εξ' ολοκλήρου στα αποτελέσματα. Στη περίπτωση όπου το αντισταθμιζόμενο στοιχείο διαγράφεται λόγω πωλήσεως ή αποπληρωμής, το αναπόσβεστο ποσό της μεταβολής της εύλογης αξίας μεταφέρεται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.8.2. Αντισταθμίσεις ταμειακών ροών

Τα κέρδη ή ζημίες που σχετίζονται με μεταβολές στην εύλογη αξία και αφορούν στο αποτελεσματικό μέρος μιας αντιστάθμισης ταμειακών ροών, καταχωρούνται αρχικά στα Λοιπά συνολικά έσοδα. Όταν καταβληθούν οι ταμειακές ροές τις οποίες αντισταθμίζει το παράγωγο χρηματοπιστωτικό μέσο (στις οποίες περιλαμβάνονται και ταμειακές ροές από συναλλαγές που είχαν προβλεφθεί κατά το χρόνο δημιουργίας της αντισταθμιστικής σχέσης) και προκύπτουν κέρδη ή ζημίες, τότε τα κέρδη ή ζημίες που σχετίζονται με το παράγωγο αντιστάθμισης μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων από τα λοιπά συνολικά έσοδα.

Όταν η σχέση αντιστάθμισης των ταμειακών ροών μιας συναλλαγής, η οποία θα πραγματοποιηθεί στο μέλλον, δεν θεωρείται πλέον αποτελεσματική ή διακόπτεται, τότε τα συσσωρευμένα κέρδη ή ζημίες που αφορούν το μέσο

αντιστάθμισης παραμένουν στα Λοιπά συνολικά έσοδα έως ότου η ανωτέρω συναλλαγή πραγματοποιηθεί οπότε και μεταφέρονται από τα Λοιπά συνολικά έσοδα στα αποτελέσματα.

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος μιας πολύ πιθανής διεταιρικής συναλλαγής μπορεί να αποτελεί αντισταθμιζόμενο στοιχείο στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, υπό τις εξής προϋποθέσεις: α) η συναλλαγή να είναι εκφρασμένη σε νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα λειτουργίας της εταιρείας που πραγματοποιεί την συναλλαγή και β) ο συναλλαγματικός κίνδυνος να επηρεάζει τα αποτελέσματα του Ομίλου.

2.8.3. Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης

Αντισταθμίσεις καθαρής επένδυσης στο εξωτερικό λογιστικοποιούνται όπως και οι αντισταθμίσεις ταμειακών ροών. Το κέρδος ή ζημία του αποτελεσματικού μέρους του αντισταθμιστικού μέσου αναγνωρίζεται στα Λοιπά συνολικά έσοδα, ενώ το κέρδος ή ζημία του μη αποτελεσματικού μέρους απευθείας στα αποτελέσματα. Τα σωρευμένα κέρδη ή ζημίες στα Λοιπά συνολικά έσοδα περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα με την πώληση της επένδυσης στο εξωτερικό.

2.8.4. Έλεγχος αποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης

Προκειμένου να πληρούνται τα κριτήρια λογιστικής αντιστάθμισης, ο Όμιλος απαιτεί ότι κατά τη σύναψη της αντιστάθμισης και καθ' όλη τη διάρκειά της, κάθε αντιστάθμιση θα πρέπει να αναμένεται να είναι αποτελεσματική και να επιδεικνύει πραγματική αποτελεσματικότητα (αναδρομικός έλεγχος) σε συνεχή βάση.

Η τεκμηρίωση κάθε αντισταθμιστικής σχέσης καθορίζει πόσο αποτελεσματικά αξιολογείται η αντιστάθμιση. Η μέθοδος την οποία υιοθετεί ο Όμιλος για να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα της αντιστάθμισης εξαρτάται από τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου.

Το ποσό αναποτελεσματικότητας μιας αντιστάθμισης καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.9 Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων

Το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων αρχικά αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία (συμπεριλαμβανομένων των δαπανών συναλλαγής) και περιλαμβάνει τίτλους που ταξινομούνται ως διαθέσιμοι προς πώληση, διακρατούμενοι μέχρι τη λήξη, ή δάνεια και απαιτήσεις βάσει των χαρακτηριστικών των τίτλων και της πρόθεσης της διοίκησης του Ομίλου κατά την ημερομηνία αγοράς των τίτλων. Οι αγορές και πωλήσεις των τίτλων αυτών καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις κατά την ημερομηνία συναλλαγής, η οποία αντιστοιχεί στην ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Όλες οι υπόλοιπες αγορές ή πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων οι οποίες δεν εντάσσονται στις πρακτικές της αγοράς, καταχωρούνται, μέχρι την ημερομηνία διακανονισμού τους, ως προθεσμιακές συναλλαγές παράγωγων χρηματοπιστωτικών μέσων.

Οι διαθέσιμοι προς πώληση επενδυτικοί τίτλοι καταχωρούνται μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης στην εύλογη αξία τους. Στην περίπτωση όπου η εύλογη αξία των συγκεκριμένων τίτλων δε δύναται να προσδιοριστεί κατά τρόπο αξιόπιστο και αντικειμενικό, τότε οι τίτλοι αυτοί απεικονίζονται στην αξία κτήσης τους. Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες που

προκύπτουν από μεταβολές της εύλογης αξίας των διαθέσιμων προς πώληση τίτλων καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά έσοδα, μετά την αφαίρεση του φόρου που τους αναλογεί (όπου απαιτείται), έως ότου οι συγκεκριμένοι τίτλοι πωληθούν, εισπραχθούν ή διατεθούν με οποιοδήποτε άλλο τρόπο ή έως ότου διαπιστωθεί ότι υπάρχει απομείωση της αξίας τους.

Οι διαθέσιμοι προς πώληση επενδυτικοί τίτλοι είναι δυνατόν να πωληθούν προκειμένου να καλυφθούν ανάγκες ρευστότητας ή να αντιμετωπισθούν μεταβολές στα επιτόκια, στις συναλλαγματικές ισοτιμίες και στις τιμές χρεογράφων. Στη περίπτωση όπου ένας διαθέσιμος προς πώληση τίτλος πωλείται ή υφίσταται απομείωση της αξίας του, τα σωρευμένα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές, που περιλαμβάνονται στα Λοιπά συνολικά έσοδα, μεταφέρονται από τα ίδια κεφάλαια στη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στο λογαριασμό «αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου». Τα κέρδη και ζημιές που προκύπτουν κατά τη πώληση των διαθέσιμων προς πώληση τίτλων προσδιορίζονται με τη μέθοδο του κυλιόμενου μέσου σταθμικού κόστους.

Οι **διακρατούμενοι μέχρι τη λήξη** επενδυτικοί τίτλοι περιλαμβάνουν τίτλους που δεν είναι παράγωγα, διαπραγματεύονται σε οργανωμένες αγορές, με καθορισμένες ή προσδιοριστές πληρωμές και έχουν καθορισμένη λήξη, και για τους οποίους υπάρχει, από τη διοίκηση του Ομίλου, πρόθεση και ικανότητα διαρκούς κατοχής τους μέχρι την ημερομηνία λήξης τους.

Οι επενδυτικοί τίτλοι που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως **δάνεια και απαιτήσεις** περιλαμβάνουν τίτλους που δεν είναι παράγωγα, έχουν καθορισμένες ή προσδιοριστές πληρωμές και δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές.

Οι επενδυτικοί τίτλοι που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως διακρατούμενοι μέχρι τη λήξη ή δάνεια και απαιτήσεις καταχωρούνται στην αποσβεσμένη αξία τους εφαρμόζοντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, μετά την αφαίρεση οποιασδήποτε απομείωσης της αξίας τους. Επιπλέον, ο υπολογισμός της αποσβεσμένης αξίας περιλαμβάνει οποιαδήποτε υπέρ (premium) ή υπό (discount) το άρτιο διαφορά προέκυψε κατά την ημερομηνία απόκτησής, πλέον των εξόδων συναλλαγής, προμηθειών και μονάδων βάσης (μ.β.) πληρωθέντων ή εισπραχθέντων.

Απομείωση: Ο Όμιλος εκτιμά σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων εάν υπάρχει αντικειμενική απόδειξη ότι ένας επενδυτικός τίτλος ή ομάδα αυτών έχει υποστεί απομείωση της αξίας του.

Ειδικά για επενδυτικούς μετοχικούς τίτλους που έχουν χαρακτηριστεί ως διαθέσιμοι προς πώληση, η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας ενός χρεογράφου χαμηλότερα της αξίας κτήσης χρησιμοποιείται ως κριτήριο αξιολόγησης αν τα στοιχεία αυτά έχουν απομειωθεί.

Αν υπάρχουν κάποιες αντικειμενικές αποδείξεις απομείωσης για τα διαθέσιμα προς πώληση περιουσιακά στοιχεία, η σωρευμένη ζημία (που επιμετράται ως η διαφορά μεταξύ της τιμής κτήσης και της τρέχουσας εύλογης αξίας, μειούμενη από τυχόν πρόβλεψη απομείωσης στο στοιχείο αυτό, η οποία είχε αναγνωρισθεί στο παρελθόν στα αποτελέσματα) μεταφέρεται από τα Λοιπά συνολικά έσοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Πρόβλεψη απομείωσης καταχωρημένη στα αποτελέσματα που αφορά σε μετοχικούς τίτλους δεν αντλιογίζεται στα αποτελέσματα. Αν σε

μία μεταγενέστερη περίοδο, η εύλογη αξία ενός διαθέσιμου προς πώληση χρεωστικού τίτλου αυξηθεί, και η αύξηση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με ένα γεγονός που συνέβη μετά την καταχώρηση στα αποτελέσματα της πρόβλεψης απομείωσης, η πρόβλεψη απομείωσης αντλιογίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Για τους τίτλους του επενδυτικού χαρτοφυλακίου στις κατηγορίες διακρατούμενα στη λήξη και δάνεια και απαιτήσεις, τα οποία αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος, το ποσό της πρόβλεψης απομείωσης της αξίας τους, υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας τους και της παρούσας αξίας των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου.

Τα έσοδα από τόκους που αφορούν τίτλους χαρτοφυλακίου επενδύσεων καταχωρούνται στα έσοδα από τόκους.

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται όταν έχει κατοχυρωθεί το δικαίωμα εισπραχθεί των μερισμάτων. Αυτή είναι η ημερομηνία κατοχύρωσης των μερισμάτων, τα οποία απεικονίζονται ξεχωριστά στον λογαριασμό «Καθαρά λοιπά έσοδα/ (έξοδα)»

2.10 Μεταφορά χρηματοοικονομικών μέσων

Ο Όμιλος μεταφέρει μη παράγωγα χρεόγραφα από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο ή το χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση στο χαρτοφυλάκιο δανείων και απαιτήσεων, εφόσον τα χρεόγραφα ικανοποιούν τον ορισμό της κατηγορίας αυτής κατά την ημερομηνία της μεταφοράς και ο Όμιλος έχει την πρόθεση και δυνατότητα να κρατήσει τα χρεόγραφα για το προσεχές μέλλον ή μέχρι την λήξη τους.

Σε περίπτωση που σπανίζουσες περιστάσεις προκαλούν σημαντική επιδείνωση της συναλλακτικής δραστηριότητας ή επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό τις αγοραίες τιμές μη παραγώγων στοιχείων του εμπορικού χαρτοφυλακίου, ο Όμιλος μεταφέρει τα μέσα αυτά από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στο χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων στη λήξη ή διαθέσιμων προς πώληση, εφόσον τα στοιχεία ικανοποιούν τον ορισμό της αντίστοιχης κατηγορίας κατά την ημερομηνία της μεταφοράς και ο Όμιλος δεν έχει την πρόθεση να τα πωλήσει σύντομα. Τέτοιες μεταφορές μπορούν να πραγματοποιούνται μόνο μία φορά για κάθε μία σπανίζουσα περίπτωση.

Εάν υπάρχει μεταβολή στην πρόθεση ή την δυνατότητα διακράτησης ενός χρεογράφου μέχρι την λήξη, ο Όμιλος μεταφέρει τα χρεόγραφα αυτά από την κατηγορία διαθέσιμα προς πώληση στην κατηγορία διακρατούμενα στη λήξη, εφόσον τα μέσα ικανοποιούν τον ορισμό της τελευταίας κατά την ημερομηνία της μεταφοράς.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που μεταφέρονται ως ανωτέρω, η εύλογη αξία κατά την ημερομηνία μεταφοράς θεωρείται το νέο αποσβεσμένο κόστος κατά την ημερομηνία αυτή.

Όταν μέσα που μεταφέρονται από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο περιέχουν ενσωματωμένα παράγωγα, ο Όμιλος επανεξετάζει κατά την ημερομηνία μεταφοράς εάν τα ενσωματωμένα παράγωγα χρειάζεται να διαχωριστούν από το κύριο συμβόλαιο βάσει των συνθηκών που ίσχυαν όταν ο Όμιλος απέκτησε το στοιχείο.

Ο Όμιλος μεταφέρει χρεόγραφα που έχουν μεταφερθεί στα δάνεια και απαιτήσεις από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο ή το χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση στο χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση εάν τα χρεόγραφα, μεταγενέστερα διαπραγματεύονται σε οργανωμένη αγορά και ο Όμιλος δε σκοπεύει να τα κρατήσει για το προσεχές μέλλον ή μέχρι την λήξη τους. Η εύλογη αξία των χρεογράφων την ημέρα της μεταφοράς θεωρείται το νέο αποσβεσμένο κόστος κατά την ημερομηνία αυτή. Η διαφορά μεταξύ του αποσβεσμένου κόστους αμέσως πριν την μεταφορά και της εύλογης αξίας την ημερομηνία της μεταφοράς αναγνωρίζεται στο αποθεματικό διαθεσίμων προς πώληση αξιόγραφων μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εσόδων και αποσβένεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.11 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Ο Όμιλος υπολογίζει την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων βάσει ενός πλαισίου υπολογισμού της εύλογης αξίας που κατατάσσει τα χρηματοοικονομικά μέσα σε μια ιεραρχία τριών επιπέδων των δεδομένων που χρησιμοποιούνται στην αποτίμηση, όπως περιγράφεται κατωτέρω.

Επίπεδο 1: Χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργή αγορά πανομοιότυπων χρηματοοικονομικών μέσων. Στο Επίπεδο 1 περιλαμβάνονται χρεόγραφα, μετοχές και παράγωγα που διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά.

Επίπεδο 2: Παρατηρήσιμα δεδομένα εκτός από τιμές του Επιπέδου 1, όπως χρηματιστηριακές τιμές παρόμοιων μέσων, τιμές από αγορές που δεν είναι ενεργές, ή άλλα δεδομένα που είναι παρατηρήσιμα ή μπορούν να επιβεβαιωθούν από παρατηρήσιμα δεδομένα (για παράδειγμα τιμές που προκύπτουν από παρατηρήσιμα δεδομένα) για σχεδόν το σύνολο της διάρκειας του μέσου. Στο Επίπεδο 2 περιλαμβάνονται χρεόγραφα με τιμές σε μη ενεργές αγορές, καθώς και χρεόγραφα χωρίς τιμή από κάποια αγορά και παράγωγα των οποίων οι αξίες υπολογίζονται χρησιμοποιώντας μοντέλα αποτίμησης, προεξόφληση ταμειακών ροών ή παρόμοιες τεχνικές, με δεδομένα που είναι παρατηρήσιμα στην αγορά ή μπορούν να υπολογιστούν ή να επιβεβαιωθούν από παρατηρήσιμα στοιχεία από την αγορά. Αυτή η κατηγορία γενικά περιλαμβάνει κρατικά και εταιρικά ομόλογα με τιμές σε αγορές που δεν είναι ενεργές και κάποια παράγωγα.

Επίπεδο 3: Μη παρατηρήσιμα δεδομένα που υποστηρίζονται από λίγες ή καθόλου συναλλαγές σε ενεργή αγορά και επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία. Εάν η αποτίμηση ενός στοιχείου χρησιμοποιεί παρατηρήσιμα δεδομένα που απαιτούν σημαντικές προσαρμογές βασισμένες σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα, αυτό το μέσο κατατάσσεται στο Επίπεδο 3. Σε αυτό το επίπεδο περιλαμβάνονται χρηματοοικονομικά μέσα των οποίων η αξία υπολογίζεται χρησιμοποιώντας μοντέλα αποτίμησης, προεξόφληση ταμειακών ροών ή παρόμοιες τεχνικές, καθώς και μέσα για τα οποία ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας απαιτεί κρίση ή εκτίμηση από τη Διοίκηση.

Το επίπεδο στην ιεραρχία εύλογης αξίας στο οποίο κατατάσσεται ένας υπολογισμός εύλογης αξίας προσδιορίζεται με βάση το κατώτερο επίπεδο δεδομένων που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της εύλογης αξίας και έχουν σημαντική επίδραση. Για το σκοπό αυτό η σημαντικότητα ενός δεδομένου αξιολογείται σε σχέση με τη συνολική εύλογη αξία.

2.12 Αναγνώριση αναβαλλόμενου κέρδους ή ζημίας της ημέρας συναλλαγής

Υπάρχουν περιπτώσεις όπου η εύλογη αξία χρηματοοικονομικών προϊόντων προσδιορίζεται με τη χρήση μοντέλων αποτίμησης, τα οποία βασίζονται σε στοιχεία τιμών ή δεικτών τα οποία δεν είναι πάντοτε διαθέσιμα στην αγορά. Στις περιπτώσεις αυτές αρχικά, το χρηματοοικονομικό προϊόν αναγνωρίζεται από τον Όμιλο στη τιμή συναλλαγής, η οποία αποτελεί την ακριβέστερη ένδειξη της εύλογης αξίας του, παρά το γεγονός ότι ενδέχεται να διαφέρει από την αξία που παρέχει ένα ανάλογο μοντέλο αποτίμησης. Η διαφορά μεταξύ της τιμής συναλλαγής και της αξίας που προκύπτει από το μοντέλο αποτίμησης αναφέρεται ως αναβαλλόμενο κέρδος ή ζημία της ημέρας συναλλαγής. Η διαφορά αυτή δεν αναγνωρίζεται απ' ευθείας στα αποτελέσματα.

Το αναβαλλόμενο κέρδος ή ζημία της ημέρας συναλλαγής αναγνωρίζεται σταδιακά κατά τη διάρκεια της συναλλαγής. Μη αναγνωρισμένο κέρδος ή ζημία της ημέρας συναλλαγής μεταφέρεται άμεσα στα αποτελέσματα εφόσον η εύλογη αξία του συγκεκριμένου χρηματοοικονομικού μέσου δύναται να προσδιορισθεί, είτε μέσω της χρήσης στοιχείων τα οποία διατίθενται από την αγορά, είτε μέσω αναφοράς στη τιμή ενός διαθέσιμου στην αγορά χρηματοοικονομικού προϊόντος με συναφή χαρακτηριστικά ή κατά το διακανονισμό.

Με την ολοκλήρωση της συναλλαγής διενεργείται αποτίμηση του χρηματοοικονομικού προϊόντος στην εύλογη αξία του, αναμορφωμένη ως προς το αναβαλλόμενο κέρδος ή ζημία της ημέρας συναλλαγής. Μεταγενέστερες μεταβολές της εύλογης αξίας αναγνωρίζονται άμεσα στη κατάσταση των αποτελεσμάτων, χωρίς ωστόσο να αντλιογίζεται το άμεσο αναβαλλόμενο κέρδος και ζημία της ημέρας συναλλαγής.

2.13 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών περιλαμβάνουν δάνεια χορηγηθέντα από τον Όμιλο απευθείας στο δανειολήπτη και απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις και προεξόφληση απαιτήσεων.

Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών με σκοπό την πώλησή τους καταχωρούνται ως περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων ή ως διαθέσιμα προς πώληση χρεόγραφα.

Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις την ημερομηνία εκταμίευσης των κεφαλαίων προς τους δανειολήπτες. Η αρχική καταχώρηση γίνεται στην εύλογη αξία που γενικά είναι το καθαρό ποσό της εκταμίευσης και περιλαμβάνει τα πρόσθετα έξοδα που αφορούν άμεσα στην έκδοση του δανείου και αμοιβές ή προμήθειες (διοργάνωσης ή διαχείρισης) που λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό του πραγματικού επιτοκίου του δανείου. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, εκτός εάν έχουν «προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων» (βλ. Σημείωση 2.7.2).

2.14 Προβλέψεις για απομείωση της αξίας των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών

Ο Όμιλος εξετάζει κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι ένα δάνειο (ή ομάδα δανείων) έχει υποστεί απομείωση.

Ένα δάνειο (ή μία ομάδα δανείων) έχει υποστεί απομείωση και αναγνωρίζονται προβλέψεις απομείωσης εάν και μόνο εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ως αποτέλεσμα ενός ή περισσοτέρων γεγονότων που έχουν συμβεί μετά την αρχική αναγνώριση του δανείου («ζημιογόνο γεγονός») και το ζημιογόνο γεγονός (ή γεγονότα) επηρεάζει τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές του δανείου (ή της ομάδας δανείων) και η επίδραση μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Πρόβλεψη για απομείωση της αξίας μιας απαίτησης σχηματίζεται όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι ο Όμιλος δεν πρόκειται να εισπράξει το σύνολο των εισπρακτέων ποσών σύμφωνα με τους αρχικούς όρους της σύμβασης.

Αντικειμενικές αποδείξεις ότι μία απαίτηση έχει υποστεί απομείωση αξίας περιλαμβάνουν παρατηρήσιμες πληροφορίες που περιέχονται στη γνώση του Ομίλου σχετικά με τα ακόλουθα ζημιογόνα γεγονότα:

- α) σημαντική οικονομική δυσχέρεια του εκδότη ή του υπόχρεου,
- β) αθέτηση όρων συμβολαίου, όπως στάση ή πλημμέλεια στις καταβολές τόκου ή κεφαλαίου,
- γ) παροχή έκπτωσης από τον Όμιλο προς τον οφειλέτη, για λόγους οικονομικούς ή νομικούς που αφορούν την οικονομική δυσχέρεια του οφειλέτη, την οποία ο Όμιλος δε θα εξέταζε σε διαφορετική περίπτωση,
- δ) η αύξηση του ενδεχομένου ότι ο οφειλέτης θα πτωχεύσει ή θα προβεί σε άλλη οικονομική αναδιοργάνωση,
- ε) η εξαφάνιση μιας ενεργούς αγοράς για αυτό το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο λόγω οικονομικών δυσχερειών ή
- στ) παρατηρήσιμα στοιχεία που υποδεικνύουν την ύπαρξη μετρήσιμης μείωσης των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών από ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων από την αρχική αναγνώριση των στοιχείων αυτών, αν και η μείωση δεν μπορεί ακόμα να εξαπομικευθεί σε σχέση με τα μεμονωμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που συνθέτουν την ομάδα, στα οποία περιλαμβάνονται:
 - (i) δυσμενείς μεταβολές στην κατάσταση πληρωμών των οφειλετών της ομάδας (ήτοι αυξημένος αριθμός καθυστερημένων πληρωμών) ή
 - (ii) εθνικές ή τοπικές οικονομικές συνθήκες που συσχετίζονται με τις αθετήσεις επί των περιουσιακών στοιχείων της ομάδας.

Οι προβλέψεις απομείωσης απεικονίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης μέσω λογαριασμού προβλέψεων. Πρόσθετες προβλέψεις απομείωσης αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων. Ο Όμιλος εξετάζει εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης σε ατομικό επίπεδο για σημαντικά δάνεια και ατομικά ή συλλογικά για δάνεια που δε θεωρούνται σημαντικά.

Σε περιπτώσεις ύπαρξης βάσιμων ενδείξεων απομείωσης της

αξίας των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών που καταχωρούνται στο αποσβεσμένο κόστος, το ποσό της ζημίας υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της απαίτησης και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (εξαιρουμένων μελλοντικών ζημιών που δεν έχουν πραγματοποιηθεί) προεξοφλημένες με α) το αρχικό πραγματικό επιτόκιο της απαίτησης, εφόσον η απαίτηση είναι σταθερού επιτοκίου, ή β) το τρέχον πραγματικό επιτόκιο, για απαιτήσεις κυμαινόμενου επιτοκίου.

Ο υπολογισμός της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων ταμειακών ροών απαίτησης με εξασφάλιση λαμβάνει υπόψη τις πιθανές ταμειακές ροές από την απόκτηση και πώληση της εξασφάλισης, ανεξάρτητα από την πιθανότητα πλειστηριασμού.

Για σκοπούς διενέργειας εκτίμησης της απομείωσης, σε συλλογικό επίπεδο, οι απαιτήσεις κατηγοριοποιούνται με βάση ομοειδή χαρακτηριστικά του πιστωτικού κινδύνου. Τα δάνεια σε επιχειρήσεις ομαδοποιούνται βάσει των ημερών καθυστέρησης, του τύπου του δανείου, του τομέα δραστηριότητας της επιχείρησης και του μεγέθους αυτής, του τύπου των εξασφαλίσεων και λοιπών σχετικών χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου. Στεγαστικά και καταναλωτικά δάνεια ομαδοποιούνται αντίστοιχα βάσει των ημερών καθυστέρησης και του τύπου του δανείου. Τα παραπάνω χαρακτηριστικά λαμβάνονται υπόψη για την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών σε κοινές ομάδες απαιτήσεων με την έννοια ότι είναι ενδεικτικά της δυνατότητας των πιστούχων να αποπληρώσουν τις οφειλές τους, και συνεκτιμώμενα με τα ιστορικά δεδομένα απομείωσης της αξίας απαιτήσεων των ομάδων με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου αποτελούν τη βάση για τον υπολογισμό της απομείωσης της αξίας τους. Τα ιστορικά δεδομένα απομείωσης της αξίας απαιτήσεων αναπροσαρμόζονται με τα τρέχοντα δεδομένα, προκειμένου να απεικονίσουν τις παρούσες συνθήκες οι οποίες δεν υφίσταντο και δεν είχαν επηρεάσει τα ιστορικά δεδομένα όπως αυτά διαμορφώθηκαν και να εξαλείψουν τυχόν ιστορικές επιδράσεις που δεν παρατηρούνται στην παρούσα περίοδο.

Ο Όμιλος εξετάζει τακτικά τη μεθοδολογία και τις παραδοχές που χρησιμοποιούνται κατά την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών, ώστε να μην υπάρχει σημαντική διαφορά μεταξύ των εκτιμώμενων και των πραγματικών ζημιών.

Αναφορικά με τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών, οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε χώρες με αυξημένο κίνδυνο εξυπηρέτησης του εξωτερικού δανεισμού τους, ο Όμιλος διενεργεί εκτίμηση των οικονομικών και πολιτικών συνθηκών και όπου κρίνεται απαραίτητο διενεργεί πρόσθετη πρόβλεψη σε επίπεδο χώρας.

Αν, σε μια μεταγενέστερη περίοδο, το ποσό της πρόβλεψης απομείωσης μειωθεί και η μείωση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με ένα γεγονός που συνέβη μετά την αναγνώριση της απομείωσης (όπως η βελτίωση της πιστοληπτικής ικανότητας ενός οφειλέτη), η προγενέστερα καταχωρημένη πρόβλεψη απομείωσης αντिलογίζεται αναμορφώνοντας το ποσό της πρόβλεψης. Το αντिलογισθέν ποσό καταχωρείται στα αποτελέσματα, στο λογαριασμό «πρόβλεψη απομείωσης αξίας δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών».

Όταν μία απαίτηση καταστεί μη-εισπράξιμη ή διακανονισθεί, τότε δύναται να διαγραφεί έναντι του ποσού της σχηματισθείσας πρόβλεψης για τη συγκεκριμένη απαίτηση εφόσον αυτό αναγνωρίζεται από την εκάστοτε φορολογική νομοθεσία. Μεταγενέστερα της διαγραφής της, οποιεσδήποτε εισπράξεις καταχωρούνται σε πίστωση του λογαριασμού αποτελεσμάτων «πρόβλεψη απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών».

2.15 Παύση απεικόνισης

2.15.1. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (ή αν ισχύει, μέρος χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή ομάδα παρόμοιων τέτοιων στοιχείων) παύει να απεικονίζεται όταν:

- εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου,
- ο Όμιλος διατηρεί τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, αλλά αναλαμβάνει συμβατική υποχρέωση να καταβάλλει χωρίς σημαντική καθυστέρηση τις ταμειακές ροές σε έναν ή περισσότερους παραλήπτες («pass-through διακανονισμός»),
- ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματά του να εισπράξει ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο και είτε (α) έχει μεταβιβάσει πραγματικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου, ή (β) δεν έχει ούτε μεταβιβάσει ούτε πραγματικά διατηρήσει όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου.

Όταν ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματά του να εισπράξει ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο και δεν έχει ούτε μεταβιβάσει, ούτε πραγματικά διατηρήσει όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου, ούτε έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου, το περιουσιακό στοιχείο αναγνωρίζεται στο βαθμό της συνεχιζόμενης ανάμειξης του Ομίλου στο περιουσιακό στοιχείο. Η συνεχής ανάμειξη με τη μορφή της εγγύησης επί του μεταβιβαζόμενου περιουσιακού στοιχείου επιμετρύεται στο χαμηλότερο μεταξύ της λογιστικής αξίας του και του μέγιστου εκτιμώμενου ποσού που μπορεί ο Όμιλος να κληθεί να πληρώσει.

Ως μέρος των εργασιών της, η Τράπεζα τιτλοποιεί περιουσιακά στοιχεία, κυρίως με την πώληση αυτών των περιουσιακών στοιχείων σε εταιρείες ειδικού σκοπού, οι οποίες εκδίδουν χρεόγραφα τα οποία είναι πλήρως εξασφαλισμένα από αυτά τα περιουσιακά στοιχεία.

Στην περίπτωση που η Τράπεζα πωλήσει τα χρεόγραφα αυτά σε συναλλασσόμενο τρίτο, τα μεταφερόμενα περιουσιακά στοιχεία μπορεί να πληρούν μερικώς ή πλήρως την προϋπόθεση παύσης απεικόνισης. Κέρδη ή ζημιές από μεταβίβαση δικαιωμάτων βασίζονται στη λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων που πληρούν την προϋπόθεση παύσης απεικόνισης και το μερίδιο που παραμένει στον Όμιλο, υπολογισμένο με βάση τις σχετικές εύλογες αξίες κατά την ημερομηνία μεταφοράς.

2.15.2. Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση παύει να αναγνωρίζεται όταν ακυρώνεται, εκπνέει ή δεν υφίσταται πλέον.

Όταν μια υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μια άλλη από τον ίδιο δανειστή με σημαντικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι της υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, αυτή η αλλαγή ή τροποποίηση θεωρείται ως παύση αναγνώρισης της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μιας νέας και η διαφορά στα αντίστοιχα λογιστικά υπόλοιπα αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

2.16 Συμβάσεις πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων

Χρεόγραφα τα οποία πωλούνται στα πλαίσια μιας σύμβασης πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων σε μια προσυμφωνημένη τιμή («Repos») εξακολουθούν να καταχωρούνται στην Κατάσταση οικονομικής θέσης, ενώ η αντίστοιχη υποχρέωση απεικονίζεται κατά περίπτωση ως υποχρέωση προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, υποχρέωση προς πελάτες ή λοιπές καταθέσεις. Χρεόγραφα τα οποία αποκτώνται στα πλαίσια μιας σύμβασης αγοράς και επαναπώλησης χρεογράφων («Reverse Repos») καταχωρούνται ως απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων ή δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών αντίστοιχα. Η διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και της τιμής επαναγοράς (ή της τιμής αγοράς και επαναπώλησης) καταχωρείται στο λογαριασμό τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα (ή τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα) και αναγνωρίζεται σταδιακά κατά τη διάρκεια της σύμβασης Repos (ή Reverse Repos), με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2.17 Δανεισμός χρεογράφων

Χρεόγραφα που δανείζονται από ή δανείζονται σε τρίτους καταχωρούνται στο ποσό της εξασφάλισης σε μετρητά που προκαταβλήθηκαν ή εισπράχθηκαν πλέον του δεδουλευμένου τόκου. Χρεόγραφα που δανείζονται ή λαμβάνονται από τρίτους ως εξασφάλιση για συναλλαγές δανεισμού χρεογράφων, δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις έως ότου ο έλεγχος των συμβατικών δικαιωμάτων των μεταβιβασθέντων χρεογράφων αποκτηθεί ή πωληθεί σε τρίτους. Σε αυτή την περίπτωση, η αγορά και πώληση καταχωρούνται στα αποτελέσματα του εμπορικού χαρτοφυλακίου. Η υποχρέωση να επιστραφούν καταχωρείται στην εύλογη αξία ως υποχρέωση συναλλαγών.

Αντίστοιχα, χρεόγραφα που δανείζονται ή παραχωρούνται σε τρίτους ως εξασφάλιση για συναλλαγές δανεισμού χρεογράφων από τρίτους δεν παύουν να απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις εκτός και αν ο έλεγχος των συμβατικών δικαιωμάτων των μεταβιβαζόμενων χρεογράφων παύει να ισχύει.

Ο Όμιλος παρακολουθεί την αγοραία αξία των χρεογράφων που δανείζονται από ή δανείζονται σε τρίτους σε τακτική βάση και προσφέρει ή απαιτεί πρόσθετες εξασφαλίσεις σε αντιστοιχία με τις υποκείμενες συμφωνίες. Οι αμοιβές και οι τόκοι που λαμβάνονται ή πληρώνονται καταχωρούνται ως έσοδο ή έξοδο από τόκους αντίστοιχα, σταδιακά όταν καταστούν δεδουλευμένα.

2.18 Αγορές και πωλήσεις κανονικής παράδοσης

Ο Όμιλος καταχωρεί όλες τις συναλλαγές αγοράς και πώλησης «κανονικής παράδοσης» χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (δηλαδή εκείνων για τις οποίες απαιτείται παράδοση μέσα στα χρονικά όρια που ορίζει η νομοθεσία ή η αγορά) την ημερομηνία διακανονισμού («settlement date») με εξαίρεση τις συναλλαγές που αφορούν σε

τίτλους του χαρτοφυλακίου συναλλαγών και του χαρτοφυλακίου επενδύσεων, καθώς και σε όλα τα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα, τα οποία καταχωρούνται κατά την ημερομηνία συναλλαγής («trade date»), η οποία αντιστοιχεί στην ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο. Σε διαφορετική περίπτωση, οι ανωτέρω συναλλαγές αντιμετωπίζονται ως παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα έως την ημερομηνία διακανονισμού τους («settlement date»).

2.19 Συμψηφισμός

Η απεικόνιση στις οικονομικές καταστάσεις του καθαρού ποσού που προκύπτει από συμψηφισμό χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων επιτρέπεται, μόνο εφόσον υφίσταται συμβατικό δικαίωμα που επιτρέπει το συμψηφισμό των ποσών που έχουν καταχωρηθεί και παράλληλα υπάρχει πρόθεση είτε για ταυτόχρονο διακανονισμό του συνολικού ποσού, τόσο του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου όσο και της υποχρέωσης αντίστοιχα, είτε για διακανονισμό του καθαρού ποσού που προκύπτει μετά το συμψηφισμό.

2.20 Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα και έξοδα

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους που αφορούν όλα τα έντοκα χρηματοπιστωτικά μέσα καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Τα έσοδα από τόκους αφορούν τόκους από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών, τοκομερίδια τίτλων σταθερής απόδοσης που περιλαμβάνονται τόσο στο χαρτοφυλάκιο επενδύσεων όσο και στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών καθώς και δεδουλευμένα έσοδα/έξοδα από κρατικά και άλλα χρεόγραφα.

Αμοιβές και άμεσα έξοδα που αφορούν στην έκδοση δανείου ή στην αγορά χρεογράφων, χρηματοδότηση ή τροποποίηση και σε δεσμεύσεις για δάνεια αναγνωρίζονται σταδιακά στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια του στοιχείου με τη χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Όταν ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα παρόμοιων τέτοιων στοιχείων έχει υποστεί απομείωση, τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας το επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε για να προεξοφληθούν οι μελλοντικές ταμειακές ροές για τον σκοπό της επιμέτρησης της ζημίας απομείωσης.

2.21 Προμήθειες

Γενικά, οι προμήθειες και τα συναφή έσοδα καταχωρούνται κατά τη διάρκεια της περιόδου στην οποία παρασχέθηκαν οι σχετικές με αυτά υπηρεσίες. Οι προμήθειες και τα συναφή έσοδα που προκύπτουν από διαπραγματεύσεις, συναλλαγές ή συμμετοχή σε διαπραγματεύσεις για λογαριασμό τρίτων, όπως η αγορά απαιτήσεων από δάνεια, μετοχών ή άλλων αξιόγραφων και η αγορά ή πώληση οικονομικών μονάδων, καταχωρούνται κατά το χρόνο ολοκλήρωσης της υποκείμενης συναλλαγής.

2.22 Ενσώματα πάγια στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία περιλαμβάνουν γήπεδα και ακίνητα, βελτιώσεις μισθωμένων ακινήτων, μεταφορικά μέσα και εξοπλισμό, τα οποία κατέχονται από τον Όμιλο με σκοπό τη

λειτουργική χρησιμοποίησή τους, αλλά και για διοικητικούς σκοπούς. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία καταχωρούνται αρχικά στην αξία κτήσης τους, η οποία περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που απαιτούνται προκειμένου ένα πάγιο να τεθεί σε κατάσταση λειτουργίας.

Μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησής τους, τα ενσώματα πάγια στοιχεία αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις όποιες σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται μεταγενέστερα της απόκτησης ενός παγίου που περιλαμβάνεται στο λογαριασμό «ενσώματα πάγια στοιχεία», κεφαλαιοποιούνται μόνο στην περίπτωση όπου θεωρείται πιθανό ότι οι συγκεκριμένες δαπάνες θα αποφέρουν στο μέλλον πρόσθετα οικονομικά οφέλη για τον Όμιλο, πέρα από εκείνα τα οποία αναμένονταν αρχικά κατά την απόκτηση του παγίου. Σε διαφορετική περίπτωση, οι συγκεκριμένες δαπάνες μεταφέρονται απευθείας στα αποτελέσματα κατά το χρόνο πραγματοποίησής τους.

Η διενέργεια αποσβέσεων επί ενός ενσώματος παγίου στοιχείου αρχίζει με την έναρξη χρησιμοποίησής του και διακόπτεται μόνο με την πώληση ή μεταβίβαση του ενσώματος παγίου στοιχείου. Κατά συνέπεια, η διενέργεια αποσβέσεων επί ενός ενσώματος παγίου στοιχείου το οποίο παύει να χρησιμοποιείται δε διακόπτεται, εκτός εάν έχει πλήρως αποσβεσθεί, αλλά επανεκτιμάται η ωφέλιμη ζωή του. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία αποσβένονται με τη μέθοδο του σταθερού ποσού κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους. Η εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων στοιχείων ανά κατηγορία, έχει ως εξής:

Γήπεδα	Δεν αποσβένονται
Κτίρια	Έως 50 έτη
Βελτιώσεις μισθωμένων ακινήτων	Κατά την υπολειπόμενη διάρκεια της μίσθωσης, μη υπερβαίνουσα ωστόσο τα 12 έτη
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Έως 12 έτη
Μεταφορικά μέσα	Έως 10 έτη
Ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός	Έως 5 έτη

Ο Όμιλος εξετάζει σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν υπάρχει ένδειξη ότι κάποιο ενσώματο πάγιο στοιχείο έχει υποστεί απομείωση της αξίας του. Αν υπάρχει μια τέτοια ένδειξη, ο Όμιλος υπολογίζει το ανακτήσιμο ποσό του ενσώματος παγίου στοιχείου. Όταν η λογιστική αξία ενός ενσώματος παγίου στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, ο Όμιλος σχηματίζει ανάλογη πρόβλεψη απομείωσης προκειμένου η λογιστική αξία του παγίου να απεικονίζει την ανακτήσιμη αξία του. Τα κέρδη και ζημίες από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων προσδιορίζονται βάσει της λογιστικής αξίας τους και λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό των αποτελεσμάτων προ φόρων.

Τα περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς καταχωρούνται στο λογαριασμό λοιπά στοιχεία ενεργητικού κατά την πραγματοποίηση του πλειστηριασμού ή όταν αποκτάται η εξασφάλιση μέσω συμφωνίας ή δικαστικής απόφασης. Τα περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς προκύπτουν όταν ο Όμιλος ξεκινά νομικές ενέργειες για την είσπραξη της εξασφάλισης όταν δεν θεωρείται πλέον ότι μπορεί να επιτευχθεί η αποπληρωμή ή ρύθμιση της οφειλής. Σε περίπτωση που οι οφειλές εξασφαλίζονται με περιουσιακά στοιχεία, οι νομικές ενέργειες περιλαμβάνουν την έναρξη διαδικασίας

πλειστηριασμού με στόχο την αποπληρωμή των οφειλών μέσω της ρευστοποιήσιμης αξίας της εξασφάλισης. Τα περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία μείον τα εκτιμώμενα έξοδα πώλησης. Πριν την απόκτηση του περιουσιακού στοιχείου, τυχόν απομειώσεις καταχωρούνται στις προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου.

Τα κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από την πώληση περιουσιακών στοιχείων από πλειστηριασμούς και ζημιές ή κέρδη μέχρι το ποσό των προηγούμενων απομειώσεων από επανεκτίμηση της αξίας τους περιλαμβάνονται στα «Καθαρά λουτά έσοδα/(έξοδα)».

2.23 Ακίνητα επενδύσεων

Οι επενδύσεις σε ακίνητα περιλαμβάνουν γήπεδα και κτήρια που είναι ιδιόκτητα (ή έχουν περιέλθει στη κατοχή του Ομίλου στα πλαίσια μίας σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης), τα οποία κατέχονται με σκοπό την είσπραξη μισθωμάτων ή / και την αποκόμιση κεφαλαιακών κερδών. Οι επενδύσεις σε ακίνητα αναγνωρίζονται αρχικά στην αξία κτήσης τους, η οποία περιλαμβάνει και τις δαπάνες συναλλαγής.

Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισής τους, οι επενδύσεις σε ακίνητα αποτιμώνται στην αξία κτήσης τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις όποιες σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αποσβένονται με τη μέθοδο του σταθερού ποσού κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία δε διαφέρει σημαντικά από την ωφέλιμη ζωή αντίστοιχων περιουσιακών στοιχείων που περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «ενσώματα πάγια στοιχεία». Οι επενδύσεις σε ακίνητα εξετάζονται τουλάχιστον ετησίως από εξωτερικούς κυρίως εκτιμητές, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν υφίσταται πιθανή απομείωση της αξίας τους.

2.24 Υπεραξία, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία

2.24.1. Υπεραξία

Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισής της, η υπεραξία επιχειρήσεων αποτιμάται στην αξία κτήσης (βλ. Σημείωση 2.5.2) μείον τις όποιες συσσωρευμένες προβλέψεις από απομείωση της αξίας της.

Για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία κατανέμεται σε Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών («ΜΔΤΡ»). Η κατανομή γίνεται σε εκείνες τις ΜΔΤΡ, οι οποίες αναμένεται να επωφεληθούν από την επιχειρηματική συνένωση από την οποία προέκυψε η υπεραξία.

Ο Όμιλος αξιολογεί σε ετήσια βάση, ή συχνότερα, τη λογιστική αξία της υπεραξίας των επιχειρήσεων, προκειμένου να διαπιστώσει εάν υφίσταται πιθανή απομείωση της αξίας της. Κατά την αξιολόγηση αυτή, εκτιμάται κατά πόσο η λογιστική αξία της υπεραξίας παραμένει πλήρως ανακτήσιμη. Η εκτίμηση γίνεται συγκρίνοντας τη λογιστική αξία της ΜΔΤΡ στην οποία έχει κατανεμηθεί η υπεραξία με το ανακτήσιμο ποσό της, το οποίο είναι το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης αξίας μείον εξόδων πώλησης και της αξίας από τη χρήση. Η εύλογη αξία εκτιμάται βάσει της αγοραίας αξίας, εφόσον υπάρχει διαθέσιμη, ή

προσδιορίζεται από ανεξάρτητο εκτιμητή ή προκύπτει από μοντέλο αποτίμησης. Κατά την εκτίμηση της εύλογης αξίας και της αξίας από τη χρήση, η διοίκηση του Ομίλου διενεργεί εκτιμήσεις και παραδοχές, όπως περιγράφεται στις Σημειώσεις 3 και 25. Εάν η ανακτήσιμη αξία υπολείπεται της λογιστικής, αναγνωρίζεται μη αναστρέψιμη πρόβλεψη απομείωσης και η υπεραξία απομειώνεται κατά το πλεόνασμα της λογιστικής αξίας της ΜΔΤΡ επί της ανακτήσιμης αξίας.

2.24.2. Άυλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποκτήθηκαν από επιχειρηματικές συνενώσεις

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποκτήθηκαν από επιχειρηματικές συνενώσεις περιλαμβάνουν εμπορικά σήματα, τα οποία έχουν αορίστου διάρκειας ωφέλιμη ζωή, καθώς επίσης προσέλευση καταθέσεων και σχέσεις με πελάτες οι οποίες έχουν ωφέλιμη ζωή ορισμένης διάρκειας και αποσβένονται ισόποσα κάθε χρόνο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους που κυμαίνεται από 6 έως 11 χρόνια.

2.24.3. Λογισμικό

Η αξία κτήσης του λογισμικού περιλαμβάνει δαπάνες οι οποίες συνδέονται άμεσα με συγκεκριμένα και διακριτά προϊόντα λογισμικού που ελέγχει ο Όμιλος και από τα οποία αναμένεται να προκύψουν μελλοντικά οφέλη για διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους και τα οποία θα υπερβαίνουν τα σχετικά με αυτά έξοδα κτήσης. Δαπάνες που βελτιώνουν ή επεκτείνουν τη λειτουργία των λογισμικών προγραμμάτων πέρα από τις αρχικές προδιαγραφές τους, κεφαλαιοποιούνται και προστίθενται στην αρχική αξία κτήσης τους.

Το λογισμικό αποσβένεται με την σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής, σε περίοδο, όμως η οποία δε δύναται να υπερβαίνει τα 12 έτη.

Ειδικότερα, τα εσωτερικώς δημιουργούμενα στοιχεία λογισμικού αναγνωρίζονται αρχικά σε αξία ίση με το άθροισμα των εξόδων που πραγματοποιήθηκαν από την ημερομηνία που το στοιχείο ικανοποιεί τα κριτήρια αναγνώρισης. Όταν δεν μπορεί να αναγνωριστεί άυλο περιουσιακό στοιχείο, τα έξοδα ανάπτυξης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα την περίοδο που πραγματοποιήθηκαν.

Τα έξοδα έρευνας καταχωρούνται ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται. Εσωτερικώς δημιουργούμενο λογισμικό που προκύπτει από έξοδα ανάπτυξης που έχουν πραγματοποιηθεί σε μεμονωμένο έργο, αναγνωρίζονται μόνο όταν ο Όμιλος μπορεί να αποδείξει:

- ότι διαθέτει την τεχνολογική δυνατότητα να ολοκληρώσει το εσωτερικώς δημιουργούμενο λογισμικό ώστε να καταστεί διαθέσιμο για χρήση,
- την πρόθεσή του να το ολοκληρώσει και να χρησιμοποιήσει το στοιχείο,
- την ικανότητά του να χρησιμοποιήσει το στοιχείο,
- πως το στοιχείο θα δημιουργήσει μελλοντικά οικονομικά οφέλη,
- ότι διαθέτει επαρκείς τεχνολογικούς, οικονομικούς και άλλους πόρους για την ολοκλήρωση της ανάπτυξης και τη χρήση του στοιχείου και
- την ικανότητα να επιμετρά αξιόπιστα τα έξοδα κατά την ανάπτυξη του στοιχείου.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα εσωτερικώς δημιουργούμενα

στοιχεία λογισμικού, καταχωρούνται στο κόστος κτήσης τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις όποιες σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους.

Δαπάνες όπως, οι δαπάνες ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης επιχειρησιακών μονάδων ή υποκαταστημάτων, δαπάνες εκπαίδευσης προσωπικού, δαπάνες διαφήμισης και προβολής και δαπάνες μετεγκατάστασης και αναδιοργάνωσης τμήματος ή όλου του Ομίλου, αναγνωρίζονται ως έξοδα κατά το χρόνο πραγματοποίησής τους.

2.24.4. Απομείωση

Σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση του Ομίλου εξετάζει την αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων προκειμένου να διαπιστώσει εάν υφίσταται περίπτωση απομείωσης της αξίας τους. Εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση, η διοίκηση του Ομίλου διενεργεί ανάλυση προκειμένου να διαπιστώσει εάν η λογιστική αξία των συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων μπορεί πλήρως να ανακτηθεί. Όταν η λογιστική αξία ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, τότε διενεργείται ανάλογη πρόβλεψη για απομείωση.

2.25 Ασφαλιστικές δραστηριότητες

Σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 4, ο Όμιλος χαρακτηρίζει τα συμβόλαια σε ασφαλιστικά και επενδυτικά.

α. Ασφαλιστικά συμβόλαια

Τα ασφαλιστικά συμβόλαια είναι τα συμβόλαια που εμπεριέχουν σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο κατά την έναρξη του συμβολαίου. Ένα συμβόλαιο το οποίο εκθέτει την ασφαλιστική εταιρεία σε χρηματοοικονομικό κίνδυνο, χωρίς σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο, δε χαρακτηρίζεται ως ασφαλιστικό συμβόλαιο.

Ο Όμιλος χαρακτηρίζει τις χρηματοοικονομικές εγγυήσεις που έχουν εκδοθεί από την ασφαλιστική εταιρεία ως ασφαλιστικά συμβόλαια.

Τα ασφαλιστικά συμβόλαια κατηγοριοποιούνται σε δυο κατηγορίες, σύμφωνα με τη φύση του ασφαλιστικού κινδύνου.

α1. Ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής

Οι ασφαλίσεις ζωής περιλαμβάνουν όλους τους τύπους των παραδοσιακών καλύψεων (πρόσκαιρες, ισόβιες, μικτές, συνταξιοδοτικά προγράμματα) καθώς και προϊόντα που συνδέονται με επενδύσεις τα οποία εγγυώνται μια ελάχιστη απόδοση κατά τη λήξη. Τα αναλογούντα ασφάλιστρα αναγνωρίζονται στην έκδοση ή στην ανανέωση των συμβολαίων.

α2. Ασφαλιστήρια συμβόλαια γενικών ασφαλίσεων

Τα ασφάλιστρα εγγράφονται με την έναρξη του συμβολαίου και αναγνωρίζονται ως έσοδα (Εγγεγραμμένα Ασφάλιστρα) σε αναλογική βάση κατά τη διάρκεια του συμβολαίου. Τα αναβαλλόμενα έσοδα μεταφέρονται στο απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλίσεων.

β. Επενδυτικά συμβόλαια

Ομαδικά επενδυτικά συμβόλαια (Deposit Administration Funds – «DAF»): Τα συμβόλαια αυτά προσφέρουν εγγυημένη επενδυτική απόδοση στις εισφορές των κατόχων, καθώς επίσης και χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής σε επιπρόσθετες παροχές. Υπάρχουν συμβόλαια που απευθύνονται σε υπαλλήλους εταιρειών και προσδιορίζουν τις μελλοντικές τους παροχές. Οι

χαμηλότερες αποδόσεις από τις εγγυημένες καλύπτονται από την εταιρεία που ανήκει το προσωπικό.

γ. Αναβαλλόμενα έξοδα πρόσκτησης συμβολαίων (Deferred Acquisition Costs – «DAC»)

Προμήθειες και άλλα έξοδα πρόσκτησης που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της οικονομικής περιόδου για την έκδοση νέων συμβολαίων ή την ανανέωση υφιστάμενων συμβολαίων και τα οποία αφορούν μεταγενέστερες οικονομικές χρήσεις, μεταφέρονται και αναγνωρίζονται στην περίοδο που αναγνωρίζεται το έσοδο.

δ. Ασφαλιστικά αποθέματα

Τα ασφαλιστικά αποθέματα περιλαμβάνουν τα αποθέματα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για τις ασφαλίσεις ζωής και ζημιών καθώς και τα αποτελέσματα του ελέγχου που διεξήχθη για να αξιολογήσει την επάρκεια των εν λόγω αποθεμάτων.

Μαθηματικά αποθέματα: Τα μαθηματικά αποθέματα ασφαλίσεων ζωής υπολογίζονται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία χρησιμοποιώντας συγκεκριμένη τεχνική βάση όσον αφορά τα ποσοστά θνησιμότητας και το εγγυημένο τεχνικό επιτόκιο.

Απόθεμα εκκρεμών αποζημιώσεων: Τα αποθέματα εκκρεμών ζημιών περιλαμβάνουν τις προβλέψεις των πραγματογνωμών για το κόστος των ζημιών, τα επιπλέον ποσά που εκτιμήθηκαν αναλογιστικά για να καλύψουν τυχόν ανεπάρκειες των προαναφερθέντων προβλέψεων, το κόστος των ζημιών που δεν έχουν αναγγελθεί καθώς και τα έξοδα διαχείρισης των ζημιών. Το τελικό κόστος των εκκρεμών ζημιών υπολογίζεται με τη χρήση ενός φάσματος τυποποιημένων αναλογιστικών τεχνικών, όπως η Chain Ladder και η Bornheutter-Ferguson μέθοδοι. Η κύρια υπόθεση στην οποία βασίζονται αυτές οι τεχνικές είναι ότι η εμπειρία που έχει αποκομίσει η εταιρεία από τις ζημιές του παρελθόντος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εκτίμηση των μελλοντικών ζημιών και συνεπώς για τον καθορισμό του τελικού κόστους των αξιώσεων.

Απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλίσεων: Είναι το μέρος των ακαθάριστων ασφαλίσεων που αναλογεί σε κάθε ασφαλιστήριο συμβόλαιο, για την περίοδο από το κλείσιμο των οικονομικών καταστάσεων μέχρι την λήξη της περιόδου, για την οποία έχουν καταχωρηθεί τα ασφάλιστρα στα μητρώα της επιχείρησης.

Απόθεμα λόγω κινδύνων σε ισχύ: Είναι η εκτίμηση της ευθύνης της επιχείρησης συμπεριλαμβανομένων και των διαχειριστικών εξόδων, σε σχέση με τους κινδύνους που αυτή έχει αναλάβει για την περίοδο που υπολογίστηκε το απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλίσεων.

Εξέταση επάρκειας της ασφαλιστικής υποχρέωσης (Liability Adequacy Test – «LAT»): Ο Όμιλος αξιολογεί την επάρκεια των αναγνωριζόμενων ασφαλιστικών προβλέψεων εφαρμόζοντας τον έλεγχο επάρκειας των ασφαλιστικών υποχρεώσεων χρησιμοποιώντας τρέχουσες εκτιμήσεις των μελλοντικών ταμειακών ροών των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Στην περίπτωση που οι προκύπτουσες, από τον έλεγχο επάρκειας των ασφαλιστικών αποθεμάτων, υποχρεώσεις του Ομίλου υπερβαίνουν τα ασφαλιστικά αποθέματα που έχουν υπολογισθεί, η επιπρόσθετη πρόβλεψη αυξάνει τα αποθέματα των κλάδων τους οποίους αφορά και επιβαρύνει τα αποτελέσματα της χρήσης για την οποία διενεργείται ο έλεγχος.

ε. Αντασφάλιση

Ο Όμιλος έχει συνάψει αντασφαλιστικές συμβάσεις βάσει των

οποίων μεταφέρεται σημαντικός ασφαλιστικός κίνδυνος. Οι υποχρεώσεις των ανασφαλιστικών συμβάσεων υπολογίζονται βάσει μικτού κόστους ανασφάλισης και αναγνωρίζονται διακριτά ως στοιχεία ενεργητικού «Απαιτήσεις από Ανασφαλιστές».

2.26 Μισθώσεις

Η αξιολόγηση του εάν μια σύμβαση είναι ή εμπεριέχει μίσθωση βασίζεται πάντοτε στην ουσία της εν λόγω σύμβασης. Κατά την αξιολόγηση θα πρέπει να εξετασθεί κατά πόσον: α) η εκπλήρωση μιας σύμβασης εξαρτάται από τη χρήση ενός συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου ή στοιχείων και β) η σύμβαση εκχωρεί δικαίωμα χρήσης του περιουσιακού στοιχείου.

2.26.1. Ο Όμιλος ως μισθωτής

Χρηματοδοτικές μισθώσεις: Οι συμβάσεις μίσθωσης ενσώματων παγίων στοιχείων από τις οποίες προκύπτει ότι ο Όμιλος διατηρεί όλους τους κινδύνους και οφέλη που απορρέουν από την κυριότητα των ενσώματων παγίων στοιχείων, καταχωρούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία σύναψης της σύμβασης, στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας των μισθωμένων ενσώματων παγίων στοιχείων ή της παρούσας αξίας των ελάχιστα καταβαλλόμενων μισθωμάτων. Κάθε ένα από τα μισθώματα που καταβάλλεται, επιμερίζεται μεταξύ του ποσού που αφορά την αποπληρωμή του κεφαλαίου και του ποσού που αφορά την αποπληρωμή των εξόδων χρηματοδότησης, με τέτοιο τρόπο ώστε να επιτυγχάνεται ένας σταθερός συντελεστής αποπληρωμής του ανεξόφλητου υπολοίπου της χρηματοδότησης. Το ποσό που αφορά το ανεξόφλητο κεφάλαιο των υποχρεώσεων από μίσθωση ενσώματων παγίων στοιχείων, καταχωρείται στο λογαριασμό «λοιπά στοιχεία παθητικού». Το ποσό που αφορά την αποπληρωμή των εξόδων χρηματοδότησης, μεταφέρεται σταδιακά στη κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Όλα τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποκτώνται στα πλαίσια μίας σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης, υπόκεινται σε απόσβεση. Η απόσβεση των συγκεκριμένων ενσώματων παγίων στοιχείων γίνεται στο μικρότερο διάστημα μεταξύ της ωφέλιμης ζωής τους ή της διάρκειας της μίσθωσης.

Λειτουργικές μισθώσεις: Οι συμβάσεις μίσθωσης ενσώματων παγίων στοιχείων από τις οποίες προκύπτει ότι ο εκμισθωτής διατηρεί ένα σημαντικό μέρος από τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από τα εκμισθωμένα ενσώματα πάγια στοιχεία, καταχωρούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Το σύνολο των καταβαλλόμενων μισθωμάτων (στα οποία δεν περιλαμβάνεται η αξία τυχόν κινήτρων που παρέχονται από τον εκμισθωτή) μεταφέρεται με τη μέθοδο του σταθερού ποσού στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Στην περίπτωση όπου μια σύμβαση λειτουργικής μίσθωσης διακοπεί πριν από την ημερομηνία λήξης της, το ποσό που καταβάλλεται στον εκμισθωτή με τη μορφή αποζημίωσης, αναγνωρίζεται ως έξοδο κατά την περίοδο στην οποία διακόπτεται η σύμβαση.

2.26.2. Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Χρηματοδοτικές μισθώσεις: Όταν τα ενσώματα πάγια στοιχεία έχουν μισθωθεί με χρηματοδοτική μίσθωση, η παρούσα αξία των ελάχιστων μισθωμάτων που πρέπει να καταβληθούν απεικονίζεται ως απαίτηση. Τα έσοδα από χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης με τη μέθοδο της καθαρής επένδυσης (προ φόρων), η οποία

αντικατοπτρίζει ένα σταθερό συντελεστή απόδοσης. Οι απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών».

Λειτουργικές μισθώσεις: Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που εκμισθώνονται στα πλαίσια συμβάσεων λειτουργικής μίσθωσης, απεικονίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης ανάλογα με τη λειτουργική φύση τους. Τα εκμισθωμένα ενσώματα πάγια στοιχεία αποσβένονται συστηματικά κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία θα πρέπει να συμπίπτει με την ωφέλιμη ζωή ομοειδών ενσώματων παγίων στοιχείων που χρησιμοποιούνται για τις λειτουργικές ανάγκες του Ομίλου. Τα έσοδα από μισθώματα (μείον την αξία τυχόν κινήτρων που παρέχονται από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται με τη μέθοδο του σταθερού ποσού κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.27 Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα

Για τους σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, ως ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα νοούνται τα υπόλοιπα των λογαριασμών «ταμείο», «μη δεσμευμένα χρηματικά διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες», «απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων» και τα υψηλής ρευστότητας χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διάρκειας μικρότερης των τριών μηνών από την ημερομηνία απόκτησής τους όπως, «έντοκα γραμμάτια και άλλα αξιόγραφα», «χαρτοφυλάκιο επενδύσεων» και «εμπορικό χαρτοφυλάκιο», των οποίων ο κίνδυνος μεταβολής της εύλογης αξίας τους είναι ασήμαντος και τα οποία χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο για την εξυπηρέτηση των βραχυπροθέσμων υποχρεώσεων του.

2.28 Προβλέψεις

Ο Όμιλος διενεργεί προβλέψεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις και κινδύνους όταν υπάρχει παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, μεγάλη πιθανότητα εκροής πόρων που εμπεριέχουν οικονομικά οφέλη για το διακανονισμό της υποχρέωσης και είναι εφικτό να εκτιμηθεί αξιόπιστα το ποσό της υποχρέωσης.

2.29 Συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης

Συμβόλαιο χρηματοοικονομικής εγγύησης είναι το συμβόλαιο βάσει του οποίου ο εκδότης δεσμεύεται να πραγματοποιήσει καθορισμένες πληρωμές προκειμένου να αποζημιώσει τον κάτοχο, για ζημιές λόγω εκπροθέσμων πληρωμών από τον οφειλέτη, βάσει των αρχικών ή των τροποποιημένων όρων ενός χρεωστικού τίτλου.

Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης, εκτός αυτών που έχουν χαρακτηριστεί ως ασφαλιστήρια συμβόλαια, αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία και μεταγενέστερα επιμετρούνται στην υψηλότερη από (α) την αξία του αναπόσβεστου υπολοίπου των εισπραχθέντων αμοιβών και των αμοιβών επομένων περιόδων και (β) την καλύτερη εκτίμηση του ποσού που θα απαιτηθεί για το διακανονισμό της αναληφθείσας δέσμευσης κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

2.30 Παροχές προς εργαζομένους

Οι εταιρείες του Ομίλου καταβάλλουν εισφορές σε προγράμματα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία

σύμφωνα με τις συνθήκες και τις πρακτικές που επικρατούν στην κάθε χώρα. Τα προγράμματα αυτά διαχωρίζονται σε προγράμματα καθορισμένων παροχών και σε προγράμματα καθορισμένων εισφορών.

2.30.1. Συνταξιοδοτικά προγράμματα

α. Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Ως πρόγραμμα καθορισμένων παροχών ορίζεται ένα πρόγραμμα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία, στο οποίο οι παροχές καθορίζονται με βάση συγκεκριμένες παραμέτρους όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας ή ο μισθός. Στα προγράμματα καθορισμένων παροχών, η αξία της υποχρέωσης είναι ίση με την παρούσα αξία των καθορισμένων πληρωτέων παροχών κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων μειωμένης κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος, μετά από προσαρμογή για μη αναγνωρισθέντα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες καθώς και του κόστους παρελθόντων υπηρεσιών. Ο Όμιλος εφαρμόζει τον «κανόνα περιθωρίου» του Δ.Λ.Π. 19 «Παροχές σε εργαζομένους», σύμφωνα με τον οποίο μέρος από τα κέρδη ή ζημίες που έχουν προκύψει από αναλογιστικές μελέτες δύναται να μην αναγνωριστούν και να αποσβεστούν επί του μέσου χρόνου που απομένει ως τη συνταξιοδότηση των ασφαλισμένων.

Η υποχρέωση καθορισμένων παροχών και το σχετικό έξοδο εκτιμάται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας. Η παρούσα αξία της υποχρέωσης προσδιορίζεται προεξοφλώντας τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές με το επιτόκιο υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων ή κρατικών ομολόγων στο ίδιο νόμισμα με εκείνο της υποχρέωσης και με διάρκεια ανάλογη της υποχρέωσης, ή με το επιτόκιο που λαμβάνει υπόψη τον κίνδυνο και τη διάρκεια της υποχρέωσης, όπου το βάθος αγοράς για τέτοια ομόλογα κρίνεται ανεπαρκές. Τα έξοδα της υποχρέωσης καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της παροχής των υπηρεσιών των ασφαλισμένων. Τα έξοδα για προγράμματα καθορισμένων παροχών, όπως εκτιμώνται, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και περιλαμβάνονται στις Δαπάνες Προσωπικού.

β. Προγράμματα καθορισμένων εισφορών

Ως πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών ορίζεται το πρόγραμμα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία, σύμφωνα με το οποίο ο εργοδότης καταβάλλει συγκεκριμένες εισφορές σε κάποιο Ταμείο χωρίς καμία άλλη νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση για περαιτέρω εισφορές στην περίπτωση που το Ταμείο δεν έχει τα απαιτούμενα περιουσιακά στοιχεία ώστε να πληρώσει όλες τις παροχές των ασφαλισμένων που αφορούν στην τρέχουσα και προηγούμενες περιόδους. Οι εισφορές του Ομίλου στα προγράμματα καθορισμένων εισφορών καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της περιόδου που αφορούν και περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «Δαπάνες Προσωπικού».

2.30.2. Δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών

Η Τράπεζα εφαρμόζει πρόγραμμα προαίρεσης δικαιωμάτων μετοχών για τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα διευθυντικά στελέχη και το προσωπικό του Ομίλου. Η εύλογη αξία των υπηρεσιών που παρέχονται από τους εργαζόμενους ως αντάλλαγμα των μετοχικών δικαιωμάτων προαίρεσης που χορηγούνται επιμετρύται με βάση την εύλογη αξία των δικαιωμάτων προαίρεσης κατά την ημερομηνία χορήγησης και

αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων καθ' όλη τη διάρκεια της παροχής των υπηρεσιών, η οποία αποτελεί και την περίοδο κατοχύρωσης. Το συνολικό ποσό που πρέπει να επιβαρύνει τα αποτελέσματα κατά την περίοδο κατοχύρωσης, προσδιορίζεται με αναφορά στην εύλογη αξία των μετοχικών δικαιωμάτων προαίρεσης που χορηγήθηκαν. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται με τη χρήση μοντέλου αποτίμησης, το οποίο λαμβάνει υπόψη την τιμή της μετοχής την ημερομηνία της χορήγησης των δικαιωμάτων, την τιμή άσκησης των δικαιωμάτων, την εκτιμώμενη περίοδο των δικαιωμάτων, την εκτιμώμενη διακύμανση της τιμής της μετοχής καθ' όλη τη διάρκεια των δικαιωμάτων, το εκτιμώμενο ύψος των μερισμάτων των μετοχών και το εκτιμώμενο επιτόκιο (μηδενικού κινδύνου) για την διάρκεια των μετοχικών δικαιωμάτων προαίρεσης.

Κατά την άσκηση των δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών εκδίδονται νέες μετοχές και το ποσό που εισπράττεται (αφού αφαιρεθούν τυχόν έξοδα συναλλαγής) απεικονίζεται στο λογαριασμό «Μετοχικό Κεφάλαιο» μέχρι την ονομαστική αξία των μετοχών που εκδίδονται ενώ το υπερβάλλον στο λογαριασμό «Αποθεματικό υπέρ το άρτιο».

2.31 Φόροι

Η υποχρέωση της καταβολής φόρου εισοδήματος επί των κερδών προσδιορίζεται με βάση την εκάστοτε φορολογική νομοθεσία και αναγνωρίζεται ως έξοδο στη χρήση στην οποία πραγματοποιούνται τα κέρδη.

Ο υπολογισμός του αναβαλλόμενου φόρου γίνεται με τη μέθοδο του ισολογισμού και προσδιορίζεται για όλες τις προσωρινές διαφορές, οι οποίες προκύπτουν μεταξύ της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και της φορολογικής αξίας που αποδίδεται σε αυτά σύμφωνα με τις εκάστοτε φορολογικές διατάξεις.

Οι σημαντικότερες προσωρινές διαφορές προκύπτουν από την αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων χρεογράφων και παραγώγων, από τα ασφαλιστικά αποθέματα και τις προβλέψεις για παροχές για έξοδο από την υπηρεσία και πάγια περιουσιακά στοιχεία. Τα φορολογικά οφέλη τα οποία δύνανται να προκύψουν από αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες που μεταφέρονται σε επόμενες χρήσεις προς συμψηφισμό, αναγνωρίζονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν θεωρείται πιθανή η πραγματοποίηση μελλοντικών φορολογητέων κερδών, τα οποία θα είναι επαρκή για το συμψηφισμό των σωρευμένων φορολογικών ζημιών.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προσδιορίζονται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές, οι οποίοι αναμένεται ότι θα ισχύουν την περίοδο κατά την οποία θα ρευστοποιηθεί το περιουσιακό στοιχείο ή θα διακανονισθεί η υποχρέωση. Ο προσδιορισμός των μελλοντικών φορολογικών συντελεστών βασίζεται σε νόμους που έχουν ψηφιστεί κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται εάν οι προσωρινές διαφορές προκύπτουν κατά την αρχική αναγνώριση υπεραξίας, ή κατά την αρχική αναγνώριση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (εκτός από συνένωση επιχειρήσεων), σε συναλλαγή που δεν επηρεάζει ούτε τα φορολογητέα ούτε τα λογιστικά κέρδη.

Η αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων

Βασίζεται στην πεποίθηση της Διοίκησης, η οποία στηρίζεται σε διαθέσιμα υποστηρικτικά στοιχεία, ότι φορολογικά οφέλη που συνδέονται με προσωρινές διαφορές, όπως, φορολογικές ζημιές μεταφερόμενες σε επόμενες χρήσεις και φορολογικές απαιτήσεις είναι πιθανό να πραγματοποιηθούν. Η λογιστική αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων εξετάζεται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων και μειώνεται στο βαθμό που δε θεωρείται πλέον πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη για την ανάκτηση όλου ή μέρους αυτής. Προκειμένου, ο Όμιλος και η Τράπεζα, να πάρουν την απόφαση να αναγνωρίσουν αυτές τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις εξετάζουν όλα τα διαθέσιμα, θετικά και αρνητικά, στοιχεία, περιλαμβανομένης της πραγματοποίησης των ήδη υπαρκτών φορολογικών προσωρινών διαφορών, των προβλεπόμενων μελλοντικών φορολογικών κερδών και των πρόσφατων οικονομικών αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση που ο Όμιλος και η Τράπεζα διαπιστώσουν ότι στο μέλλον είναι πιθανό να ανακτήσουν αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις πέραν αυτών που έχουν ήδη αναγνωρίσει, τότε προβαίνουν σε αύξηση της λογιστικής αξίας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται υπό την προϋπόθεση ότι οι φορολογικές αρχές παρέχουν το δικαίωμα συμψηφισμού των απαιτήσεων και υποχρεώσεων και εφόσον οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή και η διοίκηση προτίθεται να διακανονίσει το καθαρό ποσό που προκύπτει μετά το συμψηφισμό.

Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται σε προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες, συγγενείς και κοινοπραξίες εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες η χρονική στιγμή της αντιστροφής της προσωρινής διαφοράς μπορεί να ελεγχθεί από τον Όμιλο και υπάρχει σημαντική πιθανότητα ότι η διαφορά δεν θα αντιστραφεί στο προσεχές μέλλον.

Οι απαιτήσεις ή υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους που σχετίζονται με μεταβολές της εύλογης αξίας των διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων και αντισταθμίσεις ταμειακών ροών, οι οποίες καταχωρούνται σε χρέωση ή πίστωση των Λοιπών συνολικών εσόδων, καταχωρούνται επίσης σε χρέωση ή πίστωση των Λοιπών συνολικών εσόδων και μεταφέρονται στα αποτελέσματα, όταν μεταφερθούν στα αποτελέσματα και τα σχετικά κέρδη ή ζημιές.

2.32 Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις

Οι υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία των κεφαλαίων που λαμβάνονται (τα έσοδα της έκδοσης), μετά την αφαίρεση των πραγματοποιηθέντων εξόδων που αφορούν την έκδοσή τους. Μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησης, επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος (εκτός εάν έχουν προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων) και η οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ των καθαρών εσόδων από την έκδοση των πιστωτικών τίτλων και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις και του ποσού που απαιτείται για την αποπληρωμή τους, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα σταδιακά κατά τη διάρκεια των τίτλων με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2.33 Μετοχικό κεφάλαιο, ίδιες μετοχές και λοιποί εκδοθέντες μετοχικοί τίτλοι

Έξοδα εκδόσεως μετοχικού κεφαλαίου και λοιπών μετοχικών τίτλων: Τα έξοδα που πραγματοποιούνται για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, εκτός από τις περιπτώσεις συνένωσης επιχειρήσεων, απεικονίζονται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων μειωμένα κατά το φόρο εισοδήματος που αναλογεί σε αυτά.

Μερίσματα επί κοινών μετοχών και προνομιούχων μετοχών και προνομιούχων τίτλων: Τα μερίσματα που αναλογούν στις κοινές μετοχές, αναγνωρίζονται ως υποχρέωση κατά την περίοδο στην οποία εγκρίνονται από την Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας. Μερίσματα επί προνομιούχων μετοχών και προνομιούχων τίτλων καταχωρημένων στα Ίδια Κεφάλαια αναγνωρίζονται ως υποχρέωση κατά την περίοδο που ο Όμιλος δεσμεύεται να καταβάλλει το μέρισμα.

Ίδιες μετοχές: Οι μετοχές της Τράπεζας που κατέχονται από τον Όμιλο, καταχωρούνται στην αξία κτήσης τους, περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «ίδιες μετοχές» και απεικονίζονται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου έως ότου ακυρωθούν, επανεκδοθούν ή επαναπωληθούν. Η αξία κτήσης των ιδίων μετοχών περιλαμβάνει και δαπάνες συναλλαγών, μετά την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος που αναλογεί σε αυτά. Ο αριθμός των ιδίων μετοχών που κατέχονται από τον Όμιλο δεν μειώνει τον αριθμό των μετοχών που βρίσκονται σε κυκλοφορία, ωστόσο επηρεάζει τον αριθμό των μετοχών που περιλαμβάνονται στον υπολογισμό των κερδών ανά μετοχή. Οι ίδιες μετοχές που κατέχονται από την Τράπεζα δεν ενσωματώνουν δικαίωμα είσπραξης μερίσματος. Η διαφορά μεταξύ της αξίας κτήσης και του οριστικού τιμήματος από την επαναπώληση (ή επανέκδοση) των ιδίων μετοχών, καταχωρείται στα ίδια κεφάλαια και δεν περιλαμβάνεται στο προσδιορισμό του καθαρού αποτελέσματος της χρήσης.

2.34 Τομείς δραστηριότητας

Οι τομείς δραστηριότητας στις οικονομικές καταστάσεις, παρουσιάζονται με τρόπο αντίστοιχο με τους τομείς δραστηριότητας στις εσωτερικές αναφορές οι οποίες χρησιμοποιούνται από τον αρμόδιο επικεφαλής ή το αρμόδιο όργανο για την λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων. Ο αρμόδιος επικεφαλής ή το αρμόδιο όργανο είναι υπεύθυνο για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τον καταμερισμό των πόρων ανά τομέα δραστηριότητας και την αξιολόγηση της απόδοσής του. Ο Όμιλος όρισε ως αρμόδιο όργανο για την λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων, την Εκτελεστική Επιτροπή της Τράπεζας.

Όλες οι συναλλαγές μεταξύ των τομέων δραστηριότητας διεξάγονται με όρους αγοράς, ενώ οι συναλλαγές μεταξύ τομέων απαλείφονται. Τα έσοδα και τα έξοδα που σχετίζονται άμεσα με τον κάθε τομέα λαμβάνονται υπόψη για την αξιολόγηση της απόδοσής του.

Οι γεωγραφικοί τομείς περιλαμβάνουν έσοδα από περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται ή η διαχείρισή τους γίνεται στην αντίστοιχη γεωγραφική περιοχή.

2.35 Στοιχεία ενεργητικού και παθητικού προοριζόμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες

Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις (ή ομάδες στοιχείων) των οποίων η λογιστική αξία πρόκειται να

ανακτηθεί κατά το μεγαλύτερο μέρος της μέσω πώλησης παρά μέσω συνεχόμενης χρήσης τους, καταχωρούνται ως στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση.

Για να ταξινομηθούν ως τέτοια, τα περιουσιακά στοιχεία (ή ομάδες στοιχείων) πρέπει να είναι διαθέσιμα για άμεση πώληση στην τρέχουσα κατάστασή τους και η πώλησή τους πρέπει να είναι πολύ πιθανή.

Η Διοίκηση πρέπει να έχει δεσμευτεί για την πώληση, η οποία θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί εντός ενός έτους από την ημερομηνία ταξινόμησης των περιουσιακών στοιχείων (ή ομάδων στοιχείων) ως στοιχείων προοριζόμενων προς πώληση, υπό τις εξαιρέσεις του Δ.Π.Χ.Α. 5 και οι ενέργειες που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της πώλησης θα πρέπει να υποδεικνύουν ότι δεν είναι πιθανό να γίνουν σημαντικές μεταβολές στο πρόγραμμα ή το πρόγραμμα να ανακληθεί.

Κατά την αρχική καταχώρησή τους ως μη κυκλοφορούντα στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση, η αξία τους προσδιορίζεται ως η χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής και εύλογης αξίας αφαιρουμένων των εξόδων της πώλησης και απεικονίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης ξεχωριστά από τα λουτά περιουσιακά στοιχεία.

Κατά την αρχική καταχώρηση των προοριζόμενων προς πώληση περιουσιακών στοιχείων, οποιαδήποτε απομείωση της αξίας τους περιλαμβάνεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, ακόμα και στην περίπτωση της αναπροσαρμογής. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση κερδών ή ζημιών που προκύπτουν από μεταγενέστερες επανεπιμετρήσεις.

Αν ο Όμιλος έχει κατατάξει περιουσιακό στοιχείο (ή ομάδες στοιχείων) ως προοριζόμενο προς πώληση, αλλά δεν πληρούνται πλέον τα κριτήρια για την ταξινόμηση ως τέτοιο, ο Όμιλος παύει να ταξινομεί το περιουσιακό στοιχείο (ή την ομάδα στοιχείων) ως προοριζόμενο προς πώληση.

Ο Όμιλος επιμετρά το μη κυκλοφορούν περιουσιακό στοιχείο που παύει να ταξινομείται ως προοριζόμενο προς πώληση (ή που παύει να συμπεριλαμβάνεται σε ομάδα στοιχείων που προορίζεται προς πώληση) στην χαμηλότερη αξία μεταξύ:

- α) της λογιστικής αξίας πριν το περιουσιακό στοιχείο (ή η ομάδα στοιχείων) ταξινομηθεί ως προοριζόμενο προς πώληση, προσαρμοσμένη με τυχόν αποσβέσεις ή αναπροσαρμογές που θα είχαν αναγνωριστεί αν το περιουσιακό στοιχείο (ή η ομάδα στοιχείων) δεν είχε ταξινομηθεί ως προοριζόμενο προς πώληση και
- β) του ανακτήσιμου ποσού του κατά την ημερομηνία της μεταγενέστερης απόφασης να μην πωληθεί.

Μία διακοπή δραστηριότητα αποτελεί μέρος της δραστηριότητας του Ομίλου και αντιπροσωπεύει μία κύρια ξεχωριστή δραστηριότητα ή γεωγραφική περιοχή λειτουργίας, η οποία είτε έχει πωληθεί είτε έχει καταχωρηθεί ως στοιχείο προοριζόμενο προς πώληση, είτε αποτελεί μία θυγατρική η οποία αποκτήθηκε με σκοπό τη μεταπώλησή της. Ο χαρακτηρισμός μίας δραστηριότητας ως διακοπείας γίνεται κατά τη πώληση ή όταν η εν λόγω δραστηριότητα πληροί τα κριτήρια των στοιχείων που προορίζονται προς πώληση.

Τα αποτελέσματα από τις διακοπείες δραστηριότητες απεικονίζονται ως ένα ποσό στη κατάσταση αποτελεσμάτων, το οποίο αποτελείται από τα κέρδη ή ζημίες μετά από φόρους από τη λειτουργία των διακοπείων δραστηριοτήτων και από τα κέρδη

ή ζημίες μετά από φόρους τα οποία αναγνωρίζονται είτε λόγω επιμέτρησης αυτών στην εύλογη αξία αφαιρουμένων των εξόδων της πώλησης ή λόγω πώλησης των διακοπείων δραστηριοτήτων.

2.36 Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους προβλεπόμενους όρους. Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, μεταφέρονται και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν. Οι κρατικές επιχορηγήσεις που σχετίζονται με τα ενσώματα πάγια, περιλαμβάνονται στις λουπές υποχρεώσεις και μεταφέρονται ως έσοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων με την σταθερή μέθοδο κατά την αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των σχετικών περιουσιακών στοιχείων.

2.37 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Στα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνονται επιχειρήσεις, στις οποίες η Τράπεζα διατηρεί τον έλεγχο ή ασκεί ουσιώδη επιρροή στη διαχείριση και οικονομική πολιτική τους. Επίσης, ως συνδεδεμένα μέρη θεωρούνται τα μέλη της διοίκησης του Ομίλου, στενά συγγενικά με αυτά πρόσωπα, εταιρείες που κατέχονται από αυτά ή στις οποίες τα τελευταία έχουν ουσιώδη επιρροή στη διαχείριση και οικονομική πολιτική τους.

2.38 Θεματοφυλακή και διαχείριση περιουσιακών στοιχείων τρίτων

Ο Όμιλος παρέχει υπηρεσίες θεματοφυλακής και διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων σε φυσικά και νομικά πρόσωπα, κατά τις οποίες φυλάσσει, διαχειρίζεται και επενδύει τα κεφάλαια τρίτων σε διάφορα χρηματοοικονομικά προϊόντα κατόπιν υποδείξεων των κατόχων τους. Για τη παροχή των ανωτέρω υπηρεσιών ο Όμιλος εισπράττει προμήθεια. Τα ανωτέρω περιουσιακά στοιχεία δεν αποτελούν ιδιοκτησία του Ομίλου και ως εκ τούτου δεν απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Ο Όμιλος δεν παρέχει καμία εγγύηση στους κατόχους των περιουσιακών στοιχείων για την απόδοση των τοποθετήσεων που πραγματοποιεί για λογαριασμό τους και συνεπώς δεν διατρέπει κανένα πιστωτικό κίνδυνο αναφορικά με τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία διαχειρίζεται.

2.39 Κέρδη ανά μετοχή

Ο δείκτης των βασικών κερδών ανά μετοχή (EPS) υπολογίζεται διαιρώντας το καθαρό κέρδος ή τη ζημία της περιόδου που αναλογεί στους κοινούς μετόχους με το μέσο σταθμισμένο αριθμό των κοινών μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της περιόδου, αφαιρουμένων των μετοχών που αποκτήθηκαν από τον Όμιλο και κατέχονται ως ίδιες μετοχές.

Ο δείκτης των «προσαρμοσμένων» κερδών ανά μετοχή υπολογίζεται με την ίδια μέθοδο όπως και του δείκτη των βασικών κερδών ανά μετοχή, ωστόσο τα κέρδη και ο αριθμός των μετοχών προσαρμόζονται ανάλογα, προκειμένου να απεικονίσουν την ενδεχόμενη μείωση των κερδών ανά μετοχή που θα μπορούσε να επιφέρει η μετατροπή τυχόν μετατρέψιμων ομολογιών ή η άσκηση δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών ή άλλων συναφών συμβολαίων, σε κοινές μετοχές.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) προϋποθέτει τη διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών από τη διοίκηση, οι οποίες επηρεάζουν τόσο τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όσο και τα έσοδα και έξοδα που αναγνωρίστηκαν στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας. Η διοίκηση του Ομίλου πιστεύει ότι οι εκτιμήσεις και παραδοχές που έχουν διενεργηθεί για τη σύνταξη των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων αντικατοπτρίζουν επαρκώς τα γεγονότα και τις συνθήκες που επικρατούσαν κατά την 31η Δεκεμβρίου 2011.

Οι πιο σημαντικές περιπτώσεις όπου ο Όμιλος διενεργεί εκτιμήσεις και παραδοχές, κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών είναι οι ακόλουθες:

Εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων

Στην περίπτωση που τα χρηματοοικονομικά μέσα δεν διαπραγματεύονται σε οργανωμένες χρηματιστηριακές αγορές ή οι τιμές τους δεν είναι διαθέσιμες, η εύλογη αξία τους προσδιορίζεται με τη χρήση διαφόρων μεθόδων αποτίμησης. Αυτές περιλαμβάνουν μεθόδους προεξόφλησης χρηματορρών, καθώς και άλλα μοντέλα που βασίζονται κυρίως σε προσδιορίσιμες κατ' αντικειμενικό τρόπο παραμέτρους (observable parameters) και σε μικρότερο βαθμό σε μη προσδιορίσιμες κατ' αντικειμενικό τρόπο παραμέτρους (unobservable parameters).

Τα μοντέλα αποτίμησης χρησιμοποιούνται κυρίως για την αποτίμηση παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων που διαπραγματεύονται εξωχρηματιστηριακά (OTC). Τα μοντέλα αυτά λαμβάνουν υπόψη την επίδραση του πιστωτικού κινδύνου, εάν αυτή είναι σημαντική. Η επίδραση αυτή εκτιμάται υπολογίζοντας την αποτίμηση του πιστωτικού κινδύνου ("CVA") σε μεμονωμένη βάση για κάθε ένα αντισυμβαλλόμενο με τον οποίο ο Όμιλος διατηρεί ανοικτή θέση. Ο υπολογισμός λαμβάνει υπόψη την αναμενόμενη έκθεση, η οποία εκτιμάται χρησιμοποιώντας τεχνικές προσομοίωσης, καθώς και συμφωνίες συμψηφισμού και ληφθείσες εξασφαλίσεις. Επίσης, ο υπολογισμός του CVA βασίζεται σε συντελεστές αναμενόμενων ζημιών όπως αυτοί εξάγονται από τις αγοραίες τιμές των Συμβολαίων Ανταλλαγής Πιστωτικής Αθέτησης («CDS»), ή, στην περίπτωση που οι τελευταίες δεν είναι διαθέσιμες, από την πιθανότητα αθέτησης των υποχρεώσεων του αντισυμβαλλομένου όπως αυτή προσδιορίζεται από εσωτερικά μοντέλα αξιολόγησης, ή διαφορετικά από τους εποπτικούς συντελεστές στάθμισης. Αναφορικά με την επίδραση της αποτίμησης του ίδιου πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος εφαρμόζει συμμετρικά την ίδια μεθοδολογία με εκείνη που εφαρμόζεται για τον υπολογισμό του CVA.

Όλα τα μοντέλα αποτίμησης πριν εφαρμοσθούν, ελέγχονται ως προς την εγκυρότητά τους ενώ μεταγενέστερα υπόκεινται σε περιοδική αξιολόγηση από εξειδικευμένο προσωπικό, που είναι ανεξάρτητο από το προσωπικό που ανέπτυξε το μοντέλο. Όπου είναι εφικτό, γίνεται σύγκριση των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από τα μοντέλα αποτίμησης τόσο με τις τιμές χρηματιστηριακών αγορών για παρόμοια χρηματοοικονομικά μέσα, όσο και με πραγματικές τιμές, με σκοπό το περαιτέρω έλεγχο της εγκυρότητας και αξιοπιστίας των μοντέλων. Μεταξύ των μεταβλητών που ενσωματώνονται στα μοντέλα που

χρησιμοποιούνται στον Όμιλο, περιλαμβάνονται πραγματικές και προβλεπόμενες τιμές και δείκτες αγοράς, όπως δείκτες διακύμανσης και χρονικές αξίες, δείκτες βάθους αγοράς και ρευστότητας, καθώς και μεταβολές στον πιστωτικό κίνδυνο που αφορά στη ίδια την Τράπεζα (own credit risk) για χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις.

Τα μοντέλα αυτά εφαρμόζονται με συνέπεια από περίοδο σε περίοδο, εξασφαλίζοντας έτσι τη συγκρισιμότητα και τη συνέχεια της αποτίμησης διαχρονικά. Ωστόσο, ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας εμπεριέχει σημαντικό βαθμό κρίσης. Για το λόγο αυτό, η διοίκηση επανεξετάζει τα αποτελέσματα που προκύπτουν από τα ανωτέρω μοντέλα, προκειμένου να καλύψει τους εγγενείς κινδύνους που συνδέονται με τα μοντέλα αποτίμησης (π.χ. παραμέτρους μη προσδιορίσιμες κατ' αντικειμενικό τρόπο, παραδοχές).

Παρόλο που σε ορισμένες περιπτώσεις ο προσδιορισμός των εύλογων αξιών προϋποθέτει σε αρκετά σημαντικό βαθμό τη διενέργεια κρίσης, η διοίκηση πιστεύει ότι οι εύλογες αξίες που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση οικονομικής θέσης καθώς και οι αλλαγές στις εύλογες αξίες που έχουν καταχωρηθεί στη κατάσταση των αποτελεσμάτων, έγιναν σύμφωνα με την αρχή της συντηρητικότητας και αντικατοπτρίζουν τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες, βάσει των μηχανισμών ελέγχου και των διαδικασιών διασφάλισης που εφαρμόζονται.

Αναγνώριση και επιμέτρηση άυλων περιουσιακών στοιχείων από επιχειρηματικές συνενώσεις

Όλες οι εξαγορές επιχειρήσεων καταχωρούνται με τη μέθοδο της αγοράς, η οποία απαιτεί την αναγνώριση των περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται και των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής στην εύλογη αξία τους.

Ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας των άυλων και ενσώματων περιουσιακών στοιχείων, καθώς και των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής απαιτεί εκτιμήσεις και υποθέσεις. Επιπρόσθετα, πρέπει να προσδιοριστούν οι εύλογες ζωές των άυλων και ενσώματων περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται. Οι κρίσεις που διενεργούνται στο πλαίσιο της κατανομής του τιμήματος εξαγοράς δύναται να επηρεάσουν σημαντικά τα μελλοντικά αποτελέσματα του Ομίλου. Για το σκοπό αυτό, για σημαντικές εξαγορές, ο Όμιλος χρησιμοποιεί εξωτερικούς συμβούλους εξειδικευμένους σε θέματα αποτίμησης αντίστοιχων στοιχείων. Οι αποτιμήσεις γίνονται βάσει των πληροφοριών που ήταν διαθέσιμες κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.

Οι σημαντικές κρίσεις και υποθέσεις που έγιναν σε σχέση με κατανομή του τιμήματος εξαγοράς για τις εξαγορές της Finansbank και της Vojvodjanska, περιλαμβάνουν τις ακόλουθες:

Για την αποτίμηση των βασικών καταθέσεων χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της εναλλακτικής πηγής κεφαλαίων. Η αξία των βασικών καταθέσεων (Core Deposits Intangible «CDI») επιμετρήθηκε ως η παρούσα αξία της διαφοράς ή του περιθωρίου μεταξύ του συνεχιζόμενου κόστους του CDI και του κόστους αντικατάστασης του από εναλλακτική διαθέσιμη στην αγορά χρηματοδότηση. Γενικά, τα αποκτώμενα CDIs παρέχουν στον αγοραστή μία

χαμηλού κόστους πηγή κεφαλαίων. Η εναλλακτική ενός δυνητικού αγοραστή για την σύντομη αντικατάσταση αυτών των υφιστάμενων καταθέσεων χαμηλού κόστους θα ήταν να χρησιμοποιήσει κεφάλαια υψηλότερου κόστους βάσει των επιτοκίων που ισχύουν στην αγορά. Τα αποτελέσματα της αποτίμησης υπόκεινται σε ανάλυση ευαισθησίας.

Για την αποτίμηση των πελατειακών σχέσεων χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος των πρόσθετων κερδών πολλαπλών περιόδων (multi-period excess of earnings). Τα πρόσθετα κέρδη μπορούν να ορισθούν ως η διαφορά μεταξύ των καθαρών λειτουργικών κερδών που αντιστοιχούν στους υφιστάμενους πελάτες την ημερομηνία της εξαγοράς και του απαιτούμενου κόστους επενδυμένου κεφαλαίου για όλα τα άλλα περιουσιακά στοιχεία (συνεισφέροντα περιουσιακά στοιχεία, όπως πάγια, CDIs, σήματα, ανθρώπινο δυναμικό, λογισμικό) που χρησιμοποιούνται για την παροχή του προϊόντος ή την διατήρηση της πελατειακής σχέσης. Η αξία εκτιμάται ως το άθροισμα των προεξοφλημένων πρόσθετων κερδών που αντιστοιχούν στους υφιστάμενους πελάτες κατά την υπολειπόμενη διάρκεια της πελατειακής σχέσης. Τα αποτελέσματα της αποτίμησης υπόκεινται σε ανάλυση ευαισθησίας.

Για την αποτίμηση των εμπορικών σημάτων χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της απαλλαγής δικαιώματος, η οποία βασίζεται στα υποθετικά έσοδα από δικαιώματα που αντιστοιχούν στο περιουσιακό στοιχείο. Συγκεκριμένα, εκτιμάται η αναμενόμενη εξοικονόμηση από το κόστος δικαιωμάτων εξαιτίας της κατοχής των εμπορικών σημάτων για τα οποία δεν χρειάζεται να καταβάλλονται δικαιώματα. Το άυλο περιουσιακό στοιχείο αναγνωρίζεται στην παρούσα αξία του ποσού που εξοικονομείται. Τα αποτελέσματα της αποτίμησης υπόκεινται σε ανάλυση ευαισθησίας. Τα αναγνωρίσιμα εμπορικά σήματα των Τραπεζών Finansbank και Vojvodjanska υπολογίζεται ότι έχουν αορίστου διάρκειας ωφέλιμη ζωή σύμφωνα με τα ποιοτικά τους χαρακτηριστικά όπως ιστορικότητα, δυναμική και αναγνωρισιμότητα, καθώς επίσης και οι συνθήκες κάτω από τις οποίες εξαγοράστηκαν τα συγκεκριμένα εμπορικά σήματα.

Για την αποτίμηση του λογισμικού χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος του κόστους. Η μέθοδος κόστους βασίζεται στις οικονομικές αρχές της αντικατάστασης και της ισορροπίας των τιμών και στην παραδοχή ότι ένας συντηρητικός επενδυτής δεν θα πλήρωνε για ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο παραπάνω από το κόστος που απαιτείται για την αγορά ενός αντίστοιχου περιουσιακού στοιχείου. Η μέθοδος του κόστους αναπαραγωγής βασίζεται στην παραδοχή ότι η αξία ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου ισούται με το κόστος κατασκευής ή αγοράς ενός ακριβές αντιγράφου του συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου.

Έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας επιχειρήσεων στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, και των επενδύσεων σε θυγατρικές, συγγενείς, και κοινοπραξίες στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις

Στις Σημειώσεις 2.24 και 25, περιγράφεται η μέθοδος με την οποία αναγνωρίζεται λογιστικά σε επίπεδο Ομίλου η υπεραξία από συνενώσεις επιχειρήσεων καθώς και ο τρόπος με τον οποίο ελέγχεται το ενδεχόμενο απομείωσης αυτής. Στην Σημείωση 2.3.10 περιγράφεται αντίστοιχα ο τρόπος με τον οποίο ελέγχεται το ενδεχόμενο απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις. Ο έλεγχος αυτός απαιτεί τη διενέργεια παραδοχών και εκτιμήσεων, για τις οποίες η διοίκηση πιστεύει ότι αντικατοπτρίζουν τις επικρατούσες συνθήκες της αγοράς και επιπλέον, είναι ανάλογες των κινδύνων που απορρέουν από τα περιουσιακά στοιχεία που εξετάζονται. Ωστόσο, διαφορετικές

εκτιμήσεις και παραδοχές θα οδηγούσαν σε διαφορετικά αποτελέσματα.

Προβλέψεις για ζημιές από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Οι προβλέψεις ζημιών από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που σχηματίζονται είναι αποτέλεσμα συνεχούς αξιολόγησης του χαρτοφυλακίου των απαιτήσεων και των πιθανών ζημιών του. Η αξιολόγηση των απαιτήσεων διενεργείται από μέλη της διοίκησης που είναι υπεύθυνα για τις διάφορες κατηγορίες πιστοδοτήσεων, με τη χρήση συγκεκριμένης μεθοδολογίας και οδηγιών που επανεξετάζονται και βελτιώνονται συνεχώς.

Η μεθοδολογία αυτή αποτελείται από δύο βασικά συστατικά μέρη: τις ατομικές προβλέψεις κατά πελατών και τις προβλέψεις σε συλλογικό επίπεδο όπως αυτά περιγράφονται στη Σημείωση 2.13.

Η εφαρμογή της μεθοδολογίας αυτής απαιτεί από τη διοίκηση να προβεί σε εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των αναμενόμενων ταμειακών εισροών. Για την εκτίμηση των ταμειακών ροών, η διοίκηση διενεργεί εκτιμήσεις για την οικονομική κατάσταση του συγκεκριμένου πελάτη καθώς και για την καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία οποιουδήποτε προσημειωμένου ακινήτου ή ληφθείσας εγγύησης. Κάθε απαίτηση που έχει υποστεί απομείωση της αξίας της αξιολογείται, με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της, ενώ η ακολουθούμενη μεθοδολογία και οι εκτιμήσεις για τις ανακτήσιμες ταμειακές ροές της απαίτησης, επανεξετάζονται από ανεξάρτητα μέρη.

Για την αξιολόγηση της ανάγκης διενέργειας προβλέψεων ζημιών από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε συλλογικό επίπεδο, η διοίκηση λαμβάνει υπόψη της παράγοντες όπως πιστωτική ποιότητα, μέγεθος χαρτοφυλακίου, συγκέντρωση καθώς και άλλους οικονομικούς παράγοντες. Για την εκτίμηση της απαιτούμενης πρόβλεψης, διενεργούνται παραδοχές για το καθορισμό τόσο του τρόπου μοντελοποίησης των ζημιών, όσο και για το καθορισμό των απαιτούμενων παραμέτρων, με βάση την εμπειρία και τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες. Η ακρίβεια των προβλέψεων που διενεργούνται εξαρτάται από το μοντέλο των παραδοχών και παραμέτρων που χρησιμοποιείται για το καθορισμό των προβλέψεων σε συλλογικό επίπεδο. Παρόλο που τα παραπάνω εμπιρεύουν κρίση, η διοίκηση πιστεύει ότι οι διενεργηθείσες προβλέψεις είναι λογικές και δικαιολογούνται επαρκώς.

Στη περίπτωση των θυγατρικών της Τράπεζας στο εξωτερικό, ο υπολογισμός των προβλέψεων για πιθανές ζημιές από το χαρτοφυλάκιο απαιτήσεων γίνεται από τη κάθε μία θυγατρική με τη χρήση παρόμοιων κριτηρίων με αυτά που εφαρμόζει η Τράπεζα στην Ελλάδα. Καθώς η διαδικασία της αξιολόγησης της επάρκειας των προβλέψεων προϋποθέτει την υποκειμενική και σύνθετη κρίση της διοίκησης σχετικά με την επίδραση παραγόντων που θεωρούνται αβέβαιοι, η μεταγενέστερη αξιολόγηση του χαρτοφυλακίου απαιτήσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις εκάστοτε επικρατούσες συνθήκες, μπορεί να οδηγήσει σε αλλαγές στο ύψος των προβλέψεων.

Ασφαλιστικά αποθέματα

Ο υπολογισμός των ασφαλιστικών αποθεμάτων ζωής (μακροπρόθεσμα συμβόλαια) γίνεται με τη χρήση αναγνωρισμένων αναλογιστικών μεθόδων που βασίζονται μεταξύ άλλων σε παραδοχές για τη μελλοντική απόδοση των επενδύσεων, θνησιμότητα, διαχειριστικά έξοδα, επιλογές και εγγυήσεις, ατυχήματα και εξαγορές. Τα ασφαλιστικά αποθέματα του κλάδου ζημιών (βραχυπρόθεσμα συμβόλαια) προσδιορίζονται με τη χρήση ιστορικών στοιχείων για ζημιές. Οι παραδοχές που

χρησιμοποιούνται αναθεωρούνται τακτικά, με τη βοήθεια πιστοποιημένων αναλογιστών ώστε να είναι συμβατές με τις τρέχουσες συνθήκες. Επιπλέον ζημιές που προέρχονται από την αναθεώρηση των παραδοχών βαρύνουν τα αποτελέσματα της περιόδου.

Η διοίκηση παρακολουθεί σε συνεχή βάση την πιθανότητα αλλαγών στις εκτιμήσεις ζημιών, ώστε τα αποθέματά σε κάθε περίοδο να βρίσκονται στο επιθυμητό επίπεδο βάσει των τρεχουσών συνθηκών.

Καθαρό κόστος προγραμμάτων περιοδικών παροχών

Το καθαρό κόστος προγραμμάτων περιοδικών παροχών εκτιμάται με αναλογιστικές μεθόδους με τη χρήση παραδοχών για το επιτόκιο προεξόφλησης, την αύξηση αποδοχών και συντάξεων και την αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων. Οι παραδοχές αυτές διαμορφώνονται ουσιαστικά βάσει της ετήσιας μισθολογικής πολιτικής του Ομίλου. Η αναμενόμενη μακροπρόθεσμη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων αντιπροσωπεύει τις εκτιμήσεις της διοίκησης ως προς τη μέση απόδοση των επενδυμένων κεφαλαίων των προγραμμάτων. Για τον προσδιορισμό της παραδοχής της μακροπρόθεσμης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων, ο Όμιλος και οι σύμβουλοί του βασίζονται τόσο σε υποθέσεις για μελλοντικές συνθήκες, βάσει ιστορικών αποδόσεων και διακυμάνσεων για κάθε κατηγορία περιουσιακού στοιχείου όσο και σε συσχετίσεις μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών περιουσιακών στοιχείων. Η παραδοχή της μακροπρόθεσμης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων προσαρμόζεται ετησίως βάσει αναθεωρημένων εκτιμήσεων για τη μελλοντική απόδοση των επενδύσεων των προγραμμάτων, την πορεία των κεφαλαιαγορών καθώς και τις αλλαγές των κανονιστικών πλαισίων στα οποία υπόκεινται τα διάφορα προγράμματα και είναι πιθανόν να επηρεάζουν την πολιτική επενδύσεων των προγραμμάτων αυτών.

Απομείωση αξίας των Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου και δανείων εγγυημένων από το Ελληνικό Δημόσιο λόγω του PSI

Κατά το 2011 ο Όμιλος και η Τράπεζα αναγνώρισαν σημαντικές ζημιές απομείωσης επί Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου και δανείων εγγυημένων από το Ελληνικό Δημόσιο λόγω του PSI. Ο λογιστικός χειρισμός που εφαρμόστηκε, καθώς και οι κρίσεις και υποθέσεις που εφαρμόστηκαν κατά την εφαρμογή του λογιστικού χειρισμού περιγράφονται στη Σημείωση 14.

Απομείωση αξίας χαρτοφυλακίου επενδύσεων

Ο Όμιλος εφαρμόζει το Δ.Λ.Π. 39 για τον προσδιορισμό χρεογράφων του χαρτοφυλακίου επενδύσεων που έχουν υποστεί απομείωση. Ο προσδιορισμός αυτός απαιτεί την εφαρμογή κρίσης σε σημαντικό βαθμό. Ειδικά για τις επενδύσεις σε μετοχές, ο Όμιλος αξιολογεί, μεταξύ άλλων παραγόντων, εάν έχει επέλθει σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας της επένδυσης και η οποία υπολείπεται της λογιστικής της αξίας. Ο προσδιορισμός αυτός προϋποθέτει κρίση για τη διενέργεια της οποίας η διοίκηση του Ομίλου εξετάζει, ανάμεσα σε άλλους παράγοντες, το μέγεθος και τη διάρκεια των μη πραγματοποιημένων ζημιών, τη φυσιολογική διακύμανση της τιμής της μετοχής στην αγορά, την οικονομική κατάσταση και τη βραχυπρόθεσμη προοπτική της επιχείρησης στην οποία γίνεται η επένδυση, λαμβάνοντας επίσης υπόψη παράγοντες όπως η απόδοση του κλάδου που αυτή ανήκει, αλλαγές στη τεχνολογία, λειτουργικές και χρηματοδοτικές ταμειακές ροές.

Για επενδύσεις σε χρεωστικούς τίτλους, ο Όμιλος αξιολογεί εάν ο εκδότης αναμένεται να καταβάλει τις πληρωμές όταν αυτές καθίστανται απαιτητές. Η αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη την

χρηματοοικονομική κατάσταση και προοπτικές του εκδότη. Ειδικότερα, για χρεωστικούς τίτλους που έχουν εκδοθεί από Ελληνικές τράπεζες ελήφθει υπόψη και το πρόγραμμα ανακεφαλαιοποίησης των Ελληνικών τραπεζών μέσω του ΕΤΧΣ (βλ. Σημείωση 2.2).

Ενοποίηση των Εταιρειών Ειδικού Σκοπού

Η διενέργεια εκτίμησης και προσδιορισμού του βαθμού στον οποίο ο Όμιλος ασκεί έλεγχο σε εταιρείες ειδικού σκοπού, απαιτεί παραδοχές σε σχέση με την έκθεση του Ομίλου στους κινδύνους και τα οφέλη καθώς και την ικανότητα του να πάρει λειτουργικές αποφάσεις.

Φόροι εισοδήματος

Ο Όμιλος υπόκειται σε φόρο εισοδήματος σε διάφορες χώρες. Η εκτίμηση της συνολικής πρόβλεψης φόρου εισοδήματος προϋποθέτει την άσκηση υποκειμενικής κρίσης. Για να προβούμε στην εκτίμηση της απαιτούμενης πρόβλεψης φόρου εισοδήματος σε κάθε χώρα λαμβάνουμε υπ' όψιν παράγοντες όπως τις νομοθετικές διατάξεις και τους εποπτικούς κανόνες που ισχύουν. Στο πλαίσιο της συνήθους δραστηριότητας του Ομίλου, υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους είναι αβέβαιος ο προσδιορισμός του φόρου. Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις για φόρο εισοδήματος από ενδεχόμενο φορολογικό έλεγχο βασιζόμενος σε εκτιμήσεις. Σε περίπτωση που το τελικό ύψος του φόρου εισοδήματος που θα προκύψει είναι διαφορετικό από τα ποσά που είχαν αρχικά προβλεφθεί, οι διαφορές αυτές θα επηρεάσουν το φόρο εισοδήματος και τους αναβαλλόμενους φόρους της περιόδου στην οποία γίνεται ο προσδιορισμός του φόρου.

Ο Όμιλος και η Τράπεζα πιστεύουν ότι η πραγματοποίηση του υπολοίπου των αναγνωρισμένων αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων την 31 Δεκεμβρίου 2011, ύψους €1.309,6 εκατ. και €1.000,3 εκατ. αντίστοιχα, είναι περισσότερο πιθανή από ότι όχη, βασιζόμενοι σε εκτιμήσεις ότι στο μέλλον θα υπάρξουν φορολογητέα κέρδη στην Ελλάδα. Ο Όμιλος και η Τράπεζα πιστεύουν ότι αυτή είναι κρίσιμη λογιστική εκτίμηση λαμβάνοντας υπ' όψιν τις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες που επικρατούν στην ελληνική αγορά.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που αφορούν φορολογικές ζημιές και εκπεστές προσωρινές διαφορές αναγνωρίζονται στην έκταση που πιθανολογείται ότι στο μέλλον θα υπάρξουν φορολογητέα κέρδη επαρκή να καλύψουν τις φορολογικές ζημιές και τις εκπεστές προσωρινές διαφορές. Για τον προσδιορισμό του ποσού των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που θα αναγνωριστούν απαιτείται κρίση η οποία βασίζεται στην εκτίμηση του πιθανού χρόνου και επιπέδου πραγματοποίησης των φορολογητέων κερδών σε συνδυασμό με το μελλοντικό φορολογικό προγραμματισμό.

Την 31 Δεκεμβρίου 2011 η διοίκηση εκτίμησε ότι τα επόμενα χρόνια τα φορολογητέα κέρδη δε θα είναι επαρκή να καλύψουν αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις προερχόμενες από τις φορολογικές ζημιές και από μέρος των εκπεστών προσωρινών διαφορών που αφορούν την απομείωση του PSI (βλέπε σημειώσεις 15 και 27).

Η εκτίμηση της Τράπεζας για την ύπαρξη μελλοντικών φορολογητέων κερδών βασίζεται στο επιχειρηματικό σχέδιο που υποβλήθηκε στην Τράπεζα της Ελλάδος. Σύμφωνα με την επιστολή που έλαβε η Τράπεζα την 20 Απριλίου 2011, από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, το υποβληθέν επιχειρηματικό σχέδιο αξιολογήθηκε από την Τράπεζα της Ελλάδος ως βιώσιμο και αξιόπιστο. Το εν λόγω επιχειρηματικό

σχέδιο, το οποίο είχαν υποχρέωση να συντάξουν όλες οι ελληνικές τράπεζες σύμφωνα με το δεύτερο οικονομικό πρόγραμμα προσαρμογής για την Ελλάδα, αφορά χρονικό διάστημα τεσσάρων ετών, από το 2012 έως και το 2015 επηρεάστηκε σημαντικά από το PSI. Η Τράπεζα βασιζόμενη σε αυτό το επιχειρηματικό σχέδιο εκτίμησε ότι τα αναμενόμενα μελλοντικά κέρδη πιθανόν δε θα είναι επαρκή να χρησιμοποιηθούν για την κάλυψη των σωρευμένων φορολογικών ζημιών που λήγουν το 2015 και μέρους των εκπεστέων προσωρινών διαφορών.

Επιπλέον, η Τράπεζα, σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο, προτίθεται να προσαρμόσει το φορολογικό προγραμματισμό της έτσι ώστε να ανακτήσει μέρος αυτών των φορολογικών απαιτήσεων, παίρνοντας μέτρα όπως η επαναγορά χρεωστικών τίτλων που έχει εκδώσει.

Το ποσό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων επί των φορολογικών ζημιών και επί των εκπεστέων προσωρινών διαφορών που δε θεωρείται ανακτήσιμο θα μπορούσε να αναγνωριστεί στο άμεσο μέλλον εάν οι εκτιμήσεις για τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη βελτιωθούν κατά την περίοδο που ισχύει το δικαίωμα χρήσης των φορολογικών ζημιών και των εκπεστέων προσωρινών διαφορών. Τα φορολογητέα κέρδη υπολογίζονται σύμφωνα με την ελληνική φορολογική νομοθεσία και συνεπώς δε μπορεί να θεωρηθεί ισοδύναμο του αποτελέσματος που προσδιορίζεται βάσει των λογιστικών κανόνων.

Αλλαγές στη φορολογική νομοθεσία και στους φορολογικούς συντελεστές μπορεί στο μέλλον να επηρεάσουν τις αναγνωρισμένες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις και κατά συνέπεια και το επίπεδο των μελλοντικών φορολογικών αποτελεσμάτων.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων

Ο Όμιλος θεωρεί την αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων ως βασικό παράγοντα για την ικανότητά του να αποφέρει σημαντικές αποδόσεις σε βάθος χρόνου στους μετόχους του. Στο πλαίσιο αυτό, ο Όμιλος χρησιμοποιεί σημαντικό μέρος των πόρων του, προκειμένου να αναβαθμίσει τις πολιτικές, τις μεθόδους και τις υποδομές του ώστε να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές, καθώς και τις επιταγές της Επιτροπής της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία.

4.1 Πολιτική διαχείρισης κινδύνων

Ο Όμιλος στοχεύει στην υιοθέτηση των πρακτικών αναφορικά με την διαχείριση κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις σχετικές οδηγίες και εποπτικές απαιτήσεις, όπως προσδιορίζονται από την Επιτροπή της Βασιλείας για την Εποπτεία των Τραπεζών, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τραπεζικών Εποπτών, την ΤτΕ και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, καθώς και αποφάσεις των αρμόδιων αρχών που εποπτεύουν τις εταιρείες του Ομίλου.

Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου αποτελείται από διάφορα συστατικά στοιχεία. Συγκεκριμένα, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει συστήσει την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία εποπτεύει όλες τις λειτουργίες διαχείρισης κινδύνων στον Όμιλο. Όλες οι μονάδες διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου, αναφέρονται αρμοδίως στη Διεύθυνση Ελέγχου και Δομής Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου (Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο.) και στη Διεύθυνση Διαχείρισης Χρηματοοικονομικών και Λειτουργικών Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου (Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.&Ο.), των οποίων προΐσταται ο Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων. Η Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμόρφωσης έχει την ευθύνη για όλα τα θέματα συμμόρφωσης σε εσωτερικούς και εξωτερικούς κανόνες, όπως η ισχύουσα Ελληνική και Ευρωπαϊκή, νομοθεσία και οι εποπτικοί κανονισμοί. Η μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου - Επιθεώρησης, η οποία αναφέρεται απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, συμπληρώνει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, δρώντας ως ανεξάρτητο ελεγκτικό όργανο, επικεντρώνοντας στην αποτελεσματικότητα του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και του περιβάλλοντος ελέγχου.

4.1.1. Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων

Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων διαμορφώνει και εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) τη στρατηγική ανάληψης κινδύνων

και διαχείρισης των κεφαλαίων της Τράπεζας και του Ομίλου σε ετήσια βάση. Επιπλέον, καθορίζει τις αρχές και εγκρίνει τις πολιτικές που θα πρέπει να διέπουν τη διαχείριση των αναλαμβανομένων κινδύνων και παρακολουθεί την αποτελεσματική αντιμετώπισή τους.

Η Επιτροπή απαρτίζεται από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου, το Διευθύνοντα Σύμβουλο και δύο μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Ως Πρόεδρος της Επιτροπής, έχει οριστεί ο Διευθύνων Σύμβουλος.

Σύμφωνα με τον Εσωτερικό της Κανονισμό, η Επιτροπή ενημερώνεται σε τακτική βάση για το συνολικό επίπεδο ανάληψης κινδύνων (risk profile) της Τράπεζας και του Ομίλου και αξιολογεί τις αναφορές στο πλαίσιο της εγκεκριμένης στρατηγικής και των επιχειρηματικών στόχων του Ομίλου. Στην Επιτροπή εισηγείται ο Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων.

4.1.2. Διεύθυνση Ελέγχου και Δομής Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου και Διεύθυνση Διαχείρισης Χρηματοοικονομικών και Λειτουργικών Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου

Οι ανωτέρω Διευθύνσεις είναι υπεύθυνες για την προστασία του Ομίλου έναντι απρόβλεπτων ζημιών και τη διατήρηση της σταθερότητας των κερδών μέσω της αναγνώρισης και αξιολόγησης των επιμέρους κινδύνων. Επιπλέον μεριμνούν για την ανάπτυξη της οργανωτικής δομής του Ομίλου με βάση γενικά αποδεκτές τραπεζικές πρακτικές για τη διαχείριση των κινδύνων, καθώς και για την ανάπτυξη ενός διαφανούς, αντικειμενικού και συνεπούς συστήματος πληροφόρησης, με σκοπό την ασφαλή λήψη αποφάσεων και τον προσδιορισμό της αποδοτικότητας του Ομίλου υπό το πρίσμα των διαφόρων κινδύνων και επιμερισμού των κεφαλαίων για τη μεγιστοποίηση των προοπτικών αύξησης της κερδοφορίας. Η Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο και η Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.&Ο. είναι επίσης υπεύθυνες για την ορθή πληροφόρηση της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων με ακριβή στοιχεία και αναλύσεις που αφορούν στη μέτρηση, παρακολούθηση και διαχείριση των επιμέρους κινδύνων, καθώς και για την υποστήριξη της εφαρμογής των αποφάσεών της.

Οι Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο και Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.&Ο.,

- Αναλύουν, υπολογίζουν, παρακολουθούν, ελέγχουν, και αναφέρουν στη Διοίκηση όλους τους σημαντικούς κινδύνους

από στοιχεία εντός και εκτός κατάστασης οικονομικής θέσης που αναλαμβάνει η Τράπεζα και ο Όμιλος.

- Υιοθετούν πολιτικές διαχείρισης κινδύνου σχετικά με σημαντικούς κινδύνους (πιστωτικούς, αγοράς, λειτουργικούς και άλλους) που αναλαμβάνει η Τράπεζα και ο Όμιλος.
- Αξιολογούν τα εποπτικά και εσωτερικά κεφάλαια που απαιτούνται σε σχέση με όλους τους παραπάνω κινδύνους και εκτιμούν όλους τους κεφαλαιακούς δείκτες της Τράπεζας και του Ομίλου.
- Εφαρμόζουν ένα πλαίσιο ανάληψης κινδύνων για όλα τα επίπεδα της διοίκησης και όργανα της Τράπεζας και του Ομίλου.
- Εφαρμόζουν συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης και πρόγραμμα προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης (stress testing).
- Παρέχουν τις απαιτούμενες αξιολογήσεις αναφορικά με τη διαχείριση των κινδύνων για σκοπούς λήψης σχετικών αποφάσεων σε επίπεδο Ομίλου.

4.1.3. Διαχείριση ενεργητικού – παθητικού

Οι πολιτικές διαχείρισης του ενεργητικού/παθητικού και των κινδύνων του Ομίλου αποσκοπούν στη σύνθεση του ισολογισμού κατά τρόπο που αφενός να περιορίζεται ο κίνδυνος ρευστότητας και η έκθεση σε συναλλαγματικό και επιτοκιακό κίνδυνο και αφετέρου να δίνεται στον Όμιλο η δυνατότητα να εκμεταλλεύεται τις δυνατότητες της αγοράς, οι οποίες θα μπορούσαν να συνεισφέρουν στην κερδοφορία του.

Η πολιτική διαχείρισης ενεργητικού/παθητικού της Τράπεζας και των θυγατρικών της σχεδιάζεται και εφαρμόζεται από κάθε εταιρεία του Ομίλου ξεχωριστά, ενώ το Συμβούλιο Διαχειριστικής Πολιτικής της Τράπεζας (εφεξής «ALCO») χαράζει τη γενικότερη πολιτική για τη διαχείριση του Ενεργητικού και Παθητικού. Η ALCO χαράζει τη στρατηγική και πολιτική της Τράπεζας σε θέματα διάρθρωσης και διαχείρισης των στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού (Asset Liability Management), λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες συνθήκες στις αγορές και τα όρια κινδύνου που η Τράπεζα έχει ορίσει. Η ALCO συνεδριάζει τουλάχιστον μια φορά το μήνα και απαρτίζεται από το Διευθύνοντα Σύμβουλο, τους Αναπληρωτές Διευθύνοντες Συμβούλους, τους Γενικούς Διευθυντές και το Βοηθό Γενικό Διευθυντή που εμπλέκονται στην κατανομή των περιουσιακών στοιχείων και τη διαχείριση των κινδύνων της Τράπεζας. Η παρακολούθηση σε καθημερινή βάση της διαχείρισης Ενεργητικού/Παθητικού έχει ανατεθεί στη Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματαγοράς της Τράπεζας, η οποία απαρτίζεται από διάφορες μονάδες. Οι θυγατρικές του Ομίλου ασκούν παρεμφερή πολιτική διαχείρισης Ενεργητικού/Παθητικού με αυτή της Τράπεζας.

4.1.4. Εσωτερικός έλεγχος

Ο εσωτερικός έλεγχος, σε επίπεδο Ομίλου στοχεύει στην διενέργεια ελεγκτικών και συμβουλευτικών δραστηριοτήτων, σχεδιασμένων να προσθέτουν αξία και να βελτιώνουν τις λειτουργίες.

4.1.5. Διαχείριση συγκεκριμένων κινδύνων

Οι διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου διαχωρίζουν τα ακόλουθα είδη κινδύνων που σχετίζονται με χρηματοοικονομικά στοιχεία: πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο αγοράς, κίνδυνο ρευστότητας και ασφαλιστικό κίνδυνο.

4.2 Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ζημίας εξαιτίας αδυναμίας του αντισυμβαλλομένου να ανταποκριθεί στους όρους και στις υποχρεώσεις που απορρέουν από οποιαδήποτε σύμβασή του με τον Όμιλο. Προέρχεται από τις δανειοδοτικές δραστηριότητες καθώς και άλλες δραστηριότητες που δημιουργούν έκθεση σε κίνδυνο αθέτησης, όπως οι δραστηριότητες του Ομίλου σε χρηματιστηριακές αγορές, αγορές κεφαλαίου και εκκαθαρίσεις συναλλαγών. Αυτός είναι ο σημαντικότερος κίνδυνος που αντιμετωπίζει ο Όμιλος. Η διαδικασία αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των δανειοληπτών διενεργείται ξεχωριστά από την Τράπεζα και κάθε μία από τις θυγατρικές της. Κάθε μία από τις διαδικασίες αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των δανειοληπτών που εφαρμόζεται από τις θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου, συντονίζεται από τη Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο.

4.2.1. Διαδικασίες διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου

Οι πιστοδοτικές λειτουργίες του Ομίλου περιλαμβάνουν:

- Κριτήρια πιστοδοτήσεων, σαφώς προσδιορισμένα βάσει της συγκεκριμένης αγοράς που στοχοθετείται, των δανειοληπτών ή αντισυμβαλλομένων, καθώς και του σκοπού, του είδους της χρηματοδότησης, και της πηγής αποπληρωμής.
- Όρια πιστοδοτήσεων τα οποία επιτρέπουν την ομαδοποίηση και τη σύγκριση σε διάφορα επίπεδα διαφορετικών μορφών έκθεσης σε κίνδυνο.
- Θεσμοθετημένες και σαφώς οριοθετημένες διαδικασίες έγκρισης νέων πιστοδοτήσεων καθώς και αναδιάρθρωσης, ανανέωσης και αναχρηματοδότησης των υφιστάμενων πιστοδοτήσεων.

Ο Όμιλος τηρεί διαδικασίες υποστήριξης, μέτρησης και παρακολούθησης των πιστοδοτήσεων σε συνεχή βάση, στις οποίες περιλαμβάνονται ειδικότερα:

- Τεκμηριωμένες πολιτικές διαχείρισης πιστωτικών κινδύνων.
- Εσωτερικά συστήματα διαβάθμισης κινδύνων.
- Συστήματα πληροφορικής και αναλυτικές τεχνικές που εξασφαλίζουν τη μέτρηση των εγγενών πιστωτικών κινδύνων για όλες τις σχετικές δραστηριότητες.

Οι εσωτερικές δικλίδες ασφαλείας του Ομίλου για τις διαδικασίες που σχετίζονται με πιστωτικούς κινδύνους περιλαμβάνουν:

- Κατάλληλη διαχείριση των λειτουργιών πιστοδοτήσεων.
- Τακτικές και έγκαιρες διορθωτικές ενέργειες για τη διαχείριση των προβληματικών πιστοδοτήσεων.
- Ανεξάρτητη αξιολόγηση των διαδικασιών διαχείρισης πιστωτικών κινδύνων από τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, ειδικότερα όσον αφορά τα συστήματα/ υποδείγματα διαχείρισης πιστωτικών κινδύνων που εφαρμόζονται στον Όμιλο.

4.2.2. Πιστοληπτική διαβάθμιση

Η διαδικασία αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των δανειοληπτών αναλαμβάνεται κεντρικά από τη Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο., η οποία συνεργάζεται στενά με τις πιστοδοτικές Διευθύνσεις που είναι υπεύθυνες για συγκεκριμένες κατηγορίες χορηγήσεων.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί συστήματα αξιολόγησης πιστωτικού κινδύνου τα οποία διαφοροποιούνται με βάση τα χαρτοφυλάκιά της. Η χρήση των συστημάτων αξιολόγησης πιστωτικού κινδύνου

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

έχει ως στόχο τη διαβάθμιση των πιστούχων. Επίσης, η χρήση των υποδειγμάτων μέτρησης πιστωτικού κινδύνου έχει ως απώτερο στόχο τη στατιστική εκτίμηση της Αναμενόμενης Ζημίας (Expected Loss) μέσω υπολογισμού των παραμέτρων κινδύνου, ήτοι της Πιθανότητας Αθέτησης (Probability of Default), της Ζημίας σε περίπτωση Αθέτησης (Loss Given Default) και της Έκθεσης σε Κίνδυνο σε περίπτωση Αθέτησης (Exposure At Default).

4.2.3. Πολιτική προβλέψεων και απομείωσης

Η Τράπεζα έχει υιοθετήσει μια πολιτική διενέργειας προβλέψεων και διαγραφών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων η οποία εφαρμόζεται επίσης και απ' όλες τις θυγατρικές. Η πολιτική αυτή καθορίζει τις κατευθυντήριες γραμμές για τη διαδικασία αξιολόγησης. Η πολιτική προβλέψεων και απομείωσης που ακολουθεί ο Όμιλος περιγράφεται στη Σημείωση 2.13. Επιπλέον, έχει συσταθεί η Επιτροπή Προβλέψεων Απομείωσης και Διαγραφών Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων η οποία εξετάζει και αποφασίζει το ποσό των προβλέψεων τόσο για

τους πελάτες που αξιολογούνται σε ατομική όσο και για τα χαρτοφυλάκια που εξετάζονται και σε συλλογική βάση. Μέλη της επιτροπής αυτής είναι ανώτατα στελέχη του Ομίλου.

4.2.4. Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο πριν τη λήψη εξασφαλίσεων και λοιπών τεχνικών μείωσης του πιστωτικού κινδύνου

Ο ακόλουθος πίνακας απεικονίζει το χειρίστο σενάριο έκθεσης του Ομίλου και της Τράπεζας σε πιστωτικό κίνδυνο κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011 και 2010 αντίστοιχα, πριν ληφθούν υπόψη τυχόν ληφθείσες εξασφαλίσεις και λοιπές τεχνικές μείωσης του πιστωτικού κινδύνου. Για να εκτιμηθεί η επίδραση του κινδύνου όπως παρατίθεται κατωτέρω, για τα εντός ισολογισμού περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιήθηκαν τα λογιστικά υπόλοιπα όπως αυτά εμφανίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης.

Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο πριν τη λήψη εξασφαλίσεων και λοιπών τεχνικών μείωσης πιστωτικού κινδύνου

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	4.635.846	3.321.454	8.026.009	7.091.089
Εμπορικό χαρτοφυλάκιο (Σημείωση 19)	2.660.731	1.653.335	2.456.870	1.080.431
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία προσδιορισμένα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (Σημείωση 19)	-	33.569	-	-
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	3.748.757	1.731.192	2.923.318	1.542.961
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	71.496.221	77.261.870	52.891.237	58.242.991
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων (Σημείωση 22)	10.208.135	19.485.971	7.040.922	11.677.118
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες (Σημείωση 28)	31.170	33.567	-	-
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	2.568.330	2.045.520	1.941.539	1.613.995
Δανειακές δεσμεύσεις (Σημείωση 37)*	21.239.463	25.433.548	11.024.322	15.422.727
Σύνολο	116.588.653	131.000.026	86.304.217	96.671.312

* Οι Δανειακές δεσμεύσεις την 31 Δεκεμβρίου 2011 περιλαμβάνουν εγκεκριμένες μη εκταμειωμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια, Ανοιχθείσες ενέγγυες πιστώσεις & εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές και Ενέγγυες πιστώσεις προς εκτέλεση (βλ. Σημείωση 37). Οι Εγκεκριμένες μη εκταμειωμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια περιλαμβάνουν ποσό €1.686 εκατ. για τον Όμιλο (2010: €1.319 εκατ.) και €80 εκατ. για την Τράπεζα (2010: €238 εκατ.), τα οποία αφορούν Εγκεκριμένα Πιστωτικά Όρια τα οποία δεν μπορούν να ακυρωθούν και συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό των Σταθμισμένων για Κίνδυνο Στοιχείων Ενεργητικού με τη Μέθοδο Εσωτερικών Διαβαθμίσεων (βλ. Σημείωση 4.6).

4.2.5. Εξασφαλίσεις και άλλες τεχνικές μείωσης του πιστωτικού κινδύνου

Κίνδυνος αντισυμβαλλομένου

Η δραστηριοποίηση του Ομίλου σε εξωχρηματιστηριακά παράγωγα προϊόντα και συμβάσεις πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων, συνεπάγεται και την ανάληψη πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλομένου. Ως κίνδυνος αντισυμβαλλομένου θεωρείται ο κίνδυνος να αθετήσει ο αντισυμβαλλόμενος σε μία συναλλαγή τις υποχρεώσεις του πριν τον οριστικό διακανονισμό των χρηματορροών της συναλλαγής. Για την αποτελεσματική διαχείριση του εν λόγω κινδύνου, η Τράπεζα έχει θεσπίσει πλαίσιο ορίων αντισυμβαλλομένου, για τον καθορισμό και την παρακολούθηση του οποίου την ευθύνη έχει η Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.&Ο.

Τα όρια για τον κίνδυνο αντισυμβαλλομένου καθορίζονται βάσει της πιστοληπτικής διαβάθμισης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και την κατηγορία προϊόντος. Οι πιστοληπτικές διαβαθμίσεις παρέχονται από τους διεθνώς αναγνωρισμένους οίκους αξιολόγησης Moody's και Standard & Poor's. Σύμφωνα με την πολιτική της Τράπεζας, σε περίπτωση που οι οίκοι διαφοροποιούνται ως προς την πιστοληπτική αξιολόγηση ενός

χρηματοπιστωτικού ιδρύματος, λαμβάνεται υπόψη η χαμηλότερη διαβάθμιση.

Τα όρια καλύπτουν όλα τα χρηματοοικονομικά προϊόντα στα οποία δραστηριοποιείται η Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματαγοράς στη διαπραγματευτική αγορά. Το πλαίσιο ορίων αναθεωρείται σύμφωνα με τις επιχειρηματικές ανάγκες της Τράπεζας και τις συνθήκες στις διεθνείς χρηματοοικονομικές αγορές. Παρόμοια δομή ορίων για τη διαχείριση του κινδύνου αντισυμβαλλομένου εφαρμόζεται από όλες τις θυγατρικές του Ομίλου.

Ο Όμιλος, με στόχο τον περιορισμό του εν λόγω κινδύνου, έχει συνάψει με το σύνολο σχεδόν των αντισυμβαλλομένων του συμβάσεις κάλυψης πιστωτικού κινδύνου (ISDA Credit Support Annexes, GMRA, GMSLA). Με τις συμβάσεις αυτές τίθενται οι όροι και διασφαλίζεται η αμοιβαία παροχή εξασφαλίσεων (μετρητά ή χρεωστικοί τίτλοι) σε ημερήσια βάση σύμφωνα με την τρέχουσα αξία κάθε προϊόντος. Το ύψος των εξασφαλίσεων εξαρτάται από την αγοραία αξία της εκάστοτε συναλλαγής.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Ο Όμιλος αποφεύγει να αναλαμβάνει θέσεις σε παράγωγα προϊόντα, των οποίων οι αξίες των υποκείμενων στοιχείων έχουν υψηλό βαθμό συσχέτισης με την πιστοληπτική ποιότητα του αντισυμβαλλομένου.

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Η συνηθέστερη πρακτική που χρησιμοποιεί ο Όμιλος στη μείωση του πιστωτικού κινδύνου σχετικά με δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών είναι η λήψη εξασφαλίσεων. Ο Όμιλος έχει θέσει σε εφαρμογή οδηγίες σχετικά με την αποδοχή συγκεκριμένων κατηγοριών εξασφαλίσεων. Οι βασικότερες κατηγορίες εξασφαλίσεων για δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών είναι:

- Προσημειώσεις υποθήκης επί κατοικιών

- Υποθήκευση και ενεχυρίαση περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης όπως εγκαταστάσεων, πλοίων, οχημάτων, αποθεμάτων και απαιτήσεων εισπρακτέων
- Ενεχυρίαση επί χρηματοοικονομικών μέσων όπως χρεωστικών και μετοχικών τίτλων
- Εξασφαλίσεις μετρητών
- Κρατικές, τραπεζικές ή προσωπικές εγγυήσεις.

Μακροπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις και δάνεια σε επιχειρήσεις είναι γενικώς εξασφαλισμένα ενώ οι ανοιχτοί αλληλόχρεοι λογαριασμοί συνήθως δεν έχουν εξασφαλίσεις. Επιπρόσθετα, για να ελαχιστοποιηθεί η πιστωτική ζημία, ο Όμιλος ζητά πρόσθετες εξασφαλίσεις από τον αντισυμβαλλόμενο όταν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης για τις σχετικές απαιτήσεις. Χρεωστικοί τίτλοι, έντοκα γραμμάτια και λοιπά αξιόγραφα γενικώς δεν έχουν εξασφαλίσεις.

4.2.6. Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων

Η πιστωτική ποιότητα των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων συνοψίζεται ως ακολούθως:

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων- Όμιλος

	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων
31 Δεκεμβρίου 2011							
Μη ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	17.614.695	4.985.854	3.770.225	3.348.849	20.166.171	49.885.794	4.634.944
Ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	3.321.445	1.085.963	671.987	761.730	2.060.237	7.901.362	-
Απομειωμένα – συλλογική αξιολόγηση	3.005.408	2.544.752	914.519	1.593.562	934.456	8.992.697	-
Απομειωμένα – ατομική αξιολόγηση	136.977	47.031	3.402	517.095	11.131.453	11.835.958	10.431
Σύνολο πριν από προβλέψεις απομείωσης	24.078.525	8.663.600	5.360.133	6.221.236	34.292.317	78.615.811	4.645.375
Πρόβλεψη απομείωσης	(605.821)	(1.351.673)	(684.037)	(781.659)	(3.696.400)	(7.119.590)	(9.529)
Σύνολο	23.472.704	7.311.927	4.676.096	5.439.577	30.595.917	71.496.221	4.635.846

	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων
31 Δεκεμβρίου 2010							
Μη ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	20.361.835	5.717.243	3.892.004	4.152.998	30.697.350	64.821.430	3.319.197
Ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	3.226.472	991.595	656.067	838.537	1.819.964	7.532.635	1.299
Απομειωμένα – συλλογική αξιολόγηση	1.863.127	1.851.801	843.434	1.116.120	458.665	6.133.147	-
Απομειωμένα – ατομική αξιολόγηση	114.277	36.191	2.972	312.853	1.869.984	2.336.277	10.349
Σύνολο πριν από προβλέψεις απομείωσης	25.565.711	8.596.830	5.394.477	6.420.508	34.845.963	80.823.489	3.330.845
Πρόβλεψη απομείωσης	(304.370)	(884.424)	(579.547)	(574.729)	(1.218.549)	(3.561.619)	(9.391)
Σύνολο	25.261.341	7.712.406	4.814.930	5.845.779	33.627.414	77.261.870	3.321.454

Τα απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών περιλαμβάνουν δάνεια για τα οποία ο Όμιλος έχει συναινέσει λόγω οικονομικών δυσκολιών του οφειλέτη.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Πιστωτική ποιότητα μη ληξιπρόθεσμων και μη απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων - Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2011	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων
Αποδεκτού επιπέδου κινδύνου	17.095.489	4.769.335	3.764.825	2.770.357	16.532.815	44.932.821	4.461.545
Υπό παρακολούθηση ή αυξημένου επιπέδου κινδύνου	519.206	216.519	5.400	578.492	3.633.356	4.952.973	173.399
Σύνολο	17.614.695	4.985.854	3.770.225	3.348.849	20.166.171	49.885.794	4.634.944

31 Δεκεμβρίου 2010	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων
Αποδεκτού επιπέδου κινδύνου	20.345.730	5.692.457	3.892.004	3.825.698	29.040.678	62.796.567	3.319.197
Υπό παρακολούθηση ή αυξημένου επιπέδου κινδύνου	16.105	24.786	-	327.300	1.656.672	2.024.863	-
Σύνολο	20.361.835	5.717.243	3.892.004	4.152.998	30.697.350	64.821.430	3.319.197

Ενηλικίωση ληξιπρόθεσμων μη απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων - Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2011	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων
Ληξιπρόθεσμα μέχρι 30 μέρες	1.529.912	682.682	509.651	496.069	1.493.830	4.712.144	-
Από 31-90 μέρες	1.175.261	363.793	162.315	244.829	357.543	2.303.741	-
Πάνω από 90 μέρες	616.272	39.488	21	20.832	208.864	885.477	-
Σύνολο	3.321.445	1.085.963	671.987	761.730	2.060.237	7.901.362	-

31 Δεκεμβρίου 2010	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων
Ληξιπρόθεσμα μέχρι 30 μέρες	1.622.137	627.775	473.008	463.990	983.157	4.170.067	-
Από 31-90 μέρες	1.062.986	363.820	183.059	261.929	630.359	2.502.153	-
Πάνω από 90 μέρες	541.349	-	-	112.618	206.448	860.415	1.299
Σύνολο	3.226.472	991.595	656.067	838.537	1.819.964	7.532.635	1.299

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων- Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2011	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων
Μη ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	14.119.816	2.459.611	780.608	1.863.335	16.507.260	35.730.630	8.026.009
Ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	2.877.277	607.316	228.873	486.722	1.201.518	5.401.706	-
Απομειωμένα – συλλογική αξιολόγηση	2.893.125	2.039.519	541.196	1.340.986	481.817	7.296.643	-
Απομειωμένα – ατομική αξιολόγηση	5.070	2.063	-	121.168	10.103.057	10.231.358	-
Σύνολο πριν από προβλέψεις απομείωσης	19.895.288	5.108.509	1.550.677	3.812.211	28.293.652	58.660.337	8.026.009
Πρόβλεψη απομείωσης	(550.899)	(1.011.962)	(415.535)	(559.922)	(3.230.782)	(5.769.100)	-
Σύνολο	19.344.389	4.096.547	1.135.142	3.252.289	25.062.870	52.891.237	8.026.009

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2010	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων
Μη ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	16.254.306	3.253.814	996.390	2.577.896	26.646.194	49.728.600	7.089.790
Ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	2.741.167	605.778	310.888	576.513	759.079	4.993.425	1.299
Απομειωμένα – συλλογική αξιολόγηση	1.791.672	1.433.861	500.848	855.128	206.916	4.788.425	-
Απομειωμένα – ατομική αξιολόγηση	9.258	2.604	-	113.082	858.976	983.920	-
Σύνολο πριν από προβλέψεις απομείωσης	20.796.403	5.296.057	1.808.126	4.122.619	28.471.165	60.494.370	7.091.089
Πρόβλεψη απομείωσης	(252.941)	(602.918)	(344.099)	(371.974)	(679.447)	(2.251.379)	-
Σύνολο	20.543.462	4.693.139	1.464.027	3.750.645	27.791.718	58.242.991	7.091.089

Τα απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών περιλαμβάνουν δάνεια για τα οποία ο Όμιλος έχει συναινέσει λόγω οικονομικών δυσκολιών του οφειλέτη.

Πιστωτική ποιότητα μη ληξιπρόθεσμων και μη απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων - Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2011	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων
Αποδεκτού επιπέδου κινδύνου	14.119.816	2.459.611	780.608	1.360.442	13.505.018	32.225.495	7.852.610
Υπό παρακολούθηση ή αυξημένου επιπέδου κινδύνου	-	-	-	502.893	3.002.242	3.505.135	173.399
Σύνολο	14.119.816	2.459.611	780.608	1.863.335	16.507.260	35.730.630	8.026.009

31 Δεκεμβρίου 2010	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων
Αποδεκτού επιπέδου κινδύνου	16.254.306	3.253.814	996.390	2.277.079	25.364.033	48.145.622	7.089.790
Υπό παρακολούθηση ή αυξημένου επιπέδου κινδύνου	-	-	-	300.817	1.282.161	1.582.978	-
Σύνολο	16.254.306	3.253.814	996.390	2.577.896	26.646.194	49.728.600	7.089.790

Ενηλικίωση ληξιπρόθεσμων μη απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων - Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2011	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων
Ληξιπρόθεσμα μέχρι 30 μέρες	1.252.942	349.955	164.265	313.558	862.708	2.943.428	-
Από 31-90 μέρες	1.015.395	221.988	64.608	163.450	157.338	1.622.779	-
Πάνω από 90 μέρες	608.940	35.373	-	9.714	181.472	835.499	-
Σύνολο	2.877.277	607.316	228.873	486.722	1.201.518	5.401.706	-

31 Δεκεμβρίου 2010	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων
Ληξιπρόθεσμα μέχρι 30 μέρες	1.327.684	373.804	204.872	314.958	515.124	2.736.442	-
Από 31-90 μέρες	883.002	231.974	106.016	153.619	133.604	1.508.215	-
Πάνω από 90 μέρες	530.481	-	-	107.936	110.351	748.768	1.299
Σύνολο	2.741.167	605.778	310.888	576.513	759.079	4.993.425	1.299

Ανάκτηση εξασφαλίσεων

Κατά τη διάρκεια του 2011, περιουσιακά στοιχεία ποσού €89.373 (2010: €75.124) περιήλθαν στην κυριότητα του Ομίλου από ανάκτηση ληφθεισών εξασφαλίσεων. Τα αντίστοιχα ποσά για την Τράπεζα είναι €7.304 (2010: €7.744).

Όλες σχεδόν οι ανακτηθείσες εξασφαλίσεις αφορούν σε ακίνητα. Τα ακίνητα που ανακτήθηκαν εκποιούνται το συντομότερο δυνατό. Τα ανωτέρω ακίνητα εμφανίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης στα Λοιπά στοιχεία ενεργητικού.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

4.2.7. Κατανομή πιστωτικού κινδύνου

Η γεωγραφική κατανομή των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και των δανειακών δεσμεύσεων του Ομίλου και της Τράπεζας συνοψίζεται στους παρακάτω πίνακες:

Γεωγραφική κατανομή των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και των δανειακών δεσμεύσεων - Όμιλος

	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών				Δανειακές δεσμεύσεις			
	31.12.2011		31.12.2010		31.12.2011*		31.12.2010*	
Ελλάδα	48.364.568	68%	52.707.655	68%	8.953.928	42%	13.788.130	55%
Τουρκία	14.422.400	20%	14.625.301	19%	10.734.687	51%	9.489.370	37%
N.A. Ευρώπη και Κύπρος	7.298.004	10%	8.320.087	11%	1.077.937	5%	1.077.863	4%
Δυτική Ευρώπη	1.188.745	2%	1.379.007	2%	404.834	2%	1.015.415	4%
Αφρική	222.504	-	229.820	-	68.076	-	62.770	-
Σύνολο	71.496.221		77.261.870		21.239.462		25.433.548	

Γεωγραφική κατανομή των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και των δανειακών δεσμεύσεων - Τράπεζα

	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών				Δανειακές δεσμεύσεις			
	31.12.2011		31.12.2010		31.12.2011*		31.12.2010*	
Ελλάδα	48.586.575	91%	53.049.179	91%	10.472.850	96%	14.335.533	93%
Τουρκία	956.597	2%	1.224.723	2%	-	-	-	-
N.A. Ευρώπη και Κύπρος	1.911.143	4%	2.386.752	4%	112.743	-	36.709	-
Δυτική Ευρώπη	1.349.874	3%	1.471.926	3%	400.722	4%	1.010.973	7%
Αφρική	87.048	-	110.411	-	38.007	-	39.512	-
Σύνολο	52.891.237		58.242.991		11.024.322		15.422.727	

* Οι Δανειακές δεσμεύσεις την 31 Δεκεμβρίου 2011 περιλαμβάνουν Εγκεκριμένες μη εκταμειωμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια, Ανοιχθείσες ενέγγυες πιστώσεις & εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές και Ενέγγυες πιστώσεις προς εκτέλεση (βλ. Σημείωση 37). Οι Εγκεκριμένες μη εκταμειωμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια περιλαμβάνουν ποσό €1.686 εκατ. για τον Όμιλο (2010: €1.319 εκατ.) και €80 εκατ. για την Τράπεζα (2010: €238 εκατ.), τα οποία αφορούν Εγκεκριμένα Πιστωτικά Όρια τα οποία δεν μπορούν να ακυρωθούν και συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό των Σταθμισμένων για Κίνδυνο Στοιχείων Ενεργητικού με τη Μέθοδο Εσωτερικών Διαβαθμίσεων (βλ. Σημείωση 4.6).

Η κατανομή των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών ανά κλάδο δραστηριότητας του Ομίλου και της Τράπεζας συνοψίζεται στον παρακάτω πίνακα:

Κατανομή των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών ανά κλάδο δραστηριότητας

	Όμιλος				Τράπεζα			
	31.12.2011		31.12.2010		31.12.2011		31.12.2010	
Ιδιώτες	35.460.638	49%	37.770.917	49%	24.579.267	46%	26.704.471	46%
Εμπόριο και υπηρεσίες (εκτός τουρισμού)	8.956.101	13%	9.924.370	13%	8.921.637	17%	10.124.419	18%
Ελεύθεροι επαγγελματίες	2.470.015	3%	2.489.313	3%	657.273	1%	654.678	1%
Βιομηχανία και ορυχεία-μεταλλεία	5.466.351	8%	5.787.833	7%	3.471.137	7%	3.711.538	7%
Βιοτεχνία	2.417.264	3%	2.767.023	4%	1.209.150	2%	1.388.542	2%
Κεντρική Κυβέρνηση	7.208.830	10%	8.901.889	12%	7.142.650	14%	8.807.346	15%
Κατασκευές και διαχείριση ακίνητης περιουσίας	2.860.818	4%	3.039.782	4%	1.592.124	3%	1.736.499	3%
Ναυτιλία	1.842.978	3%	1.872.067	2%	1.832.958	3%	1.864.314	3%
Μεταφορές και τηλεπικοινωνίες (εκτός ναυτιλίας)	1.331.717	2%	1.327.764	2%	861.434	2%	868.422	1%
Ενέργεια	1.992.415	3%	1.618.605	2%	1.713.101	3%	1.392.682	2%
Τουρισμός	634.856	1%	796.660	1%	475.248	1%	489.907	1%
Λοιπά	854.238	1%	965.647	1%	435.258	1%	500.173	1%
Σύνολο	71.496.221		77.261.870		52.891.237		58.242.991	

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

4.2.8. Χρεωστικοί τίτλοι

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν ανάλυση των ομολόγων, των εντόκων γραμματίων και άλλων χρεωστικών τίτλων ανά συντελεστή διαβάθμισης των τίτλων στις 31 Δεκεμβρίου 2011 και 2010, βάσει της αξιολόγησης της Moody's ή των αντίστοιχών τους:

Πιστοληπτική Διαβάθμιση χρεογράφων – Όμιλος

	Χρεόγραφα για εμπορικούς σκοπούς	Χαρακτηρισμένα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	Χρεόγραφα διακρατηθέντα μέχρι την λήξη	Δάνεια και απαιτήσεις	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2011						
Aaa	85.071	-	12.693	59.134	447	157.345
Aa1 έως A3	109.158	-	229.151	8.299	175.562	522.170
Baa1 έως Ba3	138.923	-	3.334.156	76.932	74.855	3.624.866
Χαμηλότερα από Ba3	2.326.668	-	286.080	879.301	4.888.494	8.380.543
- Εκ των οποίων Ο.Ε.Δ. και Ε.Γ.Ε.Δ	2.270.889	-	-	866.364	4.520.360	7.657.613
Χωρίς διαβάθμιση	911	-	30.212	-	16.187	47.310
Σύνολο	2.660.731	-	3.892.292	1.023.666	5.155.545	12.732.234

	Χρεόγραφα για εμπορικούς σκοπούς	Χαρακτηρισμένα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	Χρεόγραφα διακρατηθέντα μέχρι την λήξη	Δάνεια και απαιτήσεις	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2010						
Aaa	7.063	-	129.197	60.034	41.525	237.819
Aa1 έως A3	463.828	-	837.487	22.203	225.373	1.548.891
Baa1 έως Ba3	1.179.041	33.569	5.972.002	3.544.047	8.526.764	19.255.423
- Εκ των οποίων Ο.Ε.Δ. και Ε.Γ.Ε.Δ	939.346	-	1.215.631	3.501.126	8.064.466	13.720.569
Χαμηλότερα από Ba3	2.211	-	74.329	-	20.087	96.627
Χωρίς διαβάθμιση	1.192	-	29.923	-	3.000	34.115
Σύνολο	1.653.335	33.569	7.042.938	3.626.284	8.816.749	21.172.875

Πιστοληπτική Διαβάθμιση χρεογράφων – Τράπεζα

	Χρεόγραφα για εμπορικούς σκοπούς	Χαρακτηρισμένα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	Χρεόγραφα διακρατηθέντα μέχρι την λήξη	Δάνεια και απαιτήσεις	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2011						
Aaa	85.071	-	2.978	-	447	88.496
Aa1 έως A3	45.506	-	133.757	8.299	166.071	353.633
Baa1 έως Ba3	25.516	-	541.759	724.119	74.854	1.366.248
Χαμηλότερα από Ba3	2.300.777	-	217.929	533.057	4.439.729	7.491.492
- Εκ των οποίων Ο.Ε.Δ. και Ε.Γ.Ε.Δ	2.270.713	-	-	324.043	4.044.113	6.638.869
Χωρίς διαβάθμιση	-	-	1.571	56.755	2.965	61.291
Σύνολο	2.456.870	-	897.994	1.322.230	4.684.066	9.361.160

	Χρεόγραφα για εμπορικούς σκοπούς	Χαρακτηρισμένα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	Χρεόγραφα διακρατηθέντα μέχρι την λήξη	Δάνεια και απαιτήσεις	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2010						
Aaa	7.063	-	129.197	-	41.525	177.785
Aa1 έως A3	80.553	-	386.516	11.077	215.901	694.047
Baa1 έως Ba3	990.604	-	2.079.064	1.901.944	6.754.390	11.726.002
- Εκ των οποίων Ο.Ε.Δ. και Ε.Γ.Ε.Δ	938.991	-	1.215.631	1.185.929	6.319.142	9.659.693
Χαμηλότερα από Ba3	2.211	-	72.904	-	20.087	95.202
Χωρίς διαβάθμιση	-	-	-	61.513	3.000	64.513
Σύνολο	1.080.431	-	2.667.681	1.974.534	7.034.903	12.757.549

4.2.9. Έκθεση σε ευρωπαϊκές χώρες με σημαντικές οικονομικές και δημοσιονομικές πιέσεις

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν την έκθεση του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2011, σε ευρωπαϊκές χώρες με σημαντικές οικονομικές και δημοσιονομικές πιέσεις, εκτός από την Ελλάδα. Οι χώρες που περιλαμβάνονται στους πίνακες, είναι η Πορτογαλία, η Ιρλανδία, η Ιταλία, η Ισπανία και η Ουγγαρία και έχουν καθοριστεί ως εκείνες που είτε λαμβάνουν οικονομική στήριξη από τις χώρες της Ευρωζώνης και / ή το ΔΝΤ, καθώς και εκείνες που έχουν ξεκινήσει αυστηρά μέτρα λιτότητας, σε μια προσπάθεια να βελτιώσουν την δημοσιονομική κατάστασή τους.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Χρηματοδοτούμενη έκθεση – Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2011	Πορτογαλία	Ιρλανδία	Ιταλία	Ισπανία	Ουγγαρία	Σύνολο
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	14.416	-	20.445	9.334	-	44.195
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών - Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις	-	-	-	2.186	21.388	23.574
Σύνολο	14.416	-	20.445	11.520	21.388	67.769

31 Δεκεμβρίου 2011	Πορτογαλία		Ιρλανδία		Ιταλία		Ισπανία		Ουγγαρία		Σύνολο	
	Λογιστική αξία / Αποσβέσιμο κόστος	Εύλογη αξία	Λογιστική αξία / Αποσβέσιμο κόστος	Εύλογη αξία	Λογιστική αξία / Αποσβέσιμο κόστος	Εύλογη αξία	Λογιστική αξία / Αποσβέσιμο κόστος	Εύλογη αξία	Λογιστική αξία / Αποσβέσιμο κόστος	Εύλογη αξία	Λογιστική αξία / Αποσβέσιμο κόστος	Εύλογη αξία
Εμπορικό χαρτοφυλάκιο - ομόλογα & λουιές υποχρεώσεις Δημοσίου	-	-	20.049	20.049	-	-	-	-	-	-	20.049	20.049
Αξίογραφα επενδύσεων - διαθέσιμα προς πώληση - Ομολογίες κυβερνήσεων και δημοσίων επιχειρήσεων άλλων κρατών	-	-	-	-	3.364	2.864	-	-	6.482	5.673	9.846	8.537
Αξίογραφα επενδύσεων - δάνεια και απαιτήσεις - χρεόγραφα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα εκτός Ελλάδος	-	-	23.049	34.543	-	-	-	-	-	-	23.049	34.543
Σύνολο	-	-	43.098	54.592	3.364	2.864	-	-	6.482	5.673	52.944	63.129

Συνολική έκθεση - Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2011	Πορτογαλία	Ιρλανδία	Ιταλία	Ισπανία	Ουγγαρία	Σύνολο
Συνολική χρηματοδοτούμενη έκθεση	14.416	43.098	23.309	11.520	27.061	119.404
Μη χρηματοδοτούμενη έκθεση σε εταιρείες και πιστωτικά ιδρύματα	2.836	20	12.647	15.701	-	31.204
Σύνολο	17.252	43.118	35.956	27.221	27.061	150.608

Χρηματοδοτούμενη έκθεση – Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2011	Πορτογαλία	Ιρλανδία	Ιταλία	Ισπανία	Ουγγαρία	Σύνολο
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	14.366	-	-	-	-	14.366
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών - Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις	-	-	-	2.186	21.388	23.574
Σύνολο	14.366	-	-	2.186	21.388	37.940

31 Δεκεμβρίου 2011	Πορτογαλία		Ιρλανδία		Ιταλία		Ισπανία		Ουγγαρία		Σύνολο	
	Λογιστική αξία / Αποσβέσιμο κόστος	Εύλογη αξία	Λογιστική αξία / Αποσβέσιμο κόστος	Εύλογη αξία	Λογιστική αξία / Αποσβέσιμο κόστος	Εύλογη αξία	Λογιστική αξία / Αποσβέσιμο κόστος	Εύλογη αξία	Λογιστική αξία / Αποσβέσιμο κόστος	Εύλογη αξία	Λογιστική αξία / Αποσβέσιμο κόστος	Εύλογη αξία
Εμπορικό χαρτοφυλάκιο - ομόλογα & λουιές υποχρεώσεις Δημοσίου	-	-	20.049	20.049	-	-	-	-	-	-	20.049	20.049
Αξίογραφα επενδύσεων - διαθέσιμα προς πώληση - Ομολογίες κυβερνήσεων και δημοσίων επιχειρήσεων άλλων κρατών	-	-	-	-	-	-	-	-	6.482	5.673	6.482	5.673
Αξίογραφα επενδύσεων - δάνεια και απαιτήσεις - χρεόγραφα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα εκτός Ελλάδος	-	-	23.049	34.543	-	-	-	-	-	-	23.049	34.543
Σύνολο	-	-	43.098	54.592	-	-	-	-	6.482	5.673	49.580	60.265

Συνολική έκθεση - Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2011	Πορτογαλία	Ιρλανδία	Ιταλία	Ισπανία	Ουγγαρία	Σύνολο
Συνολική χρηματοδοτούμενη έκθεση	14.366	43.098	-	2.186	27.061	86.711
Μη χρηματοδοτούμενη έκθεση σε εταιρείες και πιστωτικά ιδρύματα	2.636	-	11.947	15.401	-	29.984
Σύνολο	17.002	43.098	11.947	17.587	27.061	116.695

Την 31 Δεκεμβρίου 2011, ο Όμιλος και η Τράπεζα είχαν αναγνωρίσει απομείωση €17,0 εκατ. σε σχέση με τα αξιόγραφα επενδύσεων του χαρτοφυλακίου δάνεια και απαιτήσεις που έχουν εκδοθεί από την Πορτογαλία. Καμία άλλη απομείωση δεν έχει αναγνωρισθεί σε σχέση με την παραπάνω έκθεση.

Την 31 Δεκεμβρίου 2011, ο Όμιλος δεν είχε αγοράσει ή πουλήσει παράγωγα που να σχετίζονται με τον πιστοληπτικό κίνδυνο των χωρών αυτών.

4.3 Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς προέρχεται από την αβεβαιότητα σε σχέση με τις μεταβολές των επιτοκίων και των τιμών των μετοχών, των μετοχικών δεικτών και των συναλλαγματικών ισοτιμιών, καθώς και τη μεταβλητότητά τους. Τα τελευταία έτη, ο Όμιλος έχει επεκτείνει τη συναλλακτική του δραστηριότητα σε ένα ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών προϊόντων με στόχο τη βελτίωση της κερδοφορίας του και των υπηρεσιών που παρέχει στην πελατεία. Η δραστηριότητα αυτή περιλαμβάνει την ανάληψη κινδύνου αγοράς, τον οποίο ο Όμιλος επιδιώκει να εντοπίζει, να εκτιμά, να παρακολουθεί και να διαχειρίζεται αποτελεσματικά βάσει ενός πλαισίου αρχών, διαδικασιών εκτίμησης και μίας επαρκούς δομής ορίων που εφαρμόζονται σε όλες τις συναλλαγές του Ομίλου. Τα σημαντικότερα είδη κινδύνου αγοράς για τον Όμιλο είναι ο επιτοκιακός κίνδυνος, ο μετοχικός κίνδυνος και ο συναλλαγματικός κίνδυνος.

Ο **επιτοκιακός κίνδυνος** είναι ο κίνδυνος που αφορά στην πιθανή ζημία στο χαρτοφυλάκιο του Ομίλου εξαιτίας δυσμενών μεταβολών των επιτοκίων. Μία βασική πηγή επιτοκιακού κινδύνου αποτελούν το εμπορικό και διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο ομολόγων του Ομίλου, καθώς και οι συναλλαγές που αφορούν σε παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα επί επιτοκίων (χρηματιστηριακά και εξωχρηματιστηριακά).

Συγκεκριμένα, η Τράπεζα διατηρεί σημαντικό χαρτοφυλάκιο σε ομόλογα εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου, ενώ διαθέτει και χαρτοφυλάκιο με ελληνικές και διεθνείς εταιρικές εκδόσεις. Για την αντιστάθμιση του επιτοκιακού κινδύνου που απορρέει από τις θέσεις σε ομόλογα σταθερού επιτοκίου εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου, η Τράπεζα αναλαμβάνει θέσεις σε συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (ΣΜΕ) 2, 5 και 10 ετών επί ομολόγων εκδόσεως Γερμανικού Δημοσίου. Περιστασιακά, αναλαμβάνει θέσεις σε Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης επί χρεογράφων και επιτοκίων για την αποκόμιση κερδών. Επίσης, δραστηριοποιείται στην αγορά εξωχρηματιστηριακών παραγώγων με τη σύναψη συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίου, απλής και σύνθετης δομής. Οι εν λόγω συμβάσεις χρησιμοποιούνται τόσο ως μέσα αντιστάθμισης του επιτοκιακού κινδύνου, όσο και για την αποκόμιση κερδών. Ως μέσα αντιστάθμισης, οι Συμβάσεις Ανταλλαγής Επιτοκίων εξυπηρετούν στη μετατροπή του επιτοκίου από σταθερό σε κυμαινόμενο, περιορίζοντας με τον τρόπο αυτό την έκθεση της Τράπεζας σε επιτοκιακό κίνδυνο.

Εκτός της Τράπεζας, η παρακολούθηση του κινδύνου αγοράς σε επίπεδο Ομίλου εστιάζεται στο εμπορικό και διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο της θυγατρικής Finansbank. Ο σημαντικότερος εκ των επιμέρους κινδύνων (επιτοκιακός, μετοχικός, συναλλαγματικός) που ενέχει το συνολικό χαρτοφυλάκιο της θυγατρικής, είναι ο επιτοκιακός κίνδυνος. Αυτό κυρίως οφείλεται στη διατήρηση σημαντικού χαρτοφυλακίου χρεογράφων έκδοσης Τουρκικού Δημοσίου σε τοπικό νόμισμα. Επίσης, η θυγατρική συνάπτει Συμβάσεις Ανταλλαγής Επιτοκίων είτε για την αντιστάθμιση του επιτοκιακού κινδύνου ο οποίος απορρέει από τη διακράτηση θέσεων σε ομόλογα Τουρκικού

Δημοσίου σε ξένο νόμισμα, είτε για την αποκόμιση κερδών.

Επιπλέον, η Finansbank αντλεί ρευστότητα σε Δολάρια Αμερικής, τα οποία στη συνέχεια μετατρέπεται σε Τούρκικες Λίρες μέσω Συμβάσεων Ανταλλαγής Επιτοκίων σε διαφορετικό Νόμισμα, προκειμένου να χρηματοδοτήσει τη χορήγηση δανείων στην εγχώρια αγορά. Επισημαίνεται δε ότι, οι ανωτέρω συμβάσεις λειτουργούν και ως μέσα αντιστάθμισης του επιτοκιακού κινδύνου των δανείων που χορηγεί η θυγατρική σε Τούρκικες Λίρες.

Ο **μετοχικός κίνδυνος** αφορά στον κίνδυνο πιθανών ζημιών στο χαρτοφυλάκιο μετοχών και μετοχικών παραγώγων του Ομίλου από δυσμενείς μεταβολές στις τιμές των μετοχών και των μετοχικών δεικτών. Ο Όμιλος κατέχει θέσεις σε μετοχές, η πλειοψηφία των οποίων διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών, και παράγωγα προϊόντα επί μετοχών και μετοχικών δεικτών που διαπραγματεύονται στο ελληνικό, αλλά και σε διεθνή χρηματιστήρια. Οι μετοχές ταξινομούνται στο εμπορικό ή στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο του Ομίλου. Τα παράγωγα προϊόντα επί μετοχών και μετοχικών δεικτών χρησιμοποιούνται αφενός για την αποκόμιση κερδών και αφετέρου για την αντιστάθμιση του κινδύνου ο οποίος προέρχεται από το χαρτοφυλάκιο μετοχών του Ομίλου, καθώς και από τα προϊόντα που διατίθενται στην πελατεία και είναι συνδεδεμένα με την απόδοση κάποιας μετοχής ή κάποιου μετοχικού δείκτη. Σε μικρότερο βαθμό, ο Όμιλος συμμετέχει σε συναλλαγές εκτός οργανωμένων χρηματιστηριακών αγορών για αποκόμιση κερδών και για αντιστάθμιση κινδύνων.

Ο **συναλλαγματικός κίνδυνος** είναι ο κίνδυνος που αφορά στην ενδεχόμενη ζημία λόγω δυσμενών μεταβολών στις τιμές συναλλάγματος. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος προέρχεται από την ανοικτή συναλλαγματική θέση η οποία προκύπτει κυρίως από τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα τις οποίες διενεργεί η Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματαγοράς. Η ανοικτή συναλλαγματική θέση διακρίνεται σε εμπορική και δομική. Η δομική ανοικτή συναλλαγματική θέση περιλαμβάνει όλα τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις της Τράπεζας σε ξένο νόμισμα (π.χ. δάνεια, καταθέσεις κ.α.), καθώς και τις συναλλαγές σε συνάλλαγμα που διενεργεί η Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματαγοράς.

Ομοίως, ο συναλλαγματικός κίνδυνος σε επίπεδο Ομίλου απορρέει από την ανοικτή συναλλαγματική θέση έκαστης θυγατρικής, κυρίως μέσω των συναλλαγών που διενεργούν οι κατά τόπους μονάδες διαχείρισης διαθεσίμων.

Ο Όμιλος συναλλάσσεται σε όλα τα βασικά νομίσματα, διατηρώντας κυρίως βραχυπρόθεσμες τοποθετήσεις για αποκόμιση κερδών και για την εξυπηρέτηση των θεσμικών, εταιρικών, εγχώριων και διεθνών πελατών του. Σύμφωνα με τη στρατηγική της Τράπεζας, και κατ' επέκταση του Ομίλου, η ανοικτή συναλλαγματική θέση στο τέλος της ημέρας πρέπει να συμμορφώνεται με τα όρια που έχουν τεθεί από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματαγοράς και τη ΔΔΧΛΚΤ&Ο.

Επιπλέον, ο Όμιλος διαχειρίζεται την έκθεσή του σε Λίρα Τουρκίας, προκειμένου να μειώσει την μεταβλητότητα των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου από τη μετατροπή των στοιχείων Ισολογισμού της Finansbank από Τούρκικες Λίρες σε Ευρώ.

4.3.1. Κίνδυνος αγοράς για το εμπορικό χαρτοφυλάκιο και το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο

Η Τράπεζα, για την αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου αγοράς, υπολογίζει σε καθημερινή βάση τη Μέγιστη Δυνητική Ζημία (ΜΔΖ) για το σύνολο του εμπορικού και του διαθέσιμου

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

προς πώληση χαρτοφυλακίου της. Συγκεκριμένα, εφαρμόζει την μεθοδολογία διακύμανσης-συνδιακύμανσης, με χρονικό ορίζοντα μίας ημέρας και διάστημα εμπιστοσύνης 99%. Ειδικότερα, σε καθημερινή βάση εκτιμάται η ΜΔΖ τόσο του συνολικού, όσο και των επιμέρους κινδύνων (επιτοκιακό, μετοχικό, συναλλαγματικό) του εμπορικού και του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, μέσω του συστήματος RiskWatch, της εταιρείας Algorithmics. Η Τράπεζα, κατόπιν ελέγχου του μοντέλου και των παραγομένων εξ' αυτού αποτελεσμάτων, έχει λάβει την έγκριση χρήσης του εσωτερικού υποδείγματος από την ΤτΕ, καθώς και από εσωτερικούς και εξωτερικούς ελεγκτικούς φορείς.

Για τον έλεγχο και τη διαχείριση των αναλαμβανομένων κινδύνων, έχει καθοριστεί ένα πλαίσιο ορίων ΜΔΖ. Ακολουθώντας τις διεθνείς πρακτικές τα όρια αυτά αναφέρονται τόσο στους επιμέρους κινδύνους (επιτοκιακό, συναλλαγματικό και μετοχικό), όσο και στο σύνολο του κινδύνου αγοράς. Αφορούν δε, στο σύνολο του εμπορικού και του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου της Τράπεζας.

Οι παρακάτω πίνακες απεικονίζουν τη ΜΔΖ της Τράπεζας για το 2011 και 2010:

	ΜΔΖ Συνολική ΜΔΖ	ΜΔΖ Επιτοκιακού Κινδύνου	ΜΔΖ Μετοχικού Κινδύνου	ΜΔΖ Συναλλαγματικού Κινδύνου
2011				
31 Δεκεμβρίου	5.272	4.537	1.617	765
Μέσος όρος (ημερήσια τιμή)	8.639	8.458	3.723	1.136
Μέγιστο (ημερήσια τιμή)	19.969	20.522	7.114	2.439
Ελάχιστο (ημερήσια τιμή)	4.836	4.125	1.559	696

	ΜΔΖ Συνολική ΜΔΖ	ΜΔΖ Επιτοκιακού Κινδύνου	ΜΔΖ Μετοχικού Κινδύνου	ΜΔΖ Συναλλαγματικού Κινδύνου
2010				
31 Δεκεμβρίου	6.193	5.481	2.369	858
Μέσος όρος (ημερήσια τιμή)	13.188	13.394	3.943	1.084
Μέγιστο (ημερήσια τιμή)	40.279	45.358	8.045	2.334
Ελάχιστο (ημερήσια τιμή)	5.358	4.180	2.369	623

Εκτός της Τράπεζας, σε επίπεδο Ομίλου, η θυγατρική με τη μεγαλύτερη έκθεση σε κίνδυνο αγοράς είναι η Finansbank. Στις υπόλοιπες θυγατρικές, ο αναλαμβανόμενος κίνδυνος αγοράς είναι αμελητέος. Για την παρακολούθηση και αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου αγοράς, η Finansbank υπολογίζει καθημερινά τη ΜΔΖ τόσο του συνολικού, όσο και των επιμέρους κινδύνων (επιτοκιακό, μετοχικό, συναλλαγματικό) του χαρτοφυλακίου της. Ο υπολογισμός αφορά σε χρονικό ορίζοντα μίας ημέρας και διάστημα εμπιστοσύνης 99%. Η εκτίμηση της ΜΔΖ πραγματοποιείται μέσω του συστήματος Riskwatch.

Για τον έλεγχο και τη διαχείριση των αναλαμβανομένων κινδύνων της Finansbank, έχει καθοριστεί πλαίσιο ορίων ΜΔΖ, αντίστοιχο με της Τράπεζας.

Στους πίνακες που ακολουθούν, παρουσιάζονται οι εκτιμήσεις της ΜΔΖ της θυγατρικής Finansbank για τα έτη 2011 και 2010:

	ΜΔΖ Συνολική ΜΔΖ	ΜΔΖ Επιτοκιακού Κινδύνου	ΜΔΖ Μετοχικού Κινδύνου	ΜΔΖ Συναλλαγματικού Κινδύνου
2011				
31 Δεκεμβρίου	17.458	17.480	111	864
Μέσος όρος (ημερήσια τιμή)	15.758	15.582	254	749
Μέγιστο (ημερήσια τιμή)	27.107	26.571	676	2.111
Ελάχιστο (ημερήσια τιμή)	9.616	9.726	80	68

	ΜΔΖ Συνολική ΜΔΖ	ΜΔΖ Επιτοκιακού Κινδύνου	ΜΔΖ Μετοχικού Κινδύνου	ΜΔΖ Συναλλαγματικού Κινδύνου
2010				
31 Δεκεμβρίου	12.112	12.361	248	491
Μέσος όρος (ημερήσια τιμή)	8.534	8.364	92	1.242
Μέγιστο (ημερήσια τιμή)	14.471	15.026	348	4.963
Ελάχιστο (ημερήσια τιμή)	2.771	2.838	0,1	101

Επιπλέον, η Τράπεζα εκτιμά σε καθημερινή βάση τη ΜΔΖ και σε επίπεδο Ομίλου, λαμβάνοντας δηλαδή υπόψη τα χαρτοφυλάκια τόσο της ίδιας, όσο και της θυγατρικής Finansbank.

Στους πίνακες που ακολουθούν, παρουσιάζονται αυτές οι εκτιμήσεις της ΜΔΖ για τα έτη 2011 και 2010::

	ΜΔΖ Συνολική ΜΔΖ	ΜΔΖ Επιτοκιακού Κινδύνου	ΜΔΖ Μετοχικού Κινδύνου	ΜΔΖ Συναλλαγματικού Κινδύνου
2011				
31 Δεκεμβρίου	16.241	15.400	1.737	769
Μέσος όρος (ημερήσια τιμή)	17.159	16.463	3.864	1.273
Μέγιστο (ημερήσια τιμή)	30.680	32.196	7.286	2.744
Ελάχιστο (ημερήσια τιμή)	10.233	9.327	1.696	728

	ΜΔΖ Συνολική ΜΔΖ	ΜΔΖ Επιτοκιακού Κινδύνου	ΜΔΖ Μετοχικού Κινδύνου	ΜΔΖ Συναλλαγματικού Κινδύνου
2010				
31 Δεκεμβρίου	16.378	15.283	2.422	1.555
Μέσος όρος (ημερήσια τιμή)	16.834	16.703	3.983	1.495
Μέγιστο (ημερήσια τιμή)	37.039	41.404	8.155	5.270
Ελάχιστο (ημερήσια τιμή)	8.026	7.359	2.422	546

Προκειμένου να διασφαλιστεί η αξιοπιστία του εσωτερικού υποδείγματος μέτρησης του κινδύνου αγοράς, η Τράπεζα εφαρμόζει πρόγραμμα δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου (backtesting), ο οποίος συνίσταται στη σύγκριση της ΜΔΖ, όπως αυτή υπολογίστηκε από το υπόδειγμα, με την αντίστοιχη μεταβολή στην αξία του χαρτοφυλακίου πάνω στο οποίο βασίστηκε ο υπολογισμός κατά την τεκμαιρόμενη περίοδο. Δοκιμαστικό εκ των υστέρων έλεγχο διενεργεί καθημερινά και η θυγατρική Finansbank.

Συμπληρωματικά, διενεργείται ανάλυση για την εκτίμηση της ζημίας που ενδέχεται να υποστεί η Τράπεζα σε ακραίες καταστάσεις, οι οποίες ενδεχομένως προκαλέσουν ιδιαίτερα

υψηλές ζημιές. Για το λόγο αυτό, διενεργείται σε εβδομαδιαία βάση πρόγραμμα προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress testing) που συνίσταται στον υπολογισμό κέρδους/ζημίας του εμπορικού και του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου της Τράπεζας σε περιπτώσεις ακραίων μεταβολών στις αγορές. Τα σενάρια που εφαρμόζονται αφορούν στις τρεις βασικές κατηγορίες κινδύνου του χαρτοφυλακίου της Τράπεζας (επιτοκιακού, μετοχικού και συναλλαγματικού).

Πρόγραμμα προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων διεξάγεται και από τη θυγατρική Finansbank σε μηνιαία βάση. Τα σενάρια αφορούν σε ακραίες μεταβολές για τον επιτοκιακό και τον συναλλαγματικό κίνδυνο και εφαρμόζονται στα στοιχεία τόσο του εμπορικού, όσο και του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου της. Τα σενάρια βασίζονται σε ακραίες μεταβολές των υποκείμενων παραγόντων κινδύνου κατά τη διάρκεια των πρόσφατων οικονομικών κρίσεων που έχουν λάβει χώρα στην Τουρκία.

4.3.2. Περιορισμοί της μεθοδολογίας ΜΔΖ

Η μέθοδος της ΜΔΖ που εφαρμόζει ο Όμιλος βασίζεται σε θεωρητικές παραδοχές, οι οποίες υπό ακραίες συνθήκες αγοράς δύναται να μην αντικατοπτρίζουν την μέγιστη ζημιά που μπορεί να υποστεί η Τράπεζα. Οι περιορισμοί της μεθοδολογίας συνοψίζονται ως εξής:

- Η χρήση διακυμάνσεων και συσχετίσεων ως μέτρο πρόβλεψης της μελλοντικής συμπεριφοράς παραγόντων κινδύνων δύναται να αποδειχθεί ανεπαρκής σε περιόδους έντονης διακύμανσης στις χρηματοοικονομικές αγορές.
- Ο χρονικός ορίζοντας μίας ημέρας για τον υπολογισμό της ΜΔΖ (ή δέκα ημερών για εποπτικούς σκοπούς) συνεπάγεται ότι η Τράπεζα θα μπορεί να ρευστοποιήσει το σύνολο του χαρτοφυλακίου εντός της περιόδου αυτής. Εντούτοις, η παραδοχή αυτή μπορεί να υποεκτιμά τον κίνδυνο αγοράς σε περιόδους μη επαρκούς ρευστότητας στις χρηματοοικονομικές αγορές ή σε περιπτώσεις όπου κάποια περιουσιακά στοιχεία στο χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας δεν μπορούν να ρευστοποιηθούν εύκολα.
- Η ΜΔΖ αναφέρεται σε εύλογες ζημιές στο χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας για διάστημα εμπιστοσύνης 99%, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη ζημιές πέρα από το διάστημα αυτό.
- Όλοι οι υπολογισμοί βασίζονται στις ανοικτές θέσεις της Τράπεζας κατά τη λήξη της ημέρας, αγνοώντας τις διακυμάνσεις του κινδύνου κατά τη διάρκεια της ημέρας και τις πραγματοποιημένες ζημιές (εφόσον υφίστανται).
- Οι εκτιμήσεις της ΜΔΖ βασίζονται σε μικρές αλλαγές στις τιμές των παραγόντων κινδύνων. Για μεγαλύτερες μεταβολές η μεθοδολογία δεν θα λάμβανε υπόψη την επίδραση στις τιμές του χαρτοφυλακίου.
- Γίνεται η υπόθεση ότι, οι αποδόσεις επί των μεμονωμένων παραγόντων κινδύνου ακολουθούν κανονική κατανομή. Εάν αυτό δεν ισχύει, η πιθανότητα ακραίων μεταβολών στην αγορά θα μπορούσε να υποεκτιμηθεί.
- Οι εκτιμήσεις της ΜΔΖ αφορούν στις μεταβολές μόνο των παραγόντων κινδύνου αγοράς, όπως τα επιτόκια, οι συναλλαγματικές ισοτιμίες και οι τιμές των χρηματιστηριακών δεικτών. Παρόλο που το περιθώριο πιστωτικού κινδύνου λαμβάνεται υπόψη στην αποτίμηση

των χρηματοοικονομικών στοιχείων που χρησιμοποιείται για τους σκοπούς του μοντέλου ΜΔΖ, ο υπολογισμός του πίνακα διακύμανσης-συνδιακύμανσης που χρησιμοποιείται στο μοντέλο ΜΔΖ βασίζεται στις ιστορικές αποδόσεις γερμανικών ομολόγων αναφοράς, και δεν ενσωματώνει τις μεταβολές στα πιστωτικά περιθώρια των στοιχείων του χαρτοφυλακίου. Ο ειδικός κίνδυνος ο οποίος απορρέει από το χαρτοφυλάκιο χρεογράφων της Τράπεζας εκτιμάται με την τυποποιημένη μέθοδο.

Για την βελτίωση της ικανότητας πρόβλεψης του μοντέλου εκτίμησης της ΜΔΖ και την ελαχιστοποίηση της επίδρασης των ανωτέρω περιορισμών, διενεργούμε ελέγχους προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σε εβδομαδιαία βάση, όπως αναφέρεται παραπάνω.

4.3.3. Κίνδυνος επιτοκίου στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο

Επιτοκιακός κίνδυνος επί του τραπεζικού χαρτοφυλακίου είναι ο υφιστάμενος ή μελλοντικός κίνδυνος για τα έσοδα (καθαρά έσοδα από τόκους) και το κεφάλαιο, ο οποίος απορρέει από δυσμενείς μεταβολές των επιτοκίων οι οποίες επηρεάζουν τα στοιχεία του τραπεζικού χαρτοφυλακίου. Η έκθεση σε επιτοκιακό κίνδυνο στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο προέρχεται από την αναντιστοιχία στις ημερομηνίες επαναπροσδιορισμού του επιτοκίου μεταξύ στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού. Το τραπεζικό χαρτοφυλάκιο αποτελείται κυρίως από Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών, Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες, Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, τίτλους που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως δάνεια και απαιτήσεις, Υποχρεώσεις προς πελάτες, Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις, τα οποία καταχωρούνται στο αποσβεσμένο κόστος. Ο Όμιλος διατηρεί επαρκείς διαδικασίες μέτρησης, παρακολούθησης και ελέγχου του επιτοκιακού κινδύνου του τραπεζικού χαρτοφυλακίου, στις οποίες περιλαμβάνονται:

- Συστήματα μέτρησης επιτοκιακού κινδύνου του τραπεζικού χαρτοφυλακίου. Τα συστήματα αυτά έχουν τη δυνατότητα κάλυψης όλων των βασικών πηγών επιτοκιακού κινδύνου και αξιολόγησης των επιπτώσεων των επιτοκιακών μεταβολών με τρόπο που να συνάδει με το πλαίσιο δραστηριοτήτων του Ομίλου.
- Μέτρηση του βαθμού ευαισθησίας των κερδών και της οικονομικής αξίας των ιδίων κεφαλαίων σε περιπτώσεις καταστάσεων κρίσης.
- Επαρκείς και αποτελεσματικές διαδικασίες και συστήματα πληροφορικής για τη μέτρηση, παρακολούθηση, έλεγχο και υποβολή αναφορών σχετικά με τα επίπεδα έκθεσης του επενδυτικού χαρτοφυλακίου σε επιτοκιακό κίνδυνο.
- Τεκμηριωμένη πολιτική διαχείρισης του επιτοκιακού κινδύνου στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο.

4.3.4. Επιτοκιακός κίνδυνος βάσει της ημερομηνίας επόμενης αναπροσαρμογής επιτοκίου

Ο επιτοκιακός κίνδυνος στον οποίο εκτίθεται ο Όμιλος και αφορά σε χρηματοοικονομικά μέσα με βάση την ημερομηνία της αμέσως επόμενης αναπροσαρμογής των επιτοκίων συνοψίζεται ως ακολούθως:

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Ημερομηνίες επαναπροσδιορισμού επιτοκίου - Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2011	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Μη τοκοφόρες	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού							
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	1.330.251	4.028	-	-	-	2.747.874	4.082.153
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	4.059.576	35.955	94.247	451	-	445.617	4.635.846
Χρηματ. περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	754.258	960.726	669.164	145.552	131.028	21.927	2.682.655
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	36.312.506	8.141.583	7.967.127	7.773.448	10.709.459	592.098	71.496.221
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-διαθέσιμο προς πώληση	706.869	789.880	645.926	1.263.139	464.477	638.939	4.509.230
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	64.279	235.984	457.484	115.533	150.270	116	1.023.666
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-δάνεια και απαιτήσεις	304.158	490.562	1.636.104	551.691	2.173.030	-	5.155.545
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού & απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	5.730	9.358	18.403	1.618	110	613.207	648.426
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	8.880	1.974	6.484	91	-	2.396.532	2.413.961
Σύνολο	43.546.507	10.670.050	11.494.939	9.851.523	13.628.374	7.456.310	96.647.703
Στοιχεία Παθητικού							
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	16.766.868	7.633.924	3.391.493	6.300.292	-	15.661	34.108.238
Υποχρεώσεις προς πελάτες	36.737.075	10.120.406	8.923.796	674.237	2.796	3.085.330	59.543.640
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	110.285	258.123	969.232	1.615.899	455.097	31.302	3.439.938
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	132	1.899	13.834	10.728	2.780	2.656.077	2.685.450
Λοιπά στοιχεία παθητικού	47.483	257.179	116.132	51.371	-	1.873.200	2.345.365
Σύνολο	53.661.843	18.271.531	13.414.487	8.652.527	460.673	7.661.570	102.122.631
Διαφορά επαναπροσδιορισμού επιτοκίων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού	(10.115.336)	(7.601.481)	(1.919.548)	1.198.996	13.167.701	(205.260)	(5.474.928)

31 Δεκεμβρίου 2010	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Μη τοκοφόρες	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού							
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	4.806.529	3.485	-	16.547	-	2.703.922	7.530.483
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	2.764.096	278.080	67.434	11.224	-	200.620	3.321.454
Χρηματ. περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	526.610	325.587	360.690	349.499	124.504	36.222	1.723.112
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	35.062.885	9.182.214	10.168.178	9.912.203	10.976.856	1.959.534	77.261.870
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-διαθέσιμο προς πώληση	815.866	729.210	1.743.899	2.309.251	1.438.188	887.940	7.924.354
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	11.077	585.195	1.923.777	747.434	358.786	15	3.626.284
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-δάνεια και απαιτήσεις	716.129	921.073	715.602	2.004.767	4.459.178	-	8.816.749
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού & απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	3.052	735	2.454	-	-	754.219	760.460
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	5.943	276	1.308	170	4.566	2.140.670	2.152.933
Σύνολο	44.712.187	12.025.855	14.983.342	15.351.095	17.362.078	8.683.142	113.117.699
Στοιχεία Παθητικού							
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	13.025.625	14.915.336	1.935.478	2.109	-	20.148	29.898.696
Υποχρεώσεις προς πελάτες	45.451.545	12.134.787	7.058.901	677.215	1.517	2.715.072	68.039.037
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	100.495	1.966.129	429.258	163.210	1.732.808	40.176	4.432.076
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	64	457	8.965	7.381	2.758	2.815.127	2.834.752
Λοιπά στοιχεία παθητικού	35.973	242.277	87.238	34.253	-	2.017.908	2.417.649
Σύνολο	58.613.702	29.258.986	9.519.840	884.168	1.737.083	7.608.431	107.622.210
Διαφορά επαναπροσδιορισμού επιτοκίων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού	(13.901.515)	(17.233.131)	5.463.502	14.466.927	15.624.995	1.074.711	5.495.489

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Ημερομηνίες επαναπροσδιορισμού επιτοκίου - Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2011	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Μη τοκοφόρες	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού							
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	833.103	4.028	-	-	-	729.452	1.566.583
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	6.917.538	599.346	150.328	60.451	-	298.346	8.026.009
Χρηματ. περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	732.710	958.097	643.026	29.987	93.050	387	2.457.257
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	28.764.702	5.343.173	4.056.313	4.921.870	9.691.865	113.314	52.891.237
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-διαθέσιμο προς πώληση	55.696	160.532	50.851	223.688	51.184	615.523	1.157.474
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	73.298	344.904	825.155	71.643	7.230	-	1.322.230
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-δάνεια και απαιτήσεις	216.333	460.799	1.618.296	476.320	1.912.318	-	4.684.066
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	-	-	-	-	-	1.966.264	1.966.264
Σύνολο	37.593.380	7.870.879	7.343.969	5.783.959	11.755.647	3.723.286	74.071.120

Στοιχεία Παθητικού							
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	16.121.560	7.565.326	3.873.286	6.300.292	-	10.399	33.870.863
Υποχρεώσεις προς πελάτες	29.135.256	5.869.658	6.641.564	528.704	-	1.849.985	44.025.167
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	126.500	163.065	139.819	1.130.934	450.000	33.650	2.043.968
Λοιπά στοιχεία παθητικού	84.563	390.368	113.348	348.774	80.141	3.187.813	4.205.007
Σύνολο	45.467.879	13.988.417	10.768.017	8.308.704	530.141	5.081.847	84.145.005

Διαφορά επαναπροσδιορισμού επιτοκίων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού	(7.874.499)	(6.117.538)	(3.424.048)	(2.524.745)	11.225.506	(1.358.561)	(10.073.885)
---	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	-------------------	--------------------	---------------------

31 Δεκεμβρίου 2010	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Μη τοκοφόρες	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού							
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	4.402.416	3.485	-	16.547	-	647.057	5.069.505
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	5.929.942	804.452	218.470	83.294	-	54.931	7.091.089
Χρηματ. περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	431.325	243.919	331.736	51.312	22.139	1.861	1.082.292
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	27.758.348	5.649.323	6.331.854	6.641.249	9.897.260	1.964.957	58.242.991
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-διαθέσιμο προς πώληση	87.555	370.333	435.501	655.846	762.404	723.573	3.035.212
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	136.077	442.572	813.908	581.977	-	-	1.974.534
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-δάνεια και απαιτήσεις	373.631	886.197	618.044	1.558.374	3.598.657	-	7.034.903
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	-	-	772	-	-	1.646.903	1.647.675
Σύνολο	39.119.294	8.400.281	8.750.285	9.588.599	14.280.460	5.039.282	85.178.201

Στοιχεία Παθητικού							
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	12.382.535	14.599.001	1.874.108	1.433	-	12.383	28.869.460
Υποχρεώσεις προς πελάτες	36.872.559	8.162.742	5.255.306	550.506	668	1.629.227	52.471.008
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	126.500	1.008.915	143.045	80.000	1.780.113	43.296	3.181.869
Λοιπά στοιχεία παθητικού	5.879	241.779	-	-	-	1.237.080	1.484.738
Σύνολο	49.387.473	24.012.437	7.272.459	631.939	1.780.781	2.921.986	86.007.075

Διαφορά επαναπροσδιορισμού επιτοκίων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού	(10.268.179)	(15.612.156)	1.477.826	8.956.660	12.499.679	2.117.296	(828.874)
---	---------------------	---------------------	------------------	------------------	-------------------	------------------	------------------

4.3.5. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η έκθεση του Ομίλου και της Τράπεζας στον συναλλαγματικό κίνδυνο πριν ληφθεί υπόψη η επίδραση της αντιστάθμισης παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθούν. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, η ανοικτή συναλλαγματική θέση στο τέλος της ημέρας πρέπει να συμμορφώνεται με τα όρια που έχουν θεσπιστεί από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματαγοράς και τη

ΔΔΧΛΑΚΤ&Ο. Η συμμόρφωση επιτυγχάνεται αναλαμβάνοντας κατάλληλες αντισταθμιστικές θέσεις. Ως αποτέλεσμα, η καθαρή έκθεση σε κάθε ξένο νόμισμα διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα και εντός των προκαθορισμένων ορίων.

Η έκθεση του Ομίλου στον συναλλαγματικό κίνδυνο την 31 Δεκεμβρίου 2011 και 2010 είχε ως εξής:

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Συγκέντρωση συναλλαγματικού κινδύνου - Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2011	EURO	USD	GBP	JPY	CHF	TL	Λουτά	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού								
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	3.147.996	90.795	65.262	421	6.512	194.568	576.599	4.082.153
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	3.083.902	765.854	80.476	32.936	67.999	447.939	156.740	4.635.846
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	2.560.139	17.340	5	-	-	36.870	68.301	2.682.655
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	2.766.460	207.991	9.832	5.647	23.086	719.224	16.517	3.748.757
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	52.725.983	4.404.097	142.585	87.585	1.289.934	10.812.284	2.033.753	71.496.221
Χαρτ/κιο επενδύσεων – διαθ. προς πώληση	1.424.936	444.769	13.730	36	4	2.418.239	207.516	4.509.230
Χαρτ/κιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	1.010.730	-	-	-	-	-	12.936	1.023.666
Χαρτ/κιο επενδύσεων - δάνεια και απαιτήσεις	5.038.869	27.977	-	88.699	-	-	-	5.155.545
Ακίνητα επενδύσεων	271.918	-	-	-	-	-	2.552	274.470
Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	56.627	-	-	-	-	1.304	5.066	62.997
Υπεραξία, λογισμικό και λουτά άυλα περιουσιακά στοιχεία	212.799	-	70.129	-	-	1.687.138	166.755	2.136.821
Ενσώματα πάγια στοιχεία	1.684.234	-	19.257	-	-	172.759	146.426	2.022.676
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	683.978	19	-	2	233	11.544	4.862	700.638
Λουτά στοιχεία ενεργητικού	3.865.884	62.795	52.571	24.904	1.171	254.364	76.625	4.338.314
Σύνολο ενεργητικού	78.534.455	6.021.637	453.847	240.230	1.388.939	16.756.233	3.474.648	106.869.989

31 Δεκεμβρίου 2011	EURO	USD	GBP	JPY	CHF	TL	Λουτά	Σύνολο
Στοιχεία Παθητικού								
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	33.123.739	525.097	2.357	26	36.415	373.933	46.671	34.108.238
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	3.489.524	329.544	33.037	194.179	30.105	390.605	2.466	4.469.460
Υποχρεώσεις προς πελάτες	41.665.852	5.100.988	285.657	101.995	68.372	8.601.926	3.718.850	59.543.640
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λουτές δανειακές υποχρεώσεις	2.221.353	1.008.257	-	-	-	182.641	27.687	3.439.938
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	2.648.462	88	-	2	547	32.114	4.237	2.685.450
Λουτά στοιχεία παθητικού	1.451.082	279.535	88.156	27.466	1.208	711.694	41.203	2.600.344
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	256.126	-	-	-	-	14.237	5.573	275.936
Σύνολο παθητικού	84.856.138	7.243.509	409.207	323.668	136.647	10.307.150	3.846.687	107.123.006

Καθαρή συναλλαγματική θέση	(6.321.683)	(1.221.872)	44.640	(83.438)	1.252.292	6.449.083	(372.039)	(253.017)
-----------------------------------	--------------------	--------------------	---------------	-----------------	------------------	------------------	------------------	------------------

Το 2011, οι Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις περιλαμβάνουν ποσό €20.513 που έχει μεταφερθεί στα Στοιχεία ενεργητικού προοριζόμενα προς πώληση (βλ. Σημείωση 30).

31 Δεκεμβρίου 2010	EURO	USD	GBP	JPY	CHF	TL	Λουτά	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού								
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	5.989.763	598.246	10.130	487	8.850	554.508	368.499	7.530.483
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	2.638.682	448.139	37.159	8.527	27.085	42.023	119.839	3.321.454
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	1.561.848	27.009	-	-	-	89.373	44.882	1.723.112
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	1.267.475	217.169	10.517	18.040	15.334	134.637	68.020	1.731.192
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	57.787.493	4.521.619	216.301	103.798	1.328.629	10.989.058	2.314.972	77.261.870
Χαρτ/κιο επενδύσεων – διαθ. προς πώληση	4.009.680	486.065	9.737	-	4	3.137.572	281.296	7.924.354
Χαρτ/κιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	3.604.718	-	-	-	-	-	21.566	3.626.284
Χαρτ/κιο επενδύσεων - δάνεια και απαιτήσεις	8.355.114	81.244	2.793	377.598	-	-	-	8.816.749
Ακίνητα επενδύσεων	210.812	-	-	-	-	-	2.368	213.180
Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	54.532	-	-	-	-	1.434	5.165	61.131
Υπεραξία, λογισμικό και λουτά άυλα περιουσιακά στοιχεία	212.933	16	70.369	-	-	1.996.560	280.319	2.560.197
Ενσώματα πάγια στοιχεία	1.694.674	-	19.880	-	-	189.656	166.236	2.070.446
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	810.646	-	-	-	-	8.066	3.354	822.066
Λουτά στοιχεία ενεργητικού	2.597.322	95.309	51.513	32.466	1.341	267.552	36.584	3.082.087
Σύνολο ενεργητικού	90.795.692	6.474.816	428.399	540.916	1.381.243	17.410.439	3.713.100	120.744.605

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2010	EURO	USD	GBP	JPY	CHF	TL	Λουπά	Σύνολο
Στοιχεία Παθητικού								
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	28.508.639	507.059	6.179	45	36.169	616.926	223.679	29.898.696
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	1.061.394	150.087	15.754	164.804	71.834	320.472	6.211	1.790.556
Υποχρεώσεις προς πελάτες	49.433.159	5.839.807	335.714	156.989	49.310	8.637.693	3.586.365	68.039.037
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λουπές δανειακές υποχρεώσεις	3.201.594	862.254	-	100.444	-	263.178	4.606	4.432.076
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	2.796.859	-	-	-	-	23.489	14.404	2.834.752
Λουπά στοιχεία παθητικού	1.425.030	270.500	78.343	34.659	4.344	819.794	59.453	2.692.123
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	133.030	-	-	-	-	13.860	5.122	152.012
Σύνολο παθητικού	86.559.705	7.629.707	435.990	456.941	161.657	10.695.412	3.899.840	109.839.252
Καθαρή συναλλαγματική θέση	4.235.987	(1.154.891)	(7.591)	83.975	1.219.586	6.715.027	(186.740)	10.905.353

Συγκέντρωση συναλλαγματικού κινδύνου - Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2011	EURO	USD	GBP	JPY	CHF	TL	Λουπά	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού								
Ταμείο και διαθέσιμα στη Κεντρική Τράπεζα	1.440.294	40.450	59.108	318	767	59	25.587	1.566.583
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	6.983.367	571.911	37.897	31.879	221.748	6.242	172.965	8.026.009
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	2.431.530	162	5	-	-	-	25.560	2.457.257
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	2.742.474	142.999	9.426	5.647	5.621	-	17.151	2.923.318
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	49.083.046	2.706.537	139.954	31.648	875.537	-	54.515	52.891.237
Χαρτ/κιο επενδύσεων – διαθ. προς πώληση	998.192	127.337	1.651	-	2	-	30.292	1.157.474
Χαρτ/κιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	602.178	703.300	-	-	-	-	16.752	1.322.230
Χαρτ/κιο επενδύσεων - δάνεια και απαιτήσεις	4.554.804	29.069	11.494	88.699	-	-	-	4.684.066
Συμμετοχές σε θυγατρικές	8.320.308	122.346	12.089	-	-	-	6.184	8.460.927
Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	26.316	-	-	-	-	-	-	26.316
Λογισμικό και λουπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	128.029	316	277	-	-	-	331	128.953
Ενσώματα πάγια στοιχεία	345.850	-	-	-	-	-	7.243	353.093
Λουπά στοιχεία ενεργητικού	3.241.792	42.787	-	24.095	1.336	77	-	3.310.087
Σύνολο ενεργητικού	80.898.180	4.487.214	271.901	182.286	1.105.011	6.378	356.580	87.307.550

31 Δεκεμβρίου 2011	EURO	USD	GBP	JPY	CHF	TL	Λουπά	Σύνολο
Στοιχεία Παθητικού								
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	33.564.518	79.791	166.735	2.157	37.776	-	19.886	33.870.863
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	3.463.313	232.726	32.986	194.179	12.454	4.042	785	3.940.485
Υποχρεώσεις προς πελάτες	39.811.173	2.674.819	225.324	106.516	43.751	2.488	1.161.096	44.025.167
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λουπές δανειακές υποχρεώσεις	1.888.951	68.972	86.045	-	-	-	-	2.043.968
Λουπά στοιχεία παθητικού	3.984.092	256.985	2.466	27.460	1.109	3.718	7.862	4.283.692
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	208.891	-	-	-	-	-	-	208.891
Σύνολο παθητικού	82.920.938	3.313.293	513.556	330.312	95.090	10.248	1.189.629	88.373.066
Καθαρή συναλλαγματική θέση	(2.022.758)	1.173.921	(241.655)	(148.026)	1.009.921	(3.870)	(833.049)	(1.065.516)

Το 2011, οι Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις περιλαμβάνουν ποσό €20.513 που έχει μεταφερθεί στα Στοιχεία ενεργητικού προοριζόμενα προς πώληση (βλ. Σημείωση 30).

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2010	EURO	USD	GBP	JPY	CHF	TL	Λουπά	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού								
Ταμείο και διαθέσιμα στη Κεντρική Τράπεζα	4.998.124	36.955	5.697	325	393	32	27.979	5.069.505
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	6.630.209	247.305	12.328	14.470	50.786	792	135.199	7.091.089
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	1.060.149	6.708	-	-	-	-	15.435	1.082.292
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	1.275.107	157.255	10.447	18.040	15.334	-	66.778	1.542.961
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	53.970.670	3.055.169	214.584	38.912	889.786	-	73.870	58.242.991
Χαρτ/κιο επενδύσεων – διαθ. προς πώληση	2.804.390	182.811	7.077	-	2	-	40.932	3.035.212
Χαρτ/κιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	1.470.361	486.455	-	-	-	-	17.718	1.974.534
Χαρτ/κιο επενδύσεων - δάνεια και απαιτήσεις	6.573.268	81.244	2.793	377.598	-	-	-	7.034.903
Συμμετοχές σε θυγατρικές	8.274.800	122.381	12.089	-	-	-	6.607	8.415.877
Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	27.811	-	-	-	-	-	-	27.811
Λογισμικό και λουπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	139.322	442	682	-	-	-	361	140.807
Ενσώματα πάγια στοιχεία	379.541	-	-	-	-	-	8.563	388.104
Λουπά στοιχεία ενεργητικού	2.133.608	83.634	8.880	31.460	1.152	37	-	2.258.771
Σύνολο ενεργητικού	89.737.360	4.460.359	274.577	480.805	957.453	861	393.442	96.304.857

31 Δεκεμβρίου 2010	EURO	USD	GBP	JPY	CHF	TL	Λουπά	Σύνολο
Στοιχεία Παθητικού								
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	28.291.052	355.287	162.214	1.823	38.059	-	21.025	28.869.460
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	1.059.994	87.347	15.688	164.804	71.834	-	4.384	1.404.051
Υποχρεώσεις προς πελάτες	47.210.409	3.515.322	256.472	158.467	35.408	517	1.294.413	52.471.008
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λυτές δανειακές υποχρεώσεις	2.927.471	70.451	83.503	100.444	-	-	-	3.181.869
Λουπά στοιχεία παθητικού	1.201.339	250.555	1.984	34.090	538	10.576	19.380	1.518.462
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	79.887	-	-	-	-	-	-	79.887
Σύνολο παθητικού	80.770.152	4.278.962	519.861	459.628	145.839	11.093	1.339.202	87.524.737

Καθαρή συναλλαγματική θέση	8.967.208	181.397	(245.284)	21.177	811.614	(10.232)	(945.760)	8.780.120
-----------------------------------	------------------	----------------	------------------	---------------	----------------	-----------------	------------------	------------------

4.4 Κίνδυνος ρευστότητας

4.4.1. Διαχείριση κινδύνου ρευστότητας

Κίνδυνος ρευστότητας είναι ο υφιστάμενος ή μελλοντικός κίνδυνος για τα αποτελέσματα και το κεφάλαιο ο οποίος απορρέει από την αδυναμία του οργανισμού να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του όταν αυτές καταστούν πληρωτέες χωρίς να υποστεί σημαντικές ζημιές.

Αντικατοπτρίζει την πιθανότητα οι ταμειακές εκροές να μην καλύπτονται επαρκώς από ταμειακές εισροές, λαμβάνοντας υπόψη μη αναμενόμενες καθυστερήσεις σε αποπληρωμές (term liquidity risk), ή καταβολές υψηλότερες των αναμενόμενων (withdrawal/call risk). Ο κίνδυνος ρευστότητας περιλαμβάνει τον κίνδυνο μη αναμενόμενων αυξήσεων στο κόστος χρηματοδότησης των περιουσιακών στοιχείων σε κατάλληλες διάρκειες και επιτόκια, καθώς και τον κίνδυνο να μην είναι δυνατή είτε η έγκαιρη ρευστοποίηση θέσεων είτε η ρευστοποίηση αυτών με εύλογους όρους.

Η διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας αποσκοπεί στην διασφάλιση της ορθής εκτίμησης του κινδύνου ρευστότητας σε επίπεδο Ομίλου και της διατήρησής του σε αποδεκτά επίπεδα. Ακόμα και υπό δυσμενείς συνθήκες ο Όμιλος έχει πρόσβαση στις αγορές κεφαλαίου για την κάλυψη τόσο των αναγκών της πελατειακής του βάσης όσο και των υποχρεώσεών του που καθίστανται πληρωτέες καθώς επίσης και των κεφαλαιακών του

απαιτήσεων.

Τα εκτελεστικά και ανώτατα στελέχη της διοίκησης έχουν την ευθύνη για την εφαρμογή της στρατηγικής κινδύνου ρευστότητας που εγκρίνεται από την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και για τη διαμόρφωση κατάλληλων πολιτικών, μεθόδων και διαδικασιών για τον εντοπισμό, τη μέτρηση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο του κινδύνου ρευστότητας, που ανταποκρίνονται στη φύση και στην πολυπλοκότητα των εργασιών της ΕΤΕ. Τα εκτελεστικά και ανώτατα στελέχη της διοίκησης ενημερώνονται τακτικά όσον αφορά τα τρέχοντα επίπεδα έκθεσης σε κίνδυνο ρευστότητας, προκειμένου να εξασφαλίζουν ότι το προφίλ κινδύνου ρευστότητας της ΕΤΕ παραμένει εντός των εγκεκριμένων ορίων.

Η ALCO παρακολουθεί το κενό διάστημα που αφορά στις ημερομηνίες λήξης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων, καθώς και των χρηματοδοτικών απαιτήσεων, βάσει διάφορων παραδοχών, περιλαμβανομένων συνθηκών που δύναται να έχουν δυσμενή επίδραση στην δυνατότητα της Τράπεζας να ρευστοποιήσει επενδύσεις και θέσεις του εμπορικού χαρτοφυλακίου καθώς και την δυνατότητα πρόσβασής της στις αγορές κεφαλαίου.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

4.4.2. Πηγές ρευστότητας

Οι κύριες πηγές ρευστότητας του Ομίλου είναι τα ίδια κεφάλαια, οι καταθέσεις, η ΕΚΤ και κεντρικές τράπεζες μέσω συμφωνιών επαναγοράς τίτλων (repo), καθώς και ο μακρόθεσμος δανεισμός, οι τιτλοποιήσεις, οι καλυμμένες ομολογίες, οι γραμμές χρηματοδότησης από άλλες τράπεζες και το Πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας με τη μορφή έκδοσης τίτλων εγγυημένων από το Ελληνικό Δημόσιο.

Η περιορισμένη πρόσβαση κατά τη διάρκεια του 2011 στη διατραπεζική αγορά και στις αγορές κεφαλαίου, που επηρέασε όλες τις ελληνικές τράπεζες, σε συνδυασμό με τη μείωση των εγχώριων καταθέσεων, είχαν ως αποτέλεσμα την αυξημένη εξάρτηση από την ΕΚΤ και τις κεντρικές τράπεζες. Ανταποκρινόμενη στη διεθνή οικονομική κρίση, η ΕΚΤ έχει

διευρύνει σημαντικά το εύρος των συμφωνιών επαναγοράς, επιτρέποντας την πλήρη εξυπηρέτηση όλων των προσφορών, αντί της διαδικασίας πλειστηριασμού για κάποιες διάρκειες, επεκτείνοντας τη διάρκεια των συμφωνιών επαναγοράς και διευρύνοντας τα είδη εξασφαλίσεων που αποδέχεται. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΚΤ προσφέρει πρόσβαση σε βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες συμφωνίες επαναγοράς, με διάρκεια από μία εβδομάδα έως τρία χρόνια. Την 31 Δεκεμβρίου 2011, η χρηματοδότηση από την ΕΚΤ και η χρηματοδότηση από άλλες κεντρικές τράπεζες ανήλθε σε €30,9 δισ. (βλ. Σημείωση 37 για την ανάλυση των δεσμευμένων στοιχείων).

4.4.3. Πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας

Στο πλαίσιο παροχής εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου για την έκδοση ομολόγων, η Τράπεζα συμμετείχε στον δεύτερο και τρίτο πυλώνα του προγράμματος ενίσχυσης της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας σύμφωνα με το Ν. 3723/2008, ως εξής:

Πυλώνας II

Περιγραφή	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία λήξης	Ονομαστική αξία σε εκατ. €	Επιτόκιο
Τίτλοι κυμαινόμενου επιτοκίου	26 Απριλίου 2010	Απρίλιος 2013	2.500,0	Τριμηνιαία καταβολή τόκων με επιτόκιο ίσο με Euribor 3-μηνών προσαυξημένο κατά 1.200 μ.β. ⁽²⁾
Τίτλοι κυμαινόμενου επιτοκίου	4 Μαΐου 2010	Μάιος 2013	1.345,0 ⁽¹⁾	Τριμηνιαία καταβολή τόκων με επιτόκιο ίσο με Euribor 3-μηνών προσαυξημένο κατά 500 μ.β.
Τίτλοι κυμαινόμενου επιτοκίου	4 Μαΐου 2010	Μάιος 2013	655,0	Τριμηνιαία καταβολή τόκων με επιτόκιο ίσο με Euribor 3-μηνών προσαυξημένο κατά 1.200 μ.β. ⁽²⁾
Τίτλοι κυμαινόμενου επιτοκίου	28 Ιουνίου 2010	Ιούνιος 2013	4.265,6	Τριμηνιαία καταβολή τόκων με επιτόκιο ίσο με Euribor 3-μηνών προσαυξημένο κατά 1.200 μ.β. ⁽²⁾
Τίτλοι κυμαινόμενου επιτοκίου	23 Δεκεμβρίου 2010	Δεκέμβριος 2013	4.107,7	Τριμηνιαία καταβολή τόκων με επιτόκιο ίσο με Euribor 3-μηνών προσαυξημένο κατά 1.200 μ.β. ⁽²⁾
Τίτλοι κυμαινόμενου επιτοκίου	7 Ιουνίου 2011	Ιούνιος 2014	1.925,0	Τριμηνιαία καταβολή τόκων με επιτόκιο ίσο με Euribor 3-μηνών προσαυξημένο κατά 1.200 μ.β.
Σύνολο			14.798,3	

⁽¹⁾ Την 20 Δεκεμβρίου 2011 και 23 Δεκεμβρίου 2011, η Τράπεζα επαναγόρασε τίτλους ποσού €907 εκατ. (€700 εκατ. και €207 εκατ., αντίστοιχα) που είχε διαθέσει σε τρίτους και εμφανίζονταν στις υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους του Ομίλου και της Τράπεζας (βλ. Σημείωση 33).

⁽²⁾ Την 3 Ιουνίου 2011, το επιτόκιο μεταβλήθηκε σε Euribor 3-μηνών προσαυξημένο κατά 1.200 μ.β.

Οι ανωτέρω τίτλοι κατέχονται από την Τράπεζα και συνεπώς δεν περιλαμβάνονται στις υποχρεώσεις στην κατάσταση Οικονομικής Θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας. Επιπλέον, έχουν αξιολογηθεί από τον οίκο πιστοληπτικής διαβάθμισης Moody's και Fitch με πιστοληπτική διαβάθμιση Caa2 και B- αντίστοιχα. Περισσότερες πληροφορίες για τον μακροπρόθεσμο δανεισμό και τα λοιπά δανειακά κεφάλαια του Ομίλου περιλαμβάνονται στις Σημειώσεις 33 και 34.

Πυλώνας III

Την 12 Απριλίου 2010, η Τράπεζα απέκτησε από τον Οργανισμό

Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους ειδικά ελληνικά κρατικά ομόλογα ύψους €787 εκατ. με κάλυμμα δάνεια πελατών της. Οι τίτλοι αυτοί μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο ως εξασφάλιση για την άντληση χρηματοδότησης και για το λόγο αυτό περιλαμβάνονται στα στοιχεία εκτός ισολογισμού.

4.4.4. Συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμιακές εκροές

Οι συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμιακές εκροές του Ομίλου και της Τράπεζας από χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις πλην παραγώνων παρουσιάζονται στους παρακάτω πίνακες. Ο κίνδυνος ρευστότητας από παράγωγα δεν θεωρείται σημαντικός.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Ανάλυση συμβατικών λήξεων για χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (μη προεξοφλημένες ταμειακές εκροές) - Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2011	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	16.942.762	7.350.430	3.442.147	6.768.275	3.176	34.506.790
Υποχρεώσεις προς πελάτες	39.817.586	10.123.902	9.058.444	879.501	250.674	60.130.107
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λουπές δανειακές υποχρεώσεις	115.822	241.725	970.459	2.683.635	583.973	4.595.614
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	277.547	96.329	487.900	730.264	1.093.410	2.685.450
Λουπές υποχρεώσεις	676.396	508.549	326.900	367.818	38.118	1.917.781
Σύνολο στοιχείων ισολογισμού	57.830.113	18.320.935	14.285.850	11.429.493	1.969.351	103.835.742
Δανειακές δεσμεύσεις *	6.638.175	893.379	2.198.447	8.417.783	3.091.679	21.239.463

31 Δεκεμβρίου 2010	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	13.135.920	14.665.523	1.966.876	15.956	282.528	30.066.803
Υποχρεώσεις προς πελάτες	48.371.829	11.748.928	7.447.445	806.427	201.070	68.575.699
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λουπές δανειακές υποχρεώσεις	77.427	340.045	1.221.533	1.759.877	2.652.559	6.051.441
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	666.494	137.909	580.333	564.870	885.146	2.834.752
Λουπές υποχρεώσεις	760.683	539.711	402.850	317.051	46.835	2.067.130
Σύνολο στοιχείων ισολογισμού	63.012.353	27.432.116	11.619.037	3.464.181	4.068.138	109.595.825
Δανειακές δεσμεύσεις *	10.957.180	860.967	1.577.739	8.789.677	3.247.985	25.433.548

Ανάλυση συμβατικών λήξεων για χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (μη προεξοφλημένες ταμειακές εκροές) - Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2011	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	16.200.665	7.360.777	3.936.774	6.768.275	3.176	34.269.667
Υποχρεώσεις προς πελάτες	30.958.885	5.542.290	6.762.863	697.784	349.669	44.311.491
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λουπές δανειακές υποχρεώσεις	1.119	85.228	102.593	1.925.174	1.398.037	3.512.151
Λουπές υποχρεώσεις	69.734	2.486.530	201.317	836.214	626.268	4.220.063
Σύνολο στοιχείων ισολογισμού	47.230.403	15.474.825	11.003.547	10.227.447	2.377.150	86.313.372
Δανειακές δεσμεύσεις *	7.180.797	286.679	820.509	431.652	2.304.685	11.024.322

31 Δεκεμβρίου 2010	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	12.411.310	14.389.517	1.904.663	10.600	255.723	28.971.813
Υποχρεώσεις προς πελάτες	38.557.798	7.953.140	5.453.554	610.892	189.698	52.765.082
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λουπές δανειακές υποχρεώσεις	925	20.518	154.007	1.641.429	3.455.036	5.271.915
Λουπές υποχρεώσεις	24.106	493.599	331.688	250.647	33.914	1.133.954
Σύνολο στοιχείων ισολογισμού	50.994.139	22.856.774	7.843.912	2.513.568	3.934.371	88.142.764
Δανειακές δεσμεύσεις *	10.912.693	535.501	1.010.645	675.011	2.288.877	15.422.727

* Οι Δανειακές δεσμεύσεις την 31 Δεκεμβρίου 2011 περιλαμβάνουν Εγκεκριμένες μη εκταμειωμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια, Ανοιχθείσες ενέγγυες πιστώσεις & εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές, και Ενέγγυες πιστώσεις προς εκτέλεση (βλ. Σημείωση 37). Οι Εγκεκριμένες μη εκταμειωμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια περιλαμβάνουν ποσό €1.686 εκατ. για τον Όμιλο (2010: €1.319 εκατ.) και €80 εκατ. για την Τράπεζα (2010: €238 εκατ.), τα οποία αφορούν Εγκεκριμένα Πιστωτικά Όρια τα οποία δεν μπορούν να ακυρωθούν και συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό των Σταθμισμένων για Κίνδυνο Στοιχείων Ενεργητικού με τη Μέθοδο Εσωτερικών Διαβαθμίσεων (βλ. Σημείωση 4.6).

Στις «Λουπές Υποχρεώσεις» περιλαμβάνονται κυρίως προμήθειες και τόκοι πληρωτέοι, υποχρεώσεις προς πιστωτές και προμηθευτές, υποχρεώσεις προς το Δημόσιο και επιχειρήσεις του Δημοσίου, υποχρεώσεις από φόρους και τέλη (εκτός φόρου εισοδήματος), δεδουλευμένα έξοδα και υποχρεώσεις από δικαιώματα προαίρεσης που κατέχει η μειοψηφία και τα οποία αφορούν στη πώληση χρηματοοικονομικών μέσων.

4.5 Ασφαλιστικός κίνδυνος

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδίδει ο Όμιλος περιλαμβάνουν ασφαλιστικό κίνδυνο. Ο κίνδυνος αφορά στην πιθανότητα επέλευσης του ασφαλισμένου γεγονότος και της επακόλουθης ζημιάς. Ο κίνδυνος βασίζεται σε συμπτώσεις και για το λόγο αυτό είναι απρόβλεπτος.

Ο πρωταρχικός κίνδυνος που πιθανόν να αντιμετωπίσει ο Όμιλος από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που έχει εκδώσει είναι η απόκλιση από τις αντίστοιχες εκτιμήσεις του πραγματικού αριθμού ζημιών, του χρόνου επέλευσής τους και του ύψους της αποζημίωσης. Αυτό θα μπορούσε να συμβεί γιατί η συχνότητα ή η σφοδρότητα των ζημιών είναι μεγαλύτερες από τις εκτιμηθείσες.

Η έκθεση στους παραπάνω κινδύνους μετριάζεται μέσω της διασποράς τους σε ένα πολυπληθές χαρτοφυλάκιο ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Η διασπορά αυτή βελτιώνεται περαιτέρω μέσω της εφαρμογής επιλεκτικής πρακτικής ανάληψης των κινδύνων, κατάλληλης αντασφαλιστικής πολιτικής και εσωτερικών κανόνων λειτουργίας σε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο πολιτικής διαχείρισης κινδύνου. Επιπλέον, η τιμολογιακή πολιτική βασίζεται σε παραδοχές και στατιστικές μελέτες, καθώς και στα εμπειρικά δεδομένα του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες τάσεις και τις τρέχουσες συνθήκες αγοράς.

Οι αντασφαλιστικές συμβάσεις διακρίνονται σε αναλογικές, προαιρετικές, μη αναλογικές και καταστροφικού τύπου (catastrophe reinsurance).

Ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζωής

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζωής που παρέχονται από τον Όμιλο περιλαμβάνουν ισόβια, μικτή, πρόσκαιρη ασφάλιση, πρόσκαιρη ασφάλιση με παροχή επιβίωσης, συνταξιοδοτικά προϊόντα, προϊόντα συνδεδεμένα με επενδύσεις (Unit-Linked) και συμπληρωματικές καλύψεις προσαρτημένες στα ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής.

Αυτά τα ασφαλιστήρια συμβόλαια ασφαλίζουν γεγονότα που σχετίζονται με την ανθρώπινη ζωή (π.χ. θάνατο ή επιβίωση) για μακρύ χρονικό διάστημα ενώ τα ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζωής μικρής διάρκειας προστατεύουν τους πελάτες του Ομίλου έναντι συνεπειών γεγονότων όπως ο θάνατος ή ανικανότητα τα οποία θα επηρεάσουν την δυνατότητα του πελάτη ή των εξαρτημένων μελών του να διατηρήσουν το τρέχον επίπεδο εσόδων τους.

Οι παροχές οι οποίες καταβάλλονται στην επέλευση του συγκεκριμένου γεγονότος είναι είτε σταθερές είτε συναρτώμενες του ύψους της οικονομικής απώλειας που προκλήθηκε στον ασφαλισμένο.

Οι κύριοι κίνδυνοι στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος σχετικά με τα συμβόλαια Ζωής είναι οι ακόλουθοι:

- Κίνδυνος θνησιμότητας: ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω διαφοροποίησης μεταξύ του πραγματικού αριθμού των θανάτων και του αναμενόμενου αριθμού τους.
- Κίνδυνος νοσηρότητας: ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω διαφοροποίησης της κατάστασης υγείας των ασφαλισμένων έναντι της εκτιμηθείσας.
- Κίνδυνος επιβίωσης: ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω μεγαλύτερης της εκτιμηθείσας, διάρκειας ζωής των ασφαλισμένων.
- Κίνδυνος επενδυτικής απόδοσης: ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω απόκλισης της πραγματικής απόδοσης έναντι της προσδοκώμενης.

- Κίνδυνος εξόδων: ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω απόκλισης των πραγματικών εξόδων έναντι της σχετικής εκτίμησης.
- Κίνδυνος επιλογής του ασφαλισμένου: ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω ακύρωσης ή εξαγοράς των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Βασικές παραδοχές

Η επιλογή των βασικών παραδοχών για την εκτίμηση των ασφαλιστικών αποθεμάτων προϋποθέτει βαθιά γνώση και αντικειμενική κρίση. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος, στα εμπειρικά δεδομένα του Ομίλου, στις τρέχουσες συνθήκες αγοράς, την ανάλυση του ανταγωνισμού και της αγοράς, καθώς και άλλες δημοσιευμένες πληροφορίες.

Οι ασφαλιστικές προβλέψεις κατά την ανάληψη των κινδύνων εκτιμώνται με βάση τις τιμές των παραμέτρων που ισχύουν κατά την έκδοσή τους (επικείμενοι θάνατοι, ακυρώσεις συμβολαίων, αποδόσεις επενδύσεων και διαχειριστικά έξοδα). Συνεπώς, νέες εκτιμήσεις παράγονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης Οικονομικών Καταστάσεων για την επάρκεια των ασφαλιστικών αποθεμάτων κάτω από το πρίσμα της τρέχουσας εμπειρίας.

Οι θεμελιώδεις παραδοχές, στις οποίες οι ασφαλιστικές προβλέψεις επιδεικνύουν ιδιαίτερη ευαισθησία, είναι οι ακόλουθες:

- Θνησιμότητα: Οι παραδοχές βασίζονται σε πίνακες θνησιμότητας, σύμφωνα με το είδος της σύμβασης και με βάση τα ιστορικά στοιχεία που διατηρεί ο Όμιλος. Οι παραδοχές διαφοροποιούνται ανά φύλο.
- Νοσηρότητα: Τα ποσοστά νοσηρότητας ανά ηλικία και τύπο κάλυψης προέρχονται από την ιστορική εμπειρία.
- Επενδυτική απόδοση: Οι αποδόσεις των επενδύσεων που επηρεάζουν το προσδοκώμενο επίπεδο μελλοντικών παροχών βασίζονται τόσο στις τρέχουσες αποδόσεις της αγοράς όσο και στις προβλέψεις μελλοντικών οικονομικών εξελίξεων.
- Έξοδα: Οι εκτιμήσεις των λειτουργικών εξόδων περιλαμβάνουν το εκτιμώμενο κόστος διαχείρισης των εν ισχύ συμβολαίων. Το τρέχον επίπεδο εξόδων θεωρείται ως βάση για τις προσδοκώμενες εκτιμήσεις εξόδων, λαμβάνοντας υπόψη τις πληθωριστικές τάσεις.
- Ποσοστά ακυρώσεων και εξαγορών: Οι ακυρώσεις αφορούν στον τερματισμό των συμβολαίων λόγω μη καταβολής ασφαλίσεων. Οι εξαγορές αφορούν στον εθελούσιο τερματισμό των συμβολαίων από τους ασφαλισμένους. Τα ποσοστά των συμβολαίων που τερματίζονται εκτιμώνται με στατιστικές μετρήσεις που βασίζονται στην εμπειρία του Ομίλου και ποικίλλουν ανάλογα με τον τύπο του προϊόντος.
- Συντελεστής προεξόφλησης: Ο συντελεστής προεξόφλησης βασίζεται σε καμπύλη επιτοκίων ευρωπαϊκών κρατικών ομολόγων.

Έλεγχος επάρκειας

Τα ασφαλιστικά προγράμματα του Κλάδου Ζωής ταξινομήθηκαν ανάλογα με τη φύση των αντίστοιχων καλύψεων σε τέσσερις κύριες κατηγορίες:

i. Ατομικά παραδοσιακά προγράμματα (απλή ασφάλεια θανάτου, μικτή, συνταξιοδοτικό πρόγραμμα κ.α.):

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Ο έλεγχος βασίσθηκε στην προβολή των μελλοντικών ταμειακών ροών χρησιμοποιώντας τρέχουσες υποθέσεις θνησιμότητας, ακυρωσιμότητας, επιτοκίου και εξόδων, για την προσδοκώμενη υπολειπόμενη διάρκεια των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Από την παραπάνω διαδικασία δεν προέκυψε η ανάγκη σχηματισμού επιπλέον αποθέματος.

ii. Ατομικά ασφαλιστήρια ζωής που συνδέονται με επενδύσεις (unit-linked) :

Αναλύθηκαν τόσο οι κίνδυνοι που σχετίζονται με τις παραμέτρους (θνησιμότητα, ακυρωσιμότητα, έξοδα, επιτόκιο) όσο και αυτοί που σχετίζονται με την εγγυημένη παροχή στη λήξη των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Η πτώση των μεριδίων των συνδεδεμένων κεφαλαίων λόγω της ύφεσης της ελληνικής οικονομίας είχε ως αποτέλεσμα την ανάγκη σχηματισμού επιπλέον αποθέματος για την κάλυψη των εγγυήσεων προς τους ασφαλισμένους.

iii. Συνταξιούχοι που προέρχονται από ομαδικά συμβόλαια της μορφής DAF:

Από την εφαρμογή ανάλυσης μεθοδολογίας με τα ατομικά ασφαλιστήρια προέκυψε η ανάγκη επιπλέον αποθέματος για την κάλυψη του κινδύνου μακροβιότητας.

iv. Συμπληρωματικές καλύψεις εξόδων νοσοκομειακής περίθαλψης:

Για τη διενέργεια του ελέγχου λήφθηκαν υπόψη οι τρέχουσες εκτιμήσεις για το επικόκιο προεξόφλησης, τους δείκτες νοσηρότητας, τον ιατρικό πληθωρισμό των αποζημιώσεων, την ακυρωσιμότητα των συμβολαίων και την ετήσια αύξηση των ασφαλιστρών. Από την παραπάνω διαδικασία προέκυψε η ανάγκη σχηματισμού επιπλέον αποθέματος.

Ανάλυση ευαισθησίας

Η παρακάτω ανάλυση διενεργείται για λογικό εύρος μεταβολών των κύριων παραδοχών, με τις λοιπές παραδοχές να παραμένουν σταθερές, και δείχνει την επίδρασή τους στις υποχρεώσεις. Οι μεταβολές των παραδοχών αυτών είναι μη γραμμικές και είναι δυνατόν να διαφέρουν ανάλογα με τις τρέχουσες παραδοχές για το οικονομικό περιβάλλον.

Ανάλυση ευαισθησίας

2011	Μεταβολή Παραδοχών	Επίπτωση στις Υποχρεώσεις
Επιτόκιο Προεξόφλησης	+0,5%	(26.669)
	-0,5%	28.564
Ποσοστά Ακυρώσεων και Εξαγορών	Αύξηση κατά +10%	28.277
	Μείωση κατά -10%	(39.533)
Ποσοστά Νοσηρότητας	Αύξηση κατά +5%	96.498
	Μείωση κατά -5%	(96.054)

2010	Μεταβολή Παραδοχών	Επίπτωση στις Υποχρεώσεις
Επιτόκιο Προεξόφλησης	+0,5%	(33.189)
	-0,5%	36.824
Ποσοστά Ακυρώσεων και Εξαγορών	Αύξηση κατά +10%	1.570
	Μείωση κατά -10%	(2.624)
Ποσοστά Νοσηρότητας	Αύξηση κατά +5%	11.604
	Μείωση κατά -5%	(11.598)

Τα παραπάνω αποτελέσματα της ανάλυσης ευαισθησίας αφορούν στις υποχρεώσεις που συνδέονται με το χαρτοφυλάκιο νοσοκομειακών καλύψεων του Ομίλου, τις παροχές προς τους συνταξιούχους που προέρχονται από ομαδικά προγράμματα DAF, καθώς και το χαρτοφυλάκιο συμβολαίων Unit Linked.

Μια ανάλογη μεταβολή, σε ένα λογικό εύρος τιμών, των βασικών παραμέτρων που χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο της επάρκειας των αποθεμάτων για τις λοιπές κατηγορίες ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής (παραδοσιακά συμβόλαια ασφαλείων ζωής και τραπέζοασφαλιστικά προϊόντα) δεν φαίνεται να επιφέρει σημαντικές επιπτώσεις.

Γενικές ασφαλίσεις

Τα προσφερόμενα προϊόντα καλύπτουν όλο το εύρος των γενικών ασφαλίσεων για κάλυψη προσωπικών, εμπορικών και βιομηχανικών κινδύνων που σχετίζονται με την απώλεια περιουσίας και την αστική ευθύνη έναντι τρίτων.

Η έκθεση στους παραπάνω κινδύνους μετριάζεται μέσω της διασποράς τους σε ένα πολυπληθές χαρτοφυλάκιο. Η διασπορά αυτή βελτιώνεται περαιτέρω μέσω της εφαρμογής επιλεκτικής πρακτικής αποδοχής των κινδύνων, κατάλληλης ανασφαλιστικής κάλυψης και εσωτερικών κανόνων λειτουργίας σε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο πολιτικής διαχείρισης κινδύνου. Επιπλέον, η τιμολόγηση των προγραμμάτων βασίζεται στα εμπειρικά δεδομένα του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες τάσεις και τις τρέχουσες συνθήκες αγοράς.

Για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων κινδύνων που σχετίζονται με πλήθος ζημιών και αντίστοιχων καταβολών αποζημιώσεων πέραν των αναμενόμενων μεγεθών, εφαρμόζονται κατάλληλες πρακτικές πρόληψης σε όλα τα επίπεδα λειτουργίας του Ομίλου:

Διαδικασία ανάληψης κινδύνων («underwriting»): Τα κριτήρια αποδοχής για όλους τους κλάδους ασφάλισης είναι τέτοια που εξασφαλίζουν τη γεωγραφική διασπορά των κινδύνων και την κατανομή τους σε διαφορετικούς τομείς δραστηριότητας. Επιπλέον, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, επιβάλλονται ανώτατα όρια κάλυψης και κατώτατα όρια αποζημίωσης, που μειώνουν την ευθύνη του Ομίλου. Επίσης, σε πολλές περιπτώσεις οι ασφαλιστικές συμβάσεις περιλαμβάνουν εξαιρέσεις κάλυψης κινδύνων των οποίων, τόσο ο χρόνος επέλευσης, όσο και οι οικονομικές συνέπειες, είναι δύσκολο να εκτιμηθούν. Οι κίνδυνοι αυτοί είναι κυρίως αστικής ευθύνης ή περιβαλλοντικοί κίνδυνοι με δυσδιάκριτα αιτιογόνα γεγονότα και προσαγωγή ευθυνών.

Διαχείριση αποζημιώσεων: Η πολιτική διαχείρισης των ζημιών αποσκοπεί στην όσο το δυνατόν ταχύτερη καταβολή της αποζημίωσης και την αποφυγή φαινομένων εξαπάτησης του Ομίλου με ατυχήματα προκαλούμενα από δόλο. Αυτό επιτυγχάνεται με τη χρησιμοποίηση σύγχρονων πληροφοριακών συστημάτων, αξιόπιστων διαδικασιών πραγματογνωμοσύνης και την επάνδρωση των αρμοδίων τμημάτων με ανθρώπινο δυναμικό με τις τεχνικές δεξιότητες και την ηθική ακεραιότητα που απαιτούνται.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Προβλέψεις εκκρεμών αποζημιώσεων: Πλέον της διαδικασίας φάκελο προς φάκελο για την εκτίμηση των προβλεπόμενων ποσών αποζημίωσης, εφαρμόζονται και στατιστικές τεχνικές που αποσκοπούν σε μια ασφαλέστερη συνολική εκτίμηση των μελλοντικών υποχρεώσεων και το σχηματισμό κατάλληλων αποθεμάτων. Στη διαδικασία αυτή εντάσσεται και ο υπολογισμός των προβλέψεων για ζημιές που έχουν συμβεί αλλά δεν έχουν γνωστοποιηθεί στον Όμιλο μέχρι την ημερομηνία αποτίμησης.

Αντασφαλιστική πολιτική: Η επιλογή κατάλληλης αντασφαλιστικής κάλυψης ποικίλλει ανάλογα με τη φύση των αναλαμβανόμενων κινδύνων, την κεφαλαιακή επάρκεια του Ομίλου για κάλυψη δυσμενών γεγονότων, συνυπολογίζοντας και το αντίστοιχο απαιτούμενο κόστος. Η δομή του τελικά επιλεγόμενου προγράμματος είναι τέτοια που να εξασφαλίζει κάλυψη για ασυνήθιστα μεγάλο πλήθος ζημιών ή μεμονωμένων αποζημιώσεων που αποκλίνουν σημαντικά από τα προσδοκώμενα μέσα μεγέθη. Ιδιαίτερη ευαισθησία επιδεικνύεται στην κάλυψη καταστροφικών φυσικών φαινομένων, κυρίως σεισμού, επιλέγοντας πρόγραμμα κάλυψης γεγονότων με πολύ μικρή πιθανότητα να συμβούν.

Έλεγχος επάρκειας

Στον Κλάδο Αυτοκινήτων, επεξεργάστηκαν ιστορικά δεδομένα βάσει των αναλυτικών κινήσεων ανά περίπτωση ζημιάς, για κάθε έτος ατυχήματος μετά το 2000 και εφαρμόστηκαν οι κλασικές μέθοδοι προβολής των συσσωρευμένων πληρωμών, των επισυμβασών ζημιών, του μέσου κόστους ζημιών, καθώς και η μεθοδολογία Bornhuetter-Ferguson, της οποίας τα αποτελέσματα

τελικά επιλέχθηκαν για την εκτίμηση του τελικού κόστους για κάθε έτος ατυχήματος.

Πίνακες εξέλιξης κόστους αποζημιώσεων

Στους παρακάτω πίνακες απεικονίζεται η εξέλιξη του συνολικού κόστους αποζημιώσεων για καθένα έτος ζημιάς από το 2005 (πρώτο έτος εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 4) έως το 2011. Επιπρόσθετα εμφανίζονται τα σωρευτικά ποσά πληρωμών, ούτως ώστε να είναι ευδιάκριτος ο επιμερισμός του εκάστοτε συνολικού κόστους σε πληρωμές που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί και σε προβλέψεις μελλοντικών πληρωμών για τις ζημιές που βρίσκονται σε εκκρεμότητα. Για τα έτη πριν το 2005 απεικονίζεται, για λόγους συμφωνίας, το ποσό της τρέχουσας εκτίμησης για τα αποθέματα εκκρεμών ζημιών. Σημειώνεται ότι για την κάλυψη αστικής ευθύνης αυτοκινήτων το επιπλέον απόθεμα που σχηματίζεται, πέραν των κατά περίπτωση προβλέψεων, ως αποτέλεσμα του ελέγχου επάρκειας που πραγματοποιείται, συμπεριλαμβάνεται στις εκτιμήσεις που απεικονίζονται.

Για τις ασφαλίσεις πυρός (δεύτερος μεγαλύτερος κλάδος, μετά τον κλάδο αυτοκινήτων) το συνολικό κόστος του έτους αποτελείται από το άθροισμα του σωρευτικού ποσού πληρωμών και το ποσό των κατά περίπτωση προβλέψεων, συμπεριλαμβανομένου του επιπλέον αποθέματος που σχηματίζεται για τον κλάδο ως αποτέλεσμα του ελέγχου επάρκειας που πραγματοποιήθηκε.

Σημειώνεται ότι τα αποθέματα εκκρεμών ζημιών για τους δύο μεγαλύτερους κλάδους υπερβαίνει το 80% του συνολικού αποθέματος εκκρεμών ζημιών για τις γενικές ασφαλίσεις.

Εξέλιξη ζημιών κλάδου αστικής ευθύνης αυτοκινήτου

Έτος ζημιάς	Όμιλος							Σύνολο 2011 αποθεμάτων
	Αποθέματα προ του 2005	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
Έτος ζημιάς		102.430	100.498	106.398	112.686	135.934	200.266	139.999
Μετά ένα έτος		109.067	103.718	113.424	107.060	137.945	192.000	-
Μετά δύο έτη		109.139	100.128	108.062	105.031	138.932	-	-
Μετά τρία έτη		109.944	98.128	107.932	100.017	-	-	-
Μετά τέσσερα έτη		109.270	96.608	103.921	-	-	-	-
Μετά πέντε έτη		105.915	93.454	-	-	-	-	-
Μετά έξι έτη		106.150	-	-	-	-	-	-
Εκτίμηση συνολικού κόστους αποζημιώσεων		106.150	93.454	103.921	100.017	138.932	192.000	139.999
Έτος ζημιάς		(35.314)	(32.400)	(33.346)	(32.875)	(38.993)	(59.995)	(34.316)
Μετά ένα έτος		(56.996)	(51.460)	(53.533)	(53.489)	(65.182)	(87.307)	-
Μετά δύο έτη		(71.669)	(61.376)	(64.173)	(60.424)	(72.543)	-	-
Μετά τρία έτη		(81.115)	(68.405)	(69.988)	(65.565)	-	-	-
Μετά τέσσερα έτη		(86.744)	(73.678)	(73.697)	-	-	-	-
Μετά πέντε έτη		(91.313)	(75.693)	-	-	-	-	-
Μετά έξι έτη		(93.802)	-	-	-	-	-	-
Σωρευμένες πληρωθείσες αποζημιώσεις		(93.802)	(75.693)	(73.697)	(65.565)	(72.543)	(87.307)	(34.316)
Συνολικό απόθεμα εκκρεμών ζημιών		47.015	12.348	17.761	30.224	34.452	66.389	105.683
			12.348	17.761	30.224	34.452	66.389	105.683

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Εξέλιξη ζημιών κλάδου πυρός

Έτος ζημιάς	Αποθέματα προ του 2005	Όμιλος							Σύνολο αποθεμάτων
		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
Έτος ζημιάς		14.112	32.151	22.397	26.480	35.369	26.683	19.376	
Μετά ένα έτος		13.541	32.338	21.397	39.473	30.197	25.971	-	
Μετά δύο έτη		13.205	32.137	21.180	34.899	30.440	-	-	
Μετά τρία έτη		13.048	33.242	20.882	34.550	-	-	-	
Μετά τέσσερα έτη		13.236	31.693	21.188	-	-	-	-	
Μετά πέντε έτη		12.672	33.428	-	-	-	-	-	
Μετά έξι έτη		13.197	-	-	-	-	-	-	
Εκτίμηση συνολικού κόστους αποζημιώσεων		13.197	33.428	21.188	34.550	30.440	25.971	19.376	
Έτος ζημιάς		(6.232)	(9.111)	(10.440)	(7.937)	(19.051)	(5.679)	(6.877)	
Μετά ένα έτος		(11.306)	(29.453)	(15.735)	(19.268)	(25.339)	(18.818)	-	
Μετά δύο έτη		(11.571)	(31.119)	(17.530)	(21.227)	(25.874)	-	-	
Μετά τρία έτη		(11.849)	(32.358)	(17.574)	(28.022)	-	-	-	
Μετά τέσσερα έτη		(11.939)	(31.291)	(17.874)	-	-	-	-	
Μετά πέντε έτη		(11.894)	(31.313)	-	-	-	-	-	
Μετά έξι έτη		(12.318)	-	-	-	-	-	-	
Σωρευμένες πληρωθείσες αποζημιώσεις		(12.318)	(31.313)	(17.874)	(28.022)	(25.874)	(18.818)	(6.877)	
Συνολικό απόθεμα εκκρεμών ζημιών	4.918	879	2.115	3.314	6.528	4.566	7.153	12.499	41.972

4.6 Κεφαλαιακή επάρκεια και πιστοληπτική διαβάθμιση

Ο Όμιλος διαχειρίζεται ενεργά την κεφαλαιακή του βάση προκειμένου να διασφαλίσει ότι οι εταιρείες του Ομίλου μεγιστοποιούν τις αποδόσεις των μετόχων μέσω της βελτιστοποίησης της σχέσης δανειακών προς ίδια κεφάλαια. Ο Όμιλος αξιοποιεί τις σύγχρονες μεθόδους άντλησης κεφαλαίων, με στόχο τόσο τη διατήρηση επιπέδων κεφαλαιακής επάρκειας σημαντικά υψηλότερων των ελάχιστων εποπτικών όσο και τη μείωση του μεσοσταθμικού κόστους κεφαλαίων προς όφελος των μετόχων του. Στοχεύοντας στην περαιτέρω βελτίωση των κύριων βασικών κεφαλαίων της (Upper Tier I), το 2010, η Τράπεζα αύξησε το μετοχικό της κεφάλαιο έναντι μετρητών κατά €1,8 δισ.

Στο πλαίσιο αυτό, τόσο ο υπολογισμός των κεφαλαιακών απαιτήσεων όσο και η δυναμική διαμόρφωση της κεφαλαιακής βάσης, είναι ενσωματωμένα στη διαδικασία του επιχειρηματικού προγραμματισμού και του ετήσιου προϋπολογισμού, και βρίσκονται σε συμφωνία με τους στόχους κεφαλαιακής επάρκειας που έχουν τεθεί στη Στρατηγική Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου.

Τα ποσοτικά κριτήρια που προβλέπονται από την εποπτεία για την εξασφάλιση επάρκειας των κεφαλαίων της Τράπεζας επιβάλλουν τη διατήρηση ελάχιστων ποσών κεφαλαίων και δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας σταθμισμένου κινδύνου ίσου με 8%, ο οποίος ορίζεται ως η σχέση των κεφαλαίων προς τα περιουσιακά στοιχεία, συγκεκριμένους λογαριασμούς τάξεως και του τεκμαρτού ποσού που προκύπτει από τις συνολικές κεφαλαιακές απαιτήσεις για κάλυψη του κινδύνου αγοράς. Τουλάχιστον το ήμισυ των απαιτούμενων κεφαλαίων θα πρέπει να αποτελείται από βασικά Ίδια Κεφάλαια («Tier I»), και το υπόλοιπο από συμπληρωματικά Ίδια Κεφάλαια («Tier II»). Το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των ελληνικών τραπεζών στο συγκεκριμένο θέμα συνάδει με αυτό της Ε.Ε. και συγκεκριμένα με τις Οδηγίες των Ιδίων Κεφαλαίων, της Φερεγγυότητας και της Κεφαλαιακής Επάρκειας. Σύμφωνα με τη σχετική ευρωπαϊκή νομοθεσία, οι εποπτικές αρχές κάθε κράτους

μέλους δύνανται να αποφανθούν αν κάποια χρηματοοικονομικά μέσα θα συμπεριληφθούν στα κεφάλαια και να ορίσουν τις σταθμίσεις, εντός συγκεκριμένων ορίων, στις διάφορες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων.

Τα μοναδικά γεγονότα που συνέβησαν το 2011, όπως η συνεχιζόμενη για τρίτο συνεχόμενο έτος, της κρίσης στην Ελληνική οικονομία και οι ζημιές απομείωσης που αναγνωρίστηκαν λόγω της ολοκλήρωσης του PSI (βλ. Σημείωση 14), επηρέασαν αρνητικά τα εποπτικά Ίδια Κεφάλαια του Ομίλου και της Τράπεζας, τα οποία μειώθηκαν σημαντικά και απαιτείται ανακεφαλαιοποίηση. Το πρόγραμμα ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της χρηματοοικονομικής βοήθειας σύμφωνα με το δεύτερο μνημόνιο για την Ελλάδα το οποίο ψηφίστηκε από την Ελληνική Βουλή την 14 Φεβρουαρίου 2012 και υιοθετήθηκε από το Eurogroup κατά τις συναντήσεις του την 21 Φεβρουαρίου και 13 Μαρτίου 2012.

Το Πρόγραμμα το οποίο έχει ήδη εγκριθεί από την Τρόικα, με τις προγραμματισμένες εκταμιεύσεις που ανέρχονται σε €50 δισ., βρίσκεται στη φάση της υλοποίησης από την Τράπεζα της Ελλάδος. Τα σημαντικότερα σημεία του Προγράμματος είναι:

- Μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2012, όλες οι ελληνικές τράπεζες πρέπει να επιτύχουν δείκτη κύριων βασικών κεφαλαίων ύψους 9% και μέχρι τον Ιούνιο του 2013 ύψους 10%. Επιπλέον, οι τράπεζες θα πρέπει να διατηρούν τον δείκτη κύριων βασικών κεφαλαίων στο 7% σε προσομοίωση 3-ετούς σεναρίου ακραίων συνθηκών.
- Από 1 Ιανουαρίου 2012 και μέχρι ο Όμιλος να επιτύχει το ελάχιστο προβλεπόμενο ύψος δεικτών, η ΤτΕ θα επιτρέπει την λειτουργία της Τράπεζας με δείκτη κύριων βασικών κεφαλαίων μικρότερο του 9%.
- Η Τράπεζα της Ελλάδος με την υποστήριξη εξωτερικών συμβούλων, έχει αναλάβει τον λεπτομερή προσδιορισμό των

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

κεφαλαιακών αναγκών και της βιωσιμότητας των τραπεζών. Ο προσδιορισμός, θα βασιστεί, μεταξύ άλλων, σε προσομοίωση σεναρίων ακραίων συνθηκών, στα αποτελέσματα διαγνωστικής έρευνας επί των δανείων, στην επίδραση του PSI και στα επιχειρηματικά και κεφαλαιακά σχέδια τα οποία έχουν ήδη υποβληθεί και θα αναθεωρηθούν κατόπιν σχολίων της Τράπεζας της Ελλάδος μέχρι το τέλος Απριλίου 2012.

iv. Οι τράπεζες που θα θεωρηθούν βιώσιμες από την Τράπεζα της Ελλάδος με βάση τα επιχειρηματικά και κεφαλαιακά σχέδια, θα έχουν την δυνατότητα να προβούν σε αύξηση κεφαλαίου πριν την 30 Σεπτεμβρίου 2012. Το υπόλοιπο των

αναγκαίων κεφαλαίων θα καλυφθεί από το Τ.Χ.Σ. με αύξηση κεφαλαίου μέσω κοινών μετοχών με περιορισμένα δικαιώματα ψήφου ή μέσω μετατρέψιμων ομολογιών, με όρους τέτοιους που να δίνονται κίνητρα στους ιδιώτες μετόχους για να συμμετάσχουν στην αύξηση.

v. Τα δικαιώματα ψήφου των κοινών μετοχών που θα διακρατούνται από το Τ.Χ.Σ. θα περιορίζονται σε θέματα που αφορούν στρατηγικές αποφάσεις εκτός και εάν η συμμετοχή των ιδιωτών στην αύξηση είναι μικρότερη από τις ελάχιστες κεφαλαιακές ανάγκες των τραπεζών (θα προσδιοριστεί με ιδιαίτερο νόμο).

Κεφαλαιακή επάρκεια (σε εκατ. €)

	Όμιλος			Τράπεζα		
	31.12.2011	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2011	31.12.2010
Κεφάλαιο:	Αναμορφωμένα*			Αναμορφωμένα*		
Κύρια βασικά κεφάλαια (Upper Tier I)	4.700	(2.502)	10.386	4.187	(3.015)	9.170
Πρόσθετα βασικά κεφάλαια (Lower Tier I)	1.902	2.127	1.156	1.515	1.740	740
Μειώσεις	(1.992)	(1.992)	(2.584)	(131)	(131)	(285)
Βασικά κεφάλαια (Tier I)	4.610	(2.367)	8.958	5.571	(1.406)	9.625
Κύρια συμπληρωματικά κεφάλαια (Upper Tier II)	305	305	(11)	709	709	421
Πρόσθετα συμπληρωματικά κεφάλαια (Lower Tier II)	430	430	563	430	430	564
Μειώσεις	(32)	(32)	(199)	(311)	(311)	(719)
Συνολικά Εποπτικά Κεφάλαια	5.313	(1.664)	9.311	6.399	(578)	9.891
Σύνολο σταθμισμένου έναντι κινδύνων ενεργητικού	64.248	64.248	68.198	50.539	50.539	53.347
Δείκτες:						
Βασικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	7,2%	(3,7)%	13,1%	11,0%	(2,8)%	18,0%
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	8,3%	(2,6)%	13,7%	12,7%	(1,1)%	18,5%

* Στα αναμορφωμένα κεφάλαια και δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας έχουν ενσωματωθεί τα κεφάλαια ύψους €6,9 δισ. σύμφωνα με την επιστολή επιβεβαίωσης του Τ.Χ.Σ. (βλ. Σημείωση 49) καθώς και η επίδραση ύψους €77 εκατ. στα βασικά κεφάλαια που προέκυψε από την προαιρετική πρόταση για την απόκτηση των προνομιούχων τίτλων έκδοσης της θυγατρικής NBG Funding Ltd και των σταθερού επιτοκίου καλυμμένων ομολογιών της 3ης Σειράς ύψους €1.500 εκατ. και λήξης το 2016, που ολοκληρώθηκε την 17 Ιανουαρίου 2012 (βλ. Σημείωση 49).

Η κεφαλαιακή βάση του Ομίλου περιλαμβάνει όλες τις μορφές των εποπτικά αποδεκτών Ιδίων Κεφαλαίων όπως αυτά ορίζονται από την ΤτΕ (στην ΠΔΤΕ 2630/29.10.2010). Μεταξύ άλλων, τα εποπτικά ίδια Κεφάλαια του Ομίλου περιλαμβάνουν το καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο, τη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο, τα αποθεματικά και τα κέρδη εις νέον, προνομιούχους τίτλους και τίτλους μειωμένης εξασφάλισης.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011, ο δείκτης των Ιδίων Κεφαλαίων ήταν κάτω από το ελάχιστο όριο του 8% (αρνητικό 2,6%) λόγω της αναγνώρισης των ζημιών από την συμμετοχή του Ομίλου στο PSI (βλ. Σημειώσεις 14 & 21) και κατά συνέπεια ο βασικός και συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας υπολογίστηκαν χωρίς να ληφθούν υπόψη τα όρια της ΠΔΤΕ 2630/2010. Συγκεκριμένα, σε περίπτωση αρνητικών ιδίων κεφαλαίων δεν αναγνωρίζονται τα δικαιώματα μειοψηφίας καθώς και τα στοιχεία των πρόσθετων και συμπληρωματικών στοιχείων των ιδίων κεφαλαίων, ενώ αφαιρούνται από τα βασικά κεφάλαια τοποθετήσεις σε πιστωτικά & χρηματοδοτικά ιδρύματα.

Στα πλαίσια των ενεργειών της Τράπεζας για την κεφαλαιακή της ενίσχυση, τον Δεκέμβριο του 2011 άντλησε €1 δισ. μέσω της έκδοσης εξαγοράσιμων προνομιούχων μετοχών υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου και τον Ιανουάριο του 2012 ολοκληρώθηκε η προαιρετική πρόταση για την απόκτηση μέρους ή του συνόλου των καλυμμένων ομολογιών και των προνομιούχων τίτλων (υβριδικοί τίτλοι) που είχε εκδώσει ο Όμιλος στο παρελθόν. Η ενέργεια αυτή επέφερε στην Τράπεζα και στον Όμιλο ενίσχυση των Βασικών Κύριων κεφαλαίων (core Tier I) και των Βασικών Ιδίων κεφαλαίων (Tier I) με €302 εκατ. και €77 εκατ. αντίστοιχα.

Επιπλέον, την 20 Απριλίου 2012, το Τ.Χ.Σ. ανακοίνωσε με επιστολή του στην Τράπεζα, ότι η Τράπεζα της Ελλάδος με την από 19 Απριλίου 2012 επιστολή της γνωστοποίησε στο Τ.Χ.Σ. τα ακόλουθα:

- η Τράπεζα αξιολογήθηκε ως βιώσιμη,
- το επιχειρησιακό σχέδιο που υπέβαλε η Τράπεζα στην Τράπεζα της Ελλάδος και περιλαμβάνει το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής των μέτρων που αφορούν στην κεφαλαιακή

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ενίσχυση και περιγράφονται σε αυτό, αξιολογήθηκε ως βιώσιμο και αξιόπιστο,

- γ) το ποσό που απαιτείται για τη διαμόρφωση του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας στο όριο του 8%, ανέρχεται σε €6,9 δισ. και
- δ) απαιτείται η χορήγηση από το Τ.Χ.Σ. επιστολής με την οποία θα δηλώνει ότι θα συμμετάσχει στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ή στην κάλυψη μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου, κατά περίπτωση, που θα πραγματοποιήσει η Τράπεζα με σκοπό την ενίσχυση της κεφαλαιακής της επάρκειας κατά τις διατάξεις του ν. 3864/2010 όπως ισχύει, μέχρι του ποσού που έχει προσδιορισθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος, δηλ. €6,9 δισ.

Στην ίδια επιστολή το Ε.Τ.Χ.Σ. δηλώνει ότι θα συμμετάσχει στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας ή στην κάλυψη μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου μέχρι του ποσού των €6,9 δισ. Επίσης, το Ε.Τ.Χ.Σ. θα καλύψει το ποσό της αύξησης του

Πιστοληπτική διαβάθμιση

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η πιστοληπτική διαβάθμιση της Τράπεζας έτσι όπως έχει αξιολογηθεί από τους διεθνείς οίκους των Moody's Investors Services Limited («Moody's»), Standard and Poor's Rating Services («Standard and Poor's»), Fitch Ratings Ltd («Fitch»). Όλες οι πιστοληπτικές διαβαθμίσεις έχουν πρόσφατα επιβεβαιωθεί ή/και ενημερωθεί.

μετοχικού κεφαλαίου ή του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου που δεν θα αναληφθεί από τους υφιστάμενους μετόχους και λοιπούς επενδυτές και η υποχρέωσή του αυτή θα ισχύει μέχρι την 30η Σεπτεμβρίου 2012.

Οι γνωστοποιήσεις που αφορούν πληροφορίες σχετικά με την κεφαλαιακή επάρκεια και την διαχείριση των κινδύνων, οι οποίες απαιτούνται από την ΤτΕ (Βασιλεία II, Πυλώνας III - ΠΔΤΕ 2655/16.03.2012), καθώς και για τις καλυμμένες ομολογίες (ΠΔΤΕ 2620/28.8.2009) θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα της Τράπεζας το αργότερο μέχρι την 15 Ιουνίου 2012.

Διεθνής οίκος αξιολόγησης	Μακροπρό-θεσμη	Βραχυπρό-θεσμη	Χρηματοοικονομική ισχύς	Προοπτική
Moody's	Caa2	NP	E	Αρνητική
Standard & Poor's	CCC	C	-	Αρνητική
Fitch	B-	B	WD	Σταθερή

4.7 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού

α. Χρηματοοικονομικά στοιχεία μη αποτιμημένα στην εύλογη αξία

Ο ακόλουθος πίνακας συνοψίζει το λογιστικό υπόλοιπο και την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού τα οποία δεν καταχωρούνται στην εύλογη αξία στην κατάσταση οικονομικής θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας και για τα οποία η εύλογη αξία διαφέρει σημαντικά από τη λογιστική αξία.

Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων μη καταχωρημένα στην εύλογη αξία - Όμιλος

	Λογιστικό υπόλοιπο 31.12.2011	Εύλογη αξία 31.12.2011	Λογιστικό υπόλοιπο 31.12.2010	Εύλογη αξία 31.12.2010
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού				
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	71.217.551	69.802.372	76.699.787	75.667.100
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	1.023.666	984.178	3.626.284	2.641.196
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-δάνεια και απαιτήσεις	5.155.545	4.423.267	8.816.749	7.735.282
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις προς πελάτες	57.763.913	57.773.514	66.798.281	66.793.522
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	668.567	667.434	1.209.647	1.170.773
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	1.712.074	1.655.939	1.961.329	1.959.524

Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων μη καταχωρημένα στην εύλογη αξία - Τράπεζα

	Λογιστικό υπόλοιπο 31.12.2011	Εύλογη αξία 31.12.2011	Λογιστικό υπόλοιπο 31.12.2010	Εύλογη αξία 31.12.2010
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού				
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	52.891.237	51.631.818	58.242.991	57.176.602
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	1.322.230	1.272.585	1.974.534	1.837.552
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-δάνεια και απαιτήσεις	4.684.066	3.954.004	7.034.903	6.171.841
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις προς πελάτες	42.245.440	42.252.559	51.230.252	51.226.428
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	-	-	943.115	904.351
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	984.671	738.103	977.654	890.385

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Οι ακόλουθες μέθοδοι και παραδοχές χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση των εύλογων αξιών των χρηματοοικονομικών μέσων στις 31 Δεκεμβρίου 2011 και 2010.

Τα λογιστικά υπόλοιπα του ταμείου και των λογαριασμών με τις κεντρικές τράπεζες, των απαιτήσεων κατά και υποχρεώσεων προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα όπως και οι δεδουλευμένοι τόκοι, προσεγγίζουν την εύλογη αξία τους.

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών: Η εύλογη αξία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών εκτιμάται χρησιμοποιώντας μοντέλα προεξόφλησης χρηματοροών. Τα προεξοφλητικά επιτόκια βασίζονται στα τρέχοντα επιτόκια της αγοράς που προσφέρονται για μέσα με παρόμοιους όρους σε δανειολήπτες με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου.

Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων διακρατούμενο μέχρι τη λήξη και χαρτοφυλάκιο επενδύσεων κατηγοριοποιημένο ως δάνεια και απαιτήσεις: Η εύλογη αξία των διακρατούμενων μέχρι την λήξη χρεογράφων καθώς και των χρεογράφων **κατηγοριοποιημένων ως δάνεια και απαιτήσεις**, υπολογίζεται με τη χρήση τιμών αγοράς ή βάσει μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών. Τα επιτόκια προεξόφλησης βασίζονται στα τρέχοντα επιτόκια της αγοράς για χρεόγραφα με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου.

Ειδικότερα, για τα ομολόγα Ελληνικού Δημοσίου του χαρτοφυλακίου επενδύσεων – που **κατηγοριοποιήθηκαν ως διακρατούμενα μέχρι τη λήξη και δάνεια και απαιτήσεις** και τα οποία συμμετείχαν στο PSI βλέπε Σημείωση 14.

Υποχρεώσεις προς πελάτες: Η εύλογη αξία καταθέσεων άμεσης ζήτησης και χωρίς προσδιορισμένη ημερομηνία λήξης προσδιορίζεται ως το πληρωτέο ποσό κατά την ημερομηνία ισολογισμού. Η εύλογη αξία των προθεσμιακών καταθέσεων υπολογίζεται με τη χρήση μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών βάσει επιτοκίων αγοράς για αντίστοιχα προϊόντα και παρόμοιες ημερομηνίες λήξης.

Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους: Η εύλογη αξία των υποχρεώσεων από πιστωτικούς τίτλους εκτιμάται βάσει τιμών αγοράς, ή σε περίπτωση που δεν υπάρχουν με τη χρήση μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών βάσει επιτοκίων αγοράς για πιστωτικούς τίτλους αντίστοιχης διάρκειας.

Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις: Η εύλογη αξία των λοιπών δανειακών υποχρεώσεων υπολογίζεται βάσει τιμών αγοράς, ή σε περίπτωση που δεν υπάρχουν με τη χρήση μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών βάσει των προσαυξημένων επιτοκίων του υφιστάμενου κόστους δανεισμού του Ομίλου.

β. Χρηματοοικονομικά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία

Οι ακόλουθοι πίνακες συνοψίζουν τις εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού αποτιμημένα στην εύλογη αξία στην κατάσταση οικονομικής θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας με βάση το πλαίσιο υπολογισμού της εύλογης αξίας την 31 Δεκεμβρίου 2011 και 2010, όπως περιγράφεται στη Σημείωση 2.10.

Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων που καταχωρούνται στην εύλογη αξία- Όμιλος

31 Δεκεμβρίου 2011	Αποτίμηση με βάση			Σύνολο στοιχείων αποτιμημένα στη εύλογη αξία.
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	
Στοιχεία ενεργητικού				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	200.873	2.448.637	33.145	2.682.655
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	9.349	3.665.745	73.663	3.748.757
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	278.670	-	278.670
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	3.252.196	1.109.363	112.312	4.473.871
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	137.190	21.829	9.341	168.360
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	3.599.608	7.524.244	228.461	11.352.313
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	1.779.727	-	1.779.727
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	8.371	4.439.707	21.382	4.469.460
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	1.059.297	-	1.059.297
Λοιπές υποχρεώσεις	5.009	283.185	-	288.194
Σύνολο υποχρεώσεων	13.380	7.561.916	21.382	7.596.678

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2010

Αποτίμηση με βάση

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο στοιχείων αποτιμημένα στη εύλογη αξία
Στοιχεία ενεργητικού				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	1.100.901	585.349	36.862	1.723.112
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	3.710	1.691.886	35.596	1.731.192
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	562.083	-	562.083
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	4.180.997	3.664.585	37.623	7.883.205
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	200.009	33.567	-	233.576
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	5.485.617	6.537.470	110.081	12.133.168
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	1.240.133	623	1.240.756
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	10.068	1.771.405	9.083	1.790.556
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	1.160.656	-	1.160.656
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	100.444	-	100.444
Λοιπές υποχρεώσεις	15.681	265.705	-	281.386
Σύνολο υποχρεώσεων	25.749	4.538.343	9.706	4.573.798

Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων που καταχωρούνται στην εύλογη αξία - Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2011

Αποτίμηση με βάση

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο στοιχείων αποτιμημένα στη εύλογη αξία.
Στοιχεία ενεργητικού				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	83.006	2.341.106	33.145	2.457.257
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	5.703	2.843.952	73.663	2.923.318
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	236.750	441.565	95.262	773.577
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	325.459	5.626.623	202.070	6.154.152
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	1.779.727	-	1.779.727
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	7.494	3.923.253	9.738	3.940.485
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	1.059.297	-	1.059.297
Λοιπές υποχρεώσεις	-	947.395	99.917	1.047.312
Σύνολο υποχρεώσεων	7.494	7.709.672	109.655	7.826.821

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

31 Δεκεμβρίου 2010

Αποτίμηση με βάση

Σύνολο στοιχείων
αποτιμημένα στη
εύλογη αξία.

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	
Στοιχεία ενεργητικού				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	940.716	104.714	36.862	1.082.292
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	2.819	1.504.546	35.596	1.542.961
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	388.284	2.219.610	37.623	2.645.517
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	1.331.819	3.828.870	110.081	5.270.770
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	1.240.133	623	1.240.756
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	9.098	1.388.413	6.540	1.404.051
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	1.160.656	-	1.160.656
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	100.444	-	100.444
Λοιπές υποχρεώσεις	-	265.705	-	265.705
Σύνολο υποχρεώσεων	9.098	4.155.351	7.163	4.171.612

Μεταφορές από το Επίπεδο 1 στο Επίπεδο 2:

Δεν υπήρχαν μεταφορές χρηματοοικονομικών στοιχείων από το επίπεδο 1 στο επίπεδο 2 το 2011.

Αποτιμήσεις του Επιπέδου 3:

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που έχουν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία με μοντέλα αποτίμησης στα οποία χρησιμοποιήθηκαν και μη άμεσα παρατηρήσιμα δεδομένα (Επίπεδο 3) στις 31 Δεκεμβρίου 2011 περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- Παράγωγα που έχουν αποτιμηθεί με μοντέλα αποτίμησης, στα οποία χρησιμοποιήθηκαν και σημαντικά, μη άμεσα παρατηρήσιμα δεδομένα και περιλαμβάνουν προϊόντα τα οποία βασίζονται στη συσχέτιση μεταξύ διαφόρων δεικτών επιτοκίων ή συναλλαγματικών ισοτιμιών. Επίσης, περιλαμβάνουν παράγωγα των οποίων η τεκμαρτή μεταβλητότητα αντιπροσωπεύει μια σημαντική παράμετρο του μοντέλου αποτίμησης, καθώς και παράγωγα για τα οποία το CVA εκτιμήθηκε βάσει σημαντικών, μη άμεσα παρατηρήσιμων δεδομένων και το ποσό που αντιστοιχεί στο CVA είναι σημαντικό σε σχέση με το σύνολο της εύλογης αξίας του παραγώγου.
- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και χρεόγραφα του χαρτοφυλακίου επενδύσεων - διαθέσιμα-προς-πώληση, τα οποία αποτιμήθηκαν με μοντέλα αποτίμησης στα οποία χρησιμοποιήθηκαν και σημαντικά, μη άμεσα παρατηρήσιμα δεδομένα και αφορούν κυρίως σε χρεόγραφα με συσχέτιση μεταξύ διαφόρων δεικτών επιτοκίων.
- Χρεόγραφα του χαρτοφυλακίου επενδύσεων - διαθέσιμα-προς-πώληση, τα οποία αποτιμήθηκαν βάσει των τιμών με τις

όποιες ολοκληρώθηκε η δημόσια προσφορά επαναγοράς αυτών ή παρόμοιων τίτλων.

- Ανοιχτή θέση χρεογράφων (short position) της Τράπεζας σε Ομόλογο Ελληνικού Δημοσίου που ανταλλάχθηκε στο PSI, του οποίου η εύλογη αξία βασίστηκε στην εκτιμώμενη εύλογη αξία των νέων Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου που λήφθηκαν κατά την ανταλλαγή (βλ. Σημείωση 14). Σε επίπεδο Ομίλου, αυτή η ανοιχτή θέση συμψηφίζεται με αντίστοιχη θέση στο ίδιο ομόλογο που κατέχει ο Όμιλος.

Ο κατωτέρω πίνακας παρουσιάζει την συμφωνία όλων των αποτιμήσεων του Επιπέδου 3 για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2011 και την 31 Δεκεμβρίου 2010, συμπεριλαμβανομένων των πραγματοποιηθέντων και μη-πραγματοποιηθέντων κερδών / (ζημιών) που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και στην κατάσταση συνολικών εσόδων.

Μεταφορές στο Επίπεδο 3:

Οι κυριότερες μεταφορές στο Επίπεδο 3, αφορούν σε εταιρικά ομόλογα του χαρτοφυλακίου επενδύσεων - διαθέσιμο-προς-πώληση ύψους €73.386 και €56.336 για τον Όμιλο και την Τράπεζα αντίστοιχα, τα οποία μεταφέρθηκαν από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 3 την 31 Δεκεμβρίου 2011 επειδή η εύλογη αξία τους εκτιμήθηκε βάσει των τιμών με τις οποίες ολοκληρώθηκε η δημόσια προσφορά επαναγοράς αυτών ή παρόμοιων τίτλων.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Μεταβολή των χρηματοοικονομικών στοιχείων αποτιμημένα βάσει Επιπέδου 3 - Όμιλος

	2011				2010		
	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	36.862	26.513	37.623	-	63.117	20.154	489.869
Κέρδη/ζημιές στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	(4.053)	(6.108)	990	-	(6.922)	34.893	(13.485)
Κέρδη/ζημιές στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα	-	-	313	-	-	-	552
Προσθήκες	-	2.994	-	-	136	1.305	-
Αποπληρωμές	-	(13.136)	-	-	(10.703)	(29.839)	(295.345)
Μεταφορά από / σε επίπεδο 3	336	42.018	73.386	9.341	-	-	-
Μεταφορά στο χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη ή δάνεια και απαιτήσεις	-	-	-	-	(8.766)	-	(143.968)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	33.145	52.281	112.312	9.341	36.862	26.513	37.623

	2011		2010	
	Υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	623	4.893	623	4.893
Κέρδη/ζημιές στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	114	241	114	241
Προσθήκες	-	-	-	-
Αποπληρωμές	(737)	(4.511)	(737)	(4.511)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	-	623	-	623

Μεταβολή των χρηματοοικονομικών στοιχείων αποτιμημένα βάσει Επιπέδου 3 – Τράπεζα

	2011			2010		
	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση
Ενεργητικό						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	36.862	29.056	37.623	63.117	16.652	489.869
Κέρδη/ζημιές στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	(4.053)	2.993	990	(6.922)	40.938	(13.485)
Κέρδη/ζημιές στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα	-	-	313	-	-	552
Προσθήκες	-	2.994	-	136	1.305	-
Αποπληρωμές	-	(13.136)	-	(10.703)	(29.839)	(295.345)
Μεταφορά από / σε επίπεδο 3	336	42.018	56.336	-	-	-
Μεταφορά στο χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη ή δάνεια και απαιτήσεις	-	-	-	(8.766)	-	(143.968)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	33.145	63.925	95.262	36.862	29.056	37.623

	2011		2010	
	Υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Λοιπά στοιχεία παθητικού	Υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων
Παθητικό				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	623	-	623	29.482
Κέρδη/ζημιές στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	114	(52.234)	114	652
Προσθήκες	-	152.151	-	-
Αποπληρωμές	(737)	-	(737)	(29.511)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	-	99.917	-	623

Τα κέρδη και ζημιές που συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων έχουν καταχωρηθεί στη γραμμή αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου εκτός της απόσβεσης της διαφοράς υπέρ / υπό το άρτιο ποσού €10 για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011 (2010: €40) η οποία καταχωρήθηκε στα καθαρά έσοδα από τόκους για την Τράπεζα και τον Όμιλο.

Η μεταβολή των μη πραγματοποιημένων κερδών/(ζημιών) των χρηματοοικονομικών στοιχείων που έχουν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία με μοντέλα αποτίμησης στα οποία χρησιμοποιήθηκαν και μη άμεσα παρατηρήσιμα δεδομένα (Επίπεδο 3) που αφορά στο εμπορικό χαρτοφυλάκιο, στα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα,

στις υποχρεώσεις προς πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και στα λοιπά στοιχεία παθητικού, ανέρχεται για την χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011 σε €(4.051), €(6.208), μηδέν και μηδέν αντίστοιχα (2010: €(7.578), €33.807, €10 και μηδέν αντίστοιχα) και για την Τράπεζα σε €(4.051), €2.893, μηδέν και €53.967 αντίστοιχα (2010: €(7.578), €39.852, €10 και μηδέν αντίστοιχα).

Για επιμετρήσεις της εύλογης αξίας με τη χρήση μη παρατηρήσιμων δεδομένων (Επίπεδο 3), η μεταβολή μίας ή περισσότερων παραμέτρων σε εύλογα πιθανές εναλλακτικές παραδοχές δεν καταλήγει σε σημαντικά διαφορετική εύλογη αξία.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: Τομείς δραστηριότητας

Ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει τους ακόλουθους επιχειρηματικούς τομείς:

Λιανικής τραπεζικής

Η λιανική τραπεζική περιλαμβάνει όλους τους ιδιώτες καταναλωτές, τους επαγγελματίες, τις μικρομεσαίες και τις μικρές επιχειρήσεις (με ετήσιο τζίρο μέχρι €2,5 εκατ.). Η Τράπεζα, μέσω του εκτεταμένου δικτύου καταστημάτων που διαθέτει, προσφέρει στους πελάτες της λιανικής τραπεζικής ευρύ φάσμα δανειακών, καταθετικών και επενδυτικών προϊόντων, καθώς επίσης και άλλα παραδοσιακά προϊόντα και υπηρεσίες.

Επιχειρηματικής και Επενδυτικής τραπεζικής

Ο τομέας της επιχειρηματικής και επενδυτικής τραπεζικής περιλαμβάνει τις πιστοδοτήσεις όλων των μεγάλων και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεων, τη χρηματοδότηση της ναυτιλίας και την επενδυτική τραπεζική. Ο Όμιλος προσφέρει στους πελάτες επιχειρηματικής τραπεζικής ευρύ φάσμα προϊόντων και υπηρεσιών, που περιλαμβάνουν την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών χρηματοοικονομικής και επενδυτικής φύσης, τη διαχείριση καταθέσεων, τη χορήγηση δανείων (σε ευρώ και σε ξένα νομίσματα), υπηρεσίες συναλλάγματος και την υποστήριξη εμπορικών δραστηριοτήτων.

Χρηματαγορών – Κεφαλαιαγορών και διαχείριση περιουσίας

Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει τη διαχείριση διαθεσίμων και χαρτοφυλακίου ιδιωτών, τη διαχείριση περιουσίας (αμοιβαία κεφάλαια και αμοιβαία κεφάλαια κλειστού τύπου), υπηρεσίες θεματοφυλακής, υπηρεσίες private equity καθώς και υπηρεσίες χρηματοοικονομικής μεσιτείας.

Ασφαλιστικών δραστηριοτήτων

Ο Όμιλος προσφέρει ευρύ φάσμα ασφαλιστικών προϊόντων μέσω της θυγατρικής εταιρείας Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική» και άλλων θυγατρικών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και στην Τουρκία.

Διεθνών τραπεζικών δραστηριοτήτων

Οι διεθνείς τραπεζικές δραστηριότητες του Ομίλου εκτός Τουρκίας, περιλαμβάνουν ευρύ φάσμα παραδοσιακών τραπεζικών υπηρεσιών, όπως χορήγηση λιανικών και εμπορικών πιστώσεων, τη χρηματοδότηση εμπορίου, τις υπηρεσίες συναλλάγματος και ανάληψης καταθέσεων. Επιπλέον, ο Όμιλος προσφέρει υπηρεσίες χρηματοδότησης της ναυτιλίας, επενδυτικής τραπεζικής και υπηρεσίες χρηματοοικονομικής μεσιτείας, μέσω του δικτύου καταστημάτων και θυγατρικών που διαθέτει στο εξωτερικό.

Τραπεζικών δραστηριοτήτων Τουρκίας

Οι δραστηριότητες του Ομίλου στην Τουρκία, μέσω της Finansbank και των θυγατρικών της, περιλαμβάνουν ευρύ φάσμα παραδοσιακών τραπεζικών υπηρεσιών, όπως χορήγηση λιανικών και εμπορικών πιστώσεων, τη χρηματοδότηση εμπορίου και τις υπηρεσίες συναλλάγματος και ανάληψης καταθέσεων.

Λοιπών δραστηριοτήτων

Περιλαμβάνουν τη διαχείριση ακίνητης περιουσίας, τις ξενοδοχειακές και αποθηκευτικές δραστηριότητες καθώς επίσης και τα μη κατανοημένα έσοδα και δαπάνες του Ομίλου (τόκοι δανείων μειωμένης εξασφάλισης, δάνεια προς το προσωπικό κ.λπ.) και συναλλαγές μεταξύ τομέων.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Ανάλυση ανά τομέα δραστηριότητας

Από 1.1 έως 31.12.2011	Χρηματαγορών							Όμιλος
	Λιανικής τραπεζικής	Επιχειρηματικής & Επενδυτικής τραπεζικής	Κεφαλαιαγορών & Διαχείρισης περιουσίας	Ασφαλιστικών δραστηριοτήτων	Διεθνών τραπεζικών δραστηριοτήτων	Τραπεζικών δραστηριοτήτων Τουρκίας	Λοιπών δραστηριοτήτων	
Καθαρά έσοδα από τόκους	1.203.449	775.789	371.353	62.831	387.197	903.357	138.832	3.842.808
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	101.398	81.691	(106.766)	6.935	94.218	313.622	2.751	493.849
Λοιπά αποτελέσματα εκμετάλλευσης	(25.192)	(61.766)	8.674	178.720	5.824	35.646	(106.603)	35.303
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	1.279.655	795.714	273.261	248.486	487.239	1.252.625	34.980	4.371.960
Άμεσες δαπάνες	(687.823)	(52.153)	(65.095)	(135.460)	(293.350)	(656.414)	(249.029)	(2.139.324)
Κατανομή δαπανών & προβλέψεων	(1.514.674)	(2.151.714)	(10.723.025)	(633.054)	(202.164)	(147.058)	(282.246)	(15.653.935)
Αναλογία κερδών από συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις			(2.592)	1.051	1.193	94	1.433	1.179
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	(922.842)	(1.408.153)	(10.517.451)	(518.977)	(7.082)	449.247	(494.862)	(13.420.120)
Φόροι								1.095.236
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) περιόδου								(12.324.884)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές								(19.148)
Κέρδη αναλογούντα σε μετόχους της Τράπεζας								(12.344.032)
Ενεργητικό ανά τομέα την 31 Δεκεμβρίου 2011								
Ενεργητικό	27.368.430	16.195.725	24.903.725	2.041.287	9.856.192	20.671.864	4.280.798	105.318.021
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους								1.551.968
Σύνολο ενεργητικού								106.869.989
Παθητικό ανά τομέα την 31 Δεκεμβρίου 2011								
Παθητικό	38.959.017	461.117	35.278.520	2.766.900	7.157.926	16.557.974	5.826.838	107.008.292
Υποχρεώσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους								114.714
Σύνολο παθητικού								107.123.006
Αποσβέσεις ⁽¹⁾	18.759	1.688	4.848	8.895	36.261	54.593	101.187	226.231
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	1.180.171	2.101.421	10.702.049	631.329	200.322	147.058	259.932	15.222.282
Προσθήκες μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού	5.517	10.805	35.736	3.112	18.872	80.175	66.134	220.351

(1) Περιλαμβάνει αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσωμάτων παγίων στοιχείων και λογισμικού & λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων καθώς και αποσβέσεις και διαγραφές άυλων περιουσιακών στοιχείων που αναγνωρίστηκαν σε συνενώσεις επιχειρήσεων.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Ανάλυση ανά τομέα δραστηριότητας

1.1 έως 31.12.2010	Λιανικής τραπεζικής	Επιχειρηματικής & Επενδυτικής τραπεζικής	Χρηματογορών – Ασφαλιστικών & Διαχείρισης περιουσίας	Δραστηριοτήτων	Διεθνών τραπεζικών δραστηριοτήτων	Τραπεζικών δραστηριοτήτων Τουρκίας	Λοιπών δραστηριοτήτων	Όμιλος
Καθαρά έσοδα από τόκους	1.368.231	621.918	472.177	54.066	461.836	1.053.634	116.095	4.147.957
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	127.788	77.841	37.556	8.054	102.260	262.723	(6.297)	609.925
Λοιπά αποτελέσματα εκμετάλλευσης	(25.223)	(73.770)	(205.549)	101.146	28.456	47.939	8.595	(118.406)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	1.470.796	625.989	304.184	163.266	592.552	1.364.296	118.393	4.639.476
Άμεσες δαπάνες	(683.711)	(53.058)	(77.823)	(159.653)	(300.583)	(659.239)	(160.099)	(2.094.166)
Κατανομή δαπανών & προβλέψεων	(1.155.003)	(259.477)	(60.472)	(37.603)	(209.568)	(144.586)	(42.569)	(1.909.278)
Αναλογία κερδών από συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	-	-	310	903	1.055	289	(959)	1.598
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	(367.918)	313.454	166.199	(33.087)	83.456	560.760	(85.234)	637.630
Φόροι								(197.206)
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) περιόδου								440.424
Μη ελέγχουσες συμμετοχές								(34.902)
Αναλογούντα σε μετόχους της Τράπεζας								405.522

Ενεργητικό ανά τομέα την 31 Δεκεμβρίου 2010

Ενεργητικό	30.079.448	18.957.278	29.793.880	3.052.124	10.506.104	20.619.183	7.129.220	120.137.237
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους								607.368
Σύνολο ενεργητικού								120.744.605

Παθητικό ανά τομέα την 31 Δεκεμβρίου 2010

Παθητικό	47.654.137	762.539	30.345.564	2.961.235	7.289.590	16.527.330	4.103.750	109.644.145
Υποχρεώσεις από φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενους φόρους								195.107
Σύνολο παθητικού								109.839.252
Αποσβέσεις ⁽¹⁾	19.746	1.291	5.968	9.698	35.483	53.633	101.441	227.260
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	796.593	204.037	39.865	36.987	209.528	144.586	18.731	1.450.327
Προσθήκες μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού	8.730	13.254	4.093	5.137	52.360	67.704	105.934	257.212

(1) Περιλαμβάνει αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσωμάτων παγίων στοιχείων και λογισμικού & λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων καθώς και αποσβέσεις και διαγραφές άυλων περιουσιακών στοιχείων που αναγνωρίστηκαν σε συνενώσεις επιχειρήσεων.

Γεωγραφική κατανομή

Από 1.1 έως 31.12.2011

	Ελλάδα	N.A. Ευρώπη	Τουρκία	Άλλες χώρες	Όμιλος
Καθαρά έσοδα από τόκους	2.549.374	335.684	906.237	51.513	3.842.808
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	86.182	82.521	313.547	11.599	493.849
Λοιπά αποτελέσματα εκμετάλλευσης	(40.833)	1.420	70.264	4.452	35.303
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	2.594.723	419.625	1.290.048	67.564	4.371.960
Άμεσες δαπάνες	(1.177.457)	(247.434)	(669.521)	(44.912)	(2.139.324)
Κατανομή δαπανών & προβλέψεων	(15.306.555)	(179.171)	(147.058)	(21.151)	(15.653.935)
Έσοδα από συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	(108)	1.193	94	-	1.179
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	(13.889.397)	(5.787)	473.563	1.501	(13.420.120)
Φόροι					1.095.236
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) περιόδου					(12.324.884)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές					(19.148)
Αναλογούντα σε μετόχους της Τράπεζας					(12.344.032)
Αποσβέσεις ⁽¹⁾	135.131	33.045	55.120	2.935	226.231
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	14.874.902	179.171	147.058	21.151	15.222.282
Προσθήκες μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού	120.817	16.276	80.662	2.596	220.351
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	4.101.153	230.085	284.479	21.783	4.637.500

(1) Περιλαμβάνει αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσωμάτων παγίων στοιχείων και λογισμικού & λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων και αποσβέσεις και διαγραφές άυλων περιουσιακών στοιχείων που αναγνωρίστηκαν σε συνενώσεις επιχειρήσεων.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Γεωγραφική κατανομή

Από 1.1 έως 31.12.2010

	Ελλάδα	N.A. Ευρώπη	Τουρκία	Άλλες χώρες	Όμιλος
Καθαρά έσοδα από τόκους	2.629.388	414.749	1.056.780	47.040	4.147.957
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	245.085	90.551	262.664	11.625	609.925
Λοιπά αποτελέσματα εκμετάλλευσης	(224.474)	23.897	77.524	4.647	(118.406)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	2.649.999	529.197	1.396.968	63.312	4.639.476
Άμεσες δαπάνες	(1.122.748)	(255.038)	(670.991)	(45.389)	(2.094.166)
Κατανομή δαπανών & προβλέψεων	(1.555.164)	(196.380)	(144.586)	(13.148)	(1.909.278)
Έσοδα από συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	254	1.055	289	-	1.598
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	(27.659)	78.834	581.680	4.775	637.630
Φόροι					(197.206)
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) περιόδου					440.424
Μη ελέγχουσες συμμετοχές					(34.902)
Αναλογούντα σε μετόχους της Τράπεζας					405.522
Αποσβέσεις ⁽¹⁾	136.862	32.276	54.317	3.805	227.260
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	1.096.213	196.380	144.586	13.148	1.450.327
Προσθήκες μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού	136.520	46.749	68.332	5.611	257.212
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	4.474.384	234.016	307.087	22.996	5.038.483

(1) Περιλαμβάνει αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσωμάτων παγίων στοιχείων και λογισμικού & λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων και αποσβέσεις και διαγραφές άυλων περιουσιακών στοιχείων που αναγνωρίστηκαν σε συνενώσεις επιχειρήσεων.

108

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: Καθαρά έσοδα από τόκους

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Εσοδα τόκων από:				
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	106.604	123.980	163.641	119.040
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	121.992	165.387	100.571	135.227
Επενδυτικά χρεόγραφα	1.059.683	906.593	655.840	506.051
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	5.298.239	5.206.077	2.845.406	2.748.044
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	6.586.518	6.402.037	3.765.458	3.508.362
Εξοδα τόκων από:				
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	(581.548)	(344.975)	(521.568)	(276.124)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	(1.966.603)	(1.559.917)	(773.792)	(689.530)
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	(119.263)	(83.310)	(87.729)	(66.606)
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	(76.296)	(265.878)	(52.588)	(47.325)
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(2.743.710)	(2.254.080)	(1.435.677)	(1.079.585)
Καθαρά έσοδα από τόκους	3.842.808	4.147.957	2.329.781	2.428.777

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: Καθαρά έσοδα από προμήθειες

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Θεματοφυλακής, χρηματιστηριακών υπηρεσιών & επενδυτικής τραπεζικής	57.008	72.654	12.266	22.655
Λιανικής τραπεζικής	204.925	206.613	30.093	46.257
Επιχειρηματικών χορηγήσεων	128.031	140.562	88.672	98.922
Τραπεζικών εργασιών διαμεσολάβησης και καταθέσεων	238.689	205.090	66.622	70.824
Προμήθειες από εκδόσεις στο πλαίσιο του Προγράμματος Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας (Ν. 3723/2008) – Πυλώνας II	(159.109)	(46.012)	(159.109)	(46.012)
Διαχείρισης κεφαλαίων	24.305	31.018	5.583	8.321
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	493.849	609.925	44.127	200.967

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες

	Όμιλος	
	31.12.2011	31.12.2010
Εγγεγραμμένα ασφάλιστρα	889.917	1.078.567
Μείον: Αντασφάλιστρα	(79.535)	(119.880)
Εγγεγραμμένα ασφάλιστρα μείον αντασφάλιστρα	810.382	958.687
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών	41.559	2.110
Μερίδιο αντασφαλιστών στη μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών	(14.065)	914
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών - Αναλογία Ομίλου	27.494	3.024
Καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα	837.876	961.711
Λοιπά (συμπερ. καθαρών κερδών / (ζημιών) επενδύσεων unit linked)	(48.719)	5.296
Δεδουλευμένα ασφάλιστρα μετά από αντασφάλιση	789.157	967.007
Αποζημιώσεις ασφαλισμένων	(657.589)	(696.567)
Μείον: Αναλογία αντασφαλιστών	48.270	71.478
Αποζημιώσεις ασφαλισμένων - Αναλογία Ομίλου	(609.319)	(625.089)
Μεταβολή μαθηματικού αποθέματος και λοιπών αποθεμάτων ζωής	107.722	(102.879)
Μείον: Μερίδιο αντασφαλιστών	28	(3.871)
Μεταβολή μαθηματικού αποθέματος και λοιπών αποθεμάτων ζημιών – Αναλογία Ομίλου	107.750	(106.750)
Έξοδα προμηθειών	(110.613)	(134.864)
Προμήθειες από αντασφαλιστές	5.926	14.472
Καθαρές προμήθειες	(104.687)	(120.392)
Καθαρή απόδοση προς κατόχους συμβολαίων DAF	(6.666)	(5.456)
Λοιπά	(29.516)	(33.472)
Έξοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	(642.438)	(891.159)
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	146.719	75.848

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Καθαρό αποτέλεσμα εμπορικού χαρτοφυλακίου και λοιπά καθαρά μη πραγματοποιημένα κέρδη / (ζημίες) χρηματοοικονομικών στοιχείων	41.753	(135.660)	75.602	(196.209)
Καθαρά κέρδη / (ζημίες) από πώληση χρεωστικών τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	(81.910)	(13.208)	(109.304)	(194.454)
Καθαρά κέρδη / (ζημίες) από πώληση μετοχικών τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	433	1.310	629	2.240
Καθαρά κέρδη / (ζημίες) από πώληση μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	12.005	9.250	-	1.041
Σύνολο	(27.719)	(138.308)	(33.073)	(387.382)

Τα καθαρά κέρδη/ (ζημίες) από χρηματοοικονομικά στοιχεία προσδιορισμένα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011 ανέρχονται σε €(41.478) (2010: €188.223) για τον Όμιλο και €36.610 (2010: €196.640) για την Τράπεζα και περιλαμβάνονται στο «Καθαρό αποτέλεσμα εμπορικού χαρτοφυλακίου και λοιπά καθαρά μη πραγματοποιημένα κέρδη / (ζημίες) χρηματοοικονομικών στοιχείων».

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: Καθαρά λοιπά έσοδα / (έξοδα)

Στα καθαρά λοιπά έσοδα/ (έξοδα) περιλαμβάνονται μερίσματα, υποχρεωτικές εισφορές για δάνεια και καταθέσεις καθώς και έσοδα από μη τραπεζικές εργασίες, όπως κέρδη / (ζημίες) από πωλήσεις ακινήτων, έσοδα από ενοίκια, έσοδα των αποθηκευτικών και ξενοδοχειακών κλάδων, λοιπά έσοδα από διάφορες πηγές και καθαρά αποτελέσματα από τη ρευστοποίηση επενδύσεων του private equity.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: Δαπάνες προσωπικού

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Μισθοί και λοιπές παροχές προσωπικού	1.398.711	1.459.773	839.984	889.865
Εξοδα προγραμμάτων καθορισμένων παροχών (Σημείωση 12)	217.713	58.380	196.609	31.405
Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών	-	12.306	-	10.530
Σύνολο	1.616.424	1.530.459	1.036.593	931.800

Οι μισθοί και οι λοιπές παροχές προσωπικού περιλαμβάνουν το ποσό των €25,5 εκατ. (2010: €25,5 εκατ.), το οποίο καταβλήθηκε στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ύστερα από την ένταξη του ταμείου σύνταξης των υπαλλήλων της Εθνικής Τράπεζας στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ την 1 Αυγούστου 2008, σύμφωνα με το Ν.3655/2008. Το ποσό θα καταβάλλεται στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για τα επόμενα 12 έτη (βλ. Σημείωση 12).

Ο μέσος αριθμός εργαζομένων του Ομίλου για την περίοδο από την 1 Ιανουαρίου μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2011 ανήλθε σε 35.876 (2010: 36.376) και για την Τράπεζα σε 12.411 (2010: 12.849).

Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας την 22 Ιουνίου 2005 ενέκρινε πρόγραμμα δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών προς τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα στελέχη της διοίκησης και τους εργαζομένους του Ομίλου (το «πρόγραμμα Α»). Ο μέγιστος αριθμός μετοχών που μπορούσε να εκδοθεί βάσει αυτού του προγράμματος είχε οριστεί σε 2,5 εκατ. και προσαρμόστηκε στα 3,5 εκατ. λόγω της αύξησης μετοχικού

κεφαλαίου το 2006 με την έκδοση τεσσάρων νέων μετοχών για κάθε δέκα υπάρχουσες. Το πρόγραμμα Α είχε διάρκεια 5 ετών και έληξε το 2010. Σύμφωνα με τους όρους του προγράμματος Α, η τιμή εξάσκησης των δικαιωμάτων κυμαινόταν εντός του εύρους των €5,0 και ποσοστού 70% της μέσης χρηματιστηριακής τιμής της περιόδου από 1η Ιανουαρίου της χρήσης στην οποία διατέθηκαν τα δικαιώματα μέχρι και την πρώτη ημερομηνία εξάσκησης τους.

Η επαναληπτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας την 1 Ιουνίου 2006 ενέκρινε νέο πρόγραμμα δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών (το «πρόγραμμα Β») προς τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα στελέχη της διοίκησης και τους εργαζομένους του Ομίλου. Ο μέγιστος αριθμός μετοχών που μπορούσε να εκδοθεί βάσει αυτού του προγράμματος είχε οριστεί σε 2,5 εκατ. και προσαρμόστηκε στα 3,5 εκατ. λόγω της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου το 2006 με την έκδοση τεσσάρων νέων μετοχών για κάθε δέκα υπάρχουσες. Το πρόγραμμα Β είχε διάρκεια 5 ετών και έληξε το 2011. Σύμφωνα με τους όρους του προγράμματος Β, η τιμή εξάσκησης των δικαιωμάτων κυμαίνονταν εντός του εύρους των €5,0 και ποσοστού 70% της

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

μέσης χρηματιστηριακής τιμής της περιόδου από την 2 Ιουνίου 2006 μέχρι και την ημερομηνία της πρώτης εξάσκησης των δικαιωμάτων.

Η επαναληπτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας την 28 Ιουνίου 2007 ενέκρινε τρίτο πρόγραμμα δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών (το «πρόγραμμα Γ») προς τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα στελέχη της διοίκησης και τους εργαζομένους του Ομίλου. Το πρόγραμμα Γ έχει διάρκεια 8 ετών και λήγει το 2015. Τα δικαιώματα θα έπρεπε να χορηγηθούν μέχρι το 2010. Ο μέγιστος αριθμός μετοχών που μπορεί να εκδοθεί είχε οριστεί σε 12 εκατ. και προσαρμόστηκε στα 12,5 εκατ. περίπου, λόγω της έκδοσης τεσσάρων νέων μετοχών για κάθε εκατό υπάρχουσες αντί μερίσματος σε μετοχές, όπως αποφασίστηκε από τη Γενική Συνέλευση την 15 Μαΐου 2008. Ο μέγιστος αριθμός που μπορεί να χορηγείται κατ' έτος στους δικαιούχους στο σύνολό τους, δεν πρέπει να υπερβαίνει το 1% των κοινών μετοχών της Τράπεζας. Η τιμή εξάσκησης των δικαιωμάτων θα κυμαίνεται εντός του εύρους των €5,0 και ποσοστού 85% της μέσης χρηματιστηριακής τιμής της περιόδου από 1η Ιανουαρίου μέχρι την 31 Οκτωβρίου της χρήσης στην οποία διατέθηκαν τα δικαιώματα. Ως σήμερα, δεν έχουν εκδοθεί δικαιώματα από το πρόγραμμα αυτό.

Οι λεπτομέρειες σχετικά με τα δικαιώματα προαίρεσης που υφίστανται κατά τη διάρκεια της χρήσης 2011 και 2010 έχουν ως εξής:

Δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών

	31.12.2011		31.12.2010	
	Αριθμός μετοχών	Μέση Τιμή	Αριθμός μετοχών	Μέση Τιμή
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	1.998.496	20,45	4.150.463	20,79
Δικαιώματα που έληξαν μέσα στη περίοδο	(1.998.496)	20,45	(2.151.967)	21,11
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	-	-	1.998.496	20,45
Κατοχυρωμένα αλλά μη ασκηθέντα την 31 Δεκεμβρίου	-	-	1.998.496	20,45

Δεν εγκρίθηκαν δικαιώματα εντός του 2011. Το συνολικό έξοδο που αναγνωρίστηκε μέσα στη περίοδο για τα Προγράμματα Α και Β, ανήλθε σε μηδέν (2010: €10.459).

Δωρεάν μετοχές

Την 25 Μαΐου 2007, η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την δωρεάν διανομή 350.000 μετοχών στο προσωπικό, οι οποίες προήλθαν από την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της με κεφαλαιοποίηση κερδών προηγούμενων χρήσεων ποσού €1.750. Το συνολικό έξοδο που αναγνωρίστηκε μέσα στη περίοδο ανήλθε σε μηδέν (2010: €1.847).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό

Ι. Προγράμματα καθορισμένης εισφοράς

Ταμείο Σύνταξης Προσωπικού της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος

Δυνάμει του Ν. 3655/2008 που τέθηκε σε ισχύ τον Απρίλιο του 2008, το ταμείο κύριας σύνταξης της Τράπεζας, το οποίο ήταν πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, εντάχθηκε στον κύριο κλάδο σύνταξης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ από την 1 Αυγούστου 2008. Σύμφωνα με το Ν. 3655/2008, η Τράπεζα θα καταβάλλει €25,5 εκατ. στο ΙΚΑ -ΕΤΑΜ, ετησίως για 15 έτη, με έναρξη το Δεκέμβριο του 2009. Σύμφωνα με το Νόμο, οι εργοδοτικές εισφορές της Τράπεζας, θα μειώνονται ισόποσα κάθε 3 έτη, ξεκινώντας από το 2013, ώστε το ποσοστό εισφοράς να μειωθεί από το 26,5% στο 13,3% για τους εργαζόμενους που ανήκαν σε οποιοδήποτε ασφαλιστικό Ταμείο πριν την 1 Ιανουαρίου 1993. Οι εργοδοτικές εισφορές για τους εργαζόμενους που εντάχθηκαν σε οποιοδήποτε

Ο συνολικός αριθμός των χορηγηθέντων, εξασκηθέντων και ακυρωθέντων δικαιωμάτων αναλύεται ως ακολούθως:

	Όμιλος		
	Πρόγραμμα Α 1 ^η χορήγηση	Πρόγραμμα Α 2 ^η χορήγηση	Πρόγραμμα Β
Σύνολο χορηγηθέντων δικαιωμάτων ανά Πρόγραμμα Προσαρμογές λόγω αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου	2.992.620	496.500	3.014.100
Αριθμός εξασκηθέντων δικαιωμάτων	(1.426.883)	(53.475)	(798.590)
Αριθμός ληθθέντων και ακυρωθέντων δικαιωμάτων	(1.686.052)	(478.657)	(2.378.230)
Υπόλοιπο δικαιωμάτων	-	-	-

Μετά την 10 Δεκεμβρίου 2010 όλα τα μη εξασκηθέντα δικαιώματα της 1^{ης} και 2^{ης} χορήγησης του Προγράμματος Α έληξαν.

Τα μη εξασκηθέντα δικαιώματα του Προγράμματος Β ήταν δυνατόν να εξασκηθούν μεταξύ της 1 και 10 Ιουνίου 2011. Μετά την 10 Ιουνίου 2011 τα δικαιώματα που δεν είχαν ασκηθεί έληξαν.

ασφαλιστικό ταμείο μετά την 1 Ιανουαρίου 1993, θα παραμείνουν στο 13,3%.

Επικουρικό Ταμείο Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος

Το 2005 και το 2006, ψηφίστηκαν νόμοι που επιτρέπουν την υπαγωγή των επικουρικών ταμείων των τραπεζών στο Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (ΕΤΑΤ). Η σχετική νομοθεσία προβλέπει ότι, προκειμένου τα εν λόγω επικουρικά ταμεία να υπαχθούν στο ΕΤΑΤ, θα πρέπει ο εργοδότης να καταβάλλει ένα ποσό, που θα υπολογιστεί βάσει ανεξάρτητης οικονομικής μελέτης που θα ανατεθεί από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών βάσει της νομοθεσίας αυτής. Τον

Απρίλιο του 2006, η Τράπεζα υπέβαλε αίτηση σύμφωνα με το Ν.3371/2005, όπως τροποποιήθηκε, για την υπαγωγή του επικουρικού ταμείου συνταξιοδότησεως των εργαζομένων της στο ETAT. Κατά συνέπεια, ενδέχεται η Τράπεζα να κληθεί να καταβάλει σημαντικό ποσό στο ETAT για την υπαγωγή αυτή.

Το Επικουρικό Ταμείο της Τράπεζας προβλέπει καθορισμένες εργοδοτικές εισφορές ύψους 9% επί των τακτικών αποδοχών. Οι παροχές καθορίζονται βάσει των ετών υπηρεσίας στην Τράπεζα και του τελικού συντάξιμου μισθού των εργαζομένων. Βάσει του Ν. 3371/2005, οι εργαζόμενοι που προσλαμβάνονται μετά την 1 Ιανουαρίου 2005 ασφαλιζονται στο επικουρικό ταμείο ΙΚΑ – ETAM. Η Τράπεζα πληρώνει τις εισφορές της στο ΙΚΑ – ETAM από την 1 Μαΐου 2007.

Ταμείο Σύνταξης της Εθνικής Ανωνύμου Ελληνικής Εταιρείας Γενικών Ασφαλειών («Εθνική Ασφαλιστική»)

Βάσει νομοθετικής ρύθμισης που εφαρμόστηκε τον Απρίλιο του 2008, το κύριο συνταξιοδοτικό και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης ταμείο της Εθνικής Ασφαλιστικής (το Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού της ανώνυμης εταιρείας «η Εθνική» («Τ.Α.Π.Ε.»)) εντάχθηκε την 1 Αυγούστου 2008 στον βασικό κλάδο ασφάλισης του κρατικού ταμείου ΙΚΑ-ETAM. Οι εργοδοτικές εισφορές της Εθνικής Ασφαλιστικής, θα μειώνονται ισόποσα κάθε 3 έτη, ξεκινώντας από το 2013, ώστε το ποσοστό εισφοράς να μειωθεί στο 13,3%. Οι εργοδοτικές εισφορές για τους εργαζόμενους που εντάχθηκαν σε οποιοδήποτε ασφαλιστικό ταμείο μετά την 1 Ιανουαρίου 1993 θα παραμείνουν στο 13,3%.

Λοιπά συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένης εισφοράς

Το κατάστημα του Λονδίνου καθώς και άλλες εταιρείες του Ομίλου μεταξύ των οποίων και οι UBB, SABA, Εθνική Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ., Εθνική Ασφαλιστική, NBGI Private Equity Ltd και NBGI Private Equity Funds καταβάλλουν εργοδοτικές εισφορές σε προγράμματα καθορισμένης εισφοράς.

Προγράμματα υγείας καθορισμένης εισφοράς

Η Τράπεζα καταβάλλει καθορισμένες εισφορές προς το Ταμείο Υγείας Προσωπικού Εθνικής Τράπεζας («Τ.Υ.Π.Ε.Τ.»), οι οποίες ανέρχονται σε 6,25% των αποδοχών των εργαζομένων. Οι εισφορές μελών εν ενεργεία ανέρχονται σε 2,5% των αποδοχών τους. Επιπλέον εισφορές καταβάλλονται για ασφαλιζόμενα μέλη της οικογένειας των ασφαλισμένων (όπως σύζυγος που δεν εργάζεται και παιδιά), ενώ αυξάνονται περισσότερο σε περίπτωση ασφάλισης συζύγου που εργάζεται και μελών της πατρικής οικογένειας. Οι εισφορές συνταξιούχων μελών ανέρχονται σε 4% των συντάξεών τους ενώ πρόσθετες εισφορές καταβάλλονται για άλλα ασφαλιζόμενα μέλη της οικογένειάς τους. Το Τ.Υ.Π.Ε.Τ. παρέχει κάλυψη για υγειονομική περίθαλψη στους εργαζόμενους πριν και μετά τη συνταξιοδότησή τους, και στα ασφαλισμένα σε αυτό μέλη της οικογένειά τους.

Το συνολικό ποσό των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης σε κρατικά ταμεία και προγράμματα καθορισμένων εισφορών που καταβλήθηκαν για το 2011 και 2010 ανήλθε σε €353,1 εκατ. και €371,3 εκατ. αντίστοιχα. Για την Τράπεζα τα αντίστοιχα ποσά ανήλθαν σε €268,1 εκατ. και €281,7 εκατ. Όπως προαναφέρθηκε, το Ταμείο Σύνταξης Προσωπικού της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος και το Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού της Εθνικής Ασφαλιστικής εντάχθηκαν την 1 Αυγούστου 2008 στο ΙΚΑ-ETAM και επομένως σταμάτησαν να υφίστανται ως ξεχωριστά ταμεία καθορισμένων εισφορών.

II. Προγράμματα χωρίς συμμετοχή της Τράπεζας

Ταμείο Αυτασφάλειας Προσωπικού της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος

Η Τράπεζα δεν καταβάλλει εισφορές στο παραπάνω ταμείο.

III. Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Αποζημιώσεις λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Οι περισσότερες εταιρείες του Ομίλου είναι υποχρεωμένες από το νόμο που ισχύει στις χώρες τις οποίες εδρεύουν να παρέχουν αποζημίωση στους εργαζόμενους που αποχωρούν από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης. Οι αποζημιώσεις αυτές είναι συνήθως ένα εφάπαξ ποσό με βάση τον τελικό μισθό και τα χρόνια υπηρεσίας, ο υπολογισμός του οποίου διαφέρει ανά χώρα και κατηγορία εργαζομένου (π.χ. στην Ελλάδα η αποζημίωση των υπαλλήλων, των εργατοτεχνιτών και των δικηγόρων υπολογίζεται βάσει διαφορετικής κλίμακας). Σε ορισμένες περιπτώσεις οι κανονισμοί των εταιρειών του Ομίλου προβλέπουν επιπλέον αποζημίωση πέραν της από το νόμο προβλεπόμενης.

Σύμφωνα με τον Ν. 4046/2012 και της υπ' αριθμόν 6/28.2.2012 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου, από την 14 Φεβρουαρίου 2012 και μετά, οι συμβάσεις εργασίας των εργαζομένων που λήγουν με τη συμπλήρωση ορίου ηλικίας ή με τη συμπλήρωση των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης νοούνται ως συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου και σε περίπτωση λύσης αυτών, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν. 2112/1920.

Πριν τεθεί σε εφαρμογή ο παραπάνω νόμος, οι ανωτέρω συμβάσεις εργασίας για την Τράπεζα ήταν ορισμένου χρόνου και κατά συνέπεια δεν είχε σχηματιστεί αντίστοιχη πρόβλεψη για αποζημιώσεις προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία.

Με βάση τα ανωτέρω, ο Όμιλος και η Τράπεζα αναγνώρισε στην κατάσταση αποτελεσμάτων την 31 Δεκεμβρίου 2011 το ποσό των €169,9 εκατ., το οποίο περιλαμβάνεται στη γραμμή «Κόστος προϋπηρεσίας που αναγνωρίστηκε στην περίοδο».

Παροχές εφάπαξ και σύνταξης

Οι περισσότεροι εργαζόμενοι της Εθνικής Ασφαλιστικής και της πρώην Εθνοκάρτας δικαιούνται παροχών που απορρέουν από ομαδικά συμβόλαια τύπου DAF, τα οποία παρέχουν εφάπαξ και σύνταξη, πλέον αυτών που παρέχονται από τα κύρια ταμεία τους. Οι παροχές αυτές εξαρτώνται συνήθως από το μισθό των εργαζομένων και τα έτη υπηρεσίας, και ποικίλουν ανάλογα με τις διατάξεις κάθε συμβολαίου. Η ΕΤΕ Κύπρου παρέχει εφάπαξ στο προσωπικό της που εξαρτάται από το μισθό και τα έτη υπηρεσίας.

Παροχές προς παιδιά εργαζομένων

Στα παιδιά των εργαζομένων παρέχονται εφάπαξ ποσά τα οποία επίσης βασίζονται στο μισθό των γονέων και τη σύνταξή τους, εφόσον πρόκειται για συνταξιούχους, καθώς και την ηλικία στην οποία το παιδί λαμβάνει την παροχή.

Τέτοιες παροχές λαμβάνουν τα παιδιά υπαλλήλων της πρώην Εθνοκάρτας μέσω συμβολαίου τύπου DAF, καθώς και παιδιά υπαλλήλων της Τράπεζας μέσω σχετικού Λογαριασμού.

Τα έξοδα των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών και αποζημιώσεων που έχουν αναγνωρισθεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων αναλύονται ως ακολούθως:

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Έξοδα προγραμμάτων καθορισμένων παροχών

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	14.010	17.546	6.036	8.673
Χρηματοοικονομικό κόστος	19.434	22.519	12.112	14.339
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	(4.749)	(2.968)	(2.623)	(2.306)
Αναλογιστικά (κέρδη) / ζημιές που αναγνωρίστηκαν στην περίοδο	11.557	11.753	11.172	10.490
Κόστος προϋπηρεσίας που αναγνωρίστηκε στην περίοδο	170.049	257	169.912	-
Ζημιές από περικοπές / διακανονισμούς και λοιπά έξοδα/ (έσοδα)	7.412	9.273	-	209
Σύνολο	217.713	58.380	196.609	31.405

Το κόστος προϋπηρεσίας που αναγνωρίστηκε στην περίοδο περιλαμβάνει ποσό ύψους €169,9 εκατ. για τον Όμιλο και την Τράπεζα, και αφορά πρόβλεψη για αποζημιώσεις προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία με βάση τον Ν. 4046/2012 και την υπ' αριθμόν 6/28.2.2012 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου, σύμφωνα με την οποία οι συμβάσεις εργασίας των εργαζομένων που λήγουν με τη συμπλήρωση ορίου ηλικίας ή με τη συμπλήρωση των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης νοούνται ως συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου και σε περίπτωση λύσης αυτών, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν.2112/1920.

Οι ζημιές από περικοπές / διακανονισμούς και τα λοιπά έξοδα/(έσοδα) για το 2011 περιλαμβάνουν κυρίως το επιπλέον κόστος που προέκυψε σε σχέση με την αντίστοιχη αναμενόμενη αναλογιστική υποχρέωση, ποσού €3,4 εκατ. για την Finansbank και €2,9 εκατ., για την Vojvodjanska, ενώ το 2010 περιλαμβάνουν το κόστος των προγραμμάτων εθελουσίας εξόδου της Εθνικής Ασφαλιστικής ποσού €4,7 εκατ.

Καθαρή υποχρέωση στην κατάσταση Οικονομικής Θέσης

	Όμιλος				
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Παρούσα αξία χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	198.278	291.941	352.466	393.407	333.475
Εύλογες αξίες περιουσιακών στοιχείων	(76.363)	(102.210)	(68.968)	(68.001)	(183.193)
	121.915	189.731	283.498	325.406	150.282
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	272.745	110.202	120.430	88.663	79.967
Αναλογιστικές (ζημιές) / κέρδη μη αναγνωρισθείσες	(117.335)	(146.221)	(156.361)	(181.592)	9.441
Κόστος προϋπηρεσίας μη αναγνωρισθέν	(1.389)	(1.700)	(2.266)	(1.730)	(308)
Σύνολο	275.936	152.012	245.301	230.747	239.382

	Τράπεζα				
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Παρούσα αξία χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	155.524	235.101	277.059	296.234	235.737
Εύλογες αξίες περιουσιακών στοιχείων	(30.007)	(53.905)	(55.651)	(57.906)	(169.100)
	125.517	181.196	221.408	238.328	66.637
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	194.240	29.823	36.277	13.505	8.813
Αναλογιστικές (ζημιές) / κέρδη μη αναγνωρισθείσες	(110.866)	(131.132)	(123.401)	(143.776)	35.090
Σύνολο	208.891	79.887	134.284	108.057	110.540

Κίνηση καθαρής υποχρέωσης

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2011	2010	2011	2010
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	152.012	245.301	79.887	134.284
Εργοδοτικές εισφορές	(72.904)	(127.472)	(63.810)	(82.185)
Παροχές καταβληθείσες	(18.694)	(25.552)	(3.795)	(3.617)
Σύνολο εξόδων που αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα της χρήσης	217.713	58.380	196.609	31.405
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές προσαρμογές	(2.191)	1.355	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	275.936	152.012	208.891	79.887

Κατά το 2012, ο Όμιλος και η Τράπεζα αναμένεται να καταβάλουν €8,7 εκατ. και €6,3 εκατ. αντίστοιχα σε εισφορές προς ταμεία χρηματοδοτούμενων παροχών, και να καταβάλλουν €42,0 εκατ. και €38,3 εκατ. αντίστοιχα σε αποζημιώσεις. Οι εργοδοτικές εισφορές καταβληθείσες από την Τράπεζα, υπερέβησαν την αξία των αναμενόμενων συνολικών εισφορών ποσού €7,5 εκατ. για το 2011.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Κίνηση υποχρέωσης προγραμμάτων καθορισμένων παροχών

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2011	2010	2011	2010
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	402.143	472.896	264.924	313.336
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	14.010	17.546	6.036	8.673
Χρηματοοικονομικό κόστος	19.434	22.519	12.112	14.339
Εισφορές εργαζομένων	5.065	6.353	4.088	5.178
Παροχές ταμείων	(85.684)	(68.744)	(71.390)	(55.376)
Παροχές καταβληθείσες από τον Όμιλο / Τράπεζα	(18.694)	(25.552)	(3.795)	(3.617)
Ζημιές/(κέρδη) από περικοπές/ διακανονισμού	5.649	6.418	-	209
Λοιπές προσαρμογές	60	1.044	-	-
Κόστος προϋπηρεσίας κατά την περίοδο	169.912	98	169.912	-
Αναλογιστικές ζημιές/(κέρδη)	(37.675)	(30.682)	(32.123)	(17.818)
Συναλλαγματικές διαφορές	(3.197)	247	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	471.023	402.143	349.764	264.924

Συμφωνία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2011	2010	2011	2010
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	102.210	68.968	53.905	55.651
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	4.749	2.968	2.623	2.306
Εργοδοτικές εισφορές	72.904	127.472	63.810	82.185
Εισφορές εργαζομένων	5.065	6.353	4.088	5.178
Παροχές ταμείων	(85.684)	(68.744)	(71.390)	(55.376)
Αναλογιστικές (ζημιές)/ κέρδη	(22.881)	(34.807)	(23.029)	(36.039)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	76.363	102.210	30.007	53.905

Η πραγματική απόδοση των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011 ανήλθε σε €(18,1) εκατ. (2010: €(31,8) εκατ.) για τον Όμιλο και €(20,4) εκατ. (2010: €(33,7) εκατ.) για την Τράπεζα.

Οι μέσες σταθμισμένες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό των εξόδων προγραμμάτων καθορισμένων παροχών για τις χρήσεις που έληξαν 31 Δεκεμβρίου 2011 και 2010 είναι:

Μέσες σταθμισμένες αναλογιστικές παραδοχές στο τέλος της περιόδου

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2011	2010	2011	2010
Επιτόκιο προεξόφλησης	5,0%	5,3%	4,8%	5,0%
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	4,8%	5,5%	4,5%	6,3%
Ρυθμός αύξησης αποδοχών	2,5%	3,4%	2,0%	3,0%
Ρυθμός αύξησης συντάξεων	0,0%	2,5%	0,0%	2,5%

Για τον καθορισμό της αναμενόμενης μακροχρόνιας απόδοσης περιουσιακών στοιχείων ο Όμιλος χρησιμοποιεί υποθέσεις για το μέλλον. Συγκεκριμένα, όσον αφορά σε ελληνικούς μετοχικούς τίτλους, ο Όμιλος χρησιμοποιεί την απόδοση στα 10-ετή Ομόλογα Δημοσίου πλέον ενός περιθωρίου κινδύνου μετοχών που βασίζεται σε καλάθι μετοχών εταιρειών που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Όσον αφορά τα περιουσιακά στοιχεία Ομαδικών Προγραμμάτων Προσωπικού (DAF), χρησιμοποιείται το εγγυημένο επιτόκιο αποδόσης των συμβολαίων.

Κατανομή των περιουσιακών στοιχείων των χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων παροχών

	Όμιλος				Τράπεζα			
	2011		2010		2011		2010	
	Ποσό	Αναλογία	Ποσό	Αναλογία	Ποσό	Αναλογία	Ποσό	Αναλογία
Μετοχές	7.735	10%	28.885	28%	7.735	26%	28.885	54%
Λοιπά	68.628	90%	73.325	72%	22.272	74%	25.020	46%
Σύνολο	76.363	100%	102.210	100%	30.007	100%	53.905	100%

Οι μετοχές αφορούν σε μετοχές της Τράπεζας και τα λοιπά αφορούν σε καταθέσεις και συμβόλαια Ομαδικών Προγραμμάτων Προσωπικού (DAF) που έχουν εκδοθεί από την Εθνική Ασφαλιστική.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: Γενικά Διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Φόροι και τέλη	94.049	98.625	54.574	50.713
Ενοίκια και κοινόχρηστες δαπάνες	303.372	330.733	191.656	205.367
Έξοδα επισκευών και συντήρησης	33.577	36.085	7.284	8.071
Λοιπές δαπάνες διοίκησης	290.432	316.389	92.059	104.476
Σύνολο	721.430	781.832	345.573	368.627

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
α. Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου				
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (Σημείωση 18)	96	(19)	-	-
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (Σημείωση 21)	2.664.491	1.365.030	2.311.879	1.011.501
Λοιπές απαιτήσεις κατά του Ελληνικού Δημοσίου	39.400	-	39.400	-
	2.703.987	1.365.011	2.351.279	1.011.501
β. Προβλέψεις απομείωσης χρεογράφων (εκτός της ζημίας απομείωσης λόγω PSI)				
Χρεωστικοί τίτλοι του χαρτοφυλακίου επενδύσεων - διαθέσιμα προς πώληση και δάνεια και απαιτήσεις (εκτός της ζημίας απομείωσης λόγω PSI)	142.973	(780)	118.101	(780)
Μετοχικοί Τίτλοι	393.450	75.389	219.771	30.365
	536.423	74.609	337.872	29.585
γ. Λοιπές προβλέψεις και προβλέψεις απομείωσης				
Απομείωση ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, λογισμικού και λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων (Σημειώσεις 23, 25 & 26)	32.234	4.957	14.298	-
Απομείωση υπεραξίας / συμμετοχών σε συγγενείς και θυγατρικές (Σημείωση 25 και Σημειώσεις 24 & 46)	120.173	6.320	660.689	-
Προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις και λοιπές προβλέψεις	46.209	(570)	43.706	3.500
	198.616	10.707	718.693	3.500
Σύνολο	3.439.026	1.450.327	3.407.844	1.044.586

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι ζημιές απομείωσης προ φόρου εισοδήματος που αναγνωρίστηκαν στη κατάσταση αποτελεσμάτων για τα ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου λόγω του PSI.

	Όμιλος				Τράπεζα			
	Ονομαστική αξία απομείωσης	Λογιστική αξία προ (προ φόρου εισοδήματος)	Ζημιές απομείωσης (προ φόρου εισοδήματος)	Εκ των οποίων μεταφορά Λογιστική λοιπά εσοδα	Ονομαστική αξία απομείωσης	Λογιστική αξία προ (προ φόρου εισοδήματος)	Ζημιές απομείωσης (προ φόρου εισοδήματος)	Εκ των οποίων μεταφορά Λογιστική λοιπά εσοδα
31 Δεκεμβρίου 2011								
Χρεωστικοί τίτλοι και δάνεια που περιλαμβάνονται στα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	1.779.320	1.924.885	1.465.603	- 459.282	1.779.320	1.924.885	1.465.603	- 459.282
Χρεωστικοί τίτλοι του χαρτοφυλακίου επενδύσεων - διακρατούμενα μέχρι τη λήξη και δάνεια και απαιτήσεις	12.971.337	12.307.374	10.317.653	1.979.969 3.969.690	9.031.433	8.401.174	7.053.528	1.603.474 2.951.120
Σύνολο	14.750.657	14.232.259	11.783.256	1.979.969 4.428.972	10.810.753	10.326.059	8.519.131	1.603.474 3.410.402
Πρόβλεψη κάλυψης ζημίας εταιρειών του Ομίλου, λόγω του PSI							2.036.008	
Συνολική ζημιά απομείωσης προ φόρων για τα ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου			11.783.256				10.555.139	

Στην Σύνοδο Κορυφής της Ευρωζώνης την 26 Οκτωβρίου 2011, συμφωνήθηκε ένα σύνολο μέτρων που περιελάμβανε μία εθελοντική ανταλλαγή ομολόγων με ονομαστική μείωση του 50% επί του ονομαστικού ελληνικού χρέους που κατέχουν ιδιώτες επενδυτές. Από κοινού με ένα φιλόδοξο πρόγραμμα για την ελληνική οικονομία, η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα αναμένεται να διασφαλίσει την απομείωση της σχέσης του ελληνικού χρέους προς το ΑΕΠ με στόχο να φθάσει το 120% έως το 2020.

Την 24 Φεβρουαρίου 2012 το Υπουργείο Οικονομικών της Ελληνικής Δημοκρατίας (το «ΥΠΟΙΚ») εξέδωσε τις προσκλήσεις και πληροφορικά δελτία (τα «Δελτία») με τα οποία καλούσε τους κατόχους Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου που συμμετείχαν στο PSI (τα «ομόλογα που συμμετέχουν στο PSI») να τα ανταλλάξουν σύμφωνα με τους όρους που περιγράφονταν στα Δελτία (η «Προσφορά»).

Ο Όμιλος συμμετείχε στην Προσφορά σύμφωνα με τους όρους των Δελτίων. Η ανταλλαγή των Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου ελληνικού δικαίου ολοκληρώθηκε την 12 Μαρτίου 2012, ενώ η ανταλλαγή των ομολόγων που υπόκεινται σε ξένο δίκαιο αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του Απριλίου 2012.

Σύμφωνα με τους βασικούς όρους της Προσφοράς:

- Τα ομόλογα που ανταλλάσσονται υφίστανται 53,5% μείωση της ονομαστικής αξίας
- Οι κάτοχοι λαμβάνουν ομόλογα του Ε.Τ.Χ.Σ. ονομαστικής αξίας 15% της ονομαστικής αξίας των ομολόγων που ανταλλάσσονται, εκ των οποίων τα μισά λήγουν σε 12 μήνες και τα μισά σε 24 μήνες.
- Οι κάτοχοι λαμβάνουν νέα ομόλογα (τα «Νέα ΟΕΔ») με τα εξής χαρακτηριστικά:
 - Εκδότης: Ελληνική Δημοκρατία
 - Ονομαστική αξία: 31,5% της ονομαστικής αξίας των ομολόγων που ανταλλάσσονται
 - Αποπληρωμή κεφαλαίου: 20 ξεχωριστά ομόλογα με λήξη από 11 έως 30 έτη αντίστοιχα
 - Επιτόκιο: 2,0% ετησίως για πληρωμές μεταξύ 2013-2015, 3,0% ετησίως για πληρωμές μεταξύ 2016-2020, 3,65% ετησίως για πληρωμές το 2021 και 4,3% ετησίως για πληρωμές το 2022 και μετέπειτα.
- Οι κάτοχοι λαμβάνουν τίτλους ΑΕΠ που εξέδωσε το Ελληνικό Δημόσιο και διαπραγματεύονται ανεξάρτητα στην ελεύθερη αγορά (οι «Τίτλοι ΑΕΠ») με θεωρητικό ποσό ίσο με την ονομαστική αξία των Νέων ΟΕΔ που θα ληφθούν. Οι Τίτλοι ΑΕΠ προβλέπουν ετήσιες καταβολές που ξεκινούν το 2015 ποσού έως το 1% του θεωρητικού ποσού σε περίπτωση που το ονομαστικό ΑΕΠ της Ελλάδας ξεπεράσει ένα προκαθορισμένο όριο και η Ελλάδα παρουσιάζει θετική

μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ η οποία υπερβαίνει προκαθορισμένους στόχους.

- Δεδουλευμένοι μη καταβληθέντες τόκοι (περιλαμβανομένων πρόσθετων ποσών, εάν υπάρχουν) στα ομόλογα που ανταλλάσσονται θα εξοφληθούν με τίτλους του Ε.Τ.Χ.Σ. 6-μηνιαίας διάρκειας.
- Τα Νέα ΟΕΔ και οι Τίτλοι ΑΕΠ θα υπόκεινται στο αγγλικό δίκαιο και θα κατατάσσονται κατ' ισομοιρία (*pari passu*) μεταξύ τους και με όλα τα μη εξασφαλισμένα και πρωτογενή ποσά που έχει δανειστεί η Ελληνική Δημοκρατία.

Σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις των Δελτίων, και λόγω οικονομικών δυσχερειών του εκδότη, ο Όμιλος και η Τράπεζα συναινούν σε δυσμενέστερους όρους, τους οποίους δεν θα εξέταζαν σε διαφορετική περίπτωση. Ως αποτέλεσμα, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011, υπάρχει αντικειμενική απόδειξη απομείωσης αξίας των ΟΕΔ που συμμετέχουν στο PSI.

Η Προσφορά θεωρείται διορθωτικό γεγονός μετά την ημερομηνία του ισολογισμού, αναφορικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011 γιατί παρέχει στοιχεία για συνθήκες που επικρατούσαν κατά τη 31 Δεκεμβρίου 2011 και ως εκ τούτου ο Όμιλος και η Τράπεζα αναγνώρισε ζημιά απομείωσης στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011. Η ζημιά απομείωσης περιλαμβάνει (α) όλες τις ζημιές που είχαν αναγνωριστεί στα λοιπά συνολικά έσοδα και μεταφέρθηκαν στα αποτελέσματα και (β) ζημιά απομείωσης για τίτλους του χαρτοφυλακίου επενδύσεων - διακρατούμενα μέχρι τη λήξη και δάνεια και απαιτήσεις ίση με τη διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και της εκτιμώμενης ανακτήσιμης αξίας. Η ανακτήσιμη αξία εκτιμήθηκε βάσει των συμβατικών ταμειακών ρώνων, προεξοφλητικό επιτόκιο 12% και κατάλληλων παραμέτρων κινδύνων.

Το προεξοφλητικό επιτόκιο βασίστηκε στα νέα δεδομένα σχετικά με το ελληνικό χρέος (την επιτυχή ολοκλήρωση του PSI μαζί με την χρηματοοικονομική βοήθεια στα πλαίσια του Προγράμματος που συμφωνήθηκε με τις χώρες μέλη της ευρωζώνης και το ΔΝΤ, το οποίο θα βελτιώσει την βιωσιμότητα του ελληνικού χρέους στοχεύοντας στην μείωση του ελληνικού χρέους ως προς το ΑΕΠ στο 120% έως το 2020, την νέα προσπάθεια μεταρρυθμίσεων και την δημιουργία ενός λογαριασμού εγγύησης για τα νέα ομόλογα του PSI που αναβαθμίζει την προτεραιότητά τους). Ειδικότερα, για τη διενέργεια αυτής της εκτίμησης, λάβαμε υπόψη τις αποδόσεις κρατικών και εταιρικών ομολόγων παρόμοιας πιστοληπτικής διαβάθμισης και αναλύσαμε την σχέση των πιστοληπτικών διαβαθμίσεων και του δημοσίου χρέους με τις αποδόσεις των ομολόγων άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: Φόροι

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Μη συμψηφιζόμενος φόρος σύμφωνα με τον Ν. 3842/2010	-	52.975	-	52.975
Έκτακτη εισφορά κοινωνικής αλληλεγγύης σύμφωνα με τον Ν. 3845/2010	-	26.126	-	21.925
Έκτακτη εισφορά κοινωνικής αλληλεγγύης και μη συμψηφιζόμενος φόρος	-	79.101	-	74.900
Φόροι περιόδου	144.317	179.391	17.490	17.161
Διακανονισμός ανέλεγκτων φορολογικά χρήσεων	8.223	2.494	-	-
Αναλογούν φόρος επί της απομείωσης της αξίας των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου	(1.033.010)	-	(787.387)	-
Αναβαλλόμενοι φόροι	(214.766)	(63.780)	(220.920)	(64.816)
Φόροι	(1.095.236)	118.105	(990.817)	(47.655)
Σύνολο	(1.095.236)	197.206	(990.817)	27.245
Κέρδη προ φόρων	(13.420.120)	637.630	(13.135.565)	(333.607)
Φόρος με βάση τον τρέχοντα φορολογικό συντελεστή 20% (2010: 24%)	(2.684.024)	153.031	(2.627.113)	(80.066)
Επίπτωση αλλαγών φορολογικών συντελεστών	(26.612)	(6.690)	(21.045)	(968)
Επίπτωση διαφορετικών φορολογικών συντελεστών σε άλλες χώρες	28.780	(68.052)	-	-
Έσοδα απαλλασσόμενα της φορολογίας	(15.679)	(36.131)	(14.333)	(1.435)
Μη φορολογικά εκπιπόμενες δαπάνες	53.979	49.768	141.203	16.651
Φορολογικές ζημιές μη αναγνωριζόμενες ως απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	194.986	-	190.112	-
Επίπτωση της απομείωσης λόγω του PSI για την οποία δεν αναγνωρίστηκε απαίτηση από αναβαλλόμενους φόρους	1.323.641	-	1.323.641	-
Μη συμψηφιζόμενος φόρος σύμφωνα με τον Ν. 3842/2010	-	52.975	-	52.975
Έκτακτη εισφορά κοινωνικής αλληλεγγύης	-	26.126	-	21.925
Μη συμψηφιζόμενοι φόροι με φόρο εισοδήματος τρέχουσας χρήσης	12.740	14.059	12.740	14.059
Διακανονισμός ανέλεγκτων φορολογικά χρήσεων	8.223	2.494	-	-
Λοιπές διαφορές	8.730	9.626	3.978	4.104
Φόροι	(1.095.236)	197.206	(990.817)	27.245
Πραγματικός φορολογικός συντελεστής περιόδου	8,2%	30,9%	7,5%	(8,2)%

Ο νόμος 3943/2011 που τέθηκε σε ισχύ τον Μάρτιο του 2011, προβλέπει ότι για τις διαχειριστικές χρήσεις που αρχίζουν από 1 Ιανουαρίου 2011 και μετά, ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων μειώνεται σε 20%. Βάσει των νέων φορολογικών συντελεστών, ο Όμιλος και η Τράπεζα αναπροσάρμοσε ανάλογα τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις.

Ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος για την Τράπεζα το 2010 ήταν 24%.

Επιπλέον, προβλέπεται ότι σε περίπτωση διανομής κερδών, διενεργείται παρακράτηση φόρου 25% επί των διανεμομένων κερδών.

Με την παράγραφο 3 του άρθρου 10, του Ν. 3842/2010, ορίστηκε ότι το πιστωτικό υπόλοιπο που προκύπτει από τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος των τραπεζών χρήσης 2009, δεν επιστρέφεται κατά το μέρος που οφείλεται σε φόρο που έχει παρακρατηθεί επί τόκων ομολόγων πάσης φύσης.

Με το Ν. 3845/2010 «Μέτρα για την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη μέλη της Ζώνης του ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο» επιβλήθηκε έκτακτη εισφορά κοινωνικής ευθύνης, στο συνολικό καθαρό εισόδημα των νομικών προσώπων της χρήσης 2009, εφόσον αυτό

υπερέβαινε το ποσό των €100.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011, οι συσσωρευμένες προβλέψεις που αναγνωρίστηκαν από τον Όμιλο και την Τράπεζα, σχετικά με ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις ανήλθαν σε €10,9 εκατ. (2010: €10,6 εκατ.) και €8,9 εκατ. (2010: €8,9 εκατ.) αντίστοιχα. Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των συγγενών και θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου παρατίθενται στις Σημειώσεις 24 και 47 αντίστοιχα.

Η αύξηση της επίδρασης στο φόρο που προέρχεται από τις μη φορολογικά εκπιπόμενες δαπάνες της Τράπεζας οφείλεται κατά κύριο λόγο στην απομείωση επί των επενδύσεων στις θυγατρικές εταιρείες (βλ. Σημείωση 14).

Η αύξηση της επίδρασης στο φόρο που προέρχεται από τα έσοδα της Τράπεζας που απαλλάσσονται της φορολογίας οφείλεται κατά κύριο λόγο στα έσοδα από μερίσματα που αναγνώρισε η Τράπεζα από τις θυγατρικές της στην Ελλάδα.

Σε συνέχεια της ανταλλαγής των ΟΕΔ, που πληρούσαν τις προϋποθέσεις για ανταλλαγή, σύμφωνα με την Προσφορά όπως περιγράφεται ανωτέρω (Σημείωση 14) και σύμφωνα με το Ν. 4046/2012, που ψηφίστηκε αποκλειστικά για την εφαρμογή του PSI, κάθε διαφορά (ζημία) προερχόμενη από την προαναφερθείσα ανταλλαγή, για φορολογικούς λόγους θεωρείται

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

εκπιπόμενη δαπάνη και αποσβένεται σε ίσες δόσεις κατά τη διάρκεια των «Νέων ΟΕΔ», αντί να θεωρηθεί στο σύνολό της ως δαπάνη και να επηρεάσει το φορολογητέο αποτέλεσμα κατά τη χρήση που έλαβε χώρα η ανταλλαγή, ανεξάρτητα από το αν θα διακρατηθούν μέχρι τη λήξη τους. Δεδομένου ότι ο νόμος 4046/2012 ψηφίστηκε την 14 Φεβρουαρίου 2012, η διοίκηση έκρινε ότι δεν πρέπει να αναγνωρίσει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ύψους €1.323,6 εκατ. επί της απομείωσης λόγω PSI, που θα αναγνωρισθεί σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία (δηλαδή επί της διαφοράς της λογιστικής αξίας των προς ανταλλαγή ομολόγων στα φορολογικά βιβλία και της ονομαστικής αξίας των νέων ομολόγων που λήφθηκαν κατά την ανταλλαγή). Στο μέλλον η διοίκηση θα εκτιμήσει αν θα πρέπει

να αναγνωρίσει τις ανωτέρω φορολογικές απαιτήσεις στην έκταση που τα προβλεπόμενα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη του επιχειρηματικού σχεδίου που υποβλήθηκε στην Τράπεζα της Ελλάδος (βλ. Σημείωση 2.2), κριθούν επαρκή να απορροφήσουν τις εν λόγω φορολογικές ζημιές.

Επιπλέον, την 31 Δεκεμβρίου 2011 η διοίκηση αποφάσισε τον αντιλογισμό αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων ποσού €194.986 και €190.112 για τον Όμιλο και την Τράπεζα αντίστοιχα, που λήγουν μέχρι το 2015, διότι εκτίμησε ότι δε θα υπάρξουν επαρκή φορολογικά κέρδη για την ανάκτηση των παραπάνω αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων επί αυτών των φορολογικών ζημιών πριν αυτές λήξουν (βλ. σημείωση 27).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: Κέρδη / (ζημιές) ανά μετοχή

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Κέρδη/(ζημιές) αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας	(12.344.032)	405.522	(12.144.748)	(360.852)
Μείον: Μερίσματα προνομιούχων μετοχών και προνομιούχων τίτλων	(17.288)	(92.476)	(700)	(71.558)
Πλέον: Κέρδη από επαναγορά προνομιούχων τίτλων, μετά από φόρους	12.214	38.423	-	-
Κέρδη/(ζημιές) αναλογούντα στους κοινούς μετόχους της Τράπεζας	(12.349.106)	351.469	(12.145.448)	(432.410)
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών για βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή, όπως προσαρμόστηκε	955.341.356	762.275.390	956.090.482	762.801.592
Κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή – Βασικά και Προσαρμοσμένα	€(12,93)	€0,46	€(12,70)	€(0,57)

118

Την 31 Δεκεμβρίου 2011, όλα τα προγράμματα προαίρεσης κοινών μετοχών είχαν λήξει και επομένως δεν υπάρχουν δυνητικές κοινές μετοχές, ενώ για την δωδεκάμηνη περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2010 δεν υπήρχαν δυνητικές κοινές μετοχές, διότι η τιμή άσκησης των δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών ήταν υψηλότερη από τη μέση χρηματιστηριακή τιμή της μετοχής της Τράπεζας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Ταμείο	1.058.154	992.268	659.246	599.219
Καταθέσεις σε Κεντρικές Τράπεζες	3.023.999	6.538.215	907.337	4.470.286
Σύνολο	4.082.153	7.530.483	1.566.583	5.069.505
Εκ των οποίων				
Υποχρεωτικές καταθέσεις σε Κεντρικές Τράπεζες	2.899.106	2.962.674	968.664	1.103.625

Η Τράπεζα είναι υποχρεωμένη να διατηρεί τρεχούμενο λογαριασμό στην ΤτΕ, με σκοπό τη διευκόλυνση των ενδοτραπεζικών συναλλαγών με τη κεντρική τράπεζα, τις τράπεζες μέλη της και τα άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα μέσω του συστήματος TARGET (Trans-European Automated Real-Time Gross Settlement Express Transfer system).

Η ΤτΕ είναι ο κύριος ρυθμιστής των πιστωτικών ιδρυμάτων και απαιτεί από όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που είναι

εγκατεστημένα στην Ελλάδα να διατηρούν καταθέσεις στη ΤτΕ που αντιστοιχούν στο 2% των συνολικών καταθέσεων των πελατών τους, όπως προβλέπεται και από την ΕΚΤ. Ανάλογες δεσμεύσεις υφίστανται και για τις θυγατρικές τράπεζες του Ομίλου. Οι καταθέσεις της Τράπεζας στην ΤτΕ τοκίζονται με το επιτόκιο αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ (1% την 31 Δεκεμβρίου 2011), ενώ οι αντίστοιχες καταθέσεις της Finansbank, της UBB και κάποιων άλλων θυγατρικών είναι μη τοκοφόρες.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Καταθέσεις όψεως σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	550.052	743.497	392.363	563.121
Καταθέσεις προθεσμίας σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	1.105.949	805.149	3.640.255	3.514.797
Συμφωνίες αγοράς και επαναπώλησης χρεογράφων	334.703	50.071	1.311.020	1.286.357
Καταθέσεις σε λογαριασμούς περιθωρίου	2.621.625	1.576.267	2.621.625	1.576.267
Λοιπές	33.046	155.861	60.746	150.547
	4.645.375	3.330.845	8.026.009	7.091.089
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	(9.529)	(9.391)	-	-
Σύνολο	4.635.846	3.321.454	8.026.009	7.091.089

Μεταβολή της πρόβλεψης απομείωσης απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων:

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2011	2010	2011	2010
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	9.391	9.276	-	-
Πρόβλεψη για απομείωση αξίας απαιτήσεων	96	(19)	-	-
Διαγραφές	-	(14)	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	42	148	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	9.529	9.391	-	-

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία προσδιορισμένα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	37.151	-	-
Εμπορικό χαρτοφυλάκιο:				
Ομόλογα & λοιπές υποχρεώσεις Δημοσίου	175.234	146.801	79.231	54.265
Έντοκα Γραμμάτια	2.292.279	948.114	2.292.279	948.114
Λοιπές ομολογίες	193.218	558.420	85.360	78.052
Μετοχές	16.517	16.354	387	1.861
Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων	5.407	16.272	-	-
Σύνολο	2.682.655	1.723.112	2.457.257	1.082.292

Την 31 Δεκεμβρίου 2011 τα ομόλογα εμπορικού χαρτοφυλακίου του Ομίλου περιλαμβάνουν ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου ονομαστικής αξίας €10,9 εκατ. και λογιστικής αξίας €2,7 εκατ., ενώ τα αντίστοιχα ποσά για την Τράπεζα είναι €10,1 εκατ. και €2,5 εκατ. αντίστοιχα.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα

	Όμιλος			Τράπεζα		
	31.12.2011			31.12.2011		
	Ονομαστική αξία	Εύλογη Αξία Απαιτήσεις	Εύλογη Αξία Υποχρεώσεις	Ονομαστική αξία	Εύλογη Αξία Απαιτήσεις	Εύλογη Αξία Υποχρεώσεις
Παράγωγα εμπορικού χαρτοφυλακίου						
Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επί επιτοκίων	49.250.681	2.389.725	3.229.969	44.566.608	2.084.058	2.894.631
Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επί συναλλαγματικών ισοτιμιών	10.262.821	173.723	128.184	4.023.907	67.259	18.767
Λοιπές μορφές εξωχρηματιστηριακών παραγώγων	316.335	6.640	7.834	305.014	6.186	7.563
Χρηματιστηριακά παράγωγα επί επιτοκίων	1.762.832	5.703	7.559	1.731.773	5.703	7.494
Χρηματιστηριακά παράγωγα επί συναλλαγματικών ισοτιμιών	42.025	2.760	806	-	-	-
Λοιπές μορφές χρηματιστηριακών παραγώγων	404	79	6	-	-	-
Σύνολο	61.635.098	2.578.630	3.374.358	50.627.302	2.163.206	2.928.455
Παράγωγα αντιστάθμισης εύλογης αξίας						
Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επί επιτοκίων	14.960.781	1.170.127	1.081.053	11.981.065	760.112	1.012.030
Σύνολο	14.960.781	1.170.127	1.081.053	11.981.065	760.112	1.012.030
Παράγωγα αντιστάθμισης ταμειακών ροών						
Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επί επιτοκίων	217.436	-	14.049	-	-	-
Σύνολο	217.436	-	14.049	-	-	-
Σύνολο	76.813.315	3.748.757	4.469.460	62.608.367	2.923.318	3.940.485

	Όμιλος			Τράπεζα		
	31.12.2010			31.12.2010		
	Ονομαστική αξία	Εύλογη Αξία Απαιτήσεις	Εύλογη Αξία Υποχρεώσεις	Ονομαστική αξία	Εύλογη Αξία Απαιτήσεις	Εύλογη Αξία Υποχρεώσεις
Παράγωγα εμπορικού χαρτοφυλακίου						
Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επί επιτοκίων	44.873.368	1.021.177	779.996	41.205.325	917.825	686.929
Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επί συναλλαγματικών ισοτιμιών	11.004.908	209.248	170.872	5.741.210	140.404	98.715
Λοιπές μορφές εξωχρηματιστηριακών παραγώγων	469.148	10.685	4.569	447.108	9.385	4.569
Χρηματιστηριακά παράγωγα επί επιτοκίων	4.113.294	2.819	9.135	4.107.161	2.819	9.098
Χρηματιστηριακά παράγωγα επί συναλλαγματικών ισοτιμιών	51.136	349	923	-	-	-
Λοιπές μορφές χρηματιστηριακών παραγώγων	22.781	542	2.079	-	-	-
Σύνολο	60.534.635	1.244.820	967.574	51.500.804	1.070.433	799.311
Παράγωγα αντιστάθμισης εύλογης αξίας						
Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επί επιτοκίων	17.743.267	486.372	789.290	14.836.624	472.528	604.740
Λοιπές μορφές χρηματιστηριακών παραγώγων	11.960	-	86	-	-	-
Σύνολο	17.755.227	486.372	789.376	14.836.624	472.528	604.740
Παράγωγα αντιστάθμισης ταμειακών ροών						
Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επί επιτοκίων	316.485	-	33.606	-	-	-
Σύνολο	316.485	-	33.606	-	-	-
Σύνολο	78.606.347	1.731.192	1.790.556	66.337.428	1.542.961	1.404.051

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο υπολογισμός της επίδρασης του CVA διενεργείται σε μεμονωμένη βάση για κάθε ένα αντισυμβαλλόμενο με τον οποίο ο Όμιλος διατηρεί ανοικτή θέση, λαμβάνοντας υπόψη την αναμενόμενη έκθεση όπως αυτή προσδιορίζεται μέσα από τεχνικές προσομοίωσης καθώς επίσης και συμφωνίες συμψηφισμού και ληφθείσες εξασφαλίσεις. Επίσης, ο

υπολογισμός του CVA βασίζεται σε συντελεστές αναμενόμενων ζημιών όπως αυτοί εξάγονται από τις αγοραίες τιμές των CDS, ή, στην περίπτωση που οι τελευταίες δεν είναι διαθέσιμες, από την πιθανότητα αθέτησης των υποχρεώσεων του αντισυμβαλλομένου όπως αυτή προσδιορίζεται από εσωτερικά μοντέλα αξιολόγησης, ή διαφορετικά από τους εποπτικούς συντελεστές στάθμισης.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Αναφορικά με την επίδραση της αποτίμησης του ίδιου πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος υπολογίζει την αποτίμηση του ίδιου πιστωτικού κινδύνου ("DVA") εφαρμόζοντας συμμετρικά την ίδια μεθοδολογία με εκείνη που εφαρμόζεται για τον υπολογισμό του CVA. Το καθαρό CVA για τον Όμιλο και την Τράπεζα την 31 Δεκεμβρίου 2011 ανήλθε σε σωρευτικό κέρδος €158,7 εκατ. και €159,4 εκατ., αντίστοιχα. Το κέρδος οφείλεται κυρίως στο υψηλό DVA λόγω των αυξημένων CDS της Τράπεζας.

Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας

Τα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα που χρησιμοποιεί ο Όμιλος και η Τράπεζα για αντισταθμίσεις εύλογης αξίας, αποτελούνται κυρίως από συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων. Τα συγκεκριμένα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα χρησιμοποιούνται για αντιστάθμιση των μεταβολών της εύλογης αξίας μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σταθερού επιτοκίου που οφείλονται σε διακυμάνσεις των επιτοκίων της αγοράς.

Την 31 Δεκεμβρίου 2011, η εύλογη αξία των παράγωγων χρηματοπιστωτικών μέσων του Ομίλου και της Τράπεζας, που χρησιμοποιούνται ως μέσα αντιστάθμισης εύλογης αξίας ανέρχονταν σε €89,0 εκατ. και €(251,9) εκατ. αντίστοιχα και απεικονίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας ως απαιτήσεις από παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα συνολικού ποσού €1.170,1 εκατ. και €760,1 εκατ. αντίστοιχα και ως υποχρεώσεις από παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα συνολικού ποσού €(1.081,1) εκατ. και €(1.012,0) εκατ. αντίστοιχα. Για τα συγκεκριμένα παράγωγα την 31 Δεκεμβρίου 2011, ο Όμιλος και η Τράπεζα αναγνώρισαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων ποσό €(651,2) εκατ. και €(582,4) εκατ. αντίστοιχα. Το ποσό αυτό συμφηφίστηκε σε σημαντικό βαθμό με μεταβολές της εύλογης αξίας των αντισταθμιζόμενων στοιχείων του Ομίλου και της Τράπεζας, οι οποίες ανήλθαν σε €689,7 εκατ. και €616,6 εκατ. αντίστοιχα. Κατά συνέπεια, το μη αποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα του Ομίλου και της Τράπεζας ανήλθε σε €38,5 εκατ. και €34,2 εκατ. αντίστοιχα.

Την 31 Δεκεμβρίου 2010, η εύλογη αξία των παράγωγων χρηματοπιστωτικών μέσων του Ομίλου και της Τράπεζας, που χρησιμοποιούνται ως μέσα αντιστάθμισης εύλογης αξίας ανέρχονταν σε €(303,0) εκατ. και €(132,2) εκατ. αντίστοιχα και απεικονίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας ως απαιτήσεις από παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα συνολικού ποσού €486,4 εκατ. και €472,5 εκατ. αντίστοιχα και ως υποχρεώσεις από παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα συνολικού ποσού €(789,4) εκατ. και

€(604,7) εκατ. αντίστοιχα. Για τα συγκεκριμένα παράγωγα την 31 Δεκεμβρίου 2010, ο Όμιλος και η Τράπεζα αναγνώρισαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων ποσό €(388,4) εκατ. και €(275,6) εκατ. αντίστοιχα. Το ποσό αυτό συμφηφίστηκε σε σημαντικό βαθμό με μεταβολές της εύλογης αξίας των αντισταθμιζόμενων στοιχείων του Ομίλου και της Τράπεζας, οι οποίες ανήλθαν σε €371,8 εκατ. και €275,0 εκατ. αντίστοιχα. Κατά συνέπεια, το μη αποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα του Ομίλου και της Τράπεζας ανήλθε σε €(16,6) εκατ. και €(0,6) εκατ. αντίστοιχα.

Αντισταθμίσεις ταμειακών ροών

Ο Όμιλος για την αντιστάθμιση της μεταβλητότητας των ταμειακών ροών των καταθέσεων πελατείας που οφείλεται στη διακύμανση των επιτοκίων της αγοράς, χρησιμοποιεί κυρίως συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων. Για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011, ο Όμιλος αναγνώρισε απευθείας στα λοιπά συνολικά έσοδα, κέρδη επί παράγωγων χρηματοπιστωτικών μέσων που χρησιμοποιούνται για την αντιστάθμιση ταμειακών ροών, ποσού €7,6 εκατ. Το αντίστοιχο ποσό την 31 Δεκεμβρίου 2010 ανήλθε σε ζημία ύψους €(12,8) εκατ.

Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης σε θυγατρικές εξωτερικού

Σε περιοδική βάση, ο Όμιλος, προκειμένου να μειώσει τις διακυμάνσεις που επιφέρουν στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων οι μεταβολές των συναλλαγματικών ισοτιμιών του Ευρώ έναντι των λειτουργικών νομισμάτων των σημαντικότερων επενδύσεων του σε θυγατρικές του εξωτερικού, προσδιορίζει ορισμένα χρηματοοικονομικά προϊόντα ως αντισταθμιστικά μέσα των επενδύσεων αυτών.

Κατά τη διάρκεια του 2011, ο Όμιλος δεν προέβη σε αντιστάθμιση των επενδύσεων του σε θυγατρικές του εξωτερικού ενώ το 2010, το αποτελεσματικό μέρος των συγκεκριμένων αντισταθμιστικών σχέσεων ανήλθε σε €164,5 εκατ., μετά από φόρους που απεικονίζεται σε αποθεματικό αντιστάθμισης καθαρής επένδυσης και θα αναγνωριστεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την πώληση των αντίστοιχων θυγατρικών. Το 2010 δεν προέκυψε μη αποτελεσματικό μέρος αντιστάθμισης που έπρεπε να αναγνωριστεί στα αποτελέσματα.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2010, δεν υπήρχαν ανοικτές θέσεις σε παράγωγα τα οποία χρησιμοποιούνται ως αντιστάθμιση επενδύσεων σε θυγατρικές εξωτερικού.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Στεγαστικά δάνεια	24.078.525	25.565.711	19.895.288	20.796.403
Καταναλωτικά δάνεια	8.663.600	8.596.830	5.108.509	5.296.057
Πιστωτικές κάρτες	5.360.133	5.394.477	1.550.677	1.808.126
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	6.221.236	6.420.508	3.812.211	4.122.619
Λιανική τραπεζική	44.323.494	45.977.526	30.366.685	32.023.205
Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και δημόσιο	34.292.317	34.845.963	28.293.652	28.471.165
Σύνολο προ πρόβλεψης απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	78.615.811	80.823.489	58.660.337	60.494.370
Μείον: Πρόβλεψη απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	(7.119.590)	(3.561.619)	(5.769.100)	(2.251.379)
Σύνολο	71.496.221	77.261.870	52.891.237	58.242.991

Την 31 Δεκεμβρίου 2011, στα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών του Ομίλου περιλαμβάνονται στεγαστικά και επιχειρηματικά δάνεια που έχουν προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, συνολικού ποσού €278.670 (2010: €562.083). Η Τράπεζα δεν έχει δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που να έχουν προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

Την 31 Δεκεμβρίου 2011, οι χορηγήσεις σε Επιχειρήσεις και Δημόσιο για τον Όμιλο και την Τράπεζα περιλαμβάνουν δάνειο μετά από πρόβλεψη απομείωσης στο Ελληνικό Δημόσιο ύψους €5.703 εκατ. (2010: €5.719 εκατ.). Η σύμβαση με το Ελληνικό Δημόσιο που αφορά στο ανωτέρω δάνειο, περιλαμβάνει και ένα ενσωματωμένο παράγωγο, το οποίο έχει διαχωριστεί και απεικονίζεται ως ξεχωριστό παράγωγο.

Μεταβολή πρόβλεψης απομείωσης αξίας δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2011	2010	2011	2010
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	3.561.619	2.459.171	2.251.379	1.441.398
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου (βλ. Σημείωση 14)	2.664.491	1.365.030	2.311.879	1.011.501
Προβλέψεις απομείωσης λόγω PSI (βλ. Σημείωση 14)	1.465.603	-	1.465.603	-
Διαγραφές απαιτήσεων	(414.863)	(300.248)	(268.890)	(206.465)
Ανακτήσεις απαιτήσεων	46.425	23.249	8.692	4.596
Πωλήσεις απομειωμένων δανείων	(107.244)	-	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	(96.441)	14.417	437	349
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	7.119.590	3.561.619	5.769.100	2.251.379

Η πρόβλεψη απομείωσης λόγω PSI αφορά στην απομείωση που αναγνωρίστηκε το 2011 για απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο ή απαιτήσεις από εταιρείες που ανήκουν στο Ελληνικό Δημόσιο και είναι εγγυημένες από το Ελληνικό Δημόσιο, οι οποίες περιλαμβάνονταν στο PSI (βλ. Σημείωση 14).

Στις προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεις κατά πελατών περιλαμβάνονται για το 2011 και 2010 τα ποσά των €46.363 και €58.507 αντίστοιχα (Τράπεζα: €10.841 και €13.037 αντίστοιχα) και αφορούν πιστωτικό κίνδυνο σε ανοιχθείσες ενέγγυες πιστώσεις και εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές, που εκδίδονται από τον Όμιλο υπέρ πελατών.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011, τα δάνεια και απαιτήσεις προς το ελληνικό δημόσιο ή προς λοιπές επιχειρήσεις και οργανισμούς του ελληνικού δημοσίου ή δάνεια και απαιτήσεις με εγγύηση του ελληνικού δημοσίου έχουν ως εξής:

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011		31.12.2011	
	Υπόλοιπο	Προβλέψεις απομείωσης	Υπόλοιπο	Προβλέψεις απομείωσης
Δάνεια προς το Ελληνικό Δημόσιο	6.183.459	(479.991)	6.183.459	(479.991)
Δάνεια τα οποία υπήχθησαν στο PSI	1.949.438	(1.465.603)	1.949.438	(1.465.603)
Δάνεια προς τη Γενική Κυβέρνηση	563.014	(126.449)	563.014	(126.449)
Λοιπές επιχειρήσεις και οργανισμοί του ελληνικού δημοσίου(*)	399.293	(8.433)	394.760	(8.433)
Επιχειρηματικά και δάνεια προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις	766.551	(98.425)	766.551	(98.425)
Στεγαστικά δάνεια	1.410.907	-	1.410.907	-
Συμβάσεις αγοράς και επαναπώλησης χρεογράφων	342.050	-	342.050	-
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	11.614.712	(2.178.901)	11.610.179	(2.178.901)
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού (**)	400.604	(39.400)	390.723	(39.400)
Σύνολο απαιτήσεων προς ελληνικό δημόσιο	12.015.316	(2.218.301)	12.000.902	(2.218.301)

(*) Εξαιρούνται οι εταιρίες εισηγμένες στο ΧΑ.

(**) Εξαιρούνται προκαταβολές φόρων και λοιπές απαιτήσεις φόρων

Ο Όμιλος όπου έκρινε σκόπιμο, εξέτασε εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης σε ατομικό ή συλλογικό επίπεδο, του συνόλου των απαιτήσεων προς το ελληνικό δημόσιο. Στις περιπτώσεις ύπαρξης αντικειμενικών ενδείξεων απομείωσης της αξίας των δανείων και

απαιτήσεων, βάσει της πολιτικής προβλέψεων του Ομίλου, το ποσό της ζημίας που αναγνωρίστηκε, υπολογίστηκε είτε στο σύνολο του υπολοίπου ή στο εγγυημένο από το ελληνικό δημόσιο υπόλοιπο, με τη χρήση κατάλληλων παραμέτρων κινδύνου.

123

Τιλοποίηση δανείων και Καλυμμένες ομολογίες

Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών περιλαμβάνουν τιλοποιημένα δάνεια και δάνεια που έχουν χρησιμοποιηθεί ως κάλυμμα στα προγράμματα καλυμμένων ομολογιών, ως ακολούθως:

Τιλοποιημένα δάνεια

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Καταναλωτικά δάνεια (Revolver 2008 – 1 Plc – Δεκέμβριος 2008)	1.035.809	1.161.510	1.035.809	1.161.510
Πιστωτικές Κάρτες (Revolver 2008 – 1 Plc – Δεκέμβριος 2008)	1.065.395	1.244.399	1.065.395	1.244.399
Απαιτήσεις από το Δημόσιο (Titlos Plc – Φεβρουάριος 2009)	5.703.468	5.718.671	5.703.468	5.718.671
Στεγαστικά (Spiti Plc - Σεπτέμβριος 2011)	1.691.446	-	1.691.446	-
Δάνεια αυτοκινήτου (Autokinito Plc - Σεπτέμβριος 2011)	432.011	-	432.011	-
Καταναλωτικά (Agorazo Plc – Σεπτέμβριος 2011)	1.500.774	-	1.500.774	-
Σύνολο τιλοποιημένων δανείων	11.428.903	8.124.580	11.428.903	8.124.580

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Την 31 Δεκεμβρίου 2011, η Τράπεζα, μέσω Εταιρειών Ειδικού Σκοπού, έχει τις ακόλουθες τιτλοποιημένες ομολογίες:

Εκδότης	Περιγραφή	Τιτλοποιημένα δάνεια	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία λήξης	Ονομαστική αξία σε εκατ. €	Επιτόκιο
Revolver 2008 – 1 Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας Α	Ανοικτά καταναλωτικά δάνεια και πιστωτικές κάρτες	12 Δεκεμβρίου 2008	Σεπτέμβριος 2020	1.000,0 ^{(1), (2)}	Μηνιαία πληρωμή τόκων με σταθερό επιτόκιο 2,6% ⁽¹⁾
Revolver 2008 – 1 Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας Β	Ανοικτά καταναλωτικά δάνεια και πιστωτικές κάρτες	12 Δεκεμβρίου 2008	Σεπτέμβριος 2020	268,9 ⁽²⁾	Μηνιαία πληρωμή τόκων με σταθερό επιτόκιο 2,9% ⁽¹⁾
Titlos Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου	Απαιτήσεις από το Δημόσιο	26 Φεβρουαρίου 2009	Σεπτέμβριος 2039	5.100,0 ⁽³⁾	Εξαμηνιαία καταβολή τόκων με επιτόκιο Euribor 6- μηνών πλέον 50 μ.β.
Spiti Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας Α	Στεγαστικά δάνεια	20 Σεπτεμβρίου 2011	Σεπτέμβριος 2058	1.500,0 ⁽²⁾	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων και επιτόκιο Euribor 6 μηνών πλέον περιθωρίου 400 μ.β.
Spiti Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας Β	Στεγαστικά δάνεια	20 Σεπτεμβρίου 2011	Σεπτέμβριος 2058	249,5 ⁽²⁾	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων και επιτόκιο Euribor 6- μηνών πλέον περιθωρίου 700 μ.β.
Autokinito Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας Α	Δάνεια αυτοκινήτων	23 Σεπτεμβρίου 2011	Σεπτέμβριος 2023	400,0 ⁽²⁾	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων και επιτόκιο Euribor 6- μηνών πλέον περιθωρίου 200 μ.β.
Autokinito Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας Β	Δάνεια αυτοκινήτων	23 Σεπτεμβρίου 2011	Σεπτέμβριος 2023	96,5 ⁽²⁾	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων και επιτόκιο Euribor 6- μηνών πλέον περιθωρίου 350 μ.β.
Agorazo Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας Α	Καταναλωτικά δάνεια	23 Σεπτεμβρίου 2011	Σεπτέμβριος 2033	1.250,0 ⁽²⁾	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων και επιτόκιο Euribor 6- μηνών πλέον περιθωρίου 300 μ.β.
Agorazo Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας Β	Καταναλωτικά δάνεια	23 Σεπτεμβρίου 2011	Σεπτέμβριος 2033	412,8 ⁽²⁾	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων και επιτόκιο Euribor 6- μηνών πλέον περιθωρίου 450 μ.β.

⁽¹⁾ Την 28 Φεβρουαρίου 2011, α) €500 εκατ. ομολογίες κατηγορίας Α της Revolver 2008-1 Plc ακυρώθηκαν και β) μεταβλήθηκε το επιτόκιο από Euribor 1-μηνός πλέον περιθωρίου 30 μ.β. σε σταθερό 2,6% για τις ομολογίες κατηγορίας Α και από Euribor 1-μηνός πλέον περιθωρίου 60 μ.β σε σταθερό 2,9% για τις ομολογίες κατηγορίας Β. Τα χρεόγραφα κατηγορίας Α έχουν αξιολογηθεί ως Β- και CCC από τους οίκους πιστοληπτικής διαβάθμισης Fitch και Standard and Poors αντίστοιχα.

⁽²⁾ Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα να ανακαλέσει τα χρεόγραφα σε οποιαδήποτε ημερομηνία πληρωμής τόκων και να επανεκδώσει καινούργια ή να τα πωλήσει σε επενδυτές.

⁽³⁾ Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα ανάκλησης των χρεογράφων σε οποιαδήποτε ημερομηνία δικαιώματος επαναγοράς, καθώς και το δικαίωμα επανέκδοσης νέας σειράς τίτλων ή πώλησης αυτών προς τους επενδυτές.

Τα παραπάνω χρεόγραφα διακρατούνται από την Τράπεζα και επομένως δεν περιλαμβάνονται ως υποχρεώσεις στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

Καλυμμένες ομολογίες

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Στεγαστικά δάνεια	16.576.858	15.581.497	16.576.858	15.581.497
<i>Εκ των οποίων αποδεκτές εξασφαλίσεις</i>	14.237.703	14.058.305	14.237.703	14.058.305

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Την 31 Δεκεμβρίου 2011, στο πλαίσιο των Προγραμμάτων Ι και ΙΙ των καλυμμένων ομολογιών, η Τράπεζα έχει τις παρακάτω Σειρές:

Πρόγραμμα	Αριθμός Σειράς	Τιτλοποιημένα δάνεια	Ημερομηνία Έκδοσης	Ημερομηνία λήξης	Ονομαστική αξία σε εκατ. €	Επιτόκιο
Πρόγραμμα Ι ⁽¹⁾	3 ^η Σειρά ⁽³⁾	Στεγαστικά δάνεια ιδιωτών	7 Οκτωβρίου 2009	Οκτώβριος 2016	1.500,0	Ετήσια πληρωμή τόκων σταθερού επιτοκίου 3,875%
Πρόγραμμα ΙΙ ⁽²⁾	1 ^η Σειρά ⁽⁴⁾	Στεγαστικά δάνεια ιδιωτών	24 Ιουνίου 2010	Ιούνιος 2015 (με δυνατότητα παράτασης δέκα ετών)	1.500,0	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ πλέον περιθωρίου 170 μ.β.
Πρόγραμμα ΙΙ ⁽²⁾	2 ^η Σειρά ⁽⁴⁾	Στεγαστικά δάνεια ιδιωτών	24 Ιουνίου 2010	Ιούνιος 2017 (με δυνατότητα παράτασης δέκα ετών)	1.500,0	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ πλέον περιθωρίου 200 μ.β.
Πρόγραμμα ΙΙ ⁽²⁾	3 ^η Σειρά ⁽⁴⁾	Στεγαστικά δάνεια ιδιωτών	24 Ιουνίου 2010	Ιούνιος 2019 (με δυνατότητα παράτασης δέκα ετών)	1.500,0	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ πλέον περιθωρίου 230 μ.β.
Πρόγραμμα ΙΙ ⁽²⁾	4 ^η Σειρά	Στεγαστικά δάνεια ιδιωτών	25 Νοεμβρίου 2010	Νοέμβριος 2018 (με δυνατότητα παράτασης δέκα ετών)	1.500,0	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ πλέον περιθωρίου 210 μ.β.
Πρόγραμμα ΙΙ ⁽²⁾	5 ^η Σειρά ⁽⁵⁾	Στεγαστικά δάνεια ιδιωτών	6 Μαΐου 2011	Σεπτέμβριος 2013 (με δυνατότητα παράτασης δέκα ετών)	1.500,0	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ πλέον περιθωρίου 230 μ.β.
Πρόγραμμα ΙΙ ⁽²⁾	6 ^η Σειρά	Στεγαστικά δάνεια ιδιωτών	6 Μαΐου 2011	Σεπτέμβριος 2014 (με δυνατότητα παράτασης δέκα ετών)	1.300,0	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ πλέον περιθωρίου 250 μ.β.

⁽¹⁾ Πρόγραμμα καλυμμένων ομολογιών ("Πρόγραμμα Ι") €10 δισ., που θεσπίστηκε την 26 Νοεμβρίου 2008. Το πρόγραμμα αυτό έχει αξιολογηθεί από τους οίκους πιστοληπτικής διαβάθμισης Moody's και Fitch με πιστοληπτική διαβάθμιση B1 και BB- αντίστοιχα.

⁽²⁾ Πρόγραμμα καλυμμένων ομολογιών ("Πρόγραμμα ΙΙ") €15 δισ., που θεσπίστηκε την 21 Ιουνίου 2010. Το πρόγραμμα αυτό έχει αξιολογηθεί από τους οίκους πιστοληπτικής διαβάθμισης Moody's και Fitch με πιστοληπτική διαβάθμιση B1 και BBB- αντίστοιχα.

⁽³⁾ Τα χρεόγραφα αυτά απεικονίζονται στις «Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους» (βλ. Σημείωση 33) καθώς έχουν διατεθεί στο σύνολο τους σε εγγυήριους και ξένους επενδυτές.

⁽⁴⁾ Αρχικά, την 24 Ιουνίου 2010, η Τράπεζα εξέδωσε τις τρεις σειρές καλυμμένων ομολογιών, ποσού €1 δισ. η κάθε μία και την 29 Ιουλίου 2010 εξέδωσε τρεις υποσειρές καλυμμένων ομολογιών ποσού €500 εκατ. η κάθε μία, με ισόποση αύξηση των τριών πρώτων σειρών καλυμμένων ομολογιών. Την 24 Σεπτεμβρίου 2010 οι δύο υποσειρές της κάθε σειράς ενσωματώθηκαν σε μία.

⁽⁵⁾ Αρχικά, την 6 Μαΐου 2011, η Τράπεζα εξέδωσε την 5^η Σειρά ποσού €500 εκατ. και την 20 Ιουνίου 2011, εξέδωσε την δεύτερη υποσειρά της πέμπτης σειράς καλυμμένων ομολογιών ποσού €1 δισ., όπου και ενσωματώθηκαν σε μία.

Εκτός της 3^{ης} Σειράς του Προγράμματος Ι, όλες οι ανωτέρω εκδόσεις δεν έχουν διατεθεί σε θεσμικούς επενδυτές, κατέχονται από την ίδια την Τράπεζα και κατά συνέπεια δεν απεικονίζονται στις «Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους».

Πληροφορίες σχετικά με τις καλυμμένες ομολογίες και τις τιτλοποιήσεις παρέχονται στην ιστοσελίδα της Τράπεζας (www.nbg.gr) στη θέση «Investor Relations\Πιστωτικόί Τίτλοι».

Επιπλέον, το 2011, στο πλαίσιο του Προγράμματος Ι καλυμμένων ομολογιών ύψους €10 δισ., η Τράπεζα προέβη σε ακύρωση των παρακάτω Σειρών:

Αριθμός Σειράς	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία ακύρωσης	Αρχική ονομαστική Αξία	Ποσό ακύρωσης σε εκατ. €
1 ^η Σειρά	28 Νοεμβρίου 2008	6 Μαΐου 2011	€1 δισ.	650,0
2 ^η Σειρά	28 Νοεμβρίου 2008	6 Μαΐου 2011	€1 δισ.	800,0
5 ^η Σειρά	11 Μαΐου 2010	6 Μαΐου 2011	€1 δισ.	350,0
2 ^η Σειρά	28 Νοεμβρίου 2008	2 Ιουνίου 2011	€1 δισ.	150,0
1 ^η Σειρά	28 Νοεμβρίου 2008	20 Ιουνίου 2011	€1 δισ.	300,0
5 ^η Σειρά	11 Μαΐου 2010	20 Ιουνίου 2011	€1 δισ.	650,0
1 ^η Σειρά	28 Νοεμβρίου 2008	3 Αυγούστου 2011	€1 δισ.	50,0 ⁽¹⁾
2 ^η Σειρά	28 Νοεμβρίου 2008	3 Αυγούστου 2011	€1 δισ.	50,0 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Επαναγορά και ακύρωση καλυμμένων ομολογιών ύψους €50 εκατ, όπου η Τράπεζα την 1 Σεπτεμβρίου 2009 τους είχε διαθέσει σε θεσμικούς επενδυτές και τα οποία απεικονίζονται στις «Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους» (βλ. Σημείωση 33).

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών περιλαμβάνουν απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις:

	Όμιλος	
	2011	2010
Ληκτότητα		
Έως ένα (1) έτος	687.742	737.523
Από ένα (1) έτος έως και πέντε (5) έτη	852.303	953.558
Πέραν των πέντε (5) ετών	373.534	417.477
	1.913.579	2.108.558
Μη δεδουλευμένα έσοδα από χρηματοδοτικές μισθώσεις	(266.373)	(249.496)
Απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις (καθαρό ποσό)	1.647.206	1.859.062

Οι προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις για το 2011 ανέρχεται σε €116,9 εκατ. (2010: €81,3 εκατ.)

Το καθαρό ποσό των απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις αναλύεται σε:

	Όμιλος	
	2011	2010
Ληκτότητα		
Έως ένα (1) έτος	614.680	659.920
Από ένα (1) έτος έως και πέντε (5) έτη	721.010	838.624
Πέραν των πέντε (5) ετών	311.516	360.518
	1.647.206	1.859.062

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22: Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων

126

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση:				
Χρεόγραφα				
Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου	-	1.215.631	-	1.215.631
Έντοκα Γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου και άλλα αξιόγραφα	194.837	218.728	20.197	18.522
Ομολογίες κυβερνήσεων και δημοσίων επιχειρήσεων άλλων κρατών	3.040.968	3.748.741	114.352	244.921
Ομόλογα εταιρειών με έδρα εντός Ελλάδος	107.043	208.656	90.766	167.987
Ομόλογα εταιρειών με έδρα εκτός Ελλάδος	27.541	134.878	7.894	22.298
Χρεόγραφα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα εντός Ελλάδος	157.756	546.063	89.556	216.478
Χρεόγραφα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα εκτός Ελλάδος	364.147	970.241	575.229	781.844
Σύνολο χρεογράφων	3.892.292	7.042.938	897.994	2.667.681
Μετοχές	194.776	382.069	78.484	160.037
Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων	422.162	499.347	180.996	207.494
Σύνολο χαρτοφυλακίου επενδύσεων – διαθέσιμο προς πώληση	4.509.230	7.924.354	1.157.474	3.035.212

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη				
Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου	866.364	3.501.126	324.042	1.185.929
Έντοκα Γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου και άλλα αξιόγραφα	56.096	14.471	-	-
Ομολογίες κυβερνήσεων και δημοσίων επιχειρήσεων άλλων κρατών	101.206	105.671	42.072	45.637
Χρεόγραφα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα εκτός Ελλάδος	-	5.016	-	-
Χρεόγραφα εταιρειών του Ομίλου	-	-	956.116	742.968
Σύνολο χαρτοφυλακίου επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	1.023.666	3.626.284	1.322.230	1.974.534
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – δάνεια και απαιτήσεις				
Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου	4.520.326	8.064.404	4.044.077	6.319.080
Ομολογίες κυβερνήσεων και δημοσίων επιχειρήσεων άλλων κρατών	5.857	16.585	5.857	16.585
Ομόλογα εταιρειών με έδρα εκτός Ελλάδος	13.221	13.249	-	-
Χρεόγραφα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα εντός Ελλάδος	365.724	444.918	346.835	426.266
Χρεόγραφα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα εκτός Ελλάδος	250.417	277.593	240.926	268.121
Χρεόγραφα εταιρειών του Ομίλου	-	-	46.371	4.851
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων	5.155.545	8.816.749	4.684.066	7.034.903
Σύνολο χαρτοφυλακίου επενδύσεων	10.688.441	20.367.387	7.163.770	12.044.649

Λεπτομέρειες σχετικά με τα ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου που ανταλλάχθηκαν στα πλαίσια της Προσφοράς και τη ζημιά απομείωσης επί των ομολόγων αυτών αναφέρονται στη Σημείωση 14.

Την 31 Δεκεμβρίου 2011 τα ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου που κατείχε ο Όμιλος και η Τράπεζα και δεν περιλαμβάνονταν στην Προσφορά περιλαμβάνουν:

- ομόλογο στο χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – δάνεια και απαιτήσεις με ονομαστική αξία €1.434,7 εκατ. και λογιστική αξία €1.350,1 εκατ. το οποίο λήγει τον Μάιο του 2014 και έχει λάβει η Τράπεζα για την εξόφληση των προνομιούχων μετοχών που εκδόθηκαν προς το Ελληνικό Δημόσιο σύμφωνα με το Ν. 3723/2008 (Πυλώνας Ι) (βλ. Σημείωση 38),
- ομόλογο στο χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη που έχει εκδοθεί από το Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας Α.Ε. («ΤΑΝΕΟ»), μία εταιρεία που ελέγχεται από το Ελληνικό Δημόσιο, με ονομαστική αξία €57,7 εκατ. και λογιστική αξία €56,0 εκατ. το οποίο λήγει τον Ιούνιο του 2013, και
- ομόλογο στο χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – δάνεια και απαιτήσεις με ονομαστική αξία €12,1 εκατ. και λογιστική αξία €10,9 εκατ. το οποίο λήγει τον Αύγουστο του 2014.

Ο Όμιλος θεωρεί ότι δεν υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις απομείωσης αξίας για τα συγκεκριμένα ομόλογα γιατί δεν υπάρχουν αποδείξεις έως την ημέρα έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων ότι υπάρχει ζημιόγνο γεγονός που να επηρεάζει τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές που σχετίζονται με αυτά τα ομόλογα, συνεπώς ότι οι μελλοντικές ταμειακές ροές από αυτά τα ΟΕΔ δεν θα εισπραχθούν σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους.

Ο Όμιλος, για να καταλήξει σε αυτό το συμπέρασμα, έλαβε υπόψη ότι, παρόλο που ο εκδότης βρίσκεται σε οικονομική δυσχέρεια, δεν υπάρχει ένδειξη συμφωνίας με δυσμενέστερους όρους για τα ομόλογα που δεν περιλαμβάνονται στο PSI ούτε υπήρχαν συζητήσεις σχετικά με τέτοιο ενδεχόμενο για αυτά τα

ομόλογα. Ο επίσημος τομέας (δηλαδή οι αρχηγοί κρατών της Ευρωζώνης, το ΔΝΤ, η ΕΚΤ, η ΕΕ και η Ελληνική Δημοκρατία) είχαν την ευκαιρία να επιδιώξουν να συμπεριληφθούν αυτά τα ομόλογα στο PSI και αποφάσισαν να μη το κάνουν. Επιπρόσθετα, για να καταλήξει σε αυτό το συμπέρασμα, ο Όμιλος έλαβε υπόψη ότι και τα τρία ομόλογα λήγουν έως το 2014, δηλαδή εντός της διάρκειας του νέου Προγράμματος Οικονομικής στήριξης της Ελληνικής Οικονομίας, και ότι οι χώρες της Ευρωζώνης και το ΔΝΤ έχουν προσφέρει συνεχή στήριξη στην Ελλάδα.

Συγκεκριμένα για το ομόλογο που έλαβε η ΕΤΕ για την εξόφληση των προνομιούχων μετοχών που εκδόθηκαν προς το Ελληνικό Δημόσιο (βλ. (i) ανωτέρω), η Τράπεζα έλαβε, επίσης, υπόψη ότι η συναλλαγή αυτή αποτελούσε αναπόσπαστο μέρος της δημόσιας πολιτικής του επίσημου τομέα να υποστηρίξει τα εποπτικά κεφάλαια των Ελληνικών τραπεζών σε μία προσπάθεια να διατηρήσει την συστημική ευστάθεια του τραπεζικού τομέα στην Ελλάδα. Η Ελληνική Δημοκρατία δεν θα ωφελούνταν από την μη πληρωμή αυτού του ομολόγου, γιατί η οποιαδήποτε μείωση του δημόσιου χρέους από μία τέτοια ενέργεια θα αντισταθμιζόταν από τις αυξημένες ανάγκες ανακεφαλαιοποίησης των Ελληνικών τραπεζών και συνεπώς θα αύξανε το Ελληνικό δημόσιο χρέος. Αυτό θα ήταν αντίθετο με το βασικό στόχο του νέου Προγράμματος Οικονομικής στήριξης της Ελληνικής Οικονομίας, το οποίο εγκρίθηκε από τον αρχηγούς κρατών της Ευρωζώνης και επιβλέπεται από το ΔΝΤ, την ΕΚΤ και την ΕΕ. Επιπρόσθετα, η Τράπεζα δύναται να επιλέξει την ανταλλαγή αυτού του ομολόγου στην λήξη του τον Μάιο του 2014 με τις εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές, υπό την αίρεση της έγκρισης από την ΤτΕ και άλλες εποπτικές αρχές της επαναγοράς των εξαγοράσιμων προνομιούχων μετοχών ονομαστικής αξίας €1.350,0 εκατ.

Για το ομόλογο έκδοσης ΤΑΝΕΟ (βλ. (ii) ανωτέρω), η Τράπεζα έλαβε, επίσης, υπόψη ότι η εύλογη αξία των επενδύσεων και το ταμείο και τα ταμειακά ισοδύναμα που κατέχει το ΤΑΝΕΟ υπερβαίνουν το σύνολο των ομολόγων που έχει εκδώσει η εταιρεία και συνεπώς η πιθανότητα το ΤΑΝΕΟ να μην αποπληρώσει τα ομόλογα είναι πολύ μικρή.

Τέλος, αναμένεται ότι η επιτυχής ολοκλήρωση του PSI και η χρηματοοικονομική στήριξη σύμφωνα με το Πρόγραμμα που συμφωνήθηκε με τις χώρες της ευρωζώνης και το ΔΝΤ θα

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

βελτιώσουν την βιωσιμότητα του Ελληνικού χρέους στοχεύοντας στην μείωση του ελληνικού χρέους ως προς το ΑΕΠ στο 120% έως το 2020 (βλ. Σημείωση 14). Το συμπέρασμα αυτό υποστηρίζεται επίσης από τις δηλώσεις της συνόδου των χωρών της ευρωζώνης και των ηγετών των χωρών της ΕΕ την 26 Οκτωβρίου 2011, τη

δήλωση του Eurogroup την 21 Φεβρουαρίου 2012, το δελτίο τύπου του Διεθνούς Χρηματοοικονομικού Ινστιτούτου την 3 Μαρτίου 2012 και τη δήλωση της Διευθύνουσας Συμβούλου του ΔΝΤ την 9 Μαρτίου 2012.

Η μεταβολή του χαρτοφυλακίου επενδύσεων συνοψίζεται ως ακολούθως:

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2011	2010	2011	2010
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	7.924.354	14.337.698	3.035.211	7.476.660
Προσθήκες περιόδου	10.028.095	17.956.701	3.108.227	5.293.286
Μειώσεις (πωλήσεις και αποπληρωμές) περιόδου	(11.449.263)	(16.253.355)	(3.850.789)	(4.158.047)
Μεταφορές μεταξύ χαρτοφυλακίων (βλ. Σημειώσεις 46 & 51)	(795.906)	(7.344.622)	(795.906)	(4.628.728)
Κέρδη/(ζημιές) από μεταβολές της εύλογης αξίας	(1.241.443)	(779.823)	(382.853)	(958.937)
Απόσβεση διαφοράς υπέρ / υπό το άρτιο	43.393	7.755	43.584	10.977
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	4.509.230	7.924.354	1.157.474	3.035.211
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	3.626.284	99.618	1.974.534	932.195
Προσθήκες περιόδου	181.195	1.308.669	238.464	946.234
Μειώσεις (πωλήσεις και αποπληρωμές) περιόδου	(304.634)	(25.748)	(204.091)	(262.059)
Μεταφορές από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο και το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο (βλ. Σημείωση 51)	-	2.203.460	-	279.963
Συμψηφισμός ανοικτών θέσεων	(152.151)	-	-	-
Πρόβλεψη απομείωσης	(2.388.609)	-	(741.793)	-
Απόσβεση διαφοράς υπέρ / υπό το άρτιο	62.354	40.533	39.212	18.405
Συναλλαγματικές διαφορές	(773)	(248)	15.904	59.796
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	1.023.666	3.626.284	1.322.230	1.974.534
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – δάνεια και απαιτήσεις				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	8.816.749	1.877.834	7.034.903	1.483.552
Προσθήκες περιόδου	1.875.223	253.574	1.890.563	244.330
Μειώσεις (πωλήσεις και αποπληρωμές) περιόδου	(509.766)	(198.687)	(448.102)	(198.687)
Μεταφορές από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο και το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο (βλ. Σημείωση 51)	795.906	6.783.070	795.906	5.414.460
Πρόβλεψη απομείωσης	(5.960.404)	-	(4.719.590)	-
Απόσβεση διαφοράς υπέρ / υπό το άρτιο	108.606	62.019	100.635	52.361
Συναλλαγματικές διαφορές	29.231	38.939	29.751	38.887
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	5.155.545	8.816.749	4.684.066	7.034.903

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 23: Ακίνητα επενδύσεων

	Όμιλος		
	Γήπεδα και οικόπεδα	Κτήρια	Σύνολα
Αξία κτήσης			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2010	74.722	139.082	213.804
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(268)	(268)
Μεταφορές	8.641	16.557	25.198
Προσθήκες	5.344	31.043	36.387
Πωλήσεις και διαγραφές	-	(124)	(124)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2010	88.707	186.290	274.997
Συσσωρευμ. αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2010	(871)	(48.038)	(48.909)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	143	143
Μεταφορές	-	(4.567)	(4.567)
Πωλήσεις και διαγραφές	-	75	75
Αποσβέσεις	-	(3.967)	(3.967)
Απομείωση	-	(4.592)	(4.592)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2010	(871)	(60.946)	(61.817)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2010	87.836	125.344	213.180
Αξία κτήσης			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2011	88.707	186.290	274.997
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(2.464)	(2.464)
Μεταφορές	(4.652)	(17.145)	(21.797)
Προσθήκες	1.770	86.163	87.933
Πωλήσεις και διαγραφές	-	(310)	(310)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2011	85.825	252.534	338.359
Συσσωρευμ. αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2011	(871)	(60.946)	(61.817)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	1.602	1.602
Μεταφορές	-	5.858	5.858
Πωλήσεις και διαγραφές	-	295	295
Αποσβέσεις	-	(4.634)	(4.634)
Απομείωση	-	(5.193)	(5.193)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2011	(871)	(63.018)	(63.889)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2011	84.954	189.516	274.470

Η εύλογη αξία των ακινήτων επενδύσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2011 είναι μεγαλύτερη ή ίση από την λογιστική αξία. Τα έσοδα από ενοίκια για τη χρήση 2011 ανέρχονται σε €5.557 (2010: €8.298).

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 24: Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2011	2010	2011	2010
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	39.246	42.680	7.298	27.631
Προσθήκες	5.245	20.067	723	180
Πωλήσεις / Μεταφορές	(401)	(23.558)	-	(20.513)
Αναλογία κερδών από συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	1.179	1.598	-	-
Μερίσματα	(2.785)	(1.541)	-	-
Απομείωση	-	-	(2.218)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	42.484	39.246	5.803	7.298

Η γραμμή «Πωλήσεις / Μεταφορές» του έτους 2010, περιλαμβάνει την αξία των εταιρειών ΛΑΡΚΟ Α.Ε. και ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α. οι οποίες αναταξινομήθηκαν ως «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση». Οι «Προσθήκες» αφορούν κυρίως επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν από Κεφάλαια Επιχειρηματικών Συμμετοχών του Ομίλου.

Συγγενείς εταιρείες του Ομίλου και της Τράπεζας	Έδρα	Ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις	Όμιλος		Τράπεζα	
			31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Α.Ε.Δ.Α.Κ. Ασφαλιστικών Οργανισμών	Ελλάδα	2010-2011	20,00%	20,00%	20,00%	20,00%
ΛΑΡΚΟ Α.Ε. ⁽¹⁾	Ελλάδα	2009-2011	33,36%	33,36%	33,36%	33,36%
ΕΒΙΟΠ ΤΕΜΠΟ Α.Ε.	Ελλάδα	2009-2011	21,21%	21,21%	21,21%	21,21%
ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε.	Ελλάδα	2008-2011	39,34%	39,34%	39,34%	39,34%
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΛΩΣΤΗΡΙΑ ΠΕΛΛΗΣ Α.Ε. ⁽²⁾	Ελλάδα	-	20,89%	20,89%	20,89%	20,89%
PLANET Α.Ε.	Ελλάδα	1.7.2009-30.6.2011	33,30%	31,18%	33,30%	31,18%
ΠΥΡΡΙΧΟΣ Α.Ε. ΑΚΙΝΗΤΩΝ	Ελλάδα	2010-2011	21,83%	21,83%	21,83%	21,83%
ΑΚΤΩΡ FACILITY MANAGEMENT Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2011	35,00%	35,00%	35,00%	35,00%
ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α. ⁽³⁾	Ελλάδα	-	-	20,00%	-	-
Bantas A.S. (Cash transfers and Security Services)	Τουρκία	2009-2011	33,27%	33,26%	-	-
UBB Chartis Insurance Company A.D.	Βουλγαρία	2007-2011	59,97%	59,97%	-	-
UBB Alico Life Insurance Company A.D.	Βουλγαρία	2009-2011	59,97%	59,97%	-	-
Drujestvo za Kasovni Uslugi AD (Cash Service Company)	Βουλγαρία	2010-2011	19,98%	19,98%	-	-

(1) Από το 2010, η ΛΑΡΚΟ Α.Ε. έχει ταξινομηθεί ως «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση»

(2) Σε εκκαθάριση

(3) Εντός 2011, πωλήθηκε η εταιρεία Ευρώπη Α.Ε.Γ.Α.

Παρόλο που ο Όμιλος διατηρεί την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των εταιρειών UBB Chartis Insurance Company A.D. και UBB Alico Life Insurance Company A.D., τα συμφωνητικά μεταξύ των μετόχων ορίζουν ότι όλες οι σημαντικές αποφάσεις λαμβάνονται κοινή συναινέσει όλων των μελών της κοινοπραξίας. Για το λόγο αυτό, ο Όμιλος εφαρμόζει τη μέθοδο της καθαρής θέσης που προβλέπεται από την παράγραφο 38 του Δ.Λ.Π. 31.

Την 18 Ιανουαρίου 2010 η Τράπεζα απέκτησε 53.846 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές της εταιρείας ΑΚΤΩΡ FM στην ονομαστική τους αξία των €3,0 ανά μετοχή με συνολικό κόστος κτήσης €162. Η συμμετοχή της Τράπεζας αντιστοιχεί στο 35% του μετοχικού κεφαλαίου, ενώ έχει και δικαίωμα αρνησικυρίας στη διαδικασία αποφάσεων επί ορισμένων ζητημάτων της ΑΚΤΩΡ FM. Η ΑΚΤΩΡ FM δραστηριοποιείται στο χώρο της συντήρησης και διαχείρισης κτιριακών εγκαταστάσεων.

Κατωτέρω παραθέτουμε συνοπτικά οικονομικά στοιχεία των συγγενών επιχειρήσεων και των κοινοπραξιών:

	31.12.2011	31.12.2010
Σύνολο ενεργητικού	148.406	125.088
Σύνολο παθητικού	84.027	59.893
Ίδια κεφάλαια	64.379	65.195
Αναλογία Ομίλου επί των ιδίων κεφαλαίων των Συγγενών	21.825	25.981
Σύνολο κύκλου εργασιών	92.506	89.866
Σύνολο κερδών/(ζημιών)	(394)	(622)
Αναλογία Ομίλου επί των κερδών των Συγγενών	1.179	1.598

Η διαφορά μεταξύ των «Συμμετοχών σε συγγενείς επιχειρήσεις» και της αναλογίας του Ομίλου επί των ιδίων κεφαλαίων των συγγενών αντιπροσωπεύει αποκτηθείσα υπεραξία.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 25: Υπεραξία επιχειρήσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία

	Όμιλος					Τράπεζα			
	Υπεραξία	Λογισμικό	Άυλα περιουσιακά στοιχεία ορισμένης διάρκειας ζωής	Άυλα περιουσιακά στοιχεία αορίστου διάρκειας ζωής	Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	Σύνολο	Λογισμικό	Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	Σύνολο
Αξία κτήσης									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2010	2.050.276	363.084	187.528	151.804	99.021	2.851.713	215.618	124.431	340.049
Συναλλαγματικές διαφορές	50.054	2.790	4.412	4.779	360	62.395	(8)	276	268
Μεταφορές	-	2.296	-	-	(2.988)	(692)	1.116	(1.856)	(740)
Προσθήκες	10.877	68.536	-	-	23.546	102.959	26.635	22.894	49.529
Πωλήσεις και διαγραφές	(287)	(167)	-	(1.842)	(342)	(2.638)	(5)	-	(5)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2010	2.110.920	436.539	191.940	154.741	119.597	3.013.737	243.356	145.745	389.101
Συσσωρευμ. αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2010	(4.852)	(244.141)	(79.921)	-	(35.856)	(364.770)	(157.395)	(57.800)	(215.195)
Συναλλαγματικές διαφορές	(224)	(1.218)	(1.433)	-	4	(2.871)	8	(210)	(202)
Μεταφορές	-	93	-	-	71	164	95	72	167
Πωλήσεις και διαγραφές	-	59	-	-	12	71	5	-	5
Αποσβέσεις	-	(48.450)	(25.600)	-	(5.724)	(79.774)	(25.483)	(7.586)	(33.069)
Απομείωση	(6.320)	(40)	-	-	-	(6.360)	-	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2010	(11.396)	(293.697)	(106.954)	-	(41.493)	(453.540)	(182.770)	(65.524)	(248.294)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2010	2.099.524	142.842	84.986	154.741	78.104	2.560.197	60.586	80.221	140.807
Αξία κτήσης									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2011	2.110.920	436.539	191.940	154.741	119.597	3.013.737	243.356	145.745	389.101
Συναλλαγματικές διαφορές	(261.290)	(17.376)	(25.418)	(22.118)	403	(325.799)	50	187	237
Μεταφορές	-	89	-	-	(489)	(400)	(329)	-	(329)
Προσθήκες	30.847	64.540	-	-	12.534	107.921	27.539	12.195	39.734
Πωλήσεις και διαγραφές	(17.753)	(248)	-	-	(722)	(18.723)	(209)	(412)	(621)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2011	1.862.724	483.544	166.522	132.623	131.323	2.776.736	270.407	157.715	428.122
Συσσωρευμ. αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης									
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2011	(11.396)	(293.697)	(106.954)	-	(41.493)	(453.540)	(182.770)	(65.524)	(248.294)
Συναλλαγματικές διαφορές	(89)	10.538	15.857	-	1	26.307	(39)	(163)	(202)
Μεταφορές	-	177	-	-	-	177	234	-	234
Πωλήσεις και διαγραφές	7.493	249	-	-	-	7.742	209	-	209
Αποσβέσεις	-	(56.002)	(22.349)	-	(10.450)	(88.801)	(27.779)	(12.723)	(40.502)
Απομείωση	(120.173)	-	(1.013)	-	(10.614)	(131.800)	-	(10.614)	(10.614)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2011	(124.165)	(338.735)	(114.459)	-	(62.556)	(639.915)	(210.145)	(89.024)	(299.169)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2011	1.738.559	144.809	52.063	132.623	68.767	2.136.821	60.262	68.691	128.953

Οι προσθήκες στην υπεραξία καθώς και οι πωλήσεις και διαγραφές, αφορούν σε επενδυτικές δραστηριότητες του Ομίλου από private equity κατά το 2011 και 2010.

Οι ΜΔΤΡ, στις οποίες κατανέμεται σημαντική υπεραξία αφορούν στις δραστηριότητες του Ομίλου στην Τουρκία και τη Σερβία και η υπεραξία αυτή αφορά τις εξαγορές της Finansbank και της Vojvodjanska Banka. Ο Όμιλος διενήργησε τον έλεγχο των ΜΔΤΡ χρησιμοποιώντας την μεθοδολογία «Αξία λόγω Χρήσης» (value in

use) με βάση τις πιο πρόσφατες προβλέψεις της διοίκησης για την επόμενη 5-ετία, μακροπρόθεσμο ρυθμό ανάπτυξης βασισμένο στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν («ΑΕΠ») της κάθε χώρας αναπροσαρμοσμένο με τον πληθωρισμό και το προεξοφλητικό επιτόκιο κινδύνου βασισμένα σε μακροπρόθεσμες αποδόσεις κρατικών ομολόγων και μέσο όρο «βήτα» (beta) αγοράς, αναπροσαρμοσμένο για ανάλογο περιθώριο ρίσκου βασισμένο σε ανεξάρτητη ανάλυση.

Βάσει αυτού του ελέγχου δεν απαιτείται απομείωση στη λογιστική αξία της υπεραξίας και του εμπορικού σήματος που προέκυψαν από την εξαγορά της Finansbank. Η εύλογη αξία της ΜΔΤΡ που αφορά στις δραστηριότητες του Ομίλου στην Τουρκία βασίστηκε σε τελικό ρυθμό ανάπτυξης 6,8% (2010: 5,8%) και προεξοφλητικό επιτόκιο προ φόρων 18,1% (2010: 17,7%). Το ανωτέρω συμπέρασμα ισχύει ακόμα και με την εφαρμογή λογικών μεταβολών στις σημαντικές παραδοχές που έχουν χρησιμοποιηθεί.

Ο έλεγχος κατέδειξε ότι η υπεραξία που προέκυψε από την εξαγορά της Vojvodjanska Banka η οποία κατανέμεται στη ΜΔΤΡ που αφορά στις δραστηριότητες του Ομίλου στη Σερβία και περιλαμβάνεται στον τομέα Διεθνών δραστηριοτήτων, έχει υποστεί απομείωση της αξίας και αναγνωρίστηκε ζημιά απομείωσης €100 εκατ. στα αποτελέσματα του εν λόγω τομέα κατά την τρέχουσα χρήση. Η απομείωση αποδίδεται κατά κύριο λόγο στην επιδείνωση των οικονομικών συνθηκών στην Σερβία. Η εύλογη αξία της ΜΔΤΡ που αφορά στις δραστηριότητες του Ομίλου στη Σερβία βασίστηκε σε τελικό ρυθμό ανάπτυξης 8,0% (2010: 8,0%) και προεξοφλητικό επιτόκιο προ φόρων 13,3% (2010: 13,7%).

Έπειτα από αυτή την απομείωση, η υπεραξία σε σχέση με τις εξαγορές αυτές ανέρχεται σε €1.467,2 εκατ. (2010: €1.732,2 εκατ.) και €110,1 εκατ. (2010: €208,3 εκατ.) αντίστοιχα. Η μεταβολή

οφείλεται κυρίως σε συναλλαγματικές διαφορές και στην απομείωση, κατά την τρέχουσα χρήση, της υπεραξίας από την εξαγορά της Vojvodjanska Banka. Επιπλέον, ο Όμιλος διέγραψε πλήρως την υπεραξία που προέκυψε από τις εξαγορές της Εθνική Χρηματοπιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ. και της NBG Leasing IFN S.A., ποσού €13,4 εκατ. και €6,7 εκατ., αντίστοιχα.

Στα λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία αορίστου διάρκειας ωφέλιμης ζωής, περιλαμβάνονται αναγνωρίσιμα εμπορικά σήματα των Τραπεζών Finansbank και Vojvodjanska Banka, ύψους €122,9 εκατ. και €9,7 εκατ. αντίστοιχα (2010: €145,1 εκατ. και €9,6 εκατ. αντίστοιχα). Οι μεταβολές οφείλονται σε συναλλαγματικές διαφορές. Στα λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία ωφέλιμης ζωής ορισμένης διάρκειας περιλαμβάνονται στοιχεία όπως η αναπόσβεστη αξία του άυλου περιουσιακού στοιχείου «προσέγκυση καταθέσεων» και σχέσεις με πελάτες, ύψους €40,5 εκατ. από την απόκτηση της Finansbank (η εναπομείνουσα ωφέλιμη ζωή κυμαίνεται από 1,5 έως 2,5 χρόνια) και €11,6 εκατ. από την απόκτηση της Vojvodjanska Banka (η εναπομείνουσα ωφέλιμη ζωή κυμαίνεται από 5 έως 6 χρόνια), (2010: €70,0 εκατ. και €13,6 εκατ. αντίστοιχα). Στοιχεία ωφέλιμης ζωής ορισμένης διάρκειας που αφορούσαν στην εξαγορά της Εθνική Χρηματοπιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ. αξίας €1,0 εκατ. διαγράφηκαν πλήρως (την 31 Δεκεμβρίου 2010 η λογιστική αξία των στοιχείων αυτών ήταν €1,3 εκατ.).

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 26: Ενσώματα πάγια στοιχεία

Όμιλος

	Γήπεδα και οικόπεδα	Κτήρια	Μεταφορικά μέσα και εξοπλισμός	Βελτιώσεις σε μισθωμένα ακίνητα τρίτων	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2010	933.162	1.073.045	977.077	215.931	17.393	3.216.608
Συναλλαγματικές διαφορές	18	(3.457)	8.414	3.367	(419)	7.923
Μεταφορές	(7.613)	(7.627)	(13.722)	1.094	(4.261)	(32.129)
Προσθήκες	111	21.513	91.304	22.019	11.192	146.139
Πωλήσεις και διαγραφές	-	(7.635)	(52.852)	(2.489)	(84)	(63.060)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2010	925.678	1.075.839	1.010.221	239.922	23.821	3.275.481
Συσσωρευμ. Αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2010	(3.442)	(360.636)	(654.588)	(98.790)	-	(1.117.456)
Συναλλαγματικές διαφορές	(1)	2.014	(4.082)	(1.152)	-	(3.221)
Μεταφορές	37	6.232	794	(1.734)	-	5.329
Πωλήσεις και διαγραφές	-	3.938	46.671	1.706	-	52.315
Αποσβέσεις	-	(20.638)	(95.886)	(25.153)	-	(141.677)
Απομείωση	(47)	(270)	(8)	-	-	(325)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2010	(3.453)	(369.360)	(707.099)	(125.123)	-	(1.205.035)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2010	922.225	706.479	303.122	114.799	23.821	2.070.446
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2011	925.678	1.075.839	1.010.221	239.922	23.821	3.275.481
Συναλλαγματικές διαφορές	(17)	(11.103)	(40.143)	(18.719)	27	(69.955)
Μεταφορές	4.453	19.462	10.356	7.201	(21.255)	20.217
Προσθήκες	618	14.113	94.301	15.803	9.394	134.229
Πωλήσεις και διαγραφές	(5.178)	(13.992)	(18.456)	(8.297)	(1.062)	(46.985)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2011	925.554	1.084.319	1.056.279	235.910	10.925	3.312.987
Συσσωρευμ. Αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2011	(3.453)	(369.360)	(707.099)	(125.123)	-	(1.205.035)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	1.715	30.711	11.079	-	43.505
Μεταφορές	-	(4.616)	1.185	160	-	(3.271)
Πωλήσεις και διαγραφές	-	6.797	9.954	5.949	-	22.700
Αποσβέσεις	-	(21.016)	(87.110)	(23.657)	-	(131.783)
Απομείωση	(15.368)	(853)	-	(206)	-	(16.427)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2011	(18.821)	(387.333)	(752.359)	(131.798)	-	(1.290.311)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2011	906.733	696.986	303.920	104.112	10.925	2.022.676

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Τράπεζα

	Γήπεδα και οικόπεδα	Κτήρια	Μεταφορικά μέσα και εξοπλισμός	Βελτιώσεις σε μισθωμένα ακίνητα τρίτων	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2010	126.657	154.635	549.396	100.981	4.258	935.927
Συναλλαγματικές διαφορές	-	6	9	36	-	51
Μεταφορές	15	63	25	3	-	106
Προσθήκες	1	4.320	34.824	19.861	2.260	61.266
Πωλήσεις και διαγραφές	-	(745)	(31.414)	-	-	(32.159)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2010	126.673	158.279	552.840	120.881	6.518	965.191
Συσσωρευμ. Αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2010	(391)	(70.284)	(421.168)	(62.442)	-	(554.285)
Συναλλαγματικές διαφορές	(1)	(2)	49	47	-	93
Μεταφορές	-	(19)	(45)	16	-	(48)
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	31.361	-	-	31.361
Αποσβέσεις	-	(2.082)	(43.011)	(9.115)	-	(54.208)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2010	(392)	(72.387)	(432.814)	(71.494)	-	(577.087)
Αναπόσβ. αξία 31 Δεκεμβρίου 2010	126.281	85.892	120.026	49.387	6.518	388.104
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2011	126.673	158.279	552.840	120.881	6.518	965.191
Συναλλαγματικές διαφορές	-	62	(75)	(82)	(2)	(97)
Μεταφορές	(199)	422	23	5.904	(6.064)	86
Προσθήκες	18	1.970	17.509	9.686	2.585	31.768
Πωλήσεις και διαγραφές	(5.178)	(10.957)	(4.300)	-	(1.027)	(21.462)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2011	121.314	149.776	565.997	136.389	2.010	975.486
Συσσωρευμ. Αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης						
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2011	(392)	(72.387)	(432.814)	(71.494)	-	(577.087)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	91	23	29	-	143
Μεταφορές	-	538	(23)	159	-	674
Πωλήσεις και διαγραφές	-	5.132	2.354	-	-	7.486
Αποσβέσεις	-	(2.544)	(39.120)	(8.261)	-	(49.925)
Απομείωση	(3.358)	(326)	-	-	-	(3.684)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2011	(3.750)	(69.496)	(469.580)	(79.567)	-	(622.393)
Αναπόσβ. αξία 31 Δεκεμβρίου 2011	117.564	80.280	96.417	56.822	2.010	353.093

134

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 27: Απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους:				
Αξιόγραφα	649.541	300.785	380.427	245.341
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	298.528	37.220	298.528	37.220
Ενσώματα πάγια στοιχεία και άυλα περιουσιακά στοιχεία	(6.189)	(4.941)	(3.888)	(7.276)
Συνταξιοδοτικές και άλλες παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	59.071	22.953	55.681	19.470
Ασφαλιστικά αποθέματα	12.293	15.832	-	-
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	246.693	(220.417)	244.530	(228.531)
Φορολογικές ζημιές	15.475	284.155	-	273.172
Λοιπές προσωρινές διαφορές	34.197	35.114	25.048	26.772
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	1.309.609	470.701	1.000.326	366.168

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους:				
Αξιόγραφα	(14.999)	1.567	-	-
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	31.960	45.025	-	-
Ενσώματα πάγια στοιχεία και άυλα περιουσιακά στοιχεία	37.733	51.635	-	-
Συνταξιοδοτικές και άλλες παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	(4.690)	(4.579)	-	-
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	18.027	45.815	-	-
Φορολογικές ζημιές	-	(5.329)	-	-
Λοιπές προσωρινές διαφορές	(5.357)	(15.118)	-	-
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	62.674	119.016	-	-

Δαπάνες από αναβαλλόμενους φόρους:

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Αξιόγραφα	721.217	(88.627)	509.051	(100.069)
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	267.800	75.448	261.308	118.717
Ενσώματα πάγια στοιχεία και άυλα περιουσιακά στοιχεία	5.954	145	3.343	(4.541)
Συνταξιοδοτικές και άλλες παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	36.869	3.025	36.211	3.300
Ασφαλιστικά αποθέματα	(3.539)	2.677	-	-
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	489.866	(37.076)	473.059	(77.659)
Φορολογικές ζημιές	(273.458)	141.842	(273.172)	144.086
Λοιπές προσωρινές διαφορές	3.067	(33.654)	(1.493)	(19.018)
Δαπάνες από αναβαλλόμενους φόρους	1.247.776	63.780	1.008.307	64.816
Αναβαλλόμενοι φόροι μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	(365.934)	230.563	(373.970)	190.135
Αναβαλλόμενοι φόροι μέσω ιδίων κεφαλαίων	13.408	20.460	(179)	29.123
Καθαρή μεταβολή αναβαλλόμενων φόρων	895.250	314.803	634.158	284.074

Ο Όμιλος και η Τράπεζα θεωρούν ότι οι καθαρές απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011, ποσού €1.309,6 εκατ. και €1.000,3 εκατ. αντίστοιχα, είναι περισσότερο πιθανό να ανακτηθούν από ότι όχι, με βάση τις εκτιμήσεις για τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη στην Ελλάδα. Το επιχειρηματικό σχέδιο που υποβλήθηκε στην Τράπεζα της Ελλάδος παρέχει επαρκείς ενδείξεις σχετικά με την ανακτησιμότητα αυτών των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων (βλ. σημείωση 2.2.). Σύμφωνα με αυτό η Τράπεζα θα μπορέσει να ανακτήσει αυτές τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις καθώς έχει εκτιμηθεί ότι τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη πιθανόν να είναι επαρκή να καλύψουν τις εκπεστές προσωρινές διαφορές. Επιπρόσθετα, η Τράπεζα προτίθεται να σχεδιάσει το φορολογικό προγραμματισμό της έτσι ώστε να ανακτήσει μέρος ή το σύνολο αυτών των φορολογικών απαιτήσεων.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011, οι συσσωρευμένες φορολογικές ζημιές ανέρχονταν σε €1.102,1 εκατ., εκ των οποίων ποσό €950,5 εκατ. αφορούν στην Τράπεζα και δημιουργήθηκαν τα έτη 2008, 2009 και 2010. Η Τράπεζα έκρινε ότι η ζημιόγνος φορολογικά θέση της θα επιβαρυνθεί περαιτέρω με την απόσβεση της διαφοράς που προήλθε από την ανταλλαγή των ομολόγων και συνεπώς τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη δεν θα επαρκούν για να ανακτηθούν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επί των φορολογικών ζημιών πριν αυτές λήξουν. Για το λόγο αυτό ο αναβαλλόμενος φόρος, ποσού €194.986 και €190.112, για τον Όμιλο και την Τράπεζα αντίστοιχα, επί αυτών των φορολογικών

ζημιών, αντιλογίστηκε.

Ο ακόλουθος πίνακας απεικονίζει το έτος που παραγράφονται οι αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές για τον Όμιλο και την Τράπεζα.

Έτος	Όμιλος	Τράπεζα
	31.12.2011	31.12.2011
2012	11.285	-
2013	15.601	-
2014	223.011	213.689
2015	757.180	736.872
2016	24.007	-
2017	24.111	-
2018	36.543	-
Χωρίς χρονικό περιορισμό	10.345	-
	1.102.083	950.561

Ο Όμιλος και η Τράπεζα συμφιζούν τις απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους εξετάζοντας κάθε εταιρεία ξεχωριστά, υπό την προϋπόθεση ότι οι τοπικές φορολογικές αρχές της κάθε χώρας παρέχουν το δικαίωμα συμφηφισμού των απαιτήσεων και υποχρεώσεων από κύριο φόρο εισοδήματος και εφόσον οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 28: Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες

	Όμιλος	
	31.12.2011	31.12.2010
Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων ζωής που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (unit linked)	295.712	353.534
Απαιτήσεις από ασφαλισμένους	228.260	269.149
Απαιτήσεις από αντασφαλιστές και αντασφαλιστικές δραστηριότητες	124.454	137.777
Προμήθειες και έξοδα παραγωγής επομένων χρήσεων (DAC)	52.212	61.606
Σύνολο	700.638	822.066

Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων ζωής που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (unit linked)

	Όμιλος	
	31.12.2011	31.12.2010
Ομόλογα	31.170	33.567
Μετοχές	8.087	29.923
Αμοιβαία κεφάλαια	129.103	170.086
Λοιπές επενδύσεις	127.352	119.958
Σύνολο	295.712	353.534

Οι επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων ζωής που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (unit linked) αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Η μεταβολή στην εύλογη αξία των εν λόγω επενδύσεων αντισταθμίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων με τη μεταβολή των αποθεμάτων ασφαλίσεων ζωής όπου οι ασφαλισμένοι φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (unit linked).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 29: Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Δεδουλευμένοι τόκοι και προμήθειες	750.062	785.209	636.613	654.251
Απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο	361.204	204.282	351.323	204.282
Προκαταβολές φόρων και λοιπές απαιτήσεις φόρων	43.756	53.570	5.682	11.390
Περιουσιακά στοιχεία επιχειρηματικών συμμετοχών	127.150	87.289	-	-
Απαιτήσεις από εμπορικές δραστηριότητες	96.931	106.103	16.228	29.896
Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς	203.533	194.659	80.592	80.527
Προπληρωθέντα έξοδα	155.416	147.251	45.185	61.414
Ταμείο Εγγυήσεως Καταθέσεων και Επενδύσεων	288.090	227.078	288.090	227.078
Συναλλαγές επιταγών και πιστωτικών καρτών υπό εκκαθάριση	176.312	221.922	138.290	169.751
Συναλλαγές χρεογράφων υπό τακτοποίηση	9.177	16.082	4.925	5.853
Λοιπά	574.715	431.274	500.474	311.494
Σύνολο	2.786.346	2.474.719	2.067.402	1.755.936

Με το άρθρο 6 του Ν. 3714/7.11.2008 το ποσό των καταθέσεων, που καλύπτεται από το σύστημα εγγυήσεως καταθέσεων του Ταμείου Εγγυήσεως Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ), είναι €100 ανά καταθέτη. Αντίστοιχα, αυξήθηκαν τα ποσοστά υπολογισμού της εισφοράς που καταβάλλουν τα πιστωτικά ιδρύματα στο ΤΕΚΕ από το έτος 2008 και μετά.

Στο Ν. 3746/16.2.2009 με θέμα «Ταμείο Εγγυήσεως Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ)» προβλέπεται ότι, το ποσό της διαφοράς της ετήσιας τακτικής εισφοράς των πιστωτικών ιδρυμάτων, που προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 6 του Ν. 3714/2008, περιέρχεται σε ειδική ομάδα περιουσίας, της οποίας τα επιμέρους στοιχεία ανήκουν εξ αδιαίρετου, κατά το ποσοστό συμμετοχής

εκάστου, στα συμμετέχοντα πιστωτικά ιδρύματα.

Με το άρθρο 10 του Ν.3746/16.2.2009 ορίζεται σύστημα εγγυήσεως επενδύσεων, το οποίο θα καλύπτει ποσό επενδύσεων έως €30 ανά επενδυτή. Η καταβολή της πρώτης εισφοράς από τα συμμετέχοντα πιστωτικά ιδρύματα πραγματοποιήθηκε εντός του 2010. Οι εισφορές των πιστωτικών ιδρυμάτων για την εγγύηση των επενδύσεων περιέρχονται σε ειδική ομάδα περιουσίας, της οποίας τα επιμέρους στοιχεία ανήκουν εξ αδιαίρετου, κατά το ποσοστό συμμετοχής εκάστου, στα συμμετέχοντα πιστωτικά ιδρύματα.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 30: Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση

Το 2010, η Ελληνική Κυβέρνηση δημοσιοποίησε την πρόθεσή της να εντάξει τη ΛΑΡΚΟ Α.Ε. στο πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων. Η Τράπεζα αποφάσισε την πώληση της συμμετοχής της στην εταιρεία (33,36%) μέσω της διαδικασίας αυτής.

Για το λόγο αυτό αναταξινόμησε την συμμετοχή αυτή από τις συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις σε μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση. Το πρόγραμμα αποκρατικοποίησης παραμένει ενεργό από την Ελληνική Κυβέρνηση.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 31: Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Καταθέσεις όψεως πιστωτικών ιδρυμάτων	186.710	286.680	177.937	258.652
Καταθέσεις προθεσμίας πιστωτικών ιδρυμάτων	573.076	788.506	780.525	1.385.945
Καταθέσεις διατραπεζικής αγοράς	217.807	502.302	435.334	417.380
Υποχρεώσεις προς την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και Κεντρικές Τράπεζες	31.281.024	24.406.207	31.215.751	24.204.695
Καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων υπό μορφή γeros	1.333.572	3.503.807	748.896	2.195.220
Λοιπές καταθέσεις	516.049	411.194	512.420	407.568
Σύνολο	34.108.238	29.898.696	33.870.863	28.869.460

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 32: Υποχρεώσεις προς πελάτες

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Καταθέσεις:				
Ιδιωτών	47.716.946	52.765.286	35.771.831	42.429.036
Επιχειρήσεων και ελευθέρων επαγγελματιών	8.846.615	11.148.001	5.450.875	6.270.173
Δημοσίου και επιχειρήσεων του Δημοσίου	2.168.510	3.531.904	2.096.214	3.345.233
Σύνολο καταθέσεων	58.732.071	67.445.191	43.318.920	52.044.442
Καταθέσεις πελατών υπό μορφή γeros	25.530	28.663	5.970	51.887
Λοιπές υποχρεώσεις προς πελάτες	786.039	565.183	700.277	374.679
Σύνολο	59.543.640	68.039.037	44.025.167	52.471.008

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Καταθέσεις:				
Ταμειυτηρίου	19.297.547	23.294.050	18.254.947	22.302.371
Προθεσμίας	32.768.315	37.844.827	19.987.341	24.972.103
Τρεχούμενοι	2.413.200	2.463.463	1.435.641	1.453.619
Όψεως	3.841.770	3.449.706	3.241.537	2.928.667
Λοιπές	411.239	393.145	399.454	387.682
	58.732.071	67.445.191	43.318.920	52.044.442
Καταθέσεις πελατών υπό μορφή γeros	25.530	28.663	5.970	51.887
Λοιπές υποχρεώσεις προς πελάτες	786.039	565.183	700.277	374.679
	811.569	593.846	706.247	426.566
Σύνολο	59.543.640	68.039.037	44.025.167	52.471.008

Στις υποχρεώσεις προς πελάτες περιλαμβάνονται προϊόντα καταθέσεων με ενσωματωμένα ένα ή περισσότερα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα. Ο Όμιλος έχει προσδιορίσει τις καταθέσεις αυτές ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Τα ποσά αυτά ανέρχονται την 31 Δεκεμβρίου 2011 σε €1.779.727 (2010: €1.240.756) για τον Όμιλο και την Τράπεζα.

Η μεταβολή στην εύλογη αξία για την περίοδο που αποδίδεται σε μεταβολή του πιστωτικού κινδύνου για τον Όμιλο και την Τράπεζα είναι €10.973 την 31 Δεκεμβρίου 2011 (2010: €-). Η σωρευτική μεταβολή στην εύλογη αξία που αποδίδεται σε μεταβολή του πιστωτικού κινδύνου για τον Όμιλο και την Τράπεζα για το 2011 είναι €20.714 (2010: €9.741).

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 33: Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους

	Όμιλος			Τράπεζα		
	Επιτόκιο	31.12.2011	31.12.2010	Επιτόκιο	31.12.2011	31.12.2010
Εταιρικές ομολογίες – σταθερού επιτοκίου	6,5%	55.372	98.613	-	-	-
Εταιρικές ομολογίες – κυμαινόμενου επιτοκίου	2,1%	19.134	97.311	-	-	-
Καλυμμένες ομολογίες – σταθερού επιτοκίου	3,9%	1.059.297	1.160.656	3,9%	1.059.297	1.160.656
Καλυμμένες ομολογίες – κυμαινόμενου επιτοκίου	-	-	98.006	-	-	98.006
Τίτλοι σταθερού επιτοκίου	6,0%	594.061	70.608	-	-	-
		1.727.864	1.525.194		1.059.297	1.258.662
Εκδόσεις στο πλαίσιο του προγράμματος ενίσχυσης της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας						
Τίτλοι κυμαινόμενου επιτοκίου	-	-	845.109	-	-	845.109
Σύνολο		1.727.864	2.370.303		1.059.297	2.103.771

Οι οικονομικοί όροι των πιστωτικών τίτλων την 31 Δεκεμβρίου 2011, είναι οι ακόλουθοι:

Εκδότης	Περιγραφή	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία λήξης	Νόμισμα	Ονομαστική αξία σε εκατ.	Ποσό ιδοκατεχόμενων τίτλων από τον Όμιλο (ονομαστική αξία σε εκατ.)	Επιτόκιο
Εταιρικές ομολογίες							
Finansbank (μέσω εταιρείας ειδικού σκοπού)	Τίτλοι Σταθερού Επιτοκίου	24 Μαρτίου 2006	Μάρτιος 2013	USD	110,0	39,0	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων με σταθερό επιτόκιο 6,5%
Finansbank (μέσω εταιρείας ειδικού σκοπού)	Τίτλοι Κυμαινόμενου Επιτοκίου Σειράς 2005-A (με εξασφάλιση Χαρτοφυλάκιο Εισπρακτικών Δικαιωμάτων (Diversified Payment Rights) της Finansbank)	15 Μαρτίου 2005	Μάρτιος 2012	USD	500,0 ⁽¹⁾	55,5	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο Libor 3-μηνών πλέον 180 μονάδων βάσης.
Καλυμμένες ομολογίες							
NBG	Καλυμμένες ομολογίες σταθερού επιτοκίου – 3η Σειρά	7 Οκτωβρίου 2009	Οκτώβριος 2016	EUR	1.500 ⁽²⁾	6,1	Ετήσια πληρωμή τόκων με σταθερό επιτόκιο 3,875%
Τίτλοι σταθερού επιτοκίου							
NBG Finance Plc	Τίτλοι Σταθερού Επιτοκίου, με την εγγύηση της Τράπεζας	21 Σεπτεμβρίου 2010	22 Φεβρουαρίου 2012	EUR	80,0 ⁽³⁾	-	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων με σταθερό επιτόκιο 2,07%
Finansbank	Κοινές μη Καλυμμένες Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου	11 Μαΐου 2011	Μάιος 2016	USD	500,0	3,0	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων με σταθερό επιτόκιο 5,5%
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ⁽⁴⁾	2 Νοεμβρίου 2011	Απρίλιος 2012	TL	150,0	34,8	Πληρωμή κεφαλαίου και τόκων στην λήξη με σταθερό επιτόκιο 10,66%
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ⁽⁴⁾	30 Νοεμβρίου 2011	Μάιος 2012	TL	200,0	37,0	Πληρωμή κεφαλαίου και τόκων στην λήξη με σταθερό επιτόκιο 10,45%

⁽¹⁾ Το υπόλοιπο της Σειράς 2005-A την 31 Δεκεμβρίου 2011 ανέρχεται στο ποσό των USD 31 εκατ. (2010: USD 156 εκατ.)

⁽²⁾ Περιλαμβάνονται καλυμμένες ομολογίες σταθερού επιτοκίου που εκδόθηκαν από την Τράπεζα στο πλαίσιο προγράμματος έκδοσης καλυμμένων ομολογιών μέχρι ποσού €10 δισ. και περιγράφονται στη Σημείωση 21 «Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών» και έχουν χαρακτηριστεί ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Κατά τη διάρκεια του 2011, καθαρά κέρδη ποσού €103,3 εκατ. (2010: €224,4 εκατ.) προερχόμενα από τις μεταβολές στην εύλογη αξία των ανωτέρω ομολογιών έχουν καταχωρηθεί στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλάκιου. Κέρδη από μεταβολές της εύλογης αξίας ποσού €190,3 εκατ. αποδίδονται κυρίως σε μεταβολές στον πιστωτικό κίνδυνο των ομολογιών (2010: €284,9 εκατ.), η επιμέτρηση των οποίων έγινε βάσει των μεταβολών του πιστωτικού περιθωρίου της Τράπεζας. Τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται μαζί με τις μεταβολές της εύλογης αξίας. Η λογιστική αξία και η αποσβέσιμη αξία τους την 31 Δεκεμβρίου 2011 ανέρχονται σε €1.059,3 εκατ. και €1.497,8 εκατ. αντίστοιχα (2010: €1.160,7 εκατ. και €1.495,9 εκατ.)

⁽³⁾ Τα κεφάλαια που αντλήθηκαν από τους τίτλους έκδοσης της NBG Finance Plc μεταβιβάστηκαν υπό μορφή δανείου στην Τράπεζα και περιλαμβάνονται στις λουπές δανειακές υποχρεώσεις στην κατάσταση οικονομικής θέσης της Τράπεζας.

⁽⁴⁾ Την 20 Ιανουαρίου 2011, η Finansbank έλαβε την έγκριση από τις αρμόδιες αρχές για την έκδοση στην εγχώρια αγορά τραπεζικών ομολογιών με διάρκεια έως 1 έτος και συνολικής αξίας μέχρι TL 1.000.000.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Οι πιστωτικοί τίτλοι που έληξαν ή επαναγοράστηκαν εντός του 2011, είναι οι ακόλουθοι:

Εκδότης	Περιγραφή	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία λήξης	Νόμισμα	Ονομαστική αξία σε εκατ.	Ποσό ιδοκατεχόμενων τίτλων από τον Όμιλο (ονομαστική αξία σε εκατ.)
Εταιρικές ομολογίες						
Finansbank (μέσω εταιρείας ειδικού σκοπού)	Τίτλοι Σταθερού Επιτοκίου	24 Μαρτίου 2006	24 Μαρτίου 2011	USD	110,0	(31.12.2010: 50,0)
Καλυμμένες ομολογίες						
NBG	Καλυμμένες ομολογίες κυμαινόμενου επιτοκίου – 1η Σειρά ⁽¹⁾	28 Νοεμβρίου 2008	3 Αυγούστου 2011*	EUR	50,0	-
NBG	Καλυμμένες ομολογίες κυμαινόμενου επιτοκίου – 2η Σειρά ⁽¹⁾	28 Νοεμβρίου 2008	3 Αυγούστου 2011*	EUR	50,0	-
Εκδόσεις στα πλαίσια του προγράμματος ενίσχυσης της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας						
NBG	Τίτλοι Κυμαινόμενου Επιτοκίου- Πυλώνας II	4 Μαΐου 2010	20 Δεκεμβρίου 2011*	EUR	700,0 ⁽²⁾	-
NBG	Τίτλοι Κυμαινόμενου Επιτοκίου- Πυλώνας II	4 Μαΐου 2010	23 Δεκεμβρίου 2011*	EUR	207,0 ⁽²⁾	-
<p>⁽¹⁾ Την 3 Αυγούστου 2011, η Τράπεζα προέβη στην επαναγορά και ακύρωση καλυμμένων ομολογιών ύψους €50 εκατ. που αποτελούσαν το εναπομείναν ποσό της 1ης σειράς ύψους €1 δισ. και καλυμμένων ομολογιών ύψους €50 εκατ. που αποτελούσαν το εναπομείναν ποσό της 2ης σειράς ύψους €1 δισ., που είχαν και οι δύο εκδοθεί την 28 Νοεμβρίου 2008 στα πλαίσια του πρώτου προγράμματος καλυμμένων ομολογιών ύψους €10 δισ., (βλ. Σημείωση 21 «Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών»).</p> <p>⁽²⁾ Η Τράπεζα επαναγόρασε τίτλους ποσού €907 εκατ. (€700 εκατ. και €207 εκατ., αντίστοιχα) που είχε διαθέσει σε τρίτους. Επομένως, η Τράπεζα κατέχει το συνολικό ποσό, βάσει της αρχικής έκδοσης, ύψους €1.345,0 εκατ. (βλ. Σημείωση 4.4.3 «Πηγές ρευστότητας»).</p> <p>* Ημερομηνία επαναγοράς.</p>						

139

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 34: Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Τίτλοι μειωμένης εξασφάλισης σταθερού επιτοκίου	443.293	563.473	549.264	647.202
Τίτλοι μειωμένης εξασφάλισης κυμαινόμενου επιτοκίου	-	-	354.779	350.409
Δάνεια σταθερού επιτοκίου	593.266	716.040	80.628	80.487
Δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου	675.515	782.260	-	-
Σύνολο	1.712.074	2.061.773	984.671	1.078.098

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Οι οικονομικοί όροι των κυριότερων δανειακών υποχρεώσεων την 31 Δεκεμβρίου 2011, είναι οι ακόλουθοι:

Εκδότης	Περιγραφή	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία λήξης	Νόμισμα	Ονομαστική αξία σε εκατ.	Ποσό ιδοκατεχόμενων τίτλων από τον Όμιλο (ονομαστική αξία σε εκατ.)	Επιτόκιο
Τίτλοι μειωμένης εξασφάλισης							
NBG Finance Plc ⁽¹⁾	Ομολογιακός τίτλος μειωμένης εξασφάλισης σταθερού επιτοκίου (Lower Tier II)	3 Αυγούστου 2010	Αύγουστος 2020 (Πρώρη εξαγορά 2015)	EUR	450,0	20,0	Ετήσια πληρωμή τόκων με επιτόκιο 7,0% για τα 5 πρώτα χρόνια και έπειτα 9,5%.
Σημαντικότερα δάνεια σταθερού και κυμαινόμενου επιτοκίου							
Finansbank	Δάνειο κυμαινόμενου επιτοκίου	30 Νοεμβρίου 2011	Νοέμβριος 2012	EUR	210,6 ⁽²⁾	-	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο LIBOR πλέον 0,7%.
Finansbank	Δάνειο κυμαινόμενου επιτοκίου	30 Νοεμβρίου 2011	Νοέμβριος 2012	USD	220,5 ⁽²⁾	-	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο Libor πλέον 0,7%.
<p>⁽¹⁾ Την 23 Ιουλίου 2010, η Τράπεζα ολοκλήρωσε την διάθεση, μέσω ιδιωτικής τοποθέτησης, ομολογιακού τίτλου μειωμένης εξασφάλισης (Lower Tier II), ύψους €450 εκατ. Ο εν λόγω ομολογιακός τίτλος εκδόθηκε από τη θυγατρική της Τράπεζας NBG Finance Plc, με εγγύηση της Τράπεζας και εισήχθη για διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου.</p> <p>⁽²⁾ Την 2 Δεκεμβρίου 2010, η Finansbank άντλησε δάνειο σε δύο νομίσματα, ύψους USD 333 εκατ. και ύψους €352 εκατ., ενός έτους διάρκειας το οποίο τροποποιήθηκε την 30 Νοεμβρίου 2011, βάσει της οποίας τα ποσά των USD 333,0 εκατ. και €352,0 εκατ. διαμορφώθηκαν σε USD 220,5 εκατ. και €210,6 εκατ., αντίστοιχα.</p>							

Στους τίτλους μειωμένης εξασφάλισης σταθερού και κυμαινόμενου επιτοκίου της Τράπεζας περιλαμβάνονται ποσά με τα οποία χρηματοδοτήθηκε η Τράπεζα συνάπτοντας δάνεια με την NBG Finance Plc, NBG Finance (Dollar) Plc και NBG Finance (Sterling) Plc. Τα εν λόγω κεφάλαια αφορούν στις προσόδους των τίτλων που εκδόθηκαν από την NBG Funding Ltd και οι οποίοι περιγράφονται στη Σημείωση 42 «Προνομιούχοι τίτλοι».

Επιπρόσθετα, τα δάνεια σταθερού επιτοκίου περιλαμβάνουν κυρίως υπόλοιπα των θυγατρικών Finansbank, Finans Leasing και Finans Factoring ύψους €555.961 (εκ των οποίων €138.625, €73.334 και €344.002 είναι σε EUR, TL και USD αντίστοιχα) και δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου των ανωτέρω θυγατρικών, ύψους €106.342 (εκ των οποίων €92.815, €2.458 και €11.069 είναι σε EUR, TL και USD αντίστοιχα).

Οι δανειακές υποχρεώσεις που έληξαν ή εξαγοράστηκαν εντός του 2011, είναι οι ακόλουθες:

Εκδότης	Περιγραφή	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία λήξης	Νόμισμα	Ονομαστική αξία σε εκατ. €
Τίτλοι μειωμένης εξασφάλισης					
NBG Finance Plc	Τίτλοι Σταθερού Επιτοκίου με εγγύηση μειωμένης εξασφάλισης της Τράπεζας	28 Ιουνίου 2005	20 Ιουνίου 2011 ⁽¹⁾	JPY	30.000
Δάνεια σταθερού επιτοκίου					
Finansbank	Τίτλοι Σταθερού Επιτοκίου με εξασφάλιση υπόλοιπα πιστωτικών καρτών	31 Μαρτίου 2006	13 Απριλίου 2011	TL	300
<p>⁽¹⁾ Την 20 Ιουνίου 2011, η Τράπεζα προέβη στην πλήρη επαναγορά τίτλων σταθερού επιτοκίου ύψους JPY 30 δισ. που εκδόθηκαν από την NBG Finance Plc τον Ιούνιο του 2005 και με εγγύηση μειωμένης εξασφάλισης από την Τράπεζα. Οι τίτλοι λήγουν τον Ιούνιο του 2035 με δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης από τον Ιούνιο 2015 και εφεξής. Οι τίτλοι αυτοί είχαν χαρακτηριστεί ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Η λογιστική αξία και η αποσβέσιμη αξία τους την 31 Δεκεμβρίου 2010 ανέρχόταν σε €100.444 και €276.183 αντίστοιχα.</p>					

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 35: Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις

Ασφαλιστικά αποθέματα

	Όμιλος	
	31.12.2011	31.12.2010
Ζωής		
Μαθηματικές και ασφαλιστικές προβλέψεις	1.164.595	1.252.042
Προβλέψεις για εκκρεμείς αποζημιώσεις	92.198	73.490
Λοιπές ασφαλιστικές προβλέψεις ασφαλίσεων ζωής	20.690	13.651
Σύνολο	1.277.483	1.339.183
Προβλέψεις ασφαλίσεων ζωής όπου οι ασφαλισμένοι φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (Unit linked)	295.712	353.534
Εγγυημένο απόθεμα συμβολαίων unit-linked	50.794	23.338
Σύνολο αποθεμάτων Ζωής	1.623.989	1.716.055
Ζημιών		
Προβλέψεις για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα	158.971	204.650
Προβλέψεις για εκκρεμείς αποζημιώσεις	613.276	576.264
Λοιπές ασφαλιστικές προβλέψεις ασφαλίσεων ζημιών	10.836	19.187
Σύνολο αποθεμάτων Ζημιών	783.083	800.101
Λοιπές υποχρεώσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες		
Υποχρεώσεις από ομαδικά επενδυτικά συμβόλαια (DAF)	198.040	232.337
Υποχρεώσεις προς ασφαλιστές, πράκτορες και συνεργάτες πωλήσεων	56.518	62.868
Υποχρεώσεις προς αντασφαλιστές	23.820	23.391
Σύνολο	2.685.450	2.834.752

Κίνηση ασφαλιστικών αποθεμάτων ζωής

	Όμιλος	
	2011	2010
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	1.716.055	1.608.357
Αύξηση αποθεμάτων	315.323	389.024
Πληρωθείσες αποζημιώσεις και λοιπές μεταβολές	(407.389)	(281.326)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	1.623.989	1.716.055

Κίνηση ασφαλιστικών αποθεμάτων ζημιών

	Όμιλος	
	2011	2010
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	800.101	700.711
Επισυμβείσες ζημιές	230.553	337.220
Πληρωθείσες αποζημιώσεις και λοιπές μεταβολές	(201.977)	(236.465)
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλίσεων	(45.594)	(1.365)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	783.083	800.101

Απόθεμα εκκρεμών ζημιών

	Όμιλος			Όμιλος		
	31.12.2011			31.12.2010		
	Σύνολο	Αναλογία αντασφαλιστών	Αναλογία Ομίλου	Σύνολο	Αναλογία αντασφαλιστών	Αναλογία Ομίλου
Εκκρεμείς ζημιές	527.967	92.179	435.788	544.767	101.409	443.358
IBNR	85.309	26.018	59.291	31.497	16.047	15.450
Σύνολο	613.276	118.197	495.079	576.264	117.456	458.808

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 36: Λοιπά στοιχεία παθητικού

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Προμήθειες και τόκοι πληρωτέοι	456.336	384.169	460.565	379.160
Πιστωτές και προμηθευτές	216.992	314.600	159.376	279.461
Οφειλές προς το Δημόσιο και επιχειρήσεις του Δημοσίου	180.043	145.425	171.352	134.382
Υποχρεώσεις από κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών	208.064	134.028	-	-
Λοιπές προβλέψεις εκμετάλλευσης	140.265	112.148	87.630	44.579
Υποχρεώσεις από φόρους και τέλη (εκτός φόρου εισοδήματος)	95.022	90.229	23.906	24.922
Εξοδα πληρωτέα και έσοδα επομένων χρήσεων	102.720	169.530	67.887	97.780
Οφειλόμενες αμοιβές και έξοδα προσωπικού	58.141	51.610	18.372	16.312
Μερίσματα πληρωτέα	4.080	30.923	4.073	30.916
Δικαιώματα προαίρεσης πώλησης χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχει η μειοψηφία	283.185	265.705	283.185	265.705
Μη διακανονισμένες συναλλαγές επί χρεωστικών τίτλων	2.727	1.065	2.727	1.065
Συναλλαγές επιταγών και πιστωτικών καρτών υπό εκκαθάριση	439.178	420.715	-	-
Υποχρεώσεις από ανοικτές θέσεις χρεογράφων (Short position) στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	5.009	15.681	764.127	-
Πρόβλεψη κάλυψης ζημίας εταιρειών του Ομίλου, λόγω του PSI	-	-	2.036.008	-
Λοιπά	293.868	361.188	204.484	222.255
Σύνολο	2.485.630	2.497.016	4.283.692	1.496.537

Τα δικαιώματα προαίρεσης πώλησης χρηματοοικονομικών μέσων, που κατέχει η μειοψηφία, επιμετρώνται στην εύλογη αξία, με τη χρήση κατάλληλων μεθόδων αποτίμησης βάσει των καλύτερων δυνατών εκτιμήσεων που βρίσκονται στη διάθεση της διοίκησης του Ομίλου.

Η μεταβολή των λοιπών προβλέψεων για τον Όμιλο και την Τράπεζα έχει ως εξής:

	Όμιλος				
	Επίδικες απαιτήσεις	φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις		Λοιποί κίνδυνοι	Σύνολο
		2011	2011		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	43.611	10.573	57.964	112.148	131.457
Προβλέψεις που χρησιμοποιήθηκαν στην τρέχουσα περίοδο	(3.508)	(279)	(1.648)	(5.435)	(3.925)
Προβλέψεις περιόδου/(Εσοδα) από αχρησιμοποίητες προβλέψεις	46.209	669	(5.426)	41.452	(17.542)
Συναλλαγματικές διαφορές	(869)	(25)	(7.006)	(7.900)	2.158
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	85.443	10.938	43.884	140.265	112.148

	Τράπεζα				
	Επίδικες απαιτήσεις	φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις		Λοιποί κίνδυνοι	Σύνολο
		2011	2011		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	32.711	8.877	2.991	44.579	38.806
Προβλέψεις που χρησιμοποιήθηκαν στην τρέχουσα περίοδο	-	(60)	(706)	(766)	(86)
Προβλέψεις περιόδου/(Εσοδα) από αχρησιμοποίητες προβλέψεις	43.706	140	-	43.846	5.835
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(25)	(4)	(29)	24
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	76.417	8.932	2.281	87.630	44.579

Επίδικες απαιτήσεις: Κατά της Τράπεζας και ορισμένων θυγατρικών της έχουν ασκηθεί δικαστικές αγωγές στα πλαίσια της συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητάς τους. Οι αγωγές αυτές γενικότερα αφορούν παραβάσεις της νομοθεσίας περί προστασίας των καταναλωτών, της τραπεζικής νομοθεσίας, εργασιακών θεμάτων και λοιπών νόμων. Καμιά από τις αγωγές αυτές δεν είναι σημαντική. Ο Όμιλος και η Τράπεζα, σχηματίζουν

προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις όταν πιστεύουν ότι είναι πιθανό να επέλθει ζημιά, η οποία εύλογα μπορεί να εκτιμηθεί. Οι προβλέψεις αυτές ενδέχεται να μεταβληθούν από περίοδο σε περίοδο σε περίπτωση που υπάρξουν νέα δεδομένα. Οι προβλέψεις που έχει σχηματίσει ο Όμιλος και η Τράπεζα την 31 Δεκεμβρίου 2011, ανέρχονται σε €85,4 εκατ. και €76,4 εκατ. αντίστοιχα και αφορούν τις περιπτώσεις εκείνες που η ζημιά είναι

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

πιθανή και μπορεί να εκτιμηθεί με εύλογη βεβαιότητα. Τα αντίστοιχα ποσά το 2010 ανέρχονταν σε €43,6 εκατ. και €32,7 εκατ. Για τις περιπτώσεις που δεν έχει σχηματιστεί σχετική πρόβλεψη, η διοίκηση δεν είναι σε θέση να εκτιμήσει εύλογα τις πιθανές ζημιές, επειδή η διαδικασία μπορεί να διαρκέσει πολλά χρόνια, βρίσκονται σε πρώιμο στάδιο, υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με το πιθανό τελικό αποτέλεσμα, υπάρχει αβεβαιότητα ως προς την έκβαση των εκκρεμών προσφυγών και υπάρχουν σημαντικά ζητήματα που πρέπει να επιλυθούν. Παρόλα αυτά η

διοίκηση από κοινού με τη Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών, εκτιμούν ότι η οριστική διευθέτηση των ανωτέρω υποθέσεων δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στην οικονομική θέση, στα αποτελέσματα και στις ταμειακές ροές του Ομίλου και της Τράπεζας.

Οι λοιπές προβλέψεις περιλαμβάνουν κυρίως προβλέψεις θυγατρικών για αποζημιώσεις προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στην αναλογιστική μελέτη και στις αποζημιώσεις για μη ληφθείσα άδεια.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 37: Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις

α. Νομικά θέματα

Υπάρχουν ορισμένες εκκρεμείς απαιτήσεις και δικαστικές αγωγές κατά του Ομίλου, στα πλαίσια της συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητας. Κατά τη γνώμη της διοίκησης και σύμφωνα με γνωμάτευση των νομικών υπηρεσιών, η οριστική διευθέτηση των ανωτέρω δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στην οικονομική θέση του Ομίλου. Παρόλα αυτά, το ποσό των προβλέψεων που έχουν σχηματισθεί από τον Όμιλο και την Τράπεζα κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011 για επίδικες απαιτήσεις ανέρχονται σε €85,4 εκατ. και €76,4 εκατ. αντίστοιχα (βλ. Σημείωση 36).

β. Φορολογικά θέματα

Οι εταιρείες του Ομίλου δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά για ορισμένες χρήσεις και επομένως, οι φορολογικές υποχρεώσεις τους για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές. Συνεπώς, ως αποτέλεσμα των ελέγχων αυτών, είναι πιθανόν να επιβληθούν επιπλέον πρόστιμα και φόροι, τα ποσά των οποίων δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν με ακρίβεια επί του παρόντος. Ωστόσο, εκτιμάται ότι δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση του Ομίλου και της Τράπεζας. Η Τράπεζα έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2008. Οι ανέλεγκτες χρήσεις 2009 και 2010 θα ελεγχθούν φορολογικά από τις φορολογικές αρχές ενώ η χρήση 2011 από την εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών της Τράπεζας, Deloitte Hadjiravliou Sofianos & Cambanis S.A., σύμφωνα με το άρθρο 82 του ν.2238/1994. Κατά την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, ο φορολογικός έλεγχος δεν έχει ολοκληρωθεί και κατά συνέπεια το φορολογικό πιστοποιητικό θα εκδοθεί μετά τη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων. Κατά τη διάρκεια του φορολογικού ελέγχου ενδέχεται να προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις, ωστόσο, εκτιμάται ότι αυτές δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση της Τράπεζας. Με την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου η Τράπεζα θα λάβει φορολογικό πιστοποιητικό, με την λήψη του οποίου και εφόσον παρέλθει περίοδος 18 μηνών στην οποία οι φορολογικές αρχές μπορούν να επανέλθουν, η φορολογική θέση της Εταιρείας θεωρείται περαιωμένη, σύμφωνα με το άρθρο 6 της ΠΟΛ.1159/22.7.2011.

Πληροφορίες σχετικά με τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις για τις θυγατρικές και τις συγγενείς υπάρχουν στις Σημειώσεις 47 και 24.

γ. Δανειακές δεσμεύσεις

Ο Όμιλος, στο πλαίσιο των συνήθων χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων του, υπεισέρχεται σε συμβατικές δεσμεύσεις εκ μέρους των πελατών του και συμμετέχει σε χρηματοπιστωτικά μέσα που ενέχουν εκτός ισολογισμού κινδύνους, ώστε να εξυπηρετήσει τις χρηματοδοτικές ανάγκες των πελατών του. Οι συμβατικές δεσμεύσεις αφορούν σε υποχρεώσεις από εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις, ενέγγυες και ανοιχθείσες πιστώσεις προς εκτέλεση και εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές. Οι υποχρεώσεις από εγκεκριμένες μη εκταμειωμένες δανειακές συμβάσεις είναι συμφωνίες χορηγήσεων που προϋποθέτουν τη μη αθέτηση των αναγραφόμενων όρων της συμφωνίας. Οι ενέγγυες πιστώσεις προς εκτέλεση αφορούν τη χρηματοδότηση από την Τράπεζα της εμπορικής συμφωνίας μεταφοράς αγαθών στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, με απευθείας πληρωμή του συναλλασσόμενου, με τον οποίο ο πελάτης της Τράπεζας έχει συνάψει τη συμφωνία. Οι ανοιχθείσες ενέγγυες πιστώσεις και εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές αφορούν σε δεσμεύσεις υπό όρους, και εκδίδονται από τον Όμιλο προκειμένου να παρασχεθεί εγγύηση για την εκπλήρωση από τον πελάτη των όρων της συμφωνίας. Όλες οι προαναφερθείσες συμφωνίες σχετίζονται με τις συνήθεις χρηματοδοτικές δραστηριότητες του Ομίλου. Στην περίπτωση μη καλής εκτέλεσης από τον αντισυμβαλλόμενο του χρηματοπιστωτικού μέσου που αφορά σε εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις, ενέγγυες και ανοιχθείσες πιστώσεις προς εκτέλεση καθώς και εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές, ο κίνδυνος έκθεσης σε ζημιές που αντιμετωπίζει ο Όμιλος αντιπροσωπεύεται από την ονομαστική αξία των χρηματοπιστωτικών μέσων. Σε αυτές τις περιπτώσεις, ο Όμιλος ακολουθεί την ίδια πιστωτική πολιτική με αυτή που ακολουθεί για τους εντός ισολογισμού κινδύνους.

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Εγκεκριμένες μη εκταμειωμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια*	14.679.117	18.208.882	6.903.689	10.757.701
Ανοιχθείσες ενέγγυες πιστώσεις & εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές	5.970.422	6.684.876	4.010.307	4.528.057
Δικαιούχοι ενέγγυων πιστώσεων προς εκτέλεση	589.924	539.790	110.326	136.969
Σύνολο	21.239.463	25.433.548	11.024.322	15.422.727

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

* Οι Εγκεκριμένες μη εκταμειωμένες δανειακές συμβάσεις και εγκεκριμένα πιστωτικά όρια περιλαμβάνουν την 31 Δεκεμβρίου 2011 ποσό €1.686 εκατ. για τον Όμιλο (31 Δεκεμβρίου 2010: €1.319 εκατ.) και €80 εκατ. για την Τράπεζα (31 Δεκεμβρίου 2010: €238 εκατ.), τα οποία αφορούν όρια που δεν μπορούν να ακυρωθούν άνευ όρων ανά πάσα στιγμή χωρίς προειδοποίηση ή δεν προβλέπουν αυτόματα ακύρωση εξαιτίας της χειροτέρευσης της φερεγγυότητας του δανειολήπτη και συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό των Σταθμισμένων για Κίνδυνο Στοχείων Ενεργητικού με το ισχύον εποπτικό πλαίσιο.

δ. Δεσμευμένα στοιχεία ενεργητικού

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Δεσμευμένα στοιχεία ενεργητικού	33.383.491	26.825.899	31.548.398	23.757.003

Την 31 Δεκεμβρίου 2011 τα δεσμευμένα στοιχεία αφορούν σε:

- ενεχυρίαση χρεωστικών τίτλων του εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου ποσού €7.349 εκατ., κυρίως για σκοπούς χρηματοδότησης από την ΕΚΤ, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και από άλλες κεντρικές τράπεζες, καθώς και για την διευκόλυνση των συναλλαγών μέσω TARGET στην ΤτΕ και στην Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Επί Παραγώγων (ΕΤΕΣΕΠ),
- καλυμμένων ομολογιών από στεγαστικά δάνεια ύψους €8.800 εκατ. και
- δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών ύψους €17.234 εκατ. που έχουν κυρίως ενεχυριασθεί στην ΤτΕ.

Επιπρόσθετα, η Τράπεζα έχει ενεχυριάσει στην ΕΚΤ:

- τίτλους κυμαινόμενου επιτοκίου ποσού €14.798 εκατ., που έχουν εκδοθεί με την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3723/2008 (πυλώνας II) και κατέχονται από την Τράπεζα και
- ειδικών ομολόγων ελληνικού δημοσίου ποσού €787 εκατ., τα οποία απέκτησε από τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3723/2008 (πυλώνας III), με κάλυμμα στεγαστικά και ναυτιλιακά δάνεια και δάνεια προς μικρές επιχειρήσεις.

ε. Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Εως ένα (1) έτος	87.842	81.145	91.494	89.482
Από ένα (1) έτος έως και πέντε (5) έτη	260.147	253.369	357.962	343.778
Πέραν των πέντε (5) ετών	140.856	144.125	1.041.422	1.061.220
Σύνολο	488.845	478.639	1.490.878	1.494.480

Το μεγαλύτερο μέρος των δεσμεύσεων από λειτουργικές μισθώσεις αφορά σε δεσμεύσεις προς την Εθνική Πανγαία Α.Ε.Α.Π., εταιρεία του Ομίλου που δραστηριοποιείται σε επενδύσεις σε ακίνητα. Γενικά, οι λειτουργικές μισθώσεις έχουν διάρκεια έως 20 έτη, με δικαίωμα ανανέωσης της μίσθωσης μετά τη λήξη. Η Τράπεζα, δικαιούται να καταγγείλει τις μισθώσεις κατόπιν τρίμηνης προειδοποίησης.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 38: Μετοχικό κεφάλαιο, Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο & Ίδιες μετοχές

Μετοχικό Κεφάλαιο - Κοινές μετοχές

Το σύνολο των κοινών μετοχών την 31 Δεκεμβρίου 2011 και την 31 Δεκεμβρίου 2010 ανέρχεται σε 956.090.482 ονομαστικής αξίας €5,0 ανά μετοχή.

Την 15 Μαΐου 2008, η ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας εξουσιοδότησε το Διοικητικό Συμβούλιο να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας με έκδοση κοινών μετοχών με δικαίωμα προτίμησης υπέρ κατόχων υφιστάμενων κοινών μετοχών εντός χρονικού διαστήματος τριών (3) ετών από την ημερομηνία της απόφασης της παρούσας Συνέλευσης και μέχρι του ποσού που αντιστοιχεί στο 50% του καταβεβλημένου κεφαλαίου της.

Την 18 Φεβρουαρίου 2010, η Β' Έκτακτη Επαναληπτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την εκχώρηση στο Διοικητικό Συμβούλιο του δικαιώματος για έκδοση ομολογιακών δανείων με ομολογίες μετατρέψιμες σε μετοχές κατά τις διατάξεις του άρθρου 3α και 13 του Κ.Ν. 2190/1920 και του άρθρου 5 του Καταστατικού της Τράπεζας, για μία πενταετία και μέχρι ποσού που αντιστοιχεί στο 50% του καταβεβλημένου κατά το χρόνο της εκχώρησης μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας, ήτοι μέχρι ποσού €1.696 εκατ., αποφασίζοντας κατά την κρίση του τους αναλυτικούς όρους έκδοσης αυτών, καθώς και κάθε λεπτομέρεια για την έκδοση του ομολογιακού δανείου και για τη διαδικασία

μετατροπής ομολογιών σε μετοχές.

Κατόπιν των παραπάνω αποφάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, την 10 Σεπτεμβρίου 2010, αποφάσισε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας:

- α) με την έκδοση 121.408.315 νέων κοινών μετοχών ονομαστικής αξίας €5,0 η κάθε μία και τιμή διάθεσης €5,2 η κάθε μία, με δικαίωμα προτίμησης υπέρ των κατόχων υφιστάμενων κοινών μετοχών με αναλογία 1 νέα προς 5 υφιστάμενες κοινές μετοχές. Από το ποσό της αύξησης €631.323, ποσό ύψους €607.041 εμφανίστηκε στο λογαριασμό «Μετοχικό κεφάλαιο», ενώ το υπόλοιπο €24.282 πιστώθηκε στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο». Οι νέες μετοχές διαπραγματεύονται στο ΧΑ από την 19 Οκτωβρίου 2010.
- β) με την έκδοση 227.640.590 μετατρέψιμων ομολογιών σε 227.640.590 νέες κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας €5,0 η κάθε μία και τιμή διάθεσης €5,2 η κάθε μία, με δικαίωμα προτίμησης υπέρ των κατόχων υφιστάμενων κοινών μετοχών με αναλογία 3 μετατρέψιμες ομολογίες προς 8 υφιστάμενες κοινές μετοχές. Οι μετατρέψιμες ομολογίες ήταν άτοκες και μετατράπηκαν σε κοινές μετοχές εντός 7

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ημερών από την έκδοσή τους. Από το ποσό της αύξησης €1.183.731, ποσό ύψους €1.138.203 εμφανίστηκε στο λογαριασμό «Μετοχικό κεφάλαιο», ενώ το υπόλοιπο €45.528 πιστώθηκε στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο». Οι νέες μετοχές διαπραγματεύονται στο ΧΑ από την 25 Οκτωβρίου 2010.

Μετοχικό Κεφάλαιο – Προνομιούχες μετοχές

Την 6 Ιουνίου 2008, η Τράπεζα εξέδωσε 25.000.000 εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές ονομαστικής αξίας €0,3 χωρίς δικαίωμα ψήφου και σωρευτικού μερίσματος. Οι προνομιούχες μετοχές διατέθηκαν με την μορφή American Depository Receipts (ADRs) στις Η.Π.Α., στην τιμή των USD 25 ανά μετοχή και διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αξιών της Νέας Υόρκης. Το ετήσιο μέρισμα προσδιορίστηκε σε USD 2,25 ανά προνομιούχο μετοχή.

Την 22 Ιανουαρίου 2009, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την έκδοση 70.000.000 εξαγοράσιμων προνομιούχων μετοχών ονομαστικής αξίας €5,0 οι οποίες εκδόθηκαν την 21 Μαΐου 2009, με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των υφιστάμενων μετόχων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις αναλυτικές διατάξεις του Ν. 3723/2008 για την ενίσχυση της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας.

Την 26 Νοεμβρίου 2010, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την εξαγορά των παραπάνω προνομιούχων μετοχών Ν. 3723/2008 του Ελληνικού Δημοσίου από την Τράπεζα ονομαστικής αξίας €350 εκατ. έναντι μετρητών, υπό την προϋπόθεση λήψης εγκρίσεων από την ΤτΕ και άλλες αρχές.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3844/2010 που τροποποίησε τον Ν.3723/2008, οι προνομιούχες μετοχές δεν είναι υποχρεωτικά εξαγοράσιμες. Στην περίπτωση όμως που δεν εξαγοραστούν μετά από πέντε έτη από την ημερομηνία έκδοσής τους και η Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας δεν έχει αποφασίσει την αποπληρωμή τους, η ετήσια απόδοσή τους που σήμερα είναι 10%, προσαυξάνεται σωρευτικά κατά 2% ετησίως.

Την 22 Δεκεμβρίου 2011, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε α) την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ποσού €1.000 εκατ. με την έκδοση 200.000.000 εξαγοράσιμων προνομιούχων μετοχών ονομαστικής αξίας €5,0 με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των υφιστάμενων μετόχων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις αναλυτικές διατάξεις του Ν. 3723/2008 για την ενίσχυση της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας και β) την ανάκληση της απόφασης της 26 Νοεμβρίου 2010 για την εξαγορά των 70.000.000 προνομιούχων μετοχών υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τον Ν. 3723/2008.

Την 30 Δεκεμβρίου 2011, η Τράπεζα εξέδωσε τις 200.000.000 εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές ονομαστικής αξίας €5,0 υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.

Μετοχικό Κεφάλαιο - Σύνολο

Κατόπιν των ανωτέρω, το σύνολο του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας ανέρχεται σε €6.137.952 διαιρούμενο σε:

	Τράπεζα		
	# μετοχών	Ονομαστική αξία	Ποσό
Κοινές μετοχές	956.090.482	5,0	4.780.452
Εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές χωρίς δικαίωμα ψήφου και σωρευτικού μερίσματος	25.000.000	0,3	7.500
Εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές υπέρ του ελληνικού δημοσίου	270.000.000	5,0	1.350.000
Σύνολο μετοχικού κεφαλαίου			6.137.952

Υπέρ το άρτιο

Η κίνηση του λογαριασμού είναι η ακόλουθη:

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2011	2010	2011	2010
Την 1 Ιανουαρίου	3.327.740	3.335.881	3.326.321	3.335.881
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με έκδοση κοινών μετοχών υπέρ το άρτιο	-	69.810	-	69.810
Εξοδα αύξησης κεφαλαίου, μετά από φόρους	(1.677)	(77.951)	(1.698)	(79.370)
Την 31 Δεκεμβρίου	3.326.063	3.327.740	3.324.623	3.326.321

Η κίνηση του λογαριασμού «Εξοδα αύξησης κεφαλαίου, μετά από φόρους», εντός του 2011, αφορούν τακτοποίηση του αναβαλλόμενου φόρου λόγω αλλαγής του φορολογικού συντελεστή.

Ίδιες Μετοχές

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3723/2008 για την ενίσχυση της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας, η Τράπεζα δεν κατέχει ίδιες μετοχές. Σε επίπεδο Ομίλου οι συναλλαγές των ιδίων μετοχών διενεργούνται από την Εθνική Χρηματιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ.

Οι συναλλαγές των ιδίων μετοχών κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011 συνοψίζονται ως ακολούθως:

	Όμιλος	
	Αριθμός Μετοχών	Χιλιάδες €
Την 1 Ιανουαρίου 2010	337.350	10.626
Αγορές	15.620.293	157.376
Πωλήσεις	(15.213.954)	(163.101)
Την 31 Δεκεμβρίου 2010	743.689	4.901
Αγορές	41.381.705	168.057
Πωλήσεις	(42.062.422)	(172.848)
Την 31 Δεκεμβρίου 2011	62.972	110

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 39: Φορολογικές επιδράσεις σχετιζόμενες με τα λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου

Όμιλος	Από 1.1 έως 31.12.2011			Από 1.1 έως 31.12.2010		
	Μικτά	Φόρος	Καθαρά	Μικτά	Φόρος	Καθαρά
Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη/(ζημιές) περιόδου	(609.586)	80.845	(528.741)	(1.105.922)	214.693	(891.229)
Μείον: Αναταξινόμησης που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων	2.503.019	(435.863)	2.067.156	82.782	(21.020)	61.762
Αξιογράφα διαθέσιμα προς πώληση	1.893.433	(355.018)	1.538.415	(1.023.140)	193.673	(829.467)
Συναλλαγματικές διαφορές	(742.843)	-	(742.843)	97.434	-	97.434
Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης	-	(9.400)	(9.400)	(198.875)	34.333	(164.542)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	7.580	(1.516)	6.064	(12.790)	2.557	(10.233)
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου	1.158.170	(365.934)	792.236	(1.137.371)	230.563	(906.808)

Τράπεζα	Από 1.1 έως 31.12.2011			Από 1.1 έως 31.12.2010		
	Μικτά	Φόρος	Καθαρά	Μικτά	Φόρος	Καθαρά
Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη/(ζημιές) περιόδου	(357.272)	34.207	(323.065)	(1.172.112)	238.588	(933.524)
Μείον: Αναταξινόμησης που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων	2.040.889	(408.177)	1.632.712	220.243	(48.453)	171.790
Αξιογράφα διαθέσιμα προς πώληση	1.683.617	(373.970)	1.309.647	(951.869)	190.135	(761.734)
Συναλλαγματικές διαφορές	663	-	663	236	-	236
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου	1.684.280	(373.970)	1.310.310	(951.633)	190.135	(761.498)

Το ποσό των €1.538.415, των διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων του Ομίλου, το 2011, περιλαμβάνει ποσό €1.455.590 που αφορά ομόλογα και ποσό €82.891 που αφορά μετοχικούς τίτλους.

Το ποσό των €1.309.647, των διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων της Τράπεζας το 2011, περιλαμβάνει ποσό €1.241.752 που αφορά ομόλογα και ποσό €67.895 που αφορά μετοχικούς τίτλους.

Ο φόρος επί των λοιπών συνολικών εσόδων έχει επηρεαστεί από την αλλαγή του ονομαστικού φορολογικού συντελεστή σε 20% που επήλθε με τον Ν. 3943/2011, με ισχύ από την τρέχουσα χρήση.

Ποσό €(829.467), στο αποθεματικό των διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων του Ομίλου για το 2010, περιλαμβάνει ποσό €(818.546) που αφορά ομόλογα και ποσό €(10.921) που αφορά μετοχικούς τίτλους.

Ποσό €(761.734), στο αποθεματικό των διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων της Τράπεζας για το 2010, περιλαμβάνει ποσό €(734.447) που αφορά ομόλογα και ποσό €(27.287) που αφορά μετοχικούς τίτλους.

146

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 40: Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Τακτικό αποθεματικό	387.929	401.710	279.093	279.093
Αποθεματικό αναπροσαρμογής τίτλων χαρτ/κίου διαθεσίμων προς πώληση	(324.348)	(1.824.722)	(163.651)	(1.473.298)
Αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών	(1.328.070)	(599.661)	477	(186)
Λοιπά αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον	(8.922.533)	3.216.782	(10.644.010)	1.510.238
Σύνολο	(10.187.022)	1.194.109	(10.528.091)	315.847

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τη μετατροπή των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού των θυγατρικών εταιριών με λειτουργικό νόμισμα διαφορετικό του ευρώ, καθώς και από το αποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης καθαρής επένδυσης σε θυγατρικές εξωτερικού, αναγνωρίζονται στο αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών και μεταφέρονται στα αποτελέσματα κατά την πώληση της επένδυσης. Η μεταβολή του αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών κατά τη διάρκεια της χρήσης οφείλεται κυρίως στη μεταβολή της συναλλαγματικής ισοτιμίας της τούρκικης λίρας και του δολαρίου Αμερικής, τα οποία είναι τα λειτουργικά νομίσματα της Finansbank και της NBG Finance (Dollar) Plc αντίστοιχα.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

Η κίνηση του αποθεματικού αναπροσαρμογής τίτλων χαρτοφυλακίου διαθεσίμων προς πώληση συνοψίζεται παρακάτω:

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2011	2010	2011	2010
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	(1.824.722)	(1.001.932)	(1.473.298)	(711.564)
Καθαρά κέρδη / (ζημίες) από μεταβολές στην εύλογη αξία του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	(528.637)	(884.552)	(323.063)	(933.524)
Καθαρά (Κέρδη)/ζημίες μεταφερόμενες στα αποτελέσματα μετά από πωλήσεις	58.819	2.033	89.062	148.106
Μεταφορές από μη ελέγχουσες συμμετοχές	(38.107)	-	-	-
Πρόβλεψη απομείωσης της αξίας του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	2.008.299	59.729	1.543.648	23.684
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	(324.348)	(1.824.722)	(163.651)	(1.473.298)

Το υπόλοιπο ύψους €(324.348) στο αποθεματικό των διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων του Ομίλου, το 2011, περιλαμβάνει ποσό €(296.742) που αφορά χρεωστικούς τίτλους εκτός ομολόγων ελληνικού δημοσίου και ποσό €(27.606) που αφορά μετοχικούς τίτλους.

Το υπόλοιπο ύψους €(163.651) στο αποθεματικό των διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων της Τράπεζας, το 2011, περιλαμβάνει ποσό €(140.018) που αφορά χρεωστικούς τίτλους εκτός ομολόγων ελληνικού δημοσίου και ποσό €(23.633) που αφορά μετοχικούς τίτλους.

Το υπόλοιπο ύψους €(1.824.722) στο αποθεματικό των διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων του Ομίλου, το 2010, περιλαμβάνει ποσό €(1.638.673) που αφορά ομόλογα ελληνικού δημοσίου, ποσό €(75.551) που αφορά λοιπούς χρεωστικούς τίτλους και ποσό €(110.498) που αφορά μετοχικούς τίτλους.

Το υπόλοιπο ύψους €(1.473.298) στο αποθεματικό των διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων της Τράπεζας, το 2010, περιλαμβάνει ποσό €(1.261.342) που αφορά ομόλογα ελληνικού δημοσίου, ποσό €(120.429) που αφορά λοιπούς μετοχικούς τίτλους και ποσό €(91.527) που αφορά μετοχικούς τίτλους.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 41: Μη ελέγχουσες συμμετοχές

	Όμιλος	
	2011	2010
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	834.693	857.376
(Εξαγορές) / πωλήσεις	(767.089)	(56.857)
Αναλογία στα αποτελέσματα θυγατρικών εταιρειών	19.148	34.902
Μεταβολή αποθεματικού αποτίμησης των διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων	(66)	(6.677)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών, μετά από φόρους	12	(21)
Συναλλαγματικές διαφορές	(3.057)	5.970
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	83.641	834.693

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 42: Προνομιούχοι Τίτλοι

Η NBG Funding Ltd («NBG Funding»), 100% θυγατρική της Τράπεζας, εξέδωσε τους παρακάτω προνομιούχους τίτλους άνευ ψήφου και χωρίς δικαίωμα σωρευτικού μερίσματος («προνομιούχοι τίτλοι») με την εγγύηση μειωμένης εξασφάλισης της Τράπεζας. Όλοι οι προνομιούχοι τίτλοι είναι αορίστου διάρκειας. Η εκδότρια διατηρεί το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης του συνόλου των τίτλων δέκα χρόνια από την έκδοσή τους και εφεξής σε οποιαδήποτε ημερομηνία καταβολής μερίσματος και με τη συναίνεση της ΤτΕ.

Καινοτόμοι τίτλοι:

€350 εκατ. Α σειρά, κυμαινόμενου επιτοκίου με ημερομηνία έκδοσης την 11 Ιουλίου 2003. Το επιτόκιο για την περίοδο μέχρι την 11 Ιουλίου 2013 καθορίστηκε σε Euribor 3-μηνών πλέον 175 μονάδων βάσης και εφεξής σε Euribor 3-μηνών πλέον 275 μονάδων βάσης. Η καταβολή των μερισμάτων γίνεται τριμηνιαία.

GBP 375 εκατ. Ε σειρά, σταθερού / κυμαινόμενου επιτοκίου με ημερομηνία έκδοσης την 8 Νοεμβρίου 2006. Το επιτόκιο καθορίστηκε σε 6,2889% σταθερό ετησίως έως την 8 Νοεμβρίου 2016 και εφεξής σε κυμαινόμενο Libor 3-μηνών πλέον 208 μονάδων βάσης. Η καταβολή των μερισμάτων θα είναι ετήσια ως την 8 Νοεμβρίου 2016 και τριμηνιαία μετά την ημερομηνία αυτή.

Μη καινοτόμοι τίτλοι:

€350 εκατ. Β σειρά Constant Maturity Swap («CMS») Linked securities με ημερομηνία έκδοσης την 3 Νοεμβρίου 2004. Το επιτόκιο έχει καθοριστεί σε 6,25% για τον πρώτο χρόνο και εφεξής προσδιορίζεται με βάση το 10-ετές επιτόκιο του EUR CMS mid swap πλέον 12,5 μονάδων βάσης, επαναπροσδιοριζόμενο εξαμηνιαίως και με ανώτατο όριο το 8%. Η καταβολή των μερισμάτων γίνεται εξαμηνιαία.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

USD 180 εκατ. C σειρά, CMS Linked securities με ημερομηνία έκδοσης την 3 Νοεμβρίου 2004. Το επιτόκιο έχει καθοριστεί σε 6,75% για τον πρώτο χρόνο και εφεξής προσδιορίζεται με βάση το 10-ετές επιτόκιο του USD CMS mid swar πλέον 12,5 μονάδων βάσης επαναπροσδιοριζόμενο εξαμηνιαίως και με ανώτατο όριο το 8,5%. Η καταβολή των μερισμάτων γίνεται εξαμηνιαία.

€230 εκατ. D σειρά, CMS Linked securities με ημερομηνία έκδοσης την 16 Φεβρουαρίου 2005. Το επιτόκιο έχει καθοριστεί σε 6% μέχρι τη 16 Φεβρουαρίου 2010 και εφεξής προσδιορίζεται ως το τετραπλάσιο της διαφοράς του 10-ετούς επιτοκίου του EUR CMS mid swar μείον το 2-ετές επιτόκιο του mid swar με ελάχιστο όριο το 3,25% και με ανώτατο όριο το 10%. Η καταβολή των μερισμάτων είναι ετήσια.

Τα ποσά από τους ανωτέρω τίτλους που εκδόθηκαν από την NBG Funding χρησιμοποιήθηκαν για τη χρηματοδότηση των NBG Finance Plc, NBG Finance (Dollar) Plc και NBG Finance (Sterling) Plc μέσω της έκδοσης ευρώ-ομολόγων. Στη συνέχεια, με τους τίτλους αυτούς χρηματοδοτήθηκε η Τράπεζα συνάπτοντας δάνεια με όρους ίδιους με αυτούς των ανωτέρων τίτλων, αλλά διάρκειας 31 ετών. Για την Τράπεζα τα ως άνω δάνεια περιλαμβάνονται στις λοιπές δανειακές υποχρεώσεις (βλ. Σημείωση 34).

Κατά τη διάρκεια του 2010, η Τράπεζα προέβη σε περαιτέρω απόκτηση προνομιούχων τίτλων σε κυκλοφορία συνολικής ονομαστικής αξίας €47,9 εκατ. των σειρών A, B και D, GBP 51,1 εκατ. της σειράς E και USD 4,0 εκατ. της σειράς C.

Κατά τη διάρκεια του 2011, η Τράπεζα προέβη σε περαιτέρω απόκτηση προνομιούχων τίτλων σε κυκλοφορία συνολικής ονομαστικής αξίας €19,0 εκατ. των σειρών A, B και D, GBP 11,1 εκατ. της σειράς E και USD 1,9 εκατ. της σειράς C.

Την 3 Ιανουαρίου 2012, η Τράπεζα ανακοίνωσε την προαιρετική πρόταση (η «Πρόταση») για την απόκτηση μέρους ή του συνόλου των πέντε διαφορετικών σειρών προνομιούχων τίτλων (υβριδικό τίτλο) έκδοσης της θυγατρικής της εταιρείας NBG Funding Ltd. Η Πρόταση αφορούσε το σύνολο των προνομιούχων τίτλων συνολικής ονομαστικής και έχει ως εξής:

Τίτλοι	Τιμή Επαναγοράς	Συνολική Ονομαστική Αξία σε εκατ. αποδεκτή για επαναγορά σύμφωνα με την Πρόταση	Συνολική Ονομαστική Αξία σε εκατ. που δεν βρίσκεται στην κατοχή της Τράπεζας μετά την ημερομηνία διακανονισμού ⁽¹⁾
Σειρά A	45%	€52,1	€58,3
Σειρά B	45%	€34,0	€39,8
Σειρά C	45%	USD 47,5	USD 39,0
Σειρά D	45%	€31,2	€37,0
Σειρά E	45%	GBP 39,2	€17,1

⁽¹⁾ Για κάθε Σειρά, καθορισμένη ως η υφιστάμενη συνολική ονομαστική αξία της σχετικής Σειράς μείον (α) των Τίτλων που έχουν αγοραστεί από την Τράπεζα πριν την έναρξη της σχετικής Πρότασης και (β) των Τίτλων που έχουν αγοραστεί από την Τράπεζα σύμφωνα με την Πρόταση.

Η ημερομηνία εκκαθάρισης της εξαγοράς από την Τράπεζα των προνομιούχων τίτλων ήταν η 19 Ιανουαρίου 2012 και χρηματοδοτήθηκε από υφιστάμενη ρευστότητα της Τράπεζας.

Η κίνηση των προνομιούχων τίτλων είναι η ακόλουθη:

	Σειρά A	Σειρά E	Σειρά B	Σειρά C	Σειρά D	Σύνολο
	Καινοτόμοι προνομιούχοι τίτλοι		Μη καινοτόμοι προνομιούχοι τίτλοι			
1 Ιανουαρίου 2010	165.693	133.404	78.618	64.112	74.865	516.692
Αγορές	(40.281)	(57.500)	(3.916)	(2.754)	(3.687)	(108.138)
Συναλλ/κές διαφορές	-	2.413	-	4.793	-	7.206
31 Δεκεμβρίου 2010 και 1 Ιανουαρίου 2011	125.412	78.317	74.702	66.151	71.178	415.760
Αγορές	(15.076)	(12.932)	(957)	(1.429)	(3.015)	(33.409)
Συναλλ/κές διαφορές		1.992		2.116		4.108
31 Δεκεμβρίου 2011	110.336	67.377	73.745	66.838	68.163	386.459

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 43: Μέρισμα ανά μετοχή

Βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 3 του Ν. 3723/2008 αναφορικά με το πρόγραμμα ενίσχυσης της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας, οι τράπεζες που συμμετέχουν σε αυτό, επιτρέπεται να διανείμουν μέρισμα το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει το 35% των διανεμητέων κερδών, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 3 του Ν. 148/1967. Οι εκπρόσωποι του Ελληνικού Δημοσίου στα Δ.Σ. των τραπεζών που συμμετέχουν στο σχέδιο έχουν το δικαίωμα αρνησικυρίας στη λήψη οποιασδήποτε απόφασης σχετικής με τη διανομή μερισμάτων.

Επιπλέον, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 3965/2011 (ΦΕΚ 113-18/5/2011) για τη χρήση 2010, οι τράπεζες

που συμμετέχουν στο πρόγραμμα επιτρέπεται να διανείμουν μέρισμα στους κοινούς μετόχους μόνο υπό την μορφή μετοχών, οι οποίες δεν είναι ίδιες μετοχές.

Την 23 Ιουνίου 2011, η ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την μη διανομή μερισμάτων σε όλες τις κατηγορίες μετοχών, δηλαδή στις εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές του Ελληνικού Δημοσίου, στις εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές χωρίς δικαίωμα ψήφου και σωρευτικού μερισματος και στις κοινές μετοχές.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 44: Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Ταμείο και διαθέσιμα στις Κεντρικές Τράπεζες	1.183.047	4.567.809	597.919	3.965.880
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	1.294.971	1.494.201	4.742.639	4.675.866
Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου	1.649.848	107.588	1.649.848	107.588
Τίτλοι επενδυτικού χαρτοφυλακίου	142.880	145.846	-	-
Σύνολο	4.270.746	6.315.444	6.990.406	8.749.334

Για σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, ως ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα νοούνται τα παραπάνω υπόλοιπα, τα οποία έχουν λήξη μικρότερη των 3 μηνών από την ημερομηνία απόκτησής τους.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 45: Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Στη συνέχεια παρατίθεται η φύση των σημαντικών συναλλαγών τις οποίες πραγματοποίησε ο Όμιλος με συνδεδεμένα μέρη για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011 και 2010 καθώς και τα σημαντικά εκκρεμή υπόλοιπα που προέκυψαν από τις συναλλαγές αυτές κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011 και 31 Δεκεμβρίου 2010.

α. Συναλλαγές του Ομίλου με τα μέλη των Διοικητικού Συμβουλίου και της Διοίκησης

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, οι Γενικοί Διευθυντές και τα μέλη των εκτελεστικών επιτροπών της Τράπεζας, μέλη της Διοίκησης θυγατρικών εταιρειών καθώς και στενά συγγενικά μέλη και εταιρείες που ελέγχονται ατομικά ή από κοινού με τα πρόσωπα αυτά, πραγματοποίησαν συναλλαγές με τον Όμιλο και την Τράπεζα.

Όλα τα δάνεια προς τα συνδεδεμένα μέρη (i) χορηγήθηκαν υπό το σύνηθες επιχειρηματικό πλαίσιο, (ii) περιελάμβαναν τους ίδιους όρους, συμπεριλαμβανομένων του επιτοκίου και των εξασφαλίσεων, με παρόμοια δάνεια που χορηγήθηκαν την ίδια περίοδο σε τρίτους και (iii) δεν εμπεριέχουν μεγαλύτερο από το σύνηθες κίνδυνο αποπληρωμής ή δεν περιλαμβάνουν άλλα δυσμενή χαρακτηριστικά, εκτός από τις παρακάτω συναλλαγές:

Η Τράπεζα χορηγεί δάνεια στους υπαλλήλους της με προνομιακούς όρους σε σχέση με δάνεια προς τρίτους. Η πολιτική αυτή, που ακολουθείται από όλες τις Τράπεζες εν γένει στην Ελλάδα, ισχύει μόνο για τους υπαλλήλους και όχι για τα στενά συγγενικά τους πρόσωπα ή εταιρείες που ελέγχονται από αυτούς. Οι προνομιακοί όροι αναφέρονται κυρίως στο χαμηλότερο σταθερό επιτόκιο ύψους 3% για στεγαστικά δάνεια, όπου η

εξασφάλιση διέπεται από τους συνήθεις επιχειρηματικούς όρους. Ως εκ τούτου, σε κάποιους Γενικούς Διευθυντές και μέλη των Εκτελεστικών Επιτροπών της Τράπεζας έχουν χορηγηθεί δάνεια με μειωμένο επιτόκιο συνολικού ύψους €25,6 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2011.

Η κατάσταση με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας παρατίθεται στη Σημείωση 1 «Γενικές πληροφορίες».

Συγκεκριμένα, το ύψος των δανείων, των καταθέσεων και των εγγυητικών επιστολών σε ισχύ ανήρχετο, σε επίπεδο Ομίλου, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011 σε €26,2 εκατ., €10,9 εκατ. και €0,2 εκατ. αντίστοιχα (2010: €256,3 εκατ., €22,2 εκατ. και €13,6 εκατ. αντίστοιχα) και σε επίπεδο Τράπεζας, σε €25,6 εκατ., €5,1 εκατ. και €0,2 εκατ. αντίστοιχα (2010: €254,7 εκατ., €18,1 εκατ. και €13,6 εκατ. αντίστοιχα).

Οι συνολικές απολαβές σε συνδεδεμένα μέρη ανήλθαν σε €15,2 εκατ. (2010: €14,6 εκατ.) για τον Όμιλο, ενώ σε €8,1 εκατ. (2010: €6,2 εκατ.) για τη Τράπεζα, περιλαμβάνοντας κυρίως βραχυπρόθεσμες παροχές.

β. Συναλλαγές με θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες

Οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα μεταξύ της Τράπεζας, των θυγατρικών και των συγγενών εταιρειών καθώς και των κοινοπραξιών της παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα. Σε επίπεδο Ομίλου περιλαμβάνονται μόνο οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα με τις συγγενείς επιχειρήσεις και τις κοινοπραξίες καθώς οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα με τις θυγατρικές έχουν απαλειφθεί κατά την ενοποίηση.

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Απαιτήσεις	3.832	8.753	8.219.225	8.326.434
Υποχρεώσεις	14.531	17.440	3.805.870	4.452.150
Εγγυητικές επιστολές, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και λοιποί λογαριασμοί τάξεως	14.901	13.367	3.278.713	2.378.490
	Από 1.1 έως		Από 1.1 έως	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Εσοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έσοδα	1.589	2.585	211.453	170.835
Έξοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έξοδα	8.299	8.594	264.270	225.468

γ. Συναλλαγές με λοιπά συνδεδεμένα μέρη

Το σύνολο των απαιτήσεων για τον Όμιλο και την Τράπεζα, την 31 Δεκεμβρίου 2011, από τα ταμεία και λογαριασμούς ασφάλισης του προσωπικού ανέρχονταν σε €413,7 εκατ. και €413,6 εκατ. αντίστοιχα (2010: €298,1 εκατ. για τον Όμιλο και την Τράπεζα).

Το σύνολο των υποχρεώσεων για τον Όμιλο και την Τράπεζα, την 31 Δεκεμβρίου 2011, στα ταμεία και λογαριασμούς ασφάλισης του προσωπικού ανέρχονταν σε €116,0 εκατ. και €40,9 εκατ. αντίστοιχα (2010: €87,6 εκατ. και €8,5 εκατ. αντίστοιχα).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 46: Εξαγορές, πωλήσεις και συγχωνεύσεις εταιρειών

Εξαγορές

Το 2011, έλαβαν χώρα οι ακόλουθες συναλλαγές:

Την 29 Ιουνίου 2011, η Τράπεζα απέκτησε το 49,9% των μετοχών της CPT Investments Ltd από την Credit Suisse A.G. Το συνολικό τίμημα ανήλθε στο ποσό των €587,8 εκατ. εκ των οποίων ποσό €42,9 εκατ. καταβλήθηκε σε μετρητά ενώ το υπόλοιπο ποσό ύψους €544,9 εκατ. αφορά σε αναδοχή χρέους από την Credit Suisse AG. Ποσό €775,6 εκατ. (το οποίο αφορά τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων της CPT Investments Ltd που αναλογούσαν στις μη ελέγχουσες συμμετοχές) αφαιρέθηκε από τις μη ελέγχουσες συμμετοχές. Η διαφορά, ύψους €187,8 εκατ. μεταξύ της μείωσης των μη ελεγχουσών συμμετοχών και του τιμήματος της εξαγοράς αναγνωρίστηκε απευθείας στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου ως εξής: ποσό €38,1 εκατ. χρεώθηκε στο λογαριασμό «Αποθεματικό διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων» και ποσό €225,9 εκατ. πιστώθηκε στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον». Μετά την εν λόγω απόκτηση η Τράπεζα κατέχει πλέον το 100% των μετοχών της CPT Investments Ltd.

Την 20 Ιουλίου 2011, τα Δ.Σ. της Ethnodata A.E. και της κατά 100% θυγατρικής της Ethnorlan A.E., ενέκριναν τη συγχώνευση των δύο εταιρειών, με απορρόφηση της δεύτερης από την Ethnodata A.E. Η ημερομηνία ισολογισμού μετασηματισμού ορίστηκε η 30 Ιουνίου 2011. Η συγχώνευση ολοκληρώθηκε την 25 Νοεμβρίου 2011.

Την 19 Σεπτεμβρίου 2011 η Τράπεζα ίδρυσε στο Ηνωμένο Βασίλειο την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού SPITI PLC. Σκοπός της Εταιρείας, στην οποία η Τράπεζα είναι ο βασικός δικαιούχος, είναι η τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων.

Την 22 Σεπτεμβρίου 2011 η Τράπεζα ίδρυσε στο Ηνωμένο Βασίλειο την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού AGORAZO PLC. Σκοπός της Εταιρείας, στην οποία η Τράπεζα είναι ο βασικός δικαιούχος, είναι η τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων.

Την 22 Σεπτεμβρίου 2011 η Τράπεζα ίδρυσε στο Ηνωμένο Βασίλειο την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού AUTOKINITO PLC. Σκοπός της Εταιρείας, στην οποία η Τράπεζα είναι ο βασικός δικαιούχος, είναι η τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων για αγορά αυτοκινήτου.

Την 12 Δεκεμβρίου 2011, κατόπιν της από 4 Αυγούστου 2011 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Finansbank, αυξήθηκε το μετοχικό κεφάλαιο της Finansbank κατά TL 120,0 εκατ. (TL 116,3 εκατ. με καταβολή μετρητών και TL 3,7 εκατ. με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών). Η ταμειακή συνεισφορά του Ομίλου ανήλθε σε TL 110,3 εκατ. η οποία προήλθε από επανεπένδυση μερισμάτων

Το Δεκέμβριο του 2011 ολοκληρώθηκε η λύση της θυγατρικής εταιρείας ETEBA Bulgaria AD.

Κατά τη διάρκεια του 2011 η Finansbank πώλησε 20,88% από το ποσοστό της στην Finans Yatirim Ortakligi A.S. (Finans Investment Trust) αντί TL 5,0 εκατ. Κατόπιν της συναλλαγής αυτής το ποσοστό του Ομίλου στην εταιρεία ανέρχεται σε 54,56%, ενώ τα κέρδη εις νέο και οι μη ελέγχουσες συμμετοχές αυξήθηκαν κατά €0,6 εκατ. και €1,5 εκατ. αντίστοιχα.

Αντίστοιχα, εντός του 2010 έλαβαν χώρα οι ακόλουθες συναλλαγές:

Την 4 Νοεμβρίου 2010, κατόπιν της από 2 Αυγούστου 2010 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Finansbank, αυξήθηκε το μετοχικό κεφάλαιο της Finansbank κατά TL 551,3 εκατ. (TL 547,1 εκατ. με καταβολή μετρητών και TL 4,1 εκατ. με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών). Η ταμειακή συνεισφορά του Ομίλου ανήλθε σε TL 518,7 εκατ. και προήλθε από την αποπληρωμή από την Finansbank προς την Τράπεζα δανείου μειωμένης εξασφάλισης ύψους TL 495,8 εκατ. (USD 325 εκατ.) και από επανεπένδυση μερισμάτων ύψους TL 22,9 εκατ.

Η Finansbank πώλησε 10,73% από το ποσοστό της στην Finans Yatirim Ortakligi A.S. (Finans Investment Trust) αντί TL 2,7 εκατ. Κατόπιν της συναλλαγής αυτής το ποσοστό του Ομίλου στην εταιρεία ανέρχεται σε 75,44%.

Εντός του Δεκεμβρίου 2010, η Finans Invest απέκτησε από την αγορά ποσοστό 5,11% της Finans Finansal Kiralama A.S. (Finans Leasing), εταιρίας του Ομίλου που διαπραγματεύεται στο Χρηματιστήριο της Κωνσταντινούπολης, έναντι τιμήματος TL 20,5 εκατ. Την 13 Αυγούστου 2010, η Τράπεζα αύξησε τη συμμετοχή της στη Finans Finansal Kiralama A.S. (Finans Leasing) μέσω δημόσιας προσφοράς. Η Τράπεζα απέκτησε ποσοστό 27,3% του μετοχικού κεφαλαίου της Finans Leasing έναντι ποσού €42,3 εκατ. (81,7 εκατ. Τουρκικών Λιρών). Μετά τις εξαγορές των παραπάνω ποσοστών, ο Όμιλος της Εθνικής Τράπεζας κατέχει το 94,11% της Finans Leasing.

Την 17 Αυγούστου 2010, η Τράπεζα απέκτησε ποσοστό 21,6% του μετοχικού κεφαλαίου της Storpanska Banka AD – Skorje που κατείχαν από 10,8% η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) και ο Διεθνής Οργανισμός Χρηματοδότησης (IFC), μέσω δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς και πώλησης, όπως προβλεπόταν με την από 2001 σύμβαση μεταξύ των μετόχων που είχε υπογραφεί κατά την απόκτηση της Storpanska Banka AD-Skorje. Το συνολικό τίμημα ανήλθε σε €35,2 εκατ.

Την 3 Σεπτεμβρίου 2010, η Banca Romaneasca S.A. ίδρυσε την εταιρεία NBG FACTORING ROMANIA IFN S.A. Στη νέα εταιρεία συμμετέχουν με 99% η Banca Romaneasca S.A. και με 1% η NBG Leasing IFN S.A.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

Λοιπές συναλλαγές

Την 19 Μαΐου 2010, εκκαθαρίστηκε η εταιρεία Eterika Plc.

Στις 25 Ιουνίου 2010 η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Audatex Ελλάς Α.Ε. αποφάσισε τη λύση της εταιρείας και τη ρευστοποίηση της περιουσίας της.

Την 16 Νοεμβρίου 2010, εκκαθαρίστηκε η εταιρεία NBG International Inc. (NY).

Η κίνηση των επενδύσεων σε θυγατρικές συνοψίζεται ως ακολούθως:

	Τράπεζα	
	2011	2010
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	8.415.877	8.064.609
Αγορές επιπλέον μεριδίων / αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου υφιστάμενων θυγατρικών	703.866	346.401
Πωλήσεις / Εκκαθαρίσεις	(345)	-
Μεταφορές από χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	-	4.867
Απομείωση	(658.471)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	8.460.927	8.415.877

Η ζημιά απομείωσης που αναγνώρισε η Τράπεζα για το 2011 αφορά την επένδυση στην Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική» ύψους €395,4 εκατ. κυρίως λόγω της επίπτωσης του PSI στην οικονομική θέση της θυγατρικής, το κόστος της επένδυσης στην Vojvodjanska Banka ποσού €186,7 εκατ. και στην Κτηματική Κατασκευαστική Α.Ε. «ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ» ποσού €32,5 εκατ. λόγω της επιδείνωσης των οικονομικών συνθηκών στη Σερβία και στην Ελλάδα, αντίστοιχα. Οι αγορές επιπλέον μεριδίων ή/και οι αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου υφιστάμενων θυγατρικών περιλαμβάνουν τις ακόλουθες συναλλαγές:

	Τράπεζα	
	2011	2010
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Finansbank	39.184	227.945
Απόκτηση ποσοστού 27,32% του μετοχικού κεφαλαίου της Finans Finansal Kiralama A.S. (Finans Leasing)	-	42.274
Απόκτηση ποσοστού 49,9% του μετοχικού κεφαλαίου της CPT Investments Ltd	587.809	-
Αύξηση υπέρ το άρτιο της NBG International Holdings B.V.	10.000	21.939
Αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου σε Εταιρείες Ειδικού Σκοπού	61.476	45.591
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της NBG Leasing IFN S.A.	5.000	-
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λοιπών θυγατρικών	397	8.652
Σύνολο	703.866	346.401

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων

Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 47: Ενοποιούμενες Εταιρείες

Θυγατρικές	Έδρα	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	Όμιλος		Τράπεζα	
			31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Εθνική Χρηματοπιστωτική Α.Ε.Π.Ε.Υ.	Ελλάδα	2009-2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Κεφαλαίου Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.	Ελλάδα	2009-2011	100,00%	100,00%	81,00%	81,00%
Εθνική Leasing Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2011	100,00%	100,00%	93,33%	93,33%
Εθνική Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Ακινήτων Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Προνομιούχος Α.Ε. Γενικών Αποθηκών Ελλάδος	Ελλάδα	2009-2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Bancassurance Α.Ε. Ασφαλιστικής Πρακτορείου	Ελλάδα	2010-2011	100,00%	100,00%	99,70%	99,70%
Καινοτόμες Επιχειρήσεις Α.Ε. (I-Ven) ⁽³⁾	Ελλάδα	2005-2011	100,00%	100,00%	-	-
Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική»	Ελλάδα	2010-2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Audatex Ελλάς Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2011	70,00%	70,00%	-	-
National Μεσσιτική Ασφαλίσεων Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2011	95,00%	95,00%	-	-
ΑΣΤΗΡ Παλάς Βουλαγγμένης Α.Ξ.Ε.	Ελλάδα	2006-2011	85,35%	85,35%	85,35%	85,35%
Grand Hotel Summer Palace Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εκπαιδευτικό Κέντρο Ε.Τ.Ε. Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνodata Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
ΚΑΔΜΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
ΔΙΟΝΥΣΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2011	99,91%	99,91%	99,91%	99,91%
Κτηματική Κατασκευαστική Α.Ε. «ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ»	Ελλάδα	2010-2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
ΠΡΟΤΥΠΟΣ Κτηματική Τουριστική Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Ελληνικά Τουριστικά Έργα Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2011	77,76%	77,76%	77,76%	77,76%
Εθνorplan Α.Ε. ⁽⁵⁾	Ελλάδα	-	-	100,00%	-	-
Εθνική Κτηματικής Εκμετάλλευσης Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Factors Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Παναγία Α.Ε.Ε.Α.Π.	Ελλάδα	-	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Finansbank A.S. (*)	Τουρκία	2006-2008 & 2010-2011	99,81%	99,80%	82,23%	82,22%
Finans Finansal Kiralama A.S. (Finans Leasing) (*)	Τουρκία	2009-2011	94,11%	94,11%	29,87%	29,87%
Finans Yatirim Menkul Degerler A.S. (Finans Invest) (*)	Τουρκία	2006-2011	99,77%	99,76%	0,20%	0,20%
Finans Portfoy Yonetimi A.S. (Finans Portfolio Management) (*)	Τουρκία	2006-2011	99,77%	99,76%	0,01%	0,01%
Finans Yatirim Ortakligi A.S. (Finans Investment Trust) (*)	Τουρκία	2006-2011	54,56%	75,44%	5,30%	5,30%
IBTech Uluslararasi Bilisim Ve Iletisim Teknolojileri A.S. (IB Tech) (*)	Τουρκία	2006-2011	99,71%	99,71%	-	-
Finans Emeklilik ve Hayat A.S. (Finans Pension) (*)	Τουρκία	2007-2011	99,81%	99,80%	-	-
Finans Tuketici Finansmani A.S. (Finans Consumer Finance) (*)	Τουρκία	2009-2011	99,81%	99,80%	-	-
Finans Faktoring Hizmetleri A.S. (Finans Factoring)(*)	Τουρκία	2009-2011	99,81%	99,80%	-	-
NBG Malta Holdings Ltd	Μάλτα	2006-2011	100,00%	100,00%	-	-
NBG Bank Malta Ltd	Μάλτα	2005-2011	100,00%	100,00%	-	-
United Bulgarian Bank A.D. - Sofia (UBB)	Βουλγαρία	2010-2011	99,91%	99,91%	99,91%	99,91%
UBB Asset Management Inc.	Βουλγαρία	2004-2011	99,92%	99,92%	-	-
UBB Insurance Broker A.D.	Βουλγαρία	2007-2011	99,93%	99,93%	-	-
UBB Factoring E.O.O.D.	Βουλγαρία	2009-2011	99,91%	99,91%	-	-
Interlease E.A.D., Sofia	Βουλγαρία	2004-2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Interlease Auto E.A.D.	Βουλγαρία	2008-2011	100,00%	100,00%	-	-
ETEBA Bulgaria A.D., Sofia ⁽²⁾	Βουλγαρία	-	-	100,00%	-	92,00%
NBG Securities Romania S.A.	Ρουμανία	2006-2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Banca Romaneasca S.A. (*)	Ρουμανία	2006-2011	99,28%	99,28%	99,28%	99,28%
NBG Factoring Romania IFN S.A.	Ρουμανία	2010-2011	99,29%	99,29%	-	-
NBG Leasing IFN S.A.	Ρουμανία	2007-2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
S.C. Garanta Asigurari S.A.	Ρουμανία	2003-2011	94,96%	94,96%	-	-
Vojvodjanska Banka A.D. Novi Sad ⁽¹⁾	Σερβία	2005-2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Leasing d.o.o. Belgrade	Σερβία	2004-2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Services d.o.o. Belgrade	Σερβία	2009-2011	100,00%	100,00%	-	-
Storanska Banka A.D.-Skopje	F.Y.R.O.M.	2005-2011	94,64%	94,64%	94,64%	94,64%
NBG Greek Fund Ltd	Κύπρος	2006-2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρος) ΛΤΔ	Κύπρος	2006-2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Χρηματοπιστωτική Κύπρου ΛΤΔ ⁽³⁾	Κύπρος	-	100,00%	100,00%	-	-
NBG Management Services Ltd	Κύπρος	2010-2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Ασφαλιστική (Κύπρου) ΛΤΔ	Κύπρος	2006-2011	100,00%	100,00%	-	-
Εθνική Γενικών Ασφαλειών Κύπρου ΛΤΔ	Κύπρος	2006-2011	100,00%	100,00%	-	-
The South African Bank of Athens Ltd (S.A.B.A.)	N. Αφρική	2010-2011	99,71%	99,71%	94,36%	94,36%
NBG Asset Management Luxembourg S.A.	Λουξεμβούργο	-	100,00%	100,00%	94,67%	94,67%
NBG International Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	2004-2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Private Equity Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	2004-2011	100,00%	100,00%	-	-
NBG Finance Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	2004-2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Finance (Dollar) Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	2008-2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Finance (Sterling) Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	2008-2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Funding Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	-	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Private Equity Funds	Ηνωμένο Βασίλειο	2004-2011	100,00%	100,00%	-	-
Revolver APC Limited (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	2010-2011	-	-	-	-
Revolver 2008-1 Plc (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	2011	-	-	-	-
Titlos Plc (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	2011	-	-	-	-
Spiti Plc (Special Purpose Entity) ⁽⁴⁾	Ηνωμένο Βασίλειο	2011	-	-	-	-
Autokinito Plc (Special Purpose Entity) ⁽⁴⁾	Ηνωμένο Βασίλειο	2011	-	-	-	-
Agorazo Plc (Special Purpose Entity) ⁽⁴⁾	Ηνωμένο Βασίλειο	2011	-	-	-	-
NBG Private Equity S.A.S.	Γαλλία	2008-2011	100,00%	100,00%	-	-
NBG International Holdings B.V.	Ολλανδία	2010-2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
CPT Investments Ltd	Νησιά Cayman	-	100,00%	50,10%	100,00%	50,10%

(*) Το ποσοστό συμμετοχής περιλαμβάνει και δικαιώματα αγοράς και πώλησης δικαιωμάτων προαίρεσης.

(1) Η National Bank of Greece a.d. Beograd η οποία συγχωνεύθηκε με την Vojvodjanska Banka a.d. Novi Sad είναι φορολογικά ελεγμένη μέχρι και το 2000.

(2) Από το 2ο τρίμηνο 2011, η ETEBA Bulgaria A.D., Sofia δεν συμπεριλαμβάνεται στην ενοποίηση λόγω λύσης.

(3) Υπό εκκαθάριση.

(4) Εταιρείες Ειδικού Σκοπού που ιδρύθηκαν το 2011 (βλ. Σημείωση 46).

(5) Η εταιρεία Εθνorplan Α.Ε. συγχωνεύθηκε με την Εθνodata Α.Ε.

Οι Εταιρείες Ειδικού Σκοπού (ΕΕΣ) δημιουργήθηκαν προκειμένου η Τράπεζα να τιτλοποιήσει συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (βλ. Σημείωση 21). Οι τίτλοι που εκδόθηκαν από τις ΕΕΣ κατέχονται στο σύνολό τους από την Τράπεζα, η οποία είναι ο μοναδικός δικαιούχος σε αυτές τις εταιρείες και κατά συνέπεια διατηρεί τον έλεγχο και τις ενοποιεί ως θυγατρικές εταιρείες.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 48: Αμοιβές Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Η ελεγκτική εταιρεία Deloitte Χατζηπαύλου, Σοφιανός & Καμπάνης Α.Ε. ήταν ο νόμιμος ανεξάρτητος ορκωτός ελεγκτής λογιστής για τη χρήση που έκλεισε την 31 Δεκεμβρίου 2011. Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζονται οι συνολικές αμοιβές για τις ελεγκτικές και λοιπές επαγγελματικές υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στον Όμιλο από τη νόμιμη ελεγκτική εταιρεία Deloitte Χατζηπαύλου, Σοφιανός & Καμπάνης Α.Ε., η οποία είναι μέλος της Deloitte Touche Tohmatsu Limited («DTTL»), τις υπόλοιπες εταιρείες της DTTL και των αντίστοιχων συνεργατών τους.

	Όμιλος		Τράπεζα	
	2011	2010	2011	2010
Αμοιβές για υποχρεωτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων	3.915	3.997	1.465	1.204
Αμοιβές για λοιπές υπηρεσίες ελεγκτικής φύσης	2.490	4.626	1.807	2.923
Αμοιβές για υπηρεσίες φορολογικών συμβουλών	280	234	20	15
Αμοιβές για λοιπές μη ελεγκτικές υπηρεσίες	25	20	11	20
Σύνολο	6.710	8.877	3.303	4.162

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 49: Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

1. Την 3 Ιανουαρίου 2012, η Τράπεζα ανακοίνωσε την προαιρετική πρόταση για την απόκτηση μέρους ή του συνόλου των πέντε διαφορετικών σειρών προνομιούχων τίτλων (υβριδικό τίτλο) έκδοσης της θυγατρικής της εταιρείας NBG Funding Ltd (βλ. Σημείωση 42) και για τις σταθερού επιτοκίου καλυμμένες ομολογίες της 3ης Σειράς ύψους €1.500 εκατ. και λήξης το 2016 (που αποτελούν μέρος του υπάρχοντος προγράμματος καλυμμένων ομολογιών της Τράπεζας ύψους €10 δισ.).

2. Την 31 Ιανουαρίου 2012, η Τράπεζα απέκτησε το 10,2% της Banca Romaneasca από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD), μέσω δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς και πώλησης, όπως προβλεπόταν με την από 2005 σύμβαση μεταξύ των μετόχων. Το συνολικό τίμημα ανήλθε σε €26,1 εκατ.

3. Την 24 Φεβρουαρίου 2012, η Τράπεζα εξέδωσε ομολογίες ύψους €3.000 εκατ. λήξης 24 Μαΐου 2012, με τριμηνιαίο κουπόνι σταθερού επιτοκίου που ανέρχεται σε 13%.

4. Στην Σύνοδο Κορυφής για το Ευρώ την 26 Οκτωβρίου 2011, συμφωνήθηκε ένα σύνολο μέτρων που περιελάμβανε μία εθελοντική ανταλλαγή ομολόγων με ονομαστική μείωση του 50% επί του θεωρητικού ελληνικού χρέους που κατέχουν ιδιώτες επενδυτές. Από κοινού με ένα φιλόδοξο πρόγραμμα για την ελληνική οικονομία, η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα αναμένεται να διασφαλίσει την απομείωση της σχέσης του ελληνικού χρέους προς το ΑΕΠ με στόχο να φθάσει το 120% έως το 2020.

Με βάση την παραπάνω απόφαση η ελληνική Βουλή ψήφισε το Ν.4046/2012 «Έγκριση των Σχεδίων Συμβάσεων Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ε.Τ.Χ.Σ., της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Τραπεζής της Ελλάδος, του Σχεδίου του Μνημονίου Συνεννόησης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τραπεζής της Ελλάδος και άλλες επείγουσες διατάξεις για τη μείωση του δημοσίου χρέους και τη διάσωση της εθνικής οικονομίας», όπου μεταξύ άλλων εγκρίθηκαν :

α) το Σχέδιο Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης, μεταξύ του Ε.Τ.Χ.Σ, της Ελληνικής Δημοκρατίας και της ΤτΕ για την παροχή

χρηματοδοτικής ενίσχυσης μέχρι του συνολικού ποσού των €30 δισ., με σκοπό να χρηματοδοτηθεί μέρος της εθελοντικής ανταλλαγής ομολόγων της Ελλάδας με επενδυτές του ιδιωτικού τομέα κατ' εφαρμογή της δήλωσης της Συνόδου Κορυφής των κρατών - μελών της Ευρωζώνης της 26ης Οκτωβρίου 2011

β) το Σχέδιο Σύμβασης Συγχρηματοδότησης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας, της ΤτΕ, του Ε.Τ.Χ.Σ και της Wilmington Trust (London) Limited με σκοπό να καθοριστούν για την εκτέλεση της παραπάνω σύμβασης το οφειλόμενο ποσό, οι πληρωμές και οι υποχρεώσεις, καθώς και ο τρόπος πληρωμής μέσω κοινού φορέα πληρωμής,

γ) το Σχέδιο Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης, μεταξύ του Ε.Τ.Χ.Σ., της Ελληνικής Δημοκρατίας και της ΤτΕ, για την παροχή χρηματοδοτικής ενίσχυσης, μέχρι ποσού €35 δισ., με σκοπό να παρασχεθεί στην Ελληνική Δημοκρατία η δυνατότητα να χρηματοδοτήσει την ενδεχόμενη επαναγορά τίτλων της που έχουν παρασχεθεί ως ενέχυρο στο Ευρωσύστημα, με τίτλους του Ε.Τ.Χ.Σ.

δ) το Σχέδιο Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μέχρι ποσού €5,7 δισ., του Ε.Τ.Χ.Σ., της Ελληνικής Δημοκρατίας και της ΤτΕ με σκοπό την εξυπηρέτηση των δεδουλευμένων τόκων ομολόγων πριν την ανταλλαγή τους, στα πλαίσια του PSI.

Την 24 Φεβρουαρίου 2012 το Υπουργείο Οικονομικών της Ελληνικής Δημοκρατίας (το «ΥΠΟΙΚ») εξέδωσε τις προσκλήσεις και πληροφοριακά δελτία (τα «Δελτία») με τα οποία καλούσε τους κατόχους Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου που συμμετείχαν στο PSI (τα «ομόλογα που συμμετέχουν στο PSI») να τα ανταλλάξουν σύμφωνα με τους όρους που περιγράφονταν στα Δελτία (η «Προσφορά»).

Ο Όμιλος συμμετείχε στην Προσφορά σύμφωνα με τους όρους των Δελτίων. Η ανταλλαγή των Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου ελληνικού δικαίου ολοκληρώθηκε την 12 Μαρτίου 2012, ενώ η ανταλλαγή των ομολόγων που υπόκεινται σε ξένο δίκαιο αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του Απριλίου 2012.

Σύμφωνα με τους βασικούς όρους της Προσφοράς:

- Τα ομόλογα που ανταλλάσσονται υφίστανται 53,5% μείωση

της ονομαστικής αξίας

- Οι κάτοχοι λαμβάνουν ομόλογα του Ε.Τ.Χ.Σ. ονομαστικής αξίας 15% της ονομαστικής αξίας των ομολόγων που ανταλλάσσονται, εκ των οποίων τα μισά λήγουν σε 12 μήνες και τα μισά σε 24 μήνες.
- Οι κάτοχοι λαμβάνουν νέα ομόλογα (τα «Νέα ΟΕΔ») με τα εξής χαρακτηριστικά:
 - Εκδότης: Ελληνική Δημοκρατία
 - Ονομαστική αξία: 31,5% της ονομαστικής αξίας των ομολόγων που ανταλλάσσονται
 - Αποπληρωμή κεφαλαίου: 20 ξεχωριστά ομόλογα με λήξη από 11 έως 30 έτη αντίστοιχα
 - Επιτόκιο: 2,0% ετησίως για πληρωμές μεταξύ 2013-2015, 3,0% ετησίως για πληρωμές μεταξύ 2016-2020, 3,65% ετησίως για πληρωμές το 2021 και 4,3% ετησίως για πληρωμές το 2022 και μετέπειτα.
- Οι κάτοχοι λαμβάνουν τίτλους ΑΕΠ που εξέδωσε το Ελληνικό Δημόσιο και διαπραγματεύονται ανεξάρτητα στην ελεύθερη αγορά (οι «Τίτλοι ΑΕΠ») με θεωρητικό ποσό ίσο με την ονομαστική αξία των Νέων ΟΕΔ που θα ληφθούν. Οι Τίτλοι ΑΕΠ προβλέπουν ετήσιες καταβολές που ξεκινούν το 2015 ποσού έως το 1% του θεωρητικού ποσού σε περίπτωση που το ονομαστικό ΑΕΠ της Ελλάδας ξεπεράσει ένα προκαθορισμένο όριο και η Ελλάδα παρουσιάζει θετική μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ η οποία υπερβαίνει προκαθορισμένους στόχους.
- Δεδομενών μη καταβληθέντες τόκοι (περιλαμβανομένων πρόσθετων ποσών, εάν υπάρχουν) στα ομόλογα που ανταλλάσσονται θα εξοφληθούν με τίτλους του Ε.Τ.Χ.Σ. 6-μηνιαίας διάρκειας.
- Τα Νέα ΟΕΔ και οι Τίτλοι ΑΕΠ θα υπόκεινται στο αγγλικό δίκαιο και θα κατατάσσονται κατ' ισομοιρία (pari passu) μεταξύ τους και με όλα τα μη εξασφαλισμένα και πρωτογενή ποσά που έχει δανειστεί η Ελληνική Δημοκρατία.

Η Προσφορά θεωρείται διορθωτικό γεγονός μετά την ημερομηνία του ισολογισμού, αναφορικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011 γιατί παρέχει στοιχεία για συνθήκες που επικρατούσαν κατά τη 31 Δεκεμβρίου 2011 και ως εκ τούτου ο Όμιλος και η Τράπεζα αναγνώρισαν ζημία απομείωσης στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011.

5. Την 9 Μαρτίου και 11 Απριλίου 2012, η Τράπεζα ακύρωσε καλυμμένες ομολογίες ύψους €170 εκατ. και €70 εκατ. αντίστοιχα, που είχαν εκδοθεί στην 4η σειρά του δεύτερου προγράμματος καλυμμένων ομολογίων.

6. Την 15 Μαρτίου 2012, η Agorazo Plc προέβη σε μερική αποπληρωμή κεφαλαίου των χρεογράφων κατηγορίας Α ύψους €58,1 εκατ.

7. Την 20 Μαρτίου 2012, η Spiti Plc και Autokineto Plc προέβησαν σε μερική αποπληρωμή κεφαλαίου των χρεογράφων κατηγορίας Α, ύψους €106,9 εκατ. και €79,4 εκατ., αντίστοιχα.

8. Την 23 Μαρτίου 2012, η Τράπεζα με απόφαση της ΤτΕ, η οποία ελήφθη μετά την ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας του άρθρου 63Δ του Ν.3601/2007, ανακηρύχθηκε ανάδοχος για το σύνολο των καταθέσεων των Τραπεζών: ΑΧΑΪΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ, ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΛΑΜΙΑΣ και ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΛΕΣΒΟΥ-ΛΗΜΝΟΥ, συνολικού ύψους €325 εκατ. Η Τράπεζα

αναλαμβάνει μόνο τις καταθέσεις των εν λόγω τραπεζών και κανένα άλλο στοιχείο του ενεργητικού ή του παθητικού τους.

9. Την 20 Απριλίου 2012, το Τ.Χ.Σ. ανακοίνωσε στην Τράπεζα, ότι η Τράπεζα της Ελλάδος με την από 19 Απριλίου 2012 επιστολή της γνωστοποίησε στο Τ.Χ.Σ. τα ακόλουθα:

- η Τράπεζα αξιολογήθηκε ως βιώσιμη,
- το επιχειρησιακό σχέδιο που υπέβαλε η Τράπεζα στην Τράπεζα της Ελλάδος και περιλαμβάνει το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής των μέτρων που αφορούν στην κεφαλαιακή ενίσχυση και περιγράφονται σε αυτό, αξιολογήθηκε ως βιώσιμο και αξιόπιστο,
- το ποσό που απαιτείται για τη διαμόρφωση του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας στο όριο του 8%, ανέρχεται σε €6,9 δισ. και
- απαιτείται η χορήγηση από το Τ.Χ.Σ. επιστολής με την οποία θα δηλώνει ότι θα συμμετάσχει στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ή στην κάλυψη μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου, κατά περίπτωση, που θα πραγματοποιήσει η Τράπεζα με σκοπό την ενίσχυση της κεφαλαιακής επάρκειας κατά τις διατάξεις του ν. 3864/2010 όπως ισχύει, μέχρι του ποσού που έχει προσδιορισθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος, δηλ. €6,9 δισ.

Στην ίδια επιστολή το Τ.Χ.Σ. δηλώνει ότι θα συμμετάσχει στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας ή στην κάλυψη μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου του ποσού των €6,9 δισ. Επίσης, το Τ.Χ.Σ. θα καλύψει το ποσό της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ή του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου που δεν θα αναληφθεί από τους υφιστάμενους μετόχους και λουπούς επενδυτές και η υποχρέωσή του αυτή ισχύει μέχρι την 30 Σεπτεμβρίου 2012.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών καταστάσεων Όμιλος και Τράπεζα

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 50: Συναλλαγματικές Ισοτιμίες

Από	Σε	Fixing	Μέση	Μέση
		31.12.2011	1.1 - 31.12.2011	1.1 - 31.12.2010
ALL	EUR	0,00720	0,00726	0,00739
BGN	EUR	0,51130	0,51130	0,51130
EGP	EUR	0,12556	0,12156	0,13512
GBP	EUR	1,19717	1,15275	1,16605
MKD	EUR	0,01626	0,01638	0,01638
RON	EUR	0,23130	0,23634	0,23830
TL	EUR	0,40930	0,43035	0,50140
USD	EUR	0,77286	0,71897	0,75488
RSD	EUR	0,00956	0,00987	0,00977
ZAR	EUR	0,09539	0,09969	0,10343

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 51: Αναταξινομήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Ο Όμιλος και η Τράπεζα μετέφερε το 2011 από το χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση στο χαρτοφυλάκιο δάνεια και απαιτήσεις ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου αξίας €795,9 εκατ., τα οποία, κατά την ημερομηνία μεταφοράς, δεν διαπραγματεύονταν σε ενεργή αγορά και ο Όμιλος είχε την πρόθεση και την δυνατότητα να τα διακρατήσει στο προσεχές μέλλον ή μέχρι τη λήξη.

Στον πίνακα παρουσιάζεται η λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2011, των αξιογράφων που μεταφέρθηκαν κατά τα έτη 2008 και 2010 ανά είδος αξιογράφου, εξαιρουμένων των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου τα οποία έχουν υποστεί ζημία απομείωσης λόγω PSI και ανταλλάχθηκαν τον Μάρτιο και Απρίλιο 2012 με νέα ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου (βλ. Σημείωση 14):

31 Δεκεμβρίου 2011	Όμιλος			Τράπεζα		
	Μεταφέρθηκαν το 2008	Μεταφέρθηκαν το 2010	Σύνολο	Μεταφέρθηκαν το 2008	Μεταφέρθηκαν το 2010	Σύνολο
Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου	-	752.614	752.614	-	752.614	752.614
Κρατικά ομόλογα (εκτός ΟΕΔ)	23.642	28.317	51.959	447	28.317	28.764
Χρεόγραφα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα εντός Ελλάδος	56.051	101.755	157.806	56.051	50.149	106.200
Χρεόγραφα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα εκτός Ελλάδος	37.805	61.204	99.009	9.424	61.204	70.628
Ομόλογα εταιρειών με έδρα εντός Ελλάδος	13.221	90.766	103.987	-	90.766	90.766
Ομόλογα εταιρειών με έδρα εκτός Ελλάδος	16.664	-	16.664	-	-	-
Μετοχές	8.663	-	8.663	4.691	-	4.691
Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων	27.256	-	27.256	-	-	-
Σύνολο	183.302	1.034.656	1.217.958	70.613	983.050	1.053.663

Οι παρακάτω πληροφορίες αναφέρονται σε αναταξινομήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων, εξαιρουμένων των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου τα οποία έχουν υποστεί ζημία απομείωσης λόγω PSI (βλ. Σημείωση 14).

Όμιλος

Το 2010, ο Όμιλος μετέφερε χρεόγραφα από το χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση και από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στο χαρτοφυλάκιο δάνεια και απαιτήσεις και από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στα χαρτοφυλάκια διαθεσίμων-προς-πώληση και επενδύσεων διακρατούμενων-μέχρι-τη-λήξη. Την 31 Δεκεμβρίου 2011, η λογιστική αξία των χρεογράφων που μεταφέρθηκαν το 2010 και δεν έχουν λήξει ή πωληθεί ανέρχεται σε €1.034,7 εκατ. Η

αγοραία αξία αυτών των χρεογράφων ανέρχεται σε €429,6 εκατ. Κατά την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011 αναγνωρίστηκαν €31,8 εκατ. έσοδα από τόκους και €454,8 εκατ. από ζημιές απομείωσης. Εάν οι τίτλοι αυτοί δεν είχαν μεταφερθεί, τα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου κατά την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011 θα ήταν μειωμένα κατά €59,8 εκατ. (€50,5 εκατ.

μετά από φόρους) και το αποθεματικό αποτίμησης των διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων μετά από φόρους θα ήταν μειωμένο κατά €100,3 εκατ.

Το 2008, ο Όμιλος μετέφερε χρεόγραφα από το χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση και από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στο χαρτοφυλάκιο δάνεια-και-απαιτήσεις και από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στα χαρτοφυλάκια διαθεσίμων-προς-πώληση και επενδύσεων διακρατούμενων-μέχρι-τη-λήξη. Την 31 Δεκεμβρίου 2011, η λογιστική αξία των χρεογράφων που μεταφέρθηκαν το 2008 και δεν έχουν λήξει, πωληθεί ή μεταφερθεί εκ νέου σε άλλο χαρτοφυλάκιο ανέρχεται σε €183,3 εκατ. Η αγοραία αξία αυτών των χρεογράφων ανέρχεται σε €160,9 εκατ. Κατά την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011 αναγνωρίστηκαν €5,8 εκατ. έσοδα από τόκους, €0,3 εκατ. έσοδα από μερίσματα και €20,3 εκατ. ζημιές απομείωσης. Εάν οι τίτλοι αυτοί δεν είχαν μεταφερθεί, τα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου κατά την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011 θα ήταν μειωμένα κατά €13,1 εκατ. (€10,4 εκατ. μετά από φόρους) και το αποθεματικό αποτίμησης των διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων μετά από φόρους θα ήταν αυξημένο κατά €6,8 εκατ.

Τράπεζα

Το 2010, η Τράπεζα μετέφερε χρεόγραφα από το χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση και από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στο χαρτοφυλάκιο δάνεια-και-απαιτήσεις και από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στα χαρτοφυλάκια διαθεσίμων-προς-πώληση και επενδύσεων διακρατούμενων-μέχρι-τη-λήξη. Την 31 Δεκεμβρίου

2011, η λογιστική αξία των χρεογράφων που μεταφέρθηκαν το 2010 και δεν έχουν λήξει ή πωληθεί ανήλθε σε €983,1 εκατ. Η αγοραία αξία αυτών των χρεογράφων ανέρχεται σε €378,0 εκατ. Κατά την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011 αναγνωρίστηκαν €27,2 εκατ. έσοδα από τόκους και €454,8 εκατ. από ζημιές απομείωσης. Εάν οι τίτλοι αυτοί δεν είχαν μεταφερθεί, τα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011 θα ήταν μειωμένα κατά €46,4 εκατ. (€37,1 εκατ. μετά από φόρους) και το αποθεματικό αποτίμησης των διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων μετά από φόρους θα ήταν μειωμένο κατά €113,8 εκατ.

Το 2008, η Τράπεζα μετέφερε χρεόγραφα από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στο χαρτοφυλάκιο δάνεια-και-απαιτήσεις και στο χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων-προς-πώληση. Την 31 Δεκεμβρίου 2011, η λογιστική αξία των χρεογράφων που μεταφέρθηκαν το 2008 και δεν έχουν λήξει, πωληθεί ή μεταφερθεί εκ νέου σε άλλο χαρτοφυλάκιο ανήλθε σε €70,6 εκατ. Η αγοραία αξία αυτών των χρεογράφων ανέρχεται σε €58,8 εκατ. Κατά την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011 αναγνωρίστηκαν €2,2 εκατ. έσοδα από τόκους, €0,1 εκατ. έσοδα από μερίσματα και €13,1 εκατ. από απομείωση αξίας. Εάν οι τίτλοι αυτοί δεν είχαν μεταφερθεί, τα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011 θα ήταν μειωμένα κατά €8,1 εκατ. (€6,5 εκατ. μετά από φόρους) και το αποθεματικό αποτίμησης των διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων μετά από φόρους θα ήταν αυξημένο κατά €3,6 εκατ.

Στοιχεία και πληροφορίες Όμιλος και Τράπεζα

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΩΦΟΡΕΣ ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2011 ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2011
(δημοσιεύουμε βάσει του κ.ν. 2190/2010, άρθρο 135 για επιχειρήσεις που ανασυντάζουν οικονομικές καταστάσεις, ενοποιημένες και μη, κατά Δ.Π.Χ.Α.)
(ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

Τράπεζα Επιχειρήσεων	
Έδρα:	Αιόλου 86, 102 32 Αθήνα
A.M.E.A.:	6062/06/8/86/01
Αρμόδια Νομορμία:	Νομορμία Αθηνών
Ημερίδα Έγκρισης των Οικονομικών Καταστάσεων από το Δ.Σ.:	20 Απριλίου 2012
Εγκρίτης Ελεγκτής Λογιστή:	Εμμανουήλ Α. Παλιός (Α.Μ. ΕΣΛ 12021)
Ελεγκτής Επιχείρας:	Ανώνυμη Εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Deloitte Χατζηπαύλου, Σοφιάνας & Καμπάνης Α.Ε.
Τύπος Έκθεσης ελέγχου:	Με σύμφωνη γνώμη - Θέματα έμφασης
Τύπος έκθεσης έκθεσης ελέγχου:	20 Απριλίου 2012
Διεύθυνση έκθεσης:	www.hb.gr

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Ενεργήματα				
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	4.082.153	7.530.483	1.566.583	5.069.505
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (μετά από προβλέψεις)	4.635.846	3.321.454	8.026.009	7.091.089
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων)	2.682.655	1.723.112	2.457.257	1.082.292
Παράγεια χρηματοπιστωτικών μέσων	3.748.757	1.731.192	2.923.318	1.542.961
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	71.496.221	77.261.870	52.891.237	58.242.991
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	4.509.230	7.924.354	1.157.474	3.035.212
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διατεθειμένα μέχρι τη λήξη	1.023.666	3.626.284	1.322.230	1.974.534
Δάνεια και απαιτήσεις επενδυτικού χαρακτήρα/οικονομικών	5.155.545	8.816.749	4.684.066	7.034.903
Ακίνητα επενδύσεων	274.470	213.180	-	-
Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις	-	-	8.460.927	8.415.877
Συμμετοχές σε συγγενικές επιχειρήσεις	42.848	39.246	5.803	7.298
Υπερβάσει ενεργημάτων, λογισμικά και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	2.136.821	2.560.197	128.953	140.807
Ενοίκια πληρωτέα	2.022.676	2.070.446	353.093	388.104
Απαιτήσεις από αναβολόμενους φόρους	1.309.669	470.701	1.003.326	366.168
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	700.638	822.066	-	-
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος	242.359	136.667	242.359	136.667
Λοιπά στοιχεία ενεργημίου	2.786.346	2.474.719	2.067.402	1.755.936
Μη αυτοεξοφλητά περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	20.513	21.805	20.513	20.513
Σύνολο Ενεργήματα	106.869.989	120.744.605	87.307.550	96.304.857

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Παθητό				
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	34.108.238	29.898.696	33.870.863	28.869.460
Παράγεια χρηματοπιστωτικών μέσων	4.469.460	1.790.556	3.940.485	1.404.051
Υποχρεώσεις προς πελάτες	59.543.640	68.039.037	44.025.167	52.471.008
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	1.727.864	2.370.303	1.059.297	2.103.771
Λοιπές δεσμευτικές υποχρεώσεις	1.712.074	2.064.773	984.271	1.078.098
Ασφαλιστικά συμβόλαια και υποχρεώσεις	2.685.460	2.834.762	-	-
Υποχρεώσεις από αναβολόμενους φόρους	42.674	119.016	-	-
Υποχρεώσεις από παραρτος σε προσωπικό	275.396	152.012	208.891	79.887
Φόρος εισοδήματος	52.040	76.091	-	21.925
Λοιπά στοιχεία παθητικού	2.485.630	2.497.016	4.283.692	1.496.537
Σύνολο Παθητό	107.123.006	109.839.252	88.373.066	87.524.737

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Τόκα Κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο	6.137.952	5.137.952	6.137.952	5.137.952
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	3.326.063	3.327.740	3.324.623	3.326.321
Μείον: τόκος μετοχών	(110)	(4.901)	-	-
Αποθεματικά & αποτελέσματα εις νέον	(10.187.022)	1.194.109	(10.528.091)	315.847
Τόκα κεφάλαια μετόχων Τράπεζας	(723.117)	9.654.900	(1.065.516)	8.780.120
Μη ελεγχόμενα συμμετοχές	83.641	834.693	-	-
Προσώμιον τίτλοι	886.459	415.760	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	(253.017)	10.905.353	(1.065.516)	8.780.120
Σύνολο Παθητικό και Ιδίων κεφαλαίων	106.869.989	120.744.605	87.307.550	96.304.857

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων άναρχης χρήσης	10.905.353	9.827.518	8.780.120	8.224.161
Μεταβολές περιόδου:				
Αυξηθέντα συνολικά έσοδα/τάρα μετά από φόρους	(11.532.648)	(466.384)	(10.834.338)	(1.224.161)
Συμμετοχικό κεφάλαιο/πλάτος/πλάτος άρτιο	991.200	1.737.103	991.200	1.735.684
Απομείωση επί της αξίας των χρηματοοικονομικών οργάνων/οικονομικών και άυλων περιουσιακών στοιχείων	(165.568)	(92.416)	-	(171.558)
Αγορές/πωλές άυλων μετοχών	4.791	5.725	-	-
Λοιπές μεταβολές	(605.125)	(106.133)	(2.398)	14.183
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων λήξης χρήσης	(253.017)	10.905.353	(1.065.516)	8.780.120
Τόκοι εισπραχθέντα				

1) Ο τίτλος της έκθεσης ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή λογιστή είναι «Με σύμφωνη γνώμη - Θέματα έμφασης». Το θέμα έμφασης αφορά τη συνθήκη της δραστηριότητας της Τράπεζας και του Όμιλου λόγω των προβλέψεων της Τράπεζας και του Όμιλου στον πρόγραμμα της εθελοντικής αναδιανομής των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου. Ο εν λόγω Όμιλος επιμένει αρνητικά στη κατάσταση οικονομικής θέσης, τα αποτελέσματα, τα ταμειακά ροές και τους επιστροφές είνες της Τράπεζας και του Όμιλου. Την 31 Δεκεμβρίου 2011, οι έμμεσες έσοδα/τάρα κεφαλαίων ήταν κάτω από το κλάσμα όρου 8% (επινοητό 2,9%). Για να επαυθάνει ο λόγος είνος στο 8%, τα κεφάλαια που θα απαιτούν, έμμεσες εισπράξεις από την Τράπεζα της Ελλάδας, ανέρχονται σε 65,8 εκατ. Η ανώτερη της συμπεριφοράς φέρματος της Τράπεζας εξαρτάται από τη διάθεση επαρκών κεφαλαίων για την αποκατάσταση της χρηματοοικονομικής θέσης της και β) την συζήτηση ανάλογης ρευστότητας από το Ευρωπαϊκό. Η Διοίκηση έλαβε υπόψη της, συγκεκριμένα παράγοντες προκειμένου να καταλήξει ότι ο Όμιλος και η Τράπεζα μπορούν να αναστατήσουν την επιχειρηματική δραστηριότητά τους στο προσεχές μέλλον και ότι η κατάσταση της τράπεζας της επιχειρηματικής δραστηριότητας κατά τη σύσταση των οικονομικών καταστάσεων του Όμιλου και της Τράπεζας είναι κατάλληλη. Στο πλαίσιο αυτό, τον 20 Απριλίου 2012, το Τ.Χ.Α. ανακοίνωσε στην Τράπεζα, ότι η Τράπεζα της Ελλάδας με την από 19 Απριλίου 2012 εισήχθη η ρευστοποίηση σε Τ.Χ.Α. το ακόλουθο: α) η Τράπεζα υποχρεώθηκε να βιώσει και ότι ο επιχειρηματικό σχέδιο που υπέβαλε η Τράπεζα στην Τράπεζα της Ελλάδας και περιλαμβάνει το χρονοδιάγραμμα εξοφλήσεων των μέτρων που προέβλεπε στην κεφαλαιακή πίστη και παράγοντας σε αυτή, εξοφλήθηκαν ως βιώσιμα και κέρσιμα. β) το ποσό που απαιτείται για τη διατήρηση του έδαφους κεφαλαιακής πίστης στο όριο του 8%, ανέρχεται σε 65,8 εκατ. και η) απαιτείται η χορήγηση από το Τ.Χ.Α. εισπληκίμε την οποία θα δόθηκαν οι θα συμμετέχουν στην απόδοση του μετοχικού κεφαλαίου ή στην κάλυψη μεταβλητού ομολογιακού δανείου, κατά περίπτωση, που θα παρασχεθεί η Τράπεζα με σκοπό την ενίσχυση της κεφαλαιακής πίστης κατά τις διαδικασίες του 3864/2010/μ.α.α.α. μέτρο που ποσό που ήταν προεβλεπεί από την Τράπεζα της Ελλάδας, 60,46,9 εκατ. Την ίδια περίοδο το Τ.Χ.Α. δήλωσε ότι οι συμμετέχοντες στην απόδοση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας ή στην κάλυψη μεταβλητού ομολογιακού δανείου με ποσό των 6,6 εκατ. Επίσης, το Τ.Χ.Α. θα καλύψει το ποσό της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ή του μεταβλητού ομολογιακού δανείου που θα αναβληθεί από τους υφιστάμενους μετόχους και λοιπές επενδυτές και υποχρεώση του αυτή κατ'ελάχιστον την 30 Σεπτεμβρίου 2012. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με αυτό το θέμα παραπέμπουμε στη Σημείωση 2 των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της 31 Δεκεμβρίου 2011.

2) Ο βασικός λογιστικός οργς που εφαρμόστηκαν είναι αυτοί που προβλέπουν τα Δελτία Πρώτου Χρηματοοικονομικού Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) και δεν έχουν μεταβληθεί σε σχέση με αυτές της προηγούμενης χρήσης. Έξαπεί αναφοράς παρατίθεται στη Σημείωση 2 των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της 31 Δεκεμβρίου 2011.

3) Την 31 Δεκεμβρίου 2011 ο Όμιλος και η Τράπεζα, στο πλαίσιο του εθελοντικού προγράμματος αναπληρωμής ομολόγων στην των διωκτικό τάρα (PSF), διατηρήθηκαν προβλεπόμενη συμμετοχές επί της αξίας των χρηματοοικονομικών οργάνων/οικονομικών και άυλων περιουσιακών στοιχείων. Το ποσό που απαιτείται για την αποκατάσταση της χρηματοοικονομικής θέσης της και β) την συζήτηση ανάλογης ρευστότητας από το Ευρωπαϊκό. Η Διοίκηση έλαβε υπόψη της, συγκεκριμένα παράγοντες προκειμένου να καταλήξει ότι ο Όμιλος και η Τράπεζα μπορούν να αναστατήσουν την επιχειρηματική δραστηριότητά τους στο προσεχές μέλλον και ότι η κατάσταση της τράπεζας της επιχειρηματικής δραστηριότητας κατά τη σύσταση των οικονομικών καταστάσεων του Όμιλου και της Τράπεζας είναι κατάλληλη. Στο πλαίσιο αυτό, τον 20 Απριλίου 2012, το Τ.Χ.Α. ανακοίνωσε στην Τράπεζα, ότι η Τράπεζα της Ελλάδας με την από 19 Απριλίου 2012 εισήχθη η ρευστοποίηση σε Τ.Χ.Α. το ακόλουθο: α) η Τράπεζα υποχρεώθηκε να βιώσει και ότι ο επιχειρηματικό σχέδιο που υπέβαλε η Τράπεζα στην Τράπεζα της Ελλάδας και περιλαμβάνει το χρονοδιάγραμμα εξοφλήσεων των μέτρων που προέβλεπε στην κεφαλαιακή πίστη και παράγοντας σε αυτή, εξοφλήθηκαν ως βιώσιμα και κέρσιμα. β) το ποσό που απαιτείται για τη διατήρηση του έδαφους κεφαλαιακής πίστης στο όριο του 8%, ανέρχεται σε 65,8 εκατ. και η) απαιτείται η χορήγηση από το Τ.Χ.Α. εισπληκίμε την οποία θα δόθηκαν οι θα συμμετέχουν στην απόδοση του μετοχικού κεφαλαίου ή στην κάλυψη μεταβλητού ομολογιακού δανείου, κατά περίπτωση, που θα παρασχεθεί η Τράπεζα με σκοπό την ενίσχυση της κεφαλαιακής πίστης κατά τις διαδικασίες του 3864/2010/μ.α.α.α. μέτρο που ποσό που ήταν προεβλεπεί από την Τράπεζα της Ελλάδας, 60,46,9 εκατ. Την ίδια περίοδο το Τ.Χ.Α. δήλωσε ότι οι συμμετέχοντες στην απόδοση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας ή στην κάλυψη μεταβλητού ομολογιακού δανείου με ποσό των 6,6 εκατ. Επίσης, το Τ.Χ.Α. θα καλύψει το ποσό της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ή του μεταβλητού ομολογιακού δανείου που θα αναβληθεί από τους υφιστάμενους μετόχους και λοιπές επενδυτές και υποχρεώση του αυτή κατ'ελάχιστον την 30 Σεπτεμβρίου 2012. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με αυτό το θέμα παραπέμπουμε στη Σημείωση 2 των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της 31 Δεκεμβρίου 2011.

4) Η Τράπεζα έχει ελεγχθεί σύμφωνα με τη χρήση 2008. Οι ανελκτικές χρήσεις 2009 και 2010 θα ελεγχθούν από τις φορολογικές αρχές, ενώ η χρήση 2011 από την τακτική ορκωτού ελεγκτή λογιστή της Τράπεζας. Οι ανελκτικές φορολογικές χρήσεις των οικονομικών καταστάσεων του Όμιλου με τη μέθοδο της εύλογης αναπόθεσης και με τη μέθοδο της καθαρής βάρης, παρατίθενται στις Σημειώσεις 47 και 24 αντίστοιχα των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της 31 Δεκεμβρίου 2011.

5) Οι εισπληκίμε ή από δεσμευτικές υποχρεώσεις και οι εισπρακτικές αποδόσεις του δικαστικού β) δικαστικού οργάνου δεν συνιστούν επιπλέον απομειώσεις στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία του Όμιλου. Οι προβλέψεις που έχουν σχηματισθεί από τον Όμιλο και στη Τράπεζα ανάλογα με την 31 Δεκεμβρίου 2011 ανέρχονται σε α) επί απείρους απειασίες 885,4 εκατ. και β) επί άπειρους απειασίες 419,3 εκατ. και 8,9 εκατ. αντίστοιχα και γ) επί λοιπών οικονομικών 443,9 εκατ. και 47,3 εκατ. αντίστοιχα.

6) Την 31 Δεκεμβρίου 2011 ο Όμιλος και η Τράπεζα έχουν υποχρεωθεί στον Όμιλο και στο Τράπεζα ανάλογα με 26.698,32.889 ευρώ αντίστοιχα, ενώ την 31 Δεκεμβρίου 2010 ανέρχονται σε 36.866 και 127,5 αντίστοιχα.

7) Τα αποτελέσματα και οι συνολικές κερδές που αναδεικνύονται μετά φόρων είναι αυτά που αναφέρονται στο Α.Π.Δ. 24/απόφαση και 49/Ε. Οι απειασίες, οι υποχρεώσεις, οι έσοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έσοδα, τα έσοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έσοδα, καθώς και οι εισπρακτικές αποδόσεις του δικαστικού β) δικαστικού οργάνου δεν συνιστούν επιπλέον απομειώσεις στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία του Όμιλου. Οι προβλέψεις που έχουν σχηματισθεί από τον Όμιλο και στη Τράπεζα ανάλογα με την 31 Δεκεμβρίου 2011 ανέρχονται σε α) επί απείρους απειασίες 885,4 εκατ. και β) επί άπειρους απειασίες 419,3 εκατ. και 8,9 εκατ. αντίστοιχα και γ) επί λοιπών οικονομικών 443,9 εκατ. και 47,3 εκατ. αντίστοιχα.

8) Την 31 Δεκεμβρίου 2011, ο Όμιλος και η Τράπεζα έχουν υποχρεωθεί στον Όμιλο και στο Τράπεζα ανάλογα με 26.698,32.889 ευρώ αντίστοιχα, ενώ την 31 Δεκεμβρίου 2010 ανέρχονται σε 36.866 και 127,5 αντίστοιχα.

9) Τα αποτελέσματα και οι συνολικές κερδές που αναδεικνύονται μετά φόρων είναι αυτά που αναφέρονται στο Α.Π.Δ. 24/απόφαση και 49/Ε. Οι απειασίες, οι υποχρεώσεις, οι έσοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έσοδα, τα έσοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έσοδα, καθώς και οι εισπρακτικές αποδόσεις του δικαστικού β) δικαστικού οργάνου δεν συνιστούν επιπλέον απομειώσεις στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία του Όμιλου. Οι προβλέψεις που έχουν σχηματισθεί από τον Όμιλο και στη Τράπεζα ανάλογα με την 31 Δεκεμβρίου 2011 ανέρχονται σε α) επί απείρους απειασίες 885,4 εκατ. και β) επί άπειρους απειασίες 419,3 εκατ. και 8,9 εκατ. αντίστοιχα και γ) επί λοιπών οικονομικών 443,9 εκατ. και 47,3 εκατ. αντίστοιχα.

10) Την 31 Δεκεμβρίου 2011, ο Όμιλος και η Τράπεζα έχουν υποχρεωθεί στον Όμιλο και στο Τράπεζα ανάλογα με 26.698,32.889 ευρώ αντίστοιχα, ενώ την 31 Δεκεμβρίου 2010 ανέρχονται σε 36.866 και 127,5 αντίστοιχα.

11) Τα αποτελέσματα και οι συνολικές κερδές που αναδεικνύονται μετά φόρων είναι αυτά που αναφέρονται στο Α.Π.Δ. 24/απόφαση και 49/Ε. Οι απειασίες, οι υποχρεώσεις, οι έσοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έσοδα, τα έσοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έσοδα, καθώς και οι εισπρακτικές αποδόσεις του δικαστικού β) δικαστικού οργάνου δεν συνιστούν επιπλέον απομειώσεις στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία του Όμιλου. Οι προβλέψεις που έχουν σχηματισθεί από τον Όμιλο και στη Τράπεζα ανάλογα με την 31 Δεκεμβρίου 2011 ανέρχονται σε α) επί απείρους απειασίες 885,4 εκατ. και β) επί άπειρους απειασίες 419,3 εκατ. και 8,9 εκατ. αντίστοιχα και γ) επί λοιπών οικονομικών 443,9 εκατ. και 47,3 εκατ. αντίστοιχα.

12) Την 31 Δεκεμβρίου 2011, ο Όμιλος και η Τράπεζα έχουν υποχρεωθεί στον Όμιλο και στο Τράπεζα ανάλογα με 26.698,32.889 ευρώ αντίστοιχα, ενώ την 31 Δεκεμβρίου 2010 ανέρχονται σε 36.866 και 127,5 αντίστοιχα.

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες, που προκύπτουν από τις Οικονομικές Καταστάσεις, στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της Εθνικής Τράπεζας και του Όμιλου της. Συνοπτικώς επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιαδήποτε είδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με την Τράπεζα, να ανατρέξει στη διεύθυνση διαδικτυακή της (www.hb.gr), όπου αναγράφονται οι οικονομικές καταστάσεις, καθώς και η έκθεση ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή λογιστή.

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου	
Βασίλειος Ο. Ράπανος	Μη εκτελεστικό μέλος - Πρόεδρος Δ.Σ.
Απόστολος Σ. Ταμβακάκης	Εκτελεστικό μέλος - Διευθύνων Σύμβουλος
Ανδρέας Κ. Ουμπρούλιος	Εκτελεστικό μέλος - Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Αλέξανδρος Σ. Τουμασάκης	Εκτελεστικό μέλος - Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Αλέξανδρος Ο. Δολιχόπουλος	Μη εκτελεστικό μέλος
Ιωάννης Γ. Γιαννής	Μη εκτελεστικό μέλος
Ιωάννης Π. Παναγιώτου	Μη εκτελεστικό μέλος
Αράβη Γ. Τρανταφυλλίδης	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Ιωνανών κ. Θεόκλητος	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
Στέφανος Χ. Βαβαλάκης	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
Γεώργιος Π. Ζακός	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
Αλέξανδρος Θ. Παπαλεξοπούλου - Μενεσιόπουλου	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
Πέτρος Κ. Σατατζακίαν	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
Μαρία Α. Φοινιάτισσα	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
Σπυρίδων Ι. Θεοδωρόπουλος	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
Αλέξανδρος Ν. Μπαρής	Επιτροπάρχης του Ελληνικού Δημοσίου

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Σύνθεση Κατάστασης Συνολικών Εσόδων Χρήσης (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα)				
Εσοδα προμηνθέντα	706.628	710.084	235.781	274.348
Εσοδα προμηνθέντα	(212.779)	(100.159)	(191.654)	(72.381)
Καθαρά έσοδα από προμηνθέντα	493.849	609.925	44.127	201.967
Εσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	789.157	967.007	-	-
Εσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	(642.438)	(891.159)	-	-
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	146.719	75.848	-	-

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρακτήρα/οικονομικών και άυλων περιουσιακών στοιχείων	(77.719)	(138.308)	(33.073)	(87.382)
Καθαρά λοιπά έσοδα	(92.697)	(95.946)	(32.923)	(320.112)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	4.371.960	4.639.476	2.306.903	2.112.249

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Δανειακή προνομιούχο	(1.616.424)	(1.530.459)	(1.036.593)	(931.800)
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έσοδα	(721.430)	(781.832)	(345.573)	(368.627)
Αποσβέσεις αναπόσβεστων επενδύσεων, παγίων, λογικών & λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων	(202.869)	(199.818)	(90.427)	(87.277)
Αποσβέσεις & διαγραφές άυλων περιουσιακών στοιχείων, αναμνηστικών σε ανενεργές επιχειρήσεις	(2.382)	(27.442)	-	-
Χρηματοοικονομικό κόστος διακρίσεων προεξέτασης μετρητών μη ελεγχόμενων συμμετοχών	(6.892)	(13.566)	(6.892)	(13.566)
Προβλεπόμενα απομειώσεις για την κλίση πιστωτικών και άλλων κινδύνων	(3.439.026)	(4.503.327)	(3.407.844)	(4.044.588)
Απομείωση αξίας των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου	(11.783.256)	-	(10.555.139)	-
Ανομιλία κερδών από συμμετοχές σε συγγενικές επιχειρήσεις	1.179	1.598	-	-
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων	(13.420.120)	637.630	(13.135.565)</	

Παράρτημα: Μη ελεγμένες pro-forma οικονομικές πληροφορίες για 30 Ιουνίου και 30 Σεπτεμβρίου 2011

Το Παράρτημα παρέχει πρόσθετη πληροφόρηση σχετικά με την επίδραση που θα είχε το PSI στις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις για τις περιόδους που έληξαν 30 Ιουνίου και 30 Σεπτεμβρίου 2011, με τα σενάρια που ακολουθούν:

I. Μη ελεγμένες pro-forma οικονομικές πληροφορίες για 30 Ιουνίου 2011

Την 30 Ιουνίου 2011 ο Όμιλος και η Τράπεζα αναγνώρισαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων ζημιές απομείωσης προ φόρων ύψους €1.645.231 και €1.427.114, αντίστοιχα, για όλα τα ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου που εντάσσονταν στο PSI που σχεδιαζόταν τον Ιούλιο 2011. Εάν την 30 Ιουνίου 2011 ο Όμιλος και η Τράπεζα αναγνώριζαν ζημιές απομείωσης βάσει της ίδιας μεθοδολογίας που υιοθετήθηκε τότε για όλα τα ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου που εντάχθηκαν στο PSI που τελικά ολοκληρώθηκε τον Μάρτιο και τον Απρίλιο του 2012, οι ζημιές απομείωσης προ φόρων που θα είχαν αναγνωρισθεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων θα ανέρχονταν σε €2.484.973 και €1.937.618, αντίστοιχα (οι "pro-forma ζημιές απομείωσης του PSI Ιουνίου 2011").

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει τις μη ελεγμένες pro-forma ζημιές απομείωσης του PSI Ιουνίου 2011:

30 Ιουνίου 2011	Όμιλος					Τράπεζα				
	Ονομαστική αξία	Λογιστική αξία προ απομείωσης	Ζημιές απομείωσης (προ φόρου εισοδήματος)	Εκ των οποίων μεταφορά από τα λοιπά έσοδα	Λογιστική αξία μετά την απομείωση	Ονομαστική αξία	Λογιστική αξία προ απομείωσης	Ζημιές απομείωσης (προ φόρου εισοδήματος)	Εκ των οποίων μεταφορά από τα λοιπά έσοδα	Λογιστική αξία μετά την απομείωση
Χιλιάδες €										
Χρεωστικοί τίτλοι που περιλαμβάνονται στα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	820.400	841.340	98.720	-	742.620	820.400	841.340	98.720	-	742.620
Χρεωστικοί τίτλοι του χαρτοφυλακίου επενδύσεων - διαθέσιμα προς πώληση	1.418.201	839.134	406.722	406.722	839.134	1.418.201	839.134	406.722	406.722	839.134
Χρεωστικοί τίτλοι του χαρτοφυλακίου επενδύσεων - διακρατούμενα μέχρι τη λήξη και δάνεια και απαιτήσεις	11.618.110	10.676.058	1.979.531	1.265.408	9.961.935	7.684.206	6.843.324	1.432.176	871.839	6.282.987
Σύνολο	13.856.711	12.356.532	2.484.973	1.672.130	11.543.689	9.922.807	8.523.798	1.937.618	1.278.561	7.864.741

Οι πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζουν την επίδραση των μη ελεγμένων pro-forma ζημιών απομείωσης του PSI Ιουνίου 2011 σε επιλεγμένα στοιχεία της κατάστασης αποτελεσμάτων και της κατάστασης οικονομικής θέσης:

Κατάσταση αποτελεσμάτων, μη ελεγμένα στοιχεία

Χιλιάδες €	Όμιλος			Τράπεζα		
	Pro-forma	Δημοσιευμένα ποσά	Προσαρμογή	Pro-forma	Δημοσιευμένα ποσά	Προσαρμογή
Απομείωση αξίας των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου, προ φόρων	(2.484.973)	(1.645.231)	(839.742)	(1.937.618)	(1.427.114)	(510.504)
Ζημιές προ φόρων	(2.426.810)	(1.587.068)	(839.742)	(2.208.750)	(1.698.246)	(510.504)
Φόροι	464.981	297.033	167.948	454.516	352.415	102.101
Καθαρά ζημιές περιόδου	(1.961.829)	(1.290.035)	(671.794)	(1.754.234)	(1.345.831)	(408.403)

Παράρτημα: Μη ελεγμένες pro-forma οικονομικές πληροφορίες για 30 Ιουνίου και 30 Σεπτεμβρίου 2011

Κατάσταση οικονομικής θέσης, μη ελεγμένα στοιχεία	Όμιλος			Τράπεζα		
	30.06.2011			30.06.2011		
	Χιλιάδες €	Pro-forma	Δημοσιευμένα ποσά Προσαρμογή	Pro-forma	Δημοσιευμένα ποσά Προσαρμογή	
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	19.045.339	19.151.697	(106.358)	11.795.117	11.855.200	(60.083)
Σύνολο ενεργητικού	119.098.175	119.204.533	(106.358)	95.890.577	95.950.660	(60.083)
Ίδια κεφάλαια μετόχων Τράπεζας	8.453.803	8.538.889	(85.086)	7.950.323	7.998.389	(48.066)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	8.924.310	9.009.396	(85.086)	7.950.323	7.998.389	(48.066)

II. Μη ελεγμένες pro-forma οικονομικές πληροφορίες για 30 Σεπτεμβρίου 2011

Την 30 Σεπτεμβρίου 2011, ο Όμιλος και η Τράπεζα δεν αναγνώρισαν επιπλέον ζημιές απομείωσης για τα ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου σε σχέση με την 30 Ιουνίου 2011. Εάν την 30 Σεπτεμβρίου 2011 ο Όμιλος και η Τράπεζα αναγνώριζαν ζημιές απομείωσης βάσει της ίδιας μεθοδολογίας και εκτιμήσεων που υιοθετήθηκαν την 31 Δεκεμβρίου 2011 για όλα τα ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου που εντάχθηκαν στο PSI που τελικά ολοκληρώθηκε τον Μάρτιο και τον Απρίλιο του 2012, τότε οι ζημιές απομείωσης προ φόρων που θα είχαν αναγνωριστεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων θα ανέρχονταν σε €10.859.607 και €7.629.711, αντίστοιχα (οι "pro-forma ζημιές απομείωσης του PSI Σεπτεμβρίου 2011").

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει τις μη ελεγμένες pro-forma ζημιές απομείωσης του PSI Σεπτεμβρίου 2011:

30 Σεπτεμβρίου 2011	Όμιλος				Τράπεζα			
	Ονομαστική αξία	Λογιστική αξία προ απομείωσης	Ζημιές απομείωσης (προ φόρου εισοδήματος)	Εκ των οποίων μεταφορά από τα λουπτά συνολικά έσοδα	Λογιστική αξία προ απομείωσης	Ζημιές απομείωσης (προ φόρου εισοδήματος)	Εκ των οποίων μεταφορά από τα λουπτά συνολικά έσοδα	Λογιστική αξία μετά την απομείωση
Χρεωστικοί τίτλοι που περιλαμβάνονται στα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	791.829	874.573	670.202	-	791.829	874.573	670.202	-
Χρεωστικοί τίτλοι του χαρτοφυλακίου επενδύσεων - διακρατούμενα μέχρι τη λήξη και δάνεια και απαιτήσεις	12.955.035	11.939.197	10.189.405	2.003.006	9.021.131	8.059.464	6.959.509	1.637.502
Σύνολο	13.746.864	12.813.770	10.859.607	2.003.006	9.812.960	8.934.037	7.629.711	1.637.502

Παράρτημα: Μη ελεγμένες pro-forma οικονομικές πληροφορίες για 30 Ιουνίου και 30 Σεπτεμβρίου 2011

Οι πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζουν την επίδραση των μη ελεγμένων pro-forma ζημιών απομείωσης του PSI Σεπτεμβρίου 2011 σε επιλεγμένα στοιχεία της κατάστασης αποτελεσμάτων και της κατάστασης οικονομικής θέσης:

Κατάσταση αποτελεσμάτων, μη ελεγμένα στοιχεία

Χιλιάδες €	Όμιλος			Τράπεζα		
	30.09.2011			30.09.2011		
	Pro-forma	Δημοσιευμένα ποσά	Προσαρμογή	Pro-forma	Δημοσιευμένα ποσά	Προσαρμογή
Απομείωση αξίας των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου, προ φόρων	(10.859.607)	(1.645.231)	(9.214.376)	(7.609.035)	(1.427.114)	(6.181.921)
Ζημιές προ φόρων	(10.947.356)	(1.732.980)	(9.214.376)	(8.219.404)	(2.037.483)	(6.181.921)
Φόροι	2.251.280	408.405	1.842.875	1.730.673	494.289	1.236.384
Καθαρά ζημιές περιόδου	(8.696.076)	(1.324.575)	(7.371.501)	(6.488.731)	(1.543.194)	(4.945.537)

Κατάσταση οικονομικής θέσης, μη ελεγμένα στοιχεία

Χιλιάδες €	Όμιλος			Τράπεζα		
	30.09.2011			30.09.2011		
	Pro-forma	Δημοσιευμένα ποσά	Προσαρμογή	Pro-forma	Δημοσιευμένα ποσά	Προσαρμογή
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	10.272.494	17.851.128	(7.578.634)	5.723.906	11.215.860	(5.491.954)
Σύνολο ενεργητικού	107.920.748	115.499.382	(7.578.634)	87.686.350	93.178.304	(5.491.954)
Ίδια κεφάλαια μετόχων Τράπεζας	1.887.998	7.950.905	(6.062.907)	3.317.739	7.711.302	(4.393.563)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	2.356.993	8.419.900	(6.062.907)	3.317.739	7.711.302	(4.393.563)

Πίνακας αντιστοιχίας παραπομπών με τις πληροφορίες του άρθρου 10 του Ν. 3401/2005

Οι εταιρικές ανακοινώσεις του έτους 2011 έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας:

[Η Τράπεζα > Ανακοινώσεις/Εκδόσεις > Δελτία Τύπου > Τράπεζας > 2011](#)

Θέμα	Ημ/νια
Οικονομικό Ημερολόγιο 2011	31/1/2011
Πρόταση Φιλικής Συγχώνευσης από την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος προς την Alpha Bank	18/2/2011
Παρουσίαση - Προτεινόμενη συγχώνευση με Alpha Bank	21/2/2011
Η Εθνική Τράπεζα εγκαινιάζει το πρώτο i-bank store στην Ελλάδα	21/2/2011
Παρουσία της Εθνικής Τράπεζας στην 3η Διεθνή Έκθεση "Energy Tech 2011"	28/2/2011
Αποτελέσματα της Finansbank για το 2010 σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ	3/3/2011
Κατασκευαστικοί όμιλοι: σταθερά έσοδα από παραχωρήσεις και ενεργεία αλλά και προβλήματα χρηματοδότησης	10/3/2011
Ημερομηνία και ώρα ανακοίνωσης αποτελεσμάτων έτους 2010	15/3/2011
Βραβεύσεις νικητών διαγωνισμού «i-bank Καινοτομία & Τεχνολογία»	18/3/2011
Αποτελέσματα Ομίλου ΕΤΕ: 2010	23/3/2011
Η Εθνική Τράπεζα συμμετέχει και φέτος στην "Ωρα της Γης"	24/3/2011
Η Εθνική Τράπεζα ενισχύει τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις	29/3/2011
Τραπεζικές καταθέσεις: η ομαλοποίηση των συνθηκών ρευστότητας αποτελεί αναγκαία συνθήκη για μια διατηρήσιμη ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας	5/4/2011
Βράβευση της Εθνικής Τράπεζας για την κοινωνική υπευθυνότητα από το δείκτη CR Index	12/4/2011
Ο κ. Ανδρέας Αθανασόπουλος, Γενικός Διευθυντής Λιανικής Τραπεζικής	15/4/2011
Εκλογή νέου μέλους στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εθνικής Τράπεζας	18/4/2011
Ανάθεση νέων καθηκόντων στον κ. Ι. Κυριακόπουλο	21/4/2011
Παρουσία της Εθνικής Τράπεζας στην 4η Διεθνή Έκθεση "ECOTEC-Τεχνολογίες Περιβάλλοντος και Φωτοβολταϊκά Συστήματα"	27/4/2011
Δηλώσεις του κ. Απόστολου Ταμβακάκη	5/5/2011
Στην Εθνική Τράπεζα απονεμήθηκε το Βραβείο «THALES – Κορυφαία διάκριση Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης»	9/5/2011
Ομιλία του κ. Απόστολου Ταμβακάκη στη Θεσσαλονίκη	9/5/2011
Το Σάββατο, οι πρώτοι εθελοντές για το πρόγραμμα «δείξ' τους»	12/5/2011
Έναρξη κατάθεσης προτάσεων για τον 2ο Διαγωνισμό «i-bank Καινοτομία & Τεχνολογία» της Εθνικής Τράπεζας	13/5/2011
Νέο ευνοϊκό πρόγραμμα διαγνωστικών εξετάσεων "Προλαμβάνω plus" από την Εθνική Τράπεζα	18/5/2011
Ημερομηνία και ώρα ανακοίνωσης αποτελεσμάτων 1ου τριμήνου 2011	18/5/2011
Αποτελέσματα Ομίλου ΕΤΕ Α τριμήνου 2011	26/5/2011
Συνεργασία Εθνικής Τράπεζας και πρατηρίων Shell	30/5/2011
Πρόσκληση Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της 23ης Ιουνίου 2011, ημέρα Πέμπτη και ώρα 12:00	31/5/2011
Σχέδια Αποφάσεων/Σχόλια Διοικητικού Συμβουλίου επί θεμάτων ημερήσιας διάταξης της Γενικής Συνέλευσης	1/6/2011
Πρωτοποριακές λύσεις για κάθε μικρή επιχείρηση και επαγγελματία με το νέο λογαριασμό "ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΨΕΩΣ" της Εθνικής Τράπεζας	16/6/2011
Αναπροσαρμογή επιτοκίων της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος	17/6/2011
Η Εθνική Τράπεζα ξανακερδίζει την πρώτη θέση στα "Famous brands 2011"	20/6/2011
Ομιλία του Προέδρου κ. Β. Ράπανου στη Γενική Συνέλευση των Μετόχων Πέμπτη, 23 Ιουνίου 2011	23/6/2011
Ομιλία Διευθύνοντος Συμβούλου κ. Απ. Ταμβακάκη στη Γενική Συνέλευση των Μετόχων Πέμπτη, 23 Ιουνίου 2011	23/6/2011
Οι αποφάσεις της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εθνικής Τράπεζας Ελλάδος	23/6/2011
Η Ψηφιακή Κοινωνική Ευθύνη στην πράξη	27/6/2011
Καθοριστική η παρουσία της Εθνικής Τράπεζας στο πρόγραμμα "Εξοικονόμηση κατ' οίκον"	14/7/2011
Πανερωπαϊκή άσκηση ΕΒΑ προσομοίωσης κατάσταση κρίσης 2011	15/7/2011
Νέος Διευθύνων Σύμβουλος στην Εθνική Χρηματιστηριακή	26/7/2011
Διακρίσεις για την Έκθεση Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης της Εθνικής Τράπεζας	1/8/2011
Το Investor Relations της ΕΤΕ καλύτερο μεταξύ των ελληνικών εταιρειών βάσει πανευρωπαϊκής αξιολόγησης	2/8/2011
Ημερομηνία και ώρα ανακοίνωσης αποτελεσμάτων α' εξαμήνου 2011	2/8/2011
Αναπροσαρμογή επιτοκίων της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος	5/8/2011
Αποτελέσματα Ομίλου ΕΤΕ α' εξάμηνο 2011	30/8/2011
Έκθεση Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης Εθνικής Τράπεζας 2010	12/9/2011
Αναδιάρθρωση της μετοχικής δομής του ομίλου της Εθνικής Τράπεζας στη Νοτιοανατολική Ευρώπη	12/9/2011
Διευκρινίσεις της Εθνικής Τράπεζας σχετικά με την Τράπεζα της Ανατολής	21/9/2011
Αποτελέσματα διαγωνισμού "Δείξ' τους"	23/9/2011
Ελαιόλαδο ; πρόωθηση της ποιότητας μέσω συγκέντρωσης και τυποποίησης	26/9/2011
Μεγάλη συμμετοχή στον διαγωνισμό της Εθνικής Τράπεζας "i-bank Καινοτομία και Τεχνολογία"	28/9/2011
Έκδοση και εξαργύρωση Εργοσήμου ΙΚΑ ETAM - ΟΓΑ	3/10/2011
Βράβευση για την Εθνική Τράπεζα στα "Marketing Excellence Awards"	7/10/2011
Έκθεση της Διεύθυνσης Στρατηγικής και Οικονομικής Ανάλυσης της ΕΤΕ για την Ελληνική Οικονομία	12/10/2011
Ανακοίνωση Απάντηση σε ερώτηση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς	31/10/2011
Εθνική Τράπεζα "Εξοικονόμηση κατ' οίκον" : Νέα κατεύθυνση και Ευκαιρίες	1/11/2011
Τοποθετήσεις στον Όμιλο της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος	4/11/2011
Νέα δυνατότητα από το Internet Banking της Εθνικής Τράπεζας για πληρωμή ΦΠΑ, ΙΚΑ, ΟΑΕΕ	16/11/2011

Πληροφορίες του άρθρου 10 του Ν. 3401/2005

Θέμα	Ημ/νια
Ημερομηνία και ώρα ανακοίνωσης αποτελεσμάτων εννεαμήνου 2011	16/11/2011
Βράβευση της Έκθεσης Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης 2010 της Εθνικής Τράπεζας	25/11/2011
Αποτελέσματα Ομίλου ΕΤΕ εννεαμήνου 2011	29/11/2011
Έκθεση ιστορικών τεκμηρίων "170 χρόνια Εθνική Τράπεζα"	1/12/2011
Ομιλία Προέδρου ΔΣ της Εθνικής Τράπεζας κ. Βασίλη Ράπανου στα εγκαίνια της έκθεσης «170 Χρόνια Εθνική Τράπεζα» Μουσείο Μπενάκη (Τετάρτη 30 Νοεμβρίου 2011)	1/12/2011
Ομιλία Διευθύνοντος Συμβούλου της Εθνικής Τράπεζας κ. Απόστολου Ταμβακάκη στα εγκαίνια της έκθεσης «170 Χρόνια Εθνική Τράπεζα» Μουσείο Μπενάκη (Τετάρτη 30 Νοεμβρίου 2011)	1/12/2011
Διαχείριση Ευρωπαϊκού Προγράμματος JESSICA από την Εθνική Τράπεζα	9/12/2011
Σχέδια Αποφάσεων/Σχόλια Διοικητικού Συμβουλίου επί θεμάτων ημερήσιας διάταξης της Γενικής Συνέλευσης	13/12/2011
Πρόσκληση Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της 22ας Δεκεμβρίου 2011, ημέρα Πέμπτη και ώρα 12: 00	13/12/2011
Ενημέρωση για τις αποφάσεις της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της 22ης Δεκεμβρίου 2011	22/12/2011
Αποτελέσματα Ψηφοφορίας στα θέματα της Έκτακτης Γενικής Συνελεύσεως των Μετόχων της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος της 22.12.2011	27/12/2011

Η Ετήσια Οικονομική Έκθεση, στην οποία περιλαμβάνονται:

- Οι Δηλώσεις Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου
- Η Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου
- Η Έκθεση Ελέγχου του Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή
- Οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Τράπεζας
- Τα Στοιχεία και πληροφορίες του Ομίλου και της Τράπεζας
- Παράρτημα: Μη ελεγμένες pro-forma οικονομικές πληροφορίες για 30 Ιουνίου και 30 Σεπτεμβρίου 2011
- Πίνακας αντιστοιχίας παραπομπών με τις πληροφορίες του άρθρου 10 του Ν. 3401/2005

είναι αναρτημένη στη διαδικτυακή διεύθυνση <http://www.nbg.gr/>